НОВЫЙ ЗАВѢТЪ

НА

ГОСПОДА НАШЕГО

ІИСУСА ХРИСТА,

ВѢРНО И ТОЧНО ПРѢВЕДЕНЪ ОТЪ
ПЪРВООБРАЗНО-ТО.

ЦАРИГРАДЪ,

Въ книгопечатн. на А. Минасіана и Съдруж.

—

1866.

Дозволено отъ царскж-тж ценсурж да ся печати.

СЪДЬРЖАНІЕ.

ОТЪ МАТѲЕЯ

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1 Родословіе-то на Іисуса Христа, Сына Дави-
2 дова, сына Авраамова. Авраамъ роди Исаака;
а Исаакъ роди Іакова; а Іаковъ роди Іудѫ и
3 братія-та му; А Іуда роди Фареса и Зарѫ отъ
Ѳамарь; а Фаресъ роди Есрома; а Есромъ ро-
4 ди Арама; А Арамъ роди Аминадава; а Аминa-
давъ роди Наассона; а Наассонъ роди Сал-
5 мона; А Салмонъ роди Вооза отъ Рахавь; а Во-
озъ роди Овида отъ Руѳь; а Овидъ роди Iес-
6 сея; А Іессей роди царь Давида; а царь Да-
7 видъ роди Соломона отъ Уріевѫ-тѫ *женѫ;* А
Соломонъ роди Ровоама, а Ровоамъ роди Авіѭ;
8 а Авіа роди Асѫ; А Аса роди Іосафата; а Іо-
сафатъ роди Іоарама; а Іоарамъ роди О-
9 зіѭ; А Озіа роди Іоаѳама; а Іоаѳамъ роди А-
10 хаза; а Ахазъ роди Езекіѭ; А Езекіа роди
Манассіѭ; а Манассіа роди Амона; а Амонъ ро-
11 ди Іосіѭ; А Іосіа роди Iехоніѭ и братія-та
12 му около прѣселеніе-то Вавилонско. А слѣдъ
прѣселеніе-то Вавилонско, Iехоніа роди Сала-
13 ѳіиля; а Салаѳіиль роди Зоровавеля; А Зоро-
вавель роди Авіуда; а Авіудъ роди Еліакима;
14 а Еліакимъ роди Азора; А Азоръ роди Са-
дока; а Садокъ роди Ахима; а Ахимъ роди
15 Еліуда; А Еліудъ роди Елеазара; а Елеазаръ

16 роди Матѳана; а Матѳанъ роди Іакова; А Іа-
ковъ роди Іосифа мѫжь-тъ на Маріѭ, отъ коѭ-
то ся роди Іисусъ, който ся нарича Христосъ.
17 И така всп-тѣ родове отъ Авраама до Дави-
да четыринадесеть рода сѫ; и отъ Давида до
прѣселеніе-то Вавилонско, родове четыринаде-
сеть; и отъ прѣселеніе-то Вавилонско до Хри-
ста, родове четыринадесеть сѫ.
18 А рожденіе-то на Іисуса Христа така бѣ;
като бы сгодена майка му Марія за Іосифа, додѣ
още не бѣхѫ ся съединили, намѣри ся непразна
19 отъ Духа Святаго. А Іосифъ мѫжь й, понеже
бѣ праведенъ и не искаше да ѭ опозори, нау-
20 ми си тайно да ѭ напусне. Но това когато по-
мысли той, ето, ангелъ Господень яви му ся
на-сънѣ и казуваше: Іосифе сыне Давидовъ, не
бой ся да вземешь женѫ си Маріѭ; защото за-
21 родено-то въ неѭ отъ Духа Святаго е. А ще
роди сынъ, и ще му наречешь име-то Іисусъ;
защото той ще спасе свои-тѣ людіе отъ грѣ-
22 хове-тѣ имъ. И всичко това бы, да ся сбѫде
реченно-то отъ Господа чрѣзъ пророка, който
23 казува: Ето дѣва ще зачне и ще роди сынъ, и
ще му нарекѫтъ име-то Еммануилъ, кое-то ся
24 тълкува, Богъ съ насъ. И като станѫ Іосифъ
отъ сънъ, стори както му повелѣ ангелъ Го-
25 сподень, и взѣ женѫ си; И не ѭ познаваше до
когато тя роди сына си първороднаго, и той
му нарече име-то Іисусъ.

ГЛАВА 2.

1 А когато ся роди Іисусъ во Виѳлеемъ Іудей-
скый въ дни-тѣ на царь Ирода, ето, мѫдреци
отъ истокъ пристигнѫхѫ въ Іерусалимъ, и казу-
2 вахѫ: Дѣ е що ся е родилъ царь Іудейскый?
защото звѣздѫ-тѫ неговѫ видѣхмы на истокъ,
3 и дойдохмы да му ся поклонимъ. Това като чу
царь Иродъ смути ся, и всичкый Іерусалимъ
4 съ него. И събра всп-тѣ първосвященницы
и книжницы отъ народъ-тъ, та распытуваше

5 отъ тѣхъ гдѣ имаше да ся роди Христосъ? И
тѣ му казахѫ: Во Виѳлеемъ Іудейскый; за-
6 щото така е писано чрѣзъ пророка: И ты Виѳлее-
ме, земя Іудина, никакъ не си най малъкъ между
воеводства-та Іудовы; защото отъ тебе ще из-
лѣзе Вождь, който ще упасе народъ-тъ ми Из-
7 раиля. Тогази Иродъ призова тайно мѫдрецы-
тѣ, та испыта отъ тѣхъ наздраво врѣме-то на
8 появенѫ-тѫ звѣздѫ. И като гы испрати во
Виѳлеемъ, рече *имъ*: Идѣте, испытайте на здра-
во за дѣте-то; и като *го* намѣрите, извѣстѣте
9 ми, да дойдѫ и азъ да му ся поклонѭ. А тѣ като
чухѫ *това* отъ царь-тъ, тръгнахѫ: и, ето, звѣз-
да-та, коіѭто бѣхѫ видѣли на истокъ, идяше
прѣдъ тѣхъ, до като дойде та ся спрѣ, надъ
10 *мѣсто-то* дѣто бѣ дѣте-то. И като видѣхѫ
звѣздѫ-тѫ, възрадувахѫ ся съ радость твърдѣ
11 голѣмѫ. И като влѣзохѫ въ кѫщѫ-тѫ, намѣри-
хѫ дѣте-то съ майкѫ му Маріѭ, и паднахѫ та
му ся поклонихѫ, и като отворихѫ съкровища-
та си, принесохѫ му дарове, злато, и ливанъ и
12 смирнѫ. И понеже имъ ся откры отъ Бога на́
сънѣ да ся не върнѫтъ при Ирода, отидохѫ *си*
прѣзъ другъ пѫть за въ своіѫ-тѫ странѫ.
13 А слѣдъ отиваніе-то имъ, ето, ангелъ Го
споденъ явява ся на́-сънѣ Іосифу и казува:
Стани та земи дѣте-то и майкѫ му, и бѣгай
въ Египетъ, и бѫди тамъ до когато ти рекѫ
защото Иродъ има да потърси дѣте-то да го
14 погуби. И той станѫ, взѣ дѣте-то и майкѫ му
15 прѣзъ нощь и отиде въ Египетъ; И бѣ тамъ до
смьрть-тѫ Иродовѫ, да ся сбѫде речено-то отъ
Господа чрѣзъ пророка, който казува: "Изъ Еги-
16 петъ позовахъ сына си." Тогази Иродъ като
видѣ че му ся подсмѣхѫ мѫдреци-тѣ, твьрдѣ
много ся разяри, и проводи та погуби всичкы-
тѣ младенцы во Виѳлеемъ и по всичкы-тѣ не-
говы прѣдѣлы, отъ двѣ годины и по долу, спо-
редъ врѣме-то, което бѣ добрѣ испыталъ отъ
17 мѫдрецы-тѣ. Тогази ся испълни речено-то отъ
18 пророка Іереміѭ който казува: "Гласъ ся чу въ

Рамѫ, плачь и писъкъ и рыданіе голѣмо;
Рахыль оплакуваше чада-та си и не рачяше да
19 ся утѣши, защото гы нѣма *веке*. А като умрѣ
Иродъ, ето ангелъ Господень явява ся нá-съ-
20 нѣ Іосифу въ Египетъ и казува: Стани, земи
дѣте-то и майкѫ му, та иди въ земіѭ-тѫ Из-
раилевѫ; защото измрѣхѫ тѣзи, които търсѣхѫ
21 душѫ-тѫ на дѣте-то. И той станѫ, зѣ дѣте-
то и майкѫ му, и дойде въ земіѭ-тѫ Израилевѫ.
22 Но като чу че Архелай царува надъ Іудеіѭ на
мѣсто бащѫ си Ирода, убоя ся да иде тамъ;
и понеже му бѣ откровено нá-сънѣ, отиде въ
23 Галилейскы-тѣ страны, Та ся засели въ единъ
градъ нарицаемъ Назаретъ: да ся сбѫде ре-
чено-то чрѣзъ пророцы-тѣ, че Назорей ще да
ся нарече.

ГЛАВА 3.

1 Въ оныя дни дойде Іоаннъ Крьститель, и про-
2 повѣдуваше въ пустыніѭ-тѫ Іудейскѫ, И ка-
зуваше: Покайте ся; понеже наближи царство
3 небесно. Защото той е реченный-тъ отъ пророка
Исаіѭ, който казува: "Гласъ на едного, кой-
то выка въ пустыніѭ-тѫ: Приготвѣте пѫтя-тъ
Господень, правы правѣте неговы-тѣ пѫтекы."
4 А самъ Іоаннъ имаше облѣкло-то си отъ ка-
милскы косми, и около чрѣсла-та си коженъ
поясъ; а яденіе-то му бѣ акриды и дивъ медъ.
5 Тогази ся извьрвѣ при него Іерусалимъ и
всичка Іудея, и всичка-та околность на Іорданъ,
6 И крьщавахѫ ся въ Іорданъ отъ него, като испо-
7 вѣдувахѫ грѣхове-тѣ си. А като видѣ *Іоаннъ* че
идяхѫ на негово-то крьщаваніе мнозина отъ Фа-
рисеи-тѣ и Саддукеи-тѣ, рече имъ: Рожбы е-
хидниины! Кой ви обади да бѣгате отъ бѫдѫ-
8 щый-тъ гнѣвъ? Сторѣте прочее плодове достой-
9 ны на покаяніе; И не мыслѣте да думате въ
себе си: Отца имамы Авраама; защото казу-
вамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи каменіе да
10 въздигне чада Аврааму. А и сѣкыра-та вече
лежи при корень-тъ на дрьвія-та; и тъй всяко

дьрво което не прави добръ плодъ, отсича ся
11 и въ огнь ся хвьрли. Азъ вы крьщавамъ съ
водѫ въ покаяніе, а тойзи който иде слѣдъ мене
по крѣпъкъ е отъ мене, комуто не сьмь достоинъ
обуща-та да понесѫ; той ще вы крьсти съ
12 Духъ Святый и съ огнь; Който *дьржи* лопатѫ-
тѫ въ рѫкѫ, и ще отреби гумно-то си, та ще
съберe пшеницѫ-тѫ си въ житницѫ-тѫ, а плѣ-
13 вѫ-тѫ ще ѭ изгори въ огнь негасимъ. Тогази
идува Іисусъ отъ Галилеѭ на Іорданъ до Іо-
14 анна да ся крьсти отъ него. А Іоаннъ го въс-
пираше и казуваше: Азъ имамъ потрѣбѫ да ся
15 крьстѭ отъ тебе, и ты ли идешь при мене? А
Іисусъ отговори и рече му: Остави сега, за-
щото така подобава намъ да испълнимъ всякѫ
16 правдѫ. *И Іоаннъ* тогава го остави. И щомъ ся
крьсти Іисусъ въздѣзе тутакси отъ водѫ-тѫ,
и ето, отворихѫ ся нему небеса-та, и видѣ
Духа Божія че слѣзуваше като гълѫбъ и спу-
17 щаше ся на него; И ето гласъ отъ небеса, кой-
то казуваше: Тойзи е Сынъ мой възлюбленный,
въ когото благоволихъ.

ГЛАВА 4.

1 Тогази възведенъ бы Іисусъ отъ Духа въ
2 пустынѭ-тѫ, да бѫде искушенъ отъ діавола. И
като пости четыридесеть дни и четыридесеть но-
3 щи, напоконъ огладнѣ. И дойде при него иску-
ситель-тъ, и рече: Ако си Сынъ Божій, речи
4 тѣзи каменіе да станѫтъ хлѣбове. А той
отвѣща и рече: Писано е: Не само съ хлѣбъ
ще бѫде живъ человѣкъ, но съсъ всяко слово
5 което исхожда изъ Божіи-тѣ уста. Тогава го
завожда діаволъ-тъ въ святый-тъ градъ и по-
ставя го на крыло-то на храмъ-тъ, и казува
6 му: Ако си Сынъ Божій, хвьрли ся долу; за-
щото е писано: "На ангелы-тѣ си ще заповѣ-
да за тебе, и на рѫцѣ ще тя подигатъ, да не
7 бы да прѣпънешь о камыкъ ногѫ-тѫ си." Рече
му Іисусъ; Пакъ е писано; "Да не искусишь

8 Господа Бога твоего." Пакъ го завожда діа-
волъ-тъ на еднж планинж много высокж, и
показува му всичкы-тѣ царства свѣтовны, и
9 славж-тж имъ; И казува му: Всичко това ще
ти дамъ, ако паднешь да ми ся поклонишь.
10 Тогазь Іисусъ му казува: Махни ся, Сатано;
защото е писано: "Господу Богу твоему да ся
11 поклонишь, и само нему да послужишь." Тогази
го остави діаволъ-тъ; и ето ангели пристжпихж
12 и служахж му. А когато чу Іисусъ че Іоаннъ бы
13 прѣдаденъ, отиде въ Галилеіж. И като остави На-
заретъ, дойде и засели ся въ Капернаумъ край-
морскый, въ прѣдѣлы-тѣ Завулоновы и Неф-
14 ѳалимовы; Да ся сбжде речено-то чрѣзъ проро-
15 ка Исаія, който казува: "Земя-та Завулонова
и земя-та Нефѳалимова на пжть-тъ край море-
16 то, отвждь Іорданъ, Галилея языческа; Народъ
който сѣдяше въ тьминж, видѣ видѣлинж го-
лѣмж, и на сѣдящы-тѣ въ странж и сѣнкж
смьртнж, видѣлина имъ възсія."
17 Отъ тогава започеж Іисусъ да проповѣдува и
да казува: Покайте ся; защото забляжи царство
18 небесно. И като вьрвѣше Іисусъ по край мо-
ре-то Галилейско, видѣ двамина братія, Симо-
на нарицаемый-тъ Петръ, и брата му Андрея, че
хвърляхж мрѣжж въ море-то, защото бѣхж ры-
19 боловци. И казува имъ: Елате слѣдъ мене, и
20 ще вы направіж ловцы на человѣцы. И тѣ ту-
такьси оставихж мрѣжы-тѣ и отидохж слѣдъ
21 него. И като позаминж отъ тамо, видѣ другы
двамина братія, Іакова Зеведеева и брата му
Іоанна съ отца имъ Зеведея въ еднж ладіж че
22 върпихж мрѣжы-тѣ си, и повыка гы. А тѣ тозь
часъ оставихж ладіж-тж и отца си, и отидохж
слѣдъ него.
23 И обхождаше Іисусъ всичкж Галилеіж, та по-
учаваше въ сънборища-та имъ, и проповѣдува-
ше благовѣстіе-то на царство-то, и исцѣлява-
ше всякж болѣсть и всякж немощь между
24 народъ-тъ. И разчу ся слухъ за него по всич-
кж Сиріж, и доваждахж при него всичкы-тѣ

болѣстны, що имахѫ различны болѣсти и мѫ-
кы, и бѣснуемы, и лунатицы, и расслабленны;
25 и гы исцѣли. И вървѣше слѣдъ него народъ
много изъ Галілеіѭ и Декаполь, изъ Іерусалимъ
и Ідуеіѭ, и изъ отвѫдь Іорданъ.

ГЛАВА 5.

1 А като видѣ много-то народъ, възлѣзе на го-
рѫ-тѫ, и щомъ сѣднѫ пристѫпихѫ до него у-
2 ченици-тѣ му, И отвори уста-та си та гы по-
3 учаваше и говоряше: Блажени нищи-тѣ ду-
4 хомъ; защото е тѣхно царство небесно. Бла-
жени нажаленни-тѣ; защото тѣ ще ся утѣ-
5 шятъ. Блажени кроткы-тѣ; защото тѣ ще на-
6 слѣдятъ землѭ-тѫ. Блажени които гладуватъ и
жадуватъ за правдѫ-тѫ; защото тѣ ще ся насы-
7 тятъ. Блаженни милостиви-тѣ; защото тѣ по-
8 милованн ще бѫдѫтъ. Блажени чистосърдеч-
9 ни-тѣ; защото тѣ ще видятъ Бога. Блажени ми-
ротворци-тѣ; защото тѣ сынове Божіи ще ся на-
10 рекѫтъ. Блажени гонени-тѣ заради правдѫ-тѫ;
11 защото е тѣхно царство небесно. Блажени сте
когато вы похулятъ и вы изгонятъ, и крыѭтъ
вас рекѫтъ на лъжѫ всякѫ злѫ речь заради ме-
12 не. Радувайте ся и веселѣте ся, защото е голѣ-
мa на небеса ваша-та заплата; понеже така
изгонихѫ пророцы-тѣ, които *бѣхѫ* прѣди васъ.
13 Вы сте соль-та на землѭ-тѫ; а ако соль-та
избезсолнѣе, съ какво ще да ся осоли? За нищо
вече не струва, тъкмо да ся исхвърли вънъ, и да
14 ся тъпче отъ человѣцы-тѣ. Вы сте видѣли-
на-та на свѣтъ-тъ; градъ поставенъ на го-
15 рѫ не може да ся укрые. Нито запалятъ свѣщь
и ѭ турятъ подъ шиникъ, но на свѣтилникъ-
16 тъ, и свѣти на всичкы що сѫ въ кѫщы. Така
да просвѣтне ваша-та видѣлина прѣдъ человѣ-
цы-тѣ, за да видятъ добры-тѣ ваши дѣла, и
да прославятъ Отца вашего, който е на небеса.
17 Да не мините че азъ дойдохъ да разрушѫ за-
конъ-тъ или пророцы-тѣ; не дойдохъ да раз-

18 рушѭ, но да испълнѭ. Защото, истинѫ ви ка-
зувамъ, доклѣ да прѣмине небе-то и земя-та,
една рѣска, или една точка отъ законъ-тъ нѣма
19 да прѣмине, дори ся всичко не сбѫде. И тъй,
който наруши еднѫ отъ най малкы-тѣ заповѣ-
ди, и научи така человѣцы-тѣ, най малъкъ ще
ся нарече въ царство небесно; а който сторн
и научи, той ще великъ да ся нарече въ цар-
20 ство небесно. Защото, казувамъ ви, че ако ва-
ша-та правда не надмине *правдѫ-тѫ* на книж-
ницы-тѣ и Фарисеи-тѣ, нѣма да влѣзете въ
21 царство небесно. Чули сте че е речено на ста-
ровРѣменны-тѣ: "Не убивай," и който убіе,
22 ще бѫде повиненъ на сѫдъ. А пакъ азъ ви ка-
зувамъ, че всякой, който ся гнѣви на брата си
безъ причинѫ, ще бѫде повиненъ на сѫдъ; и
който рече на брата си, Рака, повиненъ ще е
за прѣдъ съборъ-тъ; а който *му* рече, Безум-
не, ще бѫде повиненъ за пъкълъ-тъ огненный.
23 И тъй, ако принесешь даръ-тъ си на олтарь-
тъ, и тамо ся усѣтишь, че братъ ти има нѣщо
24 на тебе; Остави даръ-тъ си тамо прѣдъ ол-
тарь-тъ, и иди, първомъ ся примири съ брата
25 си, и тогазь ела та принесь даръ-тъ си. Спо-
годявай ся съ противникъ-тъ си скоро, до ка-
то си на пѫть-тъ съ него, да не бы против-
никъ-тъ *ти* да тя прѣдаде сѫднику, а сѫдникъ-
тъ тя прѣдаде на слугѫ-тѫ, и тя хвърлятъ въ
26 тъмницѫ. Истинѫ ти казувамъ: Нѣма да излѣ-
зешь отъ тамо, доклѣ не отдадешь най послѣд-
ній-тъ кодрантъ.
27 Чули сте че е речено на старовРѣмен-
28 ны-тѣ: "Не прѣлюбодѣйствувай." Но азъ
ви казувамъ, че всякой който гледа же-
нѫ за да ѭ пожелае, той е прѣлюбодѣйству-
29 валъ вече съ неѭ въ сърдце-то си. Ако ли де-
сно-то твое око тя соблазнява, извади го, и
хвърли *го* отъ себе си; Защото по добрѣ ти е
да погыне единъ отъ твои-тѣ удове, а не всичко
то твое тѣло да бѫде хвърлено въ пъкълъ-тъ.
30 И ако десна-та твоя рѫка тя соблазнява, отсѣ-

чи ѭ и хвърли ѭ отъ себе си; защото по до-
брѣ ти е да погыне единъ отъ твои-тѣ удове,
и да не бѫде всичко-то твое тѣло хвърлено въ
пькълъ-тъ.
31 Речено е още: Който си напусне женѫ-тѫ да
32 ѝ даде разводно писмо. А пакъ азъ ви казу-
вамъ, че който напусне женѫ-тѫ си, освѣнь по
причинѫ на прѣлюбодѣяніе, прави ѭ да прѣ-
любодѣйствува; и който ся ожени за напусна-
тѫ прѣлюбодѣйствува.
33 Пакъ сте чули че е речено на старо-
врѣменны-тѣ: Не си прѣстѫпувай клѣт-
вѫ-тѫ, но да испълнишь клѣтвы-тѣ си
34 прѣдъ Господа. Но азъ ви казувамъ: Ни-
какъ да ся не кълнете; нито съ небе-то,
35 защото е прѣстолъ Божій; Нито съсъ земѭ-
тѫ, защото е подножіе на нозѣ-тѣ му; нито
съ Іерусалимъ, защото е градъ на Царя вели-
36 каго; Нито съ главѫ-тѫ си недѣй ся кълна,
защото не можешь ни единъ косемъ да напра-
37 вишь бѣлъ или черкъ. Но да бѫде рѣчь-та ви,
Ей, ей; не, не; а отъ това повече-то отъ лука-
38 ваго е. Чули сте че е речено: "Око за око,
39 *зѫбъ за зѫбъ.*" А пакъ азъ ви казувамъ: Да ся
не противите злому; но който тя плесне по
40 деснѫ-тѫ странѫ, обърни му и другѫ-тѫ. И на
тогози който бы поискалъ да ся сѫди съ тебе
и да ти земе ризѫ-тѫ, остави му и врьхнѫ-тѫ
41 си дрехѫ. И който тя понуди да идешь съ не-
42 го единъ миль, иди съ него два. Който проси отъ
тебе, дай му; и който ище да заеме отъ тебе, не
43 дѣй ся отвраща отъ него. Чули сте че е рече-
но: Да любишь ближній-тъ си, и да ненавиж-
44 дашь врагъ-тъ си. Но азъ ви казувамъ:
Любѣте врагове-тѣ си, благославяйте тыя, кои-
то вы кълнѫтъ, правѣте добро на тѣзи, които
вы ненавиждатъ, и молѣте ся за тыя, които ви
45 правятъ пакость и вы гонятъ. За да бѫдете
сынове на Отца вашего, който е на небеса:
защото той повелѣва на слънце-то си да из-
грѣва на злы-тѣ и на добры-тѣ, и дава дъждь

46 на праведны-тѣ и неправедны-тѣ. Защото ако
любите любящы-тѣ васъ, коѭ заплатѫ има-
47 те? Неправятъ ли това и мытари-тѣ? И ако
поздравявате само братія-та ваши, що повече
48 правите? Неправятъ ли така и мытари-тѣ? И
тъй бѫдѣте съвършенни и вы, както е съвър-
шенъ Отецъ вашъ, който е на небеса.

ГЛАВА 6.

1 Внимайте да не правите свои-тѣ милосты-
ни прѣдъ человѣцы-тѣ за да вы виждатъ; и-
накъ нѣмате заплатѫ при Отца вашего
2 който е на небеса. И тъй, кога правишь мило-
стынѭ, не трѫби прѣдъ себе си, както правятъ
лицемѣри-тѣ по съборища-та и по улицы-
тѣ, за да ся прославятъ отъ человѣцы-тѣ; и-
стинѫ ви казувамъ, пріиматъ *веке* заплатѫ-тѫ
3 си. А ты кога правишь милостынѭ, да не узнае
лѣва-та ти рѫка, що прави десница-та ти;
4 За да бѫде твоя-та милостыня въ тайно; и О-
тецъ твой, който види въ тайно, ще ти въз-
даде на-явѣ.
5 И кога ся молишь, небывай както ли-
цемѣри-тѣ; защото тѣ обычатъ да си пра-
вятъ молбѫ-тѫ стояще по съборища-та и по ѫ-
глы-тѣ на улицы-тѣ за да ся явятъ на человѣцы-
тѣ; истинѫ ви казувамъ, че пріиматъ заплатѫ-
6 тѫ си. А ты кога ся молишь, влѣзь въ скрыш-
нѫ-тѫ си станчкѫ, и като си затворишь врата-
та, помоли ся Отцу твоему, който е въ тайно,
и Отецъ ти, който види въ тайно, ще ти въз-
7 даде на-явѣ. А кога ся молите, не говорѣте из-
лишны думы, както язычници-тѣ, защото мнятъ
че въ многословіе-то си ще бѫдатъ послушани.
8 И тъй не ся уподобявайте на тѣхъ; защото
Отецъ ви знае отъ що имате нуждѫ, прѣди вы
9 да му попросите. А вы така ся молѣте:
Отче нашъ, който си на небеса, да ся святи име-
10 то твое; Да дойде царство-то твое; да бѫде воля-та
твоя, както на небе-то, *така* и на земѭ-тѫ.

11 Хлѣбъ-тъ нашъ насѫщный, дай *го* намъ днесь;
12 И прости ни дългове-тѣ наши, както и ный про-
13 щавамы на наши-тѣ длъжницы; И не въведи насъ
въ искушеніе, но избави насъ отъ лукаваго;
защото е твое царство-то и сила-та и слава-та
во вѣкы. Аминь.
14 Защото ако простите вы на человѣцы-
тѣ съгрѣшенія-та имъ, ще да прости и вамъ
15 Отецъ вашъ небесный: Ако ли вы не прос-
тите на человѣцы-тѣ съгрѣшенія-та имъ, то
и Отецъ вашъ нѣма да *ви* прости съгрѣшенія-
та ваши.
16 А кога постите, не бывайте, както лицемѣ-
ры-тѣ, намръщени; защото помрачаватъ лица-та
си за да явятъ на человѣцы-тѣ че постятъ; и-
стина ви казувамъ, че тѣ вече си пріиматъ за-
17 платѫ-тѫ. А ты, кога постишь, помажи главѫ-тѫ
18 си, и лице-то си омый; Да ся не покажешь прѣдъ
человѣцы-тѣ че постишь, но Отцу твоему който
е въ тайно; и Отецъ твой, който види въ тай-
но, ще ти въздаде на-явѣ.
19 Недѣйте си събира съкровища на земѭ-тѫ,
дѣто молецъ и ръжда *гы* разваля, и дѣто
20 крадци подкопаватъ и крадѫтъ. Но събирайте
си съкровища на небе-то, дѣто ни молецъ,
нито ръжда *гы* разваля, и дѣто крадци не под-
21 копаватъ нито крадѫтъ: Защото, кѫдѣто е съ-
кровище-то вы, тамо ще бѫде и сърдце-то ви.
22 Свѣтило на тѣло-то е око-то; и тъй, ако е око-
то ти чисто, всичко-то ти тѣло свѣтло ще бѫде.
23 Ако ли бѫде око-то ти лукаво, всичко-то ти
тѣло тъмно ще бѫде. И тъй, видѣлина-та, коя-
то е въ тебе, ако е тъмнина, то тъмнина-та
24 колко *ще е?* Никой не може на двамина го-
сподари да работи; защото или едного ще въз-
ненавиди, а другыго ще възлюби; или едному
ще привърженъ да бѫде, а другыго ще прѣ-
зира. Не можете да работите Богу и Мамону.
25 Заради това казувамъ ви: Не имайте грыжѫ
за животъ-тъ си, какво ще ядете или какво ще
піете; нито за тѣло-то ваше, какво ще облѣ-

чете. Не е ли животъ-тъ по драгоцѣненъ отъ хра-
26 нж-тж, и тѣло-то отъ облѣкло-то? Поглѣднѣте
на птицы-тѣ небесны, че не сѣѭтъ, ни жь-
нжтъ, нито въ житницы събиратъ, и Отецъ
вашъ небесный гы храни; вы не сте ли много
27 по горни отъ тѣхъ? И кой отъ васъ като ся
грыжи, може да приложи единъ лакьть на растъ-
28 тъ си? И за облѣкло защо ся грыжите? Разсмо-
трѣте кремове-тѣ въ поле-то какъ растжтъ;
29 не ся трудятъ, нито преджтъ, Но казувамъ ви,
че нито Соломонъ во всичкж-тж своѭ славж
30 не бѣ облѣченъ както единъ отъ тѣхъ. И ко-
га Богъ така облича трѣвж-тж на поле-то, коіжто
іж днесь има, и утрѣ іж въ пещь хвърлятъ,
не ще ли много повече васъ да облѣче, ма-
31 ловѣри? И тъй недѣйте ся грыжи, и не ду-
майте, какво ще ядемъ, или какво ще піемъ,
32 или какво ще облѣчемъ? Защото всичко това
язычници-тѣ го търсятъ; понеже Отецъ вашъ
небесный знае че имате нуждж за всичко това.
33 Но търсѣте първомъ царство-то Божіе, и прав-
дж-тж негожж; и всичко това ще ви ся при-
34 ложи. За това не дѣйте ся грыжи за утрѣ;
защото утрѣшній-тъ день ще ся погрыжи за
себе си; доста е на день-тъ негово-то му зло.

ГЛАВА 7.

1 Не сждѣте, да не бждете сждени; (2) Защото
съ каквжто сждбж сждите, съ таквжзь ще вы
сждятъ; и съ каквжто мѣркж мѣрите, ще ви
3 ся възмѣри. И защо виждашь сжчицж-тж въ
око-то на брата си, а гредж-тж която е въ
4 твое-то око не усѣщашь? Или какъ ще ре-
чешь на брата си: Остави да извадж сжчи-
цж-тж изъ око-то ти, а ето греда-та въ твое-
5 то око? Лицемѣре, извади първомъ гредж-тж
изъ свое-то око, и тогава щешь чисто видѣ
да извадишь сжчицж-тж изъ братово-то си око.
6 Не давайте освятено *нѣщо* на псета-та; нито
хвърляйте бисеріе-тѣ си прѣдъ свиніе-тѣ, да

не бы да гы стжпчжтъ съ крака-тя си, и ся
7 обърнжтъ та вы раскжснжтъ. Просѣте и ще
ви ся даде; търсѣте и ще намѣрите; хлопайте
8 и ще ви ся отворы. Защото всякой който
проси пріима, и който търси намира, и който
9 хлопа, ще му ся отвори. Има ли отъ васъ такъвъ
нѣкой человѣкъ, който, ако му поище сынъ му
10 хлѣбъ, той да му даде камькъ? Или ако
11 поище рыбж, да ли ще му да змія? И тъй
кога вы, които сте лукави, знаете да давате
добры даванія на чада-та си, колко повече О-
тецъ ви който е на небеса, ще даде добри-
12 ны на тыя, които ищжтъ отъ него? И тъй, во
всяко нѣщо както искате да правятъ человѣ-
ци-тѣ на васъ, така и вы правѣте на тѣхъ,
защото това е законъ-тъ и пророци-тѣ.
13 Влѣзте прѣзъ тѣсны-тѣ врата; защото про-
странны сж врата-та и широкъ е пжть-тъ, който
води въ погыбель-тж, и мнозина сж които прѣзъ
14 тѣхъ минуватъ. Понеже тѣсны сж врата-та и
стѣсненъ е пжть-тъ който води въ животъ, и
малцина сж които гы намѣрватъ.
15 Пазѣте ся отъ лъжовны-тѣ пророцы, които
идж тъ при васъ съ овчы дрехы, а отвжтрѣ сж
16 *вълци* грабители. Отъ плодове-тѣ имъ ще гы
познаете; бере ли ся отъ трънкы гроздіе, или
17 отъ репеи смокыни? Така всяко добро дърво
прави добры плодове; а лошо-то дърво прави ло-
18 шы плодове. Не може добро дърво да прави ло-
шы плодове, нито лошо дърво да прави добры
19 плодове. Всяко дърво което не прави добръ
20 плодъ отсича ся и въ огнь ся хвърля. И тъй
отъ плодове-тѣ имъ ще гы познаете.
21 Не всякой който ми казва: Господи, Господи,
ще да влѣзе въ царство небесно; но който
прави волж-тж на Отца моего, който е на небеса.
22 Въ онзи день мнозина ще ми рекжтъ: Господи,
Господи! не въ твое-то ли име пророкувахмы,
и не въ твое-то ли име бѣсове изгонихмы, и не въ
23 твое-то ли име много чудеса сторихмы? И то-
газъ ще имъ обявіж: Азъ никога не съмь вы

знаялъ; Махнѣте ся отъ мене вы, които работите беззаконіе.
24 И тъй всякой, който слуша тѣзи мои словеса,
и гы прави, ще го уподобѭ на человѣкъ разуменъ, който е създалъ кѫщѫ-тѫ си на камькъ;
25 И валѣ дъждь-тъ, и пріидохѫ рѣкы-тѣ, и повѣяхѫ вѣтрове-тѣ, и нападнѫхѫ на тѫзи кѫщѫ,
26 и не падиѫ; защото бѣ основана на камькъ. И
всякой който слуша тѣзи мои словеса, и не гы
прави, ще ся уподоби на человѣкъ безуменъ,
27 който създа кѫщѫ-тѫ си на пѣсъкъ: И валѣ
дъждь-тъ, и пріидохѫ рѣкы-тѣ, и повѣяхѫ вѣтрове-тѣ, и нападнахѫ на тѫзи кѫщѫ, и тя паднѫ; и голѣмо бѣ нейно-то падание.
28 И когато свърши Іисусъ тыя словеса, чудяше
29 ше ся народъ-тъ на поученіе-то му: Защото гы
учаше, като *единъ* който има власть, и не както книжници-тѣ.

ГЛАВА 8.

1 А когато слѣзе отъ горѫ-тѫ, послѣдовахѫ го
2 народъ много. И ето *единъ* прокаженъ дойде,
кланяше му ся и говоряше: Господи, ако да и-
3 щешь, можешь да мя очистишь. Тогазь Іисусъ
простре рѫкѫ-тѫ си, допрѣ ся до него и каза: И-
щѫ, бѫди очистенъ; и тозь часъ очисти му ся про-
4 каза-та. И казува му Іисусъ: Гледай да не
кажешь никому; но иди, покажи себе си священ-
нику, и принесь даръ-тъ, който е Мойсей по-
велѣлъ, за свидѣтелство тѣмъ.
5 А когато влѣзе Іисусъ въ Капернаумъ, при-
стѫпи при него нѣкой си стотникъ, та му ся
6 моляше, И казуваше: Господи, момче-то ми ле-
7 жи у дома разслабленно, и мѫчи ся злѣ. Казува
8 му Іисусъ: Азъ ще дойдѫ и ще го исцѣлѭ. От-
говори стотникъ-тъ и рече *му*: Господи! не сьмь
достоинъ да влѣзешь подъ стрѣхѫ-тѫ ми; но
9 речи само рѣчь, и ще оздравѣе момче-то ми. За-
щото и азъ сьмь человѣкъ подъ власть, и имамъ
подчинены на себе си войны; и казувамъ на

тогози: Иди, и отхожда; и на другыго: Дойди, и
дохожда; и на слугж-тж си: Стори това, и стру-
10 ва *го*. И като чу Іисусъ, почуди ся, и рече на оныя,
които идяхж слѣдъ него: Истинж ви казувамъ:
Нито въ Израиля сьмь намѣрилъ толкози вѣрж.
11 И пакъ ви казувамъ, че мнозина отъ истокъ и
западъ ще дойдатъ, и ще насѣдіжтъ съ Авраама,
12 и Исаака и Іакова въ царство небесно; А сыно-
ве-тѣ на царство-то ще бждатъ испждены въ
най вънкашнж-тж тьмнинж; тамо ще бжде плачь и
13 скърцаніе съсъ зжбы. И рече Іисусъ на стотника:
Иди, и както си повѣрувалъ, нека ти бжде. И о-
14 здравѣ момче-то му въ сжщій-тъ часъ. И когато
дойде Іисусъ въ Петровж-тж кжщж, видѣ че тьща
15 му лежаше болна отъ огницж; И похванж іж за
ржкж-тж, и огница-та іж остави; и станж, та
16 имъ служаше. И когато ся свечери, доведохж му
мнозина бѣсиуемы, та испжди духове-тѣ съ ед-
17 нж рѣчь, и колкото болни имаше исцѣли гы: Да
ся сбжде реченo-то чрѣзъ Пророка Исаія, кой-
то казува: "Той зѣ *на себе си* наши-тѣ немощи,
и болѣсти-тѣ *наши* понесе."
18 И като видѣ Іисусъ много народъ около себе
19 *си*, повелѣ да минжтъ отвждь. И пристжпи е-
динъ книжникъ, та му рече: Учителю! ще дой-
20 дж слѣдъ тебе, кждѣто идешь. Казува му Іи-
сусъ: Лисицы-тѣ си иматъ легла, и птицы-тѣ
небесны гнѣзда; а Сынъ человѣческый нѣма дѣ
21 главж да подклони. А другъ отъ неговы-тѣ у-
ченицы рече му: Господи, дозволи ми първомъ
22 да идж и да погребж отца си. Но Іисусъ му ре-
че: Върви слѣдъ мене, и остави мьртвы-тѣ да
погребжтъ мьртвы-тѣ си.
23 И когато влѣзе въ ладіж-тж, ученици-тѣ му
24 влѣзохж слѣдъ него. И ето, бура голѣма быде на
море-то, така що вълны-тѣ покрывахж ладіж-тж: а
25 той спѣше. И пристжпихж ученици-тѣ му, та го
събудихж и казахж: Господи! спаси ны; погы-
26 нуваме. А той имъ казува: Що сте страх-
ливи, маловѣрни? Тогази станж, запрѣти на
вѣтрове-тѣ и на море-то, и тишина голѣма быс

27 де. А человѣци-тѣ ся чудяхѫ и казувахѫ: Ка-
къвъ е тойзи, че и вѣтрове-тѣ и море-то го по-
слушуватъ?
28 И като дойде той отвѫдь въ Гергесинскѫ-тѫ
землѭ, срѣщнѫхѫ го двама бѣснуеми, конто излѣ-
зохѫ изъ гробища-та, твърдѣ свирѣпи, така що
29 никой не можаже да мине прѣзъ онзи пѫть. И е-
то, извыкахѫ и казувахѫ: Що имашь ты съ насъ,
Іисусе, Сыне Божій? дошелъ си тука прѣди врѣме
30 ли да ны мѫчишь? А на далеко отъ тѣхъ има-
31 ше стадо отъ много свыніе, което пасѣше. И бѣ-
сове-тѣ му ся моляхѫ и казувахѫ: Ако ны испѫ-
дишь, дозволи ни да отидемъ въ стадо-то на сви-
32 ніе-тѣ. И рѣче имъ: Идѣте. И тѣ, щомъ излѣ-
зохѫ, отидохѫ въ стадо-то на свиніе-тѣ; и е-
то, всичко-то стадо на свиніе-тѣ устрьми ся
прѣзъ стрьмнинѫ-тѫ въ море-то, и погынахѫ въ
33 вода-та. А свинопасци-тѣ побѣгнѫхѫ, и като дой-
дохѫ въ градъ-тъ, извѣстихѫ всичко, и това що
34 станѫ съ бѣснуемы-тѣ. И ето, цѣлъ градъ из-
лѣзе да посрѣщне Іисуса, и като го видѣхѫ,
примолихѫ му ся да отиде отъ тѣхны-тѣ
прѣдѣлы.

ГЛАВА 9.

1 И той влѣзе въ ладіѭ-тѫ, и прѣминѫ, та дойде
2 въ свой-тъ си градъ. И ето, донесохѫ му едно-
го разслабенъ, сложенъ на постелкѫ; и като
видѣ Іисусъ тѣхнѫ-тѫ вѣрѫ, рече разслабле-
ному: Дързай, сынко, прощаватъ ти ся грѣхо-
3 ве-тѣ ти. И ето, нѣкои отъ книжницы-тѣ ре-
4 кохѫ въ себе си: Той богохулствува. А Іисусъ
като видѣ помысли-тѣ имъ, рече: Защо мыслите
5 вы зло въ сърдца-та си? Защото, кое е по-
лесно, да рекѫ: Прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ
6 ти, или да рекѫ: Стани и ходи? Но за да по-
знаете че Сынъ человѣческый има на землѭ-тѫ
власть да прощава грѣхове, (тогазь казува раз-
слабеному:) Стани, вдигни постелкѫ-тѫ си,
7 и иди у дома си. И той станѫ и отиде у

8 дома си. *Това* като видѣхѫ народи-тѣ почудихѫ
ся, и прославихѫ Бога, който бѣ далъ таквѫзи
власть на человѣцы-тѣ.
9 И като минуваше Іисусъ отъ тамо, видѣ ед-
ного человѣка че сѣдяше на мытарницѫ-тѫ, Мат-
ѳей на име, и рече му: Дойди слѣдъ мене; и той
10 станѫ и отиде слѣдъ него. И когато бѣ сѣднѫлъ
на трапезѫ-тѫ въ кѫщы, ето мнозина мытари и
грѣшници дойдохѫ и насѣдахѫ съ Іисуса и съ
11 ученицы-тѣ негови. И Фарисеи-тѣ, като видѣхѫ
това, рекохѫ на ученицы-тѣ му: Защо вашій-тъ
учитель съ мытари-тѣ и грѣшницы-тѣ *наедно*
12 яде *и піе?* Іисусъ като чу *това*, рече имъ: Здра-
ви-тѣ нѣматъ нуждѫ отъ лѣкарь, но болни-тѣ.
13 Идѣте още и научѣте ся що е: "Милость ищѫ,
а не жьртвѫ;" защото не дойдохъ да призовѫ
праведны-тѣ, но грѣшны-тѣ на покаяніе.
14 Тогазь идуватъ при него ученици-тѣ Іоан-
нови, и казуватъ *му:* Защо ный и Фарисеи-тѣ
постимъ много, а твои-тѣ ученици не постятъ?
15 И рече имъ Іисусъ: Могѫтъ ли свадбари-тѣ да
тѫжатъ до като е съ тѣхъ младоженикъ-тъ? ще
дойдѫтъ обаче деніе, кога ся отнеме отъ тѣхъ
16 младоженикъ-тъ, и тогази ще постятъ. И никой
не *кърпи* ветхѫ дрехѫ съ небѣленъ платъ; за-
щото това което *ще ся тури да* запълни, отдира
17 отъ дрехѫ-тѫ, и сѫдрано-то става по лошо. Нито
наливатъ ново вино въ ветхы мѣхове; а инакъ,
распукватъ ся мѣхове-тѣ, и вино-то ся излива,
и мѣхове-тѣ ся развалятъ; но наливатъ ново
вино въ новы мѣхове, и едно-то и друго-то ся
уварднтъ.
18 Това когато говоряше тѣмъ, ето началникъ нѣ-
кой си дойде, та му ся кланяше и казуваше: Дъ-
щеря ми до сега е умрѣла; но дойди и тури рѫ-
19 кѫ-тѫ си на неѭ, и ще оживѣе. И станѫ, та о-
тиде слѣдъ него Іисусъ, и ученици-тѣ му.
20 И ето, жена която страдаше отъ кръвотеченіе
дванадесеть годины, пристѫпи изъ отзадъ, и до-
21 прѣ ся до полѫ-тѫ на дрехѫ-тѫ му. Защото ду-
маше си: Ако ся допрѫ само до дрехѫ-тѫ му,

22 ще оздравѣіѫ. А Іисусъ като ся обърнѫ та ѭ
видѣ, рече: Дързай дъщи; вѣра-та твоя исцѣли
тя. И отъ онзи часъ оздравѣ жена-та.
23 И когато дойде Іисусъ въ кѫщѫ-тѫ началнико-
вѫ, и видѣ свирачи-тѣ и народъ-тъ въ смуще-
24 ніе, Рече имъ: Идѣте си; защото момиче-то не
25 е умрѣло, но спи. И присмивахѫ му ся. А ка-
то испѫдихѫ народъ-тъ, влѣзе *Іисусъ*, хванѫ ѭ
26 за рѫкѫ-тѫ; и момиче-то станѫ. И расчу ся
това по всичкѫ-тѫ онѫзи земіѭ.
27 И когато си отиваше Іисусъ отъ тамо, вър-
вѣхѫ слѣдъ него двама слѣпи, които викахѫ и
28 казувахѫ: Помилуй ны, Сыне Давидовъ. И щомъ
влѣзе въ кѫщы, пристѫпихѫ слѣпи-тѣ при не-
го, и казува имъ Іисусъ: Вѣрувате ли че мо-
гѫ да сторіѭ това? казуватъ му: Ей, Господи.
29 Тогазь ся прикоснѫ до очи-тѣ имъ, и каза:
30 Да бѫде вамъ по вѣрѫ-тѫ вашѫ. И отворихѫ имъ
ся очи-тѣ. И запрѣти имъ Іисусъ строго, и ка-
31 за: Гледайте, да не узнае *това* никой. А тѣ
като излѣзохѫ, прославихѫ го по всичкѫ-тѫ
онѫзи земіѭ.
32 И когато тѣ излѣзвахѫ, ето, доведохѫ му единъ
33 человѣкъ нѣмъ и бѣснуемъ. И слѣдъ испѫжда-
ніе-то на бѣсъ-тъ, проговори нѣмый-тъ: И по-
чудихѫ ся народи-тѣ и думахѫ: Никога не ся
34 е видѣло таквозь нѣщо въ Израиль. А Фарисеи-
тѣ казувахѫ: чрѣзъ началникъ-тъ бѣсовскый
изгонва бѣсове-тѣ.
35 И обхождаше Іисусъ всичкы-тѣ градове и се-
ла, та поучаваше въ съборища-та имъ, и про-
повѣдуваше благовѣстіе-то на царство-то; и
исцѣляваше всякѫ болѣсть и всякѫ немощь въ
36 народа. А като видѣ множество-то на народъ-
тъ, смили ся за тѣхъ, защото бѣхѫ изнемощѣ-
ли и прѣснати, като овцы, които нѣматъ пастырь.
37 Тогази рече на ученицы-тѣ си: Жътва-та е
38 много, а работници-тѣ малко; За това молѣте
ся на Господаря на жътвѫ-тѫ да испрати ра-
ботницы на жътвѫ-тѫ си.

ГЛАВА 10.

1 И призова дванадесеть-тѣ свои ученицы, та
имъ даде власть надъ нечисты-тѣ духове, да гы
испѫждатъ, и да исцѣляватъ всякѫ болѣсть и
всякѫ немощь.
2 А имена-та на дванадесеть-тѣ Апостолы сѫ
тѣзи: пьрвый Симонъ, който ся казува Петръ,
и Андрей братъ неговъ; Іаковъ Зеведеевъ, и
Іоаннъ братъ неговъ; Филиппъ, и Вартоломей;
3 Ѳома, и Матѳей мытарь-тъ; Іаковъ Алфеевъ, и
4 Леввей нареченный Ѳаддей; Симонъ Кананитъ,
и Іуда Искаріотскый, който го и прѣдаде.
5 Тѣзи дванадесеть отпрати Іисусъ, и заповѣда
имъ, и каза: На пѫть язычническый да не идете,
6 и въ градъ Самарянскый да не влѣзете; Но ходѣте
повече при погыбнѫлы-тѣ овцы отъ домъ-тъ Изра-
7 илевъ. И кѫдѣто ходите, проповѣдувайте и казу-
8 вайте: Царство небесно наближи. Болны исцѣля-
вайте, прокаженны очищавайте, мьртвы въскрь-
шавайте, бѣсове испѫждайте; даромъ сте пріели,
9 даромъ давайте. Не земайте нито злато, нито сре-
10 бро, нито мѣдь въ поясы-тѣ си; Нито тържикѫ
за пѫть, нито двѣ дрехы, нито обуща, нито то-
ягѫ; защото работникъ-тъ е достоинъ за своіѫ-
11 тѫ прѣхранѫ. И въ който градъ или село влѣ-
зете, испытайте кой е въ него достоинъ, и тамъ
12 оставайте доклѣ си излѣзете. А на влѣзуваніе
13 въ домъ-тъ поздравявайте го; И ако бѫде домъ-
тъ достоинъ, нека дойде на него вашій-тъ миръ;
ако ли не бѫде достоинъ, миръ-тъ ви къмъ васъ
14 да ся възвърне. И който вы не пріеме, нито по-
слуша вашы-тѣ словеса, кога излѣзувате изъ
онзи домъ, или изъ онзи градъ, истърсѣте
15 прахъ-тъ отъ нозѣ-тѣ си. Истинѫ ви казувамъ:
По леко ще бѫде на земіѭ-тѫ Содомскѫ и Гомор-
скѫ въ сѫдный-тъ день, нежели на онзи градъ.
16 Ето, азъ вы проваждамъ като овцы между вълцы;
бѫдѣте прочее разумни като зміи-тѣ, и не-
17 злобиви като гълѫбы-тѣ. А пазѣте ся отъ че-
ловѣцы-тѣ; защото на сѫдовища ще вы прѣда-

18 ватъ, и въ съборища-та си ще вы біѭтъ. И прѣдъ
владѣтели и царіе ще вы извождатъ заради мене,
въ свидѣтелство на тѣхъ и на язычницы-тѣ.
19 А когато вы прѣдадѫтъ, недѣйте ся грыжи какъ,
или какво ще говорите; защото ще ви ся даде
20 въ онзи часъ какво ще говорите. Защото не сте
вы които говорите, но Духъ-тъ на Отца вашего,
21 го, който говори въ васъ. И братъ брата ще
прѣдаде на смьрть, и отецъ чадо; и ще въстанѫтъ
чада врьхъ родители-тѣ си, и ще гы у-
22 мьртвятъ. И ще бѫдете отъ всичкы ненавиждани
заради мое-то име; а който прѣтьрпи до
23 край, той ще спасенъ да бѫде. А когато вы гонятъ
въ тойзи градъ, бѣгайте въ другый-тъ;
защото истинѫ ви казувамъ: Нѣма да свършите
градове-тѣ Израилевы, доклѣ дойде Сынъ-тъ
24 человѣческый. Не е ученикъ по горенъ отъ у-
читель-тъ си, нито слуга по горенъ отъ го-
25 сподарь-тъ си. Доста е на ученикъ-тъ да бѫде
като учитель-тъ си, и слуга-та като господарь-тъ
си. Ако стопанинъ-тъ на домъ-тъ нарекохѫ
Веелзевулъ, колко повече домашны-тѣ не-
26 говы? И тъй не бойте ся отъ тѣхъ; защото нѣма
нищо покрыто, което да ся не открые; и
27 тайно, което да ся не узнае. Което ви говорѭ
въ тьмнинѫ-тѫ, кажѣте го на видѣло; и което
чуете на ухо, проповѣдувайте го отгорѣ на по-
28 крывъ-тъ. И да ся не боите отъ онѣзи, които
убиватъ тѣло-то, а душѫ-тѫ не могѫтъ да у-
біѭтъ; но да ся боите повече отъ онogозь, който
може и душѫ и тѣло да погуби въ пькълъ-
29 тъ. Не ся ли продаватъ двѣ врабчета за единъ
ассарій? и ни едно отъ тѣхъ нѣма да падне на
30 земѭ-тѫ, безъ *волѭ-тѫ на* Отца вашего. А вамъ
и косми-тѣ на главы-тѣ ви всичкы-тѣ сѫ прѣ-
31 броени. Не бойте ся прочее, вы сте отъ много
32 врабчета по добри. И тъй веякой, който испо-
вѣда мене прѣдъ человѣцы-тѣ, ще исповѣдамъ
и азъ него прѣдъ Отца моего който е на небеса.
33 А който ся отрече отъ мене прѣдъ человѣцы-
тѣ, ще ся отрекѫ и азъ отъ него прѣдъ Отца

34 моего който е на небеса. Да не мните че дой-
дохъ да турѭ миръ на землѭ-тѫ; не дойдохъ
35 да турѭ миръ, но ножь. Защото дойдохъ да
разлѫчѫ человѣка на върхъ бащѫ му, и дъщерѭ
на върхъ майкѫ й, и снъхѫ на върхъ свекървѫ
36 й. И непріятели человѣку ще бѫдѫтъ домашни-
37 тѣ му. Който люби бащѫ или майкѫ повече отъ
мене, не е за мене достоинъ; и който люби
сынъ или дъщерѭ повече отъ мене, не е за ме-
38 не достоинъ. И който не зема крьстъ-тъ си, и
не слѣдува подирѣ ми, не е достоинъ за мене.
39 Който намѣри животъ-тъ си, ще го изгуби; и
който изгуби заради мене животъ-тъ си, ще го
40 намѣри. Който васъ прінма, мене пріима; и
който пріима мене, пріима тогозь който мя е
41 проводилъ. Който пріима пророкъ въ име на
пророка, заплатѫ на пророкъ ще земе; и който
пріима праведникъ въ име на праведникъ, за-
42 платѫ на праведникъ ще земе. И който напой
едного отъ тѣзи малкы-тѣ само съ еднѫ чашѫ
студенѫ водѫ въ име на ученикъ, истинѫ ви
казувамъ, нѣма да изгуби заплатѫ-тѫ си.

ГЛАВА 11.

1 И когато свърши Іисусъ заповѣданія-та си
къмъ дванадесеть-тѣ свои ученицы, минѫ отъ
тамо, да поучава и да проповѣдува по градове-
тѣ имъ.
2 А Іоаннъ като чу въ тьмницѫ-тѫ дѣла-та
3 Христовы, проводи двама отъ ученицы-тѣ си, И
рече му; Ты ли си, който има да дойде, или другы-
4 го да очаквамы? И отговори Іисусъ и рече имъ:
Идѣте, възвѣстѣте на Іоанна, това което чува-
5 те и видите; Слѣпи прогледуватъ, хроми ходятъ,
прокаженни ся очищаватъ, и глухы прочуватъ;
мьртви въскрьснуватъ, и на сиромасы-тѣ ся
6 благовѣствува. И блаженъ е който ся не со-
7 блазни въ мене. И когато тѣ си отхождахѫ, на-
ченѫ Іисусъ да говори на народъ-тъ за Іоанна:
Какво излѣзохте да видите въ пустынѭ-тѫ?

8 тръсть ли отъ вѣтръ-тъ разлюлявана? Но какво излѣзохте да видите? человѣка ли въ мекы дрехы облѣченъ? Ето тѣзи които носятъ
9 мекы *дрехы* въ царскы домове сѫ. Но какво излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, казувамъ
10 ви, и повече отъ пророкъ. Защото тойзи е за когото е писано: " Ето азъ проваждамъ вѣстителя моего прѣдъ твое-то лице, който ще при-
11 готви пѫть-тъ ти прѣдъ тебе. Истина ви казувамъ, между родены-тѣ отъ жены не ся е воздигнѫлъ по голѣмъ отъ Іоанна Крьстителя; а най малкый-тъ въ царство небесно е по голѣмъ
12 отъ него. А отъ дни-тѣ на Іоанна Крьстителя до нынѣ, царство небесно на силѫ ся зема, и
13 които ся насилятъ тѣ го грабнуватъ. Защото всичкы-тѣ пророци и законъ-тъ до Іоанна про-
14 рокувахѫ. И ако щете да пріимете *това*, той е
15 Илія, който имаше да дойде. Който има уши да
16 слуша, нека слуша. А на какво да уподобѭ тойзи родъ? Подобенъ е на дѣца, които сѣдятъ на
17 пазарь-тъ и выкатъ на дружинѫ-тѫ си, И казуватъ: Свирихмы ви, и не играхте; ридахмы
18 ви, и не плакахте. Защото, дойде Іоаннъ, който
19 не ядѣше, ни піяше; и казуватъ: Бѣсъ има. Дойде Сынъ человѣческый, който яде и піе; и казуватъ: Ето человѣкъ ядливъ и винопійца, пріятель на мытари-тѣ и на грѣшницы-тѣ. И оправда ся мѫдрость-тѫ отъ чада-та си.
20 Тогази наченѫ да укорява градове-тѣ, въ които станѫхѫ повече-то неговы чудеса, защото ся
21 не покаяхѫ. Тежко ти, Хоразине, тежко ти, Виесаидо! защото, чудеса-та които въ васъ станѫхѫ, ако бяхѫ станѫлы въ Тиръ и Сидонъ, отколѣ быхѫ ся въ врѣтище и пепелъ покаяли.
22 Но казувамъ ви, на Тиръ и Сидонъ *наказаніе-то* въ сѫдный-тъ день по леко ще бѫде, нежели на
23 васъ. И ты, Капернауме, що си ся до небеса възвысилъ, до ада ще ся смъкнешь; защото чудеса-та които станѫхѫ въ тебе, ако ставахѫ въ
24 Содомъ, той бы до днесь останѫлъ. Но казувамъ ви, че на земѭ-тѫ Содомскѫ по леко ще бѫде

наказаніе-то въ сѫдный день, нежели на тебе.
25 Въ онова врѣме отговори Іисусъ и рече:
Прославявамъ тя, Отче, Господи на небе-то
и на земѭ-тѫ, че си утаилъ това отъ мѫдры-
тѣ и разумны-тѣ, и открылъ си го на младен-
26 цы-тѣ. Ей, Отче, защото така бы угодно прѣдъ
27 тебе. Всичко-то ми е прѣдадено отъ Отца моего;
и никой не познава Сына, тъкмо Отецъ;
нито Отца познава нѣкой, тъкмо Сынъ-тъ, и
28 комуто бы изволилъ Сынъ-тъ да го открые. Дой-
дѣте при мене, всичкы що ся трудите и сте
29 обременени; и азъ ще вы успокоѭ. Вземѣте
мое-то иго на себе си, и научѣте ся отъ мене;
защото сьмь кротъкъ и смиренъ на сьрдце; и
30 ще намѣрите спокойствіе на душы-тѣ си. За-
щото мое-то иго е благо, и мое-то брѣме е леко.

ГЛАВА 12.

1 По онова врѣме въ еднѫ отъ сѫбботы-тѣ ми-
нуваше Іисусъ прѣзъ сѣидбы-тѣ; а ученици-
тѣ му огладнѣхѫ, и начнахѫ да кѫсатъ класове
2 и да ядѫтъ. А Фарисеи-тѣ като видѣхѫ *това*,
рекохѫ му: Ето твои-тѣ ученици правятъ о-
нова, което не е простено да ся прави въ сѫб-
3 ботѫ. А той имъ рече: Не сте ли чели, що
стори Давидъ, когато огладнѣ той и които бѣ-
4 хѫ съ него? Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій, и
яде отъ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, които
не бѣ простено нему да яде, нито на онѣзи
които бѣхѫ съ него, но само на священницы-
5 тѣ? Или не сте ли чели въ законъ-тъ, че въ
сѫбботенъ день священници-тѣ осквьрняватъ
6 сѫбботѫ-тѫ въ храмъ-тъ, и неповинни сѫ? Но
казувамъ ви, че има единъ тука по голѣмъ отъ
7 храмъ-тъ. Ако ли быхте знаяли що е, "Ми-
лость ищѫ а не жьртвѫ," не быхте осѫдили
8 невинны-тѣ. Защото Сынъ человѣческый е и на
сѫбботѫ-тѫ Господарь.
9 И като прѣминѫ отъ тамъ дойде въ съборище-
10 то имъ. И ето, имаше человѣкъ съ изсъхнѫлѫ

ржкж; и за да го обвинятъ попытахж го, и
казувахж: Дозволено ли е да цѣри нѣкой въ
11 сжбботж? И той имъ рече: Кой е онзи чело-
вѣкъ отъ васъ, който ако има еднж овцж, и тя
падне сжбботенъ день въ ямж, не ще ѭ улови и
12 извади? А колко е по добръ человѣкъ отъ овцж!
За то е дозволено да прави нѣкой добро сжбботенъ
13 день. Тогази казува на человѣка: Простри рж-
кж-тж си; и прострѣ ѭ, и станж здрава както
14 друга-та. А Фарисеи-тѣ като излѣзохж, наго-
ворихж ся противъ него, какъ да го погубятъ.
15 Но Іисусъ като позна, отиде отъ тамо; и по-
слѣдовахж го народъ много, и ты исцѣли всич-
16 кы-тѣ. И запрѣти имъ да го не изявяватъ;
17 За да ся сбжде речено-то чрѣзъ Исаіѭ проро-
18 ка, който казува: "Ето отрокъ-тъ ми когото
избрахъ, възлюбленный-тъ ми, на когото бла-
говоли моя-та душа; ще положѭ Духъ-тъ си
на него, и ще възвѣсти сждъ на народы-тѣ.
19 Не ще да ся скара, нито ще выкне, нито ще
20 чуе нѣкой гласъ-тъ му по улицы-тѣ. Тръсть
смазанж нѣма да прѣчупи, и отъ ленъ *свѣщило*
замъждяло нѣма да угаси, до когато изведе
21 сждъ-тъ въ побѣдж. И въ негово-то име наро-
ди-тѣ ще ся надѣжтъ."
22 Тогази му доведохж едного бѣснуемъ, слѣпъ
и нѣмъ; и го исцѣли, щото слѣпый и нѣмый
23 и говоряше и виждаше. И смаяхж ся всичкый-
тъ народъ, и думахж: Да не бы тойзи да е
24 *Христосъ* сынъ-тъ Давидовъ? А Фарисеи-тѣ
като чухж, рекохж: Той не изгонява бѣсове-
тѣ, освѣнь чрѣзъ началникъ-тъ бѣсовекый Ве-
25 елзевула. А Іисусъ, като знаяше тѣхны-тѣ по-
мыслы, рече имъ: Всяко царство раздѣлено
противъ себе си, запустѣва, и всякой градъ
или домъ раздѣленъ противъ себе си, нѣма да
26 устои. И ако Сатана изгонява Сатанж, раздѣ-
ленъ е върхъ себе си; какъ прочее ще трае
27 негово-то царство? И ако азъ чрѣзъ Веелзеву-
ла изгонявамъ бѣсове-тѣ, синове-тѣ ви чрѣзъ
кого *гы* изгонявать? За това тѣ ще ви бждятъ

28 сѫдници. Но ако азъ чрѣзъ Духа Божія нагонявамъ бѣсове-тѣ, то е настигнѫло на васъ
29 царство-то Божіе. Или какъ може да влѣзе нѣкой въ домъ-тъ на силнаго, и да разграби покѫщнинѫ-тѫ му, ако първомъ не вържe силный-
30 тъ, и тогазь ще разграби домъ-тъ му. Който не е съ мене, противъ мене е; и който не съ-
31 бира съ мене, распылява. За това ви казувамъ: Всякой грѣхъ и хула ще ся прости на человѣцы-тѣ; хула-та обаче противъ Духа нѣма да
32 ся прости на человѣцы-тѣ. И който рече рѣчь противъ Сына человѣческаго, ще му ся прости, но който рече противъ Духа Святаго, нѣма да му ся прости нито въ тойзи вѣкъ, нито въ бѫ-
33 дѫщій-тъ. Или направѣте дърво-то добро, и плодъ-тъ му добръ; или направѣте дърво-то лошо, и плодъ-тъ му лошъ; защото дърво-то ся
34 отъ плодъ-тъ познава. Рожбы ехиднины, какъ можете да говорите добро, като сте лукавы! Защото отъ прѣпълняніе-то на сърдце-то го-
35 ворятъ уста-та. Добрый-тъ человѣкъ отъ добро-то съкровище на сърдце-то изважда добрины-тѣ; и злый-тъ человѣкъ отъ зло-то съкро-
36 вище изважда злины-тѣ. И казувамъ ви, че всяка празна рѣчь коіѫто рекѫтъ человѣци-тѣ,
37 ще дадѫтъ отвѣтъ за неѭ въ день сѫдный. Защото отъ думы-тѣ си ще ся оправдаешь, и отъ думы-тѣ си ще ся осѫдишь.
38 Тогазь отговорихѫ нѣкои отъ книжницы-тѣ и Фарисеи-тѣ, и казахѫ: Учителю, искамы да
39 видимъ знаменіе отъ тебе. А той отвѣща и рече имъ: Родъ лукавъ и прѣлюбодѣенъ знаменіе ище, и знаменіе нѣма да ся даде нему, освѣнь
40 знаменіе-то на пророкъ Іонѫ. Защото както Іона бѣ въ утробѫ-тѫ китовѫ три дни и три нощи, така Сынъ человѣческый ще бѫде въ сърдце-то
41 на земіѫ-тѫ три дни и три нощи. Мѫжіе-тѣ Ниневіяне ще въстанѫтъ на сѫдъ-тъ съ тойзи родъ, и ще го осѫдятъ; защото *тѣ* ся покаяхѫ съ Іоновѫ-тѫ проповѣдь; и ето, тука е повече отъ
42 Іонѫ. Царица-*та* Южна ще въстане на сѫдъ-тъ

съ тойзи родъ, и ще го осѫди; защото отъ край-
ща-та на земіѭ-тѫ дойде да чуе мѫдрость-тѫ Со-
ломоновѫ; и ето, тука е новече отъ Соломона.
43 Когато нечистый-тъ духъ излѣзе изъ человѣка,
прохожда прѣзъ безводны мѣста, да търси спо-
44 койствіе, и не намѣрва. Тогази казува: Да ся
завърнѫ у дома си, отъ дѣто излѣзохъ. И като
дойде намѣрва *го* празенъ, изметенъ и украсенъ.
45 Тогазь отхожда и зема съсъ себе си седмь дру-
гы духове по злы отъ себе си, и като влѣзѫтъ
живѣіѭтъ тамъ: и сетно-то състояніе на тогозь
человѣка быва по лошо отъ първо-то. Така ще
бѫде и на тойзи лукавъ родъ.
46 А когато той още говоряше народу, ето май-
ка му и братія-та му стояхѫ вънъ и ищѣхѫ да
47 му говорятъ. И нѣкой си му рече: Ето майка
ти и братія-та ти стоятъ вънъ, и ищѫтъ да
48 ти говорятъ. А той отговори на тогозь който
му каза *това* и рече: Коя е майка ми и кои сѫ
49 братія-та ми? И прострѣ си рѫкѫ-тѫ къмъ у-
ченицы-тѣ си, и рече: Ето майка ми и братія-та
50 ми. Защото който прави воліѭ-тѫ на Отца мое-
го който е на небеса, той ми е братъ, и се-
стра и майка.

ГЛАВА 13.

1 Въ сѫщій-тъ день излѣзе Іисусъ изъ кѫщы
2 и сѣдяше край море-то. И набрахѫ ся до него
народъ много, така що той влѣзе та сѣднѫ въ
ладіѭ, а всичкый-тъ народъ стояше на брѣгъ-
3 тъ: И говори имъ много съ притчы, и казува-
4 ше: Ето, излѣзе сѣятель-тъ да сѣе: И когато
сѣяше, едно паднѫ край пѫть-тъ; и дойдохѫ
5 птицы-тѣ, и озобахѫ го. А друго паднѫ на ка-
менити *мѣста,* дѣто нѣмаше много прьсть; и
заскоро изникнѫ, защото нѣмаше дълбинѫ отъ
6 земіѭ; А като изгрѣя слънце-то, припламнѫ, и
7 понеже нѣмаше корень, изсъхнѫ. Друго пакъ пад-
нѫ въ трънie-тѣ, и порастохѫ трънie-тѣ, и за-
8 глушихѫ го. Друго паднѫ на добрѫ-тѫ земіѭ, и

даваше плодъ, едно сто, друго шестдесеть, а
9 друго тридесеть. Който има уши да слуша не-
ка слуша.
10 И пристѫпихѫ ученици-тѣ и рекохѫ му: За-
11 що имъ говоришь съ притчы? А той отвѣща и
рече имъ: Защото вамъ е дадено да познавате
тайны-тѣ на царство небесно, а тѣмъ не е да-
12 дено. Защото който има, ще му ся даде, и ще
му ся прѣумножи; но който нѣма, и каквото
13 има ще му ся отнеме. За това имъ говорѭ съ
притчы, защото гледатъ и не видятъ, слушатъ
14 и не чуѭтъ, нито разумѣватъ. И испълнява
ся на тѣхъ пророчество-то Исаіево, който ка-
зува: "Съ уши ще чуете и нѣма да разу-
мѣете; и съ очи ще гледате, и нѣма да ви-
15 дите: Защото задебелѣ сьрдце-то на тойзи на-
родъ, и съ уши-тѣ *си* тежко чуѭтъ, и очи-тѣ
си склопихѫ, да не бы съ очи-тѣ *си* да видѭтъ
и съ уши-тѣ *си* да чуѭтъ, и съсъ сьрдце-то *си*
да разумѣѭтъ, и ся завърнѫтъ и азъ гы ис-
16 цѣлѭ;" А ваши-тѣ очи сѫ блаженны, защото
17 гледатъ; и уши-тѣ ви, защото чуѭтъ. Защо-
то истинѫ ви казувамъ, че мнозина пророци
и праведници пожелахѫ да видятъ което *вы*
виждате, и не видѣхѫ, и да чуѭтъ което *вы*
чуете, и не чухѫ.
18 Вы прочее чуйте притчѫ-тѫ на сѣятель-тъ.
19 На всякого, който слуша слово-то на царство-
то и не го разумѣва, идува лукавый-тъ, и
грабнува посѣянно-то въ сьрдце-то му; той е
20 посѣянно-то край пѫть-тъ. А на камениты-тѣ
мѣста посѣянно-то, той е, който слуша слово-
21 то, и заскоро съ радость го пріима; Корень
обаче въ себе си нѣма, но е привремѣнно; и
когато настане скърбь или гоненіе за слово-
22 то, той часъ ся соблазнява. А въ тръніе-тѣ
посѣянно-то, той е, който слуша слово-то, и
грыжи-тѣ на тойзи вѣкъ, и измама-та на бо-
гатство-то заглушава слово-то, и бесплодно бы-
23 ва. А посѣянно-то на добрѫ-тѫ земѭ, той е,
който слуша слово-то и *го* разумѣва, който и

дава плодъ, и прави, единъ сто, другъ шест-
десеть, а другъ тридесеть.
24 Другж притчж имъ прѣдложи, и казуваше:
Уподоби ся царство-то небесно на человѣкъ,
25 който посѣя добро сѣме на нивж-тж си. Но
като спѣхж человѣци-тѣ, дойде непріятель-тъ
му, и посѣя плѣвелы между пшеницж-тж, и
26 си отиде. И когато изникнж трѣва-та и створи
27 плодъ, тогазь ся появихж и плѣвелы-тѣ. А
слугы-тѣ на домакынъ-тъ дойдохж, и казахж
му: Господине, не посѣя ли добро сѣме на ни-
вж-тж си: но отъ кждѣ ся сж зѣлы плѣвелы-
28 тѣ? А той имъ рече: Враждебникъ чело-
вѣкъ е направилъ това. А слугы-тѣ му рекохж:
Ищешь ли прочее да идемъ да гы оплѣ-
29 вимъ? А той рече: Не, да не бы като плѣ-
вите плѣвелы-тѣ, да истръгнете купно съ тѣхъ
30 и пшеницж-тж. Оставѣте да растжтъ наедно и
двѣ-тѣ до жътвж; и въ врѣме-то на жътвж-тж
ще рекж на жътвари-тѣ: Съберѣте пърномъ
плѣвелы-тѣ, и вържѣте гы на снопове за изга-
ряніе, а пшеницж-тж съберѣте въ житницж-
тж ми.
31 Другж притчж имъ прѣдложи и каза: Подобно
е царство небесно на зърно синапово, което зѣ
32 человѣкъ и посѣя *го* на нивж-тж си; Което на-
истинж е по малко отъ всичкы-тѣ сѣмена; но
кога порасте, най голѣмо е отъ вси-тѣ злакове,
и станува дърво, така що иджтъ птицы-тѣ не-
бесны и привитаватъ въ вѣтви-тѣ му.
33 Другж притчж имъ каза: Подобно е царство
небесно на квасъ, който като го зѣ жена, скры
го въ три мѣры брашно, доклѣ вкысиж всичко-
34 то. Всичко това иеказа Іисусъ съ притчы на на-
35 родъ-тъ, и безъ притчы не имъ говоряше. За да
ся испълни реченно-то отъ пророка, който казу-
ва: Ще отворіж въ притчы уста-та си; ще из-
рекж скрыто-то отъ създаніе міра.
36 Тогази Іисусъ остави народъ-тъ и дойде въ
кжщы. И пристжпихж при него ученици-тѣ му
и казувахж: Истълкувай ни притчж-тж за плѣ-

37 велы-тѣ на нивж-тж. А той отговори и каза
имъ: Сѣятель-тъ на добро-то сѣме е Сынъ че-
38 ловѣческый; Нива-та е свѣтъ-тъ; добро-то сѣме,
тѣ сж синове-тѣ на царство-то; а плѣвелы-тѣ сж
39 синове-тѣ на лукаваго. Враждебникъ-тъ, който
гы посѣя, діаволъ-тъ е; жьтва-та е скончаніе-
40 то на вѣка; а жьтвари-тѣ сж ангели-тѣ. И тъй,
както събиржтъ плѣвелы-тѣ и гы изгарятъ въ
огнь-тъ, така ще бжде въ скончаніе-то на тойзи
41 вѣкъ. Ще проводи Сынъ человѣческый ангелы-
тѣ си, и ще събер态тъ отъ царство-то негово
вси-тѣ съблазни, и оныя които правятъ безза-
42 коніе; И ще гы хвърлятъ въ пещь-тж огненнж;
тамъ ще бжде плачь и скърцаніе съсъ зжбы.
43 Тогази праведни-тѣ ще просвѣтнжтъ както слън-
це-то, въ царство-то на Отца си. Който има у-
ши да слуша нека слуша.
44 Пакъ е подобно царство небесно на иманіе
скрыто въ нивж, което като го намѣри чело-
вѣкъ скры го, и отъ радость-тж си отхожда и
продава все що има, и купува онжзи нивж.
45 Пакъ е подобно царство небесно на человѣкъ
46 търговецъ, който търсяше добры бисеріе; Кой-
то като намѣри единъ многоцѣненъ бисеръ, о-
тиде и продаде все що имаше, и купи го.
47 Пакъ е подобно царство небесно на неводъ,
който бы хвърленъ въ море-то, и събра отъ вся-
48 какъвъ видъ *рыбы;* Който, като ся напълни, и-
вадихж го на брѣгъ-тъ, и сѣднжхж та прибрахж
добры-тѣ въ сждове, а лошы-тѣ исхвърлихж
49 вънъ. Така ще бжде въ скончаніе-то на вѣка;
ще излѣзжтъ ангели-тѣ, и ще отлжчжтъ лукавы-
50 тѣ изъ между праведны-тѣ, И ще гы хвърлятъ въ
пещь-тж огненнж; тамъ ще бжде плачь и скър-
цаніе съсъ зжбы.
51 Казува имъ Іисусъ: Разумѣхте ли всичко то-
52 ва? Казуватъ му: Ей, Господи. А той имъ *пакъ*
рече: За това всякой книжникъ, който ся е у-
чилъ за царство небесно, подобенъ е на чело-
вѣкъ домовитъ, който изважда изъ съкровище-
то си ново и ветхо.

53 И когато свърши Іисусъ тѣзи притчы, тръг-
54 нѫ си отъ тамъ. И като дойде въ отечество-то
си, учаше гы въ съборище-то имъ, така що чу-
дяхѫ ся тѣ и думахѫ: Отъ кѫдѣ на тогози тая
55 прѣмѫдрость и тѣзи силы? Не е ли той сынъ-
тъ на дрьводѣлецъ-тъ? Майка му не ся ли ка-
зува Маріамъ, и братія-та му Іаковъ и Іосій
56 и Симонъ и Іуда? И сестры-тѣ му не сѫ ли
всичкы-тѣ при насъ? Отъ кѫдѣ прочее на то-
57 гози всичко това? И соблазнявахѫ ся въ него.
А Іисусъ имъ рече: Нѣма пророкъ безъ по-
честь, освѣнь въ отечество-то си и въ домъ-
58 тъ си. И не стори тамо много силы заради
невѣрство-то имъ.

ГЛАВА 14.

1 По онова врѣме чу Иродъ четвьровластникъ
2 слухъ-тъ Іисусовъ, И рече на слугы-тѣ си:
Тойзи е Іоаннъ Крьститель; той е въскрьснѫлъ
отъ мьртвы-тѣ, и за това дѣйствуватъ силы-
3 тѣ чрѣзъ него. Защото Иродъ като хвати Іо-
анна, вързa го, и тури го въ тьмницѫ, зара-
4 ди Иродіадѫ женѫ-тѫ на брата си Филиппа. За-
щото Іоаннъ му казуваше: Не ти е простено
5 да имашь неѭ. И искаше да го убіе, но убоя
ся отъ народъ-тъ; защото го имахѫ като про-
6 рокъ. И когато празднувахѫ въ день-тъ на рож-
деніе-то Иродово, дъщеря-та Иродіадина игра
7 на срѣдъ, и угоди на Ирода. За това съ клѣт-
вѫ ся вречe да ѝ даде каквото бы му поис-
8 скала. А тя нагласена отъ майкѫ си: Дай ми,
казува, тука на блюдо, главѫ-тѫ на Іоанна Крьс-
9 тителя. И оскърби ся царь-тъ, но заради клѣт-
вѫ-тѫ и заради сѣдящы-тѣ съ него заедно, по-
10 велѣ да ѝ ся даде. И проводи та посече Іоан-
11 на въ тьмницѫ-тѫ. И донесохѫ главѫ-тѫ му на
блюдо, и дадохѫ ѭ на момиче-то; и занесе ѭ
12 на майкѫ си. А ученици-тѣ му дойдохѫ та диг-
нахѫ тѣло-то, и го погребохѫ, и дойдохѫ та
казахѫ на Іисуса.

13 И като чу *това* Іисусъ, отиде отъ тамъ съ
ладіѭ въ пусто мѣсто самичькъ; и като раз-
бра народъ-тъ, отидохѫ слѣдъ него пѣши отъ
14 градове-тѣ. И като излѣзе Іисусъ, видѣ на-
родъ много, и смили ся за тѣхъ, и исцѣли
болны-тѣ имъ.
15 А като станѫ вечерь, дойдохѫ при него у-
ченици-тѣ му и рекохѫ: Пусто е мѣсто-то, и
врѣме-то вече минѫ; распустни народъ-тъ, да
16 идѫтъ по села-та да си купятъ за яденіе. А
Іисусъ имъ рече: Не имъ трѣба да идѫтъ;
17 дайте имъ вы да ядѫтъ. А тѣ му казуватъ:
Нѣмамы тука освѣнь петь хлѣба и двѣ рыбы.
18 А той рече: Донесѣте ми гы тука. (19) И
като повелѣ на народъ-тъ да насѣдатъ на
трѣвѫ-тѫ, зѣ петь-тѣ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы,
погледнѫ на небе-то, и благослови; и като
прѣломи, даде хлѣбове-тѣ на ученицы-тѣ, а
20 ученици-тѣ на народъ-тъ. И ядохѫ всичкы,
и насытихѫ ся; и дигнѫхѫ изостанѫло-то отъ
21 укрухы-тѣ, дванадесеть коша пълны. А онѣ-
зи които ядохѫ бѣхѫ до петь хыляды мѫжіе,
освѣнь жены и дѣца.
22 И тозь часъ принуди Іисусъ ученицы-тѣ
си да влѣзѫтъ въ ладіѭ-тѫ, и да идѫтъ прѣ-
ди него отвѫдь, доклѣ распустне народъ-тъ.
23 И като распустнѫ народъ-тъ, възлѣзе на го-
24 рѫ-тѫ на самѣ да ся помоли. И като станѫ
късно, тамъ бѣ самичькъ. А ладія-та бѣ ве-
че въ срѣдъ море-то, обуреваема отъ вълны-
25 тѣ; защото вѣтръ-тъ бѣ противенъ. А въ
четвъртѫ-тѫ стражѫ на нощь-тѫ Іисусъ оти-
26 де кѫдѣ тѣхъ, и вървѣше по море-то. И ка-
то го видѣхѫ ученици-тѣ че върви по море-
то, смутихѫ ся и думахѫ че е вѣда, и отъ
27 страхъ извыкахѫ. Тозь часъ Іисусъ имъ про-
говори и каза: Дързайте; азъ сьмъ; не бой-
28 те ся. Отговори Петръ и рече му: Господи,
ако си ты, повели ми да дойдѫ при тебе по
29 водѫ-тѫ. А той рече: Дойди. И като слѣзе
отъ ладіѭ-тѫ Петръ, вървѣше по водѫ-тѫ да

30 дойде при Іисуса. Но понеже виждаше вѣтрътъ силенъ, уплаши ся, и като начнѫ да потънува, извыка и каза: Господи! избави мя.
31 И тутакси Іисусъ прострѣ рѫкѫ, улови го, и каза му: Маловѣре, защо си ся усумнѣлъ?
32 И отъ какъ влѣзохѫ въ ладіѭ-тѫ, тихнѫ
33 вѣтръ-тъ. А които бѣхѫ въ ладіѭ-тѫ, дойдохѫ та му ся поклонихѫ и думахѫ: Наистинѫ Сынъ Божій си.
34 И прѣминѫхѫ та дойдохѫ въ земіѭ-тѫ Ген-
35 нисаретскѫ. И щомъ го познахѫ тамошни-тѣ человѣци, распроводихѫ по всичкѫ-тѫ онѫзи околность, и доведохѫ при него всичкы-тѣ
36 болны; И моляхѫ го да ся допрѫтъ само до полы-тѣ на дрехы-тѣ му; и колкото ся допрѣхѫ оздравяхѫ.

ГЛАВА 15.

1 Тогазь пристѫпихѫ при Іисуса Іерусалим-
2 скы-тѣ книжници и Фарисеи, и казувахѫ: Защо твои-тѣ ученици прѣстѫпуватъ прѣданіе-то на стары-тѣ? Понеже не си мыѭтъ рѫцѣ-тѣ, ко-
3 га ядѫтъ хлѣбъ. А той отвѣща и рече имъ: Защо и вы заради ваше-то прѣданіе прѣстѫ-
4 пувате Божіѭ-тѫ заповѣдь? Защото Богъ заповѣда, и каза: "Почитай бащѫ си и майкѫ си;" и "Който злослови бащѫ или майкѫ, не-
5 прѣмѣнно да ся умьртви." Но вы казувате: Който рече на бащѫ или на майкѫ: Даръ е каквото бы да ся ползувашь отъ мене, *доста е*, той може и да не почита бащѫ си или
6 майкѫ си. И развалихте Божіѭ-тѫ заповѣдь
7 за ваше-то прѣданіе. Лицемѣри! добрѣ про-
8 рокува Исаія за васъ и казува: Тѣзи людіе приближаватъ при мене съ уста-та си, и съ устны-тѣ си мя почитатъ, а сьрдце-то имъ да-
9 лечь отстои отъ мене. Но напразно мя почитатъ, като учатъ ученія заповѣди человѣческы.
10 И като призова народъ-тъ, рече имъ: Слу-
11 шайте и разумѣйте: Не укаврмява человѣка

което влѣзува въ уста, но което излѣзува
изъ уста, то осквърнява человѣка.
12 Тогази пристжпихж ученици-тѣ му и рекохж
му: Знаешь ли че Фарисеи-тѣ като чухж тжзи
13 думж соблазнихж ся? А той отговори и каза;
Всяко растеніе, което не е насадилъ Отецъ мой
14 небесный, ще ся искорени. Оставѣте гы: тѣ сж
слѣпи водители на слѣпы; а слѣпецъ слѣпца
ако води, и двама-та ще паднжтъ въ ямж-тж.
15 Отговори Петръ и рече му: Истълкувай ни тж-
16 зи притчж. А Іисусъ имъ рече: Още ли сте и
17 вы безъ разумъ? Не разумѣвате ли още, че все
що влѣзува въ уста-та, смѣстя ся въ търбухъ-тъ,
18 и въ заходъ-тъ ся исхвърля? А което излѣзува
изъ уста-та, излѣзува изъ сърдце-то, и то о-
19 сквърнява человѣка. Защото отъ сърдце-то излѣ-
зуватъ помысли лукави, убійства, прѣлюбодѣй-
ства, блудства, кражбы, лъжливы свидѣтелства,
20 хулы. Тѣзи нѣща сж които осквърняватъ чело-
вѣка; а да яде нѣкой съ немыты ржцѣ не о-
сквърнява человѣка.
21 И като излѣзе отъ тамъ Іисусъ, отиде кждѣ
22 Тирскы-тѣ и Сидонскы-тѣ страны. И ето жена
Хананейка, която бѣ излѣзла отъ онѣзи прѣ-
дѣлы, извыка му и казуваше: Помилуй мя, Го-
споди, Сыне Давидовъ, дъщеря ми злѣ страда
23 отъ бѣсъ. А той ни рѣчь не й отговори: и дой-
дохж ученици-тѣ му, та му ся молях и казу-
24 вахж: Отпусни іж, защото выка слѣдъ насъ. А
той отговори и рече: Не сьмь проводенъ, освѣнь
до погынжлы-тѣ овцы отъ Израилевый домъ.
25 А тя дойде та му ся кланяше и казуваше: Го-
26 споди, помогни ми. А той отвѣща и рече: Не е
добро да земе нѣкой хлѣбъ-тъ отъ дѣца-та и
27 да го хвърли на псета-та. А тя рече: Ей, Го-
споди; но и псета-та ядж тъ отъ трошицы-тѣ
що падатъ отъ трапезж-тж на господари-тѣ имъ.
28 Тогази отговори Іисусъ и рече й: О жено, го-
лѣма е твоя-та вѣра; нека ти бжде както и-
щешь. И оздравѣ дъщеря й отъ онзи часъ.
29 И като прѣминж Іисусъ отъ тамо, дойде при

море-то Галилейско; и възлѣзе на горѫ-тѫ, и
30 сѣдяше тамо. И дойде при него народъ много,
които имахѫ съсъ себе си хромы, слѣпы, нѣмы,
клосны и другы много; и подмѣтнѫхѫ гы прѣдъ
31 нозѣ-тѣ Іисусовы, и гы исцѣли: Така щото на-
родъ-тъ ся чудяше, като гледаше нѣмы да гово-
рятъ, клосны оздравены, хромы да ходятъ, и
слѣпы да гледатъ; и прославихѫ Бога Израилева.
32 А Іисусъ призова ученицы-тѣ си и рече: Жаль
ми е за народъ-тъ, защото три дни вече сѣдятъ
при мене, и нѣматъ какво да ядѫтъ: а да гы
распуснѫ гладны не щѫ, да не бы да прѣмал-
33 нѣіѫтъ по пѫть-тъ. И казуватъ му ученици-тѣ
му: Отъ дѣ у насъ въ пустынѭ-тѫ толкози хлѣ-
34 бове, щото да насытимъ толкозь народъ? И ка-
зува имъ Іисусъ: Колко хлѣбове имате? А тѣ
35 рекохѫ: Седмь и малко рыбицы. И повелѣ на
36 народъ-тъ да насѣдѫтъ на земѭ-тѫ. И като зѣ
седмь-тѣ хлѣба и рыбы-тѣ, и благодари, прѣ-
ломи, и даде на ученицы-тѣ си, а ученици-тѣ
37 на народъ-тъ. И ядохѫ всичкы и насытихѫ ся:
и дигнѫхѫ изостанѫло-то отъ укрухы-тѣ седмь
38 кошницы пълны. А онѣзи които ядохѫ бѣхѫ че-
39 тыри тысящи мѫжіе освѣнь жены и дѣцѫ. А ка-
то распуснѫ народъ-тъ, влѣзе въ ладіѭ-тѫ, и
дойде въ прѣдѣлы-тѣ Магдалински.

ГЛАВА 16.

1 И дойдохѫ Фарисеи-тѣ и Саддукеи-тѣ при
него, и за да го искушаватъ, поискахѫ му да
2 имъ покаже знаменіе отъ небе-то. А той отго-
вори и рече имъ: Кога стане вечеръ, думате:
Хубаво ще е врѣме-то; защото небе-то ся чер-
3 венѣе. И сутринѫ: Днесь ще вали; защото не-
бе-то ся червенѣе намръщено. Лицемѣри! ли-
це-то на небе-то знаете да распознавате, а зна-
4 менія-та на врѣмена-та не можете ли? Родъ лу-
кавъ и прѣлюбодѣйнъ знаменіе ище, и знаме-
ніе нѣма да му ся даде, освѣнь знаменіе-то на
пророка Іонѫ. И остави гы и си отиде.

5 И когато отидохѫ ученици-тѣ му отвѫдь, за-
6 бравихѫ да зематъ хлѣбъ. А Іисусъ имъ рече:
Гледайте и пазѣте ся отъ квасъ-тъ на Фарисеи-
7 тѣ и Саддукеи-тѣ. И тѣ размысляхѫ въ себе си, и
8 думахѫ: *Това е* защото хлѣбъ не смы зѣли. А
Іисусъ разумѣ, и рече имъ: Защо размысляте
въ себе си, маловѣри, за хлѣбъ че не сте зѣ-
9 ли? Още не разумѣвате ли, и не помните ли
петь-тѣ хлѣба на петь-тѣ тысящы, и колко ко-
10 ша зѣхте? Нито седмь-тѣ хлѣба на четыри-тѣ
11 тысящы, и колко кошницы зѣхте? Какъ не ра-
зумѣвате че не за хлѣбъ ви казахъ, да ся пази-
те отъ квасъ-тъ Фарисейскый и Саддукейскый?
12 Тогазь разумѣхѫ че не рече да ся пазятъ отъ
квасъ-тъ хлѣбенъ, но отъ ученіе-то Фарисей-
ско и Саддукейско.
13 И когато дойде Іисусъ въ странѫ-тѫ на Кеса-
ріѭ Филипповѫ, пыташе ученицы-тѣ си, и ка-
зуваше: Мене, Сына человѣческаго, кого мя
14 казуватъ человѣци-тѣ че сьмь? А тѣ рекохѫ:
Едни *те си* Іоаннъ Крьститель; другы Илія; а
15 другы Іеремія или единъ отъ пророцы-тѣ. Ка-
зува имъ: Но вы, кого мя казувате че сьмь?
16 И отвѣща Симонъ Петръ и рече: Ты си Хри-
17 стосъ, Сынъ на Бога живаго. И отговори Іи-
сусъ и рече му: Блаженъ си, Симоне, сыне
Іониинъ, защото плъть и кръвь не ти сѫ от-
крылы това, но Отецъ мой който е на небе-
18 са. Пакъ и азъ ти казувамъ, че ты си Петръ,
и на тоѭзи камыкъ ще съзидѫ моѭ-тѫ церквѫ; и
19 врата-та адовы не ще й одолѣѭтъ. И ще ти дамъ
ключеве-тѣ на царство небесно; и каквото вър-
жешь на земѭ-тѫ, ще бѫде вързано на небеса; и
каквото развържешь на земѭ-тѫ ще бѫде развър-
20 зано на небеса. Тогазь заржча на ученицы-тѣ си,
да не казуватъ никому, че той е Іисусъ Христосъ.
21 Отъ тогази начнѫ Іисусъ да показува на
ученицы-тѣ си че трѣба да иде въ Іерусa-
лимъ, и да пострада много отъ старѣйшины-тѣ
и първосвященницы-тѣ и книжницы-тѣ и да
бѫде убитъ и въ третій день да въскрьсне.

22 И Петръ го зѣ на странѫ и начнѫ да му за-
прѣщава, и да казува: Смили ся за себе си,
23 Господи; нѣма да ти бѫде това. А той ся о-
бърнѫ и рече на Петра: Махни ся отъ прѣдъ
мене, сатано, соблазнь ми си; защото не мы-
слишь за това, което е Божіе, но което е че-
ловѣческо.
24 Тогази Іисусъ рече на ученицы-тѣ си: А-
ко ище нѣкой да дойде слѣдъ мене, нека ся
отрече отъ себе си, и нека дигне крьстъ-тъ
25 си, и нека мя слѣдува. Защото който ище да
спасе животъ-тъ си, ще го изгуби; и кой-
то изгуби животъ-тъ си заради мене, ще го
26 намѣри. Понеже какво ся ползува человѣкъ,
ако всичкый-тъ свѣтъ спечали, а душѫ-тѫ си
отщети? Или какво ще даде человѣкъ за раз-
27 мѣнѫ на душѫ-тѫ си? Защото Сынъ человѣ-
ческый ще дойде въ славѫ-тѫ на Отца си съсъ
свои-тѣ ангелы; и тогази ще отдаде всяко-
28 му споредъ дѣла-та му. Истинѫ вы казувамъ:
Има нѣкои отъ стоящы-тѣ тука които нѣма
да вкусятъ смьрть, доклѣ не видятъ Сына
человѣческаго че иде въ царство-то си.

ГЛАВА 17.

1 И слѣдъ шесть дни зѣ Іисусъ Петра, и Іа-
кова и Іоанна брата му и възведе гы на го-
2 рѫ высокѫ на самѣ, И прѣобрази ся прѣдъ
тѣхъ; и свѣтнѫ лице-то му като слънце, а
дрехы-тѣ му станѫхѫ бѣлы като свѣтлинѫ-
3 тѫ. И ето, явихѫ имъ ся Моисей и Илія че
4 ся разговарyхѫ съ него. И отговори Петръ,
и рече Іисусу: Господи, добро е да смы ту-
ка; ако щешь, нека направимъ тука три ша-
тры, за тебе еднѫ, за Моисея еднѫ и еднѫ
5 за Илія. И когато той още говоряше, ето, о-
блакъ свѣтлъ гы засѣни; и ето гласъ изъ
облакъ-тъ, който казуваше: Тойзи е Сынъ
мой възлюбленный, въ когото благоволихъ;
6 слушайте него. И щомъ чухѫ ученици-тѣ, па-

дигнахѫ на лица-та си, и уплашихѫ ся твърдѣ.
7 И като пристѫпи при тѣхъ Іисусъ, побута
8 гы, и рече: Станѣте и не бойте ся. И тѣ ди-
гнѫхѫ очи-тѣ си и не видѣхѫ никого освѣнь
Іисуса самичькъ.
9 И когато слѣзувахѫ отъ горѫ-тѫ, порѫча
имъ Іисусъ и рече: Не казувайте никому то-
ва видѣніе, доклѣ Сынъ человѣческый не въ-
10 скрьсне отъ мьртвы-тѣ. И попытахѫ го уче-
ници-тѣ му и думахѫ: Но защо казуватъ
книжници-тѣ че трѣба първомъ Илія да дой-
11 де? А Іисусъ отговори и рече имъ: Истинѫ
че първомъ Илія ще дойде, и ще устрои всич-
12 ко; Но казувамъ ви че Илія вече дойде, и
не го познахѫ, но сторихѫ съ него каквото
щѣхѫ; така и Сынъ человѣческый ще постра-
13 да отъ тѣхъ. Тогази разумѣхѫ ученици-тѣ,
че за Іоанна Крьстителя имъ рече.
14 И когато дойдохѫ при народъ-тъ, пристѫпи
до него человѣкъ нѣкой, та колѣничи прѣдъ
15 него, И казуваше: Господи, помилуй сына ми,
защото ся луни, и злѣ страдае; понеже мно-
го пѫти пада въ огнь-тъ, и много пѫти въ
16 водѫ-тѫ. И доведохъ го при ученицы-тѣ твои,
17 и не можѣхѫ да го исцѣлятъ. А Іисусъ отвѣ-
ща и рече: О роде невѣрный и развращенный,
до кога ще бѫдѫ съ васъ? до кога ще вы тър-
18 пїѭ? доведѣте ми го тука. И запрети му Іи-
сусъ, та излѣзе бѣсъ-тъ изъ него, и оздравѣ
19 момче-то отъ онзи часъ. Тогази пристѫпихѫ
ученици-тѣ при Іисуса насамѣ и рѣкохѫ: За-
20 що ный не можѣхмы да го изгонимъ? А Іисусъ
имъ рече: Заради невѣрство-то ваше. Защото
истинѫ ви казувамъ: Ако да имате вѣрѫ кол-
кото зьрно синапово, ще речете на тѫзи горѫ,
Прѣмини отъ тука тамъ, и ще прѣмине, и не
21 ще ви бѫде нищо невъзможно. А тойзи родъ не
излѣзва, освѣнь съ молитвѫ и постъ.
22 И когато ся намѣрувахѫ въ Галилеѭ, рече
имъ Іисусъ: Сынъ человѣческый има да бѫде
23 прѣдаденъ въ рѫцѣ человѣческы: И ще го у-

біжтъ и въ третій день ще въскрьсне. И мно-
24 го ся наскърбихж. А когато дойдохж въ Капер-
наумъ, пристжпихж при Петра тѣзи които бе-
рѣхж *данъ-тж* по двѣ драхмы *за храмъ-тъ*, и
рекохж: Вашій учитель не плаща ли двѣ-тѣ
25 драхмы? Казува *Петръ*: Плаща. И като влѣзе
въ кжщы, прѣдвари го Іисусъ та му каза: Какъ
мнишь *ты*, Симоне? Царіе-тѣ на земіж-тж отъ
кои зематъ данъкъ или биръ: отъ свои-тѣ ли
26 сынове или отъ чужденцы-тѣ? Казува му Петръ:
Отъ чужденцы-тѣ. Рече му Іисусъ: Като е тъй,
27 сынове-тѣ сж свободни. Но за да гы не соблаз-
нимъ, иди на море-то, и хвьрли вждицж, и пьр-
вж-тж рыбж, която ся закачи, измъкни іж, и
като растворишь уста-та ѝ, ще намѣришь е-
динъ статиръ; земи го и дай имъ *го* за мене
и за тебе.

ГЛАВА 18.

1 Въ онова врѣме дойдохж ученици-тѣ при Іи-
суса, и казувахж: Кой е най голѣмъ въ цар-
2 ство небесно? А Іисусъ повыка едно дѣте, та
3 го постави посрѣдъ тѣхъ, И рече: Истинж ви
казувамъ, ако ся не обърнете, и бждете както
дѣца-та, нѣма да влѣзете въ царство небесно.
4 И тъй, който смири себе си като това дѣте, той
5 е най голѣмъ въ царство небесно. И който пріи-
ме едно таквози дѣте въ мое име, мене пріима.
6 А който соблазни едного отъ тѣзи малкы-тѣ, кои-
то вѣруватъ въ мене, за него по добрѣ бы было
да ся окачѣше на вратъ-тъ му камькъ водени-
ченъ, и да потънѣше въ дълбины-тѣ на море-то.
7 Горко на свѣтъ-тъ отъ соблазни-тѣ: защото
неизбѣжно соблазни-тѣ ще дойджтъ; но горко
на оногозъ человѣка, чрѣзъ когото соблазнь-та
8 дохожда. И ако тя соблазнява ржка-та ти или
нога-та ти, отсѣчи гы, и хвьрли гы отъ себе си;
по добрѣ ти е да влѣзешь въ животъ-тъ хромъ или
клосенъ, а не съ двѣ ржцѣ или съ двѣ нозѣ,
9 да бждешь хвьрленъ въ вѣчный-тъ огнь. И ако

ти соблазнява око-то ти, извади го и хвърли
го отъ себе си; по добрѣ ти е съ едно око да
влѣзешь въ животъ-тъ, а не да имашь двѣ очи
и да бѫдешь хвърленъ въ пькълъ-тъ огненный.
10 Гледайте, да не прѣзрите едного отъ тѣзи
малкы-тѣ; защото ви казувамъ че ангели-тѣ
имъ на небеса всегда гледатъ лице-то на Отца
11 моего, който е на небеса. Защото Сынъ че-
12 ловѣческый дойде да спасе погынѫло-то. Какъ
ви ся вижда? ако нѣкой си человѣкъ има сто
овцы, и ся изгуби една отъ тѣхъ, не оставя ли
деветдесеть-тѣ и деветь, и отхожда по горы-тѣ
13 да търси изгубенѫ-тѫ? И ако ся случи да ѭ
намѣри, истинѫ ви казувамъ, че ся радува за
неѭ повече нежели за деветдесеть-тѣ и деветь
14 не изгубены. Така не е по волѭ-тѫ на Отца
вашего, който е на небеса, да погыне единъ
отъ тѣзи малкы-тѣ.
15 А ако ти съгрѣши братъ ти, иди и обличи
го между тебе и него самичъкъ; ако тя послу-
16 ша, спечалилъ си брата си: Но ако тя не по-
слуша, земи съсъ себе си още едного или два-
ма; за да ся подтвърди всяка дума чрѣзъ уста-
17 та на двама или трима свидѣтели. Ако ли гы
не послуша, кажи *това* на церквѫ-тѫ; че ако
и церквѫ-тѫ не послуша, нека ти бѫде както
язычникъ или мытарь.
18 Истинѫ ви казувамъ, каквото вържете на зе-
мѭ-тѫ, вързано ще бѫде на небе-то; и какво-
то развържете на земѭ-тѫ, развързано ще бѫде
19 на небе-то. Пакъ ви казувамъ че двама отъ васъ
ако ся съгласятъ на земѭ-тѫ за всяко нѣщо,
което бы да попросятъ, ще имъ бѫде отъ Отца
20 моего, който е на небеса. Защото дѣто сѫ два-
ма или трима събрани въ мое име, тамъ сьмь
азъ посрѣдъ тѣхъ.
21 Тогази пристѫпи Петръ при него и рече: Го-
споди, до колко пѫти ако ми съгрѣши братъ
22 ми, да му прощавамъ? до седмь пѫти ли? Ка-
зва му Іисусъ: Не ти казувамъ, до седмь пѫ-
23 ти, но до седмдесеть пѫти по седмь. За това

царство небесно е уподобено на человѣкъ царь,
който поиска да прѣглѣда счетъ съсъ слугы-тѣ
24 си. И когато начнѫ да прѣсмѣтнува, докарахѫ
му единъ длъжникъ отъ десеть тысящы талан-
25 та. И понеже нѣмаше да *гы* плати, повелѣ го-
сподарь-тъ му да продадѫтъ него и женѫ му и
дѣца-та му, и всичко що имаше, и *дългъ-тъ* да
26 ся плати. Паднѫ прочее слуга-та, кланяше му ся
и думаше: Господи! имай търпѣніе къмъ мене, и
27 ще ти платіѫ всичко. И смили ся господарь-тъ
на тогози слугѫ, пуснѫ го и заемъ-тъ му про-
28 сти. Но щомъ излѣзе тойзи слуга, намѣри ед-
ного отъ сослужители-тѣ си, който му бѣ длъ-
женъ сто пѣнязи; улови го та го давяше и ка-
29 зуваше: Плати ми това що *ми* си длъженъ. Па-
днѫ прочее сослужитель-тъ му на нозѣ-тѣ му,
моляше му ся и казуваше: Имай търпѣніе къмъ
30 мене, и всичко ще ти платіѫ. Но той не щѣше,
но отиде и затвори го въ тьмницѫ, доклѣ да
31 плати дългъ-тъ. И като видѣхѫ сослужители-тѣ
му *това* що станѫ, твърдѣ ся наскърбихѫ; и
дойдохѫ та казахѫ на господаря си всичко що
32 станѫ. Тогази го повыка господарь-тъ му, и ка-
зува му: Рабе лукавый, всичкый-тъ онзи длъгъ
33 ти простихъ, понеже ми ся примоли; Не трѣ-
баше ли и ты да помилувашь сослужителя си,
34 както помилувахъ и азъ тебе? И разгнѣви ся
господарь-тъ му и прѣдаде го на мѫчители-тѣ,
35 доклѣ да заплати всичко що му бѣ длъженъ. Та-
ка и Отецъ мой небесный ще стори съ васъ, ако
не простите отъ сьрдца-та ваши всякой на бра-
та си прѣгрѣшенія-та му.

ГЛАВА 19.

1 И когато свърши Іисусъ тѣзи думы, тръгнѫ
отъ Галилеіѫ, и дойде въ прѣдѣлы-тѣ на Іудеіѫ,
2 отвѫдь Іорданъ. И отидохѫ слѣдъ него народъ
много; и исцѣли гы тамо.
3 И дойдохѫ при него Фарисеи-тѣ да го иску-
шаватъ, и казувахѫ му: Простено ли е на че-

ловѣка да напусне женѫ-тѫ си по всякаквѫ при-
4 чинѫ? А той отвѣща, и рече имъ: Не сте ли
чели, че който гы е сътворилъ въ начало, мѫж-
5 ко и женско гы е сътворилъ? И е реклъ: "За
това ще остави человѣкъ бащѫ си и майкѫ си,
и ще ся прилѣпи къмъ женѫ-тѫ си, и ще бѫ-
6 дѫтъ двама-та въ еднѫ плъть." Така що не сѫ
вече двама, но една плъть. И тъй онова което
Богъ е съчеталъ, человѣкъ да го не разлѫча.
7 Казуватъ му: Защо прочее Моисей заповѣда да
8 ѝ даде писмо разводно, и да ѭ напусне? Казу-
ва имъ: Моисей заради жестокосърдіе-то ваше
дозволилъ ви е да си напущате жены-тѣ; а из-
9 начало не бѣ така. И казувамъ ви, че който на-
пусне женѫ-тѫ си, освѣнь за прѣлюбодѣйство,
и ся ожени за другѫ, прѣлюбодѣйцъ бива; и
който ся ожени за напуснѫтѫ, прѣлюбодѣйцъ
10 бива. Казуватъ му ученици-тѣ му: Ако е так-
вози задълженіе-то на мѫжъ-тъ къмъ женѫ-тѫ,
11 по добрѣ да ся не жени. А той имъ рече: Не
могѫтъ всичкы да пріемѫтъ тѫзи думѫ, но на
12 колкото е дадено. Защото има скопци, които отъ
утробѫ-тѫ на майкѫ си така сѫ родени; има
пакъ скопци, които сѫ отъ человѣцы-тѣ ско-
пени; а има скопци, които сѫ сами себе си ско-
пили, заради царство небесно. Който може да
пріеме нека пріеме.
13 Тогази му доведохѫ дѣца, да възложи рѫцѣ
на тѣхъ, и да ся помоли; а ученици-тѣ запрѣ-
14 тихѫ имъ. Но Іисусъ рече: Оставѣте дѣца-та,
и не гы въспирайте отъ да дойдѫтъ при мене;
15 защото на таквызи е царство-то небесно. И въз-
ложи рѫцѣ на тѣхъ, и тръгнѫ отъ тамо.
16 И ето дойде нѣкой си при *него* и рече му: У-
чителю благый, какво добро да сторѭ за да и-
17 мамъ животъ вѣченъ? А той му рече: Защо мя
казувашь благъ? Никой не е благъ тъкмо е-
динъ Богъ. Но ако ищешь да влѣзешь въ жи-
18 вотъ-тъ, упази заповѣди-тѣ. Казува му: Кои? А
Іисусъ *му* рече: Тѣзи: Не убивай; Не прѣлю-
бодѣйствувай; Не кради; Не свидѣтелствувай

19 на лъжа: Почитай бащж си и майкж си; и Лю-
20 би ближній-тъ си както себе си. Казува му мо-
момъкъ-тъ: Всичко това упазихъ отъ младость-тж
21 си. Какво ми още не достига? Рече му Іисусъ:
Ако ищешь съвършенъ да бждешь, иди, продай
иманіе-то си, и дай *го* по сиромасы; и ще имашь
съкровище на небеса; и дойди та мя послѣ-
22 дувай. Като чу това слово момъкъ-тъ, отиде си
наскърбенъ; защото имаше имотъ много.
23 А Іисусъ рече на учениццы-тѣ си: Истинж ви
казувамъ, че мжчно ще влѣзе богатъ въ цар-
24 ство небесно. И пакъ ви казувамъ: По лесно е
да мине камила прѣзъ иглены уши, а не богатъ
25 да влѣзе въ царство-то Божіе. Като чухж учени-
ци-тѣ му, твърдѣ ся удивявахж, и думахж: Ка-
26 то е тъй, кой може спасенъ да бжде? А Іисусъ
гы погледнж и рече имъ: У человѣцы-тѣ това
е невъзможно, но у Бога всичко е възможно.
27 Тогазь отговори Петръ и рече му: Ето ный
оставихмы всичко и послѣдувахмы тя; намъ про-
28 чее какво ще ни бжде? А Іисусъ имъ рече: Ис-
тинж ви казувамъ, че вы които мя послѣду-
вахте, на второ бытіе, когато сѣдне Сынъ чело-
вѣческый на прѣстолъ-тъ на славж-тж си, ще
да сѣднете и вы на дванадесеть прѣстола, да
29 сждите дванадесеть-тѣ племена Израилевы. И
всякой който е оставилъ кжщж, или братія, или
сестры, или бащж или майкж, или женж, или
чада, или нивя заради мое-то име, стократно ще
30 пріеме, и животъ вѣченъ ще наслѣди. Мнозина
обаче първи ще бждатъ послѣдни, и послѣдни
първи.

ГЛАВА 20.

1 Защото царство небесно е подобно на чело-
вѣкъ домовитъ, който излѣзе щомъ съмнж да
2 наеме работницы за лозіе-то си. И като ся по-
годи съ работницы-тѣ по единъ пѣнязь на день,
3 проводи гы на лозіе-то си. И като излѣзе и
три-тѣ часа, видѣ другы че стояхж на пазарь-
4 тъ празни, И тѣмъ рече: Идѣте и вы на лозіе

то, и каквото е праведно ще ви дамъ. И тѣ о-
5 тидохѫ. Пакъ като излѣзе по шесть-тѣхъ и по
6 деветь-тѣхъ часа, стори такожде. А около еди-
надесеть-тѣ часа като излѣзе, намѣри други че
стоятъ празни, и казува имъ: Защо стоите ту-
7 ка цѣлъ день празни? Казуватъ му: Защото ни-
кой ны не цѣни. Казува имъ: Идѣте и вы на
8 лозіе-то, и каквото е праведно ще земете. Като
станѫ вечеръ, стопанинъ-тъ на лозіе-то казува
на настоятель-тъ си: Повыкай работницы-тѣ,
и плати имъ заплатѫ-тѫ, като захванешь отъ
9 послѣдни-тѣ до първы-тѣ. И дойдохѫ *цѣненни-тѣ* по единадесеть-тѣ часа, и зѣхѫ по единъ
10 пѣнязь. А като дойдохѫ първи-тѣ, мысляхѫ си,
че ще земѫтъ повече; но и тѣ зѣхѫ по единъ
11 пѣнязь. И като го зѣхѫ, роптаяхѫ на стопа-
12 нинъ-тъ, И казувахѫ: Че тѣзи послѣдни-тѣ е-
динъ часъ работихѫ, и тѣхъ си направилъ ра-
вны съ насъ, които прѣтеглихмы тяготѫ-тѫ на
13 день-тъ и пекъ-тъ. А той отговори и рече ед-
ному отъ тѣхъ: Пріятелю, не тя обиждамъ; не
14 ся ли погоди съ мене по единъ пѣнязь? Земи
си твое-то и иди си; искамъ да дамъ и на то-
15 гози послѣдній-тъ, както и на тебе. Нѣмамъ ли
власть да сторіѭ което щѫ съсъ свое-то си?
или око-то ти е лукаво, защото азъ сьмь благъ?
16 Така ще бѫдѫтъ послѣдни-тѣ първи, и първи-
тѣ послѣдни; защото мнозина сѫ звании, а мал-
цина сѫ избранни.
17 И когато възлѣзуваше Іисусъ въ Іерусалимъ,
зѣ въ пѫть-тъ дванадесеть-тѣ ученицы на стра-
18 нѫ, и рече имъ: Ето възлѣзувамы въ Іерусалимъ,
и Сынъ человѣческый ще бѫде прѣдаденъ на
първосвященницы-тѣ и книжницы-тѣ, и ще го
19 осѫдятъ на смърть, И ще го прѣдадѫтъ на я-
зычницы-тѣ да му ся поругаіѫтъ, да го біѭтъ
и да го распнѫтъ; и въ третій день ще въскрьсне.
20 Тогазь пристѫпи при него на Зеведеевы-тѣ
сынове майка имъ съсъ сынове-тѣ си, та му ся
21 кланяше, и искаше нѣщо отъ него. А той и ре-
че: Какво щешь? Казува му: Речи да сѣднѫтъ

тѣзи двама-та мои сынове, единъ отъ десно, а
22 единъ отъ лѣво до тебе, въ царство-то твое. А
Іисусъ отвѣща и рече: Не знаете що искате;
можете ли да піете чашѫ-тѫ, коіѭто азъ има да
піѭ, и да ся крьстите съ крьщеніе-то, съ което
23 азъ ся крьщавамъ? Казуватъ му: Можемъ. И казува
зува имъ: Моіѫ-тѫ чашѫ ще піете, и крьщеніе-то,
щеніе-то, съ което ся азъ крьщавамъ, ще ся
крьстите: а да сѣднете отъ десно и отъ лѣво
до мене не е мое да дамъ, но на които е при-
24 готвено отъ Отца ми. И като чухѫ десетима-
25 та, вознегодувахѫ за двама-та братія. А Іисусъ
гы призова и рече: Вы знаете че господари-тѣ
на народы-тѣ господаруватъ надъ тѣхъ, и го-
26 лѣмци-тѣ гы владѣѭтъ. Въ васъ обаче не ще
така да бѫде; но който ище да бѫде голѣмецъ
27 между васъ, нека бѫде слуга вамъ; И който и-
ще да бѫде пьрвъ между васъ, нека ви бѫде
28 рабъ; Както Сынъ человѣческый не дойде да
му послужатъ, но да послужи, и да даде жи-
вотъ-тъ си откупъ за мнозина.
29 И като излѣзувахѫ отъ Іерихонъ, послѣдува-
30 хѫ го народъ много. И ето, двама слѣпци кои-
то сѣдѣхѫ по край пѫть-тъ, като чухѫ че Іи-
сусъ минува, извыкахѫ и казувахѫ: Помилуй
31 ны, Господи, Сыне Давидовъ. А народъ-тъ имъ
запрѣтяваше, да млъкнѫтъ; но тѣ по силно вы-
кахѫ, и казувахѫ: Помилуй ны, Господи, Сы-
32 не Давидовъ. И спрѣ ся Іисусъ, та гы повыка
33 и рече: Какво искате да ви сторіѭ? Казуватъ
34 му: Господи, да ся отворіѭтъ очи-тѣ ни. А Іи-
сусъ ся смили и прикоснѫ ся до очи-тѣ имъ;
и тутакси прогледахѫ очи-тѣ имъ, и тръгнѫхѫ
подирѣ му.

ГЛАВА 21.

1 И когато наближихѫ къмъ Іерусалимъ, и дой-
дохѫ въ Виѳфагіѭ къмъ Елеонскѫ-тѫ горѫ, то-
2 гази Іисусъ проводи двама ученицы, И каза
имъ: Идѣте въ село-то, което е на срѣщѫ ви;
и тутакси ще намѣрите ослицѫ вързанѫ: и

3 ждрѣбе съ неіж; отвържѣте, и доведѣте ми *гы*. И
ако ви каже нѣкой нѣщо, ще речете, че на Го-
4 спода трѣбуватъ; и тутакси ще гы проводи. А
всичко това бы, за да ся сбѫде реченно-то чрѣзъ
5 пророка що казува: Речѣте на Сіоновѫ-тѫ дъще-
ріж: "Ето Царь-тъ твой иде къмъ тебе, кро-
тъкъ и възсѣднѫлъ на ослицѫ и ждрѣбе сынъ
6 на подяремницѫ. И отидохѫ ученици-тѣ и сто-
7 рихѫ както имъ заржча Іисусъ: Доведохѫ ос-
лицѫ-тѫ и ждрѣбе-то, и възложихѫ на тѣхъ
8 дрехы-тѣ си, и възсѣднѫ *той* врьхъ тѣхъ. А по
много-то народъ напослахѫ дрехы-тѣ си по пѫть-
тъ; другы пакъ сѣчахѫ вѣтви отъ дрьвіе-то, и
9 постилахѫ по пѫть-тъ. А отъ народъ-тъ които
вървѣхѫ напрѣдъ и които идѣхѫ исподирѣ, вы-
кахѫ и казувахѫ: Осанна Сыну Давидову; бла-
гословенъ който иде въ име-то Господне. Осан-
на въ вышнихъ.
10 И когато влѣзе въ Іерусалимъ, всичкый-тъ
11 градъ ся потресе, и казувахѫ: Кой е тойзи? А
народъ-тъ казуваше: Тойзи е Іисусъ пророкъ-
тъ, който е отъ Назаретъ Галилейскый.
12 И влѣзе Іисусъ въ храмъ-тъ Божій, и испѫ-
ди всичкы които продавахѫ и купувахѫ въ храмъ-
тъ, и трапезы-тѣ на сребромѣнители-тѣ прѣ-
тури, и сѣдалища-та на онѣзи които продавахѫ
13 гълѫбы; И казува имъ: Писано е: "Домъ-тъ
ми домъ на молитвѫ ще да ся нарече;" а вы
го направихте вьртепъ разбойническый.
14 И дойдохѫ при него слѣпи и хроми въ храмъ-
15 тъ; и гы исцѣли. А като видѣхѫ първосвящен-
ници-тѣ и книжници-тѣ чудеса-та които сто-
ри, и дѣца-та които выкахѫ въ храмъ-тъ и ка-
зувахѫ: Осанна Сыну Давидову, възнегодова-
16 хѫ, И рекохѫ му: Чуешь ли що казуватъ тѣ-
зи? А Іисусъ имъ казува: Ей; не сте ли чели
нѣкога: "Че изъ уста-та на малкы и на цицѫ
дѣца приготвилъ си хвалѫ?"
17 И като гы остави, излѣзе вънъ изъ градъ-тъ
18 во Виѳаніж и прѣнощува тамъ. А сутринѫ-тѫ
19 когато ся връщаше въ градъ-тъ, огладнѣ. И ка-

то видѣ еднѫ смоковницѫ на пѫть-тъ, дойде
при неіѧ, и нищо не намѣри на неіѧ, само ед-
ны листа; и каза ѝ: Да не стане вече отъ те-
бе рожба до вѣка. И на часъ-тъ изсъхнѫ смо-
20 ковница-та. И като видѣхѫ ученици-тѣ, почу-
дихѫ ся и казахѫ: Какъ на часъ-тъ изсъхнѫ
21 смоковница-та! А Іисусъ отговори и рече имъ:
Истинѫ ви казувамъ, ако имате вѣрѫ, и не ся
усумните, не токо дѣло-то на смоковницѫ-тѫ
ще направите, но и на тѫзи горѫ ако речете:
22 Дигни ся и хвърли ся въ море-то, ще бѫде. И
все що поискате въ молбѫ-тѫ, като вѣрувате
23 ще получите. И когато дойде той въ храмъ-тъ,
та поучаваше, дойдохѫ при него първосвящен-
ници-тѣ и старѣйшини-тѣ на народа, и казу-
вахѫ: Съ коіѧ власть правишь това? и кой ти
24 даде тѫзи власть? А Іисусъ отговори и рече
имъ: Ще вы попытамъ и азъ еднѫ думѫ, коіѧ-
то ако ми кажете, и азъ ще ви кажѫ съ коіѧ
25 власть правіѧ това. Крьщеніе-то Іоанново отъ
кѫдѣ бѣ? отъ небе-то ли, или отъ человѣцы-
тѣ? и тѣ размыслявхѫ въ себе си, и думахѫ: А-
ко речемъ: Отъ небе-то, ще ни рече: Защо пре-
26 чее не повѣрувахте въ него? Ако ли речемъ:
Отъ человѣцы-тѣ; боимъ ся отъ народа; защо-
27 то всичкы-тѣ иматъ Іоанна както пророкъ. И от-
говорихѫ на Іисуса и рекохѫ: Не знаемъ. Ре-
че имъ и той: Нито азъ ви казувамъ съ коіѧ
власть правіѧ това.
28 Но какъ ви ся вижда? Нѣкой си человѣкъ
имаше двама сынове; и дойде при първый-тъ и
му рече: Сынко, иди днесь работи на лозіе-то
29 ми. А той отговори и рече: Не щѫ; но послѣ
30 раская ся и отиде. Дойде и при вторый-тъ, и
рече тѫкожде. И той отговори и рече: Азъ ще
31 идѫ, Господи; и не отиде. Кой отъ двама-та
стори на бащѫ си воліѧ-тѫ? Казуватъ му: Пър-
вый-тъ. Казува имъ Іисусъ: Истинѫ ви казу-
вамъ че мытари-тѣ и блудницы-тѣ наirѣва-
32 рятъ вы въ царство-то Божіе. Защото дойде при
васъ Іоаннъ въ пѫть на правдѫ, и не повѣрувах-

те въ него; мытари-тѣ обаче и блудницы-тѣ,
повѣрувахѫ въ него; а вы като видѣхте това,
не ся раскаяхте испослѣ да повѣрувате въ него.
33 Другѫ притчѫ чуйте. Имаше нѣкой си человѣкъ домовитъ, който насади лозіе, и огради го
съ плетъ, и ископа въ него жлебъ, и съзида
стълпъ, и даде го подъ наемъ на земледѣлцы,
34 и отиде. А когато наближи врѣме-то на плодове-тѣ, проводи слугы-тѣ си до земледѣлцы-тѣ
35 да зематъ плодове-тѣ му. И земледѣлци-тѣ уловихѫ слугы-тѣ му, едного бихѫ, другыго у-
36 бихѫ, а на другыго каменіе хвърлихѫ. Пакъ
проводи другы по много отъ първы-тѣ; и сто-
37 рихѫ и тѣмъ такожде. Напоконъ проводи при
тѣхъ сына си, и думаше: Ще ся засрамятъ отъ
38 сына ми. Но земледѣлци-тѣ като видѣхѫ сынъ-тъ, рекохѫ помежду си: Тойзи е наслѣдникъ-тъ;
елате да го убіемъ, и да усвоимъ наслѣдіе-то
39 му. И като го уловихѫ изведохѫ *го* вънъ отъ
40 лозіе-то и убихѫ *го*. И тъй кога дойде стопанинъ-тъ на лозіе-то, какво ще стори на тѣзи
41 земледѣлцы? Казуватъ му: Злы-тѣ злѣ ще погуби, и лозіе-то ще даде подъ наемъ на другы
земледѣлцы, които ще му въздадѫтъ плодове-
42 тѣ *на* врѣме-то имъ. Казува имъ Іисусъ: Не сте
ли прочели никога въ писанія-та; "Камькъ-тъ,
който отхвърлихѫ зидари-тѣ, той станѫ глава
на ѫгълъ-тъ; отъ Господа бы това, и е чудно
43 въ очи-тѣ наши." За това ви казувамъ, че ще
ся отнеме отъ васъ царство-то Божіе, и ще ся
даде на народъ който ще прави плодове-тѣ му.
44 И който падне на тойзи камькъ, ще ся строши;
а на когото падне, ще го смаже.
45 И като чухѫ първосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ притчы-тѣ му, познахѫ че за тѣхъ ка-
46 за; И искахѫ да го уловіѫтъ, но убояхѫ ся
отъ народа, понеже както пророкъ го имахѫ.

ГЛАВА 22.

1 И отвѣща Іисусъ и говоряще имъ пакъ съ
2 притчы, и казуваше: Уподоби ся царство не-

бесно на человѣкъ царь, който направи свадбѫ
3 на сына си; И распроводи слугы-тѣ си да при-
зовѫтъ званны-тѣ на свадбѫ-тѫ; и не рачахѫ
4 да дойдѫтъ. Пакъ проводи другы слугы, и ка-
зуваше: Речѣте на званны-тѣ: Ето обѣдъ-тъ
си приготвихъ; юнци-тѣ ми и огоени-тѣ сѫ за-
клани, и всичко е готово; дойдѣте на свадбѫ.
5 Но тѣ не радихѫ, и разидохѫ ся, единъ на ни-
6 вѫ-тѫ си, а другъ на търговіѭ-тѫ. А другы-тѣ
уловихѫ слугы-тѣ му та *гы* обезчестихѫ и у-
7 бихѫ *гы*. Като чу *това* царь-тъ разгнѣви ся, и
проводи войскы-тѣ си, та погуби онѣзи убій-
8 цы, и градъ-тъ имъ изгори. Тогази казува на
слугы-тѣ си: Свадба-та вече е готова, а при-
9 звани-тѣ не бyхѫ достойни. И тъй идѣте на
кръстопѫтища-та и колкото че намѣрите, при-
10 зовете гы на свадбѫ. И излѣзохѫ онѣзи слугы
по пѫтища-та, та събрахѫ всичкы колкото на-
мѣрихѫ злы и добры; и напълни ся свадба-та съ
11 гостіе. И като влѣзе царь-тъ да прѣгледа го-
стіе-тѣ, видѣ тамъ человѣкъ не облеченъ съсъ
12 свадбарскѫ дрехѫ: И казува му: Пріятелю, *ты*
какъ си влѣзълъ тука като нѣмашь свадбарскѫ
13 дрехѫ? А той замълчѣ. Тогази рече царь-тъ
на слугы-тѣ: Вържѣте му нозѣ-тѣ и рѫцѣ-тѣ,
дигнѣте го, и хвърлѣте *го* въ вънкашнѭ-тѫ тъм-
нинѫ; тамъ ще бѫде плачь и скърцаніе съсъ
14 зѫбы: Защото мнозина сѫ званни, а малцина
избранни.
15 Тогази отидохѫ Фарисеи-тѣ и съвѣтувахѫ ся
16 какъ да го впримчѫтъ въ думѫ. И проваждатъ
до него ученицы-тѣ си наедно съсъ Иродіяны-
тѣ, и казувахѫ: Учителю, знаемъ че ты си правъ
и Божій-тъ пѫть въ истинѫ поучавашь, и отъ
никого не тя е грыжа; защото не гледашь на
17 лице на человѣцы-тѣ. Кажи ни прочее, ты какъ
мнишь? право ли е да давамы дань на Кесаря,
18 или не? А Іисусъ позна лукавство-то имъ, и ре-
19 че: Защо мя искушавате, лицемѣри? Покажѣте
ми монетѫ-тѫ на дань-тѫ. И тѣ му донесохѫ
20 единъ пѣнязь. И казува имъ: Чій е тойзи образъ

21 и надписъ-тъ? Казуватъ му: Кесаревъ. Тогази
имъ казува: Като е тъй, отдавайте Кесаревы-
22 тѣ Кесарю, а Божiи-тѣ Богу. И като чухѫ за-
чудихѫ ся, и оставихѫ го и отидохѫ си.
23 Въ сѫщiй-тъ день дойдохѫ при него Саддукеи,
кеи, които казуватъ че нѣма въскрьсенiе; и по-
24 питахѫ го, И казувахѫ: Учителю, Моисей ре-
че: "Ако умре нѣкой безъ чада, да ся ожени
братъ му за женѫ му, и ще възстави сѣме на
25 брата си." А между насъ имаше седмина бра-
тiя; и първый-тъ ся ожени и умрѣ; и като нѣ-
26 маше сѣме остави женѫ си на брата си; Подо-
27 бно и вторый-тъ, и третiй-тъ, до седмый-тъ. А
28 подирь всичкы-тѣ умрѣ и жена-та. И тъй въ
въскрьсенiе-то на кого отъ седмь-тѣ ще бѫде
29 жена? защото всичкы-тѣ ѭ имахѫ. Отговори
Iисусъ и рече имъ: Заблуждавате, понеже не
30 знаете писанiя-та, нито силѫ-тѫ Божiѭ, За-
щото въ въскрьсенiе-то нито ся женятъ, нито
за мѫжъ отиватъ, но като ангели Божiи сѫ на
31 небе-то. А за въскрьсенiе-то на мьртвы-тѣ, не
сте ли чели речено-то вамъ отъ Бога, който ка-
32 зува: Азъ сьмь Богъ Авраамовъ, и Богъ Иса-
аковъ, и Богъ Iакововъ; Богъ не е Богъ на мьр-
33 твы-тѣ, но на живы-тѣ. И като чухѫ народъ-
тъ, удивлявахѫ ся на поученiе-то му.
34 А Фарисеи-тѣ като чухѫ че затули на Сад-
35 дукеи-тѣ уста-та, събрахѫ ся наедно. И отъ
тѣхъ единъ законникъ, попыта *го*, за да го ис-
36 кушава и каза: Учителю! Коя заповѣдь е го-
37 лѣма въ законъ-тъ? А Iисусъ му рече: "Да въз-
любишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си
сьрдце, съсъ всичкѫ-тѫ си душѫ и съсъ всич-
38 кый-тъ си умъ." Тази е първа и голѣма запо-
39 вѣдь. А втора подобна на неѭ: "Да възлюбишь
40 ближнiй-тъ си както себе си." На тѣзи двѣ-
тѣ заповѣди всичкый-тъ законъ и пророци-тѣ
висятъ.
41 И като бѣхѫ събрани Фарисеи-тѣ, попыта гы
42 Iисусъ, И каза: Какъ мыслите за Христа? Чiй
43 сынъ е? Казуватъ му: Давидовъ. Казува имъ:

Какъ прочее Давидъ духомъ го нарича Господь,
44 и казува: "Рече Господь на Господа моего: сѣди
ни отъ деснѫ-тѫ ми странѫ, доклѣ положіѫ
45 врагове-тѣ ти подножіе на нозѣ-тѣ ти?" И тъй,
ако Давидъ го нарича Господь, какъ *да* му е
46 сынъ? И никой не можаше да му отговори нито
рѣчь: нито пакъ дързнѫ нѣкой отъ тойзи день
вече да го попыта нѣщо.

ГЛАВА 23.

1 Тогази Іисусъ продума на народъ-тъ и на у-
2 ченицы-тѣ си, И каза: На сѣдалище-то Мои-
сеево сѣднѫхѫ книжници-тѣ и Фарисеи-тѣ:
3 Всичко прочее което ви рекѫтъ да пазите, па-
зѣте и правѣте; но по дѣла-та имъ не правѣ-
4 те; понеже говорятъ, а не правятъ. Защото свър-
зуватъ бремена тежкы и мѫчны за носеніе, и ту-
рятъ *гы* на человѣцы-тѣ на плещы-тѣ; а пакъ,
не рачатъ нито съ прьстъ-тъ си да гыповди-
5 гнѫтъ. И правятъ всичкы-тѣ си дѣла, за да бѫ-
дѫтъ видѣни отъ человѣцы-тѣ. И разширяватъ
пазилкы-тѣ си и правятъ голѣмы полы-тѣ на
6 дрехы-тѣ си, И обичатъ първо-то мѣсто на ве-
черянія-та, и прѣдни-тѣ сѣдалища въ съборі-
7 ща-та, И поздравенія-та по пазарь-тъ, и да имъ
8 выкатъ человѣци-тѣ, учителю, учителю. Но вы не
ся наричайте учители; защото единъ е вашій-тъ
9 учитель, Христосъ; а всиnца вы братія сте. И
никого на земіѭ-тѫ не дѣйте нарича Отецъ
вашъ; защото единъ е вашій Отецъ, който е на
10 небеса. Нито наставници ся наричайте; защо-
11 то единъ е вашій-тъ наставникъ, Христосъ. И
най голѣмый-тъ отъ васъ, да бѫде вамъ слуга.
12 А който възнесе себе си, ще ся смири; и кой-
то смири себе си, ще ся възнесе.
13 Но горко вамъ, книжници и Фарисеи, лицe-
мѣри; защото затваряте царство-то небесно
прѣдъ человѣцы-тѣ; понеже вы не влѣзувате,
14 нито които влѣзуватъ оставяте да влѣзѫтъ. Гор-
ко вамъ, книжници и Фарисеи, лицемѣри; за-

щото испояждате домове-тѣ на вдовицы-тѣ, и
за причинѫ правите дълги молитвы; заради то-
15 ва по голѣмо осѫжданіе ще пріимете. Горко вамъ,
книжници и Фарисеи, лицемѣри; защото море-
то и сушѫ-тѫ обхождате, за да направите едно-
го прозелита, и когато бѫде, направяте го два-
16 жды повече отъ васъ сынъ на пькълъ-тъ. Горко
вамъ, водители слѣпи, които казувате: Който
ся закълне въ храмъ-тъ, не е нищо: но който
ся закълне въ злато-то на храмъ-тъ, задължава
17 ся. Безумни и слѣпи, че кое е по голѣмо, зла-
18 то-то, или храмъ-тъ който освятява злато-то. И
който ся закълне въ олтарь-тъ, не е нищо; но
който ся закълне въ даръ-тъ, който е върху не-
19 го задължава ся. Безумни и слѣпи; че кое е по
голѣмо, даръ-тъ ли, или олтарь-тъ, който о-
20 святява даръ-тъ? И тъй който ся е заклѣлъ въ
олтарь-тъ, заклѣва ся въ него, и во всичко що
21 е на него. И който ся е заклѣлъ въ храмъ-тъ,
заклѣва ся въ него, и въ тогози който живѣе
22 въ него. И който ся е заклѣлъ въ небе-то, за-
клѣва ся въ прѣстолъ-тъ Божій, и въ тогози
23 който сѣди на него. Горко вамъ, книжници и
Фарисеи, лицемѣри; защото давате десетъкъ на
мятвѫ-тѫ, на копаръ-тъ и на киміонъ-тъ; и о-
ставихте по важны-тѣ нѣща на законъ-тъ, пра-
восѫдіе-то, милость-тѫ и вѣрѫ-тѫ; тѣхъ трѣ-
24 баше да правите, и онѣзи да не оставяте. Во-
дители слѣпи, които комаръ-тъ прѣцѣждате, а
25 камилѫ-тѫ поглъщате. Горко вамъ, книжници
и Фарисеи, лицемѣри; защото очистяте външно-
то на чашѫ-тѫ и на блюдо-то, а отвѫтрѣ сѫ
26 пълны съ грабеніе и неправдѫ. Фарисее слѣпый,
очисти първомъ отвѫтрѣ чашѫ-тѫ и блюдо-то,
27 да бѫде и външно-то имъ чисто. Горко вамъ
книжници и Фарисеи, лицемѣри; защото при-
личате на гробища варосаны, които изотвънъ
ся виждатъ хубавы, а отвѫтрѣ сѫ пълны съ
кости отъ мьртвы, и съсъ всякаквѫ нечистотѫ.
28 Така и вы извънъ ся виждате на человѣцы-тѣ
праведни, но извѫтрѣ сте пълни съ лицемѣріе

29 и беззаконіе. Горко вамъ, книжници и Фарисеи,
лицемѣри; защото изграждате гробища-та на
пророцы-тѣ, и украшавате памятницы-тѣ на
30 праведны-тѣ: И казувате: Ако бѣхмы были въ
дни-тѣ на бащы-тѣ си, не быхмы были тѣхни
31 съучастницы въ кръвь-тѫ на пророцы-тѣ. Така
що свидѣтелствувате на себе си, че сте сыно-
32 ве на тѣзи, които избихѫ пророцы-тѣ; Допъл-
33 нѣте и вы мѣркѫ-тѫ на бащы-тѣ си. Змiи, рож-
бы ехиднины! Какъ ще избѣгнете отъ осѫжда-
ніе-то въ пъкълъ-тъ.
34 За това, ето, азъ проваждамъ до васъ проро-
цы и прѣмѫдры и книжницы; и отъ тѣхъ ще
убіете и ще распнете, и отъ тѣхъ ще біете въ
сборища-та си, и ще *гы* гоните отъ градъ въ
35 градъ; За да дойде на васъ всяка кръвь пра-
ведна, пролѣна на земѭ-тѫ, отъ кръвь-тѫ на
праведнаго Авеля, до кръвь-тѫ на Захаріѭ сы-
на Варахіева, когото убихте между храмъ-тъ и
36 олтарь-тъ. Истинѫ ви казувамъ: Всичко това
ще дойде на тойзи родъ.
37 Іерусалиме, Іерусалиме, *ты* що избивашь про-
роцы-тѣ и съ каменіе убивашь проводены-тѣ
до тебе, колко пѫти поискахъ да съберѫ твои-
тѣ чада, както прибира кокошка пилцы-тѣ си
38 подъ крылѣ-тѣ си, и не рачихте? Ето оставя
39 ся вамъ домъ-тъ вашъ пустъ. Защото, казувамъ
ви: Нѣма да мя видите отъ нынѣ до когато ре-
чете: Благословенъ който иде въ име Господне.

ГЛАВА 24.

1 И като излѣзе Іисусъ, отхождаше си отъ
храмъ-тъ; и пристѫпихѫ ученици-тѣ му да му
2 покажѫтъ зданія-та на храмъ-тъ. А Іисусъ имъ
рече: Не видите ли всичко това? истинѫ ви
казувамъ: Нѣма да остане тука камькъ на ка-
мькъ, който да ся не съсыпе.
3 И когато сѣдяше на горѫ-тѫ Елеонскѫ, дой-
дохѫ при него ученици-тѣ му на странѫ, и ка-
зувахѫ: Кажи ни, кога ще бѫде това, и що е

знаменіе-то на твое-то пришествіе, и на свър-
4 шеніе-то на вѣка? Отвѣща Іисусъ и рече имъ:
5 Пазѣте ся да вы не прѣльсти нѣкой; Защото
многина ще дойдѫтъ въ мое име да казуватъ:
Азъ сьмь Христосъ, и ще прѣльстятъ мнозина.
6 И ще чуете бойове, и слухове военны. Гледай-
те, недѣйте ся смущава: понеже всичко това
7 трѣба да бѫде; но не е още скончаніе-то. За-
щото ще възстане народъ врьхъ народъ, и цар-
ство врьхъ царство; и ще бѫдѫтъ на мѣста
8 гладове, морове и трусове. И всичко това *ще*
9 *бѫде* начало на болѣзни. Тогази ще вы прѣда-
дѫтъ на мѫкы, и ще вы убіѭтъ, и ще бѫдете
ненавиждаңы отъ всичкы-тѣ народи заради мое-
10 то име. И тогазь мнозина ще ся соблазнѭтъ;
и единъ другый ще ся прѣдадѫтъ, и единъ дру-
11 гый ще ся намразятъ. И много лъжепророци ще
12 ся повдигнѫтъ и ще прѣльстятъ мнозина. И по-
ради умножаваніе-то на беззаконіе-то, на мно-
13 зина любовь-та ще охладѣе. А който прѣтърпи
14 до край, той ще спасенъ да бѫде. И това еван-
геліе на царство-то ще ся проповѣда по всичкѫ
вселеннѫ, за свидѣтелство на всичкы-тѣ наро-
ды; и тогазь ще дойде свършеніе-то.
15 И тъй, когато видите мързость-тѫ на запу-
стѣніе-то, реченнѫ-тѫ отъ пророка Даніила, че
стои на свято-то мѣсто, (който чете нека разу-
16 мѣва): Тогазь, които сѫ въ Іудеѭ, да бѣгатъ
17 по горы-тѣ; Който *ся намѣри* на покрывъ-тъ,
да не слѣзува за да земе нѣщо отъ кѫщѫ-тѫ
18 си: И който *ся намѣри* на нивѫ, да ся не вра-
19 ща назадъ да земе дрехы-тѣ си. А горко на не-
празны-тѣ и на доящы-тѣ прѣзъ онѣзи деніе.
20 И молѣте ся, да ся не случи бѣганіе-то ви зи-
21 мѣ, или въ сѫбботенъ день: Защото тогази ще
бѫде скърбь голѣма, каквато не е была отъ на-
чало на свѣтъ-тъ до нынѣ, нито ще да бѫде.
22 И ако да ся не скратяхѫ онѣзи деніе, ни една
плъть не бы ся избавила; но заради избранны-
23 тѣ, онѣзи деніе ще ся скратятъ. Тогазь ако вы
рече нѣкой: Ето, тука е Христосъ, или тамъ;

24 не вѣрувайте. Защото ще възстанѫтъ лъжехри-
сти и лъжепророци, и ще покажѫтъ голѣмы
знаменія и чудеса, така що да прѣльстятъ, ако
25 е възможно, и избраны-тѣ. Ето, прѣдсказахъ ви.
26 И тъй, ако ви рекѫтъ: Ето *го*, въ пустинѭ-тѫ
е; не излѣзувайте: Ето *го* во вѫтрешни-тѣ стаи;
27 не вѣрувайте. Защото както свѣткавица-та из-
лѣзува отъ истокъ, и свѣтнува до западъ, така
ще бѫде и пришествіе-то на Сына человѣческа-
28 го. Защото дѣто бѫде мрьша-та, тамъ ще ся
съберѫтъ и орли-тѣ.
29 И тутакси слѣдъ скърбь-тѫ на онѣзи деніе,
слънце-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще даде
свѣтеніе-то си; и звѣзды-тѣ ще паднѫтъ отъ
небе-то, и силы-тѣ небесны ще ся поколебаѭтъ.
30 И тогазь ще ся яви знаменіе-то на Сына чело-
вѣческаго на небе-то, и тогазь ще заплачѫтъ
всичкы-тѣ племена земны, и ще видятъ Сына
человѣческаго че иде на облацы-тѣ небесны
31 съсъ силѫ и славѫ голѣмѫ. И ще проводи анге-
лы-тѣ си съ голѣмъ гласъ отъ трѫбѫ; и ще съ-
берѫтъ избранны-тѣ негова отъ четыри-тѣхъ
вѣтрове, отъ край до край на небеса-та.
32 И отъ смоковницѫ-тѫ научѣте притчѫ-тѫ;
когато вече нейны-тѣ вѣйкы отмекнѫтъ и раз-
виватъ листове-тѣ, знаете че е близу лѣто-то.
33 Така и вы, кога видите всичко това, да знаете
34 че е близу при врата-та. Истинѫ ви казувамъ,
тойзи родъ нѣма да прѣмине, доклѣ ся не сбѫде
35 всичко това. Небе-то и земя-та ще прѣминѫтъ,
но мои-тѣ думы нѣма да прѣминѫтъ.
36 А за онзи день и часъ никой не знае, нито
37 ангели-тѣ небесны, тъкмо Отецъ ми самъ. И
както дни-тѣ Ноеви, така ще бѫде и прише-
38 ствіе-то на Сына человѣческаго; Защото както
въ дни-тѣ прѣди потопъ-тъ бѣхѫ на ядение и
на піяніе, и ся женяхѫ и за мѫжъ отивахѫ, до
39 който день влѣзе Ное въ ковчегъ-тъ, И не позна-
хѫ, до когато дойде потопъ-тъ, и вдигнѫ всич-
кы-тѣ; така ще бѫде и на Сына человѣческаго
40 пришествіе-то. Тогази двамина ще бѫдѫтъ на

поле-то; единый ся зема а другый ся остава.
41 Двѣ *жены* като мѣлятъ въ мѣлницѫ-тѫ, една
ся зема и една си оставя.
42 За то будни бѫдѣте, защото не знаете въ
43 кой часъ ще дойде Господь вашь. Но това знай-
те, че ако да знаяше стопанинъ-тъ на кѫщѫ-
тѫ, въ кой часъ ще дойде крадецъ-тъ, бдѣлъ
бы, и не бы оставилъ да подкопаѭтъ кѫщѫ-
44 тѫ му. За то и вы бѫдѣте готови; защото въ
който часъ не мыслите, Сынъ человѣческый ще
45 дойде. И кой е тойзи вѣрный и разумный рабъ,
когото е поставилъ господарь-тъ му надъ слу-
46 гы-тѣ си да имъ дава хранѫ на врѣме? Блаженъ
тойзи рабъ, когото, кога си дойде господарь-тъ
47 му, намѣри го да прави така. Истинѫ ви казу-
вамъ, че ще го постави надъ всичкый-тъ си
48 имотъ. Ако ли рече злый той рабъ въ сьрдце-то
си: Ще ся забави да дойде господарь-тъ ми:
49 И начене да біе сослужители-тѣ си, и да яде и
50 да піе съ піяницы-тѣ; Господарь-тъ на тойзи
рабъ ще дойде въ който день *той* не очаква, и
51 въ който часъ не знае, И ще го разсѣче, и ще
тури неговѫ-тѫ часть съ лицемѣры-тѣ; тамъ
ще бѫде плачь и скьрцаніе съсъ зѫбы.

ГЛАВА 25.

1 Тогази ще ся уподоби царство-то небесно на
десеть дѣвицы, които зѣхѫ свѣтилницы-тѣ си
2 и излѣзохѫ да посрѣщнѫтъ младоженецъ-тъ, А
отъ тѣхъ петь бѣхѫ разумны, и петь безумны.
3 Безумны-тѣ, като зѣхѫ свѣтилницы-тѣ си, не
4 зѣхѫ съсъ себе си масло. Но разумны-тѣ зѣхѫ
масло въ сѫдове-тѣ си съсъ свѣтилницы-тѣ си.
5 И като ся бавяше младоженецъ-тъ, додрѣма ся
6 на всичкы-тѣ и спѣхѫ. А посрѣдъ нощь станѫ
выкъ: Ето младоженецъ-тъ иде: излѣзувайте
7 да го посрѣщнете. Тогазь ся раздигнѫхѫ всичкы
онѣзи дѣвицы, и украсихѫ свѣтилницы-тѣ си.
8 А безумны-тѣ рекохѫ на разумны-тѣ: Дайте
ни отъ ваше-то масло; защото свѣтилницы-тѣ

9 наши угаснуватъ. А разумны-тѣ отговорихѫ и
казахѫ: Да не бы че не стигне и за насъ и за
васъ; но по добрѣ идѣте при продавачи-тѣ, и
10 купѣте си. А когато тѣ отхождахѫ да купятъ,
дойде младоженецъ-тъ, и готовы-тѣ влѣзохѫ съ
11 него на свадбѫ-тѫ, и затворихѫ ся врата-та. А
послѣ дохождатъ и другы-тѣ дѣвицы, и казу-
12 ватъ: Господи, Господи! отвори ни. А той от-
вѣща и рече: Истинѫ ви казувамъ, не вы по-
13 знавамъ. И тъй, бѫдѣте будни, защото не знае-
те день-тъ, ни часъ-тъ, въ който Сынъ человѣ-
ческый ще дойде.
14 Защото *ще дойде* както человѣкъ, който, като
тръгнуваше за въ чуждинѫ, свыка свои-тѣ слу-
15 гы, и прѣдаде имъ иманіе-то си. И едному даде
петь таланта, другому два, а другому единъ,
всякому спорѣдъ силѫ-тѫ му; и тутакси тръгнѫ.
16 А тойзи който зѣ петь-тѣхъ таланта, отиде и
работи съсъ тѣхъ, и направи другы петь та-
17 ланта. Также и тойзи който зѣ два-та, спечали
18 и той другы два. А тойзи, който зѣ единый-
тъ, отиде та раскопа въ земіѭ-тѫ и скры сре-
19 бро-то на господаря си. Слѣдъ много врѣме и-
дува господарь-тъ на тѣзи слугы, и вижда счетъ
20 съ тѣхъ. И дойде тойзи който бѣ зѣлъ петь-
тѣхъ таланта, донесе другы петь таланта, и
каза: Господарю, петь таланта ми прѣдаде; ето,
21 другы петь таланта спечалихъ връхъ тѣхъ. И
рече му господарь-тъ му: Добрѣ, рабе добрый
и вѣрный: на малко-то си былъ вѣренъ, надъ
много ще тя поставіѫ; влѣзь въ радость-тѫ
22 на господаря си. Дойде и тойзи който бѣ зелъ
два таланта и рече: Господарю, два таланта ми
прѣдаде; ето, другы два таланта спечалихъ връхъ
23 тѣхъ. Рече му господарь-тъ му: Добрѣ, рабе
добрый и вѣрный; на малко-то си былъ вѣренъ,
надъ много ще тя поставя: влѣзь въ радость-
24 тѫ на господаря си. Пристѫпи и тойзи, който
бѣ зѣлъ единый-тъ талантъ и рече: Господарю,
знаяхъ тя че си человѣкъ жестокъ, че жънешь
дѣто не си сѣялъ, и събирашь отъ дѣто не си

25 распрѣснувалъ. И понеже ся убояхъ, отидохъ
та скрыхъ талантъ-тъ ти въ землѭ-тѫ; ето, и-
26 машь твое-то си. А господарь-тъ му отговори
и рече му: Рабе лукавый и лѣнивый, знаеше че
жънѭ дѣто не сьмь посѣялъ и събирамъ отъ
27 дѣто не сьмь распрѣснувалъ: Като е тъй трѣба-
ше ты да дадешь сребро-то ми на банкери-тѣ, и
кога си дойдяхъ да быхъ зѣлъ мое-то съ лихвѫ.
28 Земѣте прочее отъ него талантъ-тъ, и дайте го
29 на тогози който има десеть-тѣхъ таланта. За-
щото на всякого който има ще му ся даде и ще
му ся прѣумножи, а отъ тогози който нѣма, и
30 това което има, ще ся земе отъ него. И непо-
трѣбный-тъ *тойзи* рабъ хвърлѣте го въ вънѣшнѫ-
тѫ тьмнотѫ; тамо ще бѫде плачь и скърцаніе
съсъ зѫбы.
31 А кога дойде Сынъ человѣческый въ славѫ-
тѫ си, и всичкы-тѣ святи ангели съ него; то-
газь ще сѣдне на прѣстолъ-тъ на славѫ-тѫ си.
32 И ще ся съберѫтъ прѣдъ него всичкы-тѣ наро-
ди, и ще гы отлѫчи едны отъ другы, както ов-
33 чарь-тъ отлъчя овцы-тѣ отъ козы-тѣ: И ще
постави овцы-тѣ отъ деснѫ-тѫ си странѫ, а
козы-тѣ отъ лѣвѫ-тѫ.
34 Тогази Царь-тъ ще рече на тѣзи които сѫ
отъ деснѫ-тѫ му странѫ: Елате, *вы* благосло-
веннiи на Отца моего, наслѣдувайте царство-то
35 приготвено за васъ отъ созданіе мира. Защото
огладнѣхъ, и дадохте ми да ямъ; ожеднѣхъ, и
напоихте мя; страненъ бѣхъ, и прибрахте мя;
36 Голъ *бѣхъ*, и облѣкохте мя; боленъ бѣхъ, и
посѣтихте мя; въ тъмницѫ бѣхъ, и дойдохте
37 при мене. Тогази праведни-тѣ ще му отговорятъ
и рекѫтъ: Господи, кога тя видѣхмы гладенъ,
и *тя* нахранихмы; или жеденъ, и *тя* напоихмы?
38 Кога пакъ тя видѣхмы страненъ и *тя* прибрах-
39 мы; или голъ, и *тя* облѣкохмы? И кога боленъ
или въ тьмницѫ тя видѣхмы, и дойдохмы при
40 тебе? И ще отговори Царь-тъ и ще имъ рече:
Истинѫ ви казувамъ: Колкото че сте сторили
това на едного отъ тѣзи най малкы-тѣ мои
братія, на мене сте *го* сторили.

41 Тогазъ ще рече и на тѣзи които сѫ отъ лѣ-
вѫ-тѫ му странѫ: Идѣте отъ мене, проклѣти,
въ огънь-тъ вѣчный, приготвенный-тъ за дія-
42 волъ-тъ и за ангелы-тѣ негови: Защото оглад-
нѣхъ, и не ми дадохте да ямъ; ожеднѣхъ и не
43 мя напоихте; Страненъ бѣхъ, и не мя прибрах-
те; голъ *бѣхъ*, и не мя облѣкохте; боленъ и въ
44 тьмницѫ *бѣхъ*, и не мя посѣтихте. Тогази ще
му отговорятъ и тѣ и ще рекѫтъ: Господи,
кога тя видѣхмы гладенъ, или жеденъ, или стра-
ненъ, или голъ, или боленъ, или въ тьмницѫ,
45 и не ти послужихмы? Тогазъ ще отговори и ще
имъ рече: Истинѫ ви казувамъ, колкото че не
сте сторили *това* на едного отъ тѣзи най малкы-
тѣ, нито на мене сте *го* сторили.
46 И ще отидѫтъ тѣ въ вѣчнѫ мѫкѫ; а правед-
ни-тѣ въ животъ вѣчный.

ГЛАВА 26.

1 И когато свърши Іисусъ всичкы тѣзи думы,
2 рече на ученицы-тѣ си: Знаете че слѣдъ два
дни ще бѫде Пасха, и Сынъ человѣческый ще
бѫде прѣдаденъ на распятіе.
3 Тогази ся събрахѫ първосвященници-тѣ и
книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ отъ народа въ
дворъ-тъ на първосвященника, който ся казу-
4 ваше Каіафа, И наговорихѫ ся да уловіѭтъ Іи-
5 суса съ измамѫ, и да го убіѭтъ. Но думахѫ:
Да не е въ праздникъ-тъ, за да не стане мъл-
ва между народъ-тъ.
6 А Іисусъ като бѣше въ Виѳаніѭ, въ домъ-тъ
7 на Симона прокаженнаго, Пристѫпи при него
жена що имаше *въ сѫдъ* алавастренъ много скѫ-
по миро, и възливаше *го* на главѫ-тѫ му като
8 бѣ сѣднѫлъ на трапезѫ-тѫ. А ученици-тѣ му,
като видѣхѫ *това*, възнегодовахѫ и думахѫ:
9 За какво тая пагуба? Защото това миро можа-
ше да ся продаде на голѣмѫ цѣнѫ, и да ся раз-
10 даде на сиромасы-тѣ. Но Іисусъ позна *това* и
рече имъ: Защо досаждате на женѫ-тѫ? защо-

11 то добрѫ работѫ стори на мене. Защото сиромасы-тѣ всякога имате съсъ себе си, а мене
12 всякога нѣмате. Защото тя като възлія това миро на тѣло-то ми, стори го за погребеніе-то
13 ми. Истинѫ ви казувамъ: Дѣто и да ся проповѣда това евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, ще ся казува за неинъ споменъ и *това* което тя стори.
14 Тогази единъ отъ дванадесеть-тѣ, нарицаемый Іуда Искаріотскый, отиде при пьрвосвя-
15 щенницы-тѣ, И рече: Какво ще ми дадете, и азъ ще ви го прѣдамъ? И тѣ му прѣдложихѫ
16 тридесеть сребьрницы. И отъ тогази търсѣше
17 благоврѣміе да го прѣдаде. И въ пьрвый-тъ день на *праздникъ-тъ на* бесквасны-тѣ *хлѣбове* дойдохѫ ученици-тѣ при Іисуса, и рекохѫ му: Дѣ ищешь да ти приготвимъ да ядешь пас-
18 хѫ-тѫ? И той рече: Идѣте въ градъ-тъ при еди кого си, и речѣте му: Учитель-тъ казува: Врѣме-то ми е близу; у тебе ще направіѫ пас-
19 хѫ-тѫ съ ученицы-тѣ си. И сторихѫ ученици-тѣ както имъ повелѣ Іисусъ; и приготвихѫ пасхѫ-тѫ.
20 И когато станѫ вечерь, сѣднѫлъ бѣ на тра-
21 пезѫ-тѫ съ дванадесеть-тѣ. И като ядяхѫ тѣ, рече: Истинѫ ви казувамъ, че единъ отъ васъ
22 ще мя прѣдаде. И *тѣ* наскърбени тежко, начнахѫ всякой единъ отъ тѣхъ да му казуватъ: Да
23 не бы да сьмь азъ, Господи? А той отговори и рече: Който затопи съ мене рѫкѫ-тѫ си въ
24 блюдо-то, той ще мя прѣдаде. Сынъ человѣческый отхожда, както е писано за него; а горко на тогози человѣка, чрѣзъ когото Сынъ человѣческый ще бѫде прѣдаденъ; добрѣ бы было за тогозь человѣка, ако да не бы ся родилъ. И
25 отвѣща Іуда, който го прѣдаде, и рече: Да ли сьмь азъ, учителю? Казува му: Ты рече.
26 И когато ядяхѫ, зѣ Іисусъ хлѣбъ-тъ, и благослови и прѣломи *го*, и даваше на ученицы-тѣ, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.
27 И зѣ чашѫ-тѫ, и благодари, и даде имъ и ка-

28 зуваше: Пійте отъ неіѫ всичкы; Защото това
е моя-та кръвь на новый-тъ завѣтъ, която ся
заради мнозина излива за прощеніе на грѣхо-
29 ве-тѣ. И казувамъ ви, че отъ сега на татъкъ
нѣма да піѭ отъ тойзи плодъ на лозѫ-тѫ, до
онзи день, когато го піѭ новъ съ васъ въ цар-
30 ство-то на Отца моего. И като испѣхѫ пѣсень,
излѣзохѫ на горѫ-тѫ Елеонскѫ.
31 Тогази казува имъ Іисусъ: Всинца вы ще ся
соблазните въ мене тѫзи нощь; защото е писа-
но: "Ще поразіѭ пастырь-тъ, и ще ся рас-
32 пръснѫтъ овцы-тѣ на стадо-то." А подиръ въс-
кръсеніе-то си, ще вы прѣдваріѭ въ Галилеіѭ.
33 А Петръ отговори и рече му: Ако и всичкы да
ся соблазнятъ въ тебе, азъ никога нѣма да ся
34 соблазніѭ. Рече му Іисусъ: Истинѫ ти казу-
вамъ, че въ тѫзи нощь прѣди да попѣе пѣтель-
35 тъ, трижды ще ся отречешь отъ мене. Казува
му Петръ: Ако стане нужда и да умрѫ съ те-
бе, нѣма да ся отрекѫ отъ тебе: подобно реко-
хѫ и всичкы-тѣ ученици.
36 Тогази идува съ тѣхъ Іисусъ на едно мѣсто
което ся казуваше Гетсиманія; и казува на у-
ченицы-тѣ: Сѣдѣте тука, доклѣ идѫ тамъ да
37 ся помоліѭ. И като зѣ Петра и двама-та Заве-
38 деевы сынове, начнѫ да скърби и да тѫжи. То-
газь имъ казува: Прискърбна е душа-та ми до
смьрть; постойте тука и бѫдѣте будни съ ме-
39 не. И като отиде малко на напрѣдъ, паднѫ на
лице-то си, и моляше ся и думаше: Отче мой,
ако е възможно, нека мя замине тая чаша; не
40 обаче както искѫ азъ, но както *искешь* ты. И
идува при ученицы тѣ, та гы намѣрва заспалы,
и казува на Петра: Така ли неможѣхте единъ
41 часъ да постоите будни съ мене? Будни бѫдѣ-
те и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣ-
зете; духъ-тъ е бодръ, а плъть-та немощна.
42 Пакъ отиде вторый пѫть, та ся помоли и ду-
маше: Отче мой, ако не е възможно тая чаша
да замине отъ мене, безъ да іѭ піѭ, нека бѫде
43 воля-та твоя. И като дойде намѣрва гы пакъ

заспали; защото очи-тѣ имъ бѣхѫ отегнѫлы.
44 И остави гы и отиде пакъ, и помоли ся третій
45 пѫть, и рече исто-то слово. Тогазь идува при
ученицы-тѣ си и казува имъ; Спѣте отъ сега
и почивайте; ето приближи часъ-тъ, и Сынъ
человѣческый ся прѣдава въ рѫцѣ на грѣшни-
46 цы. Станѣте да идемъ; Ето наближи тойзи кой-
то мя прѣдава.
47 И когато той още говоряше, ето, Іуда, единъ
отъ дванадесеть-тѣ, дойде; и съ него народъ
много съ ножове и сопы, отъ първосвященицы-
48 тѣ и старѣйшины-тѣ на народъ-тъ. А който го
прѣдаваше бѣше имъ далъ знакъ и реклъ: Ко-
49 гото цѣлунѫ, той е: уловѣте го. И тутакси ка-
то пристѫпи при Іисуса, рече: Радуйся, учи-
50 телю; и цѣлунѫ го. А Іисусъ му рече: Прія-
телю! защо си дошелъ? Тогазь пристѫпихѫ, ту-
51 рихѫ рѫцѣ на Іисуса, и уловихѫ го. И ето е-
динъ отъ тѣзи които бѣхѫ съ Іисуса прострѣ
рѫкѫ, измъкнѫ ножъ-тъ си, и удари слугѫ-тѫ
на първосвященникъ-тъ, и му отсѣче ухо-то.
52 Тогазь му казува Іисусъ: Повърни ножъ-тъ си
на мѣсто-то му: защото всичкы които хванѫтъ
53 ножъ, отъ ножъ ще загынѫтъ. Да ли мнишь че
не могѫ сега да ся примолѭ на Отца си, *да*
ми прѣдстави повече отъ дванадесеть легеона ан-
54 гелы? Но какъ ще ся сбѫдѫтъ писанія-та, *че*
това така трѣба да бѫде?
55 Въ него часъ рече Іисусъ на народъ-тъ: Ка-
то на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и со-
пы да мя уловите? всякой день сѣдяхъ при
васъ, та поучавахъ въ храмъ-тъ и не мя уло-
56 вихте. Но всичко това станѫ за да ся сбѫдѫтъ
писанія-та пророческы. Тогазь ученици-тѣ ос-
тавихѫ го всичкы и ся разбѣгахѫ.
57 А тѣзи, които уловихѫ Іисуса, заведохѫ го
при Каіафѫ първосвященника, дѣто ся събрахѫ
58 книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ. А Петръ вър-
вѣше подирѣ му отъ далечь, до дворъ-тъ пър-
восвященниковъ; и като влѣзе вѫтрѣ, сѣдяше
59 съсъ слугы-тѣ, да види сетнинѫ-тѫ. А първо-

41 Тогазь ще рече и на тѣзи които сѫ отъ лѣ-
вѫ-тѫ му странѫ: Идѣте отъ мене, проклѣти,
въ огънь-тъ вѣчный, приготвенный-тъ за дія-
42 волъ-тъ и за ангелы-тѣ неговы: Защото оглад-
нѣхъ, и не мя дадохте да ямъ; ожеднѣхъ и не
43 мя напоихте; Страненъ бѣхъ, и не мя прибрах-
те; голъ *бѣхъ*, и не мя облѣкохте; боленъ и въ
44 тъмницѫ *бѣхъ*, и не мя посѣтихте. Тогази ще
му отговорятъ и тѣ и ще рекѫтъ: Господи,
кога тя видѣхмы гладенъ, или жеденъ, или стра-
ненъ, или голъ, или боленъ, или въ тъмницѫ,
45 и не ти послужихмы? Тогазь ще отговори и ще
имъ рече: Истинѫ ви казувамъ, колкото че не
сте сторили *това* на едного отъ тѣзи най малкы-
тѣ, нито на мене сте *го* сторили.
46 И ще отидѫтъ тѣ въ вѣчнѫ мѫкѫ; а правед-
ни-тѣ въ животъ вѣчный.

ГЛАВА 26.

1 И когато свърши Інсусъ всичкы тѣзи думы,
2 рече на ученицы-тѣ си: Знаете че слѣдъ два
дни ще бѫде Пасха, и Сынъ человѣческый ще
бѫде прѣдаденъ на распятіе.
3 Тогази ся събрахѫ първосвященници-тѣ и
книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ отъ народа въ
дворъ-тъ на първосвященника, който ся казу-
4 ваше Каіафа, И наговорихѫ ся да уловіѭтъ Ін-
5 суса съ измамѫ, и да го убіѭтъ. Но думахѫ:
Да не е въ праздникъ-тъ, за да не стане мъл-
ва между народъ-тъ.
6 А Інсусъ като бѣше въ Виѳаніѭ, въ домъ-тъ
7 на Симона прокаженнаго, Пристѫпи при него
жена що имаше *въ сѫдъ* алавастренъ много скѫ-
по миро, и възливаше *го* на главѫ-тѫ му като
8 бѣ сѣднѫлъ на трапезѫ-тѫ. А ученици-тѣ му,
като видѣхѫ *това*, вънегодовахѫ и думахѫ:
9 За какво тая пагуба? Защото това миро можа-
ше да ся продаде на голѣмѫ цѣнѫ, и да ся раз-
10 даде на сиромасы-тѣ. Но Інсусъ позна *това* и
рече имъ: Защо досаждате на женѫ-тѫ? защо-

11 то добрж работж стори на мене. Защото сир...
масы-тѣ всякога имате съсъ себе си, а мене
12 всякога нѣмате. Защото тя като възлія това
миро на тѣло-то ми, стори го за погребеніе-то
13 ми. Истинж ви казувамъ: Дѣто и да ся пропо-
вѣда това евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, ще
ся казува за неинъ споменъ и *това* което тя
стори.
14 Тогази единъ отъ дванадесеть-тѣ, нарицае-
мый Іуда Искаріотскый, отиде при първосвя-
15 щенницы-тѣ, И рече: Какво ще ми дадете, и
азъ ще ви го прѣдамъ? И тѣ му прѣдложихж
16 тридесеть сребърницы. И отъ тогази търсѣше
17 благоврѣміе да го прѣдаде. И въ първый-тъ
день на *праздникъ-тъ на* бесквасны-тѣ *хлѣбове*
дойдохж ученици-тѣ при Іисуса, и рекохж му:
Дѣ ищешь да ти приготвимъ да ядешь пас-
18 хж-тж? И той рече: Идѣте въ градъ-тъ при
еди кого си, и речѣте му: Учитель-тъ казува:
Врѣме-то ми е близу; у тебе ще направіж пас-
19 хж-тж съ ученицы-тѣ си. И сторихж ученици-
тѣ както имъ повелѣ Іисусъ; и приготвихж
пасхж-тж.
20 И когато станж вечерь, сѣднжлъ бѣ на тра-
21 пезж-тж съ дванадесеть-тѣ. И като ядяхж тѣ,
рече: Истинж ви казувамъ, че единъ отъ васъ
22 ще мя прѣдаде. И *тѣ* наскърбени тежко, начнж-
хж всякой единъ отъ тѣхъ да му казуватъ: Да
23 не бы да сьмь азъ, Господи? А той отговори
и рече: Който затопи съ мене ржкж-тж си въ
24 блюдо-то, той ще мя прѣдаде. Сынъ человѣче-
скый отхожда, както е писано за него; а гор-
ко на тогози человѣка, чрѣзъ когото Сынъ че-
ловѣческый ще бжде прѣдаденъ; добрѣ бы было
на тогози человѣка, ако да не бы ся родилъ. И
25 отвѣща Іуда, който го прѣдаде, и рече: Да ли
сьмь азъ, учителю? Казува му: Ты рече.
26 И когато ядяхж, зѣ Іисусъ хлѣбъ-тъ, и бла-
гослови и прѣломи *го*, и даваше на ученицы-
тѣ, и рече: Земѣте, яждте; това е тѣло-то мое.
27 И зѣ чашж-тж, и благодари, и даде имъ и ка-

28 зуваше: Пійте отъ неіж всичкы; Защото това
е моя-та кръвь на новый-тъ завѣтъ, която ся
заради многина излива за прощеніе на грѣхо-
29 ве-тѣ. И казувамъ ви, че отъ сега на татъкъ
нѣма да піж отъ тойзи плодъ на лозж-тж, до
онзи день, когато го піж новъ съ васъ въ цар-
30 ство-то на Отца моего. И като испѣхж пѣсень,
излѣзохж на горж-тж Елеонскж.
31 Тогази казува имъ Іисусъ: Всинца вы ще ся
соблазните въ мене тжзи нощь; защото е писа-
но: "Ще поразіж пастырь-тъ, и ще ся рас-
32 пръснжтъ овцы-тѣ на стадо-то." А подиръ въс-
кръсеніе-то си, ще вы прѣдваріж въ Галилеіж.
33 А Петръ отговори и рече му: Ако и всичкы да
ся соблазнятъ въ тебе, азъ никога нѣма да ся
34 соблазніж. Рече му Іисусъ: Истинж ти казу-
вамъ, че въ тжзи нощь прѣди да попѣе пѣтель-
35 тъ, трижды ще ся отречешь отъ мене. Казува
му Петръ: Ако стане нужда и да умрж съ те-
бе, нѣма да ся отрекж отъ тебе: подобно реко-
хж и всичкы-тѣ ученици.
36 Тогази идува съ тѣхъ Іисусъ на едно мѣсто
което ся казуваше Гетсиманія; и казува на у-
ченицы-тѣ: Сѣдѣте тука, доклѣ идж тамъ да
37 ся помоліж. И като зѣ Петра и двама-та Завс-
38 деевы сынове, начнж да скърби и да тжжи. То-
газь имъ казува: Прискърбна е душа-та ми до
смьрть; постойте тука и бждѣте будни съ ме-
39 не. И като отиде малко на напрѣдъ, паднж на
лице-то си, и моляше ся и думаше: Отче мой,
ако е възможно, нека мя замине тая чаша; не
40 обаче както ищж азъ, но както *ищешь* ты. И
идува при ученицы тѣ, та гы намѣрва заспалы,
и казува на Петра: Така ли неможѣхте единъ
41 часъ да постоите будни съ мене? Будни бждѣ-
те и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣ-
зете; духъ-тъ е бодръ, а плъть-та немощна.
42 Пакъ отиде вторый пжть, та ся помоли и ду-
маше: Отче мой, ако не е възможно тая чаша
да замине отъ мене, безъ да іж піж, нека бжде
43 воля-та твоя. И като дойде намѣрва гы пакъ

заспали; защото очи-тѣ имъ бѣхѫ отегчѧлы.
44 И остави гы и отиде пакъ, и помоли ся третій
45 пѫть, и рече исто-то слово. Тогазь идува при
ученицы-тѣ си и казува имъ; Спѣте отъ сега
и почивайте; ето приближи часъ-тъ, и Сынъ
человѣческый ся прѣдава въ рѫцѣ на грѣшни-
46 цы. Станѣте да идемъ; Ето наближи тойзи кой-
то мя прѣдава.
47 И когато той още говоряше, ето, Іуда, единъ
отъ дванадесеть-тѣ, дойде; и съ него народъ
много съ ножове и сопы, отъ първосвященицы-
48 тѣ и старѣйшины-тѣ на народъ-тъ. А който го
прѣдаваше бѣше имъ далъ знакъ и реклъ: Ко-
49 гото цѣлунѫ, той е: уловѣте го. И тутакси ка-
то пристѫпи при Іисуса, рече: Радуйся, учи-
50 телю; и цѣлунѫ го. А Іисусъ му рече: Прія-
телю! защо си дошелъ? Тогазь пристѫпихѫ, ту-
51 рихѫ рѫцѣ на Іисуса, и уловихѫ го. И ето е-
динъ отъ тѣзи които бѣхѫ съ Іисуса прострѣ
рѫкѫ, измъкнѫ ножъ-тъ си, и удари слугѫ-тѫ
на първосвященникъ-тъ, и му отсѣче ухо-то.
52 Тогазь му казува Іисусъ: Повърни ножъ-тъ си
на мѣсто-то му: защото всичкы които хванѫтъ
53 ножъ, отъ ножъ ще загынѫтъ. Да ли мнишь че
не могѫ сега да ся примолѭ на Отца си, *да*
ми прѣдстави повече отъ дванадесеть легеона ан-
54 гелы? Но какъ ще ся сбѫдѫтъ писанія-та, *че*
това така трѣба да бѫде?
55 Въ него часъ рече Іисусъ на народъ-тъ: Ка-
то на разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и со-
пы да мя уловите? всякой день сѣдяхъ при
васъ, та поучавахъ въ храмъ-тъ и не мя уло-
56 вихте. Но всичко това станѫ за да ся сбѫдѫтъ
писанія-та пророческы. Тогазь ученици-тѣ ос-
тавихѫ го всичкы и ся разбѣгахѫ.
57 А тѣзи, които уловихѫ Іисуса, заведохѫ го
при Каіафѫ първосвященника, дѣто ся събрахѫ
58 книжници-тѣ и старѣйшины-тѣ. А Петръ вър-
вѣше подирѣ му отъ далечь, до дворъ-тъ пър-
восвященниковъ; и като влѣзе вѫтрѣ, сѣдяше
59 съсъ слугы-тѣ, да види сетнинѫ тѫ. А първо-

свещенници-тѣ и старѣйшины-тѣ и всичкый-тъ
съвѣтъ търсяхѫ лъжливо свидѣтелство противъ
60 Іисуса, за да го убіѭтъ, И не намѣрувахѫ: ако
и да надойдохѫ много лъжливи свидѣтели, не на-
мѣрихѫ. Напоконъ дойдохѫ двама лъжливи сви-
61 дѣтели, И рекохѫ: Той каза: Могѫ да развалѭ
храмъ тъ Божій, и за три дни да го съзидѭ
62 *пакъ*. И станѫ първосвященникъ-тъ и рече му:
Не отговаряшь ли? какво свидѣтелствуватъ тѣзи
63 върху ти? А Іисусъ мълчѣше. Отговаря първо-
священникъ-тъ и казува му: Заклѣвамъ тя въ
Бога живаго, да ни кажешь, ако си ты Христосъ
64 Сынъ Божій. Казува му Іисусъ, Ты рече; но
казувамъ ви: Отъ сега ще видите Сына
человѣческаго че сѣди отдѣсно на силѫ-тѫ, и
65 че иде на облацы-тѣ небесны. Тогазь първо-
священникъ-тъ раздра дрехы-тѣ си и казува-
ше: Богохулствува; каквѫ още потрѣбѫ имамы
за свидѣтели? ето сега чухте негово-то бого-
66 хулство. Що мните вы? И тѣ отговорихѫ и
67 рекохѫ: Повиненъ е на смърть. Тогази го за-
плювахѫ въ лице-то и го бъхтѣхѫ; а другы
68 му удрѣхѫ плесницы, И казувахѫ: Проречи ни,
Христе, кой е що тя удари?
69 А Петръ сѣдяше вънъ на дворъ-тъ; и дойде
при него една слугыня, и казуваше: И ты бѣ-
70 ше съсъ Іисуса Галилеанина. А той ся отрече
прѣдъ всичкы-тѣ, и говоряше: Не знамъ що
71 казувашь. И когато излѣзе той на вратникъ-тъ,
видѣ го друга, и казува на тѣзи които бѣхѫ
72 тамъ: И тойзи бѣ съсъ Іисуса Назарянина. И
пакъ ся отрѣче *Петръ* съ клѣтвѫ: Не позна-
73 вамъ тогозь человѣка. И слѣдъ малко пристѫпи-
хѫ тѣзи които стояхѫ тамъ и рекохѫ на Петра:
Наистинѫ и ты си отъ тѣхъ; защото твое-то
74 говоряніе тя изявява. Тогазь той начнѫ да про-
клѣва и да ся кълне: Не знаѭ *тогозь* человѣка.
75 И тозь-часъ пѣтель-тъ попѣ. И спомни Петръ
рѣчь-тѫ на Іисуса, който бѣше му реклъ: Прѣ-
ди да попѣе пѣтель-тъ, трижды ще ся отре-
чешь отъ мене: и излѣзе вънъ, и плака горко.

ГЛАВА 27.

1 И на сутринь-тѫ всичкы-тѣ първосвященницы
и старѣйшины народни сторихѫ съвѣтъ про-
2 тивъ Іисуса, да го убіѭтъ. И като го вързахѫ,
заведохѫ го и прѣдадохѫ го на управителя
Понтійскаго Пилата.
3 Тогазь Іуда, който го прѣдаде, като видѣ че
бы осѫденъ, раская ся и върнѫ тридесеть-тѣ
сребърницы на първосвященницы-тѣ и старѣй-
4 шины-тѣ, И казуваше: Съгрѣшихъ че прѣда-
дохъ кръвь неповиннѫ. А тѣ рекохѫ: Намъ що
5 *ни е?* гледай ты. И като хвърли сребърницы-тѣ
6 въ храмъ-тъ, излѣзе, и отиде та ся обѣси. А
първосвященници-тѣ зѣхѫ сребърницы-тѣ, и
рекохѫ: Не е простено да гы туримъ въ храм-
7 скѫ-тѫ касѫ; понеже сѫ цѣна на кръвь. И ка-
то ся совѣтувахѫ, купихѫ съ тѣхъ нивѫ-тѫ
8 грънчарскѫ, за погребяваніе на странны. За то-
ва ся нарече онази нива Кръвна нива и до днесь.
9 Тогази ся испълни речено-то отъ Іеремія про-
рока, който казува: "И зѣхѫ тридесеть тѣ сре-
бренницы, цѣнѫ-тѫ на оцѣненный-тъ, когото
10 оцѣнихѫ отъ синове-тѣ Израилевы, И дадохѫ
гы за грънчарскѫ-тѫ нивѫ, сћорѣдъ както ми
Господь заповѣда.
11 А Іисусъ застанѫ прѣдъ управителя; и по-
пыта го управитель-тъ, и казуваше: Ты ли си
царь-тъ на Іудеи-тѣ? А Іисусъ му рече: Ты
12 казувашь. И когато го обвиняваха първосвящен-
ници-тѣ и старѣйшины-тѣ, нищо не отвѣща-
13 ваше. Тогази му казува Пилатъ: Не чуешь ли
14 колко свидѣтелствуватъ на връхъ тебе? И не
му отговори на нищо ни еднѫ рѣчь; така що
управитель-тъ ся много чудяше.
15 А на праздникъ-тъ имаше обычай управитель-
тъ да пуща на народъ-тъ едного отъ запрены-
16 тѣ, когото бы поискали. А имахѫ тогази про-
17 чутъ нѣкого си запрѣнъ на име Вараввѫ. И тъй
като бѣхѫ събрани, рече имъ Пилатъ: кого ис-
кате да ви пускѫ? Вараввѫ ли, или Іисуса, ко-

18 рицаемаго Христа? Понеже знаяше че отъ за-
висть го прѣдадохѫ.
19 И когато сѣдяше той на сѫдейскый-тъ прѣ-
столъ, проводи до него жена му и казуваше: Да
не струвашь нищо на тогозь праведника; за-
щото много пострадахъ днесь на-сънѣ за него.
20 А първосвященници-тѣ и старѣйшины-тѣ на-
гласихѫ народъ-тъ да испросятъ Вараввѫ. а
21 Іисуса да погубятъ. Отговори управитель-тъ и
рече имъ: Кого искате отъ двама та да ви пу-
22 снѫ? А тѣ рекохѫ: Вараввѫ. Казува имъ Пи-
латъ: Но какво да правя Іисуса, нарицаемаго
Христа? Казуватъ му всичкы-тѣ: Да ся распне.
23 А управитель-тъ каза: Че какво зло е сторилъ?
А тѣ много повече выкахѫ, и казувахѫ: Да ся
24 распне. И като видѣ Пилатъ че нищо не пол-
зува, но повече мълва быва, зѣ водѫ, омы си
рѫцѣ-тѣ прѣдъ народъ-тъ, и казуваше: Непо-
виненъ сьмь азъ отъ кръвь-тѫ на тогозь пра-
25 ведника; вы да видите. И отговори всичкый
народъ и рече: Негова-та кръвь на насъ *да бѫ-*
26 *де*, и на чада-та наши. Тогази имъ пуснѫ Ва-
раввѫ; а Іисуса би, и прѣдаде *го* на распятіе.
27 Тогази войни-тѣ управителеви, оттеглихѫ
Іисуса въ прѣторіѭ-тѫ и събрахѫ на врьхъ
28 него всичкый-тъ полкъ. И съблѣкохѫ го та го
29 облѣкохѫ въ еднѫ червенѫ дългѫ дрехѫ. И сплe-
тохѫ вѣнецъ отъ трьніе, та го наложихѫ на
главѫ тѫ му; и трьсть въ десницѫ-тѫ му; и
колѣничихѫ прѣдъ него, та му ся поругавахѫ
30 и казувахѫ: Радуйся, Царю Іудейскый. И като
го заплюхѫ, зѣхѫ трьсть-тѫ, и удряхѫ го по
31 главѫ-тѫ. И като му ся поругахѫ, съблѣкохѫ
му дългѫ-тѫ дрехѫ, та го облѣкохѫ въ него-
вы-тѣ дрехы; и го закарахѫ да *го* распнѫтъ.
32 И на излѣзваніе намѣрихѫ человѣкъ Кирі-
неннинъ, на име Симонъ; него накарахѫ да но-
33 си крьсть-тъ му. И като стигнѫхѫ на мѣсто-
то нарицаемо Голгоѳа, което ся тълкува Лобно
34 мѣсто, Дадохѫ му да піе оцетъ размѣсенъ съсъ
35 жлъчкѫ; и щомъ вкуснѫ, не рачаше да піе. И

като го распнѫхѫ, сподѣлихѫ си дрехы-тѣ му,
и хвърлихѫ жрѣбіе: за да ся сбѫде речено-то
отъ пророка: "Раздѣлихѫ дрехы-тѣ ми помежду
36 си, и за облѣкло-то ми хвърлихѫ жрѣбіе." И сѣ-
37 дѣхѫ та го пазѣхѫ тамо. И възложихѫ надъ гла-
вѫ-тѫ му обвиненіе-то му написано: ТОЙЗИ
38 Е ІИСУСЪ ЦАРЬ-ТЪ ІУДЕЙСКЫЙ. Тогази
быхѫ распнѫти съ него двама разбойници, е-
динъ отъ десно и единъ отъ лѣво.
39 А онѣзи които минувахѫ отъ тамо хуляхѫ го,
40 и кывахѫ съ главы, И думахѫ: *Ты*, който ра-
зоряваш храмъ-тъ и въ три дни го *пакъ* съ-
граждашь, спаси себе си; ако си Сынъ Божій,
41 слѣзь отъ крьстъ-тъ. Подобно и първосвящен-
ници-тѣ съ книжницы-тѣ и старѣйшины-тѣ
42 ругаехѫ *му* ся, и казувахѫ: Другы е избавилъ,
а пакъ себе си не може да избави: ако е Царь
Израилевъ, нека слѣзе сега отъ крьстъ-тъ, и
43 ще повѣрувамы въ него. Упова на Бога, нека
го избави сега, ако го ище; понеже каза: Бо-
44 жій сынъ сьмь. Съ това исто-то го укорявахѫ
и распнѫти-тѣ съ него разбойници.
45 А отъ шестый часъ станѫ тьма по всичкѫ-
46 тѫ земіѫ, до деветый часъ. А около деветый
часъ извыка Іисусъ съ голѣмъ гласъ, и казува-
ше; "Или, Или, лама савахѳани?" то есть: Бо-
47 же мой, Боже мой, защо си мя оставилъ?" И
нѣкои отъ стоящы-тѣ тамо, като чухѫ, дума-
48 хѫ: Иліѭ зове той. И тутакси единъ отъ тѣхъ
ся завтече, и зѣ гѫбѫ, та іѫ напълни съ оцетъ
49 и іѫ обви на тръсть, и даваше му да піе. А
другы-тѣ казувахѫ: Остави да видимъ да ли ще
50 дойде Илія да го избави. А Іисусъ, като извыка
пакъ съ голѣмъ гласъ, издъхнѫ.
51 И ето завѣса-та на храмъ-тъ раздра ся на
двѣ отъ горѣ до долу; и земя-та ся потръси, и
52 каменіе-тѣ ся распукнѫхѫ. И гробове-тѣ ся рас-
творихѫ, и много тѣлеса на умрѣлы-тѣ святы
53 възстанѫхѫ, И като излѣзохѫ отъ гробове-тѣ,
слѣдъ негово-то въскрьсеніе, влѣзохѫ въ свя-
54 тый-тъ градъ, и явихѫ ся на мнозина. А сто-

никъ-тъ и съ него които пазяхѫ Інсуса, като
видѣхѫ землетресеніе-то и *все* що станѫ, упла-
шихѫ ся много, и думахѫ: Истинѫ Сынъ Бо-
жій бѣ тойзи.
55 Тамо бѣхѫ още и гледахѫ издалечь жены мно-
го, които бѣхѫ послѣдували Інсуса отъ Гали-
56 леѭ, и му слугувахѫ; Между които бѣше Ма-
рія Магдалина, и Марія майка-та на Іакова и на
Іосія, и майка-та на сынове-тѣ Зеведеевы.
57 И когато станѫ вечерь, дойде единъ богатъ
человѣкъ отъ Ариматеѭ, на име Іосифъ, който
58 и самъ бѣше ся училъ при Інсуса. Той дойде
при Пилата, и поиска тѣло-то Інсусово. Тогази
59 Пилатъ повелѣ да *му* ся даде тѣло-то; И като зѣ
Іосифъ тѣло-то, обви го съ чистѫ плащаницѫ,
60 И положи го въ новый-тъ свой гробъ, който бѣ
изсѣклъ въ камыкъ-тъ, и като привали камыкъ
61 голѣмъ на гробъ-тъ на врата-та, отиде си. А
тамо бѣше Марія Магдалина и друга-та Марія,
та сѣдяхѫ срѣщѫ гробъ-тъ.
62 И на утрѣнь-тѫ, която е слѣдъ петъкъ-тъ,
събрахѫ ся първосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ
63 при Пилата, И казувахѫ: Господарю, спомнихмы,
че онзи измамникъ, когато бѣ още живъ,
64 рече: Слѣдъ три дни ще въскръснѫ. Повели
прочее да ся заварди гробъ-тъ до третій-тъ
день, да не бы ученици-тѣ му да дойдѫтъ прѣзъ
нощь да го откраднѫтъ, и рекѫтъ на народъ-
тъ: Въскръснѫ отъ мъртвы-тѣ; и ще бѫде се-
65 тна-та измама по-лоша отъ първѫ-тѫ. Рече имъ
Пилатъ: Имате стражѫ; идѣте, завардѣте както
66 знаете. И тѣ отидохѫ та заварднхѫ гробъ-тъ,
запечатахѫ камыкъ-тъ, и поставихѫ стражѫ.

ГЛАВА 28.

1 И като ся минѫ сѫббота-та, на разсъмнованіе
въ първый-тъ день на седмицѫ-тѫ, дойде Марія
Магдалина, и друга-та Марія, да видятъ гробъ-
2 тъ. И ето, станѫ трусъ голѣмъ; защото ангелъ
Господень слѣзе отъ небе-то, та пристѫпи и от-
вали камыкъ-тъ отъ врата-та, и сѣдяше отъ го-

3 рѣ на него. На гледъ бѣ той като блѣскавица,
4 и облѣкло-то му бѣло като снѣгъ. И отъ страхъ-
тъ му стреснѫхѫ ся стражари-тѣ, и станѫхѫ
5 като мьртви. А ангелъ-тъ отговори и рече на
жены-тѣ: Не бойте ся вы; защото знаѭ, че Ін-
6 суса распятаго търсите. Не е тука; защото
въскрьснѫ, както рече: елате, виждте мѣсто-то
7 гдѣто лежаше Господь. И скоро идѣте та ка-
жѣте на ученицы-тѣ му, че въскрьснѫ отъ
мьртвы-тѣ; и ето, отхожда при васъ въ Гали-
8 леѭ; тамъ ще го видите; ето, казахъ ви. И из-
лѣзохѫ скоро отъ гробъ-тъ съсъ страхъ и ра-
дость голѣмѫ, и завтекохѫ ся да извѣстятъ на
ученицы-тѣ му.
9 И когато отхождахѫ да извѣстятъ на учени-
цы-тѣ му, ето Іисусъ гы срѣщнѫ, и каза: Ра-
дуйте ся. А тѣ пристѫпихѫ, та ся уловихѫ за
10 нозѣ-тѣ му, и поклонихѫ му ся. Тогази казу-
ва имъ Іисусъ: Не бойте ся; идѣте, извѣстѣте
на братія-та ми, да идѫтъ въ Галилеѭ, и тамъ
ще мя видятъ.
11 А когато тѣ отивахѫ, ето нѣкои отъ стражѫ-
тѫ дойдохѫ въ градъ-тъ, и извѣстихѫ на пьр-
12 восвященницы-тѣ, всичко що бѣ станѫло. И *тѣ*
като ся събрахѫ съсъ старѣйшины-тѣ, и като ся
съвѣтувахѫ, дадохѫ на войны-тѣ сребро довол-
13 но, И думахѫ *имъ*: Речѣте че ученици-тѣ му
дойдохѫ прѣзъ нощь и го откраднѫхѫ, когато
14 ный спѣхмы. И ако ся чуе това прѣдъ управи-
теля, ный ще го убѣдимъ, и ще сторимъ вы
15 да нѣмате грыжѫ. И тѣ като зѣхѫ пары-тѣ,
сторихѫ както быхѫ научени. И разчу ся това
слово между Іудеи-тѣ даже и до днесь.
16 А единадесеть-тѣ ученици отидохѫ въ Гали-
17 леѭ, на горѫ-тѫ дѣто имъ заржча Іисусъ. И
като го видѣхѫ, поклонихѫ му ся; а нѣкои ся
18 усумнихѫ. И пристѫпи Іисусъ та имъ говори
и рече: Даде ми ся всяка власть на небе-то и
19 на земѭ-тѫ. Идѣте прочее научѣте всичкы-тѣ
народы, и кръщавайте гы въ име-то на Отца и
20 Сына и Святаго Духа; И учѣте гы да пазятъ

всичко що сьмь ви заповѣдалъ: и ето, азъ сьмь
съ васъ прѣзъ всичкы-тѣ деніе, до скончаніе-
то на вѣка. Аминь.

ОТЪ МАРКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1 Зачало на благовѣстіе-то на Іисуса Христа,
2 Сына Божія. Както е писано въ пророцы-тѣ:
"Ето, азъ провождамъ вѣститель-тъ си прѣдъ
лице-то ти, който ще приготви твой-тъ пѫть
3 прѣдъ тебе." "Гласъ на единого, който выка въ
пустынѭ-тѫ: Приготвѣте пѫть-тъ Господень,
4 правы правѣте неговы-тѣ пѫтекы." Дойде Іоаннъ
та крьщаваше въ пустынѭ-тѫ, и проповѣду-
ваше крьщеніе на покаяніе за прощаваніе на
5 грѣхове-тѣ. И излѣзуваше къмъ него всичка-
та страна Іудейска, и Ієрусалимляне-тѣ, и крь-
щавахѫ ся всичкы-тѣ отъ него въ рѣкѫ-тѫ Іор-
6 данъ, като исповѣдувахѫ грѣхове-тѣ си. А Іо-
аннъ носяше дрехѫ отъ камилскы космы, и ко-
женъ поясъ около чрѣсла-та си, и ядѣше акри-
7 ды и медъ дивъ. И проповѣдуваше и казуваше:
Слѣдъ мене иде по крѣпкый-тъ отъ мене, на

когото не сьмь достоинъ да ся прѣклоніѫ и да
8 развьржѫ ремикъ-тъ на обуща-та му. Азъ вы
крьстихъ съ водѫ: а той ще вы крьсти съ Духъ
Святый.
9 И прѣзъ онѣзи деніе дойде Інсусъ отъ Наза-
ретъ Галилейскый и крьсти ся отъ Іоанна въ
10 Іорданъ. И тутакси като възлѣзуваше отъ водѫ-
тѫ, видѣ че ся растваряхѫ небеса-та, и Духъ-
11 тъ като гълѫбъ слѣзуваше на него. И гласъ
бы отъ небе-то: Ты си Сынъ мой възлюблен-
12 ный, въ когото благоволихъ. И той часъ Духъ-
13 тъ го извожда въ пустыніѫ-тѫ. И тамо бѣ въ
пустыніѫ-тѫ четыридесеть дни и ся искушава-
ше отъ Сатанѫ; и бѣше съсъ звѣрове-тѣ; и
ангели-тѣ му служахѫ.
14 А отъ какъ бы прѣдаденъ Іоаннъ, дойде Ін-
сусъ въ Галилеіѫ, и проповѣдуваше благовѣ-
15 стіе-то на царство-то Божіе, И казуваше: Врѣ-
ме-то ся испълни, и приближи царство-то Бо-
жіе; покайте ся и вѣрувайте въ благовѣстіе-то.
16 А когато пѫтуваше по край Галилейско-то
море, видѣ Симона и Андрея брата му, че хвър-
ляхѫ мрѣжѫ въ море-то; понеже бѣхѫ рыбо-
17 ловци. И рече имъ Інсусъ: Елате слѣдъ мене,
и ще вы направіѫ да бѫдете ловци на человѣ-
18 цы. И тутакси оставихѫ мрѣжы-тѣ си, и по-
19 слѣдувахѫ го. И като позаминѫ отъ тамо мал-
ко, видѣ Іакова Зеведеева и Іоанна брата му, и
тѣхъ въ ладіѫ-тѫ че си кърпѣхѫ мрѣжы-тѣ.
20 И тутакси гы позова, и *тѣ* оставихѫ бащѫ си
Зеведея въ ладіѫ-тѫ съ наемницы-тѣ, и оти-
дохѫ слѣдъ него.
21 И влѣзохѫ въ Капернаумъ; и наскоро въ сѫб-
22 ботѫ влѣзе *Інсусъ* въ съборище-то и учаше. И
удивявахѫ ся на ученіе-то му; защото гы уча-
ше като нѣкой който има власть, а не както
23 книжници-тѣ. И имаше въ съборище-то имъ
24 человѣкъ съ нечистъ духъ, та извыка, И казу-
ваше: Остави *ны;* що имашь ты съ насъ, Інсу-
се Назарянине? дошелъ си да ны погубишь ли?
25 Познавамъ тя кой си, Святый Божій. И запрѣти

му Іисусъ, и рече; Млъкни, и излѣзъ изъ не-
26 го. И нечистый-тъ духъ, като го покжса, из-
27 выка съ голѣмъ гласъ и излѣзе изъ него. И
всичкы ся смаяхж, щото разискувахж помежду
си, и думахж: Що е това? Кое е това ново у-
ченіе, щото съ власть повелѣва и на нечисты-тѣ
28 духове, и послушуватъ го. И разчу ся слухъ-
тъ неговъ наскоро по всичкж-тж околность на
Галилеѭ.
29 И щомъ излѣзохж изъ съборище-то, дойдохж
съ Іакова и Іоанна въ кжщж-тж на Симона и
30 Андрея: А тьща-та Симонова лежаше огничава,
31 и тутакси му казуватъ за неѭ. И пристжпи
та ѭ дигнж, като ѭ хванж за ржкж-тж; и на
часъ-тъ ѭ остави огница-та, и слугуваше имъ.
32 И като ся свечери, когато залѣзе слънце-то,
доведохж му всичкы-тѣ които бѣхж злѣ, и бѣ-
33 снуемы-тѣ: И всичкый-тъ градъ ся бѣ събралъ
34 прѣдъ врата-та. И исцѣли мнозина които бѣхж
злѣ отъ разны болѣсти, и много бѣсове испж-
ди, и не оставяше бѣсове-тѣ да говорятъ, по-
неже го познавахж *че е Христосъ.*
35 И сутринь-тж, много рано, станж та излѣзе,
36 и отиде въ пусто мѣсто, и тамо ся моляше. И
оттичахж слѣдъ него Симонъ и които бѣхж съ
37 него. И като го намѣрихж, казуватъ му: Всич-
38 кы тебе търсятъ. И казува имъ: Да идемъ въ
близкы-тѣ паланкы, да проповѣдамъ и тамъ;
39 защото сьмь за това излѣзлъ. И тъй проповѣ-
дуваше по соборища-та имъ по всичкж Гали-
леѭ, и испжждаше бѣсове-тѣ.
40 И идува при него единъ прокаженъ, та му ся
моляше и колѣничаше прѣдъ него и казуваше
41 му: Ако да ищешь, можешь да мя очистишь. А
Іисусъ ся смили и прострѣ ржкж, та ся допрѣ
42 до него, и казува му: Ищж, очистенъ бжди. И
като изрече *тъй*, тутакси ся махнж отъ него
43 проказа-та, и ся очисти. И като му запрѣти стро-
44 го, тозъ-часъ го отпрати, И казува му: Гледай
никому нищо да не речешь; но иди, покажи
себе си на священника, и принесь за очищеніе-

то си това, което е Моисей повелѣлъ, за сви-
45 дѣтелство тѣмъ. А той щомъ излѣзе, начнѫ да
проповѣдува много и да разнося слово-то, така
що Іисусъ не можаше вече да влѣзе явно въ нѣ-
кой градъ; но вънъ въ пусты мѣста бѣ, и и-
дяхѫ при него отъ всякѫдѣ.

ГЛАВА 2.

1 И слѣдъ *нѣколко* дни влѣзе пакъ въ Капернa-
2 умъ; и чу ся че е въ еднѫ кѫщѫ. И тутакси
ся събрахѫ мнозина, така що не гы побираше
вече нито прѣдъ врата-та *мѣсто-то;* и говоря-
3 ше имъ слово-то. И идуватъ при него та му
доносятъ единъ разслабенъ, носенъ отъ четыр-
4 ма. И като не можахѫ да приближатъ до него
поради народъ-тъ, раскрыхѫ покрывъ-тъ дѣто
бѣше, и *го* разбихѫ, та спуснѫхѫ одръ-тъ, на
5 който лежаше разслабенный-тъ. А Іисусъ видѣ
вѣрѫ-тѫ имъ, и казува на разслабенныя: Сын-
6 ко, прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ ти. А имаше
нѣкои отъ книжницы-тѣ тамо, които сѣдѣхѫ, и
размыслявахѫ въ сърдца-та си: Що говори тойзи
7 така хулы? Кой може да прощава грѣхове, ос-
8 *вѣнь* едного Бога? И тутакси като позна Іисусъ
съ духъ-тъ си, че така размысляватъ въ себе
си, рече имъ: Защо мыслите това въ сърдца-та
9 си? Кое е по лесно, да рекѫ разслабленному:
Прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ ли, или да рекѫ:
10 Стани, и земи одръ-тъ си и ходи? Но за да по-
знаете че власть има Сынъ человѣческый на
земѭ-тѫ да прощава грѣхове, (казува на раз-
11 слабленный-тъ): Тебѣ казувамъ: Стани и земи
12 одръ-тъ си, и иди у дома си. И станѫ тутакси,
и като дигнѫ одръ-тъ си, излѣзе прѣдъ всич-
кы-тѣ; така щото всичкы ся чудяхѫ, и славя-
хѫ Бога, и думахѫ: Никогы така не смы ви-
ждали.
13 И излѣзе пакъ край море-то, и всичкый-тъ
14 народъ идяхѫ при него, и учаше гы. И като
минуваше, видѣ Левія Алфеова, че сѣдяше на

мытарницѫ-тѫ: и казува му: Ела слѣдъ мене.
15 И *той* станѫ и отиде слѣдъ него. И когато бѣ-
ше на трапезѫ въ кѫщѫ-тѫ му, много мытари
и грѣшници бѣхѫ насѣдали наедно съ Іису-
са и ученицы-тѣ неговы; защото бѣхѫ многи-
16 на, и послѣдувахѫ го. И книжници-тѣ и Фари-
сеи-тѣ, като видѣхѫ че яде съ мытари-тѣ и
грѣшницы-тѣ, казувахѫ на ученицы-тѣ му:
Защо съ мытари-тѣ и грѣшницы-тѣ яде и піе?
17 И като чу Іисусъ, казува имъ: Нѣматъ нуждѫ
за лѣкарь здрави-тѣ, но болни-тѣ; не дойдохъ
да призовѫ праведны-тѣ, но грѣшны-тѣ на по-
каяніе.
18 А Іоанновы-тѣ и Фарисейскы-тѣ ученици по-
стяхѫ; и идватъ и казуватъ му: Защо Іоаннови-
тѣ и Фарисейскы-тѣ ученици постятъ, а твои-
19 тѣ ученици не постятъ? И рече имъ Іисусъ,
могѫтъ ли свадбари-тѣ да постятъ, до като е
младоженикъ-тъ съ тѣхъ? Колкото врѣме иматъ
младоженикъ-тъ съ тѣхъ си, не могѫтъ да по-
20 стятъ. Ще дойдѫтъ обаче дни, когато ся отне-
ме младоженикъ-тъ отъ тѣхъ, и тогази въ онѣ-
21 зи дни ще постятъ. И никой не пришива кърпѫ
отъ небѣлено платно на ветхѫ дрехѫ; а инакъ,
ново-то, което *ся туря да* запълни, отдира отъ
22 ветхо-то, и съдрано-то бива по лошо. И никой
не налива ново вино въ ветхы мѣхове; а инакъ,
ново-то вино ще распукне мѣхове-тѣ, и вино-
то ся излива, и мѣхове-тѣ ся развалятъ; но
трѣба ново вино да ся налива въ новы мѣхове.
23 И въ еднѫ сѫбботѫ когато минуваше прѣзъ
сѣидбы-тѣ, наченѫхѫ ученици-тѣ му да кѫсатъ
24 класове-тѣ като вървѣхѫ по пѫть-тъ. И Фари-
сеи-тѣ му казувахѫ: Вижь, що правятъ въ сѫб-
25 ботѫ, което не е простено? И той имъ казува-
ше: Не сте ли чели никога, що стори Давидъ,
когато му станѫ нужда, и огладнѣ той и които
26 бѣхѫ съ него; Какъ влѣзе въ домъ-тъ Божій
во врѣме-то на първосвященника Авіаѳара, та
изѣде хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-то, които не
е простено освѣнь на священницы-тѣ да *гы* я-

дѫтъ, даде още и на онѣзи които бѣхѫ съ не-
27 го? И казуваше имъ: Сѫббота-та е станѫла за
28 человѣка, а не человѣкъ за сѫбботѫ-тѫ. Така
що Сынъ человѣческый е Господарь и на сѫб-
ботѫ-тѫ.

ГЛАВА 3.

1 И влѣзе пакъ въ съборище-то, и тамо бѣше
нѣкой си человѣкъ който имаше рѫкѫ-тѫ си
2 изсъхнѫла; И съгледвахѫ го, да ли ще въ сѫб-
ботенъ день да го исцѣли, за да го обвинѭтъ.
3 И казува на человѣка който имаше рѫкѫ-тѫ
4 си изсъхнѫла: Исправи ся на срѣдъ. И казува
имъ: Простено ли е сѫбботенъ день да прави
нѣкой добро, или да прави зло: да спасе ли
5 душѫ, или да погуби? а тѣ мълчѣхѫ. А като
гы изгледа съ гнѣвъ, наскърбенъ за окаменение-
то на сърдце-то имъ, казува на человѣкъ-тъ:
Простри рѫкѫ-тѫ си. И прострѣ; и възстанови
6 ся рѫка-та му здрава както друга-та. И щомъ
излѣзнѫхѫ Фарисеи-тѣ, тутакси совѣтъ стори-
хѫ съсъ Иродіаны-тѣ противъ него, какъ да го
погубятъ.
7 А Іисусъ тръгнѫ съ ученицы-тѣ си къмъ
море-то; и отидохѫ слѣдъ него много множе-
8 ство отъ Галилеѭ и отъ Іудеѭ, И отъ Іеруса-
лимъ, и отъ Идумеѭ, и изъ отвѫдъ Іорданъ; и
изъ около Тиръ и Сидонъ, много множество,
като бѣхѫ чули колко *чудеса* правяше, дойдохѫ
9 при него. И рече на ученицы-тѣ си да го оча-
кува една ладія поради народъ-тъ, за да го не
10 притѣсняватъ. Защото исцѣли мнозина, така
що онѣзи които имахѫ болѣсти нападахѫ на
11 него, за да ся допрѫтъ до него. И нечисти-тѣ
духове, когато го виждахѫ, припадахѫ му, и
12 выкахѫ: Ты си Сынъ Божій. И много имъ за-
прѣщаваше, да го не изявяватъ.
13 И възлѣзе на горѫ-тѫ, и призова *онѣзи* които
14 щѣше той; и отидохѫ при него. И стори два-
надесеть, да бѫдѫтъ съ него, и да гы испро-

15 важда да проповѣдуватъ, И да иматъ власть да
исцѣляватъ болѣсти-тѣ, и да испѫждатъ бѣсо-
16 ве-тѣ; И приложи на Симона име Петръ; (17) И
Іакова Зеведеева, и Іоанна брата Іаковова, и при-
ложи имъ имена Воанергесъ, то есть, сынове
18 на гръмъ-тъ: И Андрея, и Филиппа, и Варѳоло-
мея, и Матѳея, и Ѳомѫ, и Іакова Алфеева, и
19 Ѳаддея, и Симона Кананита; И Іудѫ Искаріо-
тскаго, който го и прѣдаде.
20 И идуватъ въ единъ домъ, и събира ся пакъ
много народъ, така що тѣ не можахѫ нито хлѣбъ
21 да ядѫтъ. И като чухѫ свои-тѣ му, излѣзохѫ
да го уловятъ; защото казувахѫ, че не е на себе
22 си. И книжници-тѣ, които бѣхѫ слѣзнѫли отъ
Іерусалимъ, казувахѫ, че има Веелзевулъ, и че
съ началникъ-тъ на бѣсове-тѣ испѫжда бѣсове-
23 тѣ. И като гы призова, говоряше имъ съ прит-
24 чы: Какъ може Сатана да испѫжда Сатанѫ? И
ако едно царство ся раздѣли противъ себе си,
25 онова царство не може да устои. И ако домъ
ся раздѣли противъ себе си, той домъ не може
26 да устои. И ако Сатана ся е повдигнѫлъ про-
тивъ себе си и ся е раздѣлилъ, не може да у-
27 стои, но дошло му е свършеніе-то. Никой не
може да разграби покѫщнинѫ-тѫ на силный-
тъ, кога влѣзе въ кѫщѫ-тѫ му, ако първомъ
не върже силный-тъ, и тогазь ще разграби кѫ-
28 щѫ-тѫ му. Истинѫ ви казувамъ, че всичкы-тѣ
грѣхове на сынове-тѣ человѣческы ще имъ ся
29 простятъ, и хулы-тѣ колкото че въсхулятъ. Но
който въсхули на Духа Святаго, нѣма прошкѫ
во вѣкы, но повиненъ е на вѣчно осѫжденіе.
30 *Това рече той,* защото казувахѫ: Има духъ
нечисть.
31 Идуватъ прочее братія-та *му* и майка му, и
като стояхѫ вънъ, проводихѫ до него, и выка-
32 хѫ го. И сѣдяше народъ-тъ около него; и рѣ-
кохѫ му: Ето майка ти и братія-та ти вънъ
33 искатъ тя. И отвѣща имъ и каза: Коя е майка
34 ми, или *кои сѫ* братія-та ми? И като изгледа
тѣзи, които сѣдяха около него, казува: Ето

35 майка ми и братія-та ми! Защото който стори
волѭ-тѫ Божіѭ, той е братъ мой, и сестра
моя и майка.

ГЛАВА. 4.

1 И пакъ започнѫ да учи на край море-то: и
събра ся при него народъ много, така що той
влѣзе въ ладіѭ-тѫ и сѣдяше на море-то; а всич-
кый-тъ народъ бѣше на земіѭ-тѫ по край море-
2 то. И учаше гы много съ притчы, и говоряше имъ
3 въ поученіе-то си: Слушайте. Ето излѣзе сѣя-
4 тель-тъ да сѣе. И като сѣяше, едно паднѫ край
пѫть-тъ, и дойдохѫ птицы-тѣ небесны и озоба-
5 хѫ го. Друго паднѫ на каменито *мѣсто*, дѣто
нѣмаше много пьрсть, и заскоро изникнѫ, за-
6 щото нѣмаше длѫбинѫ отъ земіѭ: Но когато
изгрѣя слънце-то припьрли ся, и понеже нѣ-
7 маше корень, изсъхнѫ. И друго паднѫ въ трьніе-
тѣ, и обрастохѫ трьніе-тѣ и заглушихѫ го, и
8 не даде плодъ. И друго паднѫ на добрѫ-тѫ зе-
міѭ, и даваше плодъ, който възлѣзуваше и въз-
растуваше, и принесе едно тридесеть, и друго
9 шестдесеть, а друго сто. И казуваше имъ: Кой-
то има уши да слуша, нека слуша.
10 И когато останѫ на самѣ, *онѣзи* които бѣхѫ
около него съ дванадесеть-тѣ, попытахѫ го за
11 притчѫ-тѫ. И казуваше имъ: Вамъ ся даде да
познаете тайнѫ-тѫ на царство-то Божіе, а на
онѣзи външий-тѣ, всичко-то быва въ притчы;
12 За да гледатъ гледающе, и да не видятъ; и да
чуватъ чувающе, и да не разумѣѭтъ; да не бы
да ся завърнѫтъ, и да имъ ся простятъ грѣхо-
13 ве-тѣ. И казува имъ: Не знаете ли тѫзи прит-
чѫ? а какъ ще разумѣете всичкы-тѣ притчы?
14 Сѣятель-тъ, слово-то сѣе. (15) А *посѣянно-то*
край пѫть-тъ сѫ тѣзи въ които ся сѣе слово-
то; но при които, като чуѭтъ, тутакси идува
Сатана, и отнема слово-то, всѣянно-то въ сьрд-
16 ца-та имъ. Подобно и на камениты-тѣ *мѣста*
посѣянно-то сѫ тѣзи, които, като чуѭтъ слово-
17 то, тутакси съ радость го пріиматъ, Нѣматъ

обаче корень въ себе си, но привременни сѫ;
после като настане скърбь или гоненіе за сло-
18 во-то, тутакси ся соблазняватъ. И въ трьніе-тѣ
посѣянно-то сѫ тѣзи, конто слушатъ слово-то,
19 И грыжи-тѣ на тойзи вѣкъ, и прѣльсть-та на
богатство-то, и пожеланія-та за другы *работы*,
като навлѣзуватъ, заглушаватъ слово-то, и без-
20 плодно быва. А на добрѫ-тѫ земіѫ посѣянно-то
сѫ тѣзи, конто слушатъ слово-то, и пріематъ,
и даватъ плодъ, едно тридесеть, и едно шест-
десеть, и едно сто.
21 И казуваше имъ: За това ли ся внося свѣщь
да ѭ туріѭтъ подъ шиникъ-тъ, или подъ одръ-
тъ? Да ли не за това, да ѭ поставятъ на свѣ-
22 тилникъ-тъ? Защото нѣма нѣщо тайно, което
да ся не яви; нито е было нѣщо потаено, кое-
23 то да не излѣзе на-явѣ. Който има уши да слу-
ша нека слуша.
24 И казуваше имъ: Внимайте *това* което слу-
шате; съ коіѫто мѣркѫ мѣрите, ще ви ся възъ-
мѣри; и вамъ конто слушате ще ви бѫде при-
25 датъкъ. Защото който има, ще му ся даде; а
който нѣма, и онова което има ще му ся отнеме.
26 И казуваше: Така е царство-то Божіе, както
27 кога человѣкъ хвърли сѣме-то въ земіѫ-тѫ; И
спи и разбужда ся нощя и деня; и сѣме-то ник-
28 не и расте, както той не знае. Защото земя-та
отъ самосебе си произвожда, първомъ трѣвѫ,
после класъ, и напоконъ пълно жито въ класъ-
29 тъ. И когато узрѣе плодъ-тъ, той часъ испра-
ща сърпъ-тъ, защото е настанѫла жьтвѫ.
30 Още казуваше: На що да уподобимъ царство-
то Божіе? или съ кое сравненіе да го сравнимъ?
31 Подобно е на зьрно синапово, което, кога ся
посѣе въ земіѫ-тѫ, най малко е отъ всичкы-тѣ
32 сѣмена, конто сѫ на земіѫ-тѫ; А когато ся
посѣе, израстува, и быва по голѣмо отъ всич-
кы-тѣ злакове, и прави клоніе голѣмы, така що
подъ неговѫ-тѫ сѣнкѫ могѫтъ птицы-тѣ не-
33 бесны да привитаватъ. И съ много таквызи
притчы говоряше тѣмъ слово-то, както можахѫ

34 да слушатъ. А безъ притчѫ имъ не говоряше; но на особь тълкуваше всичко на ученицы-тѣ си.
35 И казува имъ въ него день когато ся свече-
36 ри: Да минемъ отвѫдь. И като оставихѫ народътъ, зематъ него, както бѣ въ ладіѭ-тѫ; имаше
37 още и другы ладіи съ него. И дигнува ся голѣма бура вѣтренна; и волны-тѣ ся вливахѫ въ ладіѭ-тѫ, така що тя вече ся пълняше *съ водѫ*,
38 И той бѣше на кормъ-тъ заспалъ на възглавницѫ; и разбуждатъ го и казуватъ му: Учителю,
39 не тя ли е грыжа че погынувамы? И станѫ та запрети на вѣтръ-тъ, и рече на море-то: Мълчи, умири ся. И прѣстанѫ вѣтръ-тъ, и станѫ
40 тишина голѣма. И рече имъ: Защо сте така
41 страхливи? Какъ нѣмате вѣрѫ? И убояхѫ ся съ голѣмъ страхъ, и казувахѫ си единъ дрѣгыму: Кой е прочее тойзи, че и вѣтръ-тъ и море-то му ся покоряватъ?

ГЛАВА 5.

1 И минѫхѫ отвѫдь море-то, въ странѫ-тѫ Га-
2 даринскѫ. И щомъ излѣзе изъ ладіѭ-тѫ, тозъ часъ го срѣщнѫ единъ человѣкъ отъ гробища-
3 та, съ духъ нечистъ, Който имаше жилище-то си въ гробища-та, и никой не можаше да го
4 вържe нито съ веригы; Защото много пѫти бѣхѫ го вързали съ оковы и съ веригы, и покѫсалъ бѣ веригы-тѣ, и оковы-тѣ бѣ строшилъ;
5 и никой не бѣше въ силѫ да го укроти. И винѫгы, нощя и деня, бѣше по горы-тѣ и въ гробища-та, и выкаше и испрѣсичаше себе си съ
6 камьніе. А като видѣ Іисуса отъ далечь, при-
7 тече и поклони му ся, И извыка съ гласъ голѣмъ и рече: Що имашь ты съ мене, Іисусе, Сыне на Бога вышнягo? заклѣвамъ тя въ Бога,
8 недѣй мя мѫчи. (Защото му казуваше: Излѣзь
9 изъ человѣка, душе нечистый.) И попыта го: Какъ ти е име-то? и отговори и каза: Легеонъ
10 ми е име-то; защото смы мнозина. И моли му

ся много, да гы не отпраща на вънъ отъ тѫзи
11 земіѫ. А тамо при горѫ-тѫ имаше стадо голѣмо
12 отъ свиніе та пасѣше; И помолихѫ му ся всич-
кы-тѣ бѣсове, и казувахѫ: Проводи ны въ сви-
ніе-тѣ, да влѣземъ въ тѣхъ; и Іисусъ тутакси
13 даде имъ воліѫ. И излѣзохѫ нечисти-тѣ духове,
та влѣзохѫ въ свиніе-тѣ; и устрьми ся стадо-
то прѣзъ стрьмнинѫ-тѫ въ море-то, (тѣ бѣхѫ
14 до двѣ хиляды), и ся издавихѫ въ море-то. А
онѣзи които пасяхѫ свиніе-тѣ побѣгнѫхѫ та
извѣстихѫ въ градъ-тъ и въ села-та. И *жите-*
15 *ли-тѣ* излѣзохѫ да видятъ какво е станѫло. И
идватъ при Іисуса, и виждатъ бѣсный-тъ въ
когото бѣше легеонъ-тъ, че сѣди, и облѣченъ,
16 и смысленъ; и убояхѫ ся. И приказахѫ имъ
онѣзи които видѣхѫ, какъ бѣ *работа-та* на
17 бѣсный-тъ, и за свиніе-тѣ. И начнѫхѫ да му
ся молятъ да си отиде отъ тѣхны-тѣ прѣдѣлы.
18 И когато влѣзе въ ладіѭ-тѫ, моляше му ся
тойзи що бѣ *отъ напрѣдъ* бѣсенъ, да бѫде съ
19 него заедно. Іисусъ обаче му не допуснѫ, но
казува му: Иди си у дома си при домашны-тѣ
си, и извѣсти имъ това, що ти стори Господь
20 и тя помилува. И тръгнѫ, и наченѫ да пропо-
вѣдува въ Декаполь *това*, що му стори Іисусъ;
и всичкы-тѣ ся чудяхѫ.
21 И като прѣминѫ пакъ Іисусъ въ ладіѭ-тѫ
отвѫдѣ, събра ся при него народъ много; и той
22 бѣше край море-то. И ето, идва единъ отъ на-
чалницы-тѣ на съборище-то, на име Іаиръ, и
23 като го видѣ, паднѫ на нозѣ-тѣ му; И моляше
му ся много и казуваше: Дъщеря ми душѫ
бере; да дойдешь и да положишь рѫцѣ на неѭ,
24 за да ся избави и ще бѫде жива. И отиде съ
него; и слѣдувахѫ го народъ много, и при-
тискахѫ го.
25 И една жена, която имаше кръвотеченіе два-
26 надесеть годины, И отъ много лѣкари бѣше мно-
го пострадала, още бѣше издала и всичко-то
си иманіе, безъ да види никаквѫ ползѫ, но
27 повече на злѣ бѣ пристигнѫла, Като чу за Іи-

суса, дойде между народъ-тъ изъ отзадь, и до-
28 прѣ ся до дрехѫ-тѫ му. Защото казуваше: Че,
ако ся допрѫ само до дрехѫ-тѫ му, ще исцѣ-
29 лѣѭ. И на часъ-тъ прѣсѣкнѫ теченіе-то на
кръвь-тѫ ѝ, и осѣти въ тѣло-то си че исцѣлѣ
30 отъ болѣсть-тѫ. И тутакси Іисусъ като позна
въ себе си че излѣзе отъ него сила, обърнѫ ся
къмъ народъ-тъ и казуваше: Кой ся допрѣ до
31 дрехы-тѣ ми? И казувахѫ ученици-тѣ му: Ви-
дишь народъ-тъ че тя притиска, и казувашь:
32 Кой ся допрѣ до мене? И обзираше ся да види
33 тѫзи която бѣ сторила това. А жена-та упла-
шена и растреперана, като знаяше това което
станѫ съ неѭ, дойде и припаднѫ му, и каза му
34 всичкѫ-тѫ истинѫ. А той ѝ рече: Дъщи, твоя-
та вѣра тя исцѣли; иди си съ миромъ, и здрава
бѫди отъ болѣсть-тѫ си.
35 Когато той още говоряше, идватъ отъ начал-
ника на съборище-то, и казуватъ: Дъщеря ти
36 умрѣ; що задавашь вече трудъ на учителя? А
Іисусъ, щомъ чу думѫ-тѫ коіѫто говоряхѫ, ка-
зува на началника на съборище-то: Не бой ся,
37 само вѣрувай. И не остави никого да го при-
дружи, тъкмо Петра и Іакова и Іоанна брата
38 Іаковова. И идува въ домъ-тъ на началника на
съборище-то, и виждува мълвѫ, че плачахѫ и
39 пищѣхѫ много. И като влѣзе казува имъ: За-
що ся мълвите и плачете? дѣте-то не е умрѣло,
40 но спи. И присмивахѫ му ся. А той като ис-
пѫди всичкы-тѣ, зема на дѣте-то бащѫ му и
майкѫ *му* и онѣзи които бѣхѫ съ него, и влѣ-
41 зува дѣто лежаше дѣте-то. И като хванѫ дѣте-
то за рѫкѫ, казува му: Талиѳа, куми; което
истълкувано ще рече: Момиче, тебѣ казувамъ,
42 стани. И тутакси момиче-то станѫ и ходяше,
защото бѣше на дванадесеть годины; и смаяхѫ
43 ся твърдѣ много. И много имъ заржча никой
да не научи това; и рече да ѝ дадѫтъ да яде.

ГЛАВА 6.

1 И излѣзе отъ тамо, и дойде въ отечество-то
2 си; и слѣдувахѫ го ученици-тѣ му. И като
дойде сѫбота, начнѫ да учи въ съборище-то;
и мнозина отъ слушатели-тѣ удивявахѫ ся, и
думахѫ: Отъ кѫдѣ на тогозы това? и коя е
дадена-та нему мѫдрость, че и таквызи чудеса
3 бывать отъ рѫцѣ-тѣ му? Не е ли тойзи дрь-
водѣлецъ-тъ, сынъ-тъ Маріинъ, и братъ на
Іакова и на Іосія и на Іудѫ и на Симона? и не
сѫ ли сестры-тѣ му тука у насъ? И соблазня-
4 вахѫ ся въ него. И казуваше имъ Іисусъ: Нѣма
пророкъ безъ почесть, освѣнь въ отечество-то
5 си, и между роднины-тѣ, и въ домъ-тъ си. И не
можаше тамо никое чудо да стори, тъкмо що на
малцина болны като положи рѫцѣ исцѣли гы.
6 И чудяше ся за тѣхно-то невѣрство. И обхож-
даше села-та наоколо та поучаваше.
7 И призва дванадесеть-тѣ, и наченѫ да гы ис-
праща по двама по двама; и даваше имъ власть
8 надъ нечисты-тѣ духове. И заповѣда имъ да не
носятъ нищо на пѫть, освѣнь еднѫ тоягѫ; нито
9 тържикъ, нито хлѣбъ, нито пары въ поясь; Но
да сѫ съ простѫ обувкѫ; и да ся не обли-
10 чатъ въ двѣ дрехы. И казуваше имъ: Въ коіжто
кѫщѫ влѣзете, тамъ прѣбѫдвайте до когато
11 излѣзете отъ тамо. И които не вы пріимѫтъ,
нито вы послушатъ, като излѣзувате отъ тамо,
отрьсѣте прахъ-тъ изъ подъ нозѣ-тѣ си, за сви-
дѣтелство тѣмъ; истинѫ ви казувамъ, по леко
ще бѫде *наказаніе-то* на Содомъ или на Гоморръ
въ день сѫдный, нежели на онзи градъ.
12 И тѣ излѣзохѫ и проповѣдувахѫ покаяніе.
13 И испѫждахѫ много бѣсове; и много болны по-
мазувахѫ съ масло, и *гы* исцѣлявахѫ.
14 И чу царь Иродъ, (защото явно станѫ негово-
то име), и думаше: Іоаннъ крьститель е въс-
крьснѫлъ отъ мьртвы-тѣ, и за това дѣйствуватъ
15 силы-тѣ чрѣзъ него. Другы казувахѫ, че е
Илія; другы пакъ казувахѫ, че е пророкъ, или

16 ка единъ отъ пророцы-тѣ. Но като чу Иродъ
рече: *Тойзи е* Іоаннъ, когото азъ посѣкохъ; той
17 е въскрьенжлъ отъ мьртвы-тѣ. Защото тойзи
Иродъ проводи та улови Іоанна, и вьрза го въ
тьмницж-тж, заради Иродіадж женж тж на бра-
та си Филиппа, понеже бѣше іж зѣлъ за женж.
18 Защото Іоаннъ казуваше на Ирода: Не ти е
19 простено да имашь братовж-тж си женж. А И-
родіада го ненавиждаше, и нищеше да го убіе,
20 но не можаше. Защото Иродъ ся бояше отъ Іо-
анна, като *го* знаяше че е человѣкъ праведенъ
и святъ; и припазуваше го, и правяше много
работы, като го слушаше, и съ благодареніе го
21 слушаше. И когато настанж удобенъ день, въ
който Иродъ за день-тъ на рожденіе-то си пра-
вяше вечеріж на голѣмцы-тѣ си и на тысящны-
22 цы-тѣ и на старѣйшины-тѣ Галилейскы, И влѣ-
зе дъщеря-та на тжзи Иродіадж, и поигра и
угоди на Ирода и на сѣдящы-тѣ съ него, рече
царь-тъ на момиче-то: Искай ми каквото щешь,
23 и ще ти дамъ. И заклѣ й ся: Ще ти дамъ как-
вото ми поищешь, даже до половинж-тж отъ
24 царство-то ми. А тя излѣзе и рече на майкж
си: Какво да поищж? и тя рече: Главж-тж на
25 Іоанна Крьстителя. И той часъ влѣзнж на бър-
зо при царь-тъ, та поиска и каза: Искамъ да
ми дадешь сега тутакси главж-тж на Іоанна
26 Крьстителя на блюдо. И царь-тъ ако и да ся
оскърби много, поради клѣтвы-тѣ *обаче* и зарадь
сѣдящы-тѣ съ него, не рачи да отхвьрли *презбж-*
27 *тж* й. И тутакси проводи царь-тъ единъ оржж-
28 никъ, и заповѣда да донесжтъ главж-тж му. И
той отиде та го посѣче въ тьмницж-тж, и до-
несе главж-тж му на блюдо, и даде іж на мо-
29 миче-то; и момиче-то іж даде на майкж си. И
като чухж ученици-тѣ му, дойдохж и дигнжхж
трупъ-тъ му, и положихж го въ гробъ.
30 И събрахж ся апостоли-тѣ при Іисуса та му
извѣстихж всичко, и колкото направихж и кол-
31 кото поучихж. И рече имъ: Дойдѣте вы сами на
странж въ пусто мѣсто, и починѣте си малко;

защото бѣхѫ множина, които идяхѫ и отивах [redacted]
32 и нито да ядѫтъ имахѫ врѣме. И отивахѫ [redacted] ъ
33 пусто мѣсто съ ладіѭ-тѫ на странѫ. И ви [redacted] ѣ
гы народъ-тъ като отхождахѫ и множина го [redacted] о-
знахѫ; и стекохѫ ся тамъ пѣши отъ всичк [redacted] ы-
тѣ градове, и пристигнѫхѫ прѣди тѣхъ, и [redacted] ъ-
34 брахѫ ся при него. И като излѣзе Іисусъ ви [redacted] дѣ
много народъ, и смили ся за тѣхъ; понеже [redacted] ѣ-
хѫ като овцы, които нѣмахѫ пастырь; и на [redacted] ie-
нѫ да гы поучава много.
35 И понеже бѣше вече станѫло късно, прист [redacted] ѫ-
пихѫ при него ученици-тѣ му, и казува [redacted] ѫ:
36 Мѣсто-то е пусто, и късно е вече: Распу [redacted] ни
гы, да идѫтъ по околны-тѣ колибы и села, [redacted] и
да си купятъ хлѣбъ; защото нѣматъ какво [redacted] да
37 ядѫтъ. А той отговори и рече имъ: Дайте [redacted] мъ
вы да ядѫтъ. И казуватъ му: Да идемъ ли [redacted] да
купимъ за двѣ стѣ пѣнязи хлѣбъ и да имъ [redacted] да-
38 демъ да ядѫтъ? А той имъ казува: Колко х [redacted] лѣ-
ба имате? Идѣте та виждте. И като узна [redacted] хѫ,
39 казуватъ: Петь, и двѣ рыбы. И повелѣ имъ [redacted] да
турятъ всичкы-тѣ да насѣдатъ по зеленѫ [redacted] тѫ
40 трѣвѫ на трапезы на трапезы. И насѣдахѫ [redacted] на
41 лѣхы на лѣхы, по сто и по петдесеть. И к [redacted] ато
зѣ петь-тѣхъ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погле [redacted] нѫ
на небе-то и благослови, и прѣломи хлѣб [redacted] ве-
тѣ, и даваше на ученицы-тѣ си, да нас [redacted] тъ
отъ прѣдѣ имъ; и двѣ-тѣ рыбы раздѣ [redacted] на
42 всичкы-тѣ. И ядохѫ всичкы и насытих [redacted] ся.
43 И дигнѫхѫ отъ укрухы-тѣ дванадесеть [redacted] ша
44 пълны, и отъ рыбы-тѣ. А онѣзи които [redacted]
хлѣбове-тѣ бѣхѫ около петь тысящи м [redacted]
45 И тутакси понуди ученицы-тѣ си да в [redacted] тѣ
въ ладіѭ-тѫ, и да идѫтъ прѣди *него* [redacted] дь
къмъ Виѳсаидѫ, доклѣ распусне той наро [redacted] тъ.
46 И като гы распуснѫ, отиде на горѫ-тѫ [redacted] ся
47 помоли. И когато ся свечери, ладія-та бѣ [redacted] въ
48 срѣдъ море-то, и той самъ си на земя- [redacted] И
видѣ гы че ся мѫчатъ въ гребаніе съ ло [redacted] ты-
тѣ; защото имъ бѣше вѣтръ-тъ противе [redacted]; и
около четвъртѫ-тѫ стражѫ на нощь-тѫ т [redacted] ну-

ка къмъ тѣхъ, като вървеше по море-то, и ис-
49 каше да гы измине. А тѣ като го видѣхѫ че
ходи по море-то, възмнѣхѫ че е призракъ, и
50 извыкахѫ. Защото го всичкы видѣхѫ и смутих-
хѫ ся. И тутакси проговори съ тѣхъ, и казува
51 имъ: Дързайте, азъ съмь, не бойте ся. И вьз-
лѣзе при тѣхъ на ладіѭ-тѫ, и тихнѫ вѣтръ-тъ.
И ужасаваха ся въ себе си твърдѣ много, и чу-
52 дихѫ ся. Защото не разумѣхѫ поради хлѣбове-
тѣ, понеже сърдце-то имъ бѣ затвърдѣло.
53 И прѣминахѫ та дойдохѫ въ земіѭ-тѫ Ген-
нисаретскѫ и ся извезохѫ на пристанище-то.
54 И когато излѣзохѫ изъ ладіѭ-тѫ, тутакси го
55 познахѫ, И завтекохѫ ся по всичкы-тѣ онѣзи
околны *мѣста*, и наченахѫ да носятъ на одрове
56 болны-тѣ, тамъ дѣто чувахѫ че е. И дѣто влѣ-
зуваше въ паланкы, или въ градове, или въ
села, туряхѫ по пазаръ-тъ болны-тѣ; и моля-
хѫ му ся да ся допрѣтъ поне до полы-тѣ на
дрехи-тѣ му; и колкото ся допираха, исцѣ-
ляваха ся.

ГЛАВА 7.

1 И събиратъ ся при него Фарисеи-тѣ, и нѣкои
отъ книжницы-тѣ, що бѣхѫ дошли отъ Іеруса-
2 лимъ. И като видѣхѫ нѣкои отъ ученици-тѣ
му че ядѫтъ хлѣбъ съ рѫцѣ нечисты, сирѣчь
3 немыты, укорихѫ гы. (Защото Фарисеи-тѣ и
всичкы-тѣ Іудеи, ако си не омыятъ рѫцѣ-тѣ
до лакти-тѣ, не ядѫтъ, държаще прѣданіе-то
4 на старцы-тѣ. И отъ пазаръ *коги ся врѫщатъ*, ако
ся не омыятъ, не ядѫтъ; има и другы много
обычаи, които сѫ пріяли да държатъ; измыва-
нія на чаши, и кулицы и мѣдницы и одрове:)
5 После пытатъ го Фарисеи-тѣ и книжници-тѣ:
Защо твои-тѣ ученици не ходятъ по прѣданіе-то
на старцы-тѣ, но съ немыты рѫцѣ ядѫтъ хлѣбъ?
6 А той отвѣща и рече имъ: Добрѣ е пророку-
валъ Исаія за васъ лицемѣрци-тѣ; както е пи-
сано: "Тойзи народъ съ устны-тѣ си почита

7 мя, а сърдце-то имъ далечь отстои отъ мене. И
напраздно мя почитатъ, учаще ученія, заповѣди
8 человѣчески." Защото оставихте заповѣдь-тѫ
Божіѭ, и държите прѣданіе-то человѣческо, из-
миванія на шулци и на чаши, и други подоб-
9 ни много таквизи правите. И казуваше имъ:
Добрѣ че отмѣтате Божіѭ-тѫ заповѣдь, за да
10 вардите прѣданіе-то ваше. Защото Моисей рече:
"Почитай бащѫ си и майкѫ си" и, "Който
злослови бащѫ или майкѫ, непрѣмѣнно да ся
11 умъртви." Вы обаче казувате: Ако человѣкъ
каже на бащѫ или на майкѫ: Корванъ е (сирѣчь
даръ), каквото бы ся ползувалъ ты отъ мене,
12 *доста е*; И не го оставяте вече да стори нищо
13 на бащѫ си или на майкѫ си, И тъй разваляте
слово-то Божіе поради ваше-то прѣданіе, което
сте прѣдали; и струвате подобны таквызи много.
14 И призва всичкый-тъ народъ, и казуваше
15 имъ: Слушайте мя всинца, и разумѣвайте. Нѣма
нищо извънъ человѣка що влѣзува въ него, кое-
то може да го осквьрни, но което излѣзува изъ
16 него, то е, което осквьрнява человѣка. Ако нѣ-
кой има уши да слуша, нека слуша.
17 И като влѣзе въ кѫщы отъ народа пытахѫ
18 го ученици-тѣ му за притчѫ-тѫ. И казува имъ:
Таки ли и вы сте неразумливи? не разумѣвате
ли че все що отъ вънъ влѣзува въ человѣка не
19 може да го осквьрнява? Защото не влѣзува въ
сърдце-то му, но въ търбухъ-тъ; и излѣзува
въ заходъ-тъ, като изчистя всичкы-тѣ ястія.
20 Казуваше още, че което излѣзува изъ человѣка,
21 то осквьрнява человѣка. Защото отъ вѫтрѣ, отъ
сърдце-то на человѣцы-тѣ излѣзуватъ злы-тѣ
помысли, прѣлюбодѣянія, блудства, убійства,
22 Кражбы, лихоимства, лукавства, коварство, по-
хотливость, поглядъ лукавъ, хуленіе, гордость,
23 безумство. Всичкы тѣзи лукавы *нѣща* извѫтрѣ
24 излѣзуватъ, и осквьрняватъ человѣка. И като
станѫ отъ тамъ, отиде въ прѣдѣлы-тѣ Тирскы
и Сидонскы; и влѣзе въ еднѫ кѫщѫ, и не иска-
ше да го знае никой; но не можé да ся укрые.

25 Защото като чу за него нѣкоя си жена, на коя-
то дъщеря й имаше духъ нечистъ, дойде и при-
26 паднѫ на нозѣ-тѣ му. А тя жена бѣ Еллинка,
родомъ Сирофиникіанка; и моляше му ся да
27 испѫди бѣсъ-тъ отъ дъщеріѫ й. А Іисусъ й ре-
че: Остави да ся наситятъ първомъ чада-та;
защото не е добрѣ да земе нѣкой хлѣбъ-тъ отъ
28 чада-та, и да го хвърли на псета-та. А тя от-
говори и рече му: Ей, Господи, но и псета-та
отдолу подъ трапезѫ-тѫ ядѫтъ отъ троханцы-
29 тѣ на дѣца-та. И рече й: За тѫзи рѣчь, иди;
30 бѣсъ-тъ излѣзе изъ дъщеріѫ ти. И като отиде
у дома си, намѣри че бѣсъ-тъ бѣ излѣзлъ, и
дъщеря й легнѫла на постелкѫ-тѫ.
31 И пакъ като излѣзе изъ прѣдѣлы-тѣ Тирскы и
Сидонскы, дойде къмъ море-то Галилейско, меж-
32 ду прѣдѣлы-тѣ Декаполскы. И довеждатъ му
едного глухъ и гъгнивъ, и молятъ му ся да
33 възложи рѫкѫ на него. И като го зѣ на странѫ
отъ народъ-тъ, вложи пърсты-тѣ си въ уши-тѣ
му; и като плюнѫ, покванѫ го по языкъ-тъ.
34 И погледнѫ на небе-то, въздъхнѫ, и казува
35 му: Еффаѳа, сирѣчь, Отвори ся. И тозъ часъ
ся отворихѫ уши-тѣ му; и развърза ся вър-
36 ска-та на языкъ-тъ му, и говоряше чисто. И
зарѫча имъ да не кажѫтъ *това* никому; но
колкото имъ той зарѫчваше, толкозъ повече
37 тѣ проповѣдувахѫ: И удивявахѫ ся твърдѣ
много, и думахѫ: Всичко добрѣ прави; и
глухы-тѣ прави да чуватъ, и нѣмы-тѣ да го-
ворятъ.

ГЛАВА 8.

1 Прѣзъ онѣзи дни, понеже бѣше прѣмного на-
родъ, и нѣмахѫ какво да ядѫтъ, призова Іисусъ
2 ученицы-тѣ си, и казува имъ: Жалъ ми е за
народъ-тъ, защото три дни вече стоятъ при
3 мене, и нѣматъ що да ядѫтъ; И ако гы распу-
снѫ гладны по домове-тѣ имъ, ще прѣмалнѣ-
ѭтъ по пѫть-тъ; защото нѣкои отъ тѣхъ сѫ

4 дошли отъ далечь. И отговорихѫ му ученици-
тѣ: Отъ дѣ ще може да гы насыти нѣкой съ
5 хлѣбъ тука въ пустынѭ-тѫ? И попыта гы:
6 Колко хлѣби имате? а тѣ рекохѫ: Седьмь. И
повелѣ на народъ-тъ да насѣдатъ на землѭ-тѫ;
и като зѣ седьмь-тѣ хлѣба, благодари, и прѣ-
ломи, и даваше на ученицы-тѣ си да сложятъ,
7 и сложихѫ прѣдъ народъ-тъ. Имахѫ и малко
рыбичкы; и благослови, и рече да сложѧтъ и
8 тѣхъ. И ядохѫ и наситихѫ ся, и дигнѫхѫ о-
9 статкы отъ укрухы, седьмь кошницы. А онѣзи
които ядохѫ бѣхѫ до четыри тысящи; и ра-
спусна гы.
10 И тутакси влѣзе въ ладіѭ-тѫ съ ученицы-
тѣ си, и дойде въ Далмануѳаискы-тѣ стра-
11 ны. И излѣзохѫ Фарисеи-тѣ, и начнѫхѫ да му
правятъ питанія, и като го искушавахѫ, ищя-
12 хѫ отъ него знаменіе отъ небе-то. А той въз-
дъхнѫ отъ сърдце, и каза: Защо тойзи родъ
ище знаменіе? Истинѫ ви казувамъ: Нѣма да
13 ся даде на тойзи родъ знаменіе. И остави гы
и влѣзе пакъ въ ладіѭ-тѫ, и минѫ отвѫдь.
14 Но забравихѫ ученици-тѣ да земѫтъ хлѣбъ,
и нѣмахѫ съсъ себе си въ ладіѭ-тѫ освѣнь
15 единъ хлѣбъ. И заръча имъ и каза: Гледайте,
пазѣте ся отъ квасъ-тъ Фарисейскый и отъ
16 квасъ-тъ Иродовъ. И размыслявахѫ помежду си
17 и думахѫ: *Това е* защото хлѣбове нѣмамы. А
Іисусъ разумѣ, и каза имъ: Защо размысляте
че хлѣбове нѣмате? Не разбирате ли, нито ра-
зумѣвате? Още ли имате сърдце-то си окаменено?
18 Очи имате и не видите ли? и уши имате и не
19 чувате ли? и не помните ли? Когато прѣломихъ
петь-тѣ хлѣба на петь-тѣ тысящи, колко ко-
шове пълны съ укрухы дигнѫхте? Казуватъ му:
20 Дванадесеть. И когато седьмь-тѣ на четыри-тѣ
тысящи, колко кошницы пълны съ укрухы ди-
21 гнѫхте? А тѣ рѣкохѫ? Седьмь. И казуваше
имъ: Какъ не разумѣвате?
22 И дохожда въ Виѳсаидѫ: и довождатъ му едно-
го слѣпъ и примолюватъ му ся да ся прикосне

23 до него. И хванѫ слѣпый-тъ за рѫкѫ, та го
изведе вънъ отъ село-то, и като плюнѫ на очи-
тѣ му, възложи на него рѫцѣ, и пыташе го,
24 види ли нѣщо. И той прогледа и казуваше:
Виждамъ человѣцы-тѣ, като че виждамъ дърве-
25 та да ходятъ. Послѣ пакъ възложи рѫцѣ-тѣ си
на очи-тѣ му, и направи го да прогледа; и
възстанови ся *зрѣніе-то му*, и видѣ всичкы-тѣ
26 чисто. И испрати го въ домъ-тъ му, и казува-
ще: Нито въ село-то да влѣзешь, нито нѣкому
въ село-то да кажешь *това*.
27 И излѣзе Іисусъ и ученици-тѣ му по села-
та на Кесаріѭ Филипповѫ, и изъ пѫть-тъ пы-
таше ученицы-тѣ си, и казуваше имъ: Кого мя
28 казуватъ человѣци-тѣ, че сьмь. А тѣ отгово-
рихѫ: Іоаннъ крьститель; другы пакъ Илія; а
29 другы, единъ отъ пророцы-тѣ. И той имъ ка-
зува: Но вы кого мя казувате че сьмь? И от-
30 говори Петръ и рече му: Ты си Христосъ. И
запрѣти имъ да не казуватъ никому за него.
31 И наченѫ да гы учи *това*, че Сынъ человѣ-
ческый трѣба много да пострада, и да бѫде от-
хвьрленъ отъ старѣйшины-тѣ и пьрвосвящен-
ницы-тѣ и книжницы-тѣ, и убитъ да бѫде, и
32 слѣдъ три дни да възкрьсне. И говоряше слово-
то явно. А Петръ го зѣ на странѫ, и наченѫ
33 да му запрѣтява. А той като ся обьрнѫ и видѣ
ученицы-тѣ си, запрѣти на Петра и рече: Мах-
ни ся отъ прѣдъ мене Сатано; защото не мы-
слишь това което е Божіе, но това което е че-
ловѣческо.
34 И призова народъ-тъ съ ученицы-тѣ си, и
рече имъ: Който ище да дойде слѣдъ мене, нека
ся отрече отъ себе си, и дигне крьстъ-тъ си и
35 мя слѣдува. Защото, който ище да упази жи-
вотъ-тъ си, ще го изгуби; и който изгуби жи-
вотъ-тъ си заради мене и за Евангеліе-то, той
36 ще го упази. Понеже какво ще ползува чело-
вѣка, ако спечали всичкый-тъ свѣтъ, и отще-
37 ти душѫ-тѫ си? Или какво ще даде человѣкъ
38 въ размѣнѫ за душѫ-тѫ си? Защото, който ся

усрами за мене и за думы-тѣ ми въ тсйзи блу-
денъ и грѣшенъ родъ, и Сынъ человѣческый ще
ся усрами за него, когато дойде въ славѫ-тѫ
на Отца си съсъ святы-тѣ ангелы.

ГЛАВА 9.

1 И казуваше имъ: Истинѫ ви казувамъ, че
има нѣкои отъ стоящы-тѣ тука, които нѣма да
вкусятъ смьрть, доклѣ не видятъ царство-то
Божіе дошло въ силѫ.
2 И слѣдъ шесть дни зема Іисусъ Петра и Іа-
кова и Іоанна, и възвожда гы на горѫ высокѫ
на странѫ самы, и прѣобрази ся прѣдъ тѣхъ.
3 И дрехы-тѣ му станѫхѫ лъскавы, твърдѣ бѣлы
като снѣгъ, каквыто бѣлилникъ на земіѭ-тѫ не
4 може да убѣли. И яви имъ ся Илія съ Моисея;
5 и разговаряхѫ ся съ Іисуса. И отговори Петръ
и казува на Іисуса: Равви, добро е да смы ту-
ка; и да направимъ три шатры, за тебе еднѫ,
6 и за Моисея еднѫ, и за Иліѭ еднѫ. Защото не
знаяше какво да рече; понеже бѣхѫ уплашени.
7 И облакъ гы засѣни; и гласъ дойде изъ обла-
ка който казуваше: Тойзи е Сынъ мой възлю-
8 бленный; слушайте него. И внезапу като ся
обзьрнѫхѫ, не видѣхѫ вече никого съсъ себе
9 си, освѣнь Іисуса самичькъ. И когато слѣзу-
вахѫ отъ горѫ-тѫ, заржча имъ да не кажѫтъ
никому това що видѣхѫ, освѣнь кога Сынъ че-
10 ловѣческый въскрьсне отъ мьртвы-тѣ. И задьр-
жахѫ слово-то *въ себе си,* като разисквахѫ помеж-
ду си що е *това* да въскрьсне отъ мьртвы-тѣ.
11 И пытахѫ го и казувахѫ: Защо казуватъ книж-
12 ници-тѣ, че трѣба да дойде пьрвомъ Илія? А той
отвѣща и рече имъ: Истинѫ че ще Илія пьрвомъ
да дойде и да устрои всичко; и какъ е писано
за Сына человѣческаго, че трѣба да пострада
13 много, и да бѫде уничиженъ; Но казувамъ ви,
че Илія дойде, и сторихѫ му каквото щѣхѫ,
както е писано за него.
14 И като дойде при ученицы-тѣ, видѣ около
тѣхъ народъ много, и книжницы които ся прѣ-

15 пирахѫ съ тѣхъ. И тутакси всичкый народъ
щомъ го видѣ, смая ся, и притѣкохѫ ся та го
16 поздравявахѫ. И попыта книжницы-тѣ: Какво
17 ся прѣпирате съ тѣхъ? И отговори єдинъ отъ
народа, и рече: Учителю, доведохъ при тебе сына
18 си, който има духъ нѣмъ. И дѣто го прихване,
тръшва го, и запѣня ся, и скърца съсъ зѫбы, и
вцѣпява ся; и рѣкохъ на твои-тѣ ученицы да
19 испѫдѭтъ *бѣсѫ-тѫ*, но не можѣхѫ. А той му от-
говори и рече: О роде невѣрный, до кога ще
бѫдѫ съ васъ? до кога ще вы търпѭ? доведѣте
20 го при мене. И доведохѫ го при него; и като
го видѣ *бѣсный-тъ*, тутакси духъ-тъ го покѫса,
и той паднѫ на земѭ-тѫ, и валяше ся запѣ-
21 невъ. И попыта *Іисусѫ* бащѫ му: Колко врѣме
е отъ кагъ му станѫ това? А той рече: Отъ
22 дѣтинство. И много пѫти и въ огнь го хвърли
и въ водѫ, да го погуби; но ако можешь нѣщо,
23 смили ся на насъ, и помогни ни. А Іисусъ му
рече: Това, ако можешь повѣрува, всичко е въз-
24 можно за *тогози* който вѣрува. И тутакси на
дѣте-то баща му извыка съсъ сьлзы и казува-
ше: Вѣрувамъ, Господи, помогни на мое-то не-
25 вѣрство. А Іисусъ като видѣ че ся стича на-
родъ, запрѣти нечистому духу, и му казуваше:
Душе нѣмый и глухый, азъ ти повелѣвамъ:
Излѣзь отъ него и да не влѣзешь вече въ него.
26 И *духъ-тъ* като исписщѣ, и го покѫса силно,
искочи, и *момъкъ-тъ* станѫ като мьртьвъ, така
27 що мнозина думахѫ че умрѣ. А Іисусъ го хва-
нѫ за рѫкѫ, и дигнѫ го, и *той* станѫ.
28 И когато влѣзе въ кѫщы, ученици-тѣ му пы-
тахѫ го на странѫ: Защо ный не можѣхмы да
29 го испѫдимъ? И рече имъ: Тойзи родъ не мо-
же да излѣзе съ нищо *друго,* освѣнь съ моли-
твѫ и постъ.
30 И като излѣзохѫ отъ тамъ, минувахѫ прѣзъ
Галилеѭ, и не искаше да узнае *това* никой.
31 Защото учаше ученицы-тѣ си, и казуваше
имъ, че Сынъ человѣческый ще бѫде прѣдаденъ
въ рѫцѣ на человѣцы, и ще го убіѭтъ; и отъ

как̃ъ го убіѭтъ, въ третій-тъ день ще въскрьс-
32 не. Но тѣ не разумѣвахѫ думѫ-тѫ, и боятхѫ
ся да го попытатъ.
33 И дойде въ Капернаумъ, и когато влѣзе въ
кѫщы, пыташе гы: За какво ся разговаряхте
34 въ пѫть-тъ помежду си? А тѣ мълчахѫ; защо-
то въ пѫть-тъ бѣхѫ ся прѣпирали помежду си,
35 кой е по голѣмъ. И като сѣднѫ призова двана-
десеть-тѣ, и казува имъ: Който иска да е
пьрвъ, ще бѫде най послѣденъ отъ всичкы-тѣ,
36 и на всичкы-тѣ слуга. И зѣ едно дѣте та го
постави по срѣдъ тѣхъ, пригърнѫ го и рече
37 имъ: Който пріиме едно отъ таквызи дѣца въ
мое име, мене пріима; и който пріиме мене, не
пріима мене, но тогози който мя е проводилъ.
38 Отговори му Іоаннъ и казуваше: Учителю,
видѣхмы нѣкого си, който ны не слѣдува, че
испѫждаше бѣсове въ твое-то име; и забраних-
39 мы му, защото не слѣдува насъ. А Іисусъ рече:
Недѣйте му забраня, защото нѣма никой който да
стори чудо въ мое име, и да може на часъ-тъ да
40 мя злослови. Понеже който не е противъ насъ,
41 той е отъ кѫдѣ насъ. Защото който вы напои
еднѫ чашѫ водѫ въ мое име, понеже сте Хри-
стови, истинѫ ви казувамъ, нѣма да изгуби за-
42 платѫ-тѫ си. И който соблазни едного отъ мал-
кы-тѣ, които вѣруватъ въ мене, за него по добрѣ
бы было да ся обложи воденичень камькъ около
43 шіѭ-тѫ му, и да бѫде хвърленъ въ море-то. И
ако тя соблазнява рѫка-та ти, отсѣчи ѭ; по до-
брѣ ти е да влѣзешь клосенъ въ животъ-тъ, а не
да имашь двѣ рѫцѣ и да отидешь въ пькълъ-
44 тъ, въ огнь-тъ негасимъ; Дѣто "червей-тъ имъ
45 не умира, и огнь-тъ не угаснува." И ако но-
га-та ти тя соблазнява, отсѣчи ѭ; по добрѣ ти е
да влѣзешь хромъ въ животъ-тъ, а не да имашь
двѣ нозѣ и да бѫдешь хвърленъ въ пькълъ-
46 тъ, въ огнь-тъ негасимъ; Дѣто "червей-тъ имъ
47 не умира, и огнь-тъ не угаснува." И ако око-
то ти тя соблазнява, извади го; по добрѣ ти е
да влѣзешь съ едно око въ царство-то Божіе,

а не да имашь двѣ очи и да бѫдешь хвърленъ
48 въ пькълъ-тъ огненный; Дѣто "червей-тъ имъ
49 не умира и огнь-тъ не угаснува." Защото всякой съ огнь ще ся осоли, и всяка жъртва съсъ
50 соль ще да ся осоли. Добро е соль-та; но ако
соль-та бѫде безсолна, съ какво ще ѭ поправите? Имайте соль въ себе си, и миръ имайте
помежду си.

ГЛАВА 10.

1 И станѫ отъ тамо та отиде въ прѣдѣлы-тѣ
Іудейскы, прѣзъ *страны-тѣ* отвѫдь Іорданъ; и
стича ся пакъ народъ при него; и както си и-
2 маше обычай, пакъ гы поучаваше. И при-
стѫпихѫ Фарисеи-тѣ та го попытахѫ за да го
искушаватъ: Да ли е простено на мѫжъ да на-
3 пусне женѫ-тѫ си? А той отговори и рече имъ:
4 Що вы заповѣда Моисей? А тѣ рѣкохѫ: Моисей
дозволи да напише разводно писмо, и да ѭ на-
5 пусне. И отговори Іисусъ и рече имъ: За же-
стокосьрдіе-то ваше ви е писалъ тѫзи запо-
6 вѣдь; Отъ начало обаче на созданіе-то, мѫжко
7 и женско гы е сътворилъ Богъ. "За това ще о-
стави человѣкъ бащѫ си и майкѫ си, и ще ся
8 прилѣпи при женѫ си, И ще бѫдѫтъ двама-та
9 въ еднѫ плъть:" така що не сѫ вече двѣ, но
една плъть. И тъй, онова което е Богъ съчеталъ,
10 человѣкъ да не разлѫча. И въ кѫщы
пакъ ученици-тѣ му попытахѫ го за сѫщо-то.
11 И казува имъ; Който си напусне женѫ-тѫ, и
ся ожени за другѫ, прѣлюбодѣйствува противъ
12 неѭ. И ако жена напусне мѫжа си и посегне
за другыго, прѣлюбодѣйствува.
13 И доведохѫ при него дѣца, за да ся прикосне
до тѣхъ; а ученици-тѣ запрѣтявахѫ на тѣзи
14 които гы водяхѫ: *Това* като видѣ Іисусъ възнегодова, и рече: Оставѣте дѣца-та да дохождатъ
при мене; и не гы въспирайте; защото
15 на таквызи е царство-то Божіе. Истинѫ ви
казувамъ: Който не пріеме царство-то Божіе

16 като дѣте, нѣма да влѣзе въ него. И пригжр-
нж гы, и възлагаше ржцѣ на тѣхъ, и благосла-
вяше гы.
17 И когато излѣзуваше на пжть-тъ, притече
ся нѣкой си та колѣничи прѣдъ него и го пы-
таше: Учителю благый, що да сторж за да
18 наслѣдувамъ животъ вѣченъ? А Іисусъ му ре-
че: Що мя наричашь благъ? Никой не е благъ,
19 тъкмо единъ Богъ. Заповѣди-тѣ знаешь: "Не
прѣлюбодѣйствувай; Не убивай; Не укради;
Не свидѣтелствувай на лъжж; Не обиждай;
20 Почитай бащж си и майкж си." А той отго-
вори и рече му: Учителю, всичко това упа-
21 зихъ отъ младость-тж си. А Іисусъ като го
погледнж, възлюби го, и рече му: Едно ти не
достига; иди, продай все що имашь, и раз-
дай *го* на сиромасы-тѣ; и ще имашь съкро-
вище на небе-то; и дигни крьстъ-тъ, и ела
22 та мя послѣдувай. По той ся оскжрби за тжіж
думж, и отиде си нажаленъ; защото имаше
23 имотъ много. А Іисусъ погледнж около си и
казуваше на учениццы-тѣ си: Колко мжчно ще
влѣзжтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които и-
24 матъ богатство? А ученици-тѣ му ся смаю-
вахж за неговы-тѣ думы. И Іисусъ пакъ от-
говори и рече имъ: Чада, колко е мжчно да
влѣзжтъ въ царство-то Божіе тѣзи, които и-
25 матъ надеждж-тж си на богатство-то? По
лесно е камила да мине прѣзъ иглены уши, а
26 не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе. А
тѣ ся твьрдѣ много удивявахж и говорягхж по-
27 между си: И кой може спасенъ да бжде? А
Іисусъ погледнж на тѣхъ и каза: У человѣ-
цы-тѣ е невъзможно; но не у Бога; защото у
28 Бога всичко е възможно. И аченж Петръ да
му говори: Ето, ный оставихмы всичко и послѣ-
29 дувахмы тебе. А Іисусъ отвѣща и рече: Исти-
нж ви казувамъ: Нѣма ни единъ който да е
оставилъ кжщж, или братія, или сестры, или
бащж, или майкж, или женж, или чада, или
30 нивя, заради мене и за евангеліе-то, И да не

земе стократно сега на това врѣме, кѫщя и
братія и сестры и майкы и чада и нивя на-
едно съ гоненія, и въ идущія вѣкъ животъ
31 вѣченъ. Мнозина обаче първи ще бѫдѫтъ по-
слѣдни, и послѣдни-тѣ първи.
32 А когато бѣхѫ въ пѫть-тъ на възлѣзова-
ніе-то си въ Іерусалимъ, Іисусъ вървѣше прѣдъ
тѣхъ, а тѣ ся чудяхѫ, и като вървѣхѫ по-
дирѣ *му* бѣхѫ на страхъ. И като прибра два-
надесеть-тѣ, той пакъ наченѫ да имъ казува
33 това което имаше да му ся случи: Ето, ный
възлѣзувамы въ Іерусалимъ, и Сынъ человѣ-
ческый ще бѫде прѣдаденъ на първосвящен-
ницы-тѣ и на книжницы-тѣ, и ще го осѫ-
дятъ на смърть, и ще го прѣдадѫтъ на я-
34 зычницы-тѣ; И ще му ся поругаѭтъ, и ще
го біѭтъ, и ще го заплюѭтъ, и ще го убіѭтъ,
и въ третій день ще въскръсне.
35 И идуватъ при него Іаковъ и Іоаннъ, сы-
нове-тѣ Зеведееви, и казуватъ: Учителю, и-
скамы да ни сториш каквото *ти* попросимъ.
36 А той имъ рече: Що искате да ви сторѭ?
37 А тѣ му рекохѫ: Дай ни да сѣднемъ единъ отъ
десно и единъ отъ лѣво до тебе въ славѫ-тѫ
38 ти. А Іисусъ имъ рече: Не знаете що проси-
те; можете ли да піете чашѫ-тѫ, коѭто азъ
піѭ, и да ся кръстите съ кръщеніе-то, съ кое-
то ся азъ кръщавамъ? Тѣ му рѣкохѫ: Можемъ.
39 А Іисусъ имъ рече: Чашѫ-тѫ, коѭто азъ піѭ,
ще піете, и съ кръщеніе-то, съ което ся азъ кръ-
40 щавамъ, ще ся кръстите; Но да сѣднете отъ
десно и отъ лѣво до мене не е мое да дамъ,
41 но комуто е приготвено. А като чухѫ десети-
на-та, хванѫхѫ да негодуватъ за Іакова и Іо-
42 анна. А Іисусъ гы повыка и казува имъ: Вы
знаете че онѣзи които ся иматъ господари на
языччницы-тѣ господаруватъ надъ тѣхъ, и го-
43 лѣмци-тѣ имъ владѣѭтъ гы. А между васъ не
ще да бѫде така; но който между васъ ище да
44 бѫде голѣмецъ, ще ви бѫде слуга; И който
отъ васъ ище да бѫде първъ, ще бѫде рабъ

45 на всичкы-тѣ. Защото Сынъ человѣческый не
дойде да му послугуватъ, но да послугува, и
да даде животъ-тъ си откупъ за мнозина.
46 И идуватъ въ Іерихонъ; и когато излѣзваше
изъ Іерихонъ той и ученици-тѣ му, и народъ
доволно, Тимеевъ-тъ сынъ Вартимей слѣпый-
47 тъ, сѣдяше при пѫть-тъ та просяше. И като
чу че е Іисусъ Назорянинъ, наченѫ да выка и
да казува: Сыне Давидовъ, Іисусе, помилуй мя.
48 И запрѣтявахѫ му мнозина, да млъкне; но той
още повече выкаше: Сыне Давидовъ, помилуй
49 мя. И спрѣ ся Іисусъ и рече да го повыкатъ,
и повыкахѫ слѣпый-тъ и казахѫ му: Имай дьр-
50 зновеніе, стани, выка тя. И той си хвьрли дре-
51 хѫ-тѫ, и станѫ та дойде при Іисуса. Отговори
Іисусъ и му каза: Що щешь да ти сторѭ? И
слѣпый-тъ му рече: Учителю, да прогледамъ.
52 А Іисусъ му рече: Иди, твоя-та вѣра тя ис-
цѣли. И тутакси прогледа, и послѣдува Іису-
са въ пѫть-тъ.

ГЛАВА 11.

1 И когато наближаватъ въ Іерусалимъ, во Виѳ-
фагіѭ и Виѳаніѭ, при Елеонскѫ-тѫ горѫ, про-
2 важда двама отъ ученицы-тѣ си, И казува имъ:
Идѣте въ село-то, което е на срѣщѫ ви, и щомъ
влѣзете въ него ще намѣрите жребе вързано, на
което никой человѣкъ не е възсѣдалъ; развър-
3 жѣте и доведѣте го. И ако ви рече нѣкой: За-
що правите това? речѣте, че на Господа трѣ-
4 бува; и тутакси ще го проводи тука. И отидохѫ,
и намѣрихѫ жребе-то вързано до врата-та вънъ
5 на крьстопѫть-тъ, и отвързувахѫ го. И нѣкои
отъ стоящы-тѣ тамо казувахѫ имъ: Що правите
6 та развързувате жребе-то? А тѣ имъ рекохѫ, както
7 порѫча Іисусъ; и оставихѫ гы. И доведохѫ жре-
бе-то при Іисуса и намѣтахѫ на него дрехи-тѣ
8 си, и възсѣднѫ на него. И мнозина послахѫ
дрехы-тѣ си по пѫть-тъ; другы пакъ рѣжахѫ
клоніе отъ дьрвета-та, и постилахѫ по пѫть-

9 тъ. И тѣзи които вървѣхѫ отпрѣдъ, и тѣзи
които отподирѣ идяхѫ, выкахѫ и казувахѫ: О-
санна, благословенъ който иде въ име-то Гс-
10 сподне. Благословено царство-то на отца наше-
го Давида, което иде въ име-то Господне, О-
11 санна въ вышнихъ. И влѣзе Іисусъ въ Іеруса-
лимъ, и въ храмъ-тъ, и като разгледа всичко,
понеже врѣме-то бѣше вече късно, излѣзе во
Виѳаніѭ съ дванадесеть-тѣ.
12 И на утрина-тѫ, когато излѣзохѫ изъ Ви-
13 ѳаніѭ, огладнѣ. И като видѣ издалечь смоков-
ницѫ що имаше листіе, дойде дано бы да на-
мѣри нѣщо на неѭ, и като дойде до неѭ, не
намѣри нищо, тъкмо едны листіе; защото не
14 бѣше врѣме на смокыны-тѣ. И отговори Іисусъ
и рече ѝ: Никой вече до вѣка да не яде плодъ
отъ тебе. И слушахѫ *това* ученици-тѣ му.
15 И дойдохѫ въ Іерусалимъ; и като влѣзе Іи-
сусъ въ храмъ-тъ, начнѫ да испѫжда онѣзи, кои-
то продавахѫ и купувахѫ въ храмъ-тъ, и тра-
пезы-тѣ на сребромѣнители-тѣ, и столове-тѣ
на онѣзи, които продавахѫ гълѫбы, прѣтури.
16 И не допущаше да прѣнесе нѣкой никакъвъ
17 съсѫдъ прѣзъ храмъ-тъ. И поучаваше и казу-
ваше имъ: Не е ли писано: "Домъ-тъ ми ще
ся нарича домъ на молитвѫ за всичкы-тѣ на-
роды?" а вы го направихте "вертепъ разбой-
18 ническы." И чухѫ книжницы-тѣ и първосвя-
щенници-тѣ, и търсяхѫ какъ да го погубятъ;
защото му ся бояхѫ; понеже всичкый народъ
19 ся удивяваше на ученіе-то негово. И като мръкнѫ
нѫ излѣзе вънъ отъ града.
20 И сутрина-тѫ когато минувахѫ, видѣхѫ смо-
21 ковницѫ-тѫ изсъхнѫлѫ отъ корень. И осѣти
ся Петръ, и казува му: Равви, виждь, смоков-
22 ница-та, коѭто проклѣ ты, изсъхнѫла. А Іи-
сусъ отговори, и казува имъ: Имайте вѣрѫ
23 въ Бога. Защото истинѫ ви казувамъ, че кой-
то каже на тѫзи горѫ: Дигни ся и хвърли ся
въ море-то, и не ся подвои въ сърдце-то си,
во повѣрува че *онова* което казува сбѫдва

24 ся, ще му бѫде все що бы реклъ. За това ви
казувамъ: Всичко каквото въ молбѫ-тѫ си про-
сите, вѣрувайте че ще получите, и ще ви бѫ-
25 де. И когато стоите да ся молите, прощавай-
те, ако имате нѣщо върху нѣкого, за да ви
прости и Отецъ вашъ който е на небеса ва-
26 ши-тѣ съгрѣшенія. Но ако вы не прощавате,
нито Отецъ вашъ който е на небеса ще *ви* про-
сти съгрѣшенія-та ваши.
27 И идуватъ пакъ въ Іерусалимъ; и когато
ходяше въ храмъ-тъ, идуватъ при него първо-
священници-тѣ и книжници-тѣ и старѣйши-
28 ны-тѣ, И казуватъ му: Съ коѭ власть пра-
вишь това? и кой ти даде тѫзи власть да стру-
29 вашь това? А Іисусъ отговори и рече имъ: Ще
вы попытамъ и азъ еднѫ рѣчь; и отговорѣте
ми, и ще ви кажѫ съ коѭ власть правѭ това.
30 Крьщеніе-то Іоанново отъ небе-то ли бѣше, или
31 отъ человѣцы-тѣ? отвѣщайте ми. И размышля-
вахѫ въ себе си и думахѫ: Ако речемъ: Отъ не-
бе-то, ще рече: А защо не повѣрувахте въ не-
32 го? Но ако речемъ: Отъ человѣцы-тѣ, бояхѫ
ся отъ народа; защото всичкы имахѫ Іоанна
33 че бѣ наистинѫ пророкъ. И отговорихѫ и ре-
кохѫ на Іисуса: Не знаемъ. Тогазь Іисусъ от-
вѣща и рече имъ: Нито азъ ви казувамъ съ
коѭ власть правѭ това.

ГЛАВА 12.

1 И наченѫ да имъ говори съ притчы: Чело-
вѣкъ нѣкой си насади лозіе, и огради *го* съ плетъ,
и ископа жлебъ, и съгради стълпъ, и даде го
2 подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде. И во врѣ-
ме-то *на плодъ-тъ* проводи при земледѣлцы-
тѣ единого раба, да земе отъ земледѣлцы-тѣ отъ
3 плодъ-тъ на лозіе-то. А тѣ го уловихѫ, бихѫ *го*
4 и *го* отпратихѫ празденъ. И пакъ проводи до тѣхъ
другыго раба; и него като бихѫ съ камьніе,
разбихѫ *му* главѫ-тѫ, и отпратихѫ го безче-
5 стенъ. И пакъ проводи другыго; и него убихѫ;

и множина другы, едны бихѫ, а другы убихѫ.
6 При това още понеже имаше единъ сынъ, любезенъ нему, проводи и него послѣдень до
тѣхъ, и думаше; Ще ся посвѣнятъ отъ сына
7 ми. А тѣ земледѣлци рекохѫ помежду си: Той-
зи е наслѣдникъ-тъ; елате да го убіемъ, и ще
8 бѫде наслѣдіе-то наше. И хванѫхѫ го та *го* у-
9 бихѫ, и хвьрлихѫ *го* вънъ отъ лозіе-то. Какво
ще прочее да стори господарь-тъ на лозіе-то?
Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы, и ще
10 даде лозіе-то на другы. Не сте ли прочели *вы*
нито това писаніе: "Камькъ-тъ който отхвьр-
лихѫ зидарц-тѣ, той станѫ глава на ѫгълъ-тъ:
11 Отъ Господа бы това и чудесно е въ очи-тѣ ни?"
12 И искахѫ да го уловятъ; но ся убояхѫ отъ на-
рода; понеже разумѣхѫ че на тѣхъ рече тѫзи
притчѫ, и оставихѫ го и си отидохѫ.
13 И проваждатъ до него нѣкои отъ Фарисеи-тѣ
14 и Иродіаны-тѣ, да го впримчатъ въ думѫ. И
тѣ като дойдохѫ казуватъ му: Учителю, знаемъ
че си истинскый, и не тя е грыжа отъ никого;
защото не гледашь на лице на человѣцы-тѣ, но
по истинѫ пѫть-тъ Божій учишь; право ли е
да дадемъ дань на Кесаря, или не? да дадемъ
15 ли, или да не дадемъ? А той като позна лице-
мѣріе-то имъ, рече имъ: Защо мя искушавате?
16 донесѣте ми единъ динарій да видіѫ. И тѣ му
донесохѫ. И казува имъ: Чій е тойзи образъ и
17 надписъ-тъ? А тѣ му рекохѫ: Кесаревъ. И от-
говори Іисусъ и рече имъ: Отдайте Кесаревы-
тѣ Кесарю, и Божіи-тѣ Богу. И почудихѫ ся
на него.
18 И идуватъ при него Саддукеи, които казуватъ
че нѣма въскрьсеніе; и попытахѫ го, и казу-
19 вахѫ: Учителю, Моисей написа намъ, че ако у-
мре на нѣкого братъ му, и остави женѫ, а ча-
да не остави, да земе братъ му женѫ му, и да
20 въздстави сѣме на брата си. И тъй имаше
седмь братія; и първый-тъ зѣ женѫ, и когато
21 умрѣ не остави сѣме. И зѣ іѫ вторый-тъ, и у-
мрѣ, и нито той остави сѣме; и третій-тъ та-

22 кожде. И земахѫ ѭ и седмина-та, и не оставихѫ сѣме; най подирь отъ всичкы-тѣ умрѣ и
23 жена-та. Въ въскрьсеніе-то прочее, когато въскрьснѫтъ, на кого отъ тѣхъ ще бѫде тя же-
24 на? защото и седмина-та ѭ имахѫ за женѫ. И
отговори Іисусъ и рече имъ: Не за това ли
заблуждавате, понеже не познавате писанія-та,
25 нито силѫ-тѫ Божіѭ? Защото когато въскрьснѫтъ отъ мьртвы-тѣ, нето ся женятъ нито за
мѫжъ отиватъ; но сѫ като ангели-тѣ които сѫ
26 на небеса. А за мьртвы-тѣ че ще въскрьснѫтъ,
не сте ли прочели въ книгѫ-тѫ Моисеевѫ за
кѫпинѫ-тѫ, какъ му рече Богъ и каза: "Азъ
сьмь Богъ Авраамовъ, и Богъ Исааковъ, и
27 Богъ Іакововъ?" *Богъ* не е Богъ на мьртвы-тѣ,
но Богъ на живы-тѣ: прочее вы заблуждавате
много.
28 И единъ отъ книжницы-тѣ, който гы чу като
ся прѣпирахѫ, и позна че добрѣ имъ ся отговори, пристѫпи и го попыта: Коя заповѣдь е
29 отъ всичкы-тѣ най пьрва? А Іисусъ му отговори: Най пьрва отъ всичкы-тѣ заповѣди е:
"Слушай, Израилю: Господь Богъ нашъ е единъ
30 Господь: И да възлюбишь Господа Бога твоего
съсъ всичко-то си сьрдце, и съсъ всичкѫ-тѫ
си душѫ, и съсъ всичкый-тъ си умъ, и съсъ
всичкѫ-тѫ си силѫ." Тая е пьрва-та заповѣдь.
31 И втора подобна ней; "Да възлюбишь ближняго твоего както себе си." По голѣма отъ тѣзи
32 друга заповѣдь нѣма. И рече му книжникъ-тъ:
Добрѣ, учителю, право си казалъ, че единъ е
33 Богъ, и нѣма другъ освѣнь него, И да го люби нѣкой съсъ все сьрдце, и съсъ всичкый-тъ
си разумъ, и съсъ всичкѫ душѫ, и съсъ всичкѫ силѫ, и да люби ближняго своего както
себе си, *то* е повече отъ всичкы-тѣ всесъжь-
34 женія и жьртвы. И като видѣ Іисусъ че разумно отвѣща, рече му: Не си далечь отъ царство-то Божіе. И никой вече не смѣяше да го
попыта *за нѣщо*.
35 И отговори Іисусъ, когато поучаваше въ

храмъ-тъ, и казуваше: Какъ казуватъ книжни-
35 ци-тѣ че Христосъ е сынъ Давидовъ? Защото
самъ той Давидъ рече чрѣзъ Духа Святаго. "Рече
Господь Господу моему: Сѣдни отъ деснѫ-
тѫ ми странѫ, доклѣ положѭ врагове-тѣ твои
37 подножіе на нозѣ-тѣ ти." И тъй самъ си Да-
видъ го нарича Господь; и отъ дѣ е сынъ не-
говъ? И много-то народъ слушаше го съ бла-
годареніе.
38 И казуваше имъ въ поученіе-то си: Пазѣте
ся отъ книжницы-тѣ, които ищѫтъ да ходятъ
прѣмѣнени, и *обычатъ* поздравенія по пазари-
39 тѣ, И прѣдни-тѣ сѣдалища въ съборища-та, и
40 първы-тѣ мѣста по вечерянія-та; Тѣзи, които
испояждатъ на вдовицы-тѣ домове-тѣ, и за при-
чинѫ правятъ дългы молитвы; тѣ ще да пріи-
мѫтъ по голѣмо осѫжданіе.
41 И сѣднѫ Іисусъ срѣщѫ съкровищницѫ-тѫ,
та гледаше какъ туряше народъ-тъ пары въ
съкровищницѫ-тѫ; и много богати турихѫ
42 много. И дойде една вдовица сирота и тури двѣ
43 лепты, сирѣчь единъ кодрантъ. И призова уче-
ницы-тѣ си, и казува имъ: Истинѫ ви казу-
вамъ: Тая сирота вдовица тури най много отъ
всичкы-тѣ които турихѫ въ съкровищницѫ-тѫ:
44 Защото всичкы турихѫ отъ изобиліе-то си, а
тя отъ нѣманіе-то си тури всичко що имаше,
всичкый-тъ си имотъ.

ГЛАВА 13.

1 И когато излѣзуваше отъ храмъ-тъ, казува
му единъ отъ ученицы-тѣ му: Учителю, виждь,
2 каквы камьніе и каквы зданія! А Іисусъ отго-
вори и рече му: Видишь ли тѣзи голѣмы зда-
нія? нѣма да остане камькъ на камькъ, който
3 да ся не съсыпе. И когато сѣдяше той на го-
рѫ-тѫ Елеонскѫ, срѣщѫ храмъ-тъ, попытахѫ
го на самѣ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Андрей:
4 Кажи ни, кога ще бѫде това, и кое е знаменіе-
5 то когато всичко това има да ся свърши? А Ін-

сусъ имъ отговори, и начена да казува: Пазѣ-
6 те ся да вы не прѣльсти нѣкой: Защото мно-
зина ще дойдѫтъ въ мое име, и ще кажѫтъ:
Азъ сьмь *Христосъ*, и ще прѣльстятъ множина.
7 А кога чуете бойове и слухове военны, не
дѣйте ся смущава; защото *това* трѣба да бѫ-
8 де; но не е още свършеніе-то. Защото ще ся
повдигне народъ врьхъ народъ, и царство вьрхъ
царство, и ще бѫдѫтъ трусове по *нѣкои* мѣста,
и ще бѫдѫтъ гладове и размирицы: тѣзи сѫ
9 начало на болѣзни. А вы пазѣте сами себе си;
защото ще вы прѣдадѫтъ на сѫдовища, и на
съборища ще вы біѭтъ, и прѣдъ войводы и ца-
ріе ще вы искаруватъ заради мене, за свидѣ-
10 телство тѣмъ. И трѣба първомъ да ся проповѣда
11 евангеліе-то на всичкы-тѣ народы. А когато вы
поведѫтъ на прѣдаваніе, недѣйте ся отъ по на-
прѣдъ грыжи, какво ще продумате, нито прѣ-
говаряйте; но което ви ся даде въ онзи часъ,
това говорѣте; защото не сте вы, който ще го-
12 ворите, но Духъ Святый. И ще прѣдаде братъ
брата на смьрть, и отецъ чадо, и ще ся по-
дигнѫтъ чада вьрхъ родители, и ще гы умьр-
13 твятъ. И ще бѫдете ненавиждани отъ всичкы
заради мое-то име; а който прѣтьрпи до край,
той ще спасенъ да бѫде.
14 И кога видите мързость-тѫ на запустеніе-то,
реченнѫ-тѫ отъ пророка Даніила, че стои дѣто
не подобава: (който чете нека разумѣва:) тога-
зи които сѫ въ Іудеѭ да бѣгатъ по горы-тѣ:
15 И който е на кѫщѫ-тѫ на покрывъ-тъ, да не
слѣзува въ кѫщы, нито да влѣзува да земе нѣ-
16 що отъ кѫщѫ-тѫ си: И който е на нивѫ, да
17 ся не враща назадъ да земе дрехѫ-тѫ си. А
горко на непразны-тѣ, и на доящы-тѣ прѣзъ
18 онѣзи дни. И молѣте ся да не бѫде бѣганіе-то
19 ви зимѣ; Защото *прѣзъ* онѣзи дни ще бѫде так-
вази скърбь, каквато не е была отъ начало на
созданіе-то, което създаде Богъ, до нынѣ, нито
20 ще бѫде. И ако Богъ не бы скратилъ *онѣзи*
дни, не бы ся избавила ни една плъть; но за-

ради избранны-тѣ, които избра, скратилъ е дни-
21 тѣ. И тогази ако ви рече нѣкой: Ето тука е
22 Христосъ, или: Ето тамъ, не вѣрувайте. Защо-
то ще ся подигнѫтъ лъжехристи и лъжепророс-
ци: и ще покажѫтъ знаменія и чудеса, за да
23 прѣльстятъ, ако е възможно, и избранны-тѣ. А
24 вы ся пазѣте: ето прѣдсказахъ ви всичко. Но
прѣзъ онѣзи дни, слѣдъ онѫзи скръбь, слън-
це-то ще потъмнѣе, и луна-та не ще да даде
25 свѣтеніе-то си; И звѣзды-тѣ отъ небе-то ще
слитатъ; и силы-тѣ които сѫ въ небеса ще ся
26 поколѣбаѭтъ. И тогази ще видятъ Сына чело-
вѣческаго че иде на облацы съ голѣмѫ силѫ и
27 славѫ. И тогази ще проводи ангелы-тѣ си и
ще събере избранны-тѣ свои отъ четыри-тѣ вѣ-
тра, отъ край земѭ-тѫ до край небе-то.
28 А отъ смоковницѫ-тѫ научѣте притчѫ; ко-
гато вече вѣйкы-тѣ й отмекнѫтъ и развыватъ
листіе-тѣ *си*, знаете вече че е близу лѣто-то.
29 Така и вы, кога видите това че става, да знае-
30 те че е близу, на врата-та. Истинѫ ви казу-
вамъ, че нѣма да прѣмине тойзи родъ, доклѣ
31 не бѫде всичко това. Небе-то и земя-та ще прѣ-
минѫтъ; но мои-тѣ думы нѣма да прѣминѫтъ.
32 А за *онзи* день и часъ никой не знае, нито
ангели-тѣ, които сѫ на небеса, нито Сынъ-тъ,
тъкмо Отецъ.
33 Пазѣте ся, бдѣте и молѣте ся; защото не
34 знаете кога ще бѫде врѣме-то. *Понеже това ще
бѫде* като кога человѣкъ нѣкой отиде на пѫть,
и остави кѫщѫ-тѫ си, и даде власть-тѫ на
рабы-тѣ си, и всякому неговѫ-тѫ му работѫ,
35 и на вратарь-тъ повелѣ да е буденъ. И тъй
бѫдѣте будни *и вы*: (защото не знаете кога ще
дойде господарь-тъ на кѫщѫ-тѫ, вечерь-тѫ, или
по срѣднощь, или кога попѣе пѣтель-тъ, или
36 зарань-тѫ:) Да не бы като дойде внезапно да
37 вы намѣри че спите. И това що казувамъ на
васъ, на всичкы-тѣ *го* казувамъ: Будни бѫ-
дѣте.

ГЛАВА 14.

1 А слѣдъ два дни бѣше пасха и бесквасни-тѣ
хлѣбове: и търсяхѫ първосвященници-тѣ и
книжници-тѣ какъ да го уловятъ съ измамѫ и
2 да го убіѭтъ. И думахѫ: Да не е въ праздникъ,
за да не стане мълва въ народъ-тъ.
3 И когато бѣше той во Виѳаніѭ, въ домъ-тъ
на Симона прокаженнаго, и сѣдяше на трапезѫ-
тѫ, дойде една жена, която имаше алавастръ съ
миро нардово, чисто *и* скѫпо; и като разби а-
4 лавастръ-тъ, излѣ *миро-то* на главѫ-тѫ му. А
имаше нѣкои, които негодувахѫ въ себе си, и
думахѫ: Защо станѫ тая пагуба на миро-то?
5 Защото можаше то да ся продаде *за* повече отъ
триста пѣнязи, и да ся раздадѫтъ на сиромa-
6 сы-тѣ, и роптаяхѫ на неѭ. Но Іисусъ рече:
Оставѣте ѭ; защо ѝ досаждате? добрѫ работѫ
7 стори на мене. Защото сиромасы-тѣ всякога и-
мате съсъ себе си, и когато щете можете да
имъ сторите добро, мене обаче всякога нѣмате.
8 Това което можаше тя го стори; прѣдвари да
9 помаже съ миро тѣло-то ми на погребеніе. Исти-
нѫ ви казувамъ: Дѣто че ся проповѣда това
евангеліе по всичкый-тъ свѣтъ, и това което
стори тя, ще ся казува за споменъ неинъ.
10 Тогазь Іуда Искаріотскый, единъ отъ двана-
десеть-тѣ, отиде при първосвященницы-тѣ, да
11 го прѣдаде тѣмъ. И тѣ като чухѫ възрадувахѫ
ся; и обѣщахѫ ся да му дадѫтъ сребро; и
търсяше какъ да го прѣдаде на сгодно врѣме.
12 И въ първый-тъ день на бесквасны-тѣ *хлѣбо-
ве,* когато коляхѫ жъртвы за пасхѫ-тѫ, казу-
ватъ му ученици-тѣ му: Дѣ ищешь да идемъ и
13 да приготвимъ да ядешь пасхѫ-тѫ? И прова-
жда двама отъ ученицы-тѣ си, и казува имъ:
Идѣте въ градъ-тъ; и ще вы срѣщне человѣкъ
който носи кърчагъ съ водѫ; идѣте слѣдъ не-
14 го. И дѣто влѣзе, речѣте на стопанинъ-тъ на
тѫзи кѫщѫ: Учитель-тъ казува: Дѣ е витал-
ница-та, дѣто ще ямъ пасхѫ-тѫ съ ученицы-

15 тѣ си? И той ще ви посочи горницѫ голѣмѫ,
16 постланѫ, готовѫ; тамъ ни приготвѣте. И из-
лѣзохѫ ученици-тѣ му, и дойдохѫ въ градъ-
тъ, и намѣрихѫ както имъ рече, и приготвихѫ
пасхѫ-тѫ.
17 И като станѫ вечеръ, дойде съ дванадесеть-
18 тѣ. И когато сѣдяхѫ на трапезѫ-тѫ и ядѣхѫ,
рече Іисусъ: Истинѫ ви казувамъ: Единъ отъ
19 васъ ще мя прѣдаде, който яде съ мене. А тѣ
наченѫхѫ да скърбятъ, и да му казуватъ е-
динъ по единъ: Дали *съмь* азъ? и другъ: Дали
20 *съмь* азъ? А той отговори и рече имъ: Е-
динъ отъ дванадесеть-тѣ е, който затопява съ
21 мене въ блюдо-то. Сынъ человѣческый одхожда,
както е писано за него; но тежко и горко на
тогози человѣка, чрѣзъ когото Сынъ человѣче-
скый ся прѣдава; добрѣ бы было за тогози че-
ловѣка, ако да не бѣ ся родилъ.
22 И когато ядѣхѫ, зѣ Іисусъ хлѣбъ, и като
благослови, прѣломи та имъ даде, и рече: Зе-
23 мѣте, яждте; това е тѣло-то мое. И зѣ чашѫ-
тѫ, благодари и даде имъ; и пихѫ отъ неіѫ
24 всичкы. И рече имъ: Тая е моя-та кръвь на
новый-тъ завѣтъ, която ся за мнозина из-
25 лива; Истинѫ ви казувамъ, че нѣма вече да
піѭ отъ плодъ-тъ на лозѫ-тѫ, до онзи день,
когато го піѭ ново въ царство-то Божіе.
26 И като испѣхѫ пѣснь, излѣзохѫ на Горѫ-
27 тѫ Елеонскѫ. И казува имъ Іисусъ: Сички вы
ще ся соблазните въ мене тѫзи нощь; защото
е писано: "Ще поразѭ настырь-тъ, и ще ся
28 распръснѫтъ овцы-тѣ." Но подирь въскрьсеніе-
29 то си ще вы прѣдварѭ въ Галилеѭ. А Петръ
му рече: И всички ако да ся соблазнятъ, азъ
30 обаче не. И казува му Іисусъ: Истинѫ ти ка-
зувамъ, че днесь, тѫзи нощь, прѣди да попѣе
пѣтель-тъ дваждь, ты три пѫти ще ся отре-
31 чешь отъ мене. А той още повече казуваше:
Ако стане нужда и да умрѫ съ тебе наедно,
нѣма да ся отрѣкѫ отъ тебе. Подобно казува-
хѫ и всичкы-тѣ *другы*.

32 И идуватъ на едно мѣсто което ся казуваше
Гевсиманія; и казува на ученицы-тѣ си: Сѣ-
33 дѣте тука, докдѣ ся азъ помолѭ. И зема съсъ
себе си Петра и Іакова и Іоанна, и начнѫ да
34 ся ужасава и да тѫжи; И казува имъ: При-
скърбна е душа-та ми до смърть; постойте ту-
35 ка, и будни бѫдѣте. И щомъ позаминѫ малко,
паднѫ на земѭ-тѫ, и моляше ся, ако е въз-
36 можно да замине отъ него тойзи часъ; И ду-
маше: Авва, Отче; на тебе е всичко възможно;
замини мя съ тѫзи чашѫ; но не което азъ искѫ,
37 но което ты. Враща ся и намѣрува гы заспа-
лы; и казува на Петра: Симоне, спишь ли? не
38 може ли единъ часъ да постоишь буденъ? Бдѣ-
те и молѣте ся, да не бы въ искушеніе да влѣ-
39 зете; духъ-тъ е бодръ, а плъть-та немощна. И
пакъ отиде та ся помоли, и рече исто-то слово.
40 И когато ся завърнѫ, намѣри гы пакъ заспа-
лы, защото очи-тѣ имъ бѣхѫ отегнѫлы, и не
знаяхѫ що да му отговорятъ.
41 И идува третій пѫть и казува имъ: Спѣте
отъ сега и почивайте; доста е: дойде часъ-тъ;
ето, прѣдава ся Сынъ человѣческый въ рѫцѣ-
42 тѣ на грѣшницы-тѣ. Станѣте да идемъ; ето,
тойзи който мя прѣдава приближи.
43 И тутакси, още като говоряше, дойде Іуда,
който бѣше единъ отъ дванадесеть-тѣ, и съ
него народъ много съ ножове и сопы, отъ пър-
восвященницы-тѣ и книжницы-тѣ и старѣйши-
44 ны-тѣ. А тойзи който го прѣдаваше бѣше имъ
далъ знакъ, и реклъ: Когото цѣлунѫ, той е;
45 уловѣте го и заведѣте го съ припазваніе. И ко-
гато дойде, тутакси пристѫпи при него; и ка-
46 зува: Равви, Равви: и цѣлунѫ го. И тѣ тури-
47 хѫ на него рѫцѣ, и уловихѫ го. А единъ отъ
прѣдстоящы-тѣ измъкнѫ ножъ-тъ си, и удари
рабъ-тъ първосвященниковъ, и отсѣче му ухо-
48 то. И отговори Іисусъ и рече имъ: Както на
разбойникъ ли излѣзохте съ ножове и сопы да
49 мя уловите? Всякой день бѣхъ при васъ въ
храмъ-тъ и поучавахъ, и не мя уловихте; но

50 това станѫ за да ся сбѫдѫтъ писаніѧ-та. То-
51 газь го оставихѫ всичкы и побѣгнахѫ. И слѣ-
дуваше го нѣкой си момъкъ, обвитъ съ плаща-
52 ницѫ по голо; и уловихѫ го момци-тѣ. А той
остави плащаницѫ-тѫ и побѣгнѫ отъ тѣхъ голъ.
53 И заведохѫ Іисуса при първосвященника; и
сьбиратъ ся при него всичкы-тѣ първосвящен-
54 ници и старѣйшины-тѣ и книжници-тѣ. И
Петръ отъ далечь го послѣдува до вѫтрѣ въ
дворъ-тъ на първосвященника, и сѣдяше наедно
55 съсъ слугы-тѣ и грѣяше ся при огнь-тъ. А
първосвященници-тѣ и всичкый-тъ съвѣтъ тър-
сяхѫ свидѣтелство върхъ Іисуса да го убіѭтъ,
56 и не намѣрувахѫ; Защото мнозина свидѣтел-
ствувахѫ лъжы на него; но свидѣтелства-та не
57 бѣхѫ съгласны. И станѫхѫ нѣкои и лъжесви-
58 дѣтелствувахѫ върхъ него и казувахѫ: Ный го
чухмы да говори: Азъ ще развалѭ тойзи храмъ
направенъ съ рѫкѫ, и въ три дни ще съзидѭ
59 другъ съ рѫкѫ не направенъ. Но нито така бѣ
60 съгласно свидѣтелство-то имъ. И станѫ първо-
священникъ-тъ на срѣдъ, та попыта Іисуса и
рече: Не отговаряшь ли нищо? какво свидѣтел-
61 ствуватъ тѣзи врьхъ тебе? А той мълчаше, и
не отговори нищо. Пакъ го попыта първосвя-
щенникъ-тъ и казуваше му: Ты ли си Хри-
62 стосъ, Сынъ-тъ на Благословеннаго? А Іисусъ
рече: Азъ съмь; и ще видите Сына человѣческа-
го че сѣди отдесно на силѫ-тѫ, и че иде съ
63 облацы-тѣ небесны. Тогази първосвященникъ-
тъ раздра дрехы-тѣ си, и рече: Каквѫ още по-
64 трѣбѫ имамы за свидѣтели? Чухте богохул-
ство-то; какъ ви ся види? и всичкы-тѣ го о-
65 сѫдихѫ че е повиненъ на смърть. И начѧнѫхѫ
нѣкои да го заплюватъ, и да прикрыватъ лице-
то му, и да го бѫхтятъ, и да му казуватъ: Про-
речи. И слугы-тѣ го удряхѫ съ плѣсницы.
66 И когато бѣше Петръ долу на дворъ-тъ, иду-
ва една отъ слугыни-тѣ първосвященниковы;
67 И като видѣ Петра че ся грѣе, погледнѫ го и
68 каза: И ты бѣше съсъ Іисуса Назарянина. А

той ся отрече, и каза: Не знамъ, нито разби-
рамъ що казувашь ты. И излѣзе вънъ на прѣдъ
69 дворъ-тъ и пѣтель-тъ попѣ. И слугыня-та като
го видѣ пакъ, начеиж да казува на прѣдстоящы-
тѣ, че тойзи е отъ тѣхъ. А той пакъ ся отри-
70 чаше. И слѣдъ малко, прѣдстоящи-тѣ пакъ ка-
зувахж на Петра: Наистинж отъ тѣхъ си; защо-
то си Галилеянинъ, и говореніе-то ти прилича.
71 А той начнж да проклѣва и да ся кълне: Не
знаіж тогозь человѣка, когото казувате. И пѣ-
72 тель-тъ попѣ вторый пѫть. И поменж Петръ
рѣчь-тж, коіжто му рече Іисусъ: Че прѣди пѣ-
тель-тъ двашдь да попѣе, трижды ще ся отре-
чешь отъ мене. И наченж да плаче.

ГЛАВА 15.

1 И завчасъ на сутриньтж совѣтувахж ся
първосвященници-тѣ съсъ старѣйшины-тѣ и
книжницы-тѣ, и всичкый совѣтъ, и вързахж
Іисуса та *го* заведохж и прѣдадохж *го* на Пила-
2 та. И попыта го Пилатъ: Ты ли си царь-тъ
на Іудеи-тѣ? А той отговори и рече му; Ты
3 казувашь. И обвинявахж го първосвященници-
4 тѣ много. А Пилатъ пакъ го попыта и каза;
Не отговаряшь ли нищо? виждь, колко свидѣтел-
5 ствуватъ врьхъ тебе. Но Іисусъ пакъ не отго-
ри нищо, така що Пилатъ ся чудяше.
6 А на праздникъ-тъ пущаше имъ по едного
7 отъ запрѣны-тѣ, когото бы поискали. А *тогази*
бѣ запрѣнъ *нѣкой си* на име Варавва, съ дру-
гы-тѣ размирницы, които по размирицж-тж на-
8 правихж убійство. И народъ-тъ извыка, и на-
ченж да ище *да стори Пилатъ,* както имъ вся-
9 кога правяше. А Пилатъ имъ отговори, и рече:
10 Ищете ли да ви пуснж царь-тъ Іудейскый? По-
неже знаяше че отъ зависть го прѣдадохж пър-
11 восвященници-тѣ. Но първосвященници-тѣ на-
гласихж народъ-тъ *да ищжтъ* да имъ пусне по
12 добрѣ Вараввж. И Пилатъ отговори пакъ и ре-
че имъ: Но що ищете да сторіж *тогози* когото

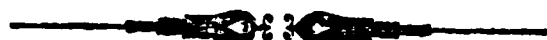
13 казувате царь Іудейскый? А тѣ пакъ извыка-
14 хѫ: Распни го. А Пилатъ имъ казуваше: Че
какво зло е сторилъ? Но тѣ по много извыка-
15 хѫ: Распни го. Тогази Пилатъ, понеже щяше
да стори угодно-то на народа, пусна имъ Ва-
равва, а Іисуса, като го би, прѣдаде го на ра-
спятіе.
16 И войни-тѣ го заведохѫ отвѫтрѣ дворъ-тъ,
то есть въ преторіѭ-тѫ, и свыкахѫ всичкый-
17 тъ полкъ. И облѣкохѫ му багряницѫ, испле-
тохѫ и вѣнецъ отъ тьрніе и наложихѫ го на
18 *главѫ-тѫ* му, И наченѫхѫ да го поздравяватъ
19 *и да казуватъ:* Радуй ся, Царю Іудейскый! И
удряхѫ го по главѫ-тѫ съсъ тръсть, и заплю-
20 вахѫ го; и колѣничахѫ, та му ся кланяхѫ. И
слѣдъ като му ся поругахѫ, съблѣкохѫ му ба-
гряницѫ-тѫ, и облѣкохѫ го въ неговы-тѣ дре-
21 хы, и го изведохѫ вънъ, да го распнѫтъ. И на-
карватъ нѣкого си Симона Киринейца, бащѫ на
Александра и Руфа, който минуваше, като си
идяше отъ нивѫ-тѫ, да носи кръстъ-тъ му.
22 И завождатъ *Іисуса* на мѣсто-то Голгоѳа, кое-
23 то ся тълкува Лобно мѣсто. И давахѫ му да
піе вино смѣсено съсъ смирнѫ, но той не поѐ.
24 *И* като го распнѫхѫ, сподѣлихѫ дрехы-тѣ му,
и хвърлихѫ жрѣбіе на тѣхъ, кой кое да земе.
25 А бѣ третій часъ, и го распнѫхѫ. (26) И над-
писъ-тъ на обвиненіе-то му бѣ надписанъ:
27 ЦАРЬ-ТЪ ІУДЕЙСКЫЙ. И съ него распнѫхѫ
двама разбойницы, едного отъ десно и едного
28 отъ лѣво нему. И ся изпълни писаніе-то що
29 казува: "И съ беззаконны-тѣ ся вмѣни." И
които минувахѫ отъ тамо хулихѫ го, и кыва-
хѫ съ главы, и казувахѫ: Уха, ты който раз-
валяшь храмъ-тъ и въ три дни го съзиждувашь,
30 Спаси себе си, и слѣзь отъ кръстъ-тъ. (31) По-
добно и първосвященници-тѣ, съ книжницы-тѣ
присмивахѫ *му* ся помежду си и думахѫ: Дру-
гы е избавилъ, *а пакъ* себе си не може да из-
32 бави. Христосъ царь-тъ Израилевъ нека слѣзе
сега отъ кръстъ-тъ, да видимъ и да повѣрува-

33 мы. И сораспяти-тѣ съ него укоряваха̑ го. И
кaто дойде шестый-тъ часъ, стана̑ тьма по всич-
34 кы̑-ты̑ земля̑, до деветый-тъ часъ. И по девеtь-
тѣ часа извыка Іисусъ съ голѣмъ гласъ, и ре-
че: "Елоі́, Елоі́, ламá савахөаний?" което ще
ся рече: "Боже мой, Боже мой, защо си мя о-
35 ставилъ?" И нѣкои отъ стоящы-тѣ тамо, като
36 чуха̑, казуваха̑: Ето, Илія̑ выка. И завтече ся
единъ, и напълни гъ̑бж̑ съ оцеть, и обви ѭ
на тръсть, та му даваше да піе, и казуваше:
Оставѣте да видимъ да ли ще дойде Илія да го
снеме.
37 А Іисусъ като издаде гласъ голѣмъ, издъ̑х-
38 нѫ. И завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра на двѣ,
39 отъ горѣ до долу. А като видѣ стотникъ-тъ,
който стояше срѣщѫ него, че, като извыка така,
издъхнѫ, рече: Наистинѫ тойзи человѣкъ бѣше
40 Сынъ Божій. Имаше още и жены които гледа-
хѫ отъ далечь, между които бѣ и Марія Магда-
лина, и Марія майка-та на Іакова малаго и на
41 Іосія, и Саломія: Които, и когато бѣше *Іисусъ*
въ Галилеѭ, слѣдуваха̑ го, и слугуваха̑ му;
и другы много, които бѣхѫ възлѣзлы съ него
въ Іерусалимъ.
42 И когато вече станѫ вечерь, (защото бѣше
43 петъкъ, сирѣчь срѣщѫ сѫбботѫ:) Дойде Іо-
сифъ отъ Аримаөея, почтенъ *единъ* совѣтникъ,
който и той ожидаше царство-то Божіе; и дър-
знѫ, та влѣзе при Пилата, и поиска тѣло-то
44 Іисусово. А Пилатъ си почуди да ли е вече у-
мрѣлъ; и повыка стотникъ-тъ, та го попыта,
45 отколѣ ли е умрѣлъ. И като ся научи отъ сто-
46 тника, подари тѣло-то Іосифу. И той купи пла-
щаницѫ, и снѣ го, та го обви съ плащаницѫ-
тѫ; и положи го въ гробъ, който бѣ изсѣченъ
отъ камыкъ, и привали камыкъ надъ врата-та
47 на гробъ-тъ. А Марія Магдалина и Марія *май-
ка-та* Іосіева гледахѫ дѣ го полагахѫ.

ГЛАВА 16.

1 И като ся минѫ сѫбота-та, Марія Магдалина
и Марія *майка-та* Іаковова и Саломія, купихѫ
2 ароматы, за да дойдѫтъ и да го помажѫтъ. И
много рано въ първый-тъ *день* на седмицѫ-тѫ
идуватъ на гробъ-тъ, когато изгрѣя слънце-то.
3 И казувахѫ си помежду си: Кой ще ни отвали
4 камыкъ-тъ отъ врата-та на гробъ-тъ? И като
погледнѫхѫ, видѣхѫ че камыкъ-тъ бѣ отваленъ;
5 защото бѣше твърдѣ голѣмъ. И като влѣзохѫ
въ гробъ-тъ, видѣхѫ единого юношѫ че сѣдѣше
отъ десно, облѣченъ въ бѣлѫ одеждѫ; и стрѣ-
6 снѫхѫ ся. А той имъ казува: Не дѣйте ся
стрѣска: Іисуса търсите Назарянина распята-
го; въскръснѫ, не е тука; ето мѣсто-то дѣто
7 го положихѫ. Но идѣте, речѣте на ученицы-тѣ
му и на Петра, че отива прѣди васъ въ Гали-
8 леѭ; тамъ ще го видите, както ви рече. И *тѣ*
излѣзохѫ скоро, и побѣгнѫхѫ отъ гробъ-тъ; по-
неже трепетъ и ужасъ бѣше гы обзѣлъ; и не
рекохѫ никому нищо; защото ся боѣхѫ.
9 И като въскръснѫ рано въ първый-тъ *день*
на седмицѫ-тѫ, яви ся най първо на Маріѭ
Магдалинѫ, отъ коіято бѣ изпѫдилъ седмь бѣ-
10 сове. Тя отиде та извѣсти на тыя които бѣхѫ
11 съ него, когато жалѣяхѫ и плачахѫ. И тѣ ка-
то чухѫ че е живъ и че го е видѣла, не хванѫ-
хѫ вѣрѫ.
12 Слѣдъ това яви ся въ другъ образъ на два-
мина отъ тѣхъ, когато вървѣхѫ и отивахѫ на
13 село. И тѣ отидохѫ та извѣстихѫ на другы-
тѣ; но нито тѣмъ хванѫхѫ вѣрѫ.
14 Послѣ ся яви на единадесеть-тѣ когато бѣхѫ
на трапезѫ-тѫ, и укори *гы* за невѣрство-то и
жестокосърдечіе-то имъ, защото не хванѫхѫ вѣ-
15 рѫ на тѣзи които го видѣхѫ въскръснѫлъ. И
рече имъ: Идѣте по всичкый-тъ свѣтъ, и про-
16 повѣдайте евангеліе-то на всякѫ тварь. Кой-
то повѣрува, и ся кръсти, спасенъ ще бѫде; а
17 който не повѣрува ще бѫде осѫденъ. И на тѣ-

зи които повѣруватъ ще имъ послѣдуватъ тія
знаменія; съ мое-то име бѣсове ще испѫждатъ;
18 новы языцы ще говорятъ: Зьміи ще хващатъ;
и ако нѣщо смъртно испіѭтъ, нѣма да гы по-
врѣди; на болѣстны ще възложатъ рѫцѣ и тѣ
ще бѫдѫтъ здрави.
19 И тъй Господь, слѣдъ като имъ говори, въз-
несе ся на небе-то и сѣднѫ отъ десно на Бога.
20 А тѣ излѣзохѫ и проповѣдувахѫ на всякѫдѣ,
като содѣйствуваше Господь, и подтвърдяваше
слово-то си съсъ знаменія-та които слѣдувахѫ.
Аминь.

ОТЪ ЛУКА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1 Понеже мнозина прѣдпріехѫ да съчинятъ по-
вѣсть за съвършенно извѣстны-тѣ намъ собы-
2 тія, Както ни гы прѣдадохѫ онѣзи които отъ
начало сѫ былы очевидци и служители на сло-
3 во-то, Видѣ ми ся благословно и менѣ, който
изслѣдувахъ подробно всичко отъ начало, да ти
4 пишѫ наредъ *за това*, честитый Θеофиле, За да
познаешь твърдо-то основаніе на това ученіе,
въ което си поучаванъ.

5 Въ дни-тѣ на Ирода царя Іудейскаго имаше
нѣкой си священникъ, отъ четѫ-тѫ Авіевѫ,
на име Захарія; и жена му отъ дъщери-тѣ А-
6 ароновы, и име-то ѝ Елисаветь. Тѣ и двама-та
бѣхѫ праведни прѣдъ Бога, и ходяхѫ беспо-
рочно въ всичкы-тѣ заповѣди и постановленія
7 Господни. И нѣмахѫ чадо, понеже Елисаветь
бѣ неплодна, а и двама-та бѣхѫ заматорѣли въ
8 възрастъ-тъ си. И като священствуваше той
9 прѣдъ Бога въ редъ-тъ на четѫ-тѫ си, По о-
бычаю на священство-то паднѫ жрѣбіе нему,
да влѣзе въ храмъ-тъ Господень и да покади:
10 И въ часъ-тъ на каденіе-то всичко-то множе-
11 ство на народа отъ вънъ бѣше на молбѫ. И яви
му ся ангелъ Господень стоящъ отъ десно на
12 кадилный-тъ олтарь. И Захарія като *го* видѣ,
13 смути ся и страхъ нападнѫ на него. И рече му
ангелъ-тъ: Не бой ся, Захаріе; защото послу-
ша ти ся молба-та; и жена ти Елисаветь ще
ти роди сынъ, и ще му наречешь име-то Іоаннъ.
14 И ще ти бѫде радость и веселіе, и мнозина ще
15 ся възрадуватъ за негово-то рожденіе. Защото
ще бѫде великъ прѣдъ Бога; и вино и сикерѫ
нѣма да піе; и ще ся испълни съ Духа Свята-
16 го още отъ утробѫ-тѫ на майкѫ си. И ще въз-
върне мнозина отъ сынове-тѣ Израилевы къмъ
17 Господа тѣхнаго Бога. И той ще прѣдиде прѣдъ
него въ духъ и силѫ Иліинѫ, за да възвърне
сърдца-та на бащы-тѣ къмъ чада-та, и непокор-
ны-тѣ къмъ мѫдрованіе-то на праведны-тѣ; за
да приготви Господу народъ прѣдрасположенъ.
18 И рече Захарія на ангелъ-тъ: По какво ще по-
знаіѫ това? защото азъ сьмь старъ, и жена ми
19 заматорѣла въ дни-тѣ си. А отговори ангелъ-
тъ и рече му: Азъ сьмь Гавріилъ, който прѣд-
стоіѫ прѣдъ Бога; и проводенъ сьмь да ти го-
20 воріѫ, и да ти благовѣстіѫ това. И ето, ще мълчишь
и не ще можешь да говоришь, до день-тъ
въ който ще бѫде това, защото не хванѫ вѣрѫ
на думы-тѣ ми, които ще ся сбѫдѫтъ на врѣ-
21 ме-то си. И народъ-тъ чакаше Захаріѭ; и чу-

22 дяхѫ ся че ся бавѣше въ храмъ-тъ. А когато
излѣзе, не можаше да имъ продума, и разумѣ-
хѫ че е видѣніе видѣлъ въ храмъ-тъ, и той
23 имъ кываше, и оставаше нѣмъ. И като ся ис-
пълнихѫ дни-тѣ на службѫ-тѫ му, отиде у до-
24 ма си. А слѣдъ тыя дни зачենѫ жена му Ели-
саветь, и таяше ся петь мѣсеца, и думаше:
25 Така ми стори Господь въ дни-тѣ въ които
пригледнѫ да отнеме укоръ-тъ ми измежду че-
ловѣцы-тѣ.
26 А въ шестый-тъ мѣсецъ проводенъ бы ангелъ
Гавріилъ отъ Бога въ градъ Галилейскый, на
27 който име-то е Назаретъ, При еднѫ дѣвицѫ
сгоденѫ за мѫжъ на име Іосифъ, отъ домъ-тъ
28 Давидовъ, а име-то на дѣвицѫ-тѫ Маріамь. И
като влѣзе ангелъ-тъ при неѭ, рече: Радуй ся
благодатная; Господь е съ тебе; благословена
29 си ты между жены-тѣ. А тя щомъ *го* видѣ смути
ся отъ думѫ-тѫ му, и размысляше, какво ще
30 бѫде това поздравеніе. И рече ѝ ангелъ-тъ:
Не бой ся, Маріамь; защото си намѣрила бла-
31 годать у Бога. И ето ще зачнешь въ утробѫ-тѫ
си и ще родишь сынъ, и ще наречешь име-то
32 му ІИСУСЪ. Той ще бѫде великъ, и Сынъ на
Вышняго ще ся нарече; и ще му даде Господь
33 Богъ прѣстолъ-тъ на отца му Давида; И ще
царува надъ домъ-тъ Іакововъ въ вѣкы, и цар-
34 ство-то му не ще да има край. И рече Ма-
ріамь на ангелъ-тъ: Какъ ще бѫде това, по-
35 неже мѫжъ не знаѭ? И отговори ангелъ-тъ,
и рече ѝ: Духъ Святый ще дойде върху ти,
и сила на Вышняго ще тя осѣни; за това и
свято-то което ся ражда отъ тебе, Сынъ Божій
36 ще ся нарече. И ето, твоя-та сродница Ели-
саветь, и тя въ старины-тѣ си зачենѫ сынъ,
и тойзи е шестый мѣсецъ за неѭ, която ся
37 неплодна казуваше; Защото нѣма у Бога не-
38 възможно нѣщо. И рече Маріамь: Ето рабыня-
та Господня; нека ми бѫде по твоѭ-тѫ думѫ.
И отиде си отъ неѭ ангелъ-тъ.
39 И станѫ Маріамь прѣзъ тѣзи дни, та отиде

бързомъ къмъ планинскѫ тѫ странѫ въ градъ
40 Іудовъ; И влѣзе въ домъ-тъ Захаріинъ и по-
41 здрави Елисаветь. И щомъ чу Елисаветь поздра-
веніе-то Маріино, взигра младенецъ-тъ въ у-
тробѫ-тѫ ѝ, и испълни ся Елисаветь съ Духа
42 Святаго; И възгласи съ гласъ голѣмъ, и рече:
Благословена ты въ жены-тѣ, и благословенъ
43 плодъ-тъ на твоѭ-тѫ утробѫ. И отъ кѫдѣ ми
е това, да дойде при мене майка-та на Господа
44 моего? Защото-сто, щомъ дойде гласъ-тъ на по-
здравеніе-то ти въ уши-тѣ ми, възигра радост-
45 но младенецъ-тъ въ утробѫ-тѫ ми. И блажена
която е повѣрувала, че ще ся сбѫде речено-то
ѝ отъ Господа.
46 И рече Маріамь: Величае душа-та ми Госпо-
47 да, И възрадува ся духъ-тъ ми въ Бога Спаси-
48 теля моего. Защото пригледа на смиреніе-то на
рабынѭ-тѫ си, и ето, отъ нынѣ ще мя убла-
49 жаватъ всичкы-тѣ родове. Защото Силный-тъ
50 ми стори величіе, и свято е негово-то име. И
негова-та милость е отъ родъ въ родъ врьхъ
51 тѣзи които му ся боѭтъ. Сътвори силѫ съсъ
своѭ-тѫ мышцѫ; распрьснѫ гордѣливы-тѣ
52 съ мысли-тѣ на сьрдце-то имъ. Свали силны-
тѣ отъ прѣстолы-тѣ *имъ*, и въздигнѫ смирен-
53 ны-тѣ. Гладны-тѣ испълни съ добрины, а бо-
54 гаты-тѣ отпрати празны. Помогнѫ на Израиля
55 свой-тъ рабъ, като поменѫ милость-тѫ *си*, (Как-
то говори на отцы-тѣ ни,) на Авраама и на
56 сѣме-то негово до вѣка. И сѣдѣ Маріамь съ
неѭ до три мѣсеца; и ся завьрнѫ у дома си.
57 А на Елисаветь ся испълни врѣме-то ѝ да ро-
58 ди; и роди сынъ. И чухѫ съсѣди-тѣ и роднины-
тѣ ѝ, че е възвеличилъ Господь своѭ-тѫ къмъ
59 неѭ милость, и радувахѫ ся съ неѭ. И въ осмый-
тъ день дойдохѫ да обрѣжѫтъ дѣте-то, и на-
60 ричахѫ го, по бащино-то му име, Захарія. И
отговори майка му, и рече: Не, но ще ся на-
61 рече Іоаннъ. И рекохѫ ѝ: Че никой нѣма въ
родъ-тъ ти, който да ся нарича съ това име.
62 И кывахѫ на бащѫ му какъ бы искалъ той да

63 го нарече. А *той* поиска дъсчицѫ, и написа
тѣзи думы: Іоаннъ е име-то му. И почудихѫ
64 ся всичкы. И тозь часъ ся отворихѫ уста-та
му и языкъ-тъ му; и говоряше и благославя-
65 ше Бога. И нападнѫ страхъ на всичкы-тѣ имъ
съсѣды, и по всичкѫ-тѫ планинскѫ странѫ на
66 Іудеѭ приказуваше ся за всичко това. И всич-
кы които чухѫ, турихѫ това на сьрдце-то си
и казувахѫ: Какво ли ще бѫде това отроче? И
рѫка-та Господня бѣше съ него.
67 И отецъ му Захарія испълни ся Духомъ Свя-
68 тымъ; и пророкувá и рече: Благословенъ Го-
сподь Богъ Израилевъ, защото посѣти и створи
69 избавленіе на свой-тъ народъ. И въздигнѫ намъ
рогъ на спасеніе въ домъ-тъ на Давида раба
70 своего, (Както говорú чрѣзъ уста-та на святы-
71 тѣ свои отъ вѣка пророцы,) Освобожденіе отъ
врагове-тѣ наши, и отъ рѫкѫ-тѫ на всичкы
72 които ны ненавиждатъ, Да створи милость съ
отцы-тѣ наши, и да помене святый-тъ свой
73 завѣтъ, Клѣтвѫ-тѫ съ коіято ся заклѣ на от-
74 ца ни Авраама, да даде намъ, Освободены отъ
рѫкѫ-тѫ на врагове-тѣ наши, да му служимъ
75 безъ страхъ, Въ святость и правдѫ прѣдъ него
76 прѣзъ всичкы-тѣ дни на животъ-тъ си. И ты,
отроче, пророкъ на Вышнягo ще ся наречешь:
защото ще прѣдидешь прѣдъ лице-то Господне,
77 да приготвишь пѫтища-та му; За да дадешь на
неговый-тъ народъ да познаіѫтъ спасеніе, чрѣзъ
78 прощаваніе на грѣхове-тѣ имъ, За милосьрдіе-
то на милость-тѫ на Бога нашего, съ коіято
79 ны посѣти зора отъ высотѫ-тѫ, Да осіяе сѣ-
дящы-тѣ въ тьмнинѫ и въ сѣнкѫ смьртнѫ, та-
ка що да управи нозѣ-тѣ ни въ пѫть на миръ.
80 А дѣте-то растѣше и укрѣпяваше ся духомъ,
и въ пустыни-тѣ бѣше до день-тъ на явленіе-
то си на Израиля.

ГЛАВА 2.

1 А прѣзъ онѣзи дни излѣзе заповѣдь отъ Ке-
саря Августа да ся напише всичка вселенная.

2 Това написаніе станѫ първо когато Кириній
3 владѣяше Сиріѭ. И идяхѫ всичкы да ся напи-
4 суватъ, всякой въ свой-тъ си градъ. А възлѣ-
зе и Іосифъ отъ Галилеѭ, отъ градъ-тъ Наза-
ретъ, въ Іудеѭ, въ градъ-тъ Давидовъ, който
ся нарича Виѳлеемъ, (понеже той бѣше отъ
5 домъ-тъ и родъ-тъ Давидовъ,) Да ся напише съ
Маріамь обрученѫ-тѫ нему женѫ, която бѣше
6 непразна. И когато бѣхѫ тѣ тамъ, испълнихѫ ся
7 дни-тѣ й да роди; И роди Сына своего пър-
вороднаго, и пови го, и положи го въ яслы-
тѣ; защото нѣмаше мѣсто за тѣхъ въ гостил-
ницѫ-тѫ.
8 И по онѣзи мѣста имаше овчари които но-
щувахѫ на поле-то, и вардяхѫ стражѫ прѣзъ
9 нощь за стадо-то си, И ето, ангелъ Господень
застанѫ между тѣхъ, и слава Господня гы осія,
10 и уплашихѫ ся съсъ страхъ голѣмъ. И рече
имъ ангелъ-тъ: Не бойте ся, защото ето бла-
говѣстявамъ ви радость голѣмѫ, която ще бѫ-
11 де на всичкы-тѣ людіе. Защото днесь ся роди
вамъ, въ градъ-тъ Давидовъ, Спаситель, който е
12 Христосъ Господь. И това *ще бѫде* вамъ зна-
меніе: Ще намѣрите младенецъ повитъ, сложенъ
13 въ яслы-тѣ. И внезапно съсъ ангелъ-тъ наедно
намѣри ся множество войска небесна, които хва-
14 ляхѫ Бога и говоряхѫ: Слава въ вышнихъ Богу,
и на земѭ-тѫ миръ, въ человѣцы-тѣ благово-
15 леніе. И щомъ си отидохѫ ангели-тѣ отъ тѣхъ
на небе-то, человѣци-тѣ, *сирѣчь* овчари-тѣ ре-
кохѫ си единъ на другъ: Да идемъ прочее до
Виѳлеемъ и да видимъ това що е станѫло, кое-
16 то Господь ни изяви. И дойдохѫ на бързо, и
намѣрихѫ Маріамь и Іосифа, и младенецъ-тъ
17 че лежаше въ яслы-тѣ. И като видѣхѫ, раска-
захѫ рѣчи-тѣ що имъ ся рекохѫ за това дѣте.
18 И всичкы които чухѫ, почудихѫ ся за това кое-
19 то овчари-тѣ имъ казахѫ. А Маріамь съхраня-
ваше всичкы тѣзи рѣчи, и размысляше *за тѣхъ*
20 въ сърдце-то си. И върнѫхѫ ся овчари-тѣ,
хвалящe и славяще Бога, за всичко що чухѫ и

видѣхѫ, споредъ както имъ ся бѣ рекло.
21 И като ся испълнихѫ осмь дни за да обрѣ-
жѫтъ дѣте-то, нарекохѫ му име-то Інсусъ, на-
речено-то отъ ангела прѣди негово-то зачатіе
въ утробѫ-тѫ.
22 И като ся испълнихѫ дни-тѣ за очищеніе-то
нейно, по законъ-тъ Моисеевъ, занесохѫ го въ
Іерусалимъ, да го прѣдставятъ прѣдъ Господа,
23 Както е писано въ законъ-тъ Господенъ, че
всякой младенецъ мѫжкый полъ който отваря
24 ложесна, святъ на Господа ще ся нарече; И да
принесѫтъ жьртвѫ, споредъ речено-то въ за-
конъ-тъ Господенъ, Двѣ гъргорицы, или двѣ
гълѫбчета.
25 И ето, имаше *нѣкой си* человѣкъ въ Іеруса-
лимъ, на име Симеонъ; и тойзи человѣкъ *бѣше*
праведенъ и благочестивъ, и чакаше утѣшеніе-
26 то на Израиля; и Духъ Святый бѣ на него. И
открыто бѣ нему отъ Духа Святаго, че нѣма-
ше да види смьрть, прѣди да види Христа Го-
27 сподня. И дойде по *внушеніе-то на* Духа въ
храмъ-тъ; и когато родители-тѣ внесохѫ отро-
че-то Інсуса, да сторятъ за него по обычаю на
28 законъ-тъ, Той го прія на рѫцѣ-тѣ си, и бла-
29 гослови Бога и рече: Нынѣ отпущашь рабъ-тъ
си, Владыко, споредъ рѣчь-тѫ си, съ миромъ;
30 Защото видѣхѫ очи-тѣ ми твое-то спасеніе,
31 Което си приготвилъ прѣдъ лице-то на всич-
32 кы-тѣ народы; Свѣтъ за просвѣщеніе на языч-
ницы-тѣ, и славѫ на твой-тъ народъ Израиль.
33 А Іосифъ и майка му чудяхѫ ся за това що ся
34 казуваше за него. И благослови гы Симеонъ, и
рече на майка му Маріамь: Ето тойзи лежи за
паданіе и за въставаніе на мнозина въ Израиль,
35 и бѣлѣгъ за противорѣчіе; А на самѫ тебе
мечь ще пронизе душѫ-тѫ ти; за да ся от-
крыѭтъ помышленія-та на много сьрдца.
36 Имаше и *нѣкоя си* Анна пророчица, дъщеря
Фануилева отъ племе-то Асирово; тя бѣше на
възрастъ много остарѣла, и живѣла бѣ съ мѫ-
37 жа си седмь годины отъ дѣвство-то си; И тя

бѣше вдовица като на осмдесеть и четыри го-
дины, която не ся отдалечаваше отъ храмъ-тъ,
дѣто нощя и деня служаше *Богу* въ постъ и
38 молитвѫ. И тя като пристѫпи въ исто-то врѣ-
ме, славословяше Бога, и говоряше за него на
всичкы които ожидахѫ искупленіе-то въ Іеру-
39 салимъ. И като свършихѫ всичко споредъ за-
конъ-тъ Господень, върнѫхѫ ся въ Галилеѭ,
40 въ градъ-тъ си Назаретъ. А дѣте-то растяше
и укрѣпяваше ся духомъ, и ся испълняше съ
мѫдрость; и благодать Божія бѣ на него.
41 И ходяхѫ родители-тѣ му всякѫ годинѫ въ
42 Іерусалимъ за празникъ-тъ на пасхѫ-тѫ. И ко-
гато станѫ той на дванадесеть годины, като
възлѣзохѫ по обычаю въ Іерусалимъ за пра-
43 зникъ-тъ, И като искарахѫ дни-тѣ *на празникъ-тъ*, и ся вращахѫ, дѣте-то Інсусъ останѫ *на-
задъ* въ Іерусалимъ; и не усѣти Іосифъ и май-
44 ка му. И понеже мыслихѫ да е съ дружина-та,
изминахѫ единъ день пѫть, и търсяхѫ го меж-
45 ду роднины-тѣ и познаницы-тѣ *си;* И като го
не намѣрихѫ, върнѫхѫ ся въ Іерусалимъ да го
46 търсятъ: И слѣдъ три дни намѣрихѫ го въ
храмъ-тъ сѣднѫлъ между учители-тѣ, та гы
47 *слушаше* и попытуваше гы. И всичкы които го
чувахѫ удивявахѫ ся на разумъ-тъ и на отго-
48 воры-тѣ му. И като го видѣхѫ, смаяхѫ ся, и
рече му майка му: Сынко, що ни стори така?
Ето баща ти и азъ много оскърбени тя тър-
49 сихмы. И рече имъ; Защо да мя търсите? не
знаете ли, чѣ трѣбѣ да съмъ въ това което при-
50 надлежи на Отца ми. А тѣ не разумѣхѫ рѣчь-
51 тѫ, коѭто имъ рече. И слѣзе съ тѣхъ и дойде
въ Назаретъ; и покоряваше имъ ся. А майка
му съхраняваше всичкы тѣзи нѣща въ сърд-
це-то си.
52 А Інсусъ успѣваше въ мѫдрость, и възрастъ,
и благодать прѣдъ Бога и человѣцы-тѣ.

ГЛАВА 3.

1 А въ петнадесетѫ-тѫ годинѫ на владѣніе-то
на Тиверія Кесаря, когато Понтійскый Пилатъ
бѣ управитель на Іудеѭ, а Іродъ четверовла-
стникъ въ Галилеѭ, и Филиппъ братъ му четве-
ровластникъ въ Итуреѭ и въ Трахонитскѫ-тѫ
странѫ, и Лизаній четверовластникъ въ Ави-
2 линіѭ, Въ врѣме-то на Архіереи-тѣ Аннѫ и Каіа-
фѫ, слово Божіе быде къмъ Іоанна сына Захаріи-
3 на, въ пустынѭ-тѫ: И дойде по всичкѫ-тѫ стра-
нѫ около Іорданъ, та проповѣдуваше крьщеніе-
то на покаяніе за прощаваніе на грѣхове-тѣ.
4 Както е писано въ книгѫ-тѫ на словеса-та на
Исаіѭ пророка, който казува; "Гласъ на едно-
го, който выка въ пустынѭ-тѫ; Приготвѣте
пѫть-тъ Господень, правы правѣте неговы-тѣ
5 пѫтекы. Всяка долчина ще ся напълни, и вся-
ка гора и хълмъ ще ся снишн, и криволицы-
тѣ ще станѫтъ правы, и неравни-тѣ пѫтища
6 гладкы; И всяка плъть ще види спасеніе-то
7 Божіе." И тъй говоряше на народы-тѣ които
идяхѫ да ся крьстятъ отъ него: Рожбы ехи-
днины, кой ви обади да побѣгнете отъ бѫдѫ-
8 щій-тъ гнѣвъ? Сторѣте прочее плодове достой-
ны на покаяніе-то; и не наченувайте да дума-
те въ себе си: Отца имамы Авраама; защото
казувамъ ви, че Богъ може отъ тѣзи камьніе
9 да въздигне чада Аврааму. А и сѣкыра-та вече
лежи при корень-тъ на дрьвія-та; и тъй всяко
дьрво което не прави добръ плодъ, отсича ся
и въ огнь ся хвьрля.
10 И пытахѫ го народи-тѣ и говоряхѫ: Прочее
11 какво да правимъ? А той отговори и каза имъ:
Който има двѣ дрехы нека даде на тогози кой-
то нѣма; и който има хранѫ нека прави тако-
12 жде. Дойдохѫ и мытари да ся крьстятъ, и ре-
13 кохѫ му: Учителю, що да правимъ? И той имъ
рече: Не събирайте нищо повече отъ това що
14 ви е заповѣдано. Пытахѫ го и военни-тѣ, и го-
воряхѫ: И ный що да правимъ? И рече имъ:

Не правѣте никому насилство, нито оклеветя-
вайте: и доволни бѫдѣте съсъ заплаты-тѣ си.
15 И като очакуваше народъ-тъ, и размысляваха
всичкы въ сьрдца-та си за Іоанна, Да не бы
16 той да е Христосъ! Отговори Іоаннъ на всич-
кы, и каза: Азъ вы крьщавамъ съ водѫ; но
иде по силный-тъ отъ мене, комуто не сьмь до-
стоинъ да развьржѫ ремыкъ-тъ на обуща-та
му; той ще вы крьсти съ Духа Святаго и съ
17 огнь: Комуто лопата-та е въ рѫкѫ-тѫ му, и ще
отрѣби гумно-то си, и ще събере пшеницѫ-тѫ
въ житницѫ-тѫ си; а плѣвѫ-тѫ ще изгори въ
18 огнь неугасимъ. И съ много другы поученія,
19 благовѣствуваше той на народа. А Иродъ че-
творовластникъ-тъ като ся изобличаваше отъ
него за Иродіадѫ женѫ-тѫ на брата си Филип-
па, и за всичкы-тѣ *другы* злины що бѣ сто-
20 рилъ Иродъ, Надъ всичко друго приложи и то-
ва, че затвори Іоанна въ тъмницѫ.
21 И като ся крьсти всичкый народъ, когато ся
крьсти и Іисусъ и ся моляше, отвори ся небе-
22 то, И слѣзе Духъ Святый въ тѣлесенъ видъ,
като гълѫбъ, врьхъ него; и гласъ бы отъ не-
бе-то, който казуваше: Ты си Сынъ мой въз-
любленный; въ тебе благоволихъ.
23 И самъ Іисусъ начевуваше да е около триде-
сеть годины; споредъ както го мнѣхѫ бѣ-
24 ше сынъ на Іосифа, *който бѣ сынъ* Иліевъ, *А*
Илій Матеатовъ, *а Матеатъ* Левіинъ, *а Левій*
Мелхіинъ, *а Мелхій* Іаннаевъ, *а Іанна* Іосифовъ,
25 *А Іосифъ* Маттаѳіевъ, *а Маттаѳія* Амосовъ, *а*
Амосъ Наумовъ. *а Наумъ* Есліевъ, *а Еслій* Нан-
26 геевъ, *А Нангей* Маавовъ, *а Маавъ* Маттаѳіевъ,
а Маттаѳія Семеіевъ, *а Семеи* Іосифовъ, *а Іо-*
27 *сифъ* Іудинъ, *А Іуда* Іоаннановъ, *а Іоаннанъ*
Рисаевъ, *а Риса* Зоровавелевъ, *а Зоровавелъ* Са-
28 лаѳіилевъ, *а Салаѳіилъ* Нирієвъ, *А Нирій* Мел-
хіевъ, *а Мелхій* Аддієвъ, *а Аддій* Косамовъ, *а*
29 *Косамъ* Елмодамовъ, *а Елмодамъ* Ировъ, *А Иръ*
Іосіевъ, *а Іосій* Еліезеровъ, *а Еліезеръ* Іоримовъ,
30 *а Іоримъ* Матеатовъ, *а Матеатъ* Левіинъ, *А*

Левій Симеоновъ, *а Симеонъ* Іудинъ, *а Іуда* Іо-
сифовъ, *а Іосифъ* Іонановъ, *а Іонанъ* Еліаки-
31 мовъ, *А Еліакимъ* Мелеаевъ, *а Мелеа* Маина-
новъ, *а Маинанъ* Маттаоаевъ, *а Маттаоаева* На-
32 оановъ, *а Наоанъ* Давидовъ, *А Давидъ* Іессеовъ,
а Іессей Овидовъ, *а Овидъ* Воозовъ, *а Воозъ* Сал-
33 моновъ, *а Салмонъ* Наассоновъ, *А Наассонъ* А-
минадавовъ, *а Аминадавъ* Арамовъ, *а Арамъ*
Есромовъ, *а Есромъ* Фаресовъ, *а Фаресъ* Іудинъ,
34 *А Іуда* Іаковомъ, *а Іаковъ* Исааковъ, *а Исаакъ*
Авраамовъ, *а Авраамъ* Оаринъ, *а Оара* Нахо-
35 ровъ. *А Нахоръ* Серуховъ, *а Серухъ* Рагавовъ, *а*
Рагавъ Фалековъ, *а Фалекъ* Еверовъ, *а Еверъ* Са-
36 лаевъ, *А Сала* Каинановъ, *а Каинанъ* Арфакса-
довъ, *а Арфаксадъ* Симовъ, *а Симъ* Ноевъ, *а*
37 *Ное* Ламеховъ, *А Ламехъ* Маоусаловъ, *а Маоу-*
сала Еноховъ, *а Енохъ* Іаредовъ, *а Іаредъ* Ма-
38 лелеиловъ, *а Малелеилъ* Каинановъ, *А Каинанъ*
Еносовъ, *а Еносъ* Сиоовъ, *а Сиоъ* Адамовъ, *а*
Адамъ Божій.

ГЛАВА 4.

1 А Іисусъ пълнъ съ Духа Святаго върнѫ ся
отъ Іорданъ, и отведенъ бы Духомъ въ пусты-
2 ніѭ-тѫ, И *тамъ бѣше* четырдесеть дни иску-
шаванъ отъ діавола: и не яде нищо прѣзъ тѣ-
зи дни: и като ся изминѫхѫ тѣ, напоконъ оглад-
3 нѣ. И рече му діаволъ-тъ: Ако си Сынъ Божій,
4 речи на тойзи камькъ да стане хлѣбъ. И отвѣ-
щѫ му Іисусъ и рече: Писано е, че не токо съ
хлѣбъ ще бѫде живъ человѣкъ, но єъсъ всяко
5 слово Божіе. И като го възведе діаволъ-тъ на
еднѫ планинѫ высокѫ, показа му всичкы-тѣ
царства на вселеннѫѭ въ еднѫ минутѫ врѣме.
6 И рече му діаволъ-тъ: Тебѣ ще дамъ всичкѫ-
тѫ тѫзи власть и славѫ-тѫ имъ; защото е ме-
7 нѣ прѣдадена, и давамъ ѭ комуто щѫ; И тъй
ако ся поклонишь ты прѣдъ мене, твое ще бѫ-
8 де всичко *това*. И отговори му Іисусъ и рече:
Махни ся отъ мене, Сатано; защото е писано:
"Господу Богу твоему да ся поклонишь, и са-

9 мю нему да послужишь." И заведе го въ Іеру-
салимъ, и постави го на крыло-то на храмъ-
тъ, и рече му: Ако си сынъ Божій, хвърли ся
10 отъ тука долу; Защото е писано: "На ангелы-
11 тѣ си ще заповѣда за тебе, да тя упазятъ, И
на ржцѣ ще тя подигатъ, за да не прѣпънешь
12 о камькъ ногж-тж си." И отговори Іисусъ и
рече му: Речено е: "Да не искусишь Господа
13 Бога твоего." И като свърши всяко искушеніе
діаволъ-тъ, отстжпи отъ него до врѣме.
14 А Іисусъ съсъ силж-тж на Духа върнж ся
въ Галилеіж; и слухъ излѣзе за него по всич-
15 кж-тж околность. И той поучаваше по съборищ-
ща-та имъ, и ся прославяваше отъ всичкы-тѣ.
16 И дойде въ Назаретъ, дѣто бѣше отхраненъ, и
влѣзе по обычай-тъ си въ сборнще-то сжбботенъ
17 день, и станж да чете. И подадохж му книгж-тж на
пророка Исаіж; и като разгжрнж книгж-тж, на-
18 мѣри това мѣсто, дѣто бѣ писано: "Духъ Го-
сподень е на мене; за това мя помаза; прово-
ди мя да благовѣстявамъ на сиромасы-тѣ, да
исцѣліж съкрушенны-тѣ сърдцемъ, да пропов-
дамъ на плѣнницы-тѣ освобожденіе и на слѣ-
пы-тѣ прогледваніе, да пуснж угнетены-тѣ въ
19 свободж, Да проповѣдамъ благопріятнж-тж Го-
20 сподніж годинж. И като сгънж книгж-тж, даде
іж на слугж-тж и седнж, а очи-тѣ на всичкы-
тѣ въ съборнще-то бѣхж ся взрѣлы въ него.
21 И начснж да имъ говори: Днесь ся испълни
22 това писаніе во ваши-тѣ уши. И всичкы му за-
свидѣтелствувахж, и чудяхж ся за словеса-та
на благодать-тж що излѣзувахж изъ уста-та му;
23 и думахж: Не е ли тойзи сынъ-тъ Іосифовъ? И
рече имъ: Безъ друго ще ми кажете тжзи притт-
чж: Лѣкарю, исцѣри ся самъ си; което смы
чули че е станжло въ Капернаумъ, стори и
24 тука въ отечество-то си. И пакъ рече: Истинж
ви казувамъ, че никой пророкъ не е пріятъ въ
25 отечество-то си. И наистинж ви говоріж, много
вдовицы бѣхж въ Израиля во врѣме-то на И-
ліж, когато ся затвори небе-то за три годины

и шесть мѣсеца, въ което врѣме станѫ гладъ
25 голѣмъ по всичкѫ-тѫ земіѭ: И ни при еднѫ
отъ тѣхъ не бы проводенъ Илія, тъкмо въ Са-
27 рептѫ Сидонскѫ при еднѫ вдовицѫ женѫ. И
многина прокаженни имаше во врѣме-то на Е-
лиссея пророка въ Израиля; и никой отъ тѣхъ
не би очистенъ, тъкмо Нееманъ Сиріянинъ.
28 Това като чухѫ тѣзи които бѣхѫ въ съборни-
29 ще-то всичкы ся испълнихѫ съ ярость, И ста-
нѫхѫ та го искарахѫ вънъ изъ градъ-тъ, и за-
ведохѫ го при край-тъ на рѫть-тъ на който
градъ-тъ имъ бѣше съграденъ, за да го низ-
30 ринѫтъ. Но той минѫ изъ помежду имъ и о-
тиваше си.
31 И слѣзе въ Капернаумъ, градъ Галилейскый;
32 и поучаваше гы въ сѫбботны-тѣ дни. И удивя-
вахѫ ся за ученіе-то му; защото негово-то сло-
33 во бѣше съ власть. И въ съборище-то имаше
единъ человѣкъ, който имаше духъ на нечисть
34 бѣсъ, и извыка съ гласъ голѣмъ, И казуваше:
Остави, що имашь ты съ насъ, Іисусе Назаря-
нине? Дошелъ си да ны погубишь ли? Знаѭ
35 тя кой си, Святый Божій. И запрѣти му Іи-
сусъ и каза: Мълчи и излѣзъ изъ него. И
бѣсъ-тъ го тръшнѫ на срѣдъ, и излѣзе изъ
36 него, безъ да го повреди никакъ. И смаяхѫ
ся всичкы, и разговаряхѫ ся помежду си и ду-
махѫ: Що е това слово, че той съсъ власть и
силѫ повелѣва на нечисты-тѣ духове, и излѣ-
37 зватъ? И разнесе ся слухъ за него по всич-
кы-тѣ околны мѣста.
38 И като станѫ отъ съборище-то влѣзе въ
домъ-тъ Симоновъ: и тъщѫ-тѫ Симоновѫ бѣше
39 ѭ хванѫла огница, и молихѫ го за неѭ. И той
застанѫ надъ неѭ и запрѣти на огницѫ-тѫ, и о-
стави ѭ; и тозъ часъ станѫ тя и слугуваше имъ.
40 И когато залѣзуваше слънце-то, всичкы кои-
то имахѫ болнавы отъ всякаквы болѣсти, до-
ведохѫ гы при него; а той като възложи рѫцѣ
41 на всякого едного отъ тѣхъ, исцѣли гы. Отъ
многина още и бѣсове исхождахѫ съ крясъкъ,

и казувахѫ: Ты си Христосъ Сынъ Божій. И
запрѣтяваше имъ и гы не оставяше да гово-
рятъ, понеже го познавахѫ че е Христосъ.
42 И като станѫ день, излѣзе и отиде въ пусто
мѣсто; и народъ-тъ го диряше, и дойдохѫ при
него; и задържавахѫ го да си не иде отъ тѣхъ.
43 А той имъ рече: Че и въ другы-тѣ градове
трѣба да благовѣстіѭ царство-то Божіе; поне-
44 же на това есмь проводенъ. И проповѣдуваше
въ съборища-та Галилейскы.

ГЛАВА 5.

1 А веднъжъ когато народъ-тъ го притискаше
да слуша слово-то Божіе, той стояше при езе-
2 ро-то Генисаретско; И видѣ двѣ ладіи че стоя-
хѫ по край езеро-то; а рыбари-тѣ бѣхѫ из-
3 лѣзли изъ тѣхъ та испирахѫ мрѣжы-тѣ *си*. И
като влѣзе въ еднѫ отъ ладіи-тѣ, която бѣше
Симонова, помоли го да ѭ отдалечи малко
отъ земіѭ-тѫ; и сѣднѫ та поучаваше народъ-
4 тъ отъ ладіѭ-тѫ. И щомъ прѣстанѫ отъ да го-
вори, рече Симону: Оттегли *ладіѭ-тѫ* въ длъ-
бочинѫ-тѫ, и хвърлѣте мрѣжы-тѣ си да уло-
5 вите *рыбѫ*. А Симонъ отговори и рече му: У-
чителю, цѣлѫ нощь смы ся трудили и не уло-
вихмы нищо; но по твоіѭ-тѫ рѣчь ще хвърлѭ
6 мрѣжѫ-тѫ. И това като сторихѫ, уловихѫ мно-
го множество рыбы, щото ся прокѫсувашe
7 мрѣжа-та имъ. И кывнѫхѫ на дружина-та *си*
които бѣхѫ въ другѫ-тѫ ладіѭ, да дойдѫтъ да
имъ помогнѫтъ; и дойдохѫ, и напълнихѫ и
двѣ-тѣ ладіи, до толко щото щѣхѫ да потъ-
8 ватъ. А като видѣ Симонъ Петръ, припаднѫ
на колѣнѣ-тѣ Іисусовы, и казуваше: Иди си
отъ мене, Господи, защото есмь человѣкъ грѣ-
9 шенъ. Понеже ужасъ обзѣ и него и всичкы-тѣ
що бѣхѫ съ него, за ловъ-тъ на рыбы-тѣ що
10 уловихѫ. Подобно и Іакова и Іоанна синове-тѣ
Зеведеевы, които бѣхѫ съдружници Симонови.
И рече Іисусъ Симону: Не бой ся: отъ сега

11 человѣцы ще ловишь. И като извлѣкохѫ ладіи-
тѣ на сушѫ-тѫ, оставихѫ всичко, и отидохѫ
слѣдъ него.
12 И когато бѣше въ единъ отъ градове-тѣ, ето
человѣкъ пълнъ съ проказѫ; който, като видѣ
Іисуса, паднѫ на лице-то си, та му ся помоли
и казуваше: Господи, ако щешь, можешь да мя
13 очистишь. А той прострѣ рѫкѫ, та ся допрѣ
до него, и рече: Ищѫ, бѫди очистенъ: и ту-
14 такси проказа-та ся махнѫ отъ него. И той му
заповѣда да не каже *това* никому, но иди, *ка-
зува*, покажи ся на священника, и принесь за
очищеніе-то си, както е Моисей заповѣдалъ, за
15 свидѣтелство тѣмъ. Но още повече ся расчува-
ше за него, и събирахѫ ся народъ много да слу-
16 шатъ и да гы исцѣлява отъ болѣсти-тѣ имъ. А
той ся оттегляше въ пустыни-тѣ и моляше ся.
17 И единъ день, когато той поучаваше, сѣдя-
хѫ Фарисеи и законоучители, които бѣхѫ на-
дошли отъ всяко село на Галилеѭ, и Іудеѭ
и Іерусалимъ, и сила Господня бѣ въ исцѣля-
18 ваніе-то имъ. И ето, человѣци които носяхѫ на
одръ едного человѣка който бѣше разслабенъ,
и ищахѫ да го внесѫтъ вѫтрѣ, и да *го* сло-
19 жатъ прѣдъ него. Но понеже не намѣрихѫ прѣзъ
дѣ да го внесѫтъ вѫтрѣ поради народъ-тъ,
възлѣзохѫ на покрывъ-тъ, и прѣзъ керамиды-
тѣ спуснѫхѫ го съ одръ-тъ на срѣдѫ прѣдъ
20 Іисуса. И като видѣ *Іисусъ* вѣрѫ-тѫ имъ, рече
му: Человѣче, прощаватъ ти ся грѣхове-тѣ ти.
21 И начнѫхѫ да размыслявать книжници-тѣ и
Фарисеи-тѣ и да казуватъ: Кой е тойзи, който
говори богохулство? Кой може да прощава грѣ-
22 хове освѣнь едного Бога? А като разумѣ Іисусъ
помысли-тѣ имъ, отговори и рече имъ: Що раз-
23 мысллвате въ сърдца-та си? Що е по лесно да ре-
кѫ: Прощаватъ ся грѣхове-тѣ ти, или да рекѫ
24 Стани та ходи? Но за да познаете че Сынъ чело-
вѣческый има власть на земѭ-тѫ да прощава
грѣхове, (рече разслабенному;) тебѣ думамъ
Стани, и дигни одръ-тъ си, та иди у дома си.

25 И на часъ-тъ станж прѣдъ тѣхъ, дигнж това
на което лежаше, та отиде у дома си, и славя-
26 ше Бога. И ужасъ обзѣ всичкы-тѣ, и славяхж
Бога, испълнихж ся отъ страхъ, и казувахж:
Днесь видѣхмы прѣчудны нѣща.
27 И слѣдъ това излѣзе вънъ, и видѣ едного мы-
таря, на име Левій, че сѣдяше на мытарницж-
28 тж, и рече му: Ела слѣдъ мене. И *той* остави
29 всичко, и станж та отиде слѣдъ него. И створи
му Левій голѣмо угощеніе въ кжщж-тж си, и
много множество мытари имаше, и другы кои-
30 то сѣдяхж съ тѣхъ на трапезж-тж. А книжни-
ци-тѣ имъ и Фарисеи-тѣ роптаяхж на уче-
ницы-тѣ му и казувахж: Защо съ мытари-тѣ
31 и грѣшницы-тѣ ядете и піете? А отговори Іи-
сусъ и рече имъ: Нѣматъ нуждж за лѣкарь
32 здрави-тѣ, но болни-тѣ. Не дойдохъ да призо-
вж праведны-тѣ, но грѣшны-тѣ на покаяніе.
33 И тѣ му рекохж: Защо ученици-тѣ Іоанновы
често постятъ, и молбж правятъ, така и Фари-
34 сейскы-тѣ, а твои-тѣ ядатъ и піжтъ? А той
имъ рече: Можете ли створи свадбари-тѣ да по-
35 стятъ доклѣ е съ тѣхъ младоженикъ-тъ? Ще
дойдатъ обаче дни, когато ся отнеме отъ тѣхъ
младоженикъ-тъ; тогазъ прѣзъ онѣзи дни ще
36 постятъ. Казуваше имъ още и притчж: Никой
не туря платъ отъ новж дрехж на ветхж дрехж;
а инакъ, и ново-то дере *ветхж-тж*, и платъ-
тъ отъ новж-тж не си прилича съ ветхж-тж.
37 И никой не налива вино ново въ мѣхове вет-
хы; ако ли не, ново-то вино ще распукне мѣ-
хове-тѣ, и то ще ся излѣе, и мѣхове-тѣ ще
38 ся развалятъ. Но трѣба да ся налива ново-то
вино въ мѣхове новы, та ся завардятъ и двѣ-
39 тѣ. И никой отъ какъ піе *вино* ветхо, не ище
тутакси ново; защото казува: Ветхо-то е по
добро.

ГЛАВА 6.

1 И въ пьрвж-тж сжбботж слѣдъ вторый-тъ
день на пасхж-тж, минуваше той прѣзъ сѣия-

бы-тѣ, и ученици-тѣ му късахѫ класове-тѣ, и
2 ядѣхѫ, като *гы* стрывахѫ съ рѫцѣ. А нѣкои си
отъ Фарисеи-тѣ, рекохѫ имъ: Защо правите
което не е простено да ся прави въ сѫбботѫ!
3 И отговори Іисусъ и рече имъ: Не сте ли че-
ли ни това, което стори Давидъ, когато огладнѣ
4 той и които бѣхѫ съ него? Какъ влѣзе въ Бо-
жій-тъ домъ, и зѣ хлѣбове-тѣ на прѣдложеніе-
то, и яде, и даде и на онѣзи които бѣхѫ съ не-
го, които *хлѣбове* не бѣ простено да гы ядѫтъ
5 *други*, тъкмо едни-тѣ священници? И казуваше
имъ, че Сынъ человѣческый е господарь и на
сѫбботѫ-тѫ.
6 И пакъ въ другѫ сѫбботѫ влѣзе въ съборни-
ще-то, и поучаваше; и имаше тамо нѣкой си
7 человѣкъ, комуто десна-та рѫка бѣ суха. И съ-
гледувахѫ го книжници-тѣ и Фарисеи-тѣ, да ли
въ сѫбботѫ ще *го* исцѣли, за да намѣрятъ об-
8 виненіе противъ него. Но той знаяше помысли-
тѣ имъ, и рече на человѣка съсъ сухѫ-тѫ рѫкѫ:
Стани та ся исправи на срѣдъ. И той станѫ и
9 ся исправи. Тогази имъ рече Іисусъ: Ще вы
попытамъ нѣщо: Що трѣба да прави *нѣкой* въ
сѫбботѫ, добро ли или зло да прави? да спасе
10 ли душѫ, или да погуби? И като гы изгледа
всичкы-тѣ, рече на человѣка: Простри рѫкѫ-тѫ
си. И той стори така: и рѫка-та му станѫ здра-
11 ва както друга-та. А тѣ ся испълнихѫ съ
буйство и разговаряхѫ ся помежду си, що да
сторятъ на Іисуса.
12 Прѣзъ онѣзи дни пакъ излѣзе на горѫ-тѫ да
ся помоли; и цѣлѫ нощь бѣ тамъ на молбѫ
13 къмъ Бога. И като станѫ день призова учени-
цы-тѣ си; и избра отъ тѣхъ дванадесеть, кои-
14 то и нарече апостолы: Симона, когото и на-
именова Петръ, и Андрея брата му, Іакова и
15 Іоанна, Филиппа и Варѳоломея, Матѳея и Ѳомѫ,
Іакова Алфеева, и Симона нарицаемаго Зилота,
16 Іудѫ *брата* Іаковова, и Іудѫ Искаріотскаго,
17 който и станѫ прѣдатель. И като слѣзнѫ съ
тѣхъ, спрѣ ся на едно мѣсто равно и *тамо бѣ-*

сж множина отъ ученицы-тѣ негови, и голѣмо
множество народъ отъ всичкж Іудеіж и Іеруса-
лимъ, и отъ приморіе-то Тирско и Сидонско,
които бѣхж дошли да го послушатъ и да ся
18 исцѣлятъ отъ болѣсти-тѣ си, И страждущи-тѣ
отъ нечисты духове; и *всичкы* ся исцѣлявахж.
19 И всичкый-тъ народъ искаше да ся допрѣ до
него; защото сила излѣзуваше изъ него, и ис-
цѣляваше всичкы-тѣ.
20 И той подигнж очи-тѣ си къмъ ученицы-тѣ
си, и казуваше: Блажени *вы*, сиромаси: защото
21 е ваше царство-то Божіе. Блажени които гла-
дувате сега; защото ще ся насытите. Блажени
които плачете сега; защото ще ся разсмѣете.
22 Блажени сте когато вы възненавидятъ человѣ-
ци-тѣ, и когато вы отлжчатъ и похулятъ, и
пронесжтъ име-то ви като зло, поради Сына че-
23 ловѣческаго. Възрадувайте ся въ онзи день и
възиграйте; защото ето, заплата-та ваша *е* мно-
го на небеса; понеже бащи-тѣ имъ така пра-
24 вяхж на пророцы-тѣ. Но горко на васъ богаты-
тѣ, защото пріимате вече утѣшеніе-то си.
25 Горко на васъ насытены-тѣ, защото ще из-
гладнѣете. Горко на васъ които ся смѣете ны-
26 нѣ, защото ще жалѣете и ще плачете. Горко
вамъ, когато всичкы человѣци ви позахвалятъ:
защото бащи-тѣ имъ така правяхж на лъжли-
вы-тѣ пророцы.
27 Но вамъ, които слушате, казувамъ: Любѣте
врагове-тѣ ваши; добро правѣте на онѣзи кои-
28 то вы ненавиждатъ. Благославяйте онѣзи, кои-
то вы кълнжтъ, и молѣте ся за онѣзи които ви
29 правятъ пакость. На тогозь който тя удари по
странж-тж на лице-то, обърни и другж-тж, и
отъ тогозь който ти зема дрехж-тж, и ризж-
30 тж *си* не спирай. Всякому който бы ти по-
искалъ, дай: и отъ тогозь който зема твои-тѣ
31 *нѣща*, не си гы искай. И както искате да пра-
вятъ человѣци-тѣ вамъ, така и вы правѣте
32 тѣмъ. И ако любите онѣзи които любятъ васъ,
каквж благодать имате? Защото и грѣшницы-

33 тѣ любятъ любящы-тѣ тѣхъ. И ако правите до-
бро на онѣзи които ви правятъ добро, каква
благодать имате? Защото и грѣшници-тѣ пра-
34 вятъ сѫщо-то. И ако давате на заемъ *на тѣзи*
отъ които ся надѣете пакъ да земете, каква
имате благодать? защото и грѣшни на грѣшны
35 заематъ, за да зематъ пакъ равно-то. Но вы
любѣте врагове-тѣ ваши, и добро правѣте, и
на заемъ давайте безъ да ся надѣете за никое
назадь въспріемваніе, и ще бѫде ваша-та за-
плата много, и ще бѫдете сынове на Вышняго;
защото той е благъ къмъ неблагодарны-тѣ и
36 злы-тѣ. Бѫдѣте прочее милосърди, както и О-
37 тецъ вашъ е милосърдъ. И не сѫдѣте, и не ще
да бѫдете сѫдени; не осѫждайте, и не ще да
бѫдете осѫдени; прощавайте, и простени ще
38 бѫдете; Давайте и ще ви ся даде, мѣрѫ добрѫ
натъпканѫ, стръсенѫ и прѣпълненѫ ще ви да-
дѫтъ въ пазухѫ-тѫ ви; защото съ истѫ-тѫ
мѣрѫ съ коіѫто мѣрите, ще ви ся възмѣри.
39 Рече имъ още еднѫ притчѫ: Да ли може
слѣпъ слѣпаго да води? Не щѫтъ ли паднѫ и
40 двама-та въ ямѫ-тѫ? Нѣма ученикъ по горень
отъ учителя си: а всякой *ученикъ* усъвършен-
41 ствуванъ ще бѫде както учитель-тъ си. И за-
що гледашь сѫчицѫ-тѫ, която е въ око-то на
брата ти, а гредѫ-тѫ която е въ твое-то око
42 не съзирашь? Или какъ можешь да речешь на
брата си: Брате, остави да извадѭ сѫчицѫ-
тѫ, която е въ око-то ти, кога ты самъ не ви-
дишь гредѫ-тѫ която е въ твое-то око? Лице-
мѣре, извади първомъ гредѫ-тѫ изъ око-то си,
и тогазь щешь видѣ чисто за да извадишь сѫ-
43 чицѫ-тѫ, която е въ око-то на брата ти. Защо-
то нѣма добро дърво което прави лошъ плодъ,
44 нито лошо дърво което прави плодъ добръ: По-
неже всяко дърво отъ свой-тъ плодъ ся позна-
ва; защото не берѫтъ отъ трънки смокыни,
45 нито кѫсатъ отъ кѫпинѫ грозде. Добрый-тъ
человѣкъ отъ добро-то съкровище на сърдце-то
си износя добро-то; и злый-тъ человѣкъ отъ

зло-то съкровище на сърдце-то си износя зло-
то; защото отъ прѣпълняніе-то на сърдце-то
говорятъ неговы-тѣ уста.
46 И защо мя зовете, Господи, Господи, а не
47 правите това, което казувамъ? Всякой който
иде при мене, и слуша мои-тѣ словеса, и гы
48 прави, ще ви покажѫ кому е подобенъ. Подо-
бенъ е на человѣкъ що зида кѫщѫ, който ис-
копа и задълбочи, и положи основѫ на камькъ;
и когато станѫ наводненіе, нападнѫ рѣка-та
врѣхъ онѫзи кѫщѫ, и не може да ѭ поклати;
49 защото бѣше основана на камькъ. А който слуша
и не прави, подобенъ е на человѣкъ, който е съ-
зидалъ кѫщѫ на земѭ-тѫ безъ основѫ; врьхъ
коѭто нападнѫ рѣка-та; и на часъ-тъ паднѫ,
и станѫ срутяваніе-то на тѫзи кѫщѫ голѣмо.

ГЛАВА 7.

1 И като свърши всичкы-тѣ свои словеса къмъ
народа който го слушаше, влѣзе въ Капернa-
2 умъ. А на нѣкого си стотника слуга-та, който
3 му бѣ милъ, бѣше злѣ боленъ на умираніе. И
като чу за Іисуса, проводи до него отъ старѣй-
шины-тѣ Іудейскы, да го молятъ да дойде да
4 оздрави слугѫ-тѫ му. И тѣ дойдохѫ при Іису-
са та му ся молихѫ прилежно, и казувахѫ: Че
5 е достоинъ тойзи комуто ще сторишь това; За-
щото люби нашій-тъ народъ, и той ни съгради
6 съборище. А Іисусъ вървѣше съ тѣхъ; и кога-
то не бѣше вече далечь отъ кѫщѫ-тѫ, проводи
стотникъ-тъ пріятели до него, да му кажѫтъ:
Господи, не си прави трудъ; защото не съмь
7 достоинъ да влѣзешь подъ мой-тъ покрывъ. За
това нито себе си счетохъ достоинъ да дойдѫ
при тебе; но речи рѣчь, и слуга-та ми ще о-
8 здравѣе. Защото и азъ съмь человѣкъ подъ
власть подчиненъ, и имамъ подъ себе си вой-
ны; и казувамъ тому: Иди, и отхожда; и дру-
гыму: Ела, и дохожда; и на слугѫ-тѫ си: На-
9 прави това, и направя. Това като чу Іисусъ,

почуди ся на него; и обърнѫ ся та рече на и-
дущій-тъ слѣдъ него народъ: Казувамъ ви, ни-
10 то въ Израиля намѣрихъ толкози вѣрѫ. И ко-
гато проводени-тѣ ся завърнѫхѫ въ кѫщи, на-
мѣрихѫ болный-тъ слуга оздравѣлъ.
11 А въ слѣдующій-тъ *день* отхождаше *Іисусъ*
въ градъ, нарицаемый Наинъ; и съ него вър-
вяхѫ мнозина отъ ученицы-тѣ му и народъ мно-
12 го. И когато наближи до врата-та градскы, ето,
износяхѫ на вънъ мъртвецъ, сынъ единороденъ на
майкѫ си; и тя *бѣ* вдовица; и народъ много отъ
13 градъ-тъ имаше съ неѭ. И като ѭ видѣ Го-
сподь, смили ся за неѭ, и рече ѝ: Недѣй пла-
14 ка. И приближи та похванѫ носило-то: а но-
сящи-тѣ ся спрѣхѫ; и рече: Момче, тебѣ ка-
15 зувамъ, стани. И мъртвый-тъ ся подигнѫ и сѣ-
днѫ, и начнѫ да говори; и даде го на майкѫ
16 му. И страхъ обзѣ всичкы-тѣ, и славяхѫ Бога,
и казувахѫ: Пророкъ великъ ся повдигнѫ ме-
17 жду насъ; и, Богъ посѣти свои-тѣ люде. И раз-
чу ся това слово за него по всичкѫ Іудеѭ, и
по всичкѫ-тѫ околность.
18 И възвѣстихѫ Іоанну ученици-тѣ му за всич-
19 ко това. И призова Іоаннъ двамина отъ учени-
цы-тѣ си, та проводи при Іисуса, да му ка-
жѫтъ: Ты ли си който иде, или другыго да о-
20 чаквамы? И като дойдохѫ при него чело-
вѣци-тѣ, рекохѫ: Іоаннъ Крьститель ны про-
води до тебе, и каза: Ты ли си който иде, или
21 другыго да очаквамы? И въ сѫщій-тъ часъ ис-
цѣли мнозина отъ болѣсти и немощи, и отъ
лукавы духове, и на мнозина слѣпы подари
22 прогледуваніе. И отговори Іисусъ и рече имъ:
Идѣте и възвѣстѣте Іоанну което видѣхте и чух-
те, че слѣпи прогледуватъ, хроми ходятъ, прока-
женни ся очистяватъ, глухы прочуватъ, мъртви
въскрьсуватъ, и на сиромасы-тѣ ся благовѣс-
23 тява. И блаженъ е който ся не съблазни въ мене.
24 А когато си отидохѫ проводени-тѣ отъ Іоан-
на, начена да говори на народа за Іоанна: Как-

но излѣзохте да видите въ пустынія-тж? тръсть
25 ли отъ вѣтръ разлюляванж? Но какво излѣ-
зохте да видите? человѣкъ ли облѣченъ въ ме-
кы дрехы? ето свѣтлооблѣчени-тѣ и онѣзи кои-
26 то пируватъ въ царски-тѣ *палаты* сж. Но как-
во излѣзохте да видите? пророкъ ли? Ей, ка-
27 зувамъ ви, и повече отъ пророкъ. Тойзи е за
когото е писано; "Ето азъ проваждамъ вѣсти-
теля моего прѣдъ лице-то ти, който ще устрои
28 пжть-тъ ти прѣдъ тебе." Защото ви казувамъ,
че между родены-тѣ отъ жены никой пророкъ
не е по голѣмъ отъ Іоанна Крьстителя; но най
малкый-тъ въ царство-то Божіе по голѣмъ е
29 отъ него. И всичкый народъ като чухж, и мы-
тари-тѣ, оправдавахж Бога, като ся крьстихж
30 съ крьщеніе-то Іоанново. А Фарисеи-тѣ и за-
конници-тѣ отхвърлихж за себе си волія-тж Бо-
жіія, понеже ся не крьстихж отъ него.
31 И рече Господь: А на какво да уподобіж че-
ловѣцы-тѣ на тойзи родъ? и на какво сж по-
32 добни? Подобни сж на дѣца, които сѣдятъ на
пазарь-тъ, и выкатъ едно на друго и казуватъ
си: Свирихмы ви и не играхте, жалио ви пѣх-
33 мы и не плакахте; Защото дойде Іоаннъ Крьсти-
тель нито хлѣбъ ядé, нито вино піе, и казувате:
34 Бѣсъ има. Дойде Сынъ человѣческый, ядé и піе,
и казувате: Ето человѣкъ ядливъ и виновійца,
пріятель на мытари-тѣ и на грѣшницы-тѣ.
35 И оправда ся мждрость-та отъ всичкы-тѣ си
чада.
36 И моляше го единъ отъ Фарисеи-тѣ да яде
съ него, и той влѣзе въ домъ-тъ Фарисеевъ,
37 и сѣднж на трапезж-тж. И ето жена нѣкоя отъ
градъ-тъ, която бѣше грѣшница, като разбра
че сѣди на трапезж въ домъ-тъ Фарисеевъ, до-
38 несе алавастръ съ муро, И като застанж при
нозѣ-тѣ му отзадѣ и плачѣше, начевж да обли-
ва нозѣ-тѣ му съсъ сьлзы и отриваше *ги* съ ко-
сми-тѣ на главж-тж си, и цѣлуваше нозѣ-тѣ му,
39 и мажаше *ги* съ муро-то. А Фарисей-тъ който го
бѣ призовалъ като видѣ, рече въ себе си и ду-

маше: Тойзи ако да бѣше пророкъ, щѣше да
знае коя и каква е жена-та, която ся допира до
него, че е грѣшница.
40 И отговори Іисусъ и рече му: Симоне, имамъ
нѣщо да ти рекѫ: а той казува: Учителю, ре-
41 чи. Нѣкой си заимодавецъ имаше двама длъжни-
ци; единъ-тъ бѣ длъженъ петстотинъ динаріи
42 а другій-тъ петдесеть. И понеже нѣмахѫ да му
платятъ, прости имъ ги и на двама-та. И тъй,
кажи ми, кой отъ тѣхъ ще го възлюби повече?
43 Отговори Симонъ и рече: Мыслѭ че онзи ко-
муто е оставилъ повече-то. А той му рече: Пра-
44 во си отсѫдилъ. И като ся обърнѫ къдѣ женѫ-
тѫ, рече на Симона: Видишь ли тѫзи женѫ?
Влѣзохъ въ кѫщѫ-тѫ ти, *и ты* водѫ за нозѣ-
тѣ ми не даде; а тя съсъ сьлзы облѣ нозѣ-тѣ
ми, и съ косы-тѣ на главѫ-тѫ си *гы* отры.
45 *Ты* цѣлованіе ми не даде; а тя, отъ какъ сьмь
влѣзалъ, не е прѣстанѫла отъ да цѣлува нозѣ-
46 тѣ ми. *Ты* съ масло главѫ-тѫ ми не помаза; а
47 тя съ мvро помаза нозѣ-тѣ ми. За това ти ка-
зувамъ, прощаватъ ѝ ся многото нейни грѣ-
хове; защото много възлюби; а комуто ся ма-
48 ло прощава, малко люби. И рече ѝ: Прощаватъ
49 ти ся грѣхове-тѣ ти. И тѣзи които сѣдяхѫ съ
него наедно на трапезѫ-тѫ наченѫхѫ да си го-
ворятъ помежду си: Кой е тойзи който и грѣ-
50 хове прощава? И рече на женѫ-тѫ: Вѣра-та
твоя тя спасе; иди си съ миромъ.

ГЛАВА 8.

1 И слѣдъ това ходяше отъ градъ на градъ и
отъ село на село, да проповѣдува и да благо-
вѣстява царство-то Божіе; и дванадесеть-тѣ
2 *ученици бѣхѫ* съ него, И жены нѣкои, които
бѣхѫ исцѣлены отъ злы духове и болѣсти, Ма-
рія нарицаема-та Магдалина, изъ която бѣхѫ
3 излѣзли седмь бѣса, И Іоанна жена-та на Ху-
за, настойникъ-тъ Иродовъ, и Сусанна, и дру-
гы много, които му слугувахѫ отъ свой-тъ си
имотъ.

4 И понеже ся стичаше народъ много, и идяхѫ
при него отъ всекой градъ, рече съ притчѫ:
5 Излѣзе сѣятель-тъ да сѣе сѣме-то си; и кога-
то сѣяше, едно паднѫ край пѫть-тъ, и затъпка
6 ся, и птицы-тѣ небесны го озобахѫ. А друго
паднѫ на камыкъ, и като изникнѫ, изсъхнѫ,
7 защото нѣмаше влагѫ. Друго пакъ паднѫ въ
срѣдъ трьніе-тѣ, и като порастохѫ трьніе-тѣ
8 заглушихѫ го. А друго паднѫ на добрѫ-тѫ зе-
мїѭ, и като нарасте, стори плодъ стократенъ.
Това като говоряше възгласи: Който има уши
да слуша, нека слуша.
9 Попытахѫ го ученици-тѣ и казувахѫ: Що
10 значи тая притча? А той рече: Вамъ е дадено
да познаете тайны-тѣ на царство-то Божіе; а
на другы-тѣ *ся проповѣдува* съ притчы, щото
гледаіѭще да не видятъ и слушаіѭще да не ра-
11 зумѣватъ. И тя е притча-та. Сѣме-то е слово-
12 то Божіе: А *посѣяно-то* край пѫть-тъ сѫ кои-
то слушатъ; слѣдъ това идува діаволъ-тъ, и
отнема слово-то отъ сьрдце-то имъ, да не бы
13 да повѣрувать и ся спасѫтъ. А което на ка-
мыкъ-тъ, *сѫ онѣзи,* които кога чуѭтъ, съ ра-
дость пріиматъ слово-то; и тѣ корень нѣматъ;
които за *малко* врѣме вѣрувать, и во врѣме на
14 напасть отстѫпватъ. А паднѫло-то въ трьніе-
тѣ, тѣ сѫ *онѣзи* които сѫ слушали, и отъ гри-
жы и богатства и сласти житейскы, отхождатъ,
15 и заглушуватъ ся и не приносятъ плодъ. А кое-
то на добрѫ-тѫ земїѭ, тѣ сѫ *онѣзи,* които чу-
ѭтъ слово-то, държѫтъ го въ добро и благо
сьрдце, и приносятъ плодъ въ търпѣніе.
16 И никой като запали свѣщь не ѭ покрыва
съсъ съсѫдъ, нито ѭ туря подъ одръ-тъ; но
ѭ турїѭ на свѣтилникъ-тъ, за да гледатъ ви-
17 дѣливы-тѣ тѣзи които влѣзувать. Защото нѣ-
ма скрышно, което не ще бѫде явно; нито у-
таено, което не ще да бѫде знайно, и не ще да
18 излѣзе наявѣ. За това гледайте какъ слуша-
те; защото който има, ще му ся даде; а кой-
то нѣма, и *онова* което мни че има ще му ся
отнеме.

19 И дойдохѫ при него майка му и братія-та
му, и поради множество-то не можахѫ да при-
20 ближатъ до него. И извѣстихѫ му нѣкои и ка-
зувахѫ: Майка ти и братія-та ти стоіѫтъ вънъ
21 и щѫтъ да тя видятъ. А той отвѣща и рече
имъ: Менѣ ми сѫ майка и братія тѣзи, които
слушатъ слово-то Божіе и го испълняватъ.
22 И единъ день влѣзе въ ладіѭ той и учени-
ци-тѣ му; и рече имъ: Да минемъ отвѫдъ езе-
23 ро-то: и отплувахѫ. И въ врѣме-то на плува-
ніе-то имъ той заспа, и спуснѫ ся буря вѣ-
тренна въ езеро-то и напълняше ся ладія-та и
24 въ опасность бѣхѫ. И приступихѫ та го раз-
будихѫ и казувахѫ: Наставниче, Наставниче,
загынувамы. А той станѫ та запрѣти на вѣтръ-
тъ и на волненіе-то на водѫ-тѫ; и уталожихѫ
25 ся, и станѫ тишина. И рече имъ: Дѣ ви е вѣ-
ра-та? А тѣ уплашени чудихѫ ся, и говорихѫ
си единъ на другый: Кой е тойзи щото по-
велѣва и на вѣтрове-тѣ и на водѫ-тѫ и го
слушатъ?
26 И исплувахѫ въ Гадаринскѫ-тѫ странѫ, коя-
27 то е срѣщѫ Галилеіѫ. И щомъ излѣзе на зе-
міѭ-тѫ, срѣщнѫ го отъ градъ-тъ нѣкой си че-
ловѣкъ, който отъ много годины имаше бѣсо-
ве, и дрехѫ не обличаше, и въ кѫщи не стоя-
28 ше, но въ гробища-та. И като видѣ Іисуса, из-
выка, и припаднѫ нему, и съ гласъ голѣмъ ре-
че: Що *имашъ* ты съ мене, Іисусе Сыне на Бо-
29 га Вышняго? моліѫ ти ся недѣй мя мѫчи. За-
щото повелѣ нечистому духу да излѣзе изъ че-
ловѣка: понеже отъ много врѣме бѣ го прѣ-
хванѫлъ, и вързвахѫ го съ веригы и съ око-
вы та го вардяхѫ; но той раскѫсуваше вър-
30 скы-тѣ, и гоняше го бѣсъ-тъ по пустіи-тѣ. И
попыта го Іисусъ и каза: Какъ ти е име-то?
а той рече: Легеонъ; защото много бѣсове влѣ-
31 зохѫ въ него. И моляхѫ го да имъ не повелѣе
32 да идѫтъ въ бездиѫ-тѫ. А тамъ имаше стадо
отъ много свиніе що пасяхѫ по горѫ-тѫ; и
моляхѫ му ся *бѣсове-тѣ* да имъ дозволи да влѣ-

33 зжтъ въ тѣхъ; и дозволи имъ: И като излѣзнж-
хж бѣсове-тѣ отъ человѣка, влѣзохж въ сви-
ніе-тѣ; и впуснж ся стадо-то прѣзъ стрьмни-
34 нж-тж въ езеро-то та ся издави. А свинопасци-
тѣ като видѣхж това що станж побѣгнжхж, и
отидохж та извѣстихж въ градъ-тъ и въ села-
35 та. И излѣзохж да видятъ станжло-то; и дой-
дохж при Іисуса, и намѣрихж человѣкъ-тъ отъ
когото бѣхж излѣзли бѣсове-тѣ, сѣднжлъ при
нозѣ-тѣ Іисусовы, облеченъ и смысленъ; и у-
36 бояхж ся. И *тѣзи* които бѣхж видѣли това из-
37 вѣстихж имъ, какъ исцѣлѣ бѣсный-тъ. И всич-
ко-то множество отъ околность-тж Гадаринскж,
молихж му ся да си отиде отъ тѣхъ; защото
бѣхж обзѣти отъ голѣмъ страхъ; а той влѣзе
38 въ ладіж-тж и върнж ся. А человѣкъ-тъ, отъ
когото бѣхж излѣзли бѣсове-тѣ, моляше му ся
да бжде съ него; но Іисусъ го испрати и каза:
39 Върни ся у дома си, и раскажи това което ти
стори Богъ. И отиде та проповѣдува по всичкый-
тъ градъ това що му стори Іисусъ.
40 А когато ся върнж Іисусъ, пріи го народъ-тъ;
41 защото всичкы го чакахж. И ето дойде единъ
человѣкъ, на име Іаиръ, (и той бѣ началникъ
на съборище-то), и паднж на нозѣ-тѣ Іисусовы,
42 та му ся моляше да влѣзе въ домъ-тъ му. За-
щото имаше дъщеріж единороднж, като на два-
надесеть годины, и тя бѣше на умираніе. И ко-
гато отхождаше, народъ-тъ го притискаше.
43 И жена нѣкоя си що имаше кръвотеченіе отъ
дванадесеть годины, която бѣ издала на лѣкари
всичкый си имотъ, и не можѐ да ся излѣкува
44 отъ никого, Приближи изъ отзадъ, та ся допрѣ
до полж-тж на дрехж-тж му; и тозъ часъ прѣ-
45 станж теченіе-то на кръвь-тж й. И рече Іисусъ:
Кой е що си допрѣ до мене? и понеже ся от-
ричахж всичкы, рече Петръ и които бѣхж съ
него: Наставниче, народъ-тъ тя притискатъ и
угнѣтаватъ, а ты казувашь: Кой е що ся допрѣ
46 до мене? Но Іисусъ рече: Нѣкой ся допрѣ до
мене; защото азъ усѣтихъ че сила излѣзе изъ

47 мене. И като видѣ жена-та че ся не укры, дой-
де растреперана, и припаднѫ нему, та му иска-
за прѣдъ всичкый-тъ народъ за коіѫ причинѫ
ся допрѣ до него, и какъ на часъ-тъ оздравѣ.
48 А той й рече: Дързай, дъще, твоя-та вѣра тя
исцѣли; иди си съ миромъ.
49 И когато още говоряше, идва нѣкой си отъ
началникъ-тъ на съборище-то, и казува му:
50 Дъщеря ти умрѣ, не труди учитель-тъ. А Іи-
сусъ като чу, отговори му, и каза: Не бой ся;
51 тъкмо вѣрувай, и ще ся избави. И когато влѣ-
зе въ кѫщи, не остави никого да влѣзе, освѣнъ
Петра и Іакова и Іоанна, още бащѫ-тѫ на мо-
52 миче-то и майкѫ му. И плачахѫ всичкы и оплa-
кувахѫ го; А той рече: Не плачѣте; не е умрѣ-
53 ло, но спи. И присмивахѫ му ся, понеже знаяx-
54 хѫ че е умрѣло. Но той испѫди на вънъ всич-
кы-тѣ, и хванѫ го за рѫкѫ-тѫ и извыка, и ка-
55 за: Момиче, стани. И повърнѫ ся духъ-тъ му,
и станѫ на часъ-тъ; и повелѣ да му дадѫтъ
56 да яде. И удивихѫ ся родители-тѣ му; а той
имъ повелѣ да не кажѫтъ никому това що станѫ.

ГЛАВА 9.

1 И като свыка дванадесеть-тѣ свои ученицы,
даде имъ силѫ и власть надъ всичкы-тѣ бѣсо-
2 ве, и да исцѣляватъ болѣсти. И проводи гы да
проповѣдуватъ царство-то Божіе, и да исцѣ-
3 ляватъ болны-тѣ. И рече имъ: Не носѣте ни-
що за въ пѫть, ни тоягѫ, ни тържикъ, ни хлѣбъ,
4 ни сребро, нито по двѣ дрехы да имате. И въ
коіѫто кѫщѫ влѣзете, тамо сѣдѣте и отъ тамо
5 излѣзувайте *на пѫть*. И които не вы пріимѫтъ,
когато излѣзувате отъ онзи градъ, оттърсѣте
и прахъ-тъ отъ нозѣ-тѣ си за свидѣтелство
6 противъ тѣхъ. И *тѣ* излѣзохѫ и ходихѫ отъ се-
ло на село, та проповѣдувахѫ евангеліе-то и
исцѣлявахѫ на всякѫдѣ.
7 И чу Иродъ четверовластникъ всичко що
бываще отъ него; и въ недоумѣніе бѣ, защото

нѣкои казувахѫ, че Іоаннъ е въскрьснѫлъ отъ
8 мьртвы-тѣ; Пакъ другы, че Илія ся е явилъ;
а другы че единъ отъ староврѣменны-тѣ про-
9 роцы е въскрьснѫлъ. И рече Иродъ: Іоанна азъ
посѣкохъ; но кой е тойзи за когото азъ таквы-
зи *нѣща* слушамъ? и искаше да го види.
10 И като ся завърнѫхѫ апостоли-тѣ *при Іисуса*,
исприказахѫ му все що бѣхѫ сторили, и той
гы зѣ *при себе си* и оттегли ся на странѫ въ
едно пусто мѣсто на градъ-тъ нарицаемый Виѳ-
1 саидѫ. А народи-тѣ като разбрахѫ, подирихѫ
го; и той гы пріе, и говоряше имъ за царство-
то Божіе, и коитo имахѫ потрѣбѫ за исцѣля-
12 ваніе, исцѣляваше гы. И день-тъ начена да врѣ-
валя; и пристѫпихѫ дванадесеть-тѣ и реко-
хѫ му: Распусни народъ-тъ, за да идѫтъ по
околны-тѣ села и колибы, да нощуватъ, и да
намѣрятъ хранѫ; защото тука смы въ пусто
13 мѣсто. А той имъ рече: Дайте имъ да ядѫтъ.
А тѣ рекохѫ: Ный нѣмамы повече отъ петь
хлѣба и двѣ рыбы, освѣнь ако бы да идемъ ный
и да купимъ ядене за всичкый-тъ тойзи на-
14 родъ. Защото бѣхѫ до петь тысящи мѫжіе. И
рече на ученицы-тѣ си: Турѣте гы да насѣ-
15 датъ на купове по петдесеть. И сторихѫ така,
16 и турихѫ всичкы-тѣ да насѣдатъ. А той зѣ
петь-тѣ хлѣба и двѣ-тѣ рыбы, погледнѫ на не-
бе-то и благослови гы, и *гы* расчупи, и даваше
на ученицы-тѣ си да сложатъ прѣдъ народъ-
17 тъ. И ядохѫ и насытихѫ ся всичкы, и дигнѫ-
хѫ това що изостанѫ отъ укрухы-тѣ, дванаде-
сеть коша.
18 И когато той ся моляше на самѣ, съ него
бѣхѫ ученици-тѣ му; и гы попыта и рече: Ко-
19 го мя казува народъ-тъ че сьмь? А тѣ отгово-
рихѫ и рекохѫ: *Едни казуватъ че си* Іоаннъ
Крьститель; а другы Илія; другы пакъ че е
въскрьснѫлъ нѣкой отъ староврѣменны-тѣ про-
20 роцы. И рече имъ: А вы кого мя казувате че
сьмь? Отговори Петръ и рече: Христосъ Божій.
21 А той имъ запрѣти строго и повелѣ да не ка-

22 жжтъ това никому. И каза че Сынъ человѣче-
скый трѣба много да пострада и да бжде от-
хвърленъ отъ старѣйшины-тѣ и първосвящен-
ницы-тѣ и книжницы-тѣ, и убитъ да бжде, и
въ третій день да въскръсне.
23 Казуваше още на всичкы: Ако ище нѣкой да
дойде слѣдъ мене, нека ся отрече отъ себе си,
и нека носи кръстъ-тъ си всякой день, и нека
24 мя слѣдува. Защото който ище да спасе животъ-
тъ си, ще го изгуби, и който изгуби животъ-
25 тъ си заради мене, той ще го спасе. Защото
какво ся ползува человѣкъ, ако спечали всич-
кый-тъ свѣтъ, а погуби или отщети себе си!
26 Защото който ся усрами за мене и за думы-тѣ
ми, за него ще Сынъ человѣческый да ся усра-
ми, когато дойде въ своіж-тж славж и въ сла-
27 вж-тж на Отца и на святы-тѣ ангелы. И ка-
зувамъ ви истинж: Има нѣкои отъ стоящы-тѣ
тука, които нѣма да вкусятъ смърть, доклѣ не
28 видятъ царство-то Божіе. И слѣдъ тѣзи думы
минахж ся до осмь дни, и зѣ съсъ себе си Пе-
тра и Іоанна и Іакова, и възлѣзе на горж-тж
29 да ся помоли. И като он моляше, измѣни ся
видъ-тъ на лице-то му, и дрехы-тѣ му станж-
30 хж бѣлы и блистаяхж. И ето двама человѣци
ся разговаряхж съ него, и тѣ бѣхж Моисей и
31 Илія, Които ся явихж въ славж, и говоряхж за
смърть-тж му, която имаше той да испълни
32 въ Іерусалимъ. А Петръ и онѣзи които бѣхж
съ него, бѣхж отяготени отъ сънъ, и когато ся
разбудихж, видѣхж славж-тж му, и двама-та мж-
33 жіе стоящы-тѣ съ него. И когато тѣ ся раздѣ-
лихж отъ него, Петръ рече Іисусу: Наставни-
че, добрѣ е да смы тука: и да направимъ три
шатры, еднж за тебе, и за Моисея еднж, и ед-
34 нж за Иліж; безъ да знае що дума. И когато
казуваше той това, дойде облакъ, и засѣни гы,
и уплашихж ся ученици-тѣ като влѣзохж тѣ въ
35 облакъ-тъ. И станж гласъ изъ облака и казува-
ше: Тойзи е Сынъ ми възлюбленный-тъ; него
36 слушайте. И като станж гласъ-тъ, намѣри ся

Іисусъ саминькъ. И тѣ мълкнѫхѫ; и никому
не казахѫ въ онѣзи дни нищо отъ това що ви-
37 дѣхѫ. А на другый-тъ день, когато слѣзохѫ отъ
38 горѫ-тѫ, срѣщнѫ го народъ много. И сто, че-
ловѣкъ нѣкой отъ народа извыка и казуваше:
Учителю, молѭ ти ся, погледни на сына ми, за-
39 щото ми е единороденъ. И ето духъ го прѣхва-
ща и отведнъжъ пищи, и кѫса го така що той ся
запѣня, и като го смаже, едвамъ ся отмахнува
40 отъ него. И молихъ ся на твои-тѣ ученицы да
41 го испѫдятъ, и не могохѫ. А Іисусъ отговори
и рече: О роде невѣрный и развращенный, до
кога ще бѫдѫ съ васъ, и ще вы търпѭ? Дове-
42 ди *ми* сына си тука. И той още като идяше,
тръшнѫ го бѣсъ-тъ, и го покѫса. А Іисусъ за-
прѣти духу нечистому, и исцѣли момче-то, и
43 даде го на бащѫ му. И удивявахѫ ся всичкы
на величіе-то Божіе. И когато ся всичкы чудя-
хѫ на всичко това що правяше Іисусъ, той ре-
44 че на ученицы-тѣ си: Вложѣте вы въ уши-тѣ
си тѣзи словеса; защото Сынъ человѣческый ще
45 бѫде прѣдаденъ въ человѣческы рѫцѣ. Но тѣ
не разумѣвахѫ тѫзи рѣчь, и покрыта бѣ отъ
тѣхъ, за да ѭ не разберѫтъ; и бояхѫ ся да
46 го попытатъ за тѫзи рѣчь. И влѣзе въ тѣхъ
помыслъ такъвъ: Кой ли отъ тѣхъ ще да е по
47 голѣмъ. А Іисусъ като видѣ помыслъ-тъ на
сърдце-то имъ, зѣ *едно* дѣте, и постави го при
48 себе си; И рече имъ: Който пріиме това дѣте
въ мое-то име, мене пріима; и който пріиме
мене, пріима того който мя е проводилъ; за-
щото който е най малъкъ между всинца вы,
той ще е голѣмъ.
49 А Іоаннъ отговори и рече: Наставниче, ви-
дѣхмы нѣкого си който изгонваше бѣсове съ
твое име, и понеже не слѣдува съ насъ възбра-
50 нихмы му. И рече му Іисусъ: Не дѣйте му въз-
бранява; защото който не е противу насъ, от-
кѫдѣ насъ е.
51 И когато ся испълнихѫ дни-тѣ да ся възне-
се, той утвърди лице-то си да пѫтува къмъ Іе-

52 русалимъ. И отпрати прѣдъ себе си вѣстители,
които отидохѫ и влѣзохѫ въ село Самарянско
53 да му приготвятъ *мѣсто*. Но *тамъ* го не пріѧ-
хѫ, защото лице-то му бѣ на пѫтува-
54 ніе къмъ Іерусалимъ. И като видѣхѫ *това* уче-
ници-тѣ му Іаковъ и Іоаннъ рекохѫ: Господи,
искашъ *ли* да речемъ да слѣзе огнь отъ небе-
55 то, и да гы истрѣби, както стори и Иліа? А
той си обърнѫ, та имъ запрѣти и рече: Вы на
56 кой сте духъ не знаете: Защото Сынъ человѣ-
ческый не е дошелъ да погуби душы человѣ-
ческы, но да спасе; и отидохѫ на друго село.
57 А като вървѣхѫ, рече му нѣкой си въ пѫть-
тъ: Господи, ще дойдѫ слѣдъ тебе дѣто и да
58 идешь. И рече му Іисусъ: Лисицы-тѣ легла и-
матъ, и птицы-тѣ небесны, гнѣзда; а Сынъ
человѣческый нѣма дѣ главѫ да подклони.
59 А на другыго рече: Върви слѣдъ мене; а той
рече: Господи, дозволи ми да идѫ първомъ да
60 погребѫ бащѫ си. А Іисусъ му рече: Остави
мъртвы-тѣ да погребѫтъ мъртвы-тѣ си; а ты
иди та проповѣдувай царство-то Божіе.
61 Рече и другъ: Ще дойдѫ слѣдъ тебе, Госпо-
ди; но първомъ дозволи ми да ся опростѭ съ
62 домашны-тѣ си. И рече му Іисусъ; Никой кой-
то е турилъ рѫкѫ-тѫ си на рало, и гледа на-
задь, не е способенъ за царство-то Божіе.

ГЛАВА 10.

1 Слѣдъ това опрѣдѣли Господь и другы седм-
десеть, и распроводи гы по двамина прѣдъ ли-
це-то си, во всякой градъ и мѣсто дѣто имаше
2 самъ той да идe. И казуваше имъ: Жътва-та е
много, а работници-тѣ малко; за това молѣте
ся на Господарь-тъ на жътвѫ-тѫ, да извади ра-
3 ботницы на жътвѫ-тѫ си. Идѣте; ето азъ вы
4 проваждамъ като агнета въ срѣдъ вълцы: Не
носѣте ни кесіѭ, ни тържикъ, нито обуща, и
5 никого въ пѫть-тъ не поздравявайте. И въ коiѫ-
то кѫщѫ влѣзувате, първомъ казувайте; Миръ

6 на тойзи домъ. И ако бѫде тамъ синъ-тъ на
миръ, ще почини на него вашій-тъ миръ; ако
7 ли не, ще ся повърне на васъ. И въ тѫй кѫ-
щѫ сѣдѣте, и яждте и пійте *което има* у тѣхъ;
защото работникъ-тъ е достоинъ за своѭ-тѫ
заплатѫ; недѣйте ся прѣмѣстя изъ кѫщѫ въ
8 кѫщѫ. И въ който градъ влѣзувате, и вы пріи-
9 матъ, яждте което ви прѣдлагатъ: И исцѣля-
вайте болны-тѣ които сѫ въ него, и казувайте
10 имъ: Наближило ви е царство-то Божіе. А въ
който градъ влѣзувате, и не вы пріиматъ, кога
излѣзувате на *главны-тѣ* му улицы, речѣте:
11 И прахъ-тъ, който е полѣпналъ по насъ отъ
градъ-тъ ви, отръсвамы ви *го;* но това да знае-
12 те, че вы е наближило царство-то Божіе. Ка-
зувамъ ви, че въ онзи день по леко ще бѫде
наказаніе-то на Содомъ, нежели на тойзи градъ.
13 Горко тебѣ, Хоразине, горко тебѣ, Виѳсаидо;
защото ако да бѣхѫ былы въ Тиръ и Сидонъ
бывши-тѣ между васъ чудеса, отдавна бы ся
14 покаяли, сѣдяще въ вретище и пепелъ. Но на
сѫдъ-тъ по леко ще бѫде на Тиръ и на Сидонъ,
15 нежели на васъ. И ты, Капернауме, който си ся
възвысилъ до небеса, до ада ще ся сѭкнешь.
16 Който слуша васъ мене слуша; и който ся от-
мѣта отъ васъ, отъ мене ся отмѣта; а който ся
отмѣта отъ мене, отмѣта ся отъ тогози който
мя е проводилъ.
17 И върнахѫ ся седмдесеть-тѣ съ радость, и
казувахѫ: Господи, съ твое-то име и бѣсове-
18 тѣ ся покоряватъ намъ. А той имъ рече: Ви-
дѣхъ Сатанѫ че паднѫ като свѣткавица отъ
19 небе-то. Ето, давамъ ви власть да настѫпувате
на зміи и на скорпіи, и надъ всякѫ силѫ вра-
20 жіѭ; и нищо нѣма да вы повреди. Но на това
недѣйте ся радува, че духове-тѣ ся покоряватъ
вамъ; а радувайте ся повече, защото имена-та
ваши сѫ написаны на небеса.
21 Въ тойзи часъ възрадува ся духомъ Іисусъ,
и рече: Благодарѭ ти, Отче, Господи на небе-
то и на землѭ-тѫ, че си утаилъ това отъ мудры

и разумны, и открылъ си го на младенцы; сй,
22 Отче, защото така бы угодно прѣдъ тебе. Всичко ми е прѣдадено отъ Отца ми; и освѣнь Отца никой *другъ* не знае кой е Сынъ-тъ, и кой е Отецъ *никой другъ не знае* тъкмо Сынъ-тъ, и *онзи*, комуто бы рачилъ Сынъ-тъ да *го* открые.
23 Обърнѫ ся послѣ особно къмъ ученицы-тѣ, и рече: Блажены очи-тѣ, които виждатъ това
24 което вы видите. Защото ви казувамъ, че многозина пророци и царіе пожелахѫ да видятъ това което вы виждате, и не видѣхѫ, и да чуіѫтъ това що чувате, и не сѫ чули.
25 И ето, нѣкой законникъ станѫ да го испытува, и казуваше: Учителю, какво да правіѫ за
26 да наслѣдіѫ животъ вѣчный? А той му рече:
27 Въ законъ-тъ що е писано? какъ четешь? И той отговори, и рече: Да възлюбишь Господа Бога твоего съсъ всичко-то си сърдце, и съсъ всичкѫ-тѫ си душѫ, и съсъ всичкѫ-тѫ си силѫ, и съсъ всичкый-тъ си умъ, и ближняго твоего
28 както самаго себе си. И рече му: Право си
29 отвѣщалъ; това прави и ще бѫдешь живъ. Но той понеже искаше да оправдае себе си, рече
30 Іисусу: И кой е ближній мой? *На това* отговори Іисусъ и рече: Человѣкъ нѣкой слѣзуваше отъ Ісрусалимъ въ Ісрихонъ, и налѣтѣ на разбойницы, които като го обрахѫ, и наранихѫ, отидохѫ си оставивше го полумъртъвъ. А
31 по случаю нѣкой си священникъ слѣзуваше по него пѫть: и като го видѣ, минѫ отъ срѣщѫ и
32 заминѫ. Подобно и Левитъ *нѣкой*, като стигнѫ на това мѣсто, дойде, видѣ, минѫ отъ срѣщѫ и
33 заминѫ. Но единъ Самарянинъ като пѫтуваше,
34 дойде до него, и като го видѣ смили ся, И пристѫпи та прѣвърза раны-тѣ му, като възливаше масло и вино; послѣ го въскачи на добытъкъ-тъ си, та го занесе въ гостинницѫ-тѫ, и
35 пригоди му. И на утрѣшній-тъ день когато си похождаше, извади та даде два динарія гостинику, и рече му: Пригодявай му: и каквото повече иждивишь, азъ на връщаніе ще ти пла-

36 тіѩ. И тъй отъ тѣзи трима-та кой ти ся виж-
да да е былъ ближенъ на испаднѫлый-тъ въ
37 разбойницы-тѣ? А той рече: Тойзи който му
стори милость. Тогазъ Іисусъ му рече: Иди и
ты така прави.
38 И въ отиваніе-то имъ влѣзе Іисусъ въ нѣ-
кое село: и жена нѣкоя си на име Маѳа, пріѧ
39 го у домъ-тъ си. И тя имаше сестрѫ нарицае-
мѫ Маріѩ, която бѣ сѣднѫла до нозѣ-тѣ Іи-
40 сусовы, и слушаше слово-то негово. А Маѳа ся
мълвяніе за много-то слугуваніе; и застанѫ та
рече: Господи, не брежишь ли, че сестра ми мя
остави самѫ да слугувамъ? речи ѝ прочее да
41 ми помогне. Отговори Іисусъ, и рече ѝ: Мар-
ѳо, Марѳо, грыжишь ся и мълвишь ся за много
42 нѣща: Но едно е потрѣбно: А Марія избра
добрѫ-тѫ часть, която нѣма да ся отъмне отъ
неіѩ.

ГЛАВА 11.

1 И когато бѣ той на едно мѣсто та ся моля-
ше, като прѣстанѫ, рече му нѣкой си отъ уче-
ницы-тѣ му: Господи, научи ны да ся молимъ,
2 както и Іоаннъ е научилъ ученицы-тѣ си. А *той*
имъ рече: Когато ся молите думайте: Отче нашъ,
който си на небеса, да ся святи име-то твое,
да дойде царство-то твое, да бѫде воля-та твоя,
3 както на небе-то, така и на земіѩ-тѫ; Хлѣбъ-
тъ нашъ насѫщный давай ни го всакой день;
4 И прости ни грѣхове-тѣ ни; защото и ный
прощавамы на всякой нашъ длъжникъ; и не въ-
веди насъ въ искушеніе, но избави насъ отъ
лукаваго.
5 И рече имъ: Кой отъ васъ ако бы ималъ пріѧ-
тель, и отиде при него по срѣдъ нощь, и му
6 каже; Друже, дай ми на заемъ три хлѣба; По-
неже единъ пріятель ми дойде отъ пѫть, и нѣ-
7 мамъ какво да сложѫ прѣдъ него: А той да
отговори извѫтрѣ и да каже: Не дѣй ми до-
сажда; врата-та сѫ вече затворены, и дѣца-та

ми сж на легло-то съ мене, не могж да станж
8 да ти дамъ. Казувамъ ви: Че ако не стане да
му даде защото му е пріятель, то поне за не-
говж-тж безочливость ще стане и ще му даде
9 колкото му трѣбува. И азъ ви казувамъ: Ищѣ-
те и ще ви ся даде; търсѣте и ще намѣрите;
10 Хлопайте и ще ви ся отвори. Защото вся-
кой който ище пріима; и който търси на-
мира; и който хлопа, ще му ся отво-
11 ри. И отъ васъ кой е тойзи баща, щото
ако му поище сынъ му хлѣбъ, а той да му да-
де камькъ? Или *ако му поище* рыбж, намѣсто
12 рыбж змія ли ще му даде? Или ако бы по-
13 искалъ яйце, да ли скорпіж ще му даде? И
тъй когато вы, лукави както сте, знаете да да-
вате добры даванія на чада-та си; колко пове-
че Отецъ небесный ще даде Духа Святаго на
онѣзи които просятъ отъ него.
14 И испжждаше единого бѣса който бѣше нѣмъ;
и като излѣзе бѣсъ-тъ, проговори нѣмый-тъ,
15 и почуди ся народъ-тъ. А нѣкои отъ тѣхъ ре-
кохж: Чрѣзъ Веелзевула князя на бѣсове-тѣ
16 испжжда бѣсове-тѣ. А другы, искушажще *го*
17 искахж отъ него знаменіе отъ небе-то. Но той
като знаяше помыслы-тѣ имъ, рече имъ: Вся-
ко царство раздѣлено противъ себе си запу-
стѣва, и домъ *раздѣленъ* противъ себе си пада.
18 Тъй и сатана ако ся раздѣли самъ си противъ
себе си, какъ ще устои царство-то му? поне-
же казувате че азъ изгонявамъ бѣсове-тѣ чрѣзъ
19 Веелзевула. И ако азъ изгонявамъ бѣсове-тѣ
чрѣзъ Веелзевула, сынове-тѣ ви чрѣзъ кого гы
изгонявать? За това тѣ ще ви бждать сжди-
20 ци. Ако ли азъ съ Божій пърстъ изгонявамъ
бѣсове-тѣ, то е настигнало на васъ царство-то
21 Божіе. Когато крѣпкый-тъ оборжженъ варди
дворъ-тъ си, имѣніе-то му е въ безопасность.
22 Но когато по крѣпкый-тъ отъ него нападне та
го побѣди, зема му всеоржжіе-то на което си
23 е надѣялъ, и расподѣля неговъ-тъ сбиръ. Кой-
то не е съ мене, противъ мене е, и който не

24 събира заедно съ мене, той распылява. Когато
нечистый-тъ духъ излѣзе изъ человѣка, об-
хожда по безводны мѣста и търси спокойствіе;
и като не намѣри, казува: Да ся завърнѫ въ
25 домъ-тъ си отъ дѣто излѣзохъ. И като дойде
26 намѣрва *го* пометенъ и украсенъ. Тогазь отхож-
да и зема съ него си други седмь духове, отъ
себе си по лукавы, и влѣзуватъ и живѣіѫтъ
тамъ; и сетно-то състояніе на оногозь человѣ-
ка бива по лошо отъ първо-то.
27 И когато той говоряше това, една жена отъ
народа въздигнѫ гласъ и рече му: Блажена у-
троба-та която тя е носила, и съсци-тѣ, които
28 си сукалъ. А той рече: Още по блажени сѫ
29 които слушатъ слово-то Божіе и го пазятъ. А
когато ся събираше народъ-тъ, наченѫ да го-
вори: Тойзи родъ е лукавъ; знаменіе ище, и
друго знаменіе нѣма да му ся даде, освѣнъ зна-
30 меніе-то на пророка Іонѫ. Защото както Іона
станѫ знаменіе на Ниневійцы-тѣ, така ще и
Сынъ человѣческый на тойзи родъ *знаменіе* да
31 бѫде. Царица-та Южна ще въстане на сѫдъ-тъ
съ человѣцы-тѣ на тойзи родъ, и ще гы осѫ-
ди; защото отъ краища-та на земѭ-тѫ дойде
да чуе мѫдрость-тѫ Соломоновѫ; и ето тука е
32 повече отъ Соломона. Мѫжіе-тѣ Ниневійскы ще
въстанѫтъ на сѫдъ-тъ съ тойзи родъ, и ще го
осѫдятъ; защото тѣ ся покаяхѫ чрѣзъ Іоновѫ-
тѫ проповѣдъ; и ето, тука е повече отъ Іонѫ.
33 И никой не запаля свѣщь да ѭ тури на
скрышно мѣсто, нито подъ шиникъ, но на свѣ-
тилникъ, за да виждатъ свѣтеніе-то които влѣ-
34 зуватъ. Свѣтило на тѣло-то е око-то: и тъй
кога е око-то ти чисто, и всичко-то твое тѣ-
ло е освѣтлено, а кога е лукаво, и тѣло-то ти
35 е тъмно. За то внимавай да не бы видѣлина-
36 та която е въ тобе да е тьмнина. Ако прочее
всичко-то твое тѣло е освѣтлено, и нѣма нѣ-
коѭ тьмнѫ часть, то ще всичко освѣтлено да
бѫде, както кога тя свѣтило-то освѣтява съсъ
сіяніе-то си.

10)

37 И като говоряше *това*, нѣкой си Фарисей го
умоляваше да обѣдува въ неговъ-тъ домъ, и
38 той влѣзе и сѣднѫ на трапезѫ-тѫ. А Фарисей-
тъ като го видѣ че не ся омы прѣди ядеnіе-
39 то, почуди ся. И Господь му рече: Сега вы Фа-
рисеи-тѣ вънѣшно-то на чашѫ-тѫ и на паницѫ-
тѫ очистяте; а вѫтрѣшно-то ви е пълно съ
40 грабежъ и лукавство. Безумни! тойзи който
е направилъ вънѣшно-то, не е ли направилъ и
41 вѫтрѣшно-то? Но отъ това що имате дайте ми-
лостынѭ, и ето всичко ще бѫде за васъ чисто.
42 Но горко на васъ Фарисеи-тѣ, защото давате
десетъкъ отъ мятвѫ-тѫ, отъ рутѫ-тѫ и отъ
всяко зеліе, и небрежите сѫдбѫ-тѫ и любовь-
тѫ Божіѭ. Това трѣбаше да правите, и онова
43 да не оставяте. Горко вамъ Фарисеи, защото
обычате прѣдсѣданія-та въ съборища-та и по-
44 здравенія-та въ пазары-тѣ. Горко вамъ, книж-
ници и Фарисеи, лицемѣри, защото сте като гро-
бове които не личатъ, и человѣци-тѣ които
ходятъ отгорѣ не знаѭтъ.
45 И отговори нѣкой отъ законницы-тѣ и рече
му: Учителю, това като казувашь и насъ ко-
46 ришь, А той рече: Горко и на васъ законници-
тѣ, защото натоваряте на человѣцы-тѣ бреме-
на тежкы за носяніе, и вы нито съ единъ пьрстъ
47 не ся допирате до бремена-та. Горко вамъ, за-
щото зидате памятницы-тѣ на пророцы-тѣ, а
48 бащи-тѣ ви гы убихѫ. И тъй свидѣтелствува-
те и вы и соизволявате на дѣла-та на бащы-тѣ
си; защото тѣ гы убихѫ, а вы имъ памя-
49 тницы-тѣ зидате; За това и прѣмудрость-та
Божія рече: Ще имъ проводѭ пророцы и апо-
столы, и отъ тѣхъ ще убіѭтъ и изгонятъ;
50 За да ся придири отъ тойзи родъ крьвь-та на
всичкы-тѣ пророцы, която е проливана отъ
51 какъ ся е свѣтъ-тъ създалъ, Отъ кръвь-тѫ на
Авеля, до кръвь-тѫ на Захаріѭ убитаго меж-
ду олтарь-тъ и храмъ-тъ; ей, казувамъ ви, ще
52 да ся придири отъ тойзи родъ. Горко на васъ
законницы-тѣ, защото зехте ключь-тъ на зна-

ніс-то; и сами не влѣзохте, а че и на тѣзи
които щѣхѫ да влѣзѫтъ възбранихте.
53 И когато имъ казуваше той това, книжници-
тѣ и Фарисеи-тѣ наченѫхѫ твърдѣ да ся я-
рятъ и да изваждатъ изъ уста-та му отвѣты
54 за много нѣща, Като го причакувахѫ, и тър-
сяхѫ да уловятъ нѣщо отъ уста-та му, за да
го обвинятъ.

ГЛАВА 12.

1 Между това като ся събрахѫ много тысящи
народъ, толкозь щото едни другы ся тъпчахѫ,
наченѫ да говори на ученицы-тѣ си: Най пър-
во пазѣте себе си отъ квасъ-тъ Фарисейскый,
2 който е лицемѣріе. *Защото* нѣма нищо покры-
то, което да ся не открые, и тайно, което да
3 ся не знае. За това колкото говорихте въ тъ-
мнинѫ, на видѣло ще ся чуе: и каквото сте ка-
зали на ухо въ скрышны-тѣ стаи, отъ горѣ на
4 покрывъ-тъ ще ся проповѣда. А на васъ мои-
тѣ пріятели казувамъ: Не бойте ся отъ тѣзи
които убиватъ тѣло-то, и които слѣдъ това не
5 могѫтъ повече нищо да направятъ. Но ще ви
обадіѫ отъ кого да ся боите; бойте ся отъ оно-
гозь който слѣдъ убиваніе-то има власть да
хвърли въ пькълъ-тъ; ей, казувамъ ви, отъ не-
6 го да ся боите. Не ся ли продаватъ петь враб-
чета за два ассарія? и ни едно отъ тѣхъ не е
7 забравено прѣдъ Бога; Но и косми-тѣ на гла-
вѫ-тѫ ви всичкы-тѣ сѫ изброени. И така не
бойте ся; вы сте отъ много врабчета по добри.
8 И пакъ ви казувамъ че всякой който мя испо-
вѣда прѣдъ человѣцы-тѣ, и Сынъ человѣче-
скый ще го исповѣда прѣдъ ангелы-тѣ Божіи:
9 А който ся отрече отъ мене прѣдъ человѣцы-
тѣ, отреченъ ще бѫде прѣдъ ангелы-тѣ Божіи.
10 И всякой що бы казалъ рѣчь на врьхъ Сына че-
ловѣческаго, ще му ся прости: но който рече
хулѫ противъ Духа Святаго, нѣма да му ся
11 прости. И кога вы приведѫтъ на съборища-та

и *прѣдъ* началства-та и власти-тѣ, не дѣйте ся
грыжи какъ или какво ще ся отговорите, или
12 какво ще речете: Защото Духъ Святый ще вы
научи въ истый-тъ часъ що трѣба да речете.
13 И рече му нѣкой си отъ народъ-тъ: Учите-
лю, речи на брата ми да раздѣли съ мене на-
14 слѣдіе-то. А той му рече: Человѣче, кой мя е
поставилъ сѫдникъ или дѣлитель надъ васъ?
15 И рече имъ: Гледайте и пазѣте ся отъ любо-
стяжаніе-то; защото ако има нѣкой прѣмного,
животъ-тъ му не ся състои отъ имотъ-тъ му.
16 И рече имъ притчѫ, и казуваше: На нѣкой си
богатъ человѣкъ нивя-та му дадохѫ много плодъ.
17 И мысляше си въ себе си и думаше: Какво да
сторіѭ? защото нѣмамъ дѣ да съберѫ плодове-
18 тѣ си. И рече: Това ще да сторіѭ; да съборіѭ
житницы-тѣ си, и да съградіѭ по голѣмы, и да
съберѫ тамъ всичкы-тѣ си жита и имотъ-тъ
19 си. И да рекѫ на душѫ-тѫ си: Душе, имашь
много пригоды вложены за много годины; по-
20 чивай, яждь, пій, и весели ся. А Богъ му ре-
че: Безумне, тѫзи нощь ще ти изищѭтъ ду-
шѫ-тѫ: а това що си приготвилъ, кому ще бѫ-
21 де? Така *бывa* на того който събира за себе си,
и не богатѣе въ Бога.
22 Рече пакъ на ученицы-тѣ си: За това ви ка-
зувамъ: Не дѣйте ся грыжи за животъ-тъ си,
какво да ядете, нито за тѣло-то си какво да
23 облѣчете. Животъ-тъ е по драгоцѣненъ отъ хра-
24 нѫ-тѫ, и тѣло-то отъ облѣкло-то. Разсмотрѣте
враны-тѣ, че не сѣіѭтъ нито жьнѭтъ; тѣ нѣматъ
нито съкровища нито житницы, и Богъ гы хра-
ни; колко повече сте вы по добри отъ птицы-тѣ?
25 И кой отъ васъ съ грыжаніе може да прило-
26 жи на възрастъ-тъ си единъ лакъть? И тъй ако
най малко нѣщо не можете, защо ся грыжите
27 за друго? Разсмотрѣте кремове-тѣ какъ растѭтъ;
не ся трудятъ, нито прѣдѭтъ; но казувамъ ви,
че нито Соломонъ во всичкѫ-тѫ си славѫ ся
28 облѣче както единъ отъ тѣхъ. И ако трѣвѫ-
тѫ, която днесь іѭ има на поле-то, и утрѣ іѭ

хвърлятъ въ пещь, Богъ ѭ така облича, колко
29 повече васъ, маловѣрци? И вы не дѣйте търси
какво ще ядете или какво ще пiете; и не дѣй-
30 те ся обеспокоява: Защото всичко това търсятъ
язычници-тѣ на свѣтъ-тъ; а Отецъ вашъ знае
31 че това ви трѣбува. Но търсѣте царство-то
32 Божiе, и това всичко ще ви ся приложи. Не
бой ся, мало стадо; защото Отецъ ви благово-
33 ли да ви даде царство-то. Продайте имотъ-тъ
си и дайте милостынѭ: направѣте си кесiи
които не овехтяватъ, съкровище на небеса кое-
то не оскудѣва, дѣто крадецъ не приближава,
34 нито молецъ растлѣва. Защото дѣто е съкрови-
ще-то ваше, тамо ще бѫде и сърдце-то ваше.
35 Да бѫдѫтъ чрѣсла-та ви опасаны, и свѣтилни-
36 ци-тѣ ви запалени. И вы бѫдете подобни на
человѣцы които чакатъ господаря си, кога ще
ся върне отъ свадбѫ-тѫ, да му отворятъ тозь
37 часъ, щомъ дойде и похлопа. Блажени тѣзи ра-
би, които кога дойде господарь-тъ имъ гы на-
мѣри будны; истинѫ ви казувамъ, че ще ся
опаше, и ще гы тури да сѣднѫтъ на трапезѫ-
38 тѫ, и ще мине да имъ пошета. И ако дойде въ
вторѫ-тѫ стражѫ, или въ третiѫ-тѫ стражѫ
дойде, и гы намѣри така, блажени сѫ онѣзи
39 раби. И това още знайте, че ако бы зналъ
стопанинъ-тъ на кѫщѫ-тѫ въ кой часъ ще
дойде крадецъ-тъ, буденъ бы стоялъ, и не бы
40 оставилъ да му подкопаѭтъ кѫщѫ-тѫ. Бѫдѣте
прочее и вы готови; защото въ който часъ не
мыслите, Сынъ человѣческый ще дойде.
41 *Тогазъ* Петръ му рече: Господи, намъ ли ка-
42 зувашь тѫзи притчѫ, или и на всичкы-тѣ? И
Господь рече: Кой е прочее онзи вѣренъ и бла-
горазуменъ домостроитель, когото господарь-тъ
ще постави надъ слугы-тѣ си, да дава на врѣ-
43 ме *всякому* опрѣдѣленѫ-тѫ хранѫ? Блаженъ той-
зи рабъ когото бы намѣрилъ господарь-тъ му,
44 кога си дойде, че прави така. Истинѫ ви казу-
вамъ че ще го постави надъ всичко-то си и-
45 мѣнiе. Ако ли рече онзи рабъ въ сърдце-то си,

Господарь-тъ ми ще окъснѣе да си дойде; и
начене да біе ратаи-тѣ и ратайкы-тѣ, и да яде
46 и да піе и да ся опива; Ще дойде господарь-
тъ на онзи рабъ, въ день въ който не му ся
надѣе, и въ часъ въ който не знае; и ще го
разсѣче, и неговѫ-тѫ часть ще положи съ не-
47 вѣрны-тѣ. И онзи рабъ който е зналъ волѭ-
тѫ на Господаря си, че не приготвилъ, нито
сторилъ по волѭ-тѫ му, много ще бѫде битъ.
48 А онзи който не е зналъ и е сторилъ *нѣщо*
достойно за бой, малко битъ ще бѫде. И вся-
кому комуто е много дадено, много ще и да ся
поище отъ него, и комуто сѫ много ввѣрили,
49 повече и ще изищѫтъ отъ него. Огнь дойдохъ
да турѭ на землѭ-тѫ; и какво ищѫ, ако ся е
50 вече запалилъ? Но имамъ крьщеніе да ся крь-
стѭ, и колко ся утѣснявамъ доклѣ да ся изкьр-
51 ши. Мислите ли че дойдохъ да дамъ миръ на
52 землѭ-тѫ? не, казувамъ ви, но раздѣленіе. За-
щото отъ нынѣ петима въ еднѫ кѫщѫ раздѣ-
лени ще бѫдѫтъ, трима-та върху двама-та и
53 двама-та върху трима-та. Ще да ся раздѣлятъ
баща противъ сына и сынъ противъ бащѫ, май-
ка противъ дъщерѭ и дъщеря противъ майкѫ,
свекърва противъ невѣстѫ и невѣста противъ
свекървѫ.
54 Казуваше още и на народъ-тъ: Кога видите
облакъ който ся възвыся отъ западъ, тозь часъ
55 казувате: Дъждь ще вали; и така бива. И ко-
56 га югъ вѣе, казувате: Ще стане горѣщина; и
става. Лицемѣри, лице-то на землѭ-тѫ и на
небе-то умѣете да распознавате; а това врѣме
57 какъ да не распознавате? А защо и по само се-
58 бе си не сѫдите праведно-то? Когато отхож-
дашь съ противникъ-тъ си при князя, въ пѫть-
тъ постарай ся да ся отървешь отъ него, да не
бы тя завлѣкълъ до сѫдника, и сѫдникъ-тъ тя
прѣдаде на слугѫ-тѫ, и слуга-та тя тури въ
59 тьмницѫ. Казувамъ ти: Нѣма да излѣзешь отъ
тамъ, доклѣ не отдадешь и най послѣдне-то
банче.

ГЛАВА 13.

1 И въ това врѣме дойдохѫ нѣкои и му извѣ-
стихѫ за Галилеяны-тѣ, на които кръвь-тѫ
2 Пилатъ смѣсилъ съ жьртвы-тѣ имъ. И отгово-
ри Іисусъ и рече имъ: Мислите ли че тѣзи
Галилеяне за това що така пострадахѫ, сѫ бы-
3 ли най грѣшни отъ всичкы-тѣ Галилеяне? Ка-
зувамъ ви, не; но ако ся не покаете, всинца
4 така ще загынете. Или осмнадесеть-тѣ онѣзи
врьхъ които паднѫ стълпъ-тъ Силоамскый, и
гы уби, мислите ли че тѣ бѣхѫ най грѣшни
отъ всичкы-тѣ человѣцы които живѣѭтъ въ
5 Іерусалимъ? Казувамъ ви, не; но ако ся не
покаете, всинца така ще загынете.
6 Казуваше още тѫзи притчѫ: Нѣкой си има-
ше въ лозіе-то си насаденѫ смоковницѫ, и дой-
7 де да търси плодъ на неѭ, и не намѣри. И ре-
че *на лозаря*: Ето три годины *какъ* идѫ да търсѭ
плодъ отъ тѫзи смоковницѫ, и не намѣрувамъ;
8 отсѣчи ѭ; защо да запразня и земѭ-тѫ? А
той отговори и рече му: Господарю, остави ѭ
и това лѣто, доклѣ раскопаѭ около неѭ, и на-
9 сыпѫ торъ: И ако даде плодъ, *добрѣ;* ако ли
не, подирь това ще ѭ отсѣчешь.
10 И еднѫ сѫбботѫ поучаваше въ едно отъ съ-
11 борища-та; И ето бѣше тамо една жена която
имаше духъ болѣстенъ осмнадесеть годины, и
сгърбена бѣше, и не можаше никакъ да ся ис-
12 прави. Като ѭ видѣ Іисусъ, извыка и рече ѝ:
13 Жено, освободена си отъ болѣсть-тѫ си. И по-
ложи на неѭ рѫцѣ, и тозь часъ ся исправи
14 *жена-та,* и славяше Бога. И отговори начал-
никъ-тъ на съборище-то, който негодуваше,
защото въ сѫбботѫ ѭ исцѣли Іисусъ, и казу-
ваше на народъ-тъ: Шесть дни сѫ, въ които
трѣба да работите; въ тѣхъ прочее идвайте и
15 цѣлѣте ся, а не сѫбботенъ день. Отговори му
Господь и рече: Лицемѣре, всякой единъ отъ
васъ не отврьзва ли въ сѫбботѫ волъ-тъ или
оселъ-тъ си отъ яслы-тѣ, и *го* завожда та *го*

16 напоява? А тая като е дъщеря Авраамова, коѭ-
то е вързалъ Сатана, ето осмнадесеть годины,
не трѣбаше ли да бѫде развързана отъ тѫзи
17 връскѫ въ сѫбботенъ день? И това като гово-
ряше той, посрамявахѫ ся всичкы-тѣ, които му
ся противяхѫ, и всичкый-тъ народъ ся радува-
ше за вси-тѣ славны дѣла неговы.
18 Казуваше още: На какво е подобно царство-
19 то Божіе? и на що да го уприличѫ? Подобно е
на зърно синапово, което человѣкъ зѣ и посѣя
го въ градинѫ-тѫ си; и порасте и станѫ дърво
голѣмо, и птицы-тѣ небесны привитавахѫ въ
неговы-тѣ вѣтви.
20 И пакъ рече: На какво да уподобіѭ царство-
21 то Божіе? Подобно е на квасъ, който като го зѣ
жена скры го въ три мѣры брашно, доклѣ ся
вкиснѫ всичко-то.
22 И като отиваше въ Іерусалимъ, минуваше
прѣзъ градове-тѣ и прѣзъ села-та та поучава-
23 ше. И нѣкой си му рече: Господи, малцина ли
24 сѫ които ще ся спасѭтъ? а той имъ рече: По-
двизавайте ся да влѣзете прѣзъ тѣсны-тѣ врата;
защото мнозина, казувамъ ви, ще ищѭтъ да
25 влѣзѭтъ, и не ще да могѭтъ. Слѣдъ като стане
стопанинъ-тъ на кѫщѫ-тѫ и затвори врата-та,
а вы останете вънъ, и начнете да хлопате на
врата-та и да казувате: Господи, Господи, о-
твори ни, и той отговóри и ви речé: Не вы
26 знаѭ отъ кѫдѣ сте, Тогазь ще начнете да ка-
зувате: Ядохмы прѣдъ тебе и пихмы, и на на-
27 ши-тѣ улицы си поучавалъ. И ще рече: Казу-
вамъ ви, не знаѭ отъ кѫдѣ сте; махнѣте ся
28 отъ мене всинца които работите неправдѫ. Тамъ
ще бѫде плачь и скърцаніе съсъ зѫбы, кога
видите Авраама и Исаака и Іакова и вси-тѣ
пророцы въ царство-то Божіе, а васъ че сте
29 испѫдени вънъ. И ще дойдѭтъ отъ истокъ и
западъ, и отъ сѣверъ и югъ, и ще сѣднѭтъ
30 въ царство-то Божіе. И ето, има послѣдни, кои-
то ще бѫдѫтъ първи, и има първи, които ще
бѫдѫтъ послѣдни.

31 Въ него день дойдохѫ нѣкои Фарисеи, и ка-
зувахѫ му: Излѣзь и си иди отъ тука, защото
32 Иродъ ище да тя убіе. И рече имъ: Идѣте и
речѣте на тѫзи лисицѫ: Ето бѣсове испѫ-
ждамъ, и правѭ исцѣленія днесь и утрѣ; и въ
33 третій-тъ *день* ся свършувамъ. Но трѣба азъ
днесь и утрѣ и въ другый день да идѫ; защото
не е възможно пророкъ да загыне вънъ отъ Іе-
34 русалимъ. Іерусалиме, Іерусалиме, ты който
пророцы-тѣ избивашь, и пратены-тѣ до тебе
съ камьніе побивашь; колко пѫти поискахъ да
съберѫ чада-та ти, както птица пилцы-тѣ си
35 подъ крылѣ, и не рачихте. Ето оставя ся вамъ
домъ-тъ вашъ пустъ. И истинѫ ви казувамъ,
че нѣма да мя видите дори дойде *врѣме-то*, ко-
гато ще речете: Благословенъ който иде въ и-
ме-то Господне.

ГЛАВА 14.

1 И една сѫбботѫ когато дойде той въ кѫщѫ-
тѫ на нѣкого си началника на Фарисеи-тѣ да
2 яде хлѣбъ, тѣ имахѫ очи-тѣ си на него. И ето,
имаше прѣдъ него нѣкой си человѣкъ красни-
3 чавъ. И отвѣща Іисусъ та говоряше на закон-
ницы-тѣ и на Фарисеи-тѣ и рече: Позволено
ли е да цѣли нѣкой въ сѫбботѫ? А тѣ мъл-
4 чахѫ. И нохванѫ та го исцѣли и пуснѫ го.
5 И отговори на тѣхъ и рече: Кой отъ васъ, ако
бы паднѫлъ оселъ-тъ или волъ-тъ му въ ямѫ,
не бы го на часъ-тъ извлѣклъ въ сѫбботенъ
6 день? И не можахѫ на това да му ся отговорятъ.
7 Рече пакъ притчѫ на званны-тѣ, като гледа-
ше какъ избиратъ първы-тѣ за сѣденіе мѣста,
8 и казуваше имъ: Кога тя кани нѣкой на сватт-
бѫ, не сѣдай на първо-то мѣсто, да не бы да
е призовалъ и другыго по почтенъ отъ тебе;
9 И дойде тойзи който е поканилъ и тебе и не-
го, и ти рече: Дай мѣсто на тогова; и тогазь
начнешь съ усрамяваніе да залавяшь послѣ-
10 дне-то мѣсто. Но кога тя поканятъ, иди и сѣ-

дни на послѣдне-то мѣсто, за да ти рече, кога
дойде тойзи който тя е призовалъ: Пріятелю,
възлѣзь по горѣ. Тогазь щешь има славѫ прѣдъ
11 тѣзи които сѣдятъ съ тебе наедно. Защото вся-
кой който възнося себе си ще ся смири, и кой-
то ся смирява ще ся вызнесе.
12 Казуваше и на тогова който го бѣше призо-
валъ: Кога правишь обѣдъ или вечерѭ, не дѣй
кани пріятели-тѣ си, ни братія-та си, ни ро-
днины-тѣ си, нито съсѣды богаты; да не бы тя
подобно и тѣ поканили и ти бѫде заплатено;
13 Но кога правишь угощеніе, поканвай сиромасы,
14 клосны, хромы и слѣпы: И ще бѫдешь бла-
женъ; защото нѣматъ да ти платятъ; понеже
ще ти бѫде заплатено по въскрьсеніе-то на пра-
ведны-тѣ.
15 Това като чу единъ отъ сѣдящы-тѣ съ него,
рече му: Блаженъ който яде хлѣбъ въ царство-
16 то Божіе. А той му рече: Нѣкой си человѣкъ
17 направи вечерѭ голѣмѫ и покани мнозина. И
въ часъ-тъ на вечерѭ-тѫ проводи рабъ-тъ си
да рече на поканены-тѣ: Елате, понеже всичко
18 е вече готово. И наченѫхѫ всички-тѣ *като* на
единъ *умъ* да ся отричатъ: Пьрвый-тъ му ре-
че: Нивѫ купихъ, и нуждѫ имамъ да излѣзѫ
и да ѭ видѭ; молѭ ти ся, имай мя отреченъ.
19 И другъ рече: Купихъ петь чифта волове, и
отхождамъ да гы опытамъ; молѭ ти ся, имай
20 мя отреченъ. И другъ рече: Ожених ъ ся; и за
21 това не могѫ да дойдѫ. И когато си дойде той-
зи рабъ расказа на господаря си това. Тогази
ся разгнѣва стопанинъ-тъ и рече на рабъ-тъ
си: Излѣзь скоро по улицы-тѣ и пѫтища-та
на градъ-тъ, и доведи тука сиромасы-тѣ и кло-
22 сны-тѣ и хромы-тѣ и слѣпы-тѣ. И рече рабъ-
тъ: Господарю, както си заповѣдалъ станѫ, и
23 още мѣсто има. И рече господарь-тъ на рабъ-
тъ: Излѣзь на пѫтища-та и по ограды-тѣ, и
понуди *гы* да влѣзѫтъ, за да ся напьлни домъ-
24 тъ ми. Защото ви казувамъ: Че никой отъ о-
нѣзь призованы-тѣ человѣцы нѣма да кусне отъ
вечерѭ-тѫ ми.

25 И вървяхж съ него наедно народъ много, и
26 обърнж ся та имъ рече: Ако иде нѣкой при ме-
не и не възненавиди бащж си, и майкж си, и
женж си, и чада-та си, и братія-та си, и се-
стры-тѣ си, а още и свой-тъ си животъ, не мо-
27 же да бжде мой ученикъ. И който не носи
кръсть-тъ си, и не върви слѣдъ мене, не може
28 да ми бжде ученикъ. Защото кой отъ васъ, кога
ище да съгради стълпъ, не сѣда първомъ да
присмѣтне разноскы-тѣ *си*, дали ще има *по-*
29 *трѣбно-то* да *го* искара? Да не бы като положи
основаніе-то, а не може послѣ да *го* искара, че
наченжтъ всичкы-тѣ които гледатъ да му ся
30 подсмиватъ, И да казуватъ: Тойзи человѣкъ
31 наченж да гради и не можѣ да искара. Или кой
царь като отхожда на бой противъ другыго ца-
ря, не сѣда първомъ да размысли, възможно ли
е съ десеть тысящы да стои на срѣщж тогозь
32 който иде противъ него съ двадесеть? Ако ли
не, то кога е той още далечь, отпраща послан-
33 ницы и моли ся за миръ. Тъй прочее всякой
отъ васъ който не ся отрече отъ всичкый-тъ
34 си имотъ, не може да бжде мой ученикъ. Добро
е соль-та; но ако соль-та ся развали, съсъ що
ще ся поправи? Тя вече не струва нито за зе-
мля-тж, нито за торъ-тъ; вънъ ія исхвърлятъ.
Който има уши да слуша нека слуша.

ГЛАВА 15.

1 И всичкы-тѣ мытари и грѣшници ся при-
2 ближавахж около него да го слушатъ. И роптая-
хж Фарисеи-тѣ и книжници-тѣ и казувахж:
Тойзи пріима грѣшницы, и яде съ тѣхъ наед-
3 но. А той имъ рече тжзи притчж, и казуваше:
4 Кой человѣкъ отъ васъ, ако бы ималъ сто ов-
цы, и му ся загуби една отъ тѣхъ, не оставя
деветдесеть-тѣ и деветь въ пустыня-тж, и не
отива слѣдъ изгубенж-тж, доклѣ ія намѣри?
5 И когато ія намѣри, задига ія на плѣщы-тѣ
6 си радостенъ; И като си дойде у дома си, свы-

ква пріятели-тѣ си и съсѣды-тѣ си, и казува
имъ: Радувайте ся съ мене че си намѣрихъ из-
7 губенѫ-тѫ овцѫ. Казувамъ ви че такава радость
бывa на небе-то за едного грѣшника който ся
кае, а не за деветдесеть и деветь праведницы,
8 които нѣматъ нуждѫ отъ покаяніе. Или коя жена,
ако има десеть драхмы и изгуби еднѫ драхмѫ, не
запаля свѣщь, и не мете кѫщѫ-тѫ, и не търси
9 прилѣжно доклѣ ѭ намѣри? И когато ѭ намѣри
свыква пріятелкы-тѣ и съсѣдкы-тѣ си, и казува:
Радувайте ся съ мене, защото намѣрихъ драхмѫ-
10 тѫ, коіѫто бѣхъ изгубила. Така, ви казувамъ,
бывa радость прѣдъ ангелы-тѣ Божіи за едного
каіѭщаго ся грѣшника.
11 Рече още: Нѣкой си человѣкъ имаше двама
12 сынове: И по младый-тъ отъ тѣхъ рече на ба-
щѫ си: Отче, дай ми дѣлъ-тъ който ми ся па-
да отъ имѣніе-то. И раздѣли имъ имотъ-тъ си.
13 И слѣдъ малко дни, по младый-тъ сынъ събра
си всичко-то, и отиде въ странѫ далечнѫ, и
тамъ распылѣ имѣніе-то си, съ разблудно-то
14 си живѣяніе. И като иждиви всичко, станѫ го-
лѣмъ гладъ въ онѫзи странѫ, и той начeнѫ да
15 е въ оскѫдность. И отиде та ся пристави едно-
му отъ гражданы-тѣ на онѫзи странѫ; който
16 го проводи на полета-та си да пасе свиніе. И
желаяше да напълни търбухъ-тъ си отъ рошко-
вы-тѣ, които ядѣхѫ свиніе-то; и никой му не
17 даваше. И като дойде на себе си, рече: На кол-
ко наемницы бащины ми изостава хлѣбъ, а пакъ
18 азъ мрѫ отъ гладъ. Ще станѫ да идѫ при ба-
щѫ си, и ще му рекѫ: Отче, съгрѣшихъ на не-
19 бе-то и прѣдъ тебе, И не сьмь вече достоинъ
да ся наричамъ твой сынъ; стори мя както ед-
20 ного отъ наемницы-тѣ си. И станѫ та дойде
при бащѫ си. И когато бѣ далечь още, видѣ го
баща му, и смили ся, и завтича ся, и нападнѫ
21 на вратъ-тъ му, и го цѣлунѫ. Рече му сынъ
му: Отче, съгрѣшихъ на небе-то и прѣдъ те-
бе, и не сьмь вече достоинъ да ся нарекѫ твой
22 сынъ. И рече баща *му* на слугы-тѣ си: Изне-

сте вънъ най добрж-тж прѣмѣнж, и облѣчѣте
го, и дайте прьстенъ на ржкж-тж му, и обу-
23 ща на нозѣ-тѣ *му;* И докарайте хранено-то
теле та *го* заколѣте, да ядемъ и да ся веселимъ;
24 Защото тойзи ми сынъ мьртъвъ бѣ, и оживѣ, за-
гынжлъ бѣ, и намѣри ся. И начен жж да ся
25 веселятъ. А пе старый-тъ сынъ бѣше на нивж;
и както идяше та наближи кжщж-тж, чу пѣя-
26 ніе и ликуваніе. И привыка едного отъ слугы-
27 тѣ и пыташе що е това? А той му рече: Братъ
ти си дойде; и закла бащя ти хранено-то теле,
28 защото го пріія здравъ. И разгнѣви ся, и не ра-
чаше да влѣзе: и тъй баща му излѣзе, и моля-
29 ше му ся. А той отговори и рече на бащж си:
Ето толкози годины ти работіж, и никога твоіж-
тж заповѣдь не сьмь прѣстжпилъ; и на мене
нито яре ми си далъ нѣкога, да ся повеселіж *и*
30 *азъ* съсъ пріятели-тѣ си: А по що си дойде той-
зи твой сынъ, който изѣде имотъ-тъ ти съ блу-
дницы, за него си заклалъ хранено-то теле.
31 А той му рече: Сынко, ты си выннгы съ мене;
32 и всичко-то мое, твое е: А трѣбаше да ся въз-
веселимъ и да ся възрадвамы, защото тойзи
твой братъ мьртьвъ бѣ и оживѣ, и загынжлъ
бѣ и намѣри ся.

ГЛАВА 16.

1 Говоряше още на ученицы-тѣ си: бѣше нѣ-
кой си богатъ человѣкъ, който имаше домо-
строитель, и го наковладихж нему, че разсыпу-
2 ва имѣніе-то му. И повыка го и рече му: Що
е това което слушамъ за тебе? дай смѣткж-тж
на домостроителство-то си; защото не можешь
3 вече да си домостроитель. Тогазь домостроитель-
тъ рече въ себе си: Що да сторіж, понеже го-
сподарь-тъ ми отнема отъ мене домостроител-
ство то? да копаіж не могж, да просіж срамъ мя
4 е. Разумѣхъ какво да направіж, за да мя пріимжтъ
въ кжщы-тѣ си, кога бждж измѣстенъ отъ до-
5 мостроителство-то. И привыкнж всякого едного

отъ длъжницы-тѣ на господаря си, и рече на
пьрвый-тъ: Колко си длъженъ на господаря ми?
6 А той рече: Сто ведра масло. И рече му: Земи
запискѫ-тѫ си, и седни скоро та напиши пет-
7 десеть. Послѣ рече другыму: А ты колко си
длъженъ? И той рече: Сто коры жито. И казу-
ва му: Земи си запискѫ-тѫ, и пиши осмдесеть.
8 И похвали господарь-тъ неправедный-тъ домо-
строитель, че разумно сторилъ; защото сыно-
ве-тѣ на тойзи вѣкъ въ свой-тъ си родъ сѫ по
9 хытри отъ сынове-тѣ на свѣтлинѫ-тѫ. И азъ
ви казувамъ: Направѣте си пріятели отъ богат-
ство-то на неправдѫ-тѫ, за да вы пріимѫтъ въ
10 вѣчны-тѣ обиталища, когато оскѫдѣете. Вѣр-
ный-тъ въ малко-то, и въ много-то е вѣренъ;
а неправедный-тъ въ малко-то, и въ много-то
11 е неправеденъ. И тъй, ако въ неправедно-то бо-
гатство вы не быхте вѣрни, кой ще ви повѣри
12 истинно-то *богатство?* И ако въ чуждо-то ся не
13 показахте вѣрни, кой ще ви даде ваше-то? Ни-
кой слуга не може на двама господари да слу-
гува; защото или едного ще намрази, и дру-
гыго ще възлюби, или до едного ще ся прилѣ-
пи, и другыго ще прѣзира. Не можете да рабо-
тите на Бога и на мамона.
14 Всичко това чувахѫ и Фарисеи-тѣ, които бѣ-
15 хѫ сребролюбци; и присмивахѫ му ся. И рече
имъ: Вы сте които показвате себе си праведны
прѣдъ человѣцы-тѣ; но Богъ знае сьрдца-та
ви; защото онова което е высоко въ человѣцы-
16 тѣ, то е мьрзость прѣдъ Бога. Законъ-тъ и про-
роци-тѣ до Іоанна *бѣхѫ;* отъ тогази царство-
то Божіе ся благовѣствува, и всякой ся нуди
17 *да влѣзе* въ него. И по лесно е небе-то и земя-
та да прѣминѫтъ, а не една точка отъ законъ-
18 тъ да падне. Всякой който напуща женѫ-тѫ си
и ся оженя за другѫ, прѣлюбодѣйствува, и вся-
кой който ся ожени за напуснѫтѫ отъ мѫжъ,
прѣлюбодѣйствува.
19 Имаше нѣкой си человѣкъ богатъ, и обличa-
ше ся въ багреницѫ и виссонъ, и веселяше ся

20 всякой день свѣтло. Имаше пакъ и нѣкой сиромахъ на име Лазарь, който покрытъ съсъ
21 струпеи лежаше прѣдъ врата-та му. И желаяше да ся насыти отъ трошицы-тѣ, конто падахѫ
22 отъ трапезѫ-тѫ на богатый-тъ; но и псета-та идвахѫ та лижахѫ раны-тѣ му. И дойде врѣме та умрѣ сиромахъ-тъ, и занесохѫ го ангели-тѣ на лоно-то Авраамово. Умрѣ и богатый-тъ и
23 погребенъ бы. И въ пькълъ-тъ, когато бѣше на мѫкы, дига очи-тѣ си и вижда издалечь Авра-
24 ама, и Лазаря въ неговы-тѣ обятія. И той извыка и рече: Отче Аврааме, помилуй мя, и проводи Лазаря, да накваси край-тъ на прьсть-тъ си въ водѫ, и да расхлади языкъ-тъ ми; защо-
25 то сьмь на мѫкы въ този пламькъ. Но Авраамъ рече: Сынко, напомни си че ты си въсприялъ твои-тѣ добрины въ животъ-тъ си; така и Лазарь злины-тѣ; а сега той е на утѣшеніе, а ты
26 на мѫкы. И освѣнь всичко това, между насъ и васъ е утвьрдена пропасть голѣма, така що конто щѫтъ да минѫтъ отъ тука къмъ васъ, да не могѫтъ, нито пакъ конто сѫ тамъ да прѣ-
27 минѫтъ къмъ насъ. А той рече: Моліѫ ти ся прочее, отче, да го пратишь въ бащинъ-тъ ми
28 домъ; Защото имамъ петима братія, да имъ засвидѣтелствува, щото да не бы да дойдѫтъ и
29 тѣ на това мѫчително мѣсто. Казува му Авраамъ: Иматъ Моисея и пророцы-тѣ; да слушатъ
30 тѣхъ. А той рече: Не, отче Аврааме: но ако иде нѣкой отъ мьртвы-тѣ при тѣхъ, ще ся покаѭтъ.
31 Пакъ му рече: Ако не слушатъ Моисея и пророцы-тѣ, не щѫтъ ся увѣри нито ако нѣкой си отъ мьртвы-тѣ въскрьсне.

ГЛАВА 17.

1 И рече на ученицы-тѣ *си:* Не е възможно съблазни-тѣ да не дойдѫтъ; но горко на оно-
2 гози чрѣзъ когото дохождатъ. По добрѣ бы было за него да ся окачаше воденичень камькъ около вратъ-тъ му, и да бѫде хвърленъ въ морс-то, а не да съблазни едного отъ тѣзи мал-

3 кы-тѣ. Внимавайте на себе си. Ако ти прѣгрѣ-
ши братъ ти, погади го; и ако ся покае, про-
4 сти му. И седмь пѫти на день ако ти прѣ-
грѣши, и седмь пѫти на день ся възвърне къмъ
тебе, и каже: Покаювамъ ся, да му простишь.
5 И рекохѫ апостоли-тѣ Господу: Придай ни
6 вѣрѫ. А Господь рече: Ако да имахте вѣрѫ
колкото зърно синапово, рекли быхте на тѫзи
чьрницѫ: Исьргни ся, и насади ся въ море-
7 то, и тя бы вы послушала. А кой отъ васъ
ако има ратай да му оре или да му пасе, щомъ
си дойде отъ нивѫ-тѫ, ще му рече: Мини, сѣ-
8 дни да ядешь? И не ще ли да му рече: Приго-
тви нѣщо да вечерямъ, и стегни ся та ми ше-
тай, докѫдъ ямъ и піѭ, и слѣдъ това ще ядешь
9 и піешь ты? Дали ще благодари на тогозь ратая
защото е свършилъ каквото му е было порѫча-
10 но? Не ся надѣѭ. Така и вы, кога направите
все що ви е повелѣно, казувайте: Ный смы
раби нищожни; защото направихмы това косто
бѣхмы длъжни да направимъ.
11 И въ пѫтуваніе-то си къмъ Іерусалимъ, ми-
12 нуваше прѣзъ срѣдъ Самаріѭ и Галилеѭ. И
веднъжъ когато влѣзваше въ нѣкое си село, срѣ-
щнѫхѫ го десетина прокаженни, които ся спрѣ-
13 хѫ издалечь, И тѣ възвысихѫ гласъ и казува-
14 хѫ: Іисусе наставниче, помилуй ны. И като
гы видѣ, рече имъ: Идѣте ся покажѣте на свя-
щенницы-тѣ. И когато отивахѫ, очистихѫ ся
15 *отъ проказѫ-тѫ*. И единъ отъ тѣхъ, като ви-
дѣ че исцѣлѣ, повърнѫ ся и съ голѣмъ гласъ
16 славяше Бога, И паднѫ на лице при нозѣ-тѣ
му, та му благодаряше; и той бѣ Самарянинъ.
17 А Іисусъ отговори и рече: Не ся ли очисти-
18 хѫ десетима-та, а дѣ сѫ деветима-та? Не ся
ли намѣрихѫ *други* да ся върнѫтъ да въздa-
дѫтъ славѫ Богу, но токо тойзи иноплемен-
19 никъ? И рече му: Стани та си иди; твоя-та
вѣра тя исцѣли.
20 И попытанъ отъ Фарисеи-тѣ, кога ще дойде
царство-то Божіе, отвѣща имъ, и рече: Цар-

ство-то Божіе нѣма да дойде съ изглежданіе;
21 Нито ще *ви* рекжтъ: Ето тука *е*, или, ето тамъ:
защото ето, царство-то Божіе вжтрѣ въ васъ
22 е. И рече на ученицы-тѣ: Ще дойджтъ дни
когато ще пожелаете да видите единъ
отъ дни-тѣ на Сына человѣческаго, и нѣ-
23 ма да видите. И *като* ви рекжтъ: Ето тука *е*,
или, ето тамъ *е*, да не отидете, нито да тича-
24 те подирѣ *му*. Защото както свѣткавица-та, коя-
то блъска отъ единый-тъ *край* на поднебеснж-
тж, свѣти до другый-тъ *край* на поднебеснж-
тж, така ще бжде и Сынъ человѣческый въ свой-
25 тъ си день. Но първомъ трѣба *той* да пострада
много, и да бжде отхвърленъ отъ тойзи родъ.
26 И както въ дни-тѣ Ноевы така ще бжде и въ
27 дни-тѣ на Сына человѣческаго. Ядѣхж, піяхж,
женяхж ся и задомявахж ся до день-тъ въ кой-
то Ное влѣзе въ ковчегъ-тъ; и дойде потопъ-
28 тъ и погуби всичкы-тѣ. Подобно както стана
и въ дни-тѣ Лотовы, ядѣхж, піяхж, купувахж,
29 продавахж, садяхж и градяхж. И въ който день
излѣзе Лотъ изъ Содома навали огнь и жупель
30 отъ небе-то, и погуби всичкы-тѣ. На това по-
добно ще бжде и въ день-тъ въ който Сынъ
31 человѣческый ще ся яви. Въ онзи день който
ся намѣри на покривъ-тъ, и сждове-тѣ му въ
кжщы, да не слѣзе да гы земе; и който е на
32 нивж, такожде да ся не враща назадь. Помнѣте
33 Лотовж-тж женж. Който поище да си уварди
животъ-тъ, ще го изгуби; и който го изгуби, ще
34 го уварди. Казувамъ ви, въ онжж нощь ще бж-
джтъ двама на едно легло; единый-тъ ще ся земе,
35 а другый-тъ ще ся остави. Двѣ *жены* ще наедно
да мѣлятъ; една-та ще бжде зѣта, а друга-та
36 ще ся остави. Двама ще бджтъ на нивж; еди-
ный-тъ ще ся земе, а другый-тъ ще ся остави.
37 Отговарятъ и казуватъ му: Кждѣ, Господи? А
той имъ рече: Дѣто е трупъ-тъ, тамъ ще и
орли-тѣ да ся събержтъ.

ГЛАВА 18.

1 Казуваше имъ още и притчѫ, какъ трѣба вся-
2 кога да ся молятъ, и да ся не облѣнявать: И
говоряше: Имаше въ нѣкой си градъ единъ сѫ-
дникъ, който ся отъ Бога не бояше, и отъ че-
3 ловѣка ся не срамуваше: Имаше и една вдови-
ца въ тойзи градъ, та идяше при него и му
казуваше: Отдай ми право-то отъ съперникъ-
4 тъ ми. И до нѣколко врѣме не рачи; а испослѣ
рече въ себе си: Ако че отъ Бога ся не боіѭ,
5 и отъ человѣка ся не срамувамъ, А то на тѫіѫ
вдовицѫ, понеже ми досаждa, нека ѝ отдамъ
право-то, да не иде до край да мя отяготява.
6 И рече Господь: Слушайте що казува неправе-
7 дный-тъ сѫдникъ: А Богъ нѣма ли да отдаде
право-то на свои-тѣ избранны, които выкатъ
къмъ него деня и нощя, ако и да дълготърпи
8 за тѣхъ: Казувамъ ви, че ще имъ отдаде пра-
во-то скоро. Но Сынъ человѣческый кога дойде
да ли ще намѣри вѣрѫ на земіѭ-тѫ?
9 И пакъ на нѣкои които ся надѣяхѫ на себе
си че сѫ праведни, и уницожавахѫ другы-тѣ,
10 рече тѫзи притчѫ: Двама человѣци възлѣзохѫ
въ храмъ-тъ да ся помолятъ; Единъ-тъ Фари-
11 сей а другый-тъ мытарь. Фарисей-тъ ся испра-
ви и моляше ся въ себе си така: Боже благо-
дарѭ ти, че не съмь както другы-тѣ человѣци,
грабители, обидници, прѣлюбодѣйци или както
12 тойзи мытарь: Постѭ дважь въ седмицѫ-тѫ,
13 десетъкъ давамъ отъ всичко що придобыѭ. И
мытарь-тъ като стояше изъ далечь не щѣше
нито очи-тѣ си къмъ небе-то да подигне, но
біяше ся въ грѫды-тѣ си и думаше: Боже, бѫ-
14 ди милостивъ менѣ грѣшному. Казувамъ ви, че
той слѣзе у дома си оправданъ *повече*, нежели
оный; защото всякой който възнася себе си,
ще ся смири; а който смирява себе си, ще ся
възнесе.
15 Приносяхѫ му още и дѣчица да ся прикосне
до тѣхъ: а ученици-тѣ като видѣхѫ възбрани-

16 хѫ имъ. Но Іисусъ гы привыка, и рече: Оста-
вѣте дѣца-та да дохождатъ при мене, и не гы
въспирайте; зашото на таквизъ е царство-то
17 Божіе. Истинѫ ви казувамъ: Който не пріиме
царство-то Божіе както дѣте, нѣма да влѣзе
въ него.
18 И нѣкой си голѣмецъ го попыта и каза: У-
чителю благый, що да сторѭ за да наслѣ-
19 дувамъ животъ вѣченъ? А Іисусъ му рече:
Що мя казувашь благъ? никой не е благъ, тъ-
20 кмо единъ Богъ. Заповѣди-тѣ знаешь, "Да не
направишь прѣлюбодѣяніе; Да не убіешь; Да не
откраднешь; Да не лъжесвидѣтелствувашь; По-
21 читай бащѫ си и майкѫ си. А той рече: Всич-
ко това сьмь упазилъ отъ младость-тѫ си до
22 нынѣ. Това като чу Іисусъ, рече му: Още едно
ти не достига: Все що имашь продай, и раздай
на сиромасы-тѣ, и ще имашь съкровище на не-
23 бе-то; и дойди та мя послѣдувай. А той като
чу това наскърби ся; защото бѣше много бо-
24 гатъ. И като го видѣ Іисусъ че ся наскърби,
рече: Колко мѫчно ще влѣзѫтъ въ царство-то
25 Божіе, тѣзи които имать богатство. Защото по
лесно е да мине камила прѣзъ иглены уши, а
26 не богатъ да влѣзе въ царство-то Божіе. А кои-
то чухѫ това рекохѫ: И кой може да ся спасе?
27 А той рече: Невъзможно-то у человѣцы-тѣ, у
28 Бога е възможно. А Петръ рече: Ето ный оста-
29 вихмы всичко, и послѣдовахмы тя. А той имъ
рече: Истинѫ ви казувамъ, че нѣма никой кой-
то да е оставилъ кѫщѫ, или родители, или
братія, или женѫ, или чада заради царство-то
30 Божіе, И да не получи многократно на това
врѣме, и въ идущый-тъ вѣкъ животъ вѣченъ.
31 И като зѣ дванадесеть-тѣ при себе си, рече
имъ: Ето възлѣзувамы въ Іерусалимъ, и ще
ся свърши всичко що е написано отъ пророцы-
32 тѣ за Сына человѣческаго. Защото ще бѫде прѣ-
даденъ на язычницы-тѣ и ще му ся поругаіѫтъ,
33 и ще го обезчестятъ, и ще го заплюіѫтъ, И ще
го біѭтъ, и ще го убіѭтъ, и въ третія-тъ день

34 ще възкръсне. И тѣ не разумѣхѫ нищо отъ то-
ва: и тая дума бѣше покрыта за тѣхъ, и не
разбирахѫ това що ся казуваше.
35 А когато наближаваше до Іерихонъ, нѣкой си
36 слѣпъ сѣдише край пѫть-тъ да проси. И като
37 чу че народъ минува, попыта какво е това? И
38 казахѫ му че Іисусъ Назорянинъ минува. То-
газь той извыка, и казуваше, Іисусе, Сыне Да-
39 видовъ, помилуй мя. И тѣзи които вървяхѫ на-
прѣдъ запрѣтявахѫ му да млъкне, но той още
повече выкаше: Сыне Давидовъ, помилуй мя.
40 И спрѣ ся Іисусъ и повелѣ да му го доведѫтъ,
41 и като наближи, попыта го, И каза: Що ищешь
да ти сторіѭ? А той рече: Господи, да прогле-
42 дамъ. И Іисусъ му рече: Прогледай; твоя-та
43 вѣра тя исцѣли. И тутакси прогледа, и тръгнѫ
слѣдъ него, и славяше Бога; и всичкый народъ
като видѣ *това*, въздаде хвалѫ Богу.

ГЛАВА 19.

1 Слѣдъ това влѣзе *Іисусъ* въ Іерихонъ и за-
2 минуваше си. И ето человѣкъ на име Закхей,
който бѣше началникъ на мытари-тѣ, и той бѣ
3 богатъ. И ищѣше да види Іисуса кой е; но не
можаше отъ народа, защото бѣше нисъкъ на
4 възрастъ. И завтече ся на напрѣдъ, та възлѣзе
на единѫ чърницѫ за да го види; понеже прѣзъ
5 него *пѫть* щѣше да мине. И като дойде на то-
ва мѣсто, Іисусъ погледнѫ, видѣ го, и рече му:
Закхее, слѣзь скоро; защото днесь трѣба да
6 останѫ въ твоіѫ-тѫ кѫщѫ. И прибърза та слѣ-
7 зе, и прія го съ радость. И като видѣхѫ *това*
всичкы, помъмрахѫ и казувахѫ: Че при грѣ-
8 шенъ человѣкъ влѣзе да прѣсѣдн. А Закхей
застанѫ и рече Господу: Господи, ето полови-
нѫ-тѫ отъ имотъ-тъ си данамъ на сиромасы-
тѣ; и ако съмь обидѣлъ нѣкого въ нѣщо съ
9 клеветѫ, въздавамъ четверократно. Рече му Іи-
сусъ: Днесь станѫ спасеніе на тойзи домъ; за-
10 щото и той е сынъ Авраамовъ. Понеже Сынъ

человѣческый дойде да потърси и да спасе погынѫло-то.
11 И тѣ като слушахѫ това, приложи та рече и еднѫ притчѫ, защото бѣше близу до Іерусалимъ, и тѣ имахѫ на умъ-тъ си че царство-то
12 Божіе щѣше тутакси да ся яви. И рече: Человѣкъ нѣкой си благороденъ отиде въ странѫ далечнѫ, да пріиме за себе си царство и да ся
13 върне. И повыка десеть отъ слугы-тѣ си, и даде имъ десеть мнасы, и рече имъ: Търгувайте
14 доклѣ дойдѫ. А граждани-тѣ негови ненавиждахѫ го, и испратихѫ слѣдъ него посланницы да кажѫтъ: Не щемъ тогова да царува надъ
15 насъ. И като зѣ царство-то и ся върнѫ, рече да му повыкатъ онѣзи слугы, на които даде сребро-то, да узнае кой какво е припечалилъ.
16 И дойде първый-тъ и рече: Господи, твоя-та
17 мнаса придобы десеть мнасы. И рече му: Добрѣ, рабе добрый; понеже на най малко-то ся пока-
18 за вѣренъ, имай власть надъ десеть града. И дойде вторый-тъ и каза, Господи, твоя-та мнаса
19 створи петь мнасы. Рече и на тогова: Бѫди и
20 ты *владѣтель* надъ петь града. Дойде и другъ, и каза: Господи, ето твоя-та мнаса, коіято и-
21 махъ скѫтанѫ въ кърпѫ: Защото ся бояхъ отъ тебе; понеже си строгъ человѣкъ; земашь което не си положилъ, и жънешь което не си сѣ-
22 ялъ. И казува му: Отъ уста-та ти ще тя сѫдіѫ, рабе лукавый; знаялъ си че сьмь человѣкъ строгъ, и земамъ каквото не сьмь положилъ, и
23 жънѫ каквото не сьмь сѣялъ. И защо не даде сребро-то ми на лихварь-тъ, така що азъ като си дойдяхъ щѣхъ да го приберѫ съ лихвѫ-тѫ?
24 И рече на прѣдстоящы-тѣ: Земѣте отъ него мнасѫ-тѫ, и дайте іѫ на тогози който има де-
25 сеть-тѣ мнасы. (И рекохѫ му: Господи, *той* има
26 десеть мнасы): Защото ви казувамъ, че всякому който има ще му ся даде; а отъ того който нѣма, и това що има, ще ся отнеме отъ него.
27 А мои-тѣ врагове, онѣзи които мя не рачихѫ да ся воцаріѫ надъ тѣхъ, доведѣте *гы* тука, и посѣ-

28 чѣте гы прѣдъ мене. И това като изрече Іисусъ о-
тиваше напрѣдъ и възлѣзуваше въ Іерусалимъ.
29 И когато наближи до Виѳфагіж и Виѳаніж,
къмъ горж-тж която ся казуваше Елеонъ, про-
30 води двама отъ ученицы-тѣ си, И рече имъ:
Идѣте въ срѣщно-то село: въ което щомъ влѣ-
зувате ще намѣрите жрѣбе вързано, на което
никой человѣкъ не е никога възсѣдалъ; отвър-
31 жѣте го и го доведѣте. И ако вы попыта нѣ-
кой: Защо го отвързувате? така ще му речете:
32 Защото трѣбува на Господа. И отидохж прово-
33 дени-тѣ, и намѣрихж както имъ рече. И когато
отвързувахж жрѣбе-то, рекохж имъ стопани-тѣ
34 му: Защо отвързувате жрѣбе-то? А тѣ рѣкохж:
35 На Господа трѣбува. И доведохж го при Іису-
са: и като намѣтахж дрехы-тѣ си на жрѣбе-то,
36 въскачихж Іисуса. И въ отиваніе-то му, пости-
37 лахж дрѣхы-тѣ си по пжть-тѣ. И когато вече
наближаваше до прѣвалж-тж на Елеонскж-тж
горж, наченжхж всичко-то множество на учени-
цы-тѣ да ся радуватъ и да славословятъ Бога
велегласно за вси-тѣ чудеса що бѣхж видѣли;
38 И казувахж: Благословенъ царь-тъ който иде
въ име-то Господне; миръ на небе-то и слава
39 въ вышнихъ. И нѣкои отъ Фарисеи-тѣ между
народъ-тъ рекохж му: Учителю, запрѣти на у-
40 ченицы-тѣ си. И отговори и рече имъ: Казу-
вамъ ви, че ако тѣ млъкнжтъ, то каменіе-тѣ
ще извыкатъ.
41 И като наближи та видѣ градъ-тъ, плака за
42 него, И казуваше: Да бѣ знаялъ и ты, поне въ
тойзи твой день, това което е за миръ-тъ ти;
43 но сега вече ся скры отъ твои-тѣ очи. Защото
ще дойдѫтъ връхъ тебе дни и твои-тѣ неприя-
тели ще направятъ окопъ около тебе, и ще тя
44 обсадятъ, и отъ всякждѣ ще тя утѣснятъ, И
съсыпжтъ тебе и чада-та ти въ тебе, и нѣма
да оставятъ въ тебе камькъ на камькъ; защото
не си разумѣлъ врѣме-то на посѣщеніе-то си.
45 И като влѣзе въ храмъ-тъ, наченж да испж-
46 жда тѣзи които продавахж и купувахж; И ка-

зуваше имъ: Писано е: "Домъ-тъ ми е домъ
за молитвѫ: а вы го направихте пещерѫ раз-
бойническѫ.
47 И поучаваше всякой день въ храмъ-тъ; а пър-
восвященници-тѣ и книжници-тѣ и първи-тѣ
48 отъ народа ищиха да го погубятъ; И не намѣ-
рувахѫ какво да сторять; понеже всичкый-тъ
народъ бѣше прилѣпнѫлъ при него да го слуша.

ГЛАВА 20.

1 И въ единъ отъ оныя дни, когато поучаваше
той народъ-тъ въ храмъ-тъ и благовѣствуваше,
надойдохѫ първосвященници-тѣ и книжници-
2 тѣ наедно съсъ старѣйшины-тѣ, Та му говоря-
хѫ и рекохѫ: Кажи ни съ коіѫ власть правишь
това? или кой е що ти е далъ тъзи власть?
3 Отговори и рече имъ: Ще вы попитамъ и азъ
4 единѫ рѣчь, и кажѣте ми. Кръщеніе-то Іоанново
5 отъ небе-то ли бѣ, или отъ человѣцы-тѣ? А
тѣ си помыслихѫ, и думахѫ: Ако речемъ: Отъ
небе-то, ще рече: Защо не повѣрувахте въ не-
6 го? Ако ли речемъ: Отъ человѣцы-тѣ, всичкый
народъ съ каменіе ще ны убіе; понеже е увѣ-
7 ренъ че Іоаннъ е пророкъ. И отговорихѫ че не
8 знаіѫтъ отъ кѫдѣ бѣ. Тогазь Іисусъ имъ ре-
че: И азъ ви не казувамъ съ коіѫ власть пра-
віѫ това.
9 И начеиѫ да говори на народъ-тъ тъзи прит-
чѫ: Нѣкой си человѣкъ насади лозіе, и даде
го подъ наемъ на земледѣлцы, и отиде на чу-
10 ждѫ странѫ за много врѣме. И во врѣме-то *на
плодове-тѣ* проводи едного отъ слугы-тѣ си при
земледѣлцы-тѣ, да му дадѫтъ отъ плодъ-тъ на
лозіе-то; но земледѣлци-тѣ *го* бихѫ и испра-
11 тихѫ *го* праздепъ. И повтори да проводи и другъ
слугѫ; а тѣ бихѫ и него, и обезчестихѫ *го* и
12 отпратихѫ *го* празденъ. И пакъ проводи третя-
13 го; но тѣ и него наранихѫ и испѫдихѫ. Рече
тогазь стопанинъ-тъ на лозіе-то: Що да сто-
ріѫ? да проводіѫ любезный-тъ си сынъ: може

14 него като видятъ да ся посвѣнятъ. Но земле-
дѣлци-тѣ като го видѣхѫ, мыслихѫ въ себе си
и думахѫ: Тойзи е наслѣдникъ-тъ; елате да го
15 убіемъ, за да бѫде наслѣдство-то наше. И го из-
ведохѫ вънъ отъ лозіе-то та го убихѫ. И тъй,
какво ще имъ направи стопанинъ-тъ на лозіе-
16 то? Ще дойде и ще погуби тѣзи земледѣлцы,
и ще даде лозіе-то на другы. А тѣзи които чу-
17 хѫ рекохѫ: Дано не бѫде. А той гы погледнѫ
и рече; Що е това писано-то, "Камькъ-тъ кой-
то отхвърлихѫ зидари-тѣ, той станѫ глава на
18 ѫглъ-тъ:" Всякой който падне на тойзи ка-
мькъ ще ся строши, а върхъ когото падне, ще
19 го смаже. И поискахѫ първосвященници-тѣ и
книжници-тѣ да турятъ рѫцѣ на него въ той-
зи часъ, защото разумѣхѫ че тѣмъ каза тѫзи
притчѫ; но убояхѫ ся отъ народъ-тъ.
20 И като извардихѫ проводихѫ навѣтницы, кои-
то ся преструвахѫ че сѫ праведни, съ намѣре-
ніе да го уловятъ въ нѣкоѭ рѣчь, та да го прѣ-
дадѫтъ на началство-то и на власть-тѫ прави-
21 телевѫ. И тѣ го попытахѫ и рекохѫ: Учителю,
знаемъ че право говоришь и учишь, и не гле-
дашь на лице, но по истинѫ пѫть-тъ Божій у-
22 чишь. Право ли е за насъ да даваны дань Ке-
23 сарю, или не? А той разумѣ лукавство-то имъ
24 и рече имъ: Защо мя искушавате? Покажѣте
ми единъ динарь; чій образъ и надписъ има?
25 Отговорихѫ и рекохѫ: Кесаревъ. А той имъ ре-
че: Като е тъй, отдайте Кесарево-то на Кесаря,
26 и Божіе-то на Бога. И не могохѫ да уловятъ
нѣщо въ думѫ-тѫ му прѣдъ народъ-тъ; и за-
чудени за отвѣтъ-тъ неговъ, млъкнѫхѫ.
27 И пристѫпихѫ нѣкои отъ Саддукеи-тѣ, кои-
28 то отричатъ въскрьсеніе-то, и го попытахѫ, И
рекохѫ: Учителю, Моисей написа намъ: Ако
умре на нѣкого братъ му, който има женѫ, и
умре той безчаденъ, да земе братъ му женѫ-
29 тѫ, и да възстави сѣме на брата си. А имаше
седмина братія, и първый-тъ зѣ женѫ и умрѣ
30 безчаденъ. И зѣ вторый-тъ женѫ-тѫ и умрѣ и

31 той безчаденъ. И третій-тъ ія зѣ, сѫщо така
32 и седмина-та, и не оставихѫ чада, и умрѣхѫ. А
33 подирь всичкы-тѣ умрѣ и жена-та. И тьй въ
възкрьсеніе-то, на кого отъ тѣхъ ще бѫде жена? защото и седмина-та ія имахѫ за женѫ.
34 А Іисусъ отговори и рече имъ: Чада-та на той-
35 зи вѣкъ женятъ ся и за мѫжь отиватъ: А кои-
то ся сподобятъ да получатъ онзи вѣкъ и възкрьсеніе-то отъ мьртвы-тѣ, нито ся женятъ
36 нито за мѫжь отиватъ: Защото не могѫтъ ве-
че ны да умрѫтъ: понеже сѫ равноангели, и
като сѫ сынове на въскрьсеніе-то, сынове Бо-
37 жіи сѫ. А това че мьртви-тѣ въскрьсуватъ, и
Моисей го изяви при кѫпинѫ-тѫ, когато на-
зоваваше Господа "Бога Авраамова, и Бога Иса-
38 акова и Бога Іаковова." А Богъ не е *Богъ* на мьр-
твы-тѣ, но на живы-тѣ; защото всичкы сѫ жи-
39 ви при него. И отговорихѫ нѣкои отъ книжни-
40 цы-тѣ и рекохѫ: Учителю, ты добрѣ рече. И
не смѣяхѫ вече нищо да го попытатъ.
41 И рече имъ: Какъ казуватъ че Христосъ е
42 сынъ Давидовъ? Кога самъ Давидъ казува въ
книгѫ-тѫ Псаломскѫ: "Рече Господь Господу
43 моему: Сѣдни отдесно ми, Доклѣ положѫ вра-
44 гове-тѣ ти подножіе на нозѣ-тѣ ти. И тьй Да-
видъ го нарича Господь, а какъ е сынъ неговъ?
45 И когато всичкый народъ слушаше, той рече
46 на учениицы-тѣ си: Пазѣте ся отъ книжницы-
тѣ, които щѫтъ да ходятъ прѣмѣнени, и обы-
чатъ поздравленія по пазари-тѣ, и прѣдни-тѣ
сѣдалища въ съборища-та, и пьрвы-тѣ мѣста
47 по вечерянія-та; Които испояждатъ домове-тѣ
на вдовицы-тѣ, и за причинѫ правятъ дългы
молитвы; тѣ ще пріимѫтъ по голѣмо осѫжденіе.

ГЛАВА 21.

1 И като погледнѫ *Іисусъ*, видѣ богаты-тѣ кои-
то турихѫ дарове-тѣ си въ съкровищницѫ-тѫ.
2 А видѣ и нѣкоѭ сиротѫ вдовицѫ която тури
3 тамъ двѣ лепты. И рече: Истинѫ ви казувамъ,

че тая сирота вдовица тури отъ всичкы-тѣ
4 най много: Защото всичкы тѣзи турихѫ въ
даровe-тѣ Божіи отъ изобиліе-то си; а тя отъ
нѣманіе-то си тури всичкый си житъ, колкото
имаше.
5 И когато нѣкои си говорихѫ за храмъ-тъ, че
е украсенъ съ хубавы камыніе и съ посвяще-
6 нія, рече: Ще дойдѫтъ дни, въ които това що
гледате нѣма да остане камыкъ на камыкъ, който
7 да ся не съсыпе. И попытахѫ го и рекохѫ: У-
чителю, а кога ще бѫде това? и какво е зна-
меніе-то, когато ще бѫде това?
8 А той рече: Гледайте да ся не прѣльстите;
защото мнозина ще дойдѫтъ въ мое име и ще
казуватъ: Че сьмь азъ; и ужь врѣме-то набли-
9 жи; но да не отидете слѣдъ тѣхъ. И кога чуе-
те бойове и размирицы, да ся не убоите; за-
щото пьрвомъ тѣ трѣба да бѫдѫтъ; но не е
10 тутакси свършеніе-то. Тогазь имъ казуваше: Че
ще въстане народъ врьхъ народъ, и царство
11 врьхъ царство; И ще бѫдѫтъ на мѣста голѣми
трусове, и гладъ, и морь, още страшилища и
знаменія голѣмы отъ небе-то ще бѫдѫтъ.
12 А прѣдъ всичко това ще турятъ рѫцѣ на
васъ, и ще вы изгонятъ, и ще вы прѣдадѫтъ
на соборища и въ тъмницы, и ще вы извождатъ
прѣдъ царіе и прѣдъ владѣтели заради мое-то
13 име. И това ще ви стане за свидѣтелство. (14) И
тьй, положѣте на сърдца-та си, да не прѣгова-
15 ряте отъ по напрѣдъ какво да отвѣщаете; За-
щото азъ ще ви дамь уста и мѫдрость, на
която не ще могѫтъ да противорѣчатъ, нито
да противостоятъ всичкы-тѣ ваши противници.
16 И ще бѫдете прѣдадени и отъ родители и
братія и роднини и отъ пріятели, и ще умьр-
17 твятъ нѣкои отъ васъ. И отъ всичкы ще бѫ-
18 дете ненавиждани заради мое-то име. Но ко-
19 сьмъ отъ главѫ-тѫ ви нѣма да загыне. Съ
20 търпѣніе-то си придобыйте душы-тѣ си. А
кога видите Іерусалимъ обыколенъ съ войскы,
тогава знайте че наближи запустѣніе-то му.

21 Тогазъ които сѫ въ Іудеѭ да бѣгатъ по горы-
тѣ; и които сѫ въ срѣдъ него да излазятъ *на
вънъ*, и които сѫ въ околности-тѣ да не влѣ-
22 зватъ въ него. Защото тѣзи сѫ дни на отмъ-
23 щеніе, за да ся испълни все що е писано. И
горко на непразны-тѣ и на доящы-тѣ прѣзъ
онѣзи дни; защото ще бѫде голѣма тѫга на
земѭ-тѫ, и гнѣвъ *Божій* врьхъ тойзи народъ.
24 И ще да паднѫтъ подъ остриіе-то на ножь,
и ще бѫдѫтъ закарани въ плѣнъ по всичкы-
тѣ народы. и Іерусалимъ ще бѫде потъпкованъ
отъ язычницы-тѣ, доклѣ ся испълнятъ врѣме-
25 на-та на язычницы-тѣ. И ще бѫдѫтъ знаменія
въ слънце-то и въ лунѫ-тѫ и въ звѣзды-тѣ и
по земѭ-тѫ тѫга на народы-тѣ въ недоуміе-то
26 *имъ*, и ще шуми море-то и вълны-тѣ. Чело-
вѣци-тѣ ще издъхватъ отъ страхъ и отъ оча-
куваніе на *бѣдствія-та* които ще постигнѫтъ
вселенѫѭ, защото силы-тѣ небесны ще ся по-
27 колебаѭтъ. И тогазъ ще видятъ Сына чело-
вѣческаго че иде въ облакъ съсъ силѫ и сла-
вѫ голѣмѫ.
28 И когато начне да става това, въсправѣте
ся и подигнѣте си главы-тѣ; защото наближа-
ва избавленіе-то ви.
29 И рече имъ притчѫ: Виждте смоковницѫ-тѫ
30 и всичкы-тѣ дьрвета. Когато вече гы виждате
че ся развиватъ, знаете отъ само себе си че е
31 близо вече лѣто-то. Така и вы кога видите то-
ва че става, знайте че е близо царство-то Бо-
32 жіе. Истинѫ ви казувамъ, че нѣма да прѣмине
33 тойзи родъ, до кѫдѣ ся сбѫде всичко това. Не-
бе-то и земя-та ще прѣминѫтъ, а мои-тѣ думы
34 нѣма да прѣминѫтъ. Но пазѣте себе си, да не
бы да отегнѫтъ сърдца-та ви отъ обиденіе и
піянство и отъ житейскы грыжы, и вы댥 ности-
35 гне напрасно той день: Защото като примка ще
дойде на всичкы които обитаватъ по лице-то на
36 всичкѫ-тѫ земѭ. За то бѫдѣте будни и молѣте
ся на всяко врѣме, за да ся удостоите да из-
бѣгнете отъ всичко това което има да бѫде, и

да предстанете прѣдъ Сына человѣческаго.
37 И деня той учаше въ храмъ-тъ; а нощя излѣзуваше та нощуваше на горж-тж варицаемж
38 Елеонскж. И всичкый-тъ народъ подраняваха при него въ храмъ-тъ да го слушатъ.

ГЛАВА 22.

1 И наближаваше праздникъ-тъ на бесквасны-
2 тѣ хлѣбове, който ся казува Пасха. И първосвященници-тѣ и книжници-тѣ търсяхж, какъ да го убіжтъ; защото ся бояхж отъ народа.
3 И влѣзе Сатана въ Іудж, който ся казуваше Искаріотъ, който бѣше отъ число-то на двана-
4 десеть-тѣ: И отиде и наговори ся съ първосвященницы-тѣ и войводы-тѣ, какъ да имъ го прѣ-
5 даде. И възрадувахж ся тѣ и нагласихж ся
6 да му дадж тъ сребро. И даде обѣщаніе, и търсяше сгодно врѣме да имъ го прѣдаде безъ народъ-тъ.
7 Дойде же день-тъ на бесквасны-тѣ, въ който
8 трѣбаше да жъртвуватъ пасхж-тж. И проводи Петра и Іоанна и рече: Идѣте и приготвѣте ни
9 да ядемъ пасхж-тж. А тѣ му рекохж: Дѣ и-
10 щешь да приготвимъ? Той имъ рече: Ето щомъ влѣзете въ градъ-тъ, ще вы срѣщне человѣкъ, който носи кърчагъ съ водж; идѣте слѣдъ него
11 въ домъ-тъ въ който влѣзе, И речѣте на стопанинъ-тъ на кжщж-тж: Учитель-тъ казува на тебе: Дѣ е гостинна-та стая въ коіжто наедно
12 съ ученицы-тѣ си що ямъ пасхж-тж? И той ще ви посочи горницж голѣмж посланж; тамо при-
13 готвѣте. И като отидохж намѣрихж както имъ рече: и приготвихж пасхж-тж.
14 И когато дойде часъ-тъ, сѣднж на трапезж-
15 тж, и дванадесеть-тѣ апостоли съ него. И рече имъ: Съсъ желаніе пожелахъ да ямъ тжзи пас-
16 хж съ васъ прѣди страданіе-то си: Защото ви казувамъ че нѣма да ямъ вече отъ неіж, докѣ
17 ся не испълни въ царство-то Божіе. И като зѣ чашж-тж, благодари и рече: Земѣте това и раз-

18 дѣлѣте *го* помежду си. Защото ви казувамъ; че
нѣма да пiѭ отъ плодъ-тъ на лозѫ-тѫ, до кѫдѣ
19 не дойде царство-то Божiе. И зѣ хлѣбъ, и като
благодари прѣломи го, даде имъ и рече: Това
е тѣло-то мое, което ся за васъ дава; това пра-
20 вѣте за мое въспоминанiе. Така *зѣ* и чашѫ-тѫ
слѣдъ вечерiѭ-тѫ, и каза: Тая чаша е новый-
тъ завѣтъ съ моѭ-тѫ кръвь, която ся за васъ
21 пролива. Но ето, рѫка-та на тогозь който мя
22 прѣдава съ мене е на трапезѫ-тѫ. И Сынъ че-
ловѣческый отхожда споредъ както е опрѣдѣле-
но; но горко на тогозь человѣка чрѣзъ когото
23 ся прѣдава; И тѣ наченѫхѫ да разискуватъ по-
между си, кой ли отъ тѣхъ ще е тойзи който
ще стори това.
24 Станѫ още и прѣпирня помежду имъ, кого
25 отъ тѣхъ ще иматъ за по голѣмъ. А той имъ
рече: Царiе-тѣ на народы-тѣ господаруватъ
надъ тѣхъ, и тѣзи които гы владѣѭтъ нари-
26 чатъ ся благодѣтели. А вы не така; но най го-
лѣмый-тъ испомежду вы, да бѫде както най
малкый-тъ; и който началствува, както оногозь
27 който слугува. Защото кой е по голѣмъ, който
сѣди на трапезѫ-тѫ ли, или който слугува? не
тойзи ли който сѣди? но азъ помежду васъ сьмь
28 като единъ който слугува. А вы сте онѣзи кои-
то устояхте съ мене наедно въ мои-тѣ напасти.
29 За това азъ вамъ завѣщавамъ царство, както
30 Отецъ ми завѣща на мене; За да ядете и да
пiете на трапезѫ-тѫ ми въ царство-то мое; и
да сѣднете на прѣстолы, да сѫдите дванадесеть-
тѣ племена Израилевы.
31 И рече Господь: Симоне, Симоне, ето, Сата-
32 на вы поиска, за да *вы* отсѣе като жито: Но
азъ ся молихъ за тебе да не оскудѣе твоя-та
вѣра; и ты когато ся обърнешь, утвьрди бра-
33 тiя-та си. И Петръ му рече: Господи, готовъ
сьмь съ тебе *наедно* и въ тьмницѫ и на смьрть
34 да идѫ. А той му рече: казувамъ ти, Петре,
пѣтель-тъ днесь нѣма да попѣе, прѣди да ся
отречешь *ты* трижды че мя не познавашь.

35 И рече имъ: Когато вы пратихъ безъ кесіѧ,
безъ тържикъ и безъ обуща, останѫхте ли ли-
36 шени отъ нѣщо? А тѣ рекохѫ: Отъ нищо. То-
газь имъ рече: Но сега който има кесіѫ да ѭ
земе *съ себе си*, така и тържикъ, и който нѣма,
нека продаде дрехѫ-тѫ си и нека купи ножь.
37 Защото ви казувамъ, че още и това писано-то
трѣба да ся испълни на мене: "И съ беззакон-
ны-тѣ ся счете," защото *писаны-тѣ* за мене,
38 зематъ край. И тѣ рекохѫ: Господи, ето тука
два ножа. А той имъ рече: Доволно сѫ.
39 И излѣзе та отиде по обычаю на горѫ-тѫ Е-
леонскѫ; отидохѫ слѣдъ него и ученици-тѣ му.
40 И като дойде на мѣсто-то, рече имъ: Молѣте
41 ся да не впаднѣте въ искушеніе. И той ся от-
лѫчи отъ тѣхъ колкото единъ хвърлѣй камькъ,
42 и колѣничи и моляше ся, И думаше: Отче, ако
щешь да мя заминешь съ тѫзи чашѫ; обаче не
43 моя-та воля, но твоя-та да бѫде. И яви му ся
44 ангелъ отъ небе-то та го укрѣпяваше. И понe-
же бѣ въ тѫгѫ, моляше ся по усрьдно: и поть-
та му станѫ както капкы крьвь които капяхѫ
45 на земѭ-тѫ. И като станѫ отъ молбѫ-тѫ, дой-
де при ученицы-тѣ си, и намѣри гы заспалы
46 отъ скърбь: И рече имъ: Що спите? станѣте
та ся молѣте, за да не впаднете въ искушеніе.
47 И когато още говоряше той, ето народъ, и
тойзи който ся наричаше Іуда, единъ отъ два-
надесеть-тѣ, вървѣше напрѣдъ тѣхъ, и приближи-
48 жи при Іисуса да го цѣлуне. А Іисусъ му ре-
че: Іудо, съ цѣлуваніе ли прѣдавашь Сына че-
49 ловѣческаго? И тѣзи които бѣхѫ съ *Іисуса* ка-
то видѣхѫ това що имаше да стане, рекохѫ
50 му: Господи, да ударимъ ли съ ножъ-тъ? И е-
динъ отъ тѣхъ удари първосвященниковъ-тъ
51 рабъ и отрѣза му десно-то ухо. А Іисусъ от-
говори и рече: Оставѣте до тука; и похванѫ
52 ухо-то му и го исцѣли. И рече Іисусъ на пър-
восвященницы-тѣ и на войводы-тѣ на храмъ-
тъ и на старѣйшины-тѣ, що бѣхѫ дошли връхъ
него: Като на разбойникъ ли излѣзохте съ но-

53 жове и сопы? Всякой день бѣхъ съ васъ въ
храмъ-тъ и не прострѣхте ржцѣ на мене. Но
това е вашій-тъ часъ, и власть-та на тьмни-
нж-тж.
54 И като го хванжхж, заведохж и въведохж го
въ домъ-тъ на първосвященника. А Петръ идя-
55 ше слѣдъ него отъ далечь. И наклали бѣхж огнь
на срѣдъ дворъ-тъ та бѣхж насѣдали, и Петръ
56 сѣдяше между тѣхъ. И виждува го една слугы-
ня че сѣди до огнь-тъ, вгледа ся въ него, и
57 рече: И тойзи бѣше съ него. А той ся отрече
58 отъ него, и каза: Жено, не го знаж. И слѣдъ
малко другъ *единъ* го видѣ, и рече: И ты си
59 отъ тѣхъ. А Петръ рече: Человѣче, не сьмь. И
като ся минж до единъ часъ, другъ нѣкой под-
твърдяваше и казуваше: Наистинж и тойзи бѣ-
60 ше съ него; защото е Галилеянинъ. А Петръ
рече: Человѣче, не знаж що казувашь: и тозь
часъ още като говоряше той, пѣтель-тъ попѣ.
61 И обърнж ся Господь та погледнж Петра; и
смысли Петръ рѣчь-тж Господнж, що му рече:
Че прѣди да попѣе пѣтель-тъ, ще ся отречешь
62 отъ мене трижды. И излѣзе Петръ вънъ и пла-
ка горко.
63 И мжжіе-тѣ които държахж Іисуса, ругаяхж
64 му ся и го біяхж. И като го прикривахж удря-
хж го по лице-то, и го пытахж и казувахж:
65 Пророчи, кой е що тя удари. И другы много
хулы казувахж врьхъ него.
66 И като сьмнж, събрахж ся старѣйшины-тѣ
народни, първосвященници-тѣ и книжници-тѣ,
67 та го изведохж на съборъ-тъ си, И *му* рекохж:
Кажи ни, ты ли си Христосъ? и рече имъ: Ако
68 ви кажж, нѣма да повѣрувате; А ако *вы* пы-
тамъ, не ще ми отговорите, нито ще *мя* пус-
69 нете. Отъ нынѣ Сынъ человѣческый ще бжде
70 сѣдящъ отдѣсно на силж-тж Божіж. И всич-
кы-тѣ рекохж: Ты прочее Сынъ Божій ли си?
А той имъ рече: Вы казувате *право* че сьмь
71 азъ. А тѣ рекохж: Що ни трѣбатъ още свидѣ-
телства? защото *ний* сами чухмы отъ уста-та му.

ГЛАВА 23.

1 И станѫхѫ всичко-то множество, и заведохѫ
2 го при Пилата. И наченѫхѫ да го обвиняватъ,
и казувахѫ: Тогова го намѣрихмы че развра-
щава народъ-тъ, и неоставя да даватъ дань на
Кесаря, и казува себе си че е Христосъ *(пома-
3 занникъ)* царь. А Пилатъ го попыта, и каза: Ты
ли си царь-тъ Іудейскый? А той отговори и
4 рече му: Ты *право* казувашь. И Пилатъ рече
на първосвященницы-тѣ и на народъ-тъ: Азъ
не намѣрувамъ никоѭ винѫ въ тогозъ человѣ-
5 ка. А тѣ насилувахѫ, и казувахѫ: Че смущава
народъ-тъ, понеже поучава по всичкѫ Іудеѭ
6 като е наченѫлъ отъ Галилеѭ до тука. А Пи-
латъ, като чу Галилеѭ, попыта, да ли е Гали-
7 леянинъ человѣкъ-тъ. И като разбра че е отъ
Ироловѫ-тѫ държавѫ, проводи го до Ирода,
който бѣше и той въ Іерусалимъ прѣзъ тыя дни.
8 А Иродъ като видѣ Іисуса възрадува ся мно-
го; защото ищѣше отдавна да го види, понеже
слушаше много *работы* за него; и надѣяше ся
9 да види нѣкое знаменіе да става отъ него. И
пыташе го съ много рѣчи; но той му нищо не
10 отговори. А първосвященници-тѣ и кни́жници-
11 тѣ стояхѫ та го обвинявахѫ силно. Но Иродъ
съсъ свои-тѣ си войны слѣдъ като го унищо-
жи и му ся поруга, облѣче го въ дрехѫ свѣт-
12 лѫ, и проводи го пакъ на Пилата. Въ онзи
день Пилатъ и Иродъ ся сприятелихѫ по меж-
ду си; защото испърво имахѫ враждѫ по
между си.
13 А Пилатъ свыка първосвященницы-тѣ и на-
14 чалницы-тѣ и народъ-тъ, И рече имъ: Доведох-
те ми тогозъ человѣка, като че отвращава на-
родъ-тъ; и ето, азъ прѣдъ васъ го испытахъ,
и не намѣрихъ въ тогозъ человѣка ни еднѫ ви-
15 нѫ отъ колкото го обвинявате. Нито пакъ И-
родъ *намѣри;* защото вы пратихъ до него; и
ето нищо достойно за смърть нѣма да е сто-
16 рилъ. И тъй, ще го накажѫ и ще го пуснѫ.

17 А нуждѫ имаше да имъ пуща на всякой пра-
18 здникъ едного *отъ запрѣны-тѣ*. Но всичкы изедно
извыкахѫ и казувахѫ: Махни тогозь, а пусни ни
19 Вараввѫ: Който за нѣкоѭ размирицѫ що бѣ-
ше станѫла въ градъ-тъ, и за убійство хвър-
20 ленъ бѣ въ тъмницѫ. И пакъ възгласи Пилатъ
21 и искаше да пусне Іисуса. А тѣ выкахѫ и ка-
22 зувахѫ: Распни го, распни го. А той и третій
пѫть имъ рече: Че какво зло е сторилъ той? азъ
никоѭ винѫ за смьрть не намѣрувамъ въ него;
23 и тъй, като го накажѫ, ще го пуснѫ. Но тѣ
наваляхѫ съ голѣмы выкове, и искахѫ да бѫ-
де распнѫтъ: и тѣхни-тѣ гласове и първосвя-
24 щенническы-тѣ прѣвъзмогохѫ. И Пилатъ рѣши
25 да имъ бѫде щѣніе-то. И пуснѫ имъ когото
ищяхѫ, запрѣный-тъ за размирство и убійство,
а Іисуса прѣдаде на волѭ-тѫ имъ.
26 И когато го поведохѫ вънъ, уловихѫ Симона
нѣкого си Киринейца, който си идяше отъ по-
ле-то, и натоварихѫ на него крьстъ-тъ, да го
27 носи подиръ Іисуса. И вървяхѫ слѣдъ него
много множество народъ, и жены, които и пла-
28 чахѫ и жаляхѫ за него. А Іисусъ ся обърнѫ
къмъ тѣхъ и рече: Дъщери Іерусалимскы, не-
дѣйте плака за мене, но за васъ си и за ча-
29 да-та ваши плачѣте: Защото ето идѫтъ деніе
въ които ще рекѫтъ: Блажены неплодны-тѣ, и
утробы-тѣ които не сѫ раждалы, и съсци-тѣ
30 които не сѫ кърмили. Тогазь ще наченѫтъ да
казуватъ на горы-тѣ: Паднѣте врьхъ насъ, и
31 на планины-тѣ: Покрыйте ны. Защото ако че
правятъ това съсъ сурово-то дьрво, какво ще
32 бѫде съсъ сухо-то? А карахѫ и другы двами-
на съ него, *които бѣхѫ* злодѣйци, да гы за-
трыѭтъ.
33 И когато дойдохѫ на мѣсто-то, което ся на-
рича Лобно, тамъ распнѫхѫ него и злодѣйцы-
34 тѣ, едного отдесно а другыго отлѣво. А Іисусъ
казуваше: Отче, прости имъ, защото не зна-
ѭтъ що правятъ. И като дѣляхѫ дрехы-тѣ му,
35 мѣтнѫхѫ жрѣбіе. И стояше народъ-тъ та гле-

даше. А заедно съ него и началници-тѣ ругаяхѫ ся и казувахѫ: Другы избави, да избави себе си, ако е той Христосъ избранный-тъ Бо-
36 жій. Подигравахѫ му ся още и войни-тѣ, като пристѫпувахѫ *до него* та му подавахѫ оцетъ;
37 И казувахѫ: Ако си ты Царь Іудейскый, из-
38 бави себе си. А имаше и надписъ надъ него отгорѣ написанъ съ писмена Грыцкы, Римскы и Еврейскы: ТОЙЗИ Е ЦАРЬ-ТЪ ІУДЕЙСКЫЙ.
39 И единъ-тъ отъ обѣсены-тѣ злодѣйцы, хуляше го и казуваше: Ако си ты Христосъ, из-
40 бави себе си и насъ. А другый-тъ отговори, и му запрѣтяваше и казуваше: Ни отъ Бога ли не ся боишь ты, който си въ исто-то осѫ-
41 жденіе? И ный праведно *смы осѫдены;* защото въсприимамы достойно-то на това що смы сто-
42 рили; а тойзи нищо зло не е сторилъ. И казуваше на Іисуса: Помяни мя, Господи, когато
43 дойдешь въ царство-то си. И рече му Іисусъ: Истинѫ ти казувамъ, днесь ще бѫдешь съ мене въ рай.
44 А бѣше кѫдѣ шестый часъ, и станѫ тьма по
45 всичкѫ-тѫ землѭ до деветый часъ: И потьмнѣ слънце-то, и завѣса-та на храмъ-тъ ся раздра
46 прѣзъ срѣдъ. И извыка Іисусъ съ голѣмъ гласъ и рече: Отче, въ твои-тѣ рѫцѣ прѣдавамъ духъ-тъ си. И това като рече издъхнѫ.
47 И като видѣ стотникъ-тъ станѫло-то, прослави Бога, и казуваше: Наистинѫ тойзи человѣкъ
48 бѣ праведенъ. А всичкы-тѣ народи които бѣхѫ надошли да гледатъ, като виждахѫ това което
49 станѫ, връщахѫ ся біѭще ся въ грѫды. А всичкы-тѣ негови познаници, и жены-тѣ които бѣхѫ дошлы слѣдъ него отъ Галилеѭ, стояхѫ отъ далечь и гледахѫ това.
50 И ето, человѣкъ нѣкой на име Іосифъ, който бѣше съвѣтникъ, человѣкъ благъ и праведенъ,
51 (Той не бѣше съгласенъ съсъ съвѣтъ-тъ и дѣло-то имъ,) отъ Аримаѳея градъ Іудейскый,
52 който и самъ ожидаше царство-то Божіе; Той дойде при Пилата и поиска тѣло-то Іисусово.

53 И като го снѣ обви го съ плащаницѫ, и по-
ложи го въ гробъ изсѣченъ въ камькъ, дѣто
54 никой никога не бѣ лежалъ. И день-тъ бѣше
петъкъ, на присъмнуваніе въ сѫбботѫ.
55 Послѣдувахѫ още и жены-тѣ, които бѣхѫ
дошлы съ него отъ Галилеѭ, и видѣхѫ гробъ-
56 тъ, и какъ бы положено тѣло-то негово. И ка-
то ся върнѫхѫ, приготвихѫ ароматы и миро;
и въ сѫбботѫ-тѫ споредъ заповѣдь-тѫ по-
чивахѫ.

ГЛАВА 24.

1 И въ първый-тъ день на седмицѫ-тѫ, *като бѣ-*
ше сутрина рано, дойдохѫ на гробъ-тъ носяще
ароматы-тѣ що бѣхѫ приготвилы, *имаше* още
2 и другы нѣкои съ тѣхъ. И намѣрихѫ камькъ-
3 тъ отваленъ отъ гробъ-тъ. И като влѣзохѫ не
4 намѣрихѫ тѣло-то на Господа Іисуса. И когато
бѣхѫ въ недоумѣніе за това, ето, прѣдстанѫхѫ
прѣдъ тѣхъ двама человѣци съ блѣстящы дре-
5 хы. И тѣ уплашены наведохѫ лице до земѭ-
тѫ, а *человѣци-тѣ* имъ рекохѫ: Защо търсите
6 живый-тъ между мъртвы-тѣ? Нѣма го тука, но
въскрьснѫ. Наумѣте си що ви говори, когато
7 бѣше още въ Галилеѭ, И казуваше какъ Сынъ
человѣческый ще бѫде прѣдаденъ въ рѫцѣ-тѣ
на грѣшны человѣцы и ще бѫде распнѫтъ, и
8 въ третій-тъ день ще въскрьсне. И помянѫхѫ
9 неговы-тѣ думы: И като ся върнѫхѫ отъ гробъ-
тъ извѣстихѫ всичко това на единадесеть-тѣ
10 и на всичкы-тѣ другы. И *тѣзи* които казува-
хѫ това на апостолы-тѣ бѣхѫ Магдалина Ма-
рія и Іоанна и Марія *майка-та* Іаковова, и
11 другы-тѣ съ тѣхъ: И тѣхны-тѣ думы ся ви-
дѣхѫ прѣдъ тѣхъ като праздны прикаскы, и не
12 гы вѣрувахѫ. А Петръ станѫ и отиде на гробъ-
тъ тичашкомъ, и щомъ надникнѫ, вижда че ле-
жѣхѫ саваны-тѣ самы: и върнѫ ся назадъ и
чудяше ся въ себе си за това що бѣ станѫло.
13 И ето двама отъ тѣхъ въ сѫщій-тъ день о-
тивахѫ въ село което ся казува Еммаусъ, шест-

14 десеть стадіи далечь отъ Іерусалимъ. И тѣ ся
разговаряхѫ помежду си за всичко това що сѧ
15 бѣ случило. И като си приказвахѫ и ся ра-
спытвахѫ, приближи и самъ си Іисусъ и вър-
16 вѣше съ тѣхъ: А очи-тѣ имъ ся удържавахѫ да
17 го не познаіѫтъ. И рече имъ: Каквы сѫ тѣзи
думы, които си приказвате помежду си като
18 пѫтувате, и сте тѫжни? И отговори единый-
тъ на име Клеопа и рече му: Токо ты ли си
страненъ въ Іерусалимъ, и не знаешь това кое-
19 то станѫ въ него тѣзи дни? И рече имъ: Кое?
А тѣ му рекохѫ: За Іисуса Назарянина, кой-
то бѣ мѫжь пророкъ, силенъ дѣломъ и словомъ
20 прѣдъ Бога и прѣдъ всичкый-тъ народъ: И
какъ го прѣдадохѫ наши-тѣ първосвященници
и началници на осѫжденіе смъртно и распяхѫ
21 го: А ный ся надѣвахмы че той е който ще
да избави Израиля. Но при все това, тойзи е
22 днесь третій день, отъ както станѫ това. Но
и нѣкои жены отъ насъ смаяхѫ ны, които о-
23 тишлы отзарана на гробъ-тъ, И като не намѣ-
рилы тѣло-то му, дойдохѫ и казувахѫ, че ви-
дѣлы и явленіе на ангелы, които казували че
24 той е живъ. И нѣкои отъ наши-тѣ отидохѫ на
гробъ-тъ, и намѣрихѫ тъй, както и жены-
25 тѣ рекохѫ; а него не видѣхѫ. И той имъ ре-
че: О безумни и късни на сърдце да вѣрвате
26 все що е речено отъ пророцы-тѣ: Не трѣбаше
ли това да пострада Христосъ и да влѣзе въ
27 славѫ-тѫ си? И като наченѫ отъ Моисея и
отъ всичкы-тѣ пророцы, тълкуваше имъ *писа-*
28 *но-то* за него во всичкы-тѣ писанія. И наближ-
жихѫ до село-то дѣто отхождахѫ; и той ся при-
29 струваше че отива по далечь. И понудихѫ
го и казувахѫ: Остани съ насъ, защото е при
вечеръ, и день-тъ прѣвали. И той влѣзе да о-
30 стане съ тѣхъ. И като сѣднѫ съ тѣхъ на тра-
пезѫ-тѫ, зѣ хлѣбъ-тъ, и благослови, и прѣло-
31 ми и даваше имъ. И тѣмъ ся отворихѫ очи-тѣ,
и познахѫ го; а той станѫ невидимъ на тѣхъ.
32 И рекохѫ помежду си: Не горѣше ли въ насъ

сьрдце-то ни, когато въ пѫть-тъ ни приказу-
33 ваше, и тълкуваше ни писанія-та? И станѫхѫ
въ истый-тъ тойзи часъ, та ся върнѫхѫ въ Іе-
русалимъ, и намѣрихѫ събраны единадесеть-тѣ,
34 и тѣзи които бѣхѫ съ тѣхъ, Които и казува-
хѫ: Че наистинѫ въскрьснѫлъ Господь, и я-
35 вилъ ся Симону. Тѣ пакъ приказувахѫ *това*
което *станѫ* въ пѫть-тъ, и какъ го познахѫ
когато расчупуваше хлѣбъ-тъ.
36 И когато говорѣхѫ това, самъ си Іисусъ
прѣдстанѫ по срѣдъ тѣхъ, и казува имъ: Миръ
37 вамъ. А тѣ ся стреснѫхѫ и уплашихѫ ся, по-
38 неже мияхѫ че духъ виждатъ. И рече имъ: За-
що сте смутени? и защо влѣзуватъ въ сьрдца-
39 та ви *такывзи* мысли? Виждте ми рѫцѣ-тѣ и
позѣ-тѣ, че сьмь истый азъ; попипайте мя и
виждте; защото духъ нѣма плъть и кости, как-
40 то гледате мене че имамъ. И това като рече,
41 показа имъ рѫцѣ-тѣ и нозѣ-тѣ *си*. Но тѣ отъ
радость като ся не довѣрявахѫ още и ся чудя-
хѫ, рече имъ: Имате ли нѣщо за ядеціе тука?
42 И тѣ му дадохѫ часть отъ печенѫ рыбѫ, и
43 медъ на сотъ. И зѣ та яде прѣдъ тѣхъ.
44 И рече имъ: Тѣзи сѫ думы-тѣ които ви при-
казувахъ, когато бѣхъ още съ васъ, че трѣба
да ся испълни все що е писано за мене въ за-
конъ-тъ Моисеевъ и въ пророцы-тѣ и въ Псал-
45 мы-тѣ. Тогава имъ отвори умъ-тъ да разумѣ-
46 ѭтъ писанія-та. И рече имъ: Че така е писа-
но, и така трѣбаше да пострада Христосъ, и
47 да въскрьсне отъ мьртвы-тѣ въ третій день, И
да ся проповѣда въ негово име покаяніе и про-
щеніе на грѣхове во всичкы-тѣ народы, като
48 ся започене отъ Іерусалимъ. А вы сте свидѣ-
49 тели на това. И ето, азъ проваждамъ врьхъ
васъ обѣщаніе-то на Отца си: а вы сѣдѣте въ
градъ-тъ Іерусалимъ, доклѣ ся облѣчете съсъ
силѫ отъ горѣ.
50 И гы изведе вънъ до Виѳаніѭ; и дигнѫ рѫ-
51 цѣ-тѣ си та гы благослови. И когато гы бла-
гославяше, отстѫпи ся отъ тѣхъ, и възносяше

52 ся на небе-то. И тѣ му ся поклонихѫ и въ-
53 рнѫхѫ ся въ Іерусалимъ съ голѣмѫ радость. И
бѣхѫ вынѫгы въ храмъ-тъ, хваляще и благо-
словяще Бога. Аминь.

ОТЪ ІОАННА

СВЯТО-ТО ЕВАНГЕЛІЕ.

ГЛАВА 1.

1 Въ начало бѣ Слово-то, и Слово-то бѣ у Бо-
2 га, и Слово-то бѣ Богъ. То въ начало бѣ у
3 Бога. Всичко чрѣзъ него станѫ, и костo е ста-
4 нѫло, нищо безъ него не станѫ. Въ него бѣ
животъ, и животъ-тъ бѣ видѣлина-та на чело-
5 вѣцы-тѣ. И видѣлина-та свѣти въ тьминнѫ-тѫ,
и тьмнина-та ѭ не обзѣ.
6 Имаше человѣкъ проводенъ отъ Бога, име-то
7 му Іоаннъ. Той дойде въ свидѣтелство, да сви-
дѣтелствува заради видѣлинѫ-тѫ, за да повѣ-
8 руватъ всичкы чрѣзъ него. Не бѣ той видѣли-
на-та, но да свидѣтелствува за видѣлинѫ-тѫ.
9 Той бѣше истина-та видѣлина, която освѣтлява
10 всякого человѣка що иде на свѣтъ-тъ. Въ свѣтъ-
тъ бѣ и свѣтъ-тъ чрѣзъ него станѫ; и свѣтъ-
11 тъ го не позна. Въ свои-тѣ си дойде, и свои-
12 тѣ му го не пріяхѫ. А които го пріяхѫ, даде
имъ власть да бѫдѫтъ чада Божіи, *сирѣчь* на
13 тѣзи които вѣруватъ въ негово-то име; Които
не отъ кръвь, нито отъ похоть плътскѫ, нито

отъ похоть мѫжескѫ, но отъ Бога ся родихѫ.
14 И слово-то станѫ плъть, и всели ся между
нась (и видѣхмы славѫ-тѫ неговѫ, славѫ както
на единороднаго отъ Отца), пълнъ съ благодать
и истинѫ.
15 Іоаннъ свидѣтелствува за него, и извыка та
казуваше: Тойзи е за когото рѣкохъ: Който и-
де слѣдъ мене, прѣдень ми быде, защото отъ
16 мене но напрѣдъ бѣ. И всинца ный отъ него-
вѫ-тѫ пълнотѫ пріяхмы, и благолать за благо-
17 дать. Защото законъ-тъ чрѣзъ Моисея бы да-
денъ; *а* благодать-та и истина-та чрѣзъ Іису-
18 са Христа быде. Никой никога не е видѣлъ
Бога; единородный-тъ Сынъ, който е въ пазухѫ-
19 тѫ на Отца, той *го* изяви. И това е Іоанново-то
свидѣтелство, когато проводихѫ Іудеи-тѣ отъ
Іерусалимъ священницы и Левиты, да го по-
20 пытатъ: Ты кой си? И исповѣда, и не ся от-
21 рече; и исповѣда: Не сьмь азъ Христосъ. И по-
пытахѫ го: А що *си?* Илія ли си ты? и казу-
22 ва: Не сьмь. Пророкъ-тъ ли си ты? и отгово-
ри: Не. И рекохѫ му: Кой си? за да дадемъ
отвѣтъ на онѣзи които сѫ ны проводили. Що
23 казувашь за себе си? Рече: Азъ *сьмь* "Гласъ
на едного който выка въ пустынѭ-тѫ: Опра-
вѣте пѫть-тъ Господень," както рече пророкъ
24 Исаіа. А проводени-тѣ бѣхѫ отъ Фарисеи-тѣ;
25 И попытахѫ го, и рекохѫ му: А защо крьща-
вашь, ако не си Христосъ, нито Илія, нито
26 пророкъ-тъ? Отговори имъ Іоаннъ и каза: Азъ
крьщавамъ съ водѫ; а посрѣдъ васъ стои единъ,
27 когото вы не знаете. Той е който иде слѣдъ
мене, който прѣдень ми быде, комуто азъ не
сьмь достоинъ да развьржѫ ремыкъ-тъ на обу-
28 ща-та му. Това станѫ въ Виѳаварѫ отвѫдъ
Іорданъ, дѣто бѣше Іоаннъ и крьщаваше.
29 На утринь-тѫ гледа Іоаннъ Іисуса че иде при
него, и казува: Ето Агнецъ-тъ Божій, който
30 взема грѣхове-тѣ на свѣтъ-тъ. Тойзи е за ко-
гото азъ рѣкохъ: Слѣдъ мене иде человѣкъ,
който быде прѣди мене, защото бѣше не на-

31 прѣдъ отъ мене. И азъ го не знаяхъ; но за да
ся яви на Израиля, за това дойдохъ азъ и крь-
32 щавамъ съ водѫ. И свидѣтелствува Іоаннъ, и
каза: Видѣхъ Духъ-тъ който слѣзуваше като
33 гълѫбъ отъ небе-то, и останѫ на него. И азъ
го не знаяхъ; но тойзи който мя проводи да
крьщавамъ съ водѫ, той ми рече: На когото ви-
дишь че слѣзува Духъ-тъ и остава на него, той е
34 който крьщава съ Духа Святаго. И азъ видѣхъ
и свидѣтелствувамъ, че тойзи е Сынъ Божій.
35 На сутрииь-тѫ пакъ стояше Іоаннъ, и два-
36 ма отъ ученицы-тѣ неговы. И като съгледа Іи-
суса че минува, казува: Ето Агнецъ-тъ Божій.
37 И чухѫ го двама-та ученици да говори *така*,
38 и отидохѫ слѣдъ Іисуса. А като ся обърнѫ Іи-
сусъ и гы видѣ че идѫтъ подирѣ *му*, казува
имъ: Що търсите? А тѣ му рѣкохѫ: Равви,
(което тълкувано ще рече, Учителю,) дѣ жи-
39 вѣешь? Казува имъ: Елате и виждте. Дойдохѫ
и видѣхѫ дѣ живѣе; и останѫхѫ при него *прѣзъ*
40 тойзи день, а часъ-тъ бѣше около десеть. Единъ-
тъ отъ тѣзи двама-та, които чухѫ отъ Іоанна
за него, и го послѣдувахѫ, бѣше Андрей братъ-
41 тъ на Симона Петра. Той първъ намѣрува бра-
та си Симона, и казува му: Намѣрихмы Мес-
42 сіѭ, което ся тълкува Христосъ. И заведе го
при Іисуса. И като погледнѫ Іисусъ на него
рече: Ты си Симонъ, сынъ Іониинъ; ты ще ся
наречешь Кифа, което ся тълкува Петръ *(ка-
мыкъ)*.
43 На утрииь-тѫ поиска Іисусъ да излѣзе въ
Галилеѭ: и намѣрува Филиппа, и казува му:
44 Ела подирѣ ми. А Филиппъ бѣше отъ Виеса-
45 идѫ, отъ градъ-тъ Андреовъ и Петровъ. На-
мѣрва Филиппъ Наѳанаила, и казува му: *За* ко-
гото писа Моисей въ законъ-тъ и пророци-тѣ,
намѣрихмы Іисуса сына Іосифова, който е отъ
46 Назаретъ. И рече му Наѳанаилъ: Отъ Наза-
ретъ може ли да произлѣзе нѣщо добро? Казу-
47 ва му Филиппъ: Ела и виждь. Видѣ Іисусъ На-
ѳанаила че иде къмъ него, и казува за него:

Ето истинный Израилянинъ, въ когото лукав-
48 щинж нѣма: Казува му Наѳанаилъ: Отъ дѣ мя
познавашь? Отвѣща Іисусъ и рече му: Прѣди
Филиппъ да тя повыка, видѣхъ тя, като бѣше подъ
49 смоковницж-тж. Отговори Наѳанаилъ и казу-
ва му: Учителю, ты си Сынъ Божій, ты си царь
50 Израилевъ. Отговори Іисусъ и рече му: Поне-
же ти рѣкохъ: Видѣхъ тя подъ смоковницж-
тж, вѣрувашь ли? По голѣмы отъ тыя *нѣща*
51 ще видишь. И казува му: Истинж, истинж ви
говорія; отъ нынѣ ще видите небе-то отворе-
но, и ангелы-тѣ Божіи да възлѣзуватъ и слѣ-
зуватъ надъ Сына человѣческаго.

ГЛАВА 2.

1 И на третій-тъ день станж свадба въ Канж
Галилейскж, и майка-та Іисусова бѣше тамъ.
2 А призовахж и Іисуса и ученицы-тѣ негови на
3 свадбж-тж. И понеже ся свърши вино-то, казу-
4 ва майка му на Іисуса: Вино нѣматъ. Казува
й Іисусъ: Що имашь ты съ мене, жено? часъ-
5 тъ ми още не е дошелъ. Казува майка му на
6 слугы-тѣ: Каквото ви каже, сторѣте. И имаше
тамо шесть каменни кюпове сложени по обы-
чаю на очищеніе-то Іудейско, и побирахж вся-
7 кой двѣ или три вѣдра. Казува имъ Іисусъ:
Напълнѣте кюпове-тѣ съ водж. И напълнихж
8 гы до горѣ. И казува имъ: Налѣйте сега та
подайте на прѣдсѣдатель-тъ на трапезж-тж; и
9 подадохж. И щомъ вкуси прѣдсѣдатель-тъ на
трапезж-тж отъ водж-тж прѣтворенж-тж въ
вино, и не знаяше отъ кждѣ е, (но слугы-тѣ
които бѣхж налѣли водж-тж знаяхж;) повыка
10 младоженецъ-тъ, И казува му: Всякой чело-
вѣкъ първомъ добро-то вино слага, и като ся
понапіжтъ, тогазь по долно-то; ты си задър-
11 жалъ добро-то вино до сега. Това начало на
чудеса-та направи Іисусъ въ Канж Галилейскж,
и яви славж-тж си, и повѣрувахж въ него у-
ченици-тѣ му.

12 Слѣдъ това слѣзе въ Капернаумъ, той и майка му, и братія-та му, и ученици-тѣ му; и не
13 ся бавихѫ тамъ много дни. И наближаваше на Іудеи-тѣ пасха-та, и Іисусъ възлѣзе въ Іеру-
14 салимъ; И намѣри въ храмъ-тъ тѣзи които продавахѫ волове и овцы и гълѫбіе, още и тѣ-
15 зи що сѣдяхѫ та измѣнявахѫ пары. И направи бичь отъ вървіе та испѫди всичкы-тѣ отъ храмъ-тъ, и овцы-тѣ и волове-тѣ; и пары-тѣ на сребромѣнители-тѣ разсыпа, и трапезы-тѣ имъ
16 прѣтури. И на тѣзи що продавахѫ гълѫбіе-тѣ рече: Дигнѣте тѣзи отъ тука: не правѣте ба-
17 щинъ-тъ ми домъ, домъ търговскый. И наумихѫ си ученици-тѣ негови че е писано: "Ревность-та на твой-тъ домъ мя изъде."
18 И отговорихѫ Іудеи-тѣ и рекохѫ му: Какво знаменіе показувашь намъ като правишь това?
19 Отвѣща Іисусъ и рече имъ: Развалѣте тойзи
20 храмъ, и въ три дни ще го въздигнѫ. А Іудеи-тѣ рекохѫ: За четыридесеть и шесть годины е съграденъ тойзи храмъ, и ты ли за три дни
21 ще го въздигнешь? Но той казуваше за храмъ-
22 тъ на тѣло-то си. И тъй когато въскръснѫ отъ мьртвы-тѣ, помянѫхѫ ученици-тѣ му че това имъ бѣ казувалъ; и повѣрувахѫ писаніе-то, и слово-то което имъ рече Іисусъ.
23 И когато бѣше въ Іерусалимъ по праздникъ-тъ на пасхѫ-тѫ, мнозина повѣрувахѫ въ негово-то име, като гледахѫ знаменія-та му кои-
24 то правяше. А самъ Іисусъ не ся довѣряваше
25 тѣмъ, защото той познаваше всичкы-тѣ: И защото нѣмаше нуждѫ да му свидѣтелствува нѣкой за человѣка; понеже той познаваше що има вѫтрѣ въ человѣка.

ГЛАВА 3.

1 Имаше нѣкой си человѣкъ отъ Фарисеи-тѣ,
2 на име Никодимъ, началникъ Іудейскый. Той дойде прѣзъ нощь при Іисуса, и рече му: Равви, знаемъ че отъ Бога си дошелъ учитель; за-

щото никой не може да прави тѣзи знаменія,
които ты правишь, ако да не е Богъ съ него.
3 Отговори Іисусъ и рече му: Истинѫ, истинѫ
ти казувамъ, ако ся не роди нѣкой изново, не
4 може да види царство-то Божіе. Казува му Ни-
кодимъ: Какъ може старъ человѣкъ да ся роди?
може ли вторый пѫть да влѣзе въ утробѫ-тѫ
5 на майкѫ си и да ся роди? Отвѣща Іисусъ: Ис-
тинѫ, истинѫ ти казувамъ, ако ся не роди нѣ-
кой отъ водѫ и Духъ, не може да влѣзе въ цар-
6 ство-то Божіе. Родено-то отъ плъть-тѫ, плъть
7 е, а родено-то отъ Духа, духъ е. Не дѣй ся чу-
ди че ти рѣкохъ: Трѣба да ся родите изново.
8 Вѣтръ-тъ вѣе дѣто ще, и гласъ-тъ му чувашь,
но не знаешь отъ дѣ иде, и кѫдѣ отива; така
9 е всякой който ся е родилъ отъ Духа. Отгово-
ри Никодимъ и рече му: Какъ може да бѫде
10 това? Отговори Іисусъ и рече му: Ты си учи-
11 тель Израилевъ, и не знаешь ли това? Истинѫ,
истинѫ ти казувамъ: Че това което знаемъ ка-
зувамы, и това което смы видѣли свидѣтелству-
12 вамы, и свидѣтелство-то ни не пріимате. Ако
земны-тѣ *работы* ви рѣкохъ, и не вѣрувате,
какъ щете повѣрува ако бы да ви рекѫ небе-
13 сны-тѣ? И никой не е възлѣзлъ на небе-то,
тъкмо *тойзи* който е слѣзлъ отъ небе-то, Сынъ
14 человѣческый който е на небе-то. И както Мои-
сей издигнѫ зміѭ-тѫ въ пустынѭ-тѫ, така
трѣба да бѫде издигнѫтъ Сынъ человѣческый,
15 За да не погыне всякой който вѣрува въ него,
16 но да има животъ вѣченъ. Защото Богъ тол-
козь възлюби свѣтъ-тъ, щото даде Сына свое-
го единороднаго, за да не погыне всякой който
17 вѣрува въ него, но да има животъ вѣченъ. По-
неже не е проводилъ Богъ Сына си на свѣтъ-
тъ, да сѫди свѣтъ-тъ, но за да бѫде спасенъ
18 свѣтъ-тъ чрѣзъ него. Който вѣрува въ него,
не ще да бѫде осѫденъ; а който не вѣрува,
вече е осѫденъ; защото не е повѣрувалъ въ
19 име-то на единороднаго Сына Божія. И то е
осѫжденіе-то, че видѣлина-та дойде на свѣтъ-

тъ, и человѣци-тѣ възлюбихѫ тьмнинѫ-тѫ по-
вече отъ видѣлинѫ-тѫ; защото дѣла-та имъ бѣ-
20 хѫ злы. Понеже всякой който прави зло, мрази
видѣлинѫ-тѫ и не иде къмъ видѣлинѫ-тѫ, да
не бы да ся докажѫтъ неговы-тѣ дѣла, *че сѫ*
21 *злы*. Но който прави истинѫ-тѫ, иде къмъ ви-
дѣлинѫ-тѫ, за да ся явятъ дѣла-та му, че сѫ
по Бога направены.
22 Слѣдъ това дойде Іисусъ и ученици-тѣ не-
гови въ землѭ-тѫ Іудейскѫ; и тамъ живѣяше
23 съ тѣхъ и крьщаваше. А Іоаннъ крьщаваше въ
Енонъ близу до Салимъ, защото имаше тамъ
24 много вода; и идяхѫ и крьщавахѫ ся: Понеже
25 Іоаннъ не бѣше още туренъ въ тьмницѫ. И та-
ка станѫ прѣпираніе отъ странѫ на ученицы-
тѣ Іоанновы съ Іудеи-тѣ заради очищеніе-то.
26 И дойдохѫ при Іоанна и рекохѫ му: Равви, он-
зи който бѣше съ тебе отвѫдъ Іорданъ, за ко-
гото ты свидѣтелствува, ето той крьщава, и
27 всичкы отиватъ при него. Отговори Іоаннъ и ре-
че: Не може человѣкъ да зема нищо, ако не
28 му е дадено отъ небе-то. Вы сами сте ми сви-
дѣтели че рѣкохъ: Не сьмь азъ Христосъ; но
29 че сьмь проводенъ на прѣдъ него. Който има
невѣстѫ-тѫ, женихъ е; а пріятель-тъ жениховъ,
който стои та го слуша, радува ся твърдѣ мно-
го за гласъ-тъ жениховъ: и така тая моя ра-
30 дость испълни *ся*. Той трѣба да расте, а азъ
31 да ся смалявамъ. Който иде отъ горѣ, надъ
всичкы е отгорѣ: който е отъ землѭ-тѫ, отъ
землѭ-тѫ е, и отъ землѭ-тѫ говори: който иде
32 отъ небе-то, надъ всичкы е отгорѣ. И това
което е видѣлъ и чулъ, него свидѣтелствува;
33 и никой не пріима свидѣтелство-то му. Който
пріеме свидѣтелство-то негово, запечаталъ е че
34 Богъ е истиненъ. Защото *тойзи* когото е Богъ
пратилъ, словеса-та Божіи говори, понеже Богъ
35 не дава *нему* Духъ-тъ съ мѣркѫ. Отецъ люби
Сына, и всичко е далъ въ неговы-тѣ рѫцѣ.
36 Който вѣрува въ Сына, има животъ вѣченъ; а
който не вѣрува въ Сына, нѣма да види жи-
вотъ; но гнѣвъ Божій остава на него.

ГЛАВА 4.

1 А когато разумѣ Господь *Іисусъ*, че сѫ чули
Фарисеи-тѣ че Іисусъ повече ученици прави и
2 крьщава нежели Іоаннъ, (Ако и да не крьща-
3 ваше самъ си Іисусъ, но ученици-тѣ му;) О-
4 стави Іудеѭ, и отиде пакъ въ Галилеѭ. И трѣ-
5 баше да мине прѣзъ Самаріѭ. И тъй дойде въ
единъ Самарійскый градъ нарицаемый Сихаръ,
близо до мѣсто-то което даде Іаковъ на сына
6 си Іосифа. И тамъ имаше кладенецъ Іакововъ:
Іисусъ прочее утруденъ отъ пѫть, сѣдѣше та-
ка на кладенецъ-тъ: *а* часъ-тъ бѣше около
7 шесть. Идува нѣкоя си жена отъ Самаріѭ, да
8 начерпе водѫ. Казува ѝ Іисусъ: Дай ми да піѭ.
Защото ученици-тѣ му бѣхѫ отишли въ градъ-
9 тъ, да купятъ за яденіе. Казува му жена-та
Самарянка: Какъ ты, който си Іудеянинъ, ис-
кашь за піяніе отъ мене, която сьмь жена Са-
марянка? Защото Іудеи-тѣ не ся съобщаватъ
10 съсъ Самаряны-тѣ. Отговори Іисусъ и рече ѝ:
Ако бы знаяла Божіѭ-тѫ дарбѫ, и кой е що
ти казува: Дай ми да піѭ, ты бы поискала отъ
11 него, и далъ бы ти водѫ живѫ. Казува му же-
на-та: Господине, нито почерпало имашь, и
кладенецъ-тъ е дълбокъ: и тъй отъ гдѣ имашь
12 живѫ-тѫ водѫ? Ты по голѣмъ ли си отъ Отца
ни Іакова, който ни даде кладенецъ-тъ, и той
е пилъ отъ него, и синове-тѣ му, и добытъ-
13 цы-тѣ му? Отговори Іисусъ и рече ѝ: Всякой
14 който піе отъ тѫзи водѫ, пакъ ще ожеднѣе: А
който піе отъ водѫ-тѫ коѭто азъ ще му дамъ,
нѣма да ожеднѣе во вѣкы, но вода-та коѭто
ще му дамъ, ще бѫде въ него изворъ на водѫ,
15 която извира въ животъ вѣченъ. Казува му же-
на-та: Господине, дай ми тѫзи водѫ, да не о-
жеднѣвамъ, нито да идувамъ тука да изваждамъ.
16 Казува ѝ Іисусъ: Иди повыкай мѫжа си и дой-
17 ди тука. Отговори жена-та и рече: Нѣмамъ
мѫжъ. Казува ѝ Іисусъ: Право си казала, че
18 нѣмашь мѫжъ; Защото петима мѫжа си води-

ла, и *тойзи* когото сега имашь, не ти е мѫжъ:
19 туй си право рекла. Казува му жена-та: Госпо-
20 дине, гледамъ че ты си пророкъ. Бащи-тѣ ни
въ тѫзь горѫ ся поклонихѫ: а вы казувате че
въ Іерусалимъ е мѣсто-то, гдѣто трѣба да ся
21 покланямы. Казува ѝ Іисусъ: Жено, хвани ми
вѣрѫ, че иде часъ, когато нито въ тѫзи горѫ,
нито въ Іерусалимъ ще ся поклоните на Отца.
22 Вы ся кланяте на онова което не знаете; ный
ся кланямы на онова което знаемъ; защото спа-
23 сеніе-то е отъ Іудеи-тѣ. Но иде врѣме, и сега
е, когато истинни-тѣ поклонници ще ся покло-
нятъ Отцу съ духъ и истинѫ; защото Отецъ
24 таквызь ище поклонницы-тѣ си. Богъ е духъ,
и които му ся кланятъ, съ духъ и истинѫ трѣ-
25 ба да ся кланятъ. Казува му жена-та: Знамъ
че ще дойде Мессія, който ся казува Христосъ:
26 той кога дойде ще ни възвѣсти всичко. Казува
27 ѝ Іисусъ: Азъ сьмь, който ти говорѭ. И на
това отгорѣ дойдохѫ ученици-тѣ му, и почу-
дихѫ ся че приказуваше съсъ женѫ; но никой
не рече: Що търсишь? или, Какво приказувашь
28 съ неѭ? Тогазь жена-та остави кърчагъ-тъ си,
и отиде въ градъ-тъ, и казува на человѣцы-тѣ:
29 Елате да видите человѣкъ, който ми рече все
що сьмь сторила; да не бѫде той Христосъ?
30 И тъй излѣзохѫ отъ градъ-тъ та идяхѫ кѫдѣ
него.
31 А между това ученици-тѣ *му* го молехѫ, и
32 казувахѫ: Учителю, яждь. А той имъ рече: Азъ
33 имамъ ястіе да ямъ което вы не знаете. За то
думахѫ ученици-тѣ помежду си: Дали нѣкой
34 му донесе да яде? Казува имъ Іисусъ: Мое-то
ястіе е да струвамъ волѭ-тѫ на оногова който
мя е проводилъ, и да извършѫ неговѫ-тѫ ра-
35 ботѫ. Не казувате ли вы, че още четыри мѣсе-
ца има, и жьтва-та иде? Ето, казувамъ ви, по-
дигнѣте очи-тѣ си, и вижте нива-та, че сѫ ве-
36 че бѣлы за жьтвѫ. И който жьне зема запла-
тѫ, и събира плодъ въ животъ вѣченъ, за да
ся радватъ наедно и който сѣе и който жьне.

37 Защото въ това нѣщо истинска е рѣчь-та: "Че
38 другъ е който сѣе, и другъ който жьне." Азъ
вы проводихъ да жьнете това въ което вы не
сте ся трудили; другы ся трудихѫ, и вы влѣ-
39 зохте въ тѣхный-тъ трудъ. И отъ тойзи градъ
мнозина Самаряни повѣрувахѫ въ него поради
думѫ-тѫ на женѫ-тѫ която свидѣтелствуваше:
40 "Че ми рече всичко що сьмь сторила." И тъй
когато дойдохѫ Самаряни-тѣ при него, моляхѫ
му ся да остане при тѣхъ: и прѣсѣдѣ тамъ два
41 дни. И още по мнозина повѣрувахѫ поради не-
42 гово-то слово; А на женѫ-тѫ казувахѫ: Ный не
вѣрувамы вече за твоіѫ-тѫ думѫ; понеже сами
чухмы, и знаемъ че тойзи е наистинѫ Спаси-
тель міра, Христосъ.
43 А слѣдъ тѣзи два дена излѣзе отъ тамо и о-
44 тиде въ Галилеѭ. Защото самъ си Іисусъ сви-
дѣтелствува, че пророкъ въ отечество-то си нѣ-
45 ма почесть. И когато дойде въ Галилеѭ, прія-
хѫ го Галилеяни-тѣ, като бѣхѫ видѣли всич-
ко що стори въ Іерусалимъ по праздникъ-тъ; за-
щото и тѣ бѣхѫ дошли на праздникъ-тъ.
46 И дойде Іисусъ пакъ въ Канѫ Галилейскѫ,
гдѣто направи водѫ-тѫ вино. И имаше нѣкой
си царскый человѣкъ, на когото сынъ му бѣ
47 боленъ въ Капернаумъ. Той като чу за Іисуса
че е дошелъ отъ Іудеѭ въ Галилеѭ, отиде при
него, и моляше му ся да слѣзе и да исцѣли
48 сына му; защото щѣше да умре. Тогази му ре-
че Іисусъ: Ако не видите знаменія и чудеса,
49 не щете повѣрува. Казува му царскый-тъ че-
ловѣкъ: Господи, слѣзь доклѣ не е умрѣло дѣ-
50 те-то ми. Казува му Іисусъ: Иди си, сынъ ти
е живъ. И повѣрува человѣкъ-тъ на рѣчь-тѫ
51 коѭто му рече Іисусъ, и отиваше си. И кога-
то той вече слазяше, срѣщнѫхѫ го слугы-тѣ
му, и обадихѫ му и казахѫ: Сынъ ти е живъ.
52 А той гы попыта, въ кой часъ му станѫ по
леко; и рекохѫ му: Вчера по седмь-тѣ часа
53 го остави треска-та. И тъй, разумѣ баща-та че
това станѫ въ онзи часъ, въ който му рече

Іисусъ: Сынъ ти е живъ: и повѣрува той и
54 всичкый-тъ му домъ. Това пакъ второ чудо
стори Іисусъ отъ какъ дойде изъ Іудеіѧ въ
Галилеіѧ.

ГЛАВА 5.

1 Подиръ това бѣше праздникъ Іудейскый, и възлѣзе
2 Іисусъ въ Іерусалимъ. А въ Іерусалимъ
близу до овчѫ-тѫ *портѫ* има кѫпаля, която по
Еврейскы ся нарича Виѳесда, и има петь при-
3 твора. Въ тѣхъ лѣжахѫ голѣмо множество бол-
ни, слѣпи, хроми, сухы, които чакахѫ движе-
4 ніе-то на водѫ-тѫ. Защото отъ врѣме на врѣме
слѣзуваше ангелъ въ кѫпалнѭ-тѫ, и размѫща-
ше водѫ-тѫ; и тъй който влазяше првъ слѣдъ
размѫщаніе-то на водѫ-тѫ, здравъ бываше отъ
5 каквѫто болѣсть и да бѣше болѣнъ. И тамо и-
маше нѣкой си человѣкъ болѣнъ отъ тридесеть
6 и осмь годины. Него видѣ Іисусъ че лежи, и
понеже знаяше че отъ много врѣме вече *болѣ-
7 дува,* казува му: Ищешь ли да оздравѣешь? От-
говори му болный-тъ: Господине, нѣмамъ чело-
вѣкъ, да мя тури въ кѫпалнѭ-тѫ, когато ся
размѫти вода-та; и когато азъ дохождамъ, другъ
8 прѣди мене слѣзнува. Казува му Іисусъ: Ста-
9 ни, дигни одръ-тъ си, и ходи. И тозь часъ че-
ловѣкъ-тъ оздравѣ, и задигнѫ одръ-тъ си, и
10 ходяше: а тойзи день бѣше сѫббота. И казу-
вахѫ Іудеи-тѣ на исцѣлѣлый-тъ: Сѫббота е;
11 не ти е простено да дигнешь одръ-тъ си. От-
говори имъ: Онзи който мя исцѣли, той ми
12 рече: Дигни одръ-тъ си, и ходи. Попытахѫ го:
Кой е человѣкъ-тъ що ти рече: Дигни одръ-тъ
13 си и ходи? А исцѣленый-тъ не знаяше кой е;
защото Іисусъ ся уклони, понеже имаше народъ
14 много на това мѣсто. Подиръ това намѣрува го
Іисусъ въ храмъ-тъ, и рече му: Ето, сега ста-
нѫ ты здравъ; не согрѣшавай вече, да ти не
15 стане нѣщо по зло. Отиде прочее человѣкъ-тъ

и обади на Іудеи-тѣ че Іисусъ е който го
исцѣли.
16 И за това Іудеи-тѣ гоняхѫ Іисуса, и искахѫ
да го убіѭтъ; защото правяше тѣзи работы
17 въ сѫбботѫ. А Іисусъ имъ отговори: Отецъ ми
18 до сега работи, и азъ работѭ. И за това Іу-
деи-тѣ още повече искахѫ да го затриѭтъ; за-
щото не токо че сѫбботѫ-тѫ прѣстѫпуваше;
но и Бога за свой Отецъ казуваше, и правяще
19 себе си равенъ Богу. На това Іисусъ отговори
и рече имъ: Истинѫ, истинѫ ви казувамъ: Не
може Сынъ-тъ да прави нищо отъ самосебе си,
ако не вижда Отца да прави това: понеже кое-
то прави той, подобно и Сынъ-тъ това
20 прави. Защото Отецъ люби Сына, и показува
му все що прави той; ще му покаже и отъ тѣ-
21 зи по голѣмы работы, за да ся чудите вы. По-
неже както Отецъ въздига мьртвы-тѣ, и съжи-
22 вява, така и Сынъ-тъ които ище съживява. За-
щото Отецъ не сѫди никого, но е далъ Сыну
23 всякѫ сѫдбѫ; За да почитатъ всичкы Сына,
както почитатъ Отца. Който не почита Сына,
24 не почита Отца който го е проводилъ. Истинѫ,
истинѫ ви казувамъ, че който слуша слово-то
мое, и вѣрува въ тогозъ който мя е проводилъ,
има животъ вѣченъ, и на сѫдъ нѣма да дойде,
но прѣминѫлъ е отъ смьрть-тѫ въ животъ-тъ.
25 Истинѫ, истинѫ ви казувамъ, че иде часъ и
сега е, когато мьртви-тѣ ще чуѭтъ гласъ-тъ
на Сына Божія, и които *го* чуѭтъ ще ожи-
26 вѣѭтъ. Защото както Отецъ има въ себе си
животъ, така е далъ и Сыну да има животъ въ
27 себе си. И власть му е далъ да прави и сѫдъ,
28 защото е Сынъ человѣческый. Недѣйте ся чуди
на това; защото иде часъ, въ който всичкы
които сѫ въ гробове-тѣ ще чуѭтъ гласъ-тъ
29 му, И ще излѣзѫтъ; онѣзи които сѫ правили
добро, въ въскресеніе-то на животъ; а които сѫ
правили зло, въ въскресеніе-то на осѫжденіе.
30 Не могѫ азъ да правѭ нищо отъ себе си: сѫ-
дѭ както чувамъ; и сѫдба-та ми е праведна;

13)

защото не ищж моіж-тж волж, но волж-тж на
31 Отца който мя е проводилъ. Ако свидѣтелству-
вамъ азъ за себе си, свидѣтелство-то ми не е
32 истинно. Другъ е който свидѣтелствува за ме-
не, и знаіж че свидѣтелство-то което свидѣтел-
33 ствува той за мене е истинно. Вы проводихте
34 до Іоанна, и свидѣтелствува за истинж-тж. Азъ
обаче отъ человѣцы свидѣтелство не земамъ,
35 но казувамъ това за да ся спасете вы. Той бѣ-
ше свѣтило което горяше и свѣтяше; и вы вол-
скахте да ся порадувате за малко врѣме на не-
36 гово-то свѣтеніе. Но азъ имамъ по голѣмо отъ
Іоанново-то свидѣтелство; защото работы-тѣ
които Отецъ ми даде да гы навършж, тѣзи ра-
боты които азъ правіж, свидѣтелствуватъ за
37 мене, че мя е Отецъ проводилъ. И Отецъ, кой-
то ми е пратилъ, той свидѣтелствова за мене.
Нито гласъ-тъ му сте чули, нито лице-то му
38 сте видѣли. И слово-то негово нѣмате да прѣ-
бждва въ васъ, защото вы не вѣрувате въ то-
39 гозъ когото е той испратилъ. Испытувайте пи-
санія-та; защото вы мыслите че въ тѣхъ има-
те животъ вѣченъ; и тѣ сж които свидѣтел-
40 ствуватъ за мене. Но вы не искате да дойдете
41 при мене за да имате животъ. Отъ человѣцы
42 славж не пріемамъ; Но познахъ вы, че нѣмате
43 въ себе си любовь Божіж. Азъ дойдохъ въ и-
ме-то на Отца моего, и не мя пріемате; ако дой-
де другъ въ свое си име него ще пріемете.
44 Какъ можете да повѣрвате вы, които пріемате
славж единъ отъ другый, и не търсите славж-
45 тж която е само отъ Бога? Да не мните че азъ
ще вы обвиніж прѣдъ Отца; има кой да вы об-
46 виня, Моисей, на когото вы уповахте. Защото
ако бѣхте вѣрували въ Моисея, повѣрували
47 бихте въ мене; понеже той за мене писа. Ако
ли неговы-тѣ писанія не вѣрувате, какъ ще по-
вѣрувате мои-тѣ думы?

ГЛАВА 6.

1 Слѣдъ това отиде Іисусъ отвѫдь Галилейско-
2 то море, сирѣчь Тиверіадско: И слѣдъ него и-
дѣше народъ много; защото гледахѫ чудеса-та
3 негови, които правяше надъ болны-тѣ. И вьз-
лѣзе Іисусъ на горѫ-тѫ и сѣдяше тамъ съ уче-
4 ницы-тѣ си. И наближаваше пасха-та, празникъ-
5 тъ Іудейский. И като вдигнѫ Іисусъ очи и ви-
дѣ че народъ много иде къмъ него, казува Фи-
липпу: Отъ дѣ да купимъ хлѣбъ, да ядѫтъ
6 тѣзи? (А това казуваше *той* да го испыта: за-
7 щото си знаяше какво щѣше да прави). Отго-
вори му Филиппъ: За двѣстѣ динаріи хлѣбъ не
имъ достига, за да земе всякой отъ тѣхъ по
8 малко нѣщо. Казува му единъ отъ ученицы-тѣ
9 негови, Андрей братъ-тъ на Симона Петра: Има
тука едно момченце, което има петь ечьмены
хлѣба и двѣ рыбы; но тѣ що сѫ на толкова
10 *души?* А Іисусъ рече: Сторѣте да сѣднѫтъ
человѣци-тѣ. А на това мѣсто имаше трѣва
много. И тъй насѣдахѫ мѫжіе до петь тысящы
11 на брой. И зѣ Іисусъ хлѣбове-тѣ, и благодари,
и раздаде гы на ученицы-тѣ, а ученици-тѣ на
сѣдящы-тѣ; така и отъ рыбы-тѣ колкото иска-
12 хѫ. И като ся насытихѫ, казува на ученицы-
тѣ си: Съберѣте изостанѫлы-тѣ укрухы, за да
13 ся не изгуби нищо. И тъй отъ петь-тѣ ечь-
мены хлѣба събрахѫ и напълнихѫ дванадесеть
коша укрухы, които изостанѫхѫ на тѣзи що
14 ядохѫ. Тогава человѣци-тѣ като видѣхѫ чудо-
то, което стори Іисусъ, казувахѫ: Наистинѫ
тойзи е пророкъ-тъ който имаше да дойде на
15 свѣтъ-тъ. И тъй като разумѣ Іисусъ че ще
дойдѫтъ да го грабнѫтъ за да го направятъ
16 царь, отиде пакъ самъ си той на горѫ-тѫ. И
когато ся свечери, слѣзохѫ ученици-тѣ му на
17 море-то, И вьзлѣзохѫ въ ладіѭ-тѫ та отивахѫ
отвѫдь море-то въ Капернаумъ; и вече бѣше
ся стьмнило, а Іисусъ не бѣ дошелъ още при
18 тѣхъ; И море-то ся подигаше, понеже духаше

19 силенъ вѣтръ. И като бѣхѫ гребли до двадесеть и петь или тридесеть стадіи, видѣхѫ Іисуса че ходи по море-то и наближава ладіѭ-тѫ;
20 и убояхѫ ся. Но той имъ казува: Азъ сьмь.
21 не бойте ся. Тогази искахѫ да го земѫтъ въ ладіѭ-тѫ, и тутакси ладія-та ся намѣри на земіѫ-тѫ на коіѫто отивахѫ. На утринь-тѫ на-
22 родъ-тъ който стояше отвѫдь море-то, като видѣхѫ че нѣмаше друга ладія тамъ, но токо тая въ коіѫто влѣзохѫ ученици-тѣ му, и че Іисусъ не влѣзе съ учениццы-тѣ си въ ладіѭ-тѫ, но ученици-тѣ му сами тръгнахѫ; (А другы ладіи
23 дойдохѫ отъ Тиверіадѫ близу до мѣсто-то дѣто ядохѫ хлѣбъ-тъ, когато Господь бѣ благословилъ.) И тъй като видѣ народъ-тъ, че нѣма
24 тамо Іисуса нито ученицы-тѣ му, влѣзохѫ и тѣ въ ладіи-тѣ, та дойдохѫ въ Капернаумъ и търсяхѫ Іисуса. И като го намѣрихѫ отвѫдь мо-
25 ре-то, рекохѫ му: Равви, кога дойде ты тука?
26 Отговори имъ Іисусъ и рече: Истинѫ, истинѫ ви казувамъ, търсите мя, не защото видѣхте чудеса, но защото ядохте отъ хлѣбове-тѣ и ся
27 насытихте. Работѣте не за хранѫ която ся разваля, но за хранѫ която трае въ животъ вѣченъ, коіѫто Сынъ человѣческый ще ви даде; защото Отецъ, Богъ, на него е положилъ *свой-тъ* печать.
28 чать. А тѣ му рекохѫ: Що да сторимъ за да
29 работимъ дѣла-та Божіи? Отвѣща Іисусъ и рече имъ: Това е дѣло-то Божіе, да повѣрувате
30 въ тогозъ когото е той проводилъ. Тогазъ му рекохѫ: Че ты какво знаменіе правишь да видимъ и да повѣрувамы въ тебе? Що вършишь?
31 Бащи-тѣ ни ядохѫ маннѫ въ пустынѭ-тѫ, както е писано: Хлѣбъ отъ небе-то имъ даде да
32 ядѫтъ. Рече имъ на това Іисусъ: Истинѫ, истинѫ ви казувамъ: Не ви даде Моисей хлѣбъ отъ небе-то; но Отецъ мой дава вамъ истинный-тъ
33 хлѣбъ отъ небе-то. Защото Божій-тъ хлѣбъ е тойзи който слѣзува отъ небе-то, и дава жи-
34 вотъ на свѣтъ-тъ. Рекохѫ му пакъ тѣ: Госпо-
35 ди, дай ни всякога тойзи хлѣбъ. А Іисусъ имъ

рече: Азъ сьмь хлѣбъ-тъ на живота: който иде
при мене, нѣма да огладнѣе; и който вѣрува
36 въ мене, никога нѣма да ожеднѣе. Но азъ ви
37 рѣкохъ, че вы мя видѣхте и не вѣрувате. Всич-
ко що ми дава Отецъ при мене ще дойде: и
38 който иде при мене, нѣма да го испѫдіѭ; За-
щото слѣзохъ отъ небе-то, не моіѫ-тѫ волѭ да
сторіѭ, но волѭ-тѫ на тогози който мя е про-
39 водилъ. А волѧ-та на Отца, който мя е прово-
дилъ е тая, всичко що ми даде, да не изгубіѭ
нищо отъ него, но да го въскрьсіѭ въ послѣдній-
40 тъ день. И това е воля-та на тогози който мя
е проводилъ: всякой който види Сына и вѣру-
ва въ него, да има животъ вѣченъ, и азъ ще
го въскрьсіѭ въ послѣдній-тъ день.
41 Тогазъ роптаяхѫ Іудеи-тѣ за него, защото
рече: Азъ сьмь хлѣбъ-тъ, що е слѣзьлъ отъ
42 небе-то. И казувахѫ: Не е ли тойзи Іисусъ
сына-тъ Іосифовъ, на когото мый познавамы ба-
щѫ му и майкѫ му! Какъ прочее казува
43 той: Азъ сьмь отъ небе-то слѣзьлъ! А Іисусъ
отговори и рече имъ: Не роптайте помежду си.
44 Никой не може да дойде при мене, ако го не
привлече Отецъ, който мя е проводилъ; и азъ
45 ще го въскрьсіѭ въ послѣдній-тъ день. Писано
е въ пророцы-тѣ: "И всичкы ще бѫдѫтъ нау-
чени отъ Бога." И всякой който слуша и ся
46 научи отъ Отца, иде при мене. Не че е видѣлъ
нѣкой Отца, освѣнъ тогозь който е отъ Бога;
47 той е видѣлъ Отца. Истинѫ, истинѫ ви казу-
вамъ: Който вѣрува въ мене има животъ вѣ-
48 ченъ. Азъ сьмь хлѣбъ-тъ на живота. (49) Ба-
щи-тѣ ви ядохѫ маннѫ-тѫ въ пустынѭ-тѫ, и
50 умрѣхѫ. Тойзи е хлѣбъ-тъ който слѣзува отъ
небе-то, за да яде нѣкой отъ него и да не у-
51 мре. Азъ сьмь живый-тъ хлѣбъ, слѣзнѫлый-тъ
отъ небе-то. Ако яде нѣкой отъ тойзи хлѣбъ,
ще живѣе въ вѣкы: и хлѣбъ-тъ който азъ ще
дамъ, е моя-та плъть, коіѭто азъ ще дамъ за
52 животъ-тъ на свѣта. Тогава ся прѣпирахѫ Іу-
деи-тѣ помежду си, и казувахѫ: Какъ може той-

зи да ни даде да ядемъ плъть-тѫ *му*!
53 А Іисусъ имъ рече: Истинѫ, истинѫ ви ка-
зувамъ: Ако не ядете плъть-тѫ на Сына чело-
вѣческаго, и не піете кръвь-тѫ му, нѣмате жи-
54 вотъ въ себе си. Който яде плъть-тѫ ми, и піе
кръвь-тѫ ми има животъ вѣченъ, и азъ ще го
55 въскрьсіѭ въ послѣдній-тъ день. Защото плъть-
та ми е истинна храна, и кръвь-та ми е истин-
56 но питіе. Който яде плъть-тѫ ми, и піе кръвь-
57 тѫ ми, въ мене прѣбѫдва, и азъ въ него. Как-
то мя е проводилъ Отецъ живый, и азъ сьмь
живъ чрѣзъ Отца, *така* и който мя яде, ще
58 бѫде живъ и той чрѣзъ мене. Тойзи е хлѣбъ-
тъ, който слѣзе отъ небе-то; не както ваши-тѣ
бащи ядохѫ манна-тѫ, и умрѣхѫ; който яде
59 тойзи хлѣбъ, ще бѫде живъ во вѣкы. Това ре-
че той въ съборище-то като поучаваше въ Ка-
пернаумъ.
60 И тъй мнозина отъ неговы-тѣ ученицы като
чухѫ рекохѫ: Жестока е тая дума; кой може
61 да ѭ слуша? Но Іисусъ като узна въ себе си,
че негодуватъ за това ученици-тѣ негови, рече
62 имъ: Това ли вы соблазнява? А ако видите Сы-
на человѣческаго да възлѣзва дѣто е былъ отъ
63 първо? Духъ-тъ е онова което дава животъ;
плъть-та нищо не ползува: думы-тѣ които азъ
64 ви говоріѭ духъ сѫ, и животъ сѫ. Но има нѣ-
кои отъ васъ които не вѣруватъ. Защото знай-
ше Іисусъ изъ начало, кои сѫ що не вѣруватъ,
65 и кой е дѣто ще го прѣдаде. И казуваше: За
това ви рѣкохъ, че никой не може да дойде при
66 мене, ако не му е дадено отъ Отца ми. Отъ то-
ва мнозина отъ неговы-тѣ ученицы си повър-
нахѫ на задъ, и не ходяхѫ вече съ него.
67 Тогава рече Іисусъ на дванадесеть-тѣ: Да
68 ли ищете и вы да си идете? А Симонъ Петръ
му отвѣща: Господи, при кого да отидемъ? ты
69 имашь думы на животъ вѣченъ, И ный повѣ-
рувахмы и познахмы че си ты Христосъ, Сынъ
70 на Бога живаго. Отговори имъ Іисусъ: Не из-
брахъ ли азъ васъ дванадесеть-тѣ, но единъ

71 отъ васъ е діаволъ? Казуваше за Іуда Симоновъ
Искаріотскый; защото той, който бѣ единъ отъ
дванадесеть-тѣ, щѣше да го прѣдаде.

ГЛАВА 7.

1 И слѣдъ това ходяше Іисусъ по Галилеіѫ; за-
щото не рачаше да ходи по Іудеіѫ; понеже Іу-
2 деи-тѣ ищяхѫ да го убіѭтъ. А бѣ близу Іу-
дейскый-тъ праздникъ на шатрораспъваніе-то.
3 И рекохѫ му братія-та му: Прѣмини отъ тукы,
и иди въ Іудеіѫ, за да видятъ и твои-тѣ уче-
4 ници дѣла-та които правишь: Защото никой не
прави нѣщо скрышомъ, и ище да бѫде той я-
венъ. Ако правишь това, яви себе си на свѣтъ-
5 тъ. Защото нито братія-та му вѣрувахѫ въ не-
6 го. Тогава казува имъ Іисусъ: Мое-то врѣме
не е настанало още, а ваше-то врѣме е вынѫгы
7 готово. Васъ свѣтъ-тъ не може да вы ненави-
жда; но мене ненавиди, защото азъ свидѣтел-
ствувамъ за него, че неговы-тѣ дѣла сѫ лука-
8 вы. Вый възлѣзте на тойзи праздникъ; азъ не
щѫ още да възлѣзѫ на тойзи праздникъ; за-
9 щото врѣме-то ми не ся е испълнило още. И
това като имъ рече, остана си въ Галилеіѫ.
10 А като възлѣзохѫ братія-та му, тогазь и той
възлѣзе на праздникъ-тъ, не явно, но тайно
11 нѣкакъ си. Іудеи-тѣ прочее диряхѫ го на праз-
12 дникъ-тъ, и казувахѫ: Кѫдѣ е онзи? И имаше
много глъчка за него помежду народъ-тъ; едни
говоряхѫ: Че е добръ: а другы казувахѫ:
13 Не, но лъсти народъ-тъ. Никой обаче не го-
воряше явно за него, поради страхъ-тъ отъ
Іудеи-тѣ.
14 Но като ся прѣполовяваше вече праздникъ-
тъ, възлѣзе Іисусъ въ храмъ-тъ и поучаваше.
15 И чудѣхѫ ся Іудеи-тѣ и казувахѫ: Какъ тойзи
16 знае книжно ученіе, като не ся е училъ? Отго-
вори имъ Іисусъ и рече: Мое-то ученіе не е
17 мое, но на оногози който мя е проводилъ. Ако
ище нѣкой да прави негова-та волѭ, познa

ще за поученіе-то, да ли е отъ Бога, или азъ
18 отъ самосебе си говорія. Който говори отъ са-
мосебе си, ище своїя-тѫ славѫ, а който ище
славѫ-тѫ на оногозь който го е проводилъ, той
19 е истинскый, и нѣма неправда въ него. Моисей
не ви ли даде законъ-тъ, и никой отъ васъ не
испълнява законъ-тъ? защо ищете да мя убіе-
20 те. Отговори народь-тъ и рече: Бѣсъ имашь;
21 кой ище да тя убіе? Отвѣща Іисусъ и рече
имъ: Едно дѣло сторихъ и всинца ся чудите.
22 За това Моисей ви даде обрѣзаніе-то, (не че е
отъ Моисея, но отъ отцы-тѣ), и въ сѫбботѫ
23 обрѣзувате человѣка. Ако въ сѫбботѫ пріима
человѣкъ обрѣзаніе за да ся не наруши законъ-
тъ Моисеовъ, на мене ли ся гнѣвите, защото
24 цѣлъ человѣкъ оздравихъ въ сѫбботѫ? Не сѫ-
25 дѣте по лице, но правѫ сѫдбѫ сѫдѣте. Тогазь
казувахѫ нѣкои отъ Іерусалимляны-тѣ: Не е
26 ли тойзи когото ищѫтъ да убіѭтъ? И ето, я-
вно говори, и не му казуватъ нищо. Да не бы
извѣстно да сѫ познали князове-тѣ, че тойзи
27 е наистинѫ Христосъ? Но тогози го знаемъ
отъ кѫдѣ е: а Христосъ когато дойде, никой
28 нѣма да знае отъ кѫдѣ е. Тогава Іисусъ, като
поучаваше въ храмъ-тъ, възгласи и рече: И
мене знаете и отъ кѫдѣ сьмь знаете; и отъ са-
мосебе си не сьмь дошелъ, но е истинскый
тойзи който мя е проводилъ, когото вы не знае-
29 те. Но азъ го знаія, защото сьмь отъ него, и
30 той мя проводи. И тъй искахѫ да го хванѫтъ: и
никой не тури рѫкѫ на него; защото не му бѣ
31 дошелъ часъ-тъ още. И мнозина отъ народъ-тъ
повѣрувахѫ въ него, и казувахѫ: Христосъ
кога дойде, по голѣмы ли чудеса ще направи
отъ тѣзи които тойзи стори?
32 Чухѫ Фарисеи-тѣ че тъй гълчи народъ-тъ за
него, и проводихѫ Фарисеи-тѣ и първосвященн-
33 ници-тѣ слугы за да го уловятъ. И на тѣхъ
рече Іисусъ: Още малко врѣме сьмь съ васъ, и
34 ще идѫ при оногози който мя е проводилъ. Ще
мя потърсите и нѣма да мя намѣрите; и дѣто

35 сьмь азъ, вы не можете да дойдете. Рекохж на
това Іудеи-тѣ помежду си; Кждѣ ще иде тойзи,
че ный нѣма да го намѣримъ? Да не бы че ще
иде въ разсѣяны-тѣ между Еллины-тѣ, и да
36 учи Еллины-тѣ? Каква е тая дума която рече:
Ще мя потърсите, и нѣма да мя намѣрите? и
Дѣто сьмь азъ, вы не можете да дойдете?
37 А въ послѣдній-тъ день, великый-тъ на праз-
дникъ-тъ, стояше Іисусъ и възгласи та каза:
Ако е нѣкой жеденъ, да дойде при мене и да
38 піе; Който вѣрува въ мене, както рече писа-
ніе-то, рѣкы отъ живж водж ще потекжтъ изъ
39 утробж-тж му. А това рече за Духъ-тъ, когото
щѣхж да пріемватъ вѣрующи-тѣ въ него; за-
щото не бѣ даденъ още Духъ святый; понеже
40 Іисусъ още не бѣше ся прославилъ. И тъй
мнозина отъ народъ-тъ като чухж това слово
41 казувахж: Наистинж тойзи е пророкъ-тъ. Дру-
гы казувахж: Тойзи е Христосъ. Другы пакъ
казувахж: Че отъ Галилеж ли ще дойде Хри-
42 стосъ? Не рече ли писаніе-то че отъ сѣме-то
Давидово, и отъ градецъ Виѳлеемъ, дѣто бѣше
43 Давидъ, ще дойде Христосъ? И тъй станж раз-
44 доръ за него между народъ-тъ. И нѣкои отъ
тѣхъ искахж да го хванжтъ: но никой не тури
45 ржцѣ на него. И дойдохж си слугы-тѣ при пър-
восвященницы-тѣ и Фарисеи-тѣ, и тѣ имъ ре-
46 кохж: Защо го не доведохте? Отговорихж слу-
гы-тѣ: Никога не е говорилъ человѣкъ тъй,
47 както тойзи человѣкъ говори. А Фарисеи-тѣ имъ
отговорихж: Да не бы и вы да сте ся прѣль-
48 стили? Има ли да е повѣрувалъ въ него нѣкой
49 отъ князове-тѣ или отъ Фарисеи-тѣ? Но тойзи
простый народъ, който не знае законъ-тъ, про-
50 клѣти сж. Казува имъ Никодимъ, той що бѣ
ходилъ нощя при него, който бѣше единъ отъ
51 тѣхъ: Нашій-тъ законъ осжжда ли человѣка,
ако не чуе първомъ отъ него, и разбере що пра-
52 ви? Отговорихж и рекохж му: Да не си и ты отъ
Галилеж? испытай и виждь че пророкъ отъ Гали-
53 леж не е въсталъ. И отиде всякой у дома си.

ГЛАВА 8.

1 А Інсусъ отиде на горѫ-тѫ Елеонскѫ. (2) И
на заранъ-тѫ дойде пакъ въ храмъ-тъ и всич-
кый-тъ народъ идяше при него; и сѣднѫ та ги
3 учаше. И доведохѫ книжници-тѣ и Фарисеи-тѣ
при него единѫ женѫ хванатѫ въ прѣлюбодѣй-
4 ство, и като ѭ поставихѫ на срѣдѫ, казуватъ
му: Учителю, тая жена бы хванатѫ въ само-
5 то дѣло като прѣлюбодѣйствуваше. А въ законъ-
тъ Моисей повелѣ намъ, които сѫ таквызъ съ
камьніе да ги убиваме; ты какво казувашь?
6 И това казувахѫ да го искушаватъ, за да иматъ
да го обвиняватъ. А Інсусъ ся наведе долу, и
7 пишѣше съ прьстъ на земѭ-тѫ. И като по-
стоянствувахѫ да го питатъ, исправи ся и ре-
че имъ: Който отъ васъ е безгрѣшенъ, *той*
8 пьрвъ да хвьрли камькъ на неѭ. И пакъ ся на-
9 веде долу и пишѣше на земѭ-тѫ. А тѣ като
чухѫ *това*, и отъ съвѣсть изобличавани, излѣ-
захѫ си единъ по единъ, като начентахѫ отъ
старый-тѣ до най сетни-тѣ; и остана Інсусъ
10 самъ си и жена-та стояща насрѣдъ. И когато ся
исправи Інсусъ, и не видѣ никого освѣнь же-
нѫ-тѫ, рече ѝ: Жено, дѣ сѫ онѣзи които тя
11 обвиняваха? не тя ли осѫди никой? И тя рече:
Никой, Господи. И Інсусъ ѝ рече: Нито азъ
тя осѫждамъ; иди си, и отъ сега не согрѣша-
вай вече.
12 И пакъ говоряше Інсусъ *народу* и казуваше:
Азъ сьмь видѣлина на свѣтъ-тъ; който мя слѣ-
два, нѣма да ходи въ тьмнинѫ; но ще има ви-
13 дѣлинѫ-тѫ на животъ-тъ. А Фарисеи-тѣ му ре-
кохѫ: Ты самъ си за себе си свидѣтелству-
14 вашь? твое-то свидѣтелство не е истинско. От-
говори Інсусъ и рече имъ: Ако и да свидѣ-
телствувамъ азъ самъ за себе си, свидѣтелство-
то ми е истинно; защото знаѭ отъ дѣ сьмь до-
шелъ, и кѫдѣ отивамъ; а вы не знаете отъ кѫ-
15 дѣ идѫ и на кѫдѣ отхождамъ. Вы сѫдите плът-
16 скы, азъ не сѫдѭ никого. Но ако и да сѫдѭ,

моя-та сѫдба е истинска; защото не съмь самъ,
17 но азъ и Отецъ, който мя е пратилъ. А и въ
вашій-тъ законъ е писано: Че на двама чело-
18 вѣцы свидѣтелство-то е истинно. Азъ съмь кой-
то свидѣтелствувамъ за себе си, и Отецъ *ми*
който мя е проводилъ свидѣтелствува за мене.
19 Тогазь му казувахѫ: Дѣ е твой-тъ Отецъ? От-
говори Іисусъ: Нито мене знаете, ните Отца
ми; ако быхте знаяли мене, щѣхте да знаете и
20 Отца ми. Тѣзи думы изговори Іисусъ въ съ-
кровищницѫ-тѫ, когато поучаваше въ храмъ-
тъ; и никой го не хванѫ, защото не бѣше му
още дошелъ часъ-тъ.
21 И пакъ имъ рече Іисусъ: Азъ отхождамъ, и
ще мя търсите, и ще умрете въ грѣхъ-тъ си.
22 Дѣто отивамъ азъ вы не можете да дойдете. А
Іудеи-тѣ казахѫ: Да не ще да ся убіе, и за
това казува: Дѣто отхождамъ азъ, вы не може-
23 те да дойдете? И рече имъ: Вы сте отъ тыя
които сѫ долу, азъ съмь отъ оныя които сѫ
горѣ. Вы сте отъ тойзи свѣтъ; азъ не съмь
24 отъ тойзи свѣтъ. За това ви рѣкохъ че въ грѣ-
хове-тѣ си ще умрете; защото, ако не повѣру-
вате че съмь азъ, въ грѣхове-тѣ си ще умрете.
25 А тѣ му казувахѫ: Ты кой си? И рече имъ Іи-
сусъ: *Азъ съмь това* което отъ начало ви ка-
26 зувамъ. Много имамъ да говорѭ и да сѫдѭ
за васъ; но тойзи който мя е проводилъ, истин-
скый е; и азъ което съмь чулъ отъ него, това
27 казувамъ на свѣтъ-тъ. Не разумѣхѫ че имъ
28 говоряше за Отца. Тогазь имъ рече Іисусъ: Кое
га въздигнете Сына человѣческаго, тогазь щет-
познаа че съмь азъ, и отъ самосебе си нищо не
правіѭ, но както мя е научилъ Отецъ ми, това
29 говоріѭ. И тойзи който мя е проводилъ съ ме-
не е; не мя е оставилъ Отецъ самичькъ; за-
щото азъ правіѭ всякога що е нему угодно.
30 Това като говоряше, мнозина повѣрувахѫ въ
него.
31 И казуваше Іисусъ на повѣрувалы-тѣ въ не-
го Іудеи: Ако вы устоите въ моіѫ-тѫ думѫ,

32 наистинѫ сте мои ученици. И ще познаете
истинѫ-тѫ, и истина-та ще вы направи свобод-
33 ны. Отговорихѫ му: Сѣме Авраамово смы, и ни-
кога никому раби не смы ставали; какъ казувашь
34 ты: Свободни ще бѫдете? Отговори имъ Іисусъ:
Истинѫ, истинѫ ви казувамъ: Всякой който
35 прави грѣхъ, рабъ е на грѣхъ-тъ. И рабъ-тъ
не остава вѣчно въ кѫщѫ-тѫ; а сынъ-тъ вѣч-
36 но прѣбѫдва. И тъй ако Сынъ-тъ вы освободи,
37 ще бѫдете наистинѫ свободни. Знаѭ че сте сѣ-
ме Авраамово; но ищете да мя убіете, защото
38 моя-та дума въ васъ ся не вмѣщава. Азъ го-
ворѭ това което сьмь видѣлъ у Отца си, и вы
такожде правите това което сте видѣли отъ от-
39 ца си. Отговорихѫ и рекохѫ му: Отецъ нашъ
е Авраамъ. Казува имъ Іисусъ: Ако да бѣхте
чада Авраамовы, дѣла-та Авраамовы бихте пра-
40 вили. А сега искате да мя убіете, *мене*, чело-
вѣка, който ви говорихъ истинѫ-тѫ, що я чухъ
отъ Бога; това Авраамъ не е сторилъ. Вы пра-
41 вите дѣла-та бащины си; А тѣ му рекохѫ: ный
не смы родени отъ блудъ; едного Отца имамы,
42 Бога. Рече имъ Іисусъ: Ако да бѣше вамъ Богъ
Отецъ, *то вы* любили быхте мене; защото азъ
отъ Бога излѣзохъ и дойдохъ; понеже не сьмь
дошелъ отъ самосебе си, но той мя проводи.
43 Защо не разумѣвате говореніе-то ми? Защото
44 не можете да слушате мое-то слово. Вы сте отъ
бащѫ діавола, и похоти-тѣ бащины си искате
да правите. Той бѣше отъ край человѣкоубій-
ца, и не устоя въ истинѫ-тѫ; защото истина
въ него нѣма: когато говори лъжѫ-тѫ, отъ
свои-тѣ си говори, защото е лъжь и *на лъжѫ-*
45 *тѫ* баща. А пакъ азъ защото казувамъ исти-
46 нѫ-тѫ, не мя вѣрувате. Кой отъ васъ мя изо-
бличава за грѣхъ? Ако ли говорѭ истинѫ, за-
47 що вы мя не вѣрувате? Който е отъ Бога, Бо-
жіи-тѣ словеса слуша; вы за това не слушате,
48 защото отъ Бога не сте. На това отговорихѫ
Іудеи-тѣ и рекохѫ му: Не казувамы ли ный пра-
49 во, че ты си Самарянинъ, и имашь бѣсъ? От-

говори Інсусъ: Нѣмамъ азъ бѣсъ; но почитамъ
50 Отца си, а вы мя безчестите. И азъ не търсіѫ
моіѫ-тѫ славѫ; има кой да ѭ търси и да сѫ-
51 ди. Истинѫ, истинѫ ви казувамъ, ако упази нѣ-
кой мое-то слово, нѣма да види смърть до вѣка.
52 Тогазь му рекохѫ Іудеи-тѣ: Сега разбрахмы че
имашь бѣсъ. Авраамъ умрѣ и пророци-тѣ, и ты
казувашь: Ако упази нѣкой слово-то ми, смърть
53 нѣма да вкуси. Ты по голѣмъ ли си отъ отца
ни Авраама, който умрѣ? и пророци-тѣ умрѣ-
54 хѫ; ты на какъвъ ся правишь? Отговори Інсусъ:
Ако славіѫ азъ самъ себе си, слава-та ми е ни-
що; Баща ми е който мя слави, за когото вы
55 казвате че е Богъ вашъ. И не сте го познали,
но азъ го познавамъ; и ако рекѫ че не го по-
знавамъ, ще бѫдѫ подобенъ вамъ лъжецъ; но
56 азъ го познавамъ и думѫ-тѫ му държѫ. Баща
ви Авраамъ радъ бы былъ да види мой-тъ день;
57 и видѣ и възрадува ся. Рекохѫ му Іудеи-тѣ:
Петдесеть годины нѣмашь още, и Авраама ли
58 си виделъ? Рече имъ Інсусъ: Истинѫ, истинѫ
ви казувамъ, прѣди да бѫде Авраамъ, азъ сьмь.
59 Тогази зѣхѫ камьніе да хвърлятъ врьхъ него;
но Інсусъ ся скры, и излѣзе изъ храмъ-тъ, и
минѫ прѣзъ срѣдъ тѣхъ; и така си отиде.

ГЛАВА 9.

1 И като заминуваше, видѣ едного человѣка
2 слѣпъ отъ рожденіе-то си. И попытахѫ го уче-
ници-тѣ му и рекохѫ: Равви, кой е съгрѣшилъ,
той ли или родители-тѣ му, та ся е слѣпъ ро-
3 дилъ? Отговори Інсусъ: Нито е той съгрѣшилъ,
нито родители-тѣ му; но да ся явятъ дѣла-та
4 Божіи на него. Азъ трѣба да вършѫ работы-тѣ
на тогози който мя е проводилъ, доклѣ е день;
5 иде нощь, когато никой не може да работи. До-
клѣ сьмъ на свѣтъ-тъ, видѣлина сьмь на свѣтъ-
6 тъ. Това като рече, плюнѫ на земіѫ-тѫ, и на-
прави калъ отъ плюнкѫ-тѫ и помаза съ калъ-

7 тъ очи-тѣ на слѣпый-тъ, И рече му: Иди, о-
мый ся въ кѫпалнѭ-тѫ Силоамъ, (което ся тъл-
кува проводенъ). И тъй отиде, омы ся и дойде
прогледнѫлъ.
8 А съсѣди-тѣ, и които го бѣхѫ виждали отъ
пьрво че бѣше слѣпъ, казувахѫ: Не е ли той-
зи, който сѣдяше та просяше? Едни казувахѫ:
9 Той е; другы, Че прилича на него; той казу-
10 ваше: Азъ сьмь. И говорихѫ му: Какъ ти ся
11 отворихѫ очи-тѣ? Отговори той и рече: Чело-
вѣкъ който ся нарича Іисусъ направи калъ, и
помаза очи-тѣ ми, и рече ми: Иди на кѫпалнѭ-
тѫ Силоамъ, и омый ся: а като отидохъ та ся
12 омыхъ, прогледахъ. Тогазь му рекохѫ: Дѣ е
той? Казува: Не знаѭ.
13 Заведохѫ при Фарисеи-тѣ тогозь, който бѣ
14 нѣкога слѣпъ. А бѣше сѫббота, когато направи
15 Іисусъ калъ-тъ, и отвори очи-тѣ му. И пакъ
го пытахѫ и Фарисеи-тѣ, какъ прогледа. И той
имъ рече: Калъ тури на очи-тѣ ми, и омыхъ
16 ся, и гледамъ. И казувахѫ нѣкои отъ Фарисеи-
тѣ: Тойзи человѣкъ не е отъ Бога, защото сѫб-
ботѫ-тѫ неварди. Другы казувахѫ: Какъ мо-
же грѣшенъ человѣкъ да прави таквызи чуде-
17 са? И имаше раздоръ помежду имъ. Казуватъ
пакъ на слѣпый-тъ: Ты що казувашь за него,
понеже ти е отворилъ очи-тѣ? И той рече: Про-
18 рокъ е. А Іудеи-тѣ не повѣрувахѫ за него че
е былъ слѣпъ и прогледнѫлъ, доклѣ не повы-
кахѫ родители-тѣ на тогозь който бѣ прогледн-
19 нѫлъ; Та гы попытахѫ и рекохѫ: Той ли е
сынъ ви, за когото вы казувахте че е слѣпъ
20 роденъ? а сега какъ види? Отговорихѫ имъ ро-
дители-тѣ му и рекохѫ: Знаемъ че тойзи е
21 сынъ ни, и че слѣпъ ся роди; А сега какъ ви-
ди не знаемъ; или кой му е отворилъ очи-тѣ
не знаемъ; той е на възрастъ, него пытайте;
22 самъ той да говори за себе си. Това рекохѫ
родители-тѣ му, защото ся бояхѫ отъ Іудеи-тѣ;
понеже вече бѣхѫ ся нагласили Іудеи-тѣ, ако
го исповѣда нѣкой че е Христосъ, да го отлѫ-

23 чатъ отъ съборище-то. За туй родители-тѣ му
24 рекохѫ: На възрастъ е, пытайте него. И тъй
повыкахѫ вторый пѫть человѣка, който бѣ
слѣпъ, и рекохѫ му: Дай славѫ Богу; ный
25 знаемъ че тойзи человѣкъ е грѣшникъ. А той
отговори и рече: Грѣшникъ ли е, не знаіѫ;
26 едно знамъ че бѣхъ слѣпъ, а сега видіѫ. И ре-
кохѫ му пакъ: Що ти направи? Какъ ти отво-
27 ри очи-тѣ? Отговори имъ: Рѣкохъ ви вече, и
не чухте; защо искате пакъ да чуете? Да не бы
28 да ищете и вы да бѫдете негови ученици? А
тѣ го укорихѫ и рекохѫ: Ты си неговъ уче-
29 никъ; а ный смы Моисееви ученици. Ный
знаемъ че на Моисея Богъ е говорилъ: а то-
30 гозь не знаемъ отъ дѣ е. Отговори человѣкъ-
тъ и рече имъ: Това е чудно-то, че вы не знае-
31 те отъ кѫдѣ е, и отвори очи-тѣ ми. А знаемъ
че Богъ грѣшницы-тѣ не послушува; но ако е
нѣкой богочестивъ, и прави воліѫ-тѫ му, него
32 послушува. А пакъ отъ вѣка не ся е чуло, да
е отворилъ нѣкой си очи на слѣпъ роденъ *че-
33 ловѣкъ*. Ако да не бѣ той отъ Бога, не можаше
34 нищо да стори. Отговорихѫ и рекохѫ му: Ты
съвсѣмъ въ грѣхове си роденъ, и ты ли учишь
насъ? и го испѫдихѫ вънъ.
35 Чу Іисусъ че сѫ го испѫдили вънъ, и като
го намѣри, рече му: Ты вѣрувашь ли въ Сына
36 Божія? Отговори той и рече: Кой е той, Госпо-
37 ди, да вѣрувамъ въ него? Рече му Іисусъ: И
видѣлъ си го, и който приказва съ тебе, той е.
38 А той рече: Вѣрувамъ, Господи; и поклони му
39 ся. И рече Іисусъ: Азъ за сѫдъ дойдохъ на
тойзи свѣтъ, да видятъ не видящи-тѣ, а видя-
40 щи-тѣ да станѫтъ слѣпи. И чухѫ това онѣзи
отъ Фарисеи-тѣ които бѣхѫ съ него, и рекохѫ
41 му: Да не смы и ный слѣпи? Рече имъ Іисусъ:
Ако да бѣхте слѣпи, грѣхъ не быхте имали;
но сега казувате че Видимъ; и тъй грѣхъ-тъ
ви остава.

ГЛАВА 10.

1 Истинѫ, истинѫ ви казувамъ, който не влѣ-
зува прѣзъ врата-та въ кошарѫ-тѫ на овцы-
тѣ, но прѣлазя отъ другадѣ, той е крадецъ и
2 разбойникъ. А който влѣзува прѣзъ врата-та,
3 пастырь е на овцы-тѣ. Нему вратарь-тъ отваря,
и овцы-тѣ слушатъ гласъ-тъ му, и свои-тѣ ов-
4 цы по име зове, и гы извожда. И кога искара
овцы-тѣ си вънъ, ходи прѣдъ тѣхъ; и овцы-
тѣ идѫтъ слѣдъ него, защото знаѭтъ гласъ-тъ
5 му. А слѣдъ чужденецъ-тъ не щѫтъ отиді, но
ще побѣгнѫтъ отъ него: защото гласъ-тъ на
6 чужденцы-тѣ не знаѭтъ. Тѫзи притчѫ имъ ре-
че Іисусъ: но тѣ не разумѣхѫ що бѣ това кое-
то имъ говоряше.
7 Тогазь пакъ рече Іисусъ: Истинѫ, истинѫ ви
казувамъ, че азъ сьмь врата-та на овцы-тѣ.
8 Всичкы, които сѫ дошли прѣди мене, крадци
сѫ и разбойници; но овцы-тѣ гы не послуша-
9 хѫ. Азъ сьмь врата-та; прѣзъ мене ако влѣзе
нѣкой, спасенъ ще бѫде, и ще влѣзе и ще из-
10 лѣзе, и пашѫ ще намѣри. Крадецъ-тъ не иде,
освѣнь да открадне, да заколе и да погуби; азъ
дойдохъ за да иматъ животъ, и да *го* иматъ
11 прѣизобилно. Азъ сьмь добрый-тъ пастырь; до-
брый-тъ пастырь душѫ-тѫ си полага за овцы-
12 тѣ. А наемникъ-тъ който не е овчарь, на кого-
то овцы-тѣ не сѫ неговы, види вълкъ-тъ че иде,
и оставя овцы-тѣ и бѣга; и вълкъ-тъ разграбя
13 овцы-тѣ и распръснува гы. А наемникъ-тъ бѣ-
га, защото е наемникъ, и не го е грыжа за ов-
14 цы-тѣ. Азъ сьмь добрый-тъ пастырь, и позна-
15 вамъ мои-тѣ, и мои-тѣ мене познаватъ. Какт
мя познава Отецъ, и азъ познавамъ Отца; и
16 душѫ-тѫ си полагамъ зарадъ овцы-тѣ. И дру-
гы овцы имамъ, които не сѫ отъ тойзи дворъ,
и тѣхъ трѣба да събержѫ; и ще чуѭтъ гласъ-
тъ ми; и ще бѫде едно стадо и единъ пастырь.
17 За това Отецъ мя люби, защото азъ полагамъ
18 душѫ-тѫ си, за да іѫ земѫ пакъ. Никой не ми

іж отнема, но азъ отъ самосебе си іж полагамъ.
Имамъ власть да іж положж, и имамъ власть
пакъ да іж земж. Тжзи заповѣдь пріяхъ отъ
Отца си.
19 И тъй пакъ станж раздоръ между Іудеи-тѣ
20 за тѣзи думы. И мнозина отъ тѣхъ казувахж:
21 Бѣсъ има, и лудъ е; що го слушате? Другы
казувахж: Тѣзи думы не сж на бѣснуемъ *чело-
вѣкъ;* може ли бѣсъ да отваря очи на слѣпы?
22 И станж въ Іерусалимъ *праздникъ-тъ* на освя-
23 щеніе-то *на храмъ-тъ*, и зима бѣше. И ходяше
Іисусъ въ храмъ-тъ въ притворъ-тъ Соломо-
24 новъ. Между това заобыколихж го Іудеи-тѣ и
казувахж му: До кога *ще* държишь душы-тѣ ни
въ сумнѣніе? Ако си ты Христосъ, кажи ни
25 явно. Отговори имъ Іисусъ: Казахъ ви, и не
вѣрувате. Дѣла-та конто азъ правіж въ име-то
26 на Отца си, тѣ свидѣтелствуватъ за мене. Но
вы не вѣрувате, защото не сте отъ мои-тѣ ов-
27 цы, както ви рѣкохъ. Мои-тѣ овцы слушатъ
мой-тъ гласъ, и азъ гы познавамъ, и тѣ иджтъ
28 слѣдъ мене, И азъ имъ давамъ животъ вѣченъ,
и нѣма да загынжтъ во вѣкы, и никой нѣма
29 да гы грабне отъ ржкж-тж ми. Отецъ ми, кой-
то ми *гы* даде, отъ всичкы е най голѣмъ; и ни-
кой не може да *гы* грабне отъ ржкж-тж на От-
30 ца ми. Азъ и Отецъ едно смы.
31 Тогазь пакъ зѣхж Іудеи-тѣ камьніе да го у-
32 біжтъ. Отговори имъ Іисусъ: Много добры дѣ-
ла отъ Отца моего ви показахъ; за кое отъ
33 тѣзь дѣла хвърляте камьніе върхъ мене? Отго-
рихж му Іудеи-тѣ и казахж: За добро дѣло
не хвърлямы камьніе върхъ тебе, но за бого-
хулство, и защото ты, като си человѣкъ, пра-
34 вишь себе си Богъ. Отговори имъ Іисусъ: Не
е ли писано въ вашій-тъ законъ, "Азъ рѣкохъ,
35 Богове сте?" Ако нарече богове онѣзи, къмъ
конто быде слово-то Божіе, (и писаніе-то не
36 може да ся наруши;) *На тогозь* когото Богъ о-
святи и проводи на свѣтъ-тъ, вы казувате ли:
Богохулствувашь, защото рѣкохъ: Сынъ Божій

37 сьмь? Ако не правіж дѣла-та на Отца моего, не
38 вѣрувайте въ мене: Но ако *гы* правіж, въ мене
като не вѣрувате, вѣрувайте въ дѣла-та; за да
познаете и да повѣрувате, че Отецъ е въ мене,
и азъ въ него.
39 Тогазь пакъ искахж да го хванжтъ, но из-
40 бѣгнж изъ ржцѣ-тѣ имъ; И отиде пакъ отвждь
Іорданъ, на мѣсто-то дѣто крьщаваше отъ на-
41 прѣдъ Іоаннъ; и остана тамъ. И мнозина дой-
дохж при него, и казувахж: Іоаннъ никое чу-
до не стори, но исичко що рече Іоаннъ за не-
42 го, истинско бѣше. И тамо повѣрувахж мнози-
на въ него.

ГЛАВА 11.

1 Имаше нѣкой си болѣнъ *на име* Лазарь, отъ
Виѳаніж, отъ село-то на Маріж и на сестрж ѝ
2 Мареж. (А Марія бѣше тая що бѣ помазала Го-
спода съ миро и отрыла бѣ нозѣ-тѣ му съ ко-
смы-тѣ си, на кож-то братъ ѝ Лазарь бѣше
3 болѣнъ). И тѣй проводихж сестры-тѣ до него
да му кажжтъ: Господи, ето, тойзи когото лю-
4 бишь, болѣнъ е. И като чу Іисусъ, рече: Тая
болѣсть не е на смьрть, но за славж-тж Божіж, за
5 да ся прослави Сынъ Божій чрѣзъ неж. А Іи-
6 сусъ обычаше Мареж и сестрж ѝ и Лазаря. И
тѣй отъ какъ чу че е болѣнъ, тогазь ся бави
7 два дни на това мѣсто дѣто бѣше. Подирь това
казува на учениці-тѣ: Да идемъ пакъ въ Іу-
8 деж. Казуватъ му ученицы-тѣ: Равви, сега и-
щяхж Іудеи-тѣ да тя убіжтъ съ камьніе, и
9 пакъ ли тамъ отхождашь? Отговори Іисусъ: Не
сж ли дванадесеть часове въ день-тъ? Ако хо-
ди нѣкой дѣня, не ся прѣпъва, защото гледа
10 видѣлинж-тж на тойзи свѣтъ. Ако ли ходи нѣ-
кой нощя, прѣпъва ся, защото видѣлина-та
11 не е въ него. Това рече, и подирь туй казува
имъ: Лазарь нашій-тъ пріятелъ заспа; но да
12 идж да го събудіж. Рѣкохж му ученици-тѣ му,
13 Господи, ако е заспалъ, ще оздравѣе. Но Іи-

сусъ бѣ реклъ зарадъ смьрть-тѫ му, а тѣ мы-
14 слѣхѫ че казува за отъ сънъ заспиваніе. Тогазь
15 имъ рече Іисусъ явно: Лазарь умрѣ. И заради
вась за да повѣрувате, радувамъ ся че не бѣхъ
16 тамъ; но да идемъ при него. А Өома нарицае-
мый Близнецъ, рече на соученицы-тѣ: Да и-
демъ и ный да умремъ съ него.
17 И тъй като дойде Іисусъ, намѣри го че бѣ-
18 ше четыри дена вече въ гробъ-тъ. А Виөанія
бѣше близу до Ієрусалимъ, колкото петнадесеть
19 стадіи. И мнозина отъ Іудеи-тѣ бѣхѫ дошли
при Мареѫ и Маріѭ, да гы утѣшѫтъ за бра-
20 та имъ. И Мареа щомъ чу че иде Іисусъ, по-
21 срѣщнѫ го, а Марія сѣдяше въ кѫщы. Тогазь
рече Мареа Іисусу: Господи, ако бѣше былъ
22 ты тука, не бы умрѣлъ братъ ми. Но и сега
знаѭ че каквото и да поищешь отъ Бога, ще
23 ти даде Богъ. Казува ѝ Іисусъ: Братъ ти ще
24 въскрьсне. Казува му Мареа: Знамъ че ще
въскрьсне во въскрьсеніе-то въ послѣдній-тъ
25 день: Рече ѝ Іисусъ: Азъ сьмь въскрьсеніе-то и
животъ-тъ; който вѣрува въ мене, и да умре,
26 ще оживѣе. И всякой който е живъ и вѣрува
въ мене, до вѣка нѣма да умре. Вѣрувашь ли то-
27 ва? Казува му: Ей, Господи, азъ повѣрувахъ,
че ты си Христосъ Сынъ Божій, който има да
28 дойде на свѣтъ-тъ. И като рече това, отиде и
повыка скрытомъ сестрѫ си Маріѭ, и рече:
29 Учитель-тъ дойде, и тя зове. Тя щомъ чу, ста-
30 нѫ скоро и отиде при него. (Іисусъ не бѣ до-
шелъ още въ село-то, но бѣше на мѣсто-то
31 дѣто го посрѣщнѫ Мареа). А Іудеи-тѣ, които
бѣхѫ съ неѭ въ кѫщы и ѭ утѣшавахѫ, като
видѣхѫ че Марія станѫ скоро и излѣзе, отидо-
хѫ подирѣ ѝ, защото думахѫ: Отива на гробъ-
32 тъ да плаче тамо. И като дойде Марія тамъ дѣ-
то бѣше Іисусъ, та го видѣ, паднѫ на нозѣ-
тѣ му, и казуваше му: Господи, ако бѣше былъ
33 ты тука, нѣмаше да умрѣ братъ ми. Іисусъ ка-
то ѭ видѣ че плаче, и тѣзи що бѣхѫ съ неѭ
Іудеи че плачятъ, растѫжи ся духомъ, и ся

34 смути; И рече: Дѣ го турихте? Казуватъ му:
35 Господи, ела и вижь. Просьлзи ся Іисусъ.
36 И думахѫ Іудеи-тѣ: Вижды колко го ѳбычаше.
37 А нѣкои отъ тѣхъ рекохѫ: Не можаше ли тойзи, който отвори на слѣпый-тъ очи-тѣ, да на-
38 прави щото и тойзи да не умре? Іисусъ прочее пакъ като тѫжѣше въ себе си идува на гробъ-тъ. То бѣше пещера, и на неѭ лежѣше камькъ.
39 Казува Іисусъ: Дигнѣте камькъ-тъ. Казува му Мароа, сестра-та на умрѣлый-тъ: Господи,
40 смьрди вече, защото е четвьрodневенъ. Казува ѝ Іисусъ: Не ти ли казахъ, че ако повѣрувашь
41 ще да видишь славѫ-тѫ Божіѭ? Тогазь дигнѫхѫ камькъ-тъ дѣто лѣжеше умрѣлый-тъ. А Іисусъ дигнѫ очи нагорѣ и рече: Отче, благо-
42 дарѭ ти, че мя послуша. И азъ знаяхъ че вынѫгы мя слушашь, но за прѣдстоящый-тъ народъ рѣкохъ *това*, за да повѣруватъ че ты си
43 мя проводилъ. И това като рече, възгласи съ
44 голѣмъ гласъ: Лазаре, излѣзь вънъ. И излѣзе умрѣлый-тъ, рѫцѣ-тѣ му и нозѣ-тѣ му повиты въ саванъ; и лице-то му бѣше забрадено съ кѫрпѫ; казува имъ Іисусъ: Расповійте го, и оставѣте го да си иде.
45 Тогазь мнозина отъ Іудеи-тѣ, които бѣхѫ дошли при Маріѭ, и видѣхѫ това що стори Іи-
46 сусъ. повѣрувахѫ въ него. А нѣкои отъ тѣхъ отидохѫ при Фарисеи-тѣ, и казахѫ имъ *всичко* що направи Іисусъ.
47 Тогава пьрвосвященници-тѣ и Фарисеи-тѣ събрахѫ съборъ, и говоряхѫ: Що да сторимъ?
48 Защото тойзи человѣкъ много чудеса прави. Ако го оставимъ така, всичкы ще повѣруватъ въ него; и ще дойдѫтъ Римляни-тѣ и ще истре-
49 бятъ и мѣсто-то и народъ-тъ ни. А нѣкой си отъ тѣхъ, на име Каіафа, който бѣше пьрвосвященникъ прѣзъ тѫзи годинѫ, рече имъ: Вы
50 нищо не знаете; Нито размысляте, че е по добрѣ намъ да умре единъ человѣкъ за народъ-
51 тъ, а не да загыне цѣлъ народъ. И това отъ себе си го не каза, но понеже бѣше пьрвосвя-

щенникъ прѣзъ онѫіѫ годинѫ, пророкува че ще
52 да умре Іисусъ заради народъ-тъ, И не токо
за народъ-тъ, но и за да събере на купъ раз-
53 сѣяниы-тѣ чада Божіи. И тъй отъ него день
54 сговорихѫ ся да го убіѭтъ. За това Іисусъ не
ходяше вече явно между Іудеи-тѣ, но отиде отъ
тамо въ мѣсто-то близу до пустыніѭ-тѫ въ
градъ нарицаемый Ефраимъ, и тамъ живѣяше
съ ученицы-тѣ си.
55 И наближаваше пасха-та на Іудеи-тѣ, и мно-
зина отъ *това* мѣсто възлѣзохѫ прѣди пасхѫ-
56 тѫ въ Іерусалимъ, да очистятъ себе си. Тогазь
търсяхѫ Іисуса и разговаряхѫ ся помежду си
като стояхѫ въ храмъ-тъ: Какъ ви ся струва?
57 Нѣма ли да дойде на праздникъ-тъ? А бѣхѫ
дали заповѣдь и първосвященници-тѣ и Фари-
сеи-тѣ, ако разбере нѣкой дѣ е, да извѣсти, за
да го уловятъ.

ГЛАВА 12.

1 А шесть дни прѣди пасхѫ-тѫ, дойде Іисусъ
въ Виѳаніѭ дѣто бѣше бывшій-тъ умрѣлъ Ла-
2 зарь, когото въскрьси отъ мьртвы-тѣ. И напра-
вихѫ му тамъ вечеріѭ, и Марѳа слугуваше; а
Лазарь бѣше единъ отъ тѣзи, които сѣдѣхѫ съ
3 него наедно на трапезѫ-тѫ. Тогази Марія зѣ
еднѫ литрѫ чисто драгоцѣнно миро нардъ, и
помаза нозѣ-тѣ Іисусовы, и отры нозѣ-тѣ му
съ косми-тѣ си; и кѫща-та ся испълни отъ
4 благоуханіе-то на миро-то. Тогазь единъ отъ
ученицы-тѣ му, Іуда Симоновъ Искаріотскый,
5 който щѣше да го прѣдаде, казува: Защо да
ся не продаде това миро за триста динаріи, и
6 да ся дадѫтъ на сиромасы-тѣ? А това го рече,
не защото го бѣше грыжа за сиромасы-тѣ, но
защото бѣ крадецъ, и *той* имаше касѫ-тѫ, и
7 носяше каквото турихѫ *въ неѭ*. Тогази Іисусъ
рече: Не дѣйте ѭ; за день-тъ на погребеніе-
8 то ми го е задържала. Защото сиромасы-тѣ
всякога имате съсъ себе си, а мене всякога
нѣмате.

9 И разумѣхѫ голѣмо множество отъ Іудеи-тѣ
че е тамо; и дойдохѫ не токо за Іисуса, но да
видятъ и Лазаря, когото въскрьси отъ мьр-
10 твы-тѣ. А първосвященници-тѣ ся наговорихѫ
11 да убіѭтъ и Лазаря: Защото мнозина отъ
Іудеи-тѣ за него отивахѫ, и вѣрувахѫ въ
Іисуса.
12 На утрѣшній-тъ день народъ много, който бѣ-
ше дошелъ на праздникъ-тъ, като чухѫ че иде
13 Іисусъ въ Іерусалимъ, Зѣхѫ вѣйкы финиковы,
та излѣзохѫ да го посрѣщнѫтъ, и выкахѫ; О-
санна, благословенъ който иде въ име-то Го-
14 сподне, Царь Израилевъ. А Іисусъ намѣри осле,
и възсѣднѫ на него, *споредъ* както е писано:
15 "Не бой ся, дъще Сіонова; ето, твой-тъ Царь
16 иде възсѣднѫлъ на ждрѣбе ослично. Но това у-
ченици-тѣ му испьрвомъ не проумѣхѫ, а кога-
то ся прослави Іисусъ, тогазъ си наумихѫ че
17 това бѣ за него писано, и това му сторихѫ. А
народъ-тъ който бѣше съ него, когато повыка
Лазаря отъ гробъ-тъ и го въскрьси отъ мьр-
18 твы-тѣ, свидѣтелствуваше. За това го и по-
срѣщнѫ народъ-тъ, защото чухѫ че сторилъ то-
19 ва чудо. А Фарисеи-тѣ рекохѫ помежду си: Ви-
дите ли че нищо не ползувате? Ето, свѣтъ-тъ
отиде слѣдъ него.
20 И между тѣзи, които възлѣзувахѫ да ся по-
клонятъ въ праздникъ-тъ, имаше и нѣкои Ел-
21 лини. И тѣ дойдохѫ при Филиппа, който бѣ
отъ Виѳсаидѫ Галилейскѫ, и молихѫ му ся и
казувахѫ: Господине, искамы да видимъ Іисуса.
22 Идува Филиппъ и казува на Андрея; Андрей
23 пакъ и Филиппъ казуватъ на Іисуса. А Іисусъ
имъ отговори и каза: Дойде часъ-тъ да ся про-
24 слави Сынъ человѣческый. Истинѫ, истинѫ ви
казувамъ: Ако житно-то зърно не падне въ зе-
мѭ-тѫ и не умре, то остава само; ако ли умре,
25 много плодъ приноси. Който обича животъ-тъ
си, ще го изгуби; и който ненавиди животъ-
тъ си на тойзи свѣтъ, за вѣченъ животъ ще
26 да го упази. Ако слугува нѣкой на мене, мене

да послѣдува; и дѣто сьмь азъ, тамъ ще бѫде
и слуга-та ми; и който слугува на мене, него
27 ще почте Отецъ *ми*. Сега душа-та ми е смутена;
и какво да рекѫ? Отче, избави мя отъ тойзи
часъ! Но за това дойдохъ на тойзи часъ.
28 Отче, прослави име-то твое. Тогазь дойде гласъ
отъ небе-то: И прославихъ и пакъ ще прославіѭ.
29 А народъ-тъ, които стояхѫ и чухѫ *това*,
казувахѫ: Грьмъ е. Другы говоряхѫ: Ангелъ
30 му продума. Отговори Іисусъ и рече: Тойзи
31 гласъ не быде за мене, но за васъ. Сега е сѫдба
на тойзи свѣтъ; сега князь-тъ на тойзи
32 свѣтъ ще бѫде испѫденъ вънъ. И когато бѫдѫ
азъ въздигнѫтъ отъ земіѭ-тѫ, ще привлекѫ
33 всичкы-тѣ при себе си. А това говоряше като
назначаваше отъ каквѫ смьрть имаше да умре.
34 Отговори му народъ-тъ: Ный смы чули отъ законъ-тъ
че Христосъ во вѣкы прѣбѫдва; и
какъ казувашь ты че Сынъ человѣческый трѣба
да бѫде въздигнѫтъ? Кой е тойзи Сынъ чело-
35 вѣческый? И рече имъ Іисусъ: Още малко врѣме
видѣлина-та е съ васъ. Ходѣте доклѣ имате
видѣлинѫ, да вы не настигне тьмнина-та; а
който ходи въ тьмнинѫ-тѫ, не знае кѫдѣ оти-
36 ва. Доклѣ имате видѣлинѫ-тѫ, вѣрувайте въ
видѣлинѫ-тѫ, за да сте сынове на видѣлинѫ-
тѫ. Това издума Іисусъ, и отиде та ся скры
отъ тѣхъ.
37 Но ако и да бѣ сторилъ толкозь чудеса прѣдъ
38 тѣхъ, не вѣрувахѫ въ него; За да ся испълни
рѣчь-та на Пророка Исаіѭ, който рече: "Господи,
кой повѣрува на наше-то проповѣданіе?
39 и мышца-та Господня кому ся откры?" За това
не можахѫ да вѣруватъ, защото пакъ Исаія
40 рече: "Ослѣпилъ е очи-тѣ имъ, и окаменилъ
сьрдца-та имъ: съ очи да не видятъ, и съсъ
сьрдца да не разумѣіѫтъ, та да ся не обърнѫтъ
41 и гы исцѣлѭ." Това рече Исаія, когато видѣ
42 славѫ-тѫ неговѫ, и говори за него. Но пакъ и
отъ князове-тѣ мнозина повѣрувахѫ въ него;
но поради Фарисеи-тѣ не исповѣдувахѫ, за да

43 не бѫдѫтъ отлѫчени отъ съборище-то: Защото
възлюбихѫ славѫ-тѫ человѣческѫ повече не-
жели славѫ-тѫ Божіѭ.
44 А Іисусъ възгласи и рече: Който вѣрува въ
мене, не вѣрува въ мене, но въ тогози който
45 мя е проводилъ. И който гледа мене, гледа то-
46 гози който мя е проводилъ. Азъ дойдохъ видѣ-
лина на свѣтъ-тъ, за да не остане въ тъмнинѫ
47 всякой който вѣрува въ мене. И ако чуе нѣкой
мои-тѣ словеса, и не повѣрува, азъ нѣма да го
сѫдіѭ; защото не дойдохъ да сѫдіѭ свѣтъ-тъ,
48 но да спасѫ свѣтъ-тъ. Който ся отмѣта отъ
мене, и не пріима мои-тѣ думы, има кой да го
сѫди: слово-то което говорихъ, то ще да го сѫ-
49 ди въ послѣдній-тъ день. Защото азъ отъ се-
бе си не говорихъ, но Отецъ който мя проводи,
той ми даде заповѣдь, какво да рекѫ, и що да
50 говоріѭ. И знамъ че негова-та заповѣдь е жи-
вотъ вѣченъ. И тъй, това що говоріѭ, както ми
е Отецъ реклъ, така говоріѭ.

ГЛАВА 13.

1 И прѣдъ праздникъ-тъ на пасхѫ-тѫ, като
знаеше Іисусъ че дойде часъ-тъ му, да прѣми-
не отъ тойзи свѣтъ къмъ Отца, както бѣ въз-
любилъ свои-тѣ, които бѣхѫ на свѣтъ-тъ, до
2 край гы възлюби. И на вечеряніе-то (когато ве-
че дІяволъ-тъ бѣше вложилъ въ сърдце-то на
Іудѫ Симонова Искаріотскаго, да го прѣдаде),
3 Понеже знаеше Іисусъ че Отецъ му е далъ
всичко на рѫцѣ-тѣ, и че отъ Бога е излѣзълъ
4 и при Бога отива, Става отъ вечеріѭ-тѫ и слага
си дрехы-тѣ, и зѣ прѣстилкѫ, та ся прѣпаса.
5 Послѣ налѣ водѫ въ сквалницѫ-тѫ, и начеиѫ
да омыва нозѣ-тѣ на ученицы-тѣ, и да гы о-
трыва съ прѣстилкѫ-тѫ съ която бѣ прѣпа-
6 санъ. И тъй идува при Симона Петра; а той
му казува: Господи, ты ли ще ми омыешъ но-
7 зѣ-тѣ? Отговори Іисусъ и рече му: Това кое-
то азъ правіѭ, ты сега не знаешь, но испослѣ

8 ще разумѣешь. Казува му Петръ: Нѣма да с-
мыешь ты мои-тѣ нозѣ до вѣка. Отговори му Ін-
сусъ: Ако тя не омыѭ, нѣмашь дѣлъ съ мене.
9 Казува му Симонъ Петръ: Господи, не само но-
10 зѣ-тѣ ми, но и ржцѣ-тѣ и главж-тж: Казува
му Інсусъ: Омытый-тъ нѣма потрѣбж освѣнь
нозѣ-тѣ *си* да омые, но е всичкый чистъ; и вы
11 сте чисти, но не всинца. Защото знаяше прѣ-
дателя-тъ си; за това рече: Не сте всинца вы
чисти.
12 А като омы нозѣ-тѣ имъ, и си зѣ дрехы-тѣ,
сѣднж пакъ, и рече имъ: Знаете ли що ви сто-
13 рихъ? Вы мя выкате Учитель и Господь; и до-
14 брѣ казувате, защото сьмь. И тъй азъ, Господь
и Учитель, ако ви омыхъ нозѣ-тѣ, *то* и вы
сте длъжни единъ другому нозѣ-тѣ да омывате.
15 Защото азъ ви примѣръ дадохъ, да правите и
16 вы, както азъ направихъ вамъ. Истинж, исти-
нж ви казувамъ, никой рабъ не е по горень отъ
Господарь-тъ си, нито посланникъ *е* по горень
17 отъ оногозь който го е испратилъ. Това като
18 знаете, блажени сте ако го правите. Не казу-
вамъ *това* за всинца ви; азъ знаѭ кои сьмь
избралъ; но за да ся сбжде писаніе-то: "Кой-
то яде хлѣбъ съ мене, дигнж противъ мене пе-
19 тж-тж си." Отъ сега ви казувамъ *това,* доклѣ
още не е было, та кога ся сбжде да повѣрува-
20 те че сьмь азъ. Истинж, истинж ви казувамъ,
който пріима когото азъ проводіѭ, мене пріи-
ма; и който пріима мене, пріима тогозь който
мя е проводилъ.
21 Това като рече Інсусъ, смути ся духомъ, и
свидѣтелствува и рече: Истинж, истинж ви ка-
22 зувамъ че единъ отъ васъ ще мя прѣдаде. То-
гази ученици-тѣ ся споглеждахж помежду си, и
23 недоумѣвахж ся за кого говори? А единъ отъ
ученици-тѣ когото обичаше Інсусъ бѣше ся о-
24 блегнжлъ на скутъ-тъ Інсусовъ. Кивнува му
Симонъ Петръ да попыта, кой е *тойзи* за кого-
25 то говори. А той припаднж на гржды-тѣ Інсу-
26 совы и казува му: Господи, кой е? Отговаря

Іисусъ: Азъ като затопіѫ залакъ-тъ комуто го
дамъ, той е: и затопи залакъ-тъ та даде на Іу-
27 дѫ Симонова Искаріотскаго. И подирь залакъ-
тъ, тогазь влѣзе Сатана въ него: и тъй казу-
ва му Іисусъ: Което правишь, прави го по ско-
28 ро. А това никой отъ сѣдящы-тѣ на трапезѫ-
29 тѫ не разумѣ защо му рече. Защото нѣкои мы-
сляхѫ, понеже Іуда имаше касѫ-тѫ, че му ка-
зува Іисусъ: Купи каквото ни трѣбува за празд-
30 никъ-тъ: или да даде нѣщо на сиромасы-тѣ. И
тъй като зѣ той залакъ-тъ, излѣзе тутакси; а
бѣше нощь.
31 А като излѣзе той, казува Іисусъ: Сега ся
прослави Сынъ человѣческый, и Богъ ся про-
32 слави въ него. Ако Богъ ся прослави въ него,
та и него Богъ ще прослави въ себе си, и се-
33 га ще го прослави. Чадца, още малко сьмь съ
васъ. Ще мя търсите, и както казахъ на Іудеи-
тѣ: Дѣто идѫ азъ, вы не можете да дойдете,
34 и вамъ казувамъ сега. Новѫ заповѣдь ви да-
вамъ: Да имате любовь помежду си, както вы
възлюбихъ, и вы да имате любовь помежду си.
35 Отъ това всичкы ще познаіѫтъ че сте мои уче-
36 ници, ако имате любовь помежду си. Казува му
Симонъ Петръ: Господи, кѫдѣ отхождашь? От-
говори му Іисусъ: Кѫдѣто отивамъ, не можешь
сега да дойдешь слѣдъ мене, но подирь ще мя
37 послѣдувашь. Казува му Петръ: Господи, защо
да не могѫ да дойдѫ слѣдъ тебе сега? Душѫ-
38 тѫ си ще положіѫ за тебе. Отговори му Іи-
сусъ: Душѫ-тѫ си ли за мене ще положишь?
Истинѫ, истинѫ ти казувамъ, додѣ не е пѣлъ
пѣтелъ-тъ, три пѫти ще ся отречешь отъ мене.

ГЛАВА 14.

1 Да ся не смущава сърдце-то ви: вѣрувайте въ
2 Бога, и въ мене вѣрувайте. Въ домъ-тъ на От-
ца моего много жилища има: ако да не бѣ та-
ка, азъ быхъ ви казалъ. Отхождамъ да ви при-
3 готвіѫ мѣсто. И когато отидѫ и ви приготвіѫ

мѣсто, ще дойдѫ пакъ, и ще вы земѫ при себе
4 си; щото дѣто сьмь азъ, да бѫдете и вы. И
кѫдѣ отивамъ азъ вы знаете, и пѫть-тъ знаете.
5 Казува му Ѳома: Господи, не знаемъ кѫдѣ от-
хождашь; и какъ можемъ да знаемъ пѫть-тъ?
6 Казува му Іисусъ: Азъ сьмь пѫть-тъ, и исти-
на-та и животъ-тъ; никой не отива при Отца,
7 тъкмо чрѣзъ мене. Ако быхте познавали мене,
познавали быхте и Отца ми; и отъ нынѣ по-
8 знавате го, и видѣхте го. Казува му Филиппъ:
9 Господи, покажи ни Отца, и доста ни е. Казува
му Іисусъ: Толкози врѣме сьмь съ васъ, и
не си ли мя позналъ, Филиппе? Който е видѣлъ
мене, видѣлъ е Отца; и какъ казувашь ты: По-
10 кажи ни Отца? Не вѣрувашь ли че азъ *сьмь* въ
Отца, и Отецъ е въ мене? думы-тѣ които азъ
ви говорѭ, отъ себе си гы не говорѭ; но О-
тецъ който прѣбѫдва въ мене, дѣла-та той
11 прави. Вѣрувайте ми че азъ *сьмь* въ Отца, и
Отецъ е въ мене; ако ли не, вѣрувайте ми за
12 тыя дѣла. Истинѫ, истинѫ ви казувамъ, който
вѣрува въ мене, дѣла-та които правѭ азъ, и
той ще *гы* прави; и по голѣмы отъ тѣхъ ще
13 прави: защото азъ отхождамъ при Отца си. И
каквото попросите въ мое име, ще го направѭ;
14 за да ся прослави Отецъ въ Сына. Ако попро-
сите нѣщо въ мое име, азъ ще *го* направѭ.
15 Ако имате любовь къмъ мене, упазѣте мои-
16 тѣ заповѣди. И азъ ще умолѭ Отца, и ще ви
даде другъ Утѣшитель, да прѣбѫде съ васъ во
17 вѣкы, Духъ-тъ на истинѫ-тѫ, когото свѣтъ-тъ
не може да пріеме; защото го не види, нито го
познава; а вы го познавате, защото прѣбѫдва
18 съ васъ, и въ васъ ще бѫде. Нѣма да вы оста-
19 вѭ сирацы; ще дойдѫ при васъ. Още малко, и
свѣтъ-тъ вече нѣма да мя вижда; а вы мя ви-
дите; защото азъ сьмь живъ, и вы ще бѫдете
20 живи. Въ онзи день вы ще познаете, че азъ
сьмь въ Отца си, и вы въ мене, и азъ въ васъ.
21 Който има мои-тѣ заповѣди и гы държи, той е
що мя люби; а който мя люби, възлюбенъ ще

бѫде отъ Отца ми; и азъ ще го възлюбіѫ и ще
явіѫ себе си нему.
22 Казува му Іуда (не Искаріотскый): Господи,
що е това дѣто ще явишь себе си намъ, а не
23 на свѣтъ-тъ? Отговори Іисусъ и рече му: Кой-
то люби мене, ще упази мое-то слово; и Отецъ
ми ще го възлюби, и ще дойдемъ при него, и
24 ще направимъ жилище у него. Който ме люби
мене, мои-тѣ словеса не дьржи; и слово-то,
което слушате не е мое, но на Отца който ми
е проводилъ.
25 Това ви изсказахъ, доклѣ сьмь още съ васъ.
26 А утѣшитель-тъ, Духъ Святый, когото Отецъ
ще *ви* проводи въ мое име, той ще вы научи
всичко, и ще ви напомни всичко що ви сьмь
27 реклъ. Миръ ви оставямъ; мой-тъ миръ ви да-
вамъ; азъ не ви давамъ, както свѣтъ-тъ дава.
Да ся не смущава сьрдце-то ви, нито да ся у-
28 страшава. Чухте че азъ ви рѣкохъ: Отивамъ си,
и ще дойдѫ при васъ. Ако мя любяхте, възра-
дували ся бихте за това що рѣкохъ: Отхождамъ
при Отца; защото Отецъ мой е по голѣмъ отъ
29 мене. И сега ви рѣкохъ прѣди да бѫде; че ко-
30 гато ся сбѫде да повѣрувате. Отъ сега съ васъ
нѣма много да говоріѫ; защото иде князь-тъ на
31 тойзи свѣтъ, и *той* нѣма нищо въ мене. Но за
да познае свѣтъ-тъ, че азъ любіѫ Отца, и как-
то ми е Отецъ заповѣдалъ, така правіѫ. Станѣ-
те, да отидемъ отъ тука.

ГЛАВА 15.

1 Азъ сьмь истинна-та лоза, и Отецъ ми е зе-
2 млedѣлецъ-тъ. Всяка една прѫчка въ мене, коя-
то не приноси плодъ, отрѣзва іѫ; и всяка що
дава плодъ, очистя іѫ, за да даде по много
3 плодъ. Вы сега сте чисти, заради слово-то кое-
4 то ви говорихъ. Прѣбѫдѣте въ мене и азъ въ
васъ. Както лозена-та прѫчка не може да при-
несе плодъ отъ само себе си ако не прѣбѫде на
лозѫ-тѫ, така нито вы, ако не прѣбѫдете въ

5 мене. Азъ сьмь лоза-та, вы прѫчкы-тѣ; който
прѣбѫдва въ мене, и азъ въ него, той приноси
плодъ много; защото безъ мене не можете ни-
6 що да сторите. Ако не прѣбѫде нѣкой въ мене,
исхвърленъ бива вънъ както лозена-та прѫчка,
и изсъхнува; и събиратъ гы та гы кладѫтъ на
7 огнь-тъ, и горятъ. Ако прѣбѫдете въ мене, и
думы-тѣ ми прѣбѫдѫтъ въ васъ, каквото ище-
8 те ще просите и ще ви бѫде. Въ това ся про-
славя Отецъ ми, да принасяте много плодъ; и
9 така ще бѫдете мои ученици. Както Отецъ въз-
люби мене, и азъ възлюбихъ васъ; прѣбѫдѣте
10 въ моѭ-тѫ любовь. Ако държите мои-тѣ за-
повѣди, ще прѣбѫдете въ любовь-тѫ ми; както
сьмь азъ държалъ заповѣди-тѣ на Отца си и
11 прѣбѫдвамъ въ неговѫ-тѫ любовь. Това ви го-
ворихъ за да прѣбѫде моя-та радость въ васъ,
12 и ваша-та радость да бѫде испълнена. Тая е
моя-та заповѣдь, да имате любовь помежду си,
13 както ви азъ възлюбихъ. Никой нѣма по голѣ-
мѫ любовь отъ тѫзи щото да положи нѣкой ду-
14 шѫ-тѫ си за пріятели-тѣ си. Вы сте ми прія-
тели, ако правите това, което ви азъ заповѣдвамъ.
15 Не вы наричамъ вече рабы, защото рабъ-тъ не
знае що прави господарь-тъ му; а васъ вы на-
рѣкохъ пріятели, защото всичко що чухъ отъ
16 Отца си явихъ ви го. Не избрахте вы мене, но
азъ васъ избрахъ, и поставихъ вы, да идете
вы и да принесете плодъ, и плодъ-тъ ви да прѣ-
бѫде; щото каквото поискате отъ Отца въ мое
17 име да ви даде. Това ви заповѣдвамъ, да имате
любовь единъ къмъ другъ.
18 Свѣтъ-тъ ако вы ненавиди, знайте че мене
19 по напрѣдъ отъ васъ възненавидѣ. Ако бѣхте
отъ свѣтъ-тъ, свѣтъ-тъ бы любилъ свое-то, а
понеже не сте отъ свѣтъ-тъ, но азъ вы из-
брахъ отъ свѣтъ-тъ, за това свѣтъ-тъ вы не-
20 навиди. Помните слово-то, което ви азъ рѣкохъ:
Не е рабъ-тъ по голѣмъ отъ господаря си. Мене
ако изгонихѫ, и васъ ще изгонятъ, ако сѫ дър-
21 жали слово-то ми, и ваше-то ще държатъ. Но

всичко това ще ви сторятъ заради мое-то име,
защото не знаіѫтъ тогозъ който мя е проводилъ.
22 Ако не бѣхъ дошелъ и не бѣхъ имъ говорилъ,
грѣхъ не щѣхѫ да иматъ; сега обаче за грѣ-
23 хове-тѣ си извиненіе нѣматъ. Който ненавиди
24 мене, и Отца ми ненавиди. Ако не бѣхъ сто-
рилъ между тѣхъ дѣла-та, които никой другъ
не е сторилъ, грѣхъ не быхѫ имали; но сега
25 видѣхѫ и възненавидѣхѫ и мене и Отца ми. Но
това биде за да ся испълни писано-то въ за-
конъ-тъ имъ слово: "Безъ причинѫ мя възне-
26 навидѣхѫ." А когато дойде Утѣшитель-тъ, кого-
то азъ ще ви испратіѭ отъ Отца, Духъ-тъ на
истинѫ-тѫ, който отъ Отца исходи, той ще сви-
27 дѣтелствува за мене. Но и вы свидѣтелствува-
те; защото отъ начало сте съ мене.

ГЛАВА 16.

1 Това ви казахъ за да ся не соблазните.
2 Отъ съборища-та ще вы отлѫчатъ; но иде часъ,
въ който всякой който вы убіе, да мни че слу-
3 жбѫ приноси Богу. И това ще ви сторятъ, за-
4 щото не познахѫ Отца, нито мене. Но азъ ви
рѣкохъ това, та кога дойде тойзи часъ да го
помните, че азъ ви сьмь рѣклъ: и отъ най на-
прѣдъ не ви го казахъ, защото бѣхъ съ васъ.
5 А сега отхождамъ при тогова който мя е про-
водилъ, и никой отъ васъ мя не пыта: Кѫдѣ
6 отхождашь? Но понеже ви исказахъ това, скърбь
7 испълни сърдца-та ви. А пакъ азъ истинѫ-тѫ
ви казувамъ; за васъ е по добрѣ да отидѫ азъ;
защото ако не отидѫ азъ, Утѣшитель-тъ нѣма
да дойде на васъ; но ако отидѫ, ще ви го про-
8 водіѭ: И той кога дойде, ще изобличи свѣтъ-
9 тъ за грѣхъ, и за правдѫ, и за сѫдбѫ: За
10 грѣхъ, защото не вѣруватъ въ мене; А за прав-
дѫ, защото отхождамъ при Отца си, и нѣма
11 вече да мя виждате; А за сѫдбѫ, защото князь-
тъ на тойзи свѣтъ е осѫденъ.
12 Много още имамъ да ви рекѫ, но сега не мо-

13 жете да носите. А кога дойде онзи, *Духъ-тъ* на
истинѫ-тѫ, ще вы настави на всякѫ истинѫ;
защото нѣма да говори отъ себе си, но каквото
чуе ще говори, и ще ви извѣсти това що има
14 да бѫде. Той ще мене да прослави, защото отъ
15 мое-то ще земе, и ще ви извѣсти. Всичко що
има Отецъ, мое е: за това рѣкохъ, че отъ мое-
16 то ще земе, и ще ви извѣсти. *Още* малко, и
нѣма да мя виждате, и пакъ малко и ще мя
17 видите; защото азъ при Отца отхождамъ. То-
гази *нѣкои* отъ ученицы-тѣ му полумахѫ по-
между си: Що е това, което ни казува: *Още*
малко, и нѣма да мя виждате; и пакъ малко, и
ще мя видите; и *това,* че азъ при Отца от-
18 хождамъ? И говорѣхѫ: Що е това, което ка-
19 зува, малко? не знаемъ що дума. И разумѣ Іи-
сусъ че щѣхѫ да го пытатъ, и рече имъ: За
това ли разыскувате по между си, дѣто рѣкохъ;
Малко, и нѣма да мя виждате, и пакъ малко, и
20 ще мя видите? Истинѫ, истинѫ ви казувамъ,
че вы ще въсплачете и ще възрыдаете, а свѣтъ-
тъ ще ся възрадува, и вы ще бѫдете наскър-
бени, но скърбь-та ви ще ся промѣни на ра-
21 дость. Жена кога ражда, на скърбь е, защото е
дошелъ часъ-тъ й; а кога роди дѣте-то, не по-
мни вече тѫгѫ-тѫ *си,* поради радость-тѫ че ся
22 е родилъ человѣкъ на свѣтъ-тъ. Така и вы се-
га скърбь имате; но *азъ* пакъ ще вы видіѭ, и
ще ся възрадува сьрдце-то ви, и радость-тѫ ви
23 никой нѣма да отниеме отъ васъ. И въ оный
день нѣма да поискате отъ мене нищо. Истинѫ,
истинѫ ви казувамъ, че всичко каквото попроси-
24 те отъ Отца въ мое име, ще ви даде. До нынѣ
не сте попросили нищо въ мое име; просѣте и
ще получите, за да бѫде радость-та ви пълна.
25 Това ви говорихъ съ притчы; но настава часъ,
когато нѣма вече съ притчы да ви говоріѭ, но
26 явно ще ви извѣстіѭ за Отца. Въ оный день
ще попросите въ мое име; и не ви казувамъ,
27 че азъ ще умоліѭ Отца за васъ; Защото самъ
си Отецъ вы люби, понеже мене възлюбихте, и

28 повѣрувахте че азъ отъ Бога излѣзохъ. Из-
лѣзохъ отъ Отца, и дойдохъ на свѣтъ-тъ, и
пакъ оставямъ свѣтъ-тъ и при Отца отхождамъ.
29 Казуватъ му ученици-тѣ негови: Ето сега
явно говоришь и не казувашь никоѭ притчѫ.
30 Сега познавамы че всичко знаешь, и нѣмашь
нуждѫ да тя пыта нѣкой. По това вѣрувамы
31 че отъ Бога си излѣзлъ. Отговори имъ Іисусъ:
32 Сега ли вѣрувате? Ето настанува часъ, и до-
шелъ е вече, да ся разидете всякой на мѣ-
сто-то си, и мене самичькъ да оставите; но
не сьмь самъ си, защото и Отецъ е съ мене.
33 Това ви казахъ, за да имате миръ въ мене. Въ
свѣтъ-тъ скрьбь ще имате; но дьрзайте, азъ
побѣдихъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 17.

1 Това изговори Іисусъ, и възведе очи-тѣ си
на небе-то, и рече: Отче, дойде часъ-тъ, про-
2 слави Сына си, да тя прослави и Сынъ ти. Как-
то си му далъ власть надъ всякѫ плъть, да
даде животъ вѣченъ на всичкы които си му
3 далъ. А това е животъ вѣчный, дѣто да по-
знаіѫтъ тебе единаго истиннаго Бога, и Іисуса
4 Христа когото си проводилъ. Азъ тя просла-
вихъ на земіѭ-тѫ; свьршихъ работѫ-тѫ коѭ-
5 то ми даде да вьршіѭ. И нынѣ прослави мя ты,
Отче, у самаго тебе, съсъ славѫ-тѫ коіѫто и-
6 махъ у тебе прѣди създаніе мира. Изявихъ и-
ме-то ти на тыя человѣцы, които ми даде отъ
свѣтъ-тъ. Твои бѣхѫ, и даде гы на мене, и
7 твое-то слово удьржахѫ. Сега познахѫ че всич-
8 ко що ми си далъ отъ тебе е; Защото словеса-
та които ми даде ты, дадохъ гы на тѣхъ; и тѣ
пріяхѫ, и познахѫ наистинѫ че отъ тебе излѣ-
зохъ, и повѣрувахѫ че ты си мя проводилъ.
9 Азъ за тѣхъ ся моліѭ; не ся моліѭ за свѣтъ-
тъ, но за тѣзи които ми даде ты, защото сѫ
10 твои. И всичко мое твое е, и твое-то мое, и
11 прославихъ ся въ тѣхъ. И не сьмь вече на

свѣтъ-тъ, но тѣ ся на свѣтъ-тъ, и азъ идж
при тебе. Отче святый, упази гы въ име-то си,
тыя които ми даде, за да бѫдѫтъ едно, както ный.
12 Когато бѣхъ съ тѣхъ на свѣтъ-тъ, азъ гы пазяхъ
въ твое-то име: тѣзи които ми даде упазихъ,
и ни единъ отъ тѣхъ не погынж, тъкмо сынъ
13 погыбелный, за да ся испълни писаніе-то. А се-
га при тебе идж, и това додѣ съмъ на свѣтъ-тъ
казувамъ, за да имѫтъ моіж-тж радость възлиж
14 въ себе си. Азъ имъ дадохъ слово-то твое, и
свѣтъ-тъ гы възненавидѣ, защото не сж отъ
15 свѣтъ-тъ, както азъ не сьмь отъ свѣтъ-тъ. Не
ся молж да гы земешь отъ свѣтъ-тъ, но да гы
16 упазишь отъ лукаваго. Отъ свѣтъ-тъ не сж,
17 както и азъ не сьмь отъ свѣтъ-тъ. Освяти гы
чрѣзъ твоіж-тж истинж; твое-то слово е исти-
18 на. Както ты проводи мене на свѣтъ-тъ, и азъ
19 проводихъ тѣхъ на свѣтъ-тъ; И за тѣхъ азъ
освитявамъ себе си, да бѫдѫтъ и тѣ освятени
20 чрѣзъ истинж-тж. И не само за тѣхъ ся молж,
но и за онѣзи които чрѣзъ тѣхно-то слово ще
21 повѣруватъ въ мене; Да бѫдѫтъ всичкы едно;
както ты Отче си въ мене, и азъ въ тебе, да
бѫдѫтъ и тѣ въ насъ едно; за да повѣрува
22 свѣтъ-тъ че ты си мя проводилъ. И азъ славж-
тж която ми даде, дадохъ іж тѣмъ; да бѫдѫтъ
23 едно, както смы ный едно: Азъ въ тѣхъ, и ты
въ мене; да бѫдѫтъ съвършени въ едно, и да
разбере свѣтъ-тъ че ты си мя проводилъ, и
24 възлюбилъ си гы, както си възлюбилъ мене. От-
че, тѣзи които си ми далъ, искамъ дѣто сьмь
азъ, да бѫдѫтъ и тѣ съ мене; за да гледатъ
славж-тж моіж, коіжто ми си далъ, защото си
25 мя възлюбилъ прѣди създаніе міра. Отче праве-
дный, свѣтъ-тъ не тя е позналъ, но азъ тя по-
знахъ, и тѣ познахж че ты си мя проводилъ.
26 И явихъ имъ твое-то име, и ще явж, да бѫде
въ тѣхъ любовь-та съ коіжто си мя възлюбилъ,
и азъ въ тѣхъ.

ГЛАВА 18.

1 Това като рече Іисусъ, излѣзе съ ученицы-
тѣ си отвждь потокъ-тъ Кедронъ, дѣто имаше
градина, въ коіжто влѣзе той и ученици-тѣ му.
2 А Іуда който го прѣдаваше, знаяше това мѣсто,
защото много пжти ся събираше Іисусъ тамъ
3 съ ученицы-тѣ си. И тъй Іуда като зѣ единъ
пълкъ и слугы отъ първосвященницы-тѣ и фа-
рисеи-тѣ, дойде тамо съ фенеры и свѣщи и ора-
4 жія. А Іисусъ понеже знаяше всичко що имаше да
дойде връхъ него, излѣзе, и рече имъ: Кого тър-
5 сите? Отговорихж му: Іисуса Назорянина. Ка-
зува имъ Іисусъ: Азъ съмь. Съ тѣхъ стояше и
6 Іуда, който го прѣдаваше. И като имъ каза: Азъ
съмь; подрыпнжхж ся назадъ, и паднжхж на зе-
7 мія-тж. И пакъ гы попыта: Кого търсите? А
8 тѣ рекохж, Іисуса Назорянина. Отговори Іисусъ:
Рѣкохъ ви че съмь азъ: и тъй ако мене тър-
9 сите, оставѣте тѣзи да си иджтъ; За да ся
сбжде дума-та която рече: Отъ тѣзи които ми
10 си далъ не изгубихъ никого. А Симонъ Петръ
който имаше ножъ, измъкнж го, и удари слу-
гж-тж първосвященниковж, и отсѣче му десно-
11 то ухо: а на слугж-тж име-то бѣше Малхъ. То-
газь рече Іисусъ на Петра: Тури ножъ-тъ си
въ ножницж-тж. Чашж-тж коіжто ми даде Отецъ
ми да іж не піж ли?
12 И тъй пълкъ-тъ и тысященикъ-тъ и слугы-тѣ
13 Іудейскы уловихж Іисуса и вързахж го, И за-
ведохж го първо при Аннж; защото бѣше
тесть на Каіафа, който бѣше първосвященникъ
14 прѣзъ неіж годинж. А Каіафа бѣше тойзи който
бѣ далъ съвѣтъ на Іудеи-тѣ, че е по добрѣ да
15 загыне единъ человѣкъ за народъ-тъ. И слѣдъ
Іисуса идѣше Симонъ Петръ, и другый-тъ уче-
никъ; и тойзи ученикъ бѣше познатъ на пър-
восвященника, и влѣзе съ Іисуса въ дворъ-тъ
16 първосвященниковъ. А Петръ стояше вънъ до
врата-та. И тъй излѣзе другый-тъ ученикъ,
който бѣше познатъ на първосвященника, и ка-

17 за на вратаржж-тж, и въведе Петра. И казува
слугыня-та вратарна на Петра: Да не си и ты
отъ ученицы-тѣ на тогози человѣка? Казува
18 той: Не сьмь. И стояхж раби-тѣ и слугы-тѣ,
които бѣхж наклали огнь, защото бѣше студе-
но, и ся грѣяхж; съ тѣхъ стоеше и Петръ и
19 ся грѣяше. А пьрвосвященникъ-тъ попыта Ін-
20 суса за ученицы-тѣ му и за ученіе-то му. От-
говори му Інсусъ: Азъ явно говорихъ на свѣтъ-
тъ; азъ всякога поучавахъ въ съборище-то и
въ храмъ-тъ, дѣто Іудеи-тѣ ся събиратъ всякж-
21 гы, и нищо не сьмь говорилъ на скрыто. Що
ме питашь мене? питай които сж ми чули, какво
имъ сьмь говорилъ; ето, тѣ знаіжтъ що сьмь
22 азъ реклъ. А когато рече това, единъ отъ слу-
гы-тѣ който стоеше близу удари плесница на
Інсуса и рече: Така ли отговаряшь пьрвосвя-
23 щеннику? Отговори му Інсусъ: Ако сьмь зле
продумалъ свидѣтелствувай за зло-то; ако ли
24 добрѣ, защо ма біешь? И проводилъ го бѣ Ан-
на вързанъ при пьрвосвященника Каіафа.
25 А Симонъ Петръ стоеше и грѣяше ся; и ре-
кохж му: Да не бждешь и ты отъ негови-тѣ
26 ученицы? Отрече ся той и рече: Не сьмь. Ка-
зува единъ отъ рабы-тѣ пьрвосвященникови,
който бѣше родинна на оногозь, комуто Петръ
отсѣче ухо-то: Не тя ли видѣхъ азъ въ гради-
27 нж-тж съ него? И Петръ пакъ ся отрече, и
тозь часъ пѣтель-тъ попѣ.
28 Тогазь заведохж Інсуса отъ Каіафа въ пре-
торіж-тж; и бѣше сутрина, и тѣ не влѣзохж
въ преторіж-тж, да ся не осквернятъ, но да я-
29 дятъ пасха-та. За то излѣзе Пилатъ при тѣхъ и
рече: Какво обвиненіе наносите врьхъ тогозь че-
30 ловѣка? Отвѣщахж и рекохж му: Той ако да не
31 бѣ злодѣецъ не быхми го прѣдали на тебе. А
Пилатъ имъ рече: Земѣте го вый и по закону
вашему сждѣте го. Рекохж му Іудеи-тѣ: Намъ
32 не ни е простено да убіемъ никого: За да ся
сбжде рѣчь-та Інсусова, която рече, като назна-
33 чаваше съ каква смърть имаше да умре. И тъй

Пилатъ излѣзе пакъ въ преторіж-тж, и повика
Іисуса и рече му: Ты ли си царь Іудейскый?
34 Отговори му Іисусъ: Отъ самосебе си ли казу-
вашь ты това, или други ти рекохж за мене?
35 Отговори Пилатъ: Че азъ Іудеинъ ли съмь?
твой-тъ народъ и първосвященници-тѣ прѣда-
36 дохж тя на мене; що си сторилъ? Отговори Іи-
сусъ: Мое-то царство не е отъ тойзи свѣтъ; ако
да бѣше царство-то ми отъ тойзи свѣтъ, слу-
гы-тѣ ми борили си бы да не бждж прѣдаденъ
на Іудеи-тѣ: А сега царство-то ми не е отъ тука.
37 А Пилатъ му рече: И тъй ты *еси* царь ли си?
Отговори Іисусъ: Ты *право* казувашь че азъ
съмь царь. Азъ за това ся родихъ, и за това
дойдохъ на тойзи свѣтъ, да свидѣтелствувамъ
истинж-тж. Всякой който е отъ истинж-тж, слу-
38 ша гласъ-тъ ми. Казува му Пилатъ: Що е ис-
тина? и щомъ рече това излѣзе пакъ при Іудеи-
тѣ, и казува имъ: Азъ не намѣрувамъ ни еднж
39 винж въ него. А у васъ има обычай, да ви пу-
щамъ едного на пасхж-тж: рачите ли да ви пу-
40 снж царь-тъ Іудейскый? Тогазь пакъ извикахж
всичкы-тѣ, и казувахж: Не него, но Варавж.
А Варавва бѣше разбойникъ.

ГЛАВА 19.

1 Тогазь Пилатъ зѣ Іисуса и *го* бы. (2) И вой-
ни-тѣ исплетохж вѣнецъ отъ трънiе, възложихж
го на главж-тж му, и облѣкохж му багренж дре-
3 хж, И казувахж: Радуйся, царю Іудейскый; и
4 удряхж му плесницы. И излѣзе Пилатъ пакъ
вънъ, и казува имъ: Ето, изваждамъ ви го вънъ,
да познаете че азъ ни еднж винж не намѣрувамъ
5 въ него. Тогава излѣзе Іисусъ вънъ, и нося-
ше трънений-тъ вѣнецъ и багрени-тж дрехж.
6 И казува имъ *Пилатъ*: Ето человѣкъ-тъ. А пър-
восвященници-тѣ и слугы-тѣ щомъ го видѣхж,
повыкахж и казувахж: Распни *го*, распни *го*. Ка-
зува имъ Пилатъ: Земѣте го вы, и распнѣте *го*,
7 защото азъ не намѣрувамъ винж въ него. От-

говорихж му Іудеи-тѣ: Ный законъ имамы, и по
нашій-тъ законъ трѣба да умре; защото напра-
ви себе си Сынъ Божій.
8 А Пилатъ като чу тази думж, повече ся у-
9 боя. И влѣзе пакъ въ преторіж-тж, и казува
на Іисуса: Ты отъ кждѣ си? А Іисусъ му от-
10 вѣтъ не даде. Казува му Пилатъ: На мене
ли не говоришь? Не знаешь ли че власть имамъ
11 да тя распнж, и власть имамъ да тя пуснж? От-
говори Іисусъ: Не бы ималъ ты никаквж власть
надъ мене, ако не бѣ ти дадено отъ горѣ; за
това който ма прѣдава на тебе има по голѣмъ
12 грѣхъ. Отъ това Пилатъ искаше да го пуснѣ;
Іудеи-тѣ обаче выкахж и казувахж: Ако пу-
снешь тогози, не си пріятель Кесаревъ: всякой
който прави себе си царь, противникъ е Кеса-
13 рю. А Пилатъ, като чу тази думж, изведе Іи-
суса вънъ, и сѣднж на сждейскый-тъ прѣстолъ,
на мѣсто-то което ся казуваше каменопослано,
14 а по Еврейскы Гаввата. А бѣше петъкъ на пасхж-
тж, и часъ-тъ около шесть; и казува на Іудеи-
15 тѣ: Ето вашій-тъ царь. А тѣ извыкахж: Махни
ни *го*, махни, распни го. Казува имъ Пилатъ:
Царя ли вашего да распнж? Отговорихж пьрво-
священницы-тѣ: *Ный* нѣмамы *другий* царь ос-
16 вѣнь Кесаря. И тогазь имъ го прѣдаде, да ся
распне. *И* зѣхж Іисуса и го закарахж.
17 И носаше крьстъ-тъ си и излѣзе на мѣсто-
то нарицаемо Лобно, което по Еврейскы ся ка-
18 зува Голгоѳа, Дѣто го распнахж, и съ него дру-
гы двама, отсамъ и отсамъ, а посрѣдъ Іисуса.
19 А Пилатъ написа и титлж, и тури надъ крьстъ-
тъ. *И* написано бѣ, ІИСУСЪ НАЗОРЯНИНЪ
20 ЦАРЬ ІУДЕЙСКЫЙ. И тази титлж прочетохж
мнозина отъ Іудеи-тѣ; защото бѣше близу до
градъ-тъ мѣсто-то дѣто распнахж Іисуса, и на-
21 писано бѣ Еврейскы, Грьцкы и Латинскы. А
пьрвосвященницы-тѣ Іудейскы казувахж на
Пилата: Не пиши, Царь Іудейскый, но че
22 той рече: Царь Іудейскый сьмь. Отговори Пи-
латъ: Каквото писахъ, писахъ.

23 А войни-тѣ като распнахѫ Іисуса, зѣхѫ дре-
хы-тѣ му, и направихѫ четыри дѣлове, на вся-
кой воинъ по единъ дѣлъ, и хитонъ-тъ: а хи-
тонъ-тъ не бѣше шитъ, но отъ горѣ *до долу*
24 цѣлъ истъканъ. И рекохѫ си помежду си: Да
го не съдирамы, но да мѣтнемъ жрѣбіе за него,
кому ще бѫде; за да ся испълни писаніе-то що
казува: "Раздѣлихѫ дрехы-тѣ ми помежду си, и
за одеждѫ-тѫ ми жрѣбіе мѣтнахѫ." И тъй вой-
ни-тѣ това сторихѫ.
25 А до крьстъ-тъ Іисусовъ стояхѫ майка му, и
на майкѫ му сестра ѝ, Марія *жена*-та Клеопова,
26 и Марія Магдалина. А Іисусъ, като видѣ май-
кѫ си и ученикъ-тъ когото обичаше, че стоя-
хѫ близу, казува на майкѫ си: Жено, ето сынъ
27 ти. Послѣ казува на ученикъ-тъ: Ето майка ти.
И отъ онзи часъ зѣ ѭ ученикъ-тъ у дома си.
28 Слѣдъ това като знаяше Іисусъ, че всичко-то
вече ся свърши, за да ся сбѫде писаніе-то, ка-
29 за: Жеденъ сымъ. И тамъ имаше сложенъ съ-
сѫдъ пъленъ съ оцетъ; и *войни-тѣ* напълнихѫ
гѫбѫ съ оцетъ, обвихѫ ѭ съ иссопъ и принесо-
30 хѫ ѭ на уста-та му. И като пріе Іисусъ оцетъ-
тъ, рече: Свърши ся: и прѣклони глава и прѣ-
даде духъ.
31 Но понеже *тогава* бѣ петъкъ, за да не оста-
нѫтъ тѣла-та на крьстъ-тъ въ сѫббота-та, (за-
щото бѣше великъ день онази сѫббота,) то Іу-
деи-тѣ молихѫ Пилата, да имъ ся прѣбіѭтъ го-
32 лени-тѣ, и да ся дигнѫтъ *отъ тамо*. Тогазь
дойдохѫ войни-тѣ, и на първый-тъ прѣбихѫ
голени-тѣ, и на другый-тъ който бѣше распнѫтъ
33 съ него. А като дойдохѫ при Іисуса и го ви-
дѣхѫ че е умрѣлъ вече, не му прѣбихѫ голе-
34 ни-тѣ. Но единъ отъ войни-тѣ прободе съ ко-
піе ребра-та му, и тутакси излѣзе кръвь и вода.
35 И тойзи който видѣ свидѣтелствува, и истинно
е негово-то свидѣтелство, и той знае че истинѫ
36 казува, за да повѣрувате вы. Защото всичко то-
ва станѫ, за да ся испълни писаніе-то: "Кость
37 негова не ще да ся строши." И пакъ друго пи-

саніе казува: "Ще погледнжтъ на него когото
прободохж."
38 А слѣдъ това Іосифъ отъ Аримаѳея, (който бѣ-
ше ученикъ Іисусовъ, но потаенъ заради страхъ-
тъ отъ Іудеи-тѣ), примоли ся на Пилата да зе-
ме тѣло-то Іисусово; и Пилатъ даде волія. И
39 той дойде та дигнж тѣло-то Іисусово. Дойде още
и Никодимъ, (който бѣ дохождалъ отъ най пър-
во прѣзъ нощь при Іисуса), и носяше едно смѣ-
40 шеніе отъ смирнж и алой до сто литры. И тъй
зѣхж тѣло-то Іисусово, и обвихж го въ плащя-
ницж съ ароматы-тѣ, както е обичай на Іудеи-тѣ
41 да погребаватъ. И на онова мѣсто дѣто бы ра-
спятъ, имаше градина, и въ градинж-тж гробъ
42 новъ, въ който никой още не бѣ положенъ. Та-
мо прочее положихж Іисуса, поради петъкъ-тъ
на Іудеи-тѣ, защото бѣше близу гробъ-тъ.

ГЛАВА 20.

1 И въ първый-тъ день на седмицж-тж Марія
Магдалина идува на гробъ-тъ сутринж-тж ра-
но, като бѣше още тьмно, и гледа каменъ-тъ ди-
2 гнжтъ отъ гробъ-тъ. Тича тогазь и идува при
Симона Петра, и при другый-тъ ученикъ кого-
то обичаше Іисусъ, и казува имъ: Дигнжли
Господа отъ гробъ-тъ, и не знаемъ дѣ сж го по-
3 ложили. И тъй Петръ и другый-тъ ученикъ из-
4 лѣзохж и отхождахж на гробъ-тъ. И тичахж и
двама-та наедно; а другый-тъ ученикъ прѣд-
вари по скоро Петра, и дойде първъ на гробъ-
5 тъ; И като надникнж, вижда плащаницы-тѣ
6 сложены; но не влѣзе. Слѣдъ него дойде и Си-
монъ Петръ, и влѣзе въ гробъ-тъ, и видѣ пла-
7 щаницы-тѣ сложены, И кърпж-тж, която бѣше
на главж-тж му, сложенж не наедно съ плаща-
8 ницы-тѣ, но особно свитж на едно мѣсто. То-
газь влѣзе и другый-тъ ученикъ, който дойде
по напрѣдъ на гробъ-тъ, и видѣ и повѣрува:
9 Защото не бѣхж разумѣли още писаніе-то, че
10 трѣбаше той да вѣскръсне изъ мъртвы-тѣ. И

върнахѫ ся пакъ ученици-тѣ у тѣхъ си.
11 А Марія стояше до гробъ-тъ вънъ и плача-
ше; и тъй като плачаше надникнѫ въ гробъ-
12 тъ, И вижда два ангела съ бѣлы дрехы сѣднѫ-
лы, единъ отъ кѫдѣ главѫ-тѫ, и единъ отъ кѫ-
дѣ нозѣ-тѣ, тамъ дѣто бѣ лежало тѣло-то Іису-
13 сово. И тѣ й казуватъ: Жено, защо плачешь?
Казува имъ; Защото зѣли Господа моего, и не
14 знаѭ дѣ сѫ го положили. И това като рече о-
бърнѫ ся назадъ, и вижда Іисуса че стои, и не
15 знаяше че е Іисусъ. Казува й Іисусъ: Жено,
защо плачешь? кого търсишь? А тя понеже го
имаше че е градинаринъ-тъ, казува му: Госпо-
дине, ако си го ты изнеслъ, кажи ми дѣ си го
16 положилъ, и азъ ще го земѫ. Казува й Іисусъ:
Маріе. Тя ся обърнѫ и рече му: Раввуни! кое-
17 то ся казува: Учителю. Казува й Іисусъ: Не
ся допирай до мене; защото не сьмь възлѣзьлъ
още при Отца си, но иди при братія-та ми, и
кажи имъ: Възлѣзувамъ при Отца моего и От-
18 ца вашего, и Бога моего и Бога вашего. Идува
Марія Магдалина та извѣстява на ученицы-тѣ,
че видѣ Господа, и че той й рече това.
19 А вечерь-тѫ на тойзи день първый-тъ на сед-
мицѫ-тѫ, когато бѣхѫ и заключены врата-та
дѣто ученици-тѣ бѣхѫ събрани поради страхъ-
тъ отъ Іудеи-тѣ, дойде Іисусъ, и застанѫ на
20 срѣдъ, и казува имъ: Миръ вамъ. И това като
рече, показа имъ рѫцѣ-тѣ и ребра-та си. И за-
радувахѫ ся ученици-тѣ като видѣхѫ Господа.
21 И пакъ имъ рече Іисусъ: Миръ вамъ, Както мя
22 Отецъ ми проводи, и азъ провождамъ васъ. И
това като рече, духнѫ, и казува имъ: Пріимѣ-
23 те Духа Святаго. На които простите грѣхове-
тѣ, простени имъ сѫ, и на които задържите, за-
държани сѫ.
24 А Ѳома, единъ отъ дванадесеть-тѣ, нарицае-
мый Близнецъ, не бѣше съ тѣхъ, когато дойде
25 Іисусъ. И казувахѫ му другы-тѣ ученици: Ви-
дѣхмы Господа. А той имъ рече: Ако не видѭ
на рѫцѣ-тѣ му язвы-тѣ отъ гвоздеи-тѣ, и не

турих пьрстъ-тъ си въ язвы-тѣ на гвоздеи-тѣ,
и не вложж ржкж-тж си въ ребра-та му, не ще
да повѣрвамъ.
26 И подирь осмь дни, пакъ бѣхж вжтрѣ ученп-
ци-тѣ му, и Θома съ тѣхъ; идува Іисусъ, като
бѣхж врата-та заключены, и застанж на срѣдъ,
27 и рече: Миръ вамъ. Послѣ казува на Θомж: Іай
си тука пьрстъ-тъ, и вижль ржцѣ-тѣ ми: и дай
ржкж-тж си, и тури въ ребра-та ми; и не бж-
28 ди невѣренъ, но вѣренъ. И отговори Θома и ре-
29 че му: Господь мой и Богъ мой. Казува му Іи-
сусъ: Понеже мя видѣ, Θомо, повѣрува; Блаже-
ни конто безъ да видятъ повѣрувахж.
30 И още много другы чудеса створи Іисусъ прѣдъ
ученицы-тѣ си, конто не сж писаны въ тжзи кни-
31 гж: А тѣзи сж написаны за да повѣрувате че
Іисусъ е Христосъ Сынъ Божій, и като вѣру-
вате да имате животъ въ негово-то име.

ГЛАВА 21.

1 Подирь това пакъ ся яви Іисусъ на ученицы-
тѣ си на Тиверіадско-то море, и яви имъ ся така:
2 Тамъ бѣхж наедно Симонъ Петръ и Θома нари-
цаемый Близнецъ, и Наθанаилъ отъ Канж Гали-
лейскж, и *синове*-тѣ Зеведееви, и другы двама
3 отъ ученицы-тѣ негови. Казува имъ Симонъ
Петръ: *Азъ* ще отидж да ловіж рыбж: Казуватъ
му: Ще дойдемъ и ный съ тебе. Излѣзохж и
влѣзохж завчасъ на ладіж-тж, и прѣзъ онж-
4 зи нощь не уловихж нищо. И като ся разсъмнж
вече, застанж Іисусъ на брѣгъ-тъ; но ученп-
5 ци-тѣ не познавахж че е той Іисусъ. Казува
имъ Іисусъ: Дѣца, имате ли нѣщо за ядѣніе?
6 Отговорихж му: Не. А той имъ рече: Хвърлѣте
мрѣжж-тж отдесно на ладіж-тж и ще намѣрп-
те. И тъй хвърлихж, и не можахж, вече да іж
7 привлекжтъ отъ множество-то на рыбж-тж. То-
газь онзи ученикъ когото обичаше Іисусъ ка-
зува на Петра: Господь е. А Симонъ Петръ, ка-
то чу че е Господь, прѣпаса връхнж-тж си дре-

хж, (защото бѣше голъ), и хвърли ся въ море-
8 то. А други-тѣ ученици дойдохж съ ладіж-тж,
(защото не бѣхж далечь отъ земіж-тж, но колко-
то двѣстѣ лакти), и влачахж мрѣжж-тж съ ры-
9 бж-тж. И като излѣзохж на земіж-тж, гледать
жаравж разложенж, и рыбж туренж на неж, и
10 хлѣбъ. Казува имъ Іисусъ: Донесѣте отъ рыбы-
11 тѣ които уловихте сега. Възлѣзе Симонъ Петръ,
та извлѣче мрѣжж-тж на земіж-тж, пълнж съ
едры рыбы сто и петдесеть и три; и толкозь
като бѣхж, мрѣжа-та ся не съдра.
12 Казува имъ Іисусъ: Елате обѣдвайте: И ни-
кой отъ ученицы-тѣ не смѣяше да го попыта:
13 Ты кой си? понеже знаяхж че е Господь. Идува
тогазь Іисусъ и зема хлѣбъ-тъ, и дава имъ, та-
14 ка и рыбж-тж. Това бѣше вече третій пжть, дѣ-
то ся яви Іисусъ на ученицы-тѣ си, отъ какъ
въскрьснж изъ мьртвы-тѣ.
15 А като ся наобѣдувахж, казува Іисусъ Си-
мону Петру: Симоне Іониинъ, любишь ли мя по-
вече отъ тыя? Казува му: Ей, Господи, ты
знаешь че тя обычамъ. Казува му: Паси агьн-
16 цы-тѣ ми. Казува му пакъ вторый пжть: Си-
моне Іониинъ, любишь ли мя? Казува му: Ей,
Господи, ты знаешь че тя обычамъ. Казува му:
17 Паси овцы-тѣ ми. Казува му третій пжть: Си-
моне Іониинъ, обычашь ли мя? Наскърби ся
Петръ, защото му рече третій пжть: Обычашь
ли мя? И рече му: Господи, ты всичко знаешь;
ты знаешь че тя обычамъ: Казува му Іисусъ:
18 Паси овцы-тѣ ми. Истинж, истинж ти казу-
вамъ, когато бѣше ты по младъ, самъ си ся о-
пасуваше и ходяше кждѣто щѣше; но като о-
старѣешь, ще прострѣшь ржцѣ, и другъ ще тя
19 опасува и ще тя води кждѣто ты не щешь. И
това рече, като назначаваше съ каквж смьрть
имаше да прослави Бога. И това щомъ рече, ка-
20 зува му: Върви подирѣ ми. А Петръ като ся
обърнж, вижда че иде подирѣ имъ ученикъ-тъ
когото обычаше Іисусъ, тойзи който на вечеріж-
тж ся наклони на гржди-тѣ му, и рече: Госпо-

21 ди, кой е който ще те прѣдаде? Него като ви-
дѣ Петръ, казува Іисусу: Господи, а тойзи що?
22 Казува му Іисусъ: Ако щѫ да прѣбѫде той до-
клѣ дойдѫ, тебѣ що ти е? Ты върви подирѣ ми.
23 И тъй ся разнесе тая дума по между братія-та,
че тойзи ученикъ нѣма да умрѣ: а Іисусъ му
не рече че нѣма да умре, но: Ако щѫ да остане
той доклѣ дойдѫ, тебѣ що ти е?
24 Тойзи е ученикъ-тъ който свидѣтелствува
за това, който и написа това; и знаемъ че не-
25 гово-то свидѣтелство е истинно. Има още и
други много нѣща що стори Іисусъ, които ако
бы да ся напишѫтъ едно по едно, и цѣлъ свѣтъ,
мисля, не би вмѣстилъ написаны-тѣ кни-
гы. Аминь.

ДѢЯНІЯ-ТА
НА
СВЯТЫ-ТѢ АПОСТОЛЫ.

ГЛАВА 1.

1 Първо-то слово, о Θеофиле, направихъ, за все
2 що начена Іисусъ да прави и да учи, даже до
день-тъ въ който ся възнесе, откакъ даде
чрѣзъ Духа Святаго заповѣди на апостоли-тѣ,
3 които избра: На които и прѣдстави себе си
живъ слѣдъ страданіе-то си съ много вѣрны зна-
менія като имъ ся явяваше четыридесеть дни,
4 и говоряше имъ за царство-то Божіе. И като
ся събираше съ тѣхъ заръча имъ да ся не от-

далечать отъ Іерусалимъ, но да очакуватъ обѣ-
щаніе-то на Отца, което чухте, рече, отъ мене.
5 Защото Іоаннъ е съ водѫ крьстилъ, а вы ще бѫ-
дете крьстени съ Духа Святаго, слѣдъ тыя не
6 много дни. И тый като ся събрахѫ питахѫ го, и
казувахѫ: Господи, въ това ли врѣме щешь да
7 възстановишь царство-то въ Израиля? А той
имъ рече: Не е за васъ да знаете годины-тѣ
или врѣмена-та, които Отецъ е положилъ въ
8 собственнѫ-тѫ си власть. Но вы ще пріемете си-
лѫ, когато слѣзи Духъ Святый на васъ, и ще
ми бѫдете свидѣтели и въ Іерусалимъ, и во
9 всичкѫ Іудеіѭ и Самаріѭ, и до край земіѭ. И
това отъ какъ рече, тѣ като гледахѫ, възнесе
10 ся, и облакъ го подѣ испрѣдъ очи-тѣ имъ. И
като стояхѫ та гледахѫ на небе-то, когато въз-
лѣзуваше той, ето, двамина человѣци въ бѣлы
11 дрехы застанѫхѫ прѣдъ тѣхъ; които и рекохѫ:
Мѫжіе Галилеяне, що стоите та гледате на не-
бе-то? Тойзи Іисусъ, който ся възнесе отъ васъ
на небе-то, ще дойде тъй, както го видѣхте да
12 отхожда на небе-то. Тогази ся върнѫхѫ въ Іе-
русалимъ отъ горѫ-тѫ нарицаемѫ Елеонскѫ,
която е близу до Іерусалимъ, единъ сѫбботенъ
день пѫть.
13 И когато влѣзохѫ, възлѣзохѫ въ горницѫ-тѫ
дѣто живѣяхѫ Петръ и Іаковъ и Іоаннъ и Ан-
дрей, Филиппъ и Ѳома, Варѳоломей и Матѳей,
Іаковъ Алфеевъ и Симонъ Зилотъ, и Іуда Іако-
14 вовъ. Тѣ всичкы единодушно, съ жены-тѣ и Ма-
ріѭ майкѫ-тѫ Іисусовѫ, и съ братія-та му, бѣ-
хѫ непрѣстанно въ молитвѫ и моленіе.
15 И прѣзъ тыя дни станѫ Петръ по срѣдъ у-
ченицы-тѣ, и рече: (а число-то на тѣзи които
ся намѣрувахѫ тамо бѣше до сто и двадесеть
16 души;) Мѫжіе и братіе, трѣбуваше да ся ис-
пълни това писаніе, което прѣдрече Духъ Свя-
тый чрѣзъ уста-та Давидовы за Іудѫ, който ста-
нѫ водитель на тѣзи, които хванѫхѫ Іисуса.
17 Защото бѣше причисленъ съ насъ, и зелъ бѣ
18 дѣлъ въ тѫзи службѫ. Той прочее спечали ни-

ня отъ заплатж-тж на *свож-тж* неправдж, и като
паднж на очи-тѣ си проседнж ся прѣзъ срѣдъ,
19 и истекохж всичкы-тѣ му чрѣва. И това станж
извѣстно на всичкы жители Іерусалимскы, тако
що тая нива ся нарече по языкъ-тъ имъ Акел-
20 дама, сирѣчь, Нива кръвна. Защото е писано въ
книгж-тж на Псалмы-тѣ: "Да бжде жилище-то
му пусто, и да нѣма който да живѣе въ него;"
21 и "Чинъ-тъ му другъ да земе." И тъй, отъ че-
ловѣцы-тѣ които ся нахождахж съ насъ прѣзъ
всичко-то врѣме, въ което влизаше и излизаше
22 между насъ Господь Іисусъ, Като начена отъ
крыщеніе-то Іоанново до день-тъ въ който ся
възнесе отъ насъ, единъ отъ тѣхъ трѣба да бж-
23 де съ насъ свидѣтель на въскресеніе-то му. И
поставихж двамина, Іосифа нарицаемаго Варса-
24 ва, (който ся нарицаше Іустъ,) и Матѳія. И по-
молихж ся и рекохж: Ты, Господи, сърдцевѣдче
на всичкы, покажи отъ тыя двама-та единого,
25 когото си избралъ, Да земе дѣлъ-тъ на тжзи
службж и на апостолство-то, отъ което испа-
26 днж Іуда за да отиде на свое-то си мѣсто. И
дадохж жрѣбія-та си, и паднж жрѣбіе-то на
Матѳія, и счете ся съ единадесеть-тѣ апостолы.

ГЛАВА 2.

1 И когато настанж день-тъ на Петдесетницж-
тж, всичкы-тѣ бѣхж еднодушно *събрани* на едно.
2 И внезапу станж екотъ отъ небе-то, като че
идѣше силно духаніе отъ вѣтръ, и испълни
3 всичкж-тж кжщж дѣто сѣдѣхж. И явихж имъ
ся языцы като огненни, които ся раздѣляхж,
4 и сѣднж на всякого отъ тѣхъ *по единъ*. И испъл-
нихж ся всичкы съ Духа Святаго, и начнахж
да говорятъ чуждь языцы, както Духъ-тъ имъ
5 даваше да говорятъ. А *тогава* имаше въ Іеруса-
лимъ да живѣятъ Іудеи, человѣци благочести-
6 ви отъ всякой народъ що има подъ небе-то. И
щомъ ся расчу това, събра ся народъ-тъ и сму-
тихж ся; защото всякой единъ отъ тѣхъ чуяше

7 гы да говорятъ нѣговъ-тъ языкъ. И смаяни
всичкы чудяхѫ ся, и думахѫ си единъ на дру-
гый: Ето, всичкы тѣзи които говорятъ не сѫ
8 ли Галилеяне? И какъ ный си чуемъ да гово-
рятъ всякой по собственный-тъ нашъ языкъ въ
9 който смы родени, Парѳяне и Мидяне и Еламп-
те, и които населяватъ Месопотаміѭ, Іудеѭ и
10 Каппадокіѭ, Понтъ и Азіѭ, Фригіѭ и Памфи-
ліѭ, Египетъ и Ливійскы-тѣ страны които сѫ
около Киринеѭ, и чужденци отъ Римъ, Іудеи и
11 прозелити, Критяне и Арабе, чуемъ гы да го-
12 ворятъ по нашы-тѣ языцы величія-та Божіи. И
смаяни всичкы недоумѣвахѫ ся, и единъ дру-
13 гый си думахѫ: Какво ли ще е това? А други
имъ си присмивахѫ и казувахѫ: Че сѫ пияни
много сладко вино.
14 А Петръ съ единадесеть-тѣ станѫ, възвыси
гласъ-тъ си, и проговори имъ: Мѫжіе Іудеяне,
и всинца които живѣете въ Іерусалимъ, това
да знаете, и дайте вниманіе на мои-тѣ думы:
15 Защото тѣзи не сѫ піяни, както вы мыслите;
16 понеже е третій часъ на день-тъ; Но това е
17 речено-то чрѣзъ пророка Іоиля: И ще бѫде въ
послѣдни-тѣ дни, казува Богъ, ще излѣѭ отъ
мой-тъ Духъ на всякѫ плъть; и ще пророкуватъ
синове-тѣ ви и дъщери-тѣ ви, и юноши-тѣ ва-
ши видѣнія ще виждатъ, и старци-тѣ ваши съ-
18 ннища ще сънуватъ. И още прѣзъ онія дни ще
излѣѭ отъ Духа моего на рабы-тѣ мои и на ра-
19 быни-тѣ мои, и ще пророчествуватъ. И ще по-
кажѫ чудеса по небе-то горѣ и знаменія долу
на земіѭ-тѫ, кръвь и огнь и пара отъ дымъ.
20 Слънце-то ще си прѣвърне въ тъмнотѫ, и лу-
на-та въ кръвь, прѣди да дойде великый-тъ и
21 прѣсвѣтлый-тъ день Господень. И ще бѫде че
всякой който призове име-то Господне, спасенъ
22 ще бѫде. Мѫжіе Израилтяне, послушайте тѣзи
думы; Іисуса Назорянина, мѫжъ доказанъ вамъ
отъ Бога съсъ силы, чудеса и знаменія, които
Богъ направи чрѣзъ него посрѣдѣ васъ, както
23 и вы знаете, Него, прѣдаденъ по прѣдопрѣдѣ-

ленпж-тж волія и предвѣденіе-то Божіе, вы ка-
то хванжхте, чрѣзъ ржцѣ-тѣ на беззаконницы,
24 *на кръстъ го* приковахте и убихте: Когото Богъ
възкръси, като развьрза болѣзни-тѣ на смьрть-
тж, понеже не бѣ възможно да бжде държанъ
25 той отъ неія. Защото Давидъ казува за него,
"Гледахъ Господа прѣдъ себе си вынжгы, поне-
же е отъ деснж-тж ми странж, да ся не покла-
26 тіж. За това сърдце-то ми ся развесели, и за-
радува ся языкъ-тъ ми; а още и плъть-та ми
27 въ надеждж ще почива: Защото нѣма да оста-
вишь душж-тж ми во адъ; нито ще оставишь
28 прѣподобный-тъ си да види истлѣніе. Изявилъ
си ми пжтища-та на животъ-тъ; съ лице-то
29 си ще мя испълнишь съ веселбж." Мжжіе бра-
тіе, могж да ви кажж свободно за Патріарха Да-
вида: че умрѣ и погребенъ бы, и гробъ-тъ му
30 е у насъ до днешній день. И тъй понеже бѣ-
ше пророкъ, и знаяше че съ клѣтвж му ся
заклѣ Богъ: Че отъ плодъ-тъ на негови-тѣ
чрѣсла по плъть ще въздигне Христа, да го по-
31 стави на прѣстолъ-тъ му, Прѣдвидѣ и говори
за въскрьсеніе-то Христово; че не бы оставена
душа-та негова въ адъ, нито плъть-та му видѣ
32 истлѣніе. Тогозь Іисуса въкрьси Богъ, на когото
33 ный всинца смы свидѣтели. И тъй като ся въз-
несе съ Божіж-тж десницж, и зѣ отъ Отца о-
бѣщаніе-то на Святаго Духа, излѣ това което
34 сега ви виждате и чувате. Защото Давидъ не е
възлѣзалъ на небеса; но той казува: "Рече Го-
35 сподь Господу моему: Сѣди отъ десно ми, до-
клѣ положж врагове-тѣ твои подножіе на нозѣ-
36 тѣ ти." И тъй здраво да знае всичкый домъ Из-
раилевъ, че тогозь Іисуса, когото вы распяхте,
Богъ е него направилъ Господь и помазанникъ.
37 *Тога* като чухж тѣ, дойде сърдце-то имъ въ
умиленіе, и рекохж на Петра и на други-тѣ а-
38 постолы: Какво да сторимъ, мжжіе братіе? И
Петръ имъ рече: Покайте ся, и всикой единъ
отъ васъ да ся крсти въ име-то Іисусъ Хри-
стове, за прощеніе на грѣхове-тѣ; и ще пріе-

39 мете даръ-тъ на Святаго Духа. Защото обѣща-
ніе-то е на васъ, и на чада-та ваши, и на всич-
кы далечны колкото ще призове Господь Богъ
40 нашъ. И съ много другы рѣчи засвидѣтелству-
ваше, и прѣдумваше *гы*, и казуваше: Избавѣте
41 ся отъ тойзи развращенъ родъ. И тъй тѣзи кои-
то пріихж съ радость слово-то негово, покрь-
стихж ся, и приложихж ся въ тойзи день до
три тысящи души.
42 И прѣбждвахж непрѣстанно въ поученіе-то
апостолско, и въ общеніе-то, и въ прѣломява-
43 ніе-то на хлѣбъ-тъ и въ молитвы. И страхъ
обзѣ всякж душж; и много чудеса и знаменія
44 бывахж чрѣзъ апостолы-тѣ. И всичкы-тѣ вѣ-
45 рующи бѣхж наедно, и всичко имахж общо, И
стокж-тж и иманіе-то си продавахж и распо-
дѣляхж гы на всичкы, всякому споредъ нуждж-
46 тж що имаше. И всякой день прѣбждвахж еди-
нодушно въ храмъ-тъ, и прѣломивахж хлѣбъ
отъ кжщж въ кжщж, и пріимахж хранж съ ра-
47 дость и простосьрдечіе, Като хвалѣхж Бога, и
бѣхж благопріятни на всичкый-тъ народъ: а
Господь всякой день прибавяше на церквж-тж
спасаемы-тѣ.

ГЛАВА 3.

1 А Петръ и Іоаннъ наедно възлѣзувахж въ
храмъ-тъ, въ врѣме-то на молитвж-тж по деве-
2 тый часъ. И имаше нѣкой си человѣкъ, който
бѣ хромъ отъ утробж-тж на майкж си, та го
все носяхж; когото *и* слагахж всякой день до
врата-та на храмъ-тъ които ся наричахж Кра-
сны, да проси милостынж отъ онѣзи които влѣ-
3 зувахж въ храмъ-тъ. Той като видѣ Петра и
Іоанна когато щѣхж да влѣзжтъ въ храмъ-тъ,
4 попроси да земе милостынж. А Петръ съ Іоан-
5 на взрѣ ся въ него, и рече: Погледни ны. И
той гы гледаше съ вниманіе, съ надеждж да зе-
6 ме нѣщо отъ тѣхъ. И Петръ рече: Сребро и
злато азъ нѣмамъ; но което имамъ, това ти

давамъ; въ име-то на Іисуса Христа Назоря-
7 нина, стани и ходи. И като го хванѫ за деснѫ-
тѫ рѫкѫ, дигнѫ *го;* и тозь часъ утвърдихѫ ся
8 плѣсны-тѣ и глезны-тѣ му. И скочи та ся ис-
прави и ходяше; и влѣзе съ тѣхъ въ храмъ-тъ,
9 та ходяше и скачаше и славяше Бога. И видѣ
10 го всичкый-тъ народъ че ходи и слави Бога. И
познавахѫ го че бѣ той който сѣдѣше за милостынѭ при красны-тѣ врата на храмъ-тъ; и о-
станѫхѫ въ ужасъ и удивленіе голѣмо за това
което ся бѣ случило нему.
11 И понеже исцѣленый-тъ хромъ ся не отдѣ-
ляше отъ Петра и Іоанна, всичкый-тъ народъ
смаянъ стече ся при тѣхъ въ притворъ-тъ на-
12 рицаемъ Соломоновъ. А като видѣ Петръ, от-
говори народу: Мѫжіе Израиляне, що ся чуди-
те за това? или що ся взирате на насъ, като
че отъ своѭ силѫ или благочестіе смы сторили
13 тогози да ходи? Богъ Авраамовъ, и Исааковъ и
Іаковововъ, Богъ на отцы-тѣ наши, прослави Сы-
на своего Іисуса, когото вы прѣдадохте, и от-
рекохте ся отъ него прѣдъ Пилата, когато той
14 бѣ рѣшилъ да го пусне. Но вы ся отрекохте
отъ Святый-тъ и Праведный-тъ, и испросихте
15 да ви ся даде человѣкъ убійца. А Началника
на животъ-тъ убихте, когото Богъ въскрьси
отъ мьртвы-тѣ, и ный смы на него свидѣтели.
16 И чрѣзъ вѣрѫ-тѫ въ негово-то име тогози ко-
гото гледате и познавате, негово-то име *го* у-
крѣпи; и тази вѣра, която е чрѣзъ него, даде
му прѣдъ всинца ви това совършенно здравіе.
17 И сега, братіе, знамъ че *вы* по невѣдѣніе сто-
18 рихте *това*, както и началници-тѣ ваши; А
Богъ, което прѣдизвѣсти чрѣзъ уста-та на
всичкы-тѣ си пророцы, че ще Христосъ да по-
19 страда, така го извьрши. Покайте ся и обърнѣ-
те ся, да ся заличатъ грѣхове-тѣ ви, та да дой-
дѫтъ врѣмена утѣшителны отъ присѫтствіе-то
20 Господне, И да ви проводи прѣдпроповѣданнаго
21 вамъ Іисуса Христа, Когото трѣба да пріеме
небе-то до врѣме-то въ което ще ся възстанови

всичко що е говорилъ Богъ отъ вѣка чрѣзъ у-
22 ста-та на всичкы-тѣ святы свои пророцы. Защо-
то Моисей рече на отцы-тѣ: Господь Богъ вашъ
ще въздигне вамъ отъ братія-та ваши пророкъ,
като мене; него послушайте во всичко щото ви
23 рече; И всяка душа, която не послуша тогозь
24 пророка, ще бѫде истрѣбена изъ народъ-тъ. Още
всичкы-тѣ пророци отъ Самуила и на сетнѣ,
колкото сѫ говорили, прѣдвъзвѣстихѫ и тыя
25 дни. Вы сте сынове на пророцы-тѣ, и на за-
вѣтъ-тъ който завѣща Богъ на отцы-тѣ наши,
когато рече Аврааму: "И вси-тѣ племена на
земѭ-тѫ въ твое-то сѣме ще ся благословятъ."
26 Богъ като въскрьси Сына своего Іисуса, до васъ
найпьрво го проводи, да вы благослови, и да
отвраща всякого отъ лукавства-та ваши.

ГЛАВА 4.

1 И когато тѣ говоряхѫ народу, дойдохѫ врьхъ
тѣхъ священници-тѣ и войвода-та на храмъ-тъ,
2 и Саддукеи-тѣ, Които ся жалувахѫ, защото у-
чахѫ народъ-тъ, и проповѣдувахѫ чрѣзъ Іисуса
3 въскресеніе-то отъ мьртвы-тѣ; И възложихѫ
на тѣхъ рѫцѣ, и турихѫ гы подъ стражѫ за
4 утрѣ; защото бѣше вече привечеръ. А мнозина
отъ тѣзи които чухѫ слово-то повѣрувахѫ; и
число-то на *повѣрвалы-тѣ* человѣцы стигнѫ до
петь тысящы.
5 И на утрыь-тѫ събрахѫ ся въ Іерусалимъ
началници-тѣ имъ, и старѣйшины-тѣ и кни-
6 жници-тѣ, И пьрвосвященникъ-тъ Анна и Каіа-
фа и Іоаннъ и Александръ, и *всичкы* що бѣхѫ
7 отъ пьрвосвященническый родъ. И като гы
исправихѫ на срѣдъ, питахѫ гы: Съ коѭ си-
8 лѫ, или въ кое име сторихте вы това? Тогази
Петръ, испълненъ Духомъ Святымъ, рече имъ:
Началници народни, и старѣйшини Израилеви,
9 Понеже отъ насъ ся иска днесь отвѣтъ за
едно благодѣяніе къмъ человѣкъ немощенъ,
10 чрѣзъ какво бы той исцѣленъ; Да знаете всич-

ца вы и всичкый народъ Израилевъ, че чрѣзъ
име-то на Іисуса Христа Назорянина, когото
вы распѣхте, когото Богъ въскрьси изъ мьр-
твы-тѣ, чрѣзъ него той стои прѣдъ васъ здравъ.
11 Той е камькъ-тъ когото прѣнебрегнѫхте вы зи-
12 дары-тѣ, който станѫ глава на ѫглъ-тъ. И
чрѣзъ никого другыго не бива спасеніе; защо-
то нѣма подъ небе-то друго име да е дадено
между человѣцы-тѣ, чрѣзъ което трѣба да ся
спасемъ.
13 А тѣ като гледахѫ Петрово-то и Іоанново-то
дьрзновеніе, и разумѣхѫ че сѫ бесскнижни и
прости человѣци, чудяхѫ ся, но познахѫ гы че
14 сѫ были наедно съ Іисуса. А като видѣхѫ ис-
цѣленый-тъ человѣкъ че стои съ тѣхъ, нѣмахѫ
15 що да рекѫтъ на срѣщѫ. И отъ какъ имъ по-
велѣхѫ да излѣзѫтъ вънъ отъ съборище-то, по-
16 совѣтувахѫ ся помежду си, И казувахѫ: Що
да сторимъ на тѣзи человѣцы? защото явно е
на всичкы които живѣѭтъ въ Іерусалимъ че
знаменито чудо станѫ чрѣзъ тѣхъ, и не можемъ
17 да речемъ че не е станѫло. Но за да ся не раз-
несе повече въ народъ-тъ, съсъ заплашваніе да
имъ запрѣтимъ, да не говорятъ вече въ това
18 име на никого человѣка. И повыкахѫ гы та имъ
заржчахѫ да не продуматъ никакъ нито да у-
19 чатъ въ име-то Іисусово. А Петръ и Іоаннъ от-
говорихѫ имъ и рекохѫ: Ако е праведно прѣдъ
Бога да послушамы васъ повече, а не Бога, сѫ-
20 дѣте. Защото ный не можемъ да не говоримъ
21 това що смы видѣли и чули. А тѣ пакъ гы за-
плашихѫ, и пуснѫхѫ гы, понеже не намѣрува-
хѫ нищо *причинѫ* да гы накажѫтъ, поради на-
родъ-тъ; защото всичкы славяхѫ Бога за това
22 що быде. Защото человѣкъ-тъ надъ когото ста-
нѫ това чудо на исцѣленіе-то, бѣше повече
отъ четыридесеть годинъ.
23 И щомъ гы пуснѫхѫ дойдохѫ при свои-тѣ си,
та извѣстихѫ *това* що имъ рекохѫ първосвя-
24 щенници-тѣ и старѣйшины-тѣ. А тѣ като чу-
хѫ, възвышихѫ единодушно гласъ къмъ Бога,

и рекохѫ: Владыко, ты *си* Богъ който си на-
правилъ небе-то и земiѭ-тѫ и море-то, и всичко
25 що е въ тѣхъ, Който си реклъ чрѣзъ уста-та
на Давида раба своего: Защо ся разфучахѫ язы-
чници-тѣ, и народи-тѣ прѣговарятъ суетны нѣ-
26 ща? Прѣдстанѫхѫ царiе-тѣ земни, и князове-
тѣ ся събрахѫ на купъ, противъ Господа, и
27 противъ Помазанникъ-тъ неговъ. Защото наи-
стинѫ ся събрахѫ противъ святый-тъ твой о-
трокъ Iисуса, когото си помазалъ, Иродъ и Пи-
латъ Понтiйскый, съсъ язычницы-тѣ и народъ-
28 тъ Израилевъ, Да сторятъ това което твоя-та
рѫка и твоя-та воля е прѣдопрѣдѣлила да бѫ-
29 де. И нынѣ, Господи, погледни на тѣхны-тѣ за-
плашванiя, и дай на твои-тѣ рабы да говорятъ
30 твое-то слово съсъ всяко дързновенiе, Ты като
простирашь рѫкѫ-тѫ си на исцѣленiе, да ста-
ватъ знаменiя и чудеса чрѣзъ име-то на свя-
31 таго отрока твоего Iисуса. И като ся помолих-
хѫ, потресе ся мѣсто-то дѣто бѣхѫ събрани, и
испълнихѫ ся всичкы Духомъ Святымъ, и пропо-
вѣдувахѫ слово-то Божiе съ дързновенiе.
32 А множество-то които бѣхѫ повѣрували има-
ше едно сърдце и еднѫ душѫ; и ни единъ не
казуваше за нѣщо отъ иманiе-то си че е него-
33 во; но всичко имахѫ общо. И апостоли-тѣ съсъ
силѫ голѣмѫ отдавахѫ свидѣтелство-то за въс-
кръсенiе-то на Господа Iисуса, и голѣма благо-
34 дать бѣ надъ всичкы тѣхъ. И никой отъ тѣхъ
не бѣше въ лишенiе, защото всичкы които бѣ-
хѫ стопани на нивы или на кѫщы, продавахѫ
35 гы, и носяхѫ цѣнѫ-тѫ на продадено-то, И сла-
гахѫ ѭ при нозѣ-тѣ на апостолы-тѣ; и разда-
ваше ся всякому споредъ колкото му трѣбаше.
36 Така Iосiй нареченный отъ апостолы-тѣ Вар-
нава (което ся тълкува, сынъ утѣшенiя), Ле-
37 витъ, родомъ Кыпрянинъ, Който имаше своѭ зе-
мiѭ, продаде ѭ, и донесе пары-тѣ, и сложи гы
прѣдъ нозѣ-тѣ на апостолы-тѣ.

ГЛАВА 5.

1 А нѣкой си человѣкъ на име Ананія, съсъ
2 женѫ си Сапфирѫ, продаде стяжаніе, И утаи
отъ цѣнѫ-тѫ, съсъ знаяніе-то и на женѫ си;
и донесе еднѫ часть и сложи ѭ прѣдъ нозѣ-тѣ
3 на апостолы-тѣ. А Петръ рече: Ананіе, защо
испълни Сатана сърдце-то ти, да излъжешь Ду-
ха Святаго, и да утаишь отъ цѣнѫ-тѫ на ни-
4 вѫ-тѫ? Като стоеше *непродадено*, не бѣше ли
твое? и като ся продаде, не бѣше ли въ твоѭ
власть? Защо тури това нѣщо въ сърдце-то
си? Не си реклъ лъжѫ на человѣцы, но на Бо-
5 га. И като слушаше Ананія тѣзи думы, паднѫ
и издъхнѫ; и страхъ голѣмъ обзѣ всичкы кои-
6 то чувахѫ това. И станѫхѫ по млади-тѣ, обви-
7 хѫ го, и изнесохѫ та *го* погребохѫ. И като ся
минахѫ около три часа, влѣзе и жена му безъ
8 да знае това що бѣше ся случило. И Петръ ѝ
отговори: Кажи ми, за толкозь ли продадохте
9 нивѫ-тѫ? И тя рече: Ей, за толкозь. А Петръ
ѝ рече: Защо ся съгласихте да искусите Духъ-
тъ Господень? Ето на врата-та нозѣ-тѣ на тѣ-
зи що погребохѫ мѫжа ти, и тебе ще изнесѫтъ.
10 И паднѫ на часъ-тъ до нозѣ-тѣ му, и издъхнѫ;
а като влѣзохѫ момци-тѣ намѣрихѫ ѭ мъртвѫ,
и изнесохѫ ѭ, та ѭ погребохѫ при мѫжа ѝ.
11 И голѣмъ страхъ обзѣ всичкѫ-тѫ церквѫ, и
всичкы които чувахѫ това.
12 И пакъ много знаменія и чудеса бывахѫ въ
народъ-тъ чрѣзъ рѫцѣ-тѣ на апостолы-тѣ; (и
всичкы еднодушно бѣхѫ въ притворъ-тъ Со-
13 ломоновъ. А отъ другы-тѣ никой не смѣяше да
ся прилѣпява при тѣхъ; народъ-тъ обаче гы
14 имаше на почесть. И прилагахѫ ся повече вѣ-
руѭщи въ Господа, множество мѫжіе и жены;)
15 Така що износяхѫ болны-тѣ по улицы-тѣ и
слагахѫ гы на постелкы и на одрове, да бы по-
не сѣнка-та Петрова, въ минуваніе-то му, да
16 осѣни нѣкого отъ тѣхъ. Събирахѫ ся още въ
Ієрусалимъ и множество отъ околны-тѣ градо-

ве, та носяхѫ болны и страждущи отъ нечисты
духове, и всичкы получвахѫ исцѣленіе.
17 Тогазь станѫ първосвященникъ-тъ, и всичкы
конто бѣхѫ съ него, що принадлежавахѫ на
Саддукейскѫ-тѫ ересь, испълнени съсъ зависть,
18 И турихѫ рѫцѣ на апостолы-тѣ, и затворихѫ
19 гы въ общѫ-тѫ тьмницѫ. Но ангелъ Господень
прѣзъ нощь-тѫ отвори врата-та на тьмницѫ-
20 тѫ, та гы изведе, и рече: Идѣте, и застанѣте
въ храмъ-тъ, та говорѣте на народа всичкы-тѣ
21 словеса на тойзи животъ. Тѣ като чухѫ *това*
на сьмнованіе влѣзохѫ въ храмъ-тъ и поучава-
хѫ. А когато дойде първосвященникъ-тъ и кои-
то бѣхѫ съ него, свыкахѫ съборъ-тъ и всич-
ко-то старѣйшинство на синове-тѣ Израилевы,
и проводихѫ въ тьмницѫ-тѫ да доведѫтъ *апо-*
22 *столы-тѣ*. Но слугы-тѣ като отидохѫ, не гы
намѣрихѫ въ тьмницѫ-тѫ; и върнѫхѫ ся та
23 извѣстихѫ, И рекохѫ: Тьмницѫ-тѫ намѣрихмы
заключенѫ твърдѣ здраво, и стражари-тѣ стояхѫ
вънъ прѣдъ врата-та; а като отворихмы не намѣ-
24 рихмы никого вѫтрѣ. И като чухѫ тѣзи думы свя-
щенникъ-тъ и войвода-та на храмъ-тъ и първо-
священници-тѣ, въ недоумѣніе бѣхѫ за тѣхъ,
25 какво ще бѫде това. И дойде нѣкой си, та имъ из-
вѣсти и каза: Ето тѣзи человѣци конто турих-
те въ тьмницѫ-тѫ, стоятъ въ храмъ-тъ и по-
26 учаватъ народъ-тъ. Тогази отиде войвода-та
съсъ слугы-тѣ, и доведе гы, не на силѫ; защо-
то ся боя хѫ отъ народъ-тъ да гы не убіѭтъ
27 съ камьніе. И като гы доведохѫ, поставихѫ *гы*
прѣдъ съборъ-тъ; и попыта гы първосвящен-
28 никъ-тъ, И рече: Не ви ли зарѫчахмы и за-
прѣтихмы да не поучавате въ това име? И ето,
напълнихте Іерусалимъ съ ваше-то поученіе, и
искате да докарате връхъ насъ кръвь-тѫ на то-
гозь человѣка.
29 И отговори Петръ и апостоли-тѣ и рекохѫ:
Подобава да ся покорявамы повече Богу, нежe-
30 ли на человѣцы-тѣ. Богъ на отцы-тѣ наши въс-
кръси Інсуса, когото вы убихте като *го* повѣ-

31 сихте на дьрво. Него Богъ съ десницѫ-тѫ си
въздигнѫ за началникъ и спаситель, да даде по-
каяніе на Израиля, и прощеніе на грѣхове-тѣ.
32 И въ тѣзи нѣща, свидѣтели нему смы ный, и
Духъ Святый, когото Богъ даде на онѣзи кои-
то го слушатъ.
33 А тѣ като чухѫ *това* късахѫ ся *отъ ядъ*, и
34 наговаряхѫ ся да гы убіѭтъ. Но Фарисей нѣ-
кой си на име Гамаліилъ, законоучитель, кого-
то всичкый народъ почиташе, станѫ въ съборище-то, и заповѣда да изведятъ вънъ апосто-
35 лы-тѣ за малко врѣме; И рече имъ: Мѫжіе Из-
райляне, помыслѣте си добрѣ, какво ще напра-
36 вите вьрхъ тѣзи человѣцы. Защото прѣди тѣзь
дни повдигнѫ ся Θевда, и казуваше за себе си
да е голѣмъ нѣкой си, при когото ся прилѣ-
пихѫ до четыристотинъ души на четъ; който
быде убитъ, и всичкы които му ся покорявахѫ
37 разидохѫ ся и изчезнѫхѫ. Слѣдъ него ся
подигнѫ Іуда Галилеянинъ-тъ, въ врѣме-то на
написаніе-то, и отвлече подирѣ си доста народъ;
и той загынѫ, и всичкы които ся поведохѫ
38 слѣдъ него распрьснѫхѫ ся. И сега ви казу-
вамъ, оттеглѣте ся отъ тѣзи человѣцы и оста-
вѣте гы; защото това намѣреніе или това дѣло,
39 ако бы да е отъ человѣцы, ще ся развали; Ако
ли е отъ Бога, не можете го развали: *пазѣте*
40 да не бы да ся намѣрите и богопротивници. И
послушахѫ го; и привыкахѫ апостолы-тѣ, би-
хѫ гы и зарѫчахѫ имъ да не говорятъ въ име-
41 то Іисусово, и тъй гы пуснѫхѫ. А тѣ си оти-
вахѫ отъ съборъ-тъ радостни, защото ся сподо-
бихѫ да прѣтьрпятъ безчестіе за негово-то име.
42 И всякой день не прѣстанувахѫ отъ да учатъ
и да благовѣствуватъ за Іисуса Христа, и въ
храмъ-тъ и по кѫщы-тѣ.

ГЛАВА 6.

1 И прѣзъ тыя дни когато ся умножавахѫ уче-
ници-тѣ, станѫ роптаніе отъ Еллинисты-тѣ

врьхъ Евреи-тѣ, че въ повседневно-то раздава-
ніе на потрѣбности-тѣ, тѣхны-тѣ вдовицы оста-
2 валы непригледваны. На това дванадесеть-тѣ
свыкахѫ множество-то на ученицы-тѣ и реко-
хѫ: Не е прилично намъ да оставимъ слово-то
3 Божіе, и да слугувамы на трапезы. И тъй, бра-
тія, виждте та изберѣте отъ васъ си седмь ду-
шы свидѣтелствованы, испълнены съ Духъ
Святъ и съ мудрость, конто да поставимъ за
4 тѫзи потрѣбѫ. А ный ще си останемъ въ мо-
5 литвѫ-тѫ и въ служеніе-то на слово-то. И уго-
дно бы прѣдложеніе-то на всичко-то множество;
и избрахѫ Стефана, мѫжъ испълненъ съ вѣрѫ
и съ Духъ Святъ, и Филиппа, и Прохора, и Ни-
канора, и Тимона, и Пармена, и Николая про-
6 зелитъ-тъ отъ Антіохіѭ, Конто поставихѫ
прѣдъ апостолы-тѣ; и *тѣ* ся помолихѫ и въз-
7 ложихѫ рѫцѣ на тѣхъ. И слово-то Божіе рас-
тѣше, и умножаваше ся число-то на ученицы-
тѣ въ Іерусалимъ твърдѣ много; и много мно-
жество отъ священницы-тѣ подчинявахѫ ся на
вѣрѫ-тѫ.
8 А Стефанъ испълненъ съ вѣрѫ и силѫ, пра-
вяше голѣмы чудеса и знаменія въ народъ-тъ.
9 И подигнѫхѫ ся нѣкои отъ съборище-то което
ся казуваше *съборище* на Либертинцы-тѣ, и Ки-
ринейцы-тѣ, и Александрійцы-тѣ, и нѣкои отъ
Киликіѭ и Азіѭ, и прѣпирахѫ ся съсъ Стефа-
10 на. И не можахѫ да устоятъ срѣщѫ мудрость-
11 тѫ и духъ-тъ съ който говоряше. Тогази под-
учихѫ человѣцы да казуватъ: Чухмы го да го-
вори думы хулны противъ Моисея и противъ
12 Бога. И подсторихѫ народъ-тъ и старѣйшины-тѣ
и книжницы-тѣ, и нападнѫхѫ та го дрѫпнѫхѫ
13 и докарахѫ *го* на съборище-то, И прѣдставихѫ
лъжливы свидѣтели, конто казувахѫ: Тойзи че-
ловѣкъ не прѣстава да говори хулны думы про-
тивъ това свято мѣсто и противъ законъ-тъ.
14 Защото го чухмы да казува: Че тойзи Іисусъ
Назорянинъ-тъ ще развали това мѣсто, и ще
измѣни обычаи-тѣ конто прѣдаде намъ Моисей.

15 И всичкы които сѣдѣхѫ на съборъ-тъ, като ся
вгледахѫ въ него, видѣхѫ лице-то му като ли-
це на ангелъ.

ГЛАВА 7.

1 А първосвященникъ-тъ рече: Така ли е това?
2 А той рече: Мѫжіе, братіе, и отци, слушайте:
Богъ на славѫ-тѫ яви ся отцу нашему Авра-
аму, когато бѣше въ Месопотаміѭ, прѣди да
3 ся засели въ Харранъ, И рече му: "Излѣзь
отъ земіѭ-тѫ си и отъ сродство-то си, и дойди
4 въ земіѭ-тѫ, коіѭто ще ти покажѫ." Тогазь из-
лѣзе отъ Халдейскѫ-тѫ земіѭ и засели ся въ
Харранъ. И отъ тамъ слѣдъ умираніе-то на
бащѫ му прѣсели го въ тѫзи земіѭ, въ коіѭто
5 вы сега живѣете. И не му даде наслѣдіе въ
неіѭ, нито еднѫ стѫпкѫ отъ ногѫ, а обѣща му
ся да іѭ даде въ стяжаніе, нему и на негово-то
потомство слѣдъ него, когато *още* той нѣмаше
6 чадо. И каза *му* Богъ така: "Че негови-тѣ по-
томци ще бѫдѫтъ прѣселенци въ чуждѫ земіѭ,
и ще гы направятъ *като* робіе, и ще гы при-
7 тѣсняватъ четыри стотинъ годины. Но азъ, ре-
че Богъ, ще сѫдіѭ тойзи народъ на който ще
робуватъ; и подиръ това ще излѣзнѫтъ и ще
8 ми послужатъ на това мѣсто." И даде му за-
вѣтъ на обрѣзваніе-то; и така роди Исаака, и
обрѣза го въ осмый день; и Исаакъ *роди* Іакова,
9 и Іаковъ дванадесеть-тѣ патріарсы. А патріарси-
тѣ завидѣхѫ Іосифу, и продадохѫ *го* въ Егы-
10 петъ; Богъ обаче бѣше съ него, И избави го
отъ всичкы-тѣ му бѣды, и даде му благодать
и мудрость прѣдъ Фараона, царя Египетскаго,
който го постави управитель надъ Египетъ и
11 надъ всичкый си домъ. И дойде гладъ надъ всич-
кѫ-тѫ земіѭ Египетскѫ и Ханаанскѫ, и скърбь
голѣма; и отци-тѣ наши не намѣрувахѫ прѣ-
12 хранѫ. А Іаковъ като чу че има жито въ Егы-
13 петъ, испрати първый пѫть отцы-тѣ наши: И на
вторый пѫть познанъ бы Іосифъ на братія-та

си, и извѣстенъ станѫ Іосифовъ-тъ родъ Фа-
14 раону. И проводи Іосифъ та призова бащѫ си
Іакова, и всичко-то си сродство, седмдесеть и
15 петь души. И слѣзе Іаковъ въ Египетъ, и у-
16 мрѣ *тамъ* той и отци-тѣ наши. И прѣнесохѫ
гы въ Сихемъ, и положихѫ гы въ гробъ-тъ,
който купи Авраамъ съ цѣнѫ на сребро отъ
17 синове-тѣ на Еммора Сихемова. И като наближаваше
жаваше врѣме-то на обѣщаніе-то което Богъ
съ клѣтвѫ ся обѣща Аврааму, нарастнѫ народъ-
18 тъ и умножи ся въ Египетъ, Доклѣ настанѫ
19 другъ царь, който не знаяше Іосифа. Той съ
коварно мѫдруваніе врьхъ нашій-тъ родъ, при-
тѣсни отцы-тѣ ни до толко щото да хвьрлятъ
20 дѣца-та си, за да не оставатъ живы. Въ това
врѣме ся роди Моисей, и прѣкрасенъ бѣше
прѣдъ Бога; и хранихѫ го три мѣсеца въ ба-
21 щинъ-тъ му домъ. А когато го хвьрлихѫ, зѣ
го Фараонова-та дъщеря, и отхрани го да бѫде
22 неинъ сынъ. И наученъ бы Моисей на всичкѫ-
тѫ Египетскѫ мудрость, и силенъ бѣ словомъ
23 и дѣломъ. И като навьршаше четыридесетѫ-тѫ
годинѫ на възрасть-тѫ си, дойде му на сьрдце
да иде да нагледа братія-та си, синове-тѣ Из-
24 раилевы; И понеже видѣ нѣкого си *отъ тѣхъ*
обиждань, отбрани го, и стори отмьщеніе за
25 притѣсняемый-тъ като порази Египтянина. И
мысляше да ся свѣстятъ братія-та му че Богъ
чрѣзъ неговѫ рѫкѫ имъ дава избавленіе: но тѣ
26 ся не свѣстихѫ. На утрѣшній день яви имъ ся
когато *нѣкои отъ тѣхъ* ся біяхѫ, и накара гы да
ся примирятъ, и рече: Человѣцы, вы сте бра-
27 тія; защо ся единъ другый обиждате? А тойзи,
който онеправдаваше ближній-тъ си, отпѫди го,
и рече: Кой тя постави началникъ и сѫдникъ
28 надъ насъ? Или искешь да убіешь и мене, както
29 уби вчера Египтянина? Тогазь Моисей побѣгнѫ
за тѫзи думѫ, и станѫ прѣселникъ въ Мадіам-
30 скѫ-тѫ земіѫ, дѣто добы двама синове. И като
ся испълнихѫ четыридесеть години, яви му
ся ангелъ Господенъ въ пустыніѫ-тѫ на Синай-

скѫ-тѫ горѫ, въ срѣдъ огненъ пламькъ на еднѫ
31 кѫпинѫ. А Моисей като видѣ, почуди ся за
видѣніе-то; и когато приближаваше за да при-
32 гледа, дойде му гласъ отъ Господа: "Азъ сьмь
Богъ на твои-тѣ отцы, Богъ Авраамовъ, Богъ
Исааковъ и Богъ Іакововъ." И Моисей растре-
33 перанъ отъ страхъ не смѣяше да гледа. И рече
му Господь: "Изуй обуща-та отъ нозѣ-тѣ си;
защото мѣсто-то на което стоишь, свята земя
34 е. Видѣхъ, видѣхъ страданіе-то на мои-тѣ
людіе въ Египетъ, и чухъ въздышаніе-то имъ,
и слѣзохъ да гы избавѭ; и сега ела, ще тя
35 проводѭ въ Египетъ." Тогози Моисея, когото
не пріехѫ и му рекохѫ: Кой тя постави начал-
никъ и сѫдникъ? него Богъ чрѣзъ рѫкѫ-тѫ на
ангела, който му ся яви въ кѫпинѫ-тѫ, прово-
36 ди за началникъ и избавитель. Той гы изведе,
като направи чудеса и знаменія въ земѭ-тѫ Е-
гыпетскѫ, и въ Червено-то море, и въ пусты-
37 нѭ-тѫ четыридесеть годипы. Тойзи е Моисей
който рече на синове-тѣ Израилевы: Господь
Богъ вашъ, отъ братія-та ваши, ще въздигне
вамъ пророкъ, като мене; него да слушате.
38 Тойзи е, който е былъ на събраніе-то въ пусты-
нѭ-тѫ наедно съ ангела, що му говоряше на
Синайскѫ-тѫ горѫ, още и съ отцы-тѣ наши,
който и прія животворны словеса, да гы даде
39 намъ, Комуто не рачихѫ да бѫдѫтъ послушни
наши-тѣ отци, но го отпѫдихѫ, и съсъ сьрдца-
40 та си повърнѫхѫ ся въ Египетъ, Когато реко-
хѫ на Аарона: "Направи ни богове, които да
вървятъ прѣдъ насъ; защото тойзи Моисей,
който ны изведе изъ земѭ-тѫ Египетскѫ, не
41 знаемъ що станѫ." И прѣзъ онѣзи дни направи-
хѫ теле, и принесохѫ жьртвѫ идолу, и весселя-
42 хѫ ся въ направы-тѣ на рѫцѣ-тѣ си. За това
ся отвърнѫ Богъ и прѣдаде гы да служатъ на
небесно-то воинство, както е писано въ книгѫ-
тѫ на пророцы-тѣ: "Доме Израилевъ, четы-
ридесеть годины въ пустынѭ-тѫ закланія и
43 жьртвы ли ми принесохте? Вы задигнѫхте

шатьръ-тъ Молоховъ, и звѣздѫ-тѫ на богъ-тъ
си Ремфана, изображенія-та, които си напра-
вихте да имъ ся кланяте: и азъ по далечь отъ
44 Вавилонъ ще вы прѣселѭ." Скынія-та на сви-
дѣтелство-то бѣше съ отцы-тѣ наши въ пусты-
нѭ-тѫ, както заповѣда онзи, който говоряше
на Моисея да го направи по образъ-тъ който
45 бѣ видѣлъ; Коѭто наши-тѣ отци като пріяхѫ,
внесохѫ ѭ съсъ Іисуса *Навина* въ владѣнія-та
на изычницы-тѣ, които изгони Богъ изъ прѣдъ
лице-то на наши-тѣ отцы, до дни-тѣ на Дави-
46 да; Който намѣри благодать прѣдъ Бога, и по-
47 проси да намѣри жилище за Бога Іаковова. А
48 Соломонъ му съгради домъ. Но Вышній не жи-
вѣе въ храмове съ рѫкѫ направены, както ка-
49 зува пророкъ-тъ: "Небе-то е прѣстолъ мой, а
земя-та е подножіе на нозѣ-тѣ ми. Кой храмъ
ще съградите за мене? казува Господь; или кое
50 мѣсто за моѭ почивкѫ? Всичко това не напра-
51 ви ли го моя-та рѫка? Твърдоглави и съ необрѣ-
заны сърдца и уши; вы всякога ся противите
Духу Святому: както бащи-тѣ ви, така и вы.
52 Кого отъ пророцы-тѣ не изгонихѫ отци-тѣ ви?
а още и убихѫ оныя които прѣдизвѣстихѫ за
идваніе-то на тогова Праведника, на когото вы
53 сега станѫхте прѣдатели и убійци? Вы които
пріехте законъ-тъ чрѣзъ служеніе-то ангелско,
и не го удържахте.
54 А тѣ като чухахѫ това, късахѫ имъ ся сърд-
ца-та *отъ ядъ*, и скърцахѫ съсъ зѫбы на не-
55 го. А *Стефанъ*, испълненъ съ Духъ Святъ, по-
. гледнѫ на небе-то, и видѣ славѫ-тѫ Божіѭ, и
56 Іисуса че стояше отдесно на Бога; И рече:
Ето, виждамъ небеса-та отворены, и Сына че-
57 ловѣческаго че стои отдесно на Бога. Но тѣ ка-
то извыкахѫ съ гласъ голѣмъ, затулихѫ си у-
ши-тѣ, и единодушно ся впуснѫхѫ връхъ него.
58 И като го изведохѫ вънъ изъ града, хвърляхѫ
върхъ него камьніе. И свидѣтели-тѣ сложихѫ
дрехы-тѣ си при нозѣ-тѣ на нѣкой момъкъ на
59 име Савлъ. И хвърляхѫ камьніе върхъ Стефана,

който ся моляше и казуваше: Господи Іисусе,
60 пріими духъ-тъ ми. И като колѣничи, извыка
съ гласъ голѣмъ: Господи, не имъ считай тойзи грѣхъ. И това като рече заспа.

ГЛАВА 8.

1 А Савлъ съизволяваше на убиваніе-то му. И
по това врѣме станѫ голѣмо гоненіе противъ
церквѫ-тѫ въ Іерусалимъ; и всички ся разидохѫ по Іудейскы-тѣ и Самарійскы-тѣ мѣста,
2 освѣнь апостоли-тѣ. И нѣкои благоговѣйни человѣци погребохѫ Стефана, и направихѫ надъ
3 него голѣмъ плачь и рыданіе. А Савлъ правяше голѣмѫ повредѫ на церквѫ-тѫ, понеже влѣзуваше въ всякѫ кѫщѫ, и влачаше мѫжіе и
4 жены, та гы прѣдаваше въ тъмницѫ. А тѣзи
които бѣхѫ-ся разишли, обхождахѫ и благовѣствувахѫ слово-то.
5 И Филиппъ слѣзе въ единъ Самарійскый градъ
6 и проповѣдуваше имъ Христа. И внимаваше народъ-тъ единодушно на това което имъ говорѣше Филиппъ, като чувахѫ *всички* и виждахѫ
7 знаменія-та които правяше. Защото нечисти-тѣ
духове, съ голѣмъ гласъ извыкувахѫ и излѣзувахѫ отъ мнозина които гы имахѫ; и мнозина
8 на разслабенни и хроми исцѣлени быхѫ. И ста-
9 нѫ радость голѣма въ онзи градъ. А въ градъ-тъ отъ по напрѣдъ имаше нѣкой си человѣкъ
на име Симонъ, който правяше магіи: и омаюваше народъ-тъ Самарійскый, като казуваше се-
10 бе си че е великъ нѣкой си: На когото всичкы
отъ малъкъ до голѣмъ давахѫ вниманіе и казу-
11 вахѫ: Тойзи е велика-та сила Божія. И внимавахѫ на него, по това че доста врѣме бѣше гы
12 омаювалъ съ магіи-тѣ *си*. Но когато повѣрувахѫ
въ Филиппа, който благовѣствуваше за царство-то Божіе, и за име-то Іисусъ Христово, кръщавахѫ
13 ся мѫжіе и жены. И самъ си Симонъ повѣрува, и покрьстенъ намѣрваше ся всякога при
Филиппа, и като гледаше че ставатъ знаменія и

14 чудеса голѣмы, удивяваше ся. А като чухѫ а-
постоли-тѣ които бѣхѫ въ Іерусалимъ, че Са-
марія пріе слово-то Божіе, проводихѫ имъ Пе-
15 тра и Іоанна, Които като слѣзохѫ, помолихѫ ся
16 за тѣхъ, за да пріимѫтъ Духа Святаго. (Защо-
то не бѣ слѣзълъ още ни на едного отъ тѣхъ
Духъ Святый, но само бѣхѫ крьстени въ име-то
17 Іисусъ Христово.) Тогазь възлагахѫ рѫцѣ на
18 тѣхъ, и пріимахѫ Духа Святаго. А като видѣ
Симонъ че съ възлаганіе-то на апостолскы-тѣ
рѫцѣ ся даваше Святый Духъ, принесе имъ
19 сребро, И казуваше: Дайте и на мене тѫзи
власть, щото врьхъ когото възложѫ рѫцѣ, да
20 пріима Духа Святаго. А Петръ му рече: Сре-
бро-то ти съ тебе наедно въ погыбель да бѫде;
защото си възмнѣлъ че даръ-тъ Божій съсъ сре-
21 бро ся придобыва. Ты нѣмашь часть, нито дѣлъ
въ това, защото сьрдце-то ти не е право прѣдъ
22 Бога. За то покай ся отъ тѫзи твоѭ злобѫ, и
моли ся Богу, да но бы ти ся простилъ тойзи
23 на сьрдце-то ти помыслъ; Понеже тя гледамъ
че си въ жьлчкѫ на горесть и въ сврьскѫ на
24 неправдѫ. А отговори Симонъ и рече: Молѣте
ся вы за мене на Господа, да мя не постигне
25 ни едно отъ тыя що рекохте. Тѣ прочее като
засвидѣтелствувахѫ и говорихѫ слово-то Го-
сподне, върнѫхѫ ся въ Іерусалимъ, и на много
Самарійскы села проповѣдувахѫ евангеліе-то.
26 А ангелъ Господень говори на Филиппа и ка-
за: Стани и иди къмъ пладнѣ, въ пѫть-тъ, кой-
то слѣзува отъ Іерусалимъ въ *градъ* Газа; той
27 е пустъ. И станѫ и отиде; и ето, человѣкъ отъ
Еѳіопіѭ, скопецъ, велможа на Кандакіѭ Еѳіоп-
скѫ-тѫ царицѫ, който бѣше надъ всичкѫ-тѫ
нейнѫ хазнѫ; той бѣ дошелъ въ Іерусалимъ да
28 ся поклони. И на вращаніе, като сѣдяше на ко-
29 лѣсницѫ-тѫ си, четѣше пророка Исаіѭ. А Духъ-
тъ рече Филиппу: Пристѫпи, и прилѣпи ся до
30 тѫзи колѣсницѫ. И притече Филиппъ, и го чу
като прочиташе пророка Исаіѭ, и рече: Разу-
31 мѣвашь ли това което четешь? А той рече: И

какъ быхъ можалъ *да разумѣіѩ*, ако мя не настави нѣкой? И покани Филиппа да възлѣзе и да
32 сѣдне съ него. А мѣсто-то на писаніе-то, косто прочиташе, бѣше това: "Заведохѫ го като овцѫ на закаланіе, и като агне безгласно прѣдъ тогози който го стриже, така не отваря уста-
33 та си. Въ негово-то униженіе отне му ся сѫдба-та; а родъ-тъ му кой ще искаже? защото
34 ся зема животъ-тъ му отъ земіѭ-тѫ." И отговори скопецъ-тъ и рече на Филиппа: *Кажи ми*, моліѭ ти ся, за кого казува това пророкъ-тъ?
35 за себе си ли, или за другыго нѣкого? А Филиппъ отвори уста, и начѧнѫ отъ това писаніе,
36 та му благовѣсти Іисуса. И като вървяхѫ въ пѫть-тъ, дойдохѫ на еднѫ водѫ; и казува скопецъ-тъ: Ето вода; какво мя въспира да ся не
37 кръстіѭ? И Филиппъ рече: Ако вѣрувашь отъ все сърдце, можешь. А той отговори и рече: Вѣ-
38 рувамъ че Іисусъ Христосъ е Сынъ Божій. И заповѣда да ся спрѣ колесница-та: и слѣзохѫ и двама-та на водѫ-тѫ, Филиппъ и скопецъ-тъ,
39 и кръсти го. А когато излѣзохѫ изъ водѫ-тѫ, Духъ Господень грабнѫ Филиппа, и не го видѣ вече скопецъ-тъ; но отхождаше на пѫть-тъ си
40 радостенъ. А Филиппъ ся намѣри въ Азотъ; и като прѣхождаше, проповѣдуваше евангеліе-то по всичкы-тѣ градове доклѣ дойде въ Кесаріѭ.

ГЛАВА 9.

1 А Савлъ, като дыхаше още устрашаваніе и убійство връхъ ученицы-тѣ Господни, отиде при
2 първосвященника, И поиска отъ него писма до съборища-та въ Дамаскъ, че ако бы да намѣри нѣкои отъ тойзи пѫть мѫжіе и жены, да гы до-
3 кара вързаны въ Іерусалимъ. И на отиваніе когато наближаваше Дамаскъ, внезапу бляснѫ о-
4 коло него свѣтлина отъ небе-то. И като паднѫ той на земіѭ-тѫ, чу гласъ, който му говорѣше:
5 Савле, Савле, защо мя гонишь? А *той* рече: Кой си *ты*, Господи? И Господь му рече: Азъ

сьмь Іисусъ когото ты гонишь; не ти е лесно
6 да риташь срѣщѫ остенъ. А той растреперанъ
и смаянъ рече: Господи, какво ищешь да сто-
рѭ? И Господь му *рече:* Стани и влѣзь въ
градъ-тъ, и ще ти ся каже, какво трѣба да пра-
7 вишь. А мѫжіе-тѣ които го придружавахѫ, ка-
то чувахѫ гласъ-тъ а не виждахѫ никого, стоя-
8 хѫ като вцѣпени. И станѫ Савлъ отъ земѭ-тѫ,
и съ отворены очи не виждаше никого; и во-
дѣхѫ го за рѫкѫ, та го въззведохѫ въ Дамаскъ.
9 И три дни минѫ безъ да види, и не яде ни-
то пи.
10 А въ Дамаскъ имаше единъ ученикъ на име
Ананія, и рече му Господь во видѣніе: Ананіе.
11 А той рече: Ето мя, Господи. И Господь му
рече: Стани, та иди на улицѫ-тѫ която ся
казува Права, и попытай въ домъ-тъ на Іудѫ
за *нѣкоего си* на име Савлъ, Тарсянинъ; защото
12 ето ся моли; И видѣ во видѣніе едного человѣ-
ка, именемъ Ананія, че влѣзе и тури рѫкѫ на
13 него за да прогледа. И отвѣща Ананія: Госпо-
ди, чухъ отъ множина за тогозь человѣка, кол-
ко злины є сторилъ на твои-тѣ святыи въ Іеру-
14 салимъ. И тука има власть отъ първосвященни-
цы-тѣ да върже всичкы които призовавать твое-
15 то име. А Господь му рече: Иди, защото съ-
сѫдъ избранъ ми е той, да носи мое-то име
прѣдъ народы и царіе, и прѣдъ синове-тѣ Из-
16 раилевы: Защото азъ ще му покажѫ *все* що има
да пострада за име-то ми.
17 И отиде Ананія и влѣзе въ кѫщѫ-тѫ; и ка-
то възложи рѫцѣ на него, рече: Савле брате,
Господь, Іисусъ, който ти ся яви на пѫть-тъ
по който ты идѣше, проводи мя за да прогле-
18 дашь, и да ся испълнишь съ Духа Святаго. И
тозь часъ паднѫхѫ отъ очи-тѣ му като люспы,
19 и тутакси прогледа; и станѫ та ся крьсти; А
като похапнѫ, добы силѫ. И прѣсѣдѣ Савлъ
20 нѣколко дни съ ученицы-тѣ въ Дамаскъ. И отъ
тозь часъ проповѣдуваше по съборища-та Хри-
21 ста, че той е Сынъ-тъ Божій. И всичкы които го

чувахѫ, дивяхѫ ся и казувахѫ: Не е ли тойзи
който погубяше въ Іерусалимъ тѣзи които при-
зовавахѫ това име? и тука за това бѣ дошелъ,
да гы закара вързаны при първосвященницы-
22 тѣ. А Савлъ ся укрѣпяваше повече, и надпира-
ше Іудеи-тѣ който живѣяхѫ въ Дамаскъ, като
доказуваше че тойзи е Христосъ.
23 И когато ся минѫхѫ нѣколко дни, наговори-
24 хѫ ся Іудеи-тѣ да го убіѭтъ; И това тѣхно
наговаряніе станѫ извѣстно на Савла; и вардя-
25 хѫ порты-тѣ деня и нощя, за да го убіѭтъ. Но
ученици-тѣ го зѣхѫ прѣзь нощь и го спуснѫ-
26 хѫ прѣзъ стѣнѫ-тѫ съ кошче. И като дойде
Савлъ въ Іерусалимъ, стараяше ся да ся при-
дружи съ ученицы-тѣ; но всичкы ся бояхѫ отъ
27 него, понеже не вѣрувахѫ че е ученикъ. А Вар-
нава го зѣ, та го доведе при апостолы-тѣ и
расказа имъ какъ е видѣлъ Господа въ пѫть-
тъ, и че му е говорилъ, и какъ въ Дамаскъ е
проповѣдувалъ съ дързновеніе въ име-то Іису-
28 сово. И вхождаше и исхождаше съ тѣхъ въ Іе-
русалимъ, и дързновенно проповѣдуваше въ и-
29 ме-то на Господа Іисуса; И говоряше и прѣ-
пираше ся съ Еллинисты-тѣ; а тѣ гледахѫ да
30 го убіѭтъ. *Това* като разумѣхѫ братія-та, заве-
дохѫ го въ Кесаріѭ и отпратихѫ го въ Тарсъ.
31 И тогазь по всичкѫ Іудеѭ и Галилеѭ и Сама-
ріѭ церквы-тѣ имахѫ миръ, и наздавахѫ ся
и ходяхѫ въ страхъ Господень, и съ утѣшеніе-
то на Святаго Духа умножавахѫ ся.
32 И станѫ когато Петръ обхождаше всичкы-тѣ,
да слѣзе и до святыи-тѣ които живѣяхѫ въ
33 Лиддѫ. И намѣри тамо нѣкого человѣка на име
Еней, който бѣше разслабенъ, и отъ осмь годи-
34 ны все лѣжаше на постелкѫ. И рече му Петръ:
Енее, исцѣлява тя Іисусъ Христосъ; стани и
35 постели си самъ си. И тозь часъ станѫ. И ви-
дѣхѫ го всичкы които живѣяхѫ въ Лиддѫ и въ
Саронъ, които ся обърнѫхѫ къмъ Господа.
36 А въ Іоппіѭ имаше нѣкоя ученица на име
Тавиѳа, (което истълкувано ще рече, Сърна:) тя

бѣ испълнена съ добры дѣла и съ милостыни
37 които правяше. И случи ся прѣзъ тѣзь дни
тя да ся поболи и да умрѣ; и като ѭ окѫ-
38 пахѫ, турихѫ ѭ въ горницѫ. И понеже Лидда
бѣше близу до Іоппіѭ, ученици-тѣ като чухѫ
че Петръ е тамъ, проводихѫ до него двама че-
ловѣцы, и молихѫ го да ся не облѣни да дойде
39 до тѣхъ. И станѫ Петръ и отиде съ тѣхъ; и
щомъ дойде, изведохѫ го въ горницѫ-тѫ; и
прѣдставихѫ ся прѣдъ него всичкы-тѣ вдо-
вицы, та плачѣхѫ, и показувахѫ *му* ризы и
дрехы които *имъ* правяше Сърна, когато бѣ съ
40 тѣхъ. А Петръ испрати на вънъ всичкы-тѣ, и
колѣничи та ся помоли, и ся обърнѫ къмъ тѣ-
ло-то, и рече: Тавиѳо, стани. А тя отвори очи-
41 тѣ си, и като видѣ Петра, сѣднѫ. А той ѝ по-
даде рѫкѫ и ѭ исправи; повыка послѣ святыи-
тѣ и вдовицы-тѣ, и прѣдстави ѭ *прѣдъ тѣхъ*
42 живѫ. И това станѫ извѣстно по всичкѫ Іоп-
43 піѭ; и мнозина повѣрувахѫ въ Господа. А
Петръ прѣсѣдѣ доволно врѣме въ Іоппіѭ, у нѣ-
кого си Симона усмаря.

ГЛАВА 10.

1 Имаше пакъ нѣкой си человѣкъ въ Кесаріѭ
на име Корнилій, стотникъ отъ полкъ-тъ нари-
2 цаемый Италійскый, Благочестивъ и богобоя-
зливъ съсъ всичкый-тъ си домъ, и раздаваше
много милостыни на народъ-тъ, и моляше ся
3 Богу непрѣстанно. Около деветый часъ на день-
тъ той въ видѣніе видѣ ясно ангела Божія,
4 който влѣзе при него и рече му: Корниліе. А
той погледнѫ на него, и уплашенъ рече: Що е,
Господи? И ангелъ-тъ му рече: Твои-тѣ мо-
литвы и твои-тѣ милостыни възлѣзохѫ на по-
5 менъ прѣдъ Бога. И сега проводи человѣцы въ
Іоппіѭ, и призови Симона който ся нарича Петръ.
6 Той е гость у нѣкого си Симона усмаря, на ко-
гото кѫща-та е край море-то; той ще ти каже
7 що трѣба да правишь. И като си отиде ангелъ-

тъ който говоряше Корнилію, *той* повыкна два-
мина отъ слугы-тѣ си, и единъ благочестивъ
воинъ отъ тѣзи които ся намѣрувахѫ всякога
8 при него; И расказа имъ всичко, и проводи гы
въ Іоппіѭ.
9 А на утринь-тѫ, когато тѣ пѫтувахѫ и на-
ближавахѫ градъ-тъ, часъ-тъ кждѣ шесть, Петръ
възлѣзе на кѫщѫ-тѫ отъ горѣ да ся помоли.
10 И бѣше огладнѣлъ и искаше да яде, а тѣ още
11 като приготвяхѫ, той дойде въ изстѫпленіе, И
вижда небе-то отворено и съсѫдъ като голѣмѫ
плащаницѫ, вързанѫ за четыри-тѣ края, че слѣ-
зуваше надъ него, и спущаше ся къмъ земіѭ-
12 тѫ. Въ него имаше всякаквы четвероногы зем-
13 ны, и звѣрове, и гадове, и птицы небесны. И
дойде му гласъ: Стани, Петре, заколи и яждь.
14 А Петръ рече: Никакъ, Господи; защото нико-
15 га не сьмь ялъ нищо мръсно или нечисто. И
пакъ вторый пѫть му дойде гласъ: Което е Богъ
16 очистилъ, ты за мръсно го не считай. И това
станѫ три пѫти; и пакъ ся вдигнѫ съсѫдъ-тъ
на небе-то.
17 И като ся недоумѣваше Петръ въ себе си,
какво знаменуваше това видѣніе което видѣ, е-
то, проводени-тѣ отъ Корнилія человѣци, като
бѣхѫ испытали Симоновѫ-тѫ кѫщѫ, заставахѫ
18 на врата-та; И повыкахѫ та пытахѫ, тука ли
19 е гость Симонъ нарицаемый Петръ. И когато
още Петръ размышляваше за видѣніе-то, рече
му Духъ-тъ: Ето трима человѣци тя търсятъ;
20 Но стани и слѣзь та иди съ тѣхъ и никакъ ся
не сумнявай, защото азъ гы сьмь проводилъ.
21 И като слѣзе Петръ при человѣцы-тѣ проводе-
ны-тѣ до него отъ Корнилія, рече: Ето азъ
сьмь когото търсите; за коѭ причинѫ дойдох-
22 те? А тѣ рекохѫ: Корнилій стотникъ, человѣкъ
праведенъ и богобоязливъ, и свидѣтелствуванъ
отъ всичкый народъ Іудейскый, пріе заповѣдь
отъ Бога чрѣзъ единъ святъ ангелъ да тя при-
23 зове у дома си и да чуе думы отъ тебе. Тога-
ва гы покани вѫтрѣ, и угости гы. И на утринь-

тѫ Петръ излѣзе съ тѣхъ, а съ него отидохѫ
и нѣкои отъ братія-та, които бѣхѫ въ Іоппіѭ.
24 И на другый-тъ день влѣзохѫ въ Кесаріѭ; а
Корнилій гы очакуваше, като бѣ свикалъ род-
25 нины-тѣ си и ближни-тѣ си пріятели. И когато
влѣзваше Петръ, Корнилій го посрѣщнѫ, и пад-
26 нѫ на нозѣ-тѣ му и поклони ся. А Петръ го
дигнѫ и рече: Стани; и самъ азъ сьмь чело-
27 вѣкъ. И като ся разговаряше съ него, влѣзе и
28 намѣри множина събраны. И рече имъ: Вы знаете
те че не е простено на человѣкъ Іудеянинъ да
има сношеніе или да ся сближава съ инопле-
менникъ: Богъ обаче ми показа да не казувамъ
ни на едного человѣка мрьсенъ или нечистъ.
29 За това и като мя повыкахте, дойдохъ безъ про-
тиворѣчіе; и тъй пытамъ *вы*, за коѭ причинѫ
30 мя призовахте? И Корнилій рече: Прѣди четы-
ри дена отъ тойзи часъ държахъ постъ, и часъ-
тъ по деветь като ся моляхъ *Богу* въ кѫщѫ-тѫ
си, ето, застанѫ прѣдъ мене человѣкъ въ свѣ-
31 тло облѣкло, И казува: Корниліе, послушана
бы твоя-та молытва, и твои-тѣ милостыни по-
32 менѫхѫ ся прѣдъ Бога; И тъй проводи въ Іоп-
піѭ, и призови Симона който ся нарича Петръ:
той е гость въ домъ-тъ на Симона усмаря при
33 море-то; и той като дойде, ще ти говори. И на
часъ-тъ проводихъ до тебе; и ты добрѣ си сто-
рилъ че си дошелъ. Сега прочее ный всинца
прѣдстоимъ прѣдъ Бога, да чуемъ все що ти е
заповѣдано отъ Бога.
34 А Петръ отвори уста и рече: Наистинѫ раз-
35 бирамъ че Богъ не гледа на лице; Но во вся-
кой народъ, онзи който му си бои, и дѣйству-
36 ва правдѫ, пріятенъ му е. Слово-то което про-
води на синове-тѣ Израилевы, та *имъ* благовѣ-
ствуваше миръ чрѣзъ Іисуса Христа; (той е
37 Господь на всичкы;) *Това* слово вы знаете кое-
то станѫ по всичкѫ Іудеѭ, като наченѫ отъ
Галилеѭ, слѣдъ крьщеніе-то, което проповѣда
38 Іоаннъ: Какъ помаза Богъ съ Духъ Святъ и
съсъ силѫ Іисуса отъ Назаретъ, който обхож-

даше, правяше благодѣянія и исцѣляваше всич-
кы-тѣ насилованы отъ діавола; защото Богъ
39 бѣше съ него. И ный смы свидѣтели на всич-
ко що сторп той въ Іудейскѫ-тѫ земѭ и въ Іе-
русалимъ; когото убихѫ, повѣсивше на дьрво.
40 Него Богъ въскрьси въ третій-тъ день, и по-
41 каза го явно, Не на всичкый-тъ народъ, но на
насъ прѣдопрѣдѣленны-тѣ отъ Бога свидѣтели,
които ядохмы и пихмы съ него наедно, слѣдъ
42 като въскрьснѫ изъ мьртвы-тѣ. И повелѣ ни
да проповѣдувамы на народа, и да засвидѣтел-
ствувамы, че той е опрѣдѣленный-тъ отъ Бога
43 Сѫдникъ на живы-тѣ и мьртвы-тѣ. Всичкы-тѣ
пророцы свидѣтелствуватъ за него, че всякой
който повѣрува въ него, чрѣзъ негово-то име
ще пріиме прощеніе на грѣхове-тѣ *си*.
44 И когато още говоряше Петръ тѣзи думы,
слѣзе Духъ Святый на всичкы които слушахѫ
45 слово-то. И смаяхѫ ся вѣрни-тѣ що бѣхѫ отъ
обрѣзаны-тѣ, които бѣхѫ дошли съ Петра, че
даръ-тъ на Святаго Духа ся излѣ и на язычни-
46 цы-тѣ; Защото гы чувахѫ да говорятъ языцы,
47 и да величаѭтъ Бога. Тогази отговори Петръ:
Може ли нѣкой да възбрани водѫ-тѫ да ся не
крьстятъ и тѣзи които пріяхѫ Духа Святаго
48 както и ный? И заповѣда да ся крьстятъ въ
име-то Господне. Тогази му ся примолихѫ да
прѣсѣди нѣколко дена *у тѣхъ*.

ГЛАВА 11.

1 И чухѫ апостоли-тѣ и братія-та които бѣхѫ
въ Іудеѭ, че и язычници-тѣ пріяхѫ слово-то
2 Божіе. И когато възлѣзе Петръ въ Іерусалимъ,
прѣпирахѫ ся съ него тѣзи *които бѣхѫ* отъ
3 обрѣзаны-тѣ, И казувахѫ: Че при необрѣзаны
4 человѣцы си влѣзьлъ и ялъ си съ тѣхъ. А
Петръ начеиѫ и излагаше имъ наредъ станѫло-
5 то и казуваше: Азъ бѣхъ на молитвѫ въ градъ-
тъ Іоппіѭ; и въ изстѫпленіе видѣхъ видѣ-
ніе, единъ съсѫдъ като голѣма плащаница, *вър-*

зана за четыри-тѣ кранища слѣзуваше, и спу-
6 щаше ся отъ небе-то, и дойде даже до мене. Въ
него като ся вгледвахъ, разсматряхъ и видѣхъ,
четвероногы земны, и звѣрове, и гадове, и пти-
7 цы небесны. И чухъ гласъ който ми казуваше:
8 Петре, стани, заколи и яждь. И рѣкохъ: Ни-
какъ, Господи; защото никога не е влѣзло въ
9 уста-та ми нищо мрьсно или нечисто. И отго-
вори ми вторый пѫть гласъ-тъ отъ небе-то:
Което е Богъ очистилъ, ты за мрьсно го не
10 считай. И това станѫ до три пѫти, и пакъ ся
11 дрѫпнѫ всичко на небе-то. И ето, на сѫщій-
тъ часъ, трима человѣци пристигнѫхѫ прѣдъ
кѫщѫ-тѫ, въ коіѭто бѣхъ, проводени отъ Ке-
12 саріѭ до мене. И рече ми Духъ-тъ да идѫ съ
тѣхъ и никакъ да ся не сумнявамъ; а съ мене
наедно дойдохѫ и шестима-та тѣзи братія, и влѣ-
13 зохмы въ кѫщѫ-тѫ на человѣка. И каза ни,
какъ видѣлъ ангела въ кѫщѫ-тѫ си, че заста-
нѫлъ и му реклъ: Проводи человѣцы въ Іоппіѭ,
14 и призови Симона който ся нарича Петръ. Той
ще ти каже думы, чрѣзъ които ще ся спасешь
15 ты и всичкый-тъ твой домъ. И когато начнѫхъ
да говорѭ, Духъ Святый слѣзе на тѣхъ, както
16 и на насъ испьрво. Тогази смыслихъ рѣчь-тѫ
Господнѭ, какъ казуваше: Іоаннъ е крьстилъ
съ водѫ, а вы ще ся крьстите Духомъ Святымъ.
17 И тъй понеже даде Богъ равенъ даръ и на
тѣхъ, които повѣрувахѫ въ Господа *нашего* Ии-
суса Христа, както и намъ, азъ кой бѣхъ що-
18 то да могѫ да въспрѫ Бога? Това като чухѫ,
мълкнѫхѫ си, и славяхѫ Бога и казувахѫ: И
на язычницы-тѣ прочее даде Богъ покаяніе за
животъ.
19 И тъй распрьснѫти-тѣ отъ гоненіе-то, което
станѫ по *смьрть-тѫ на* Стефана, прѣминѫхѫ до
Финикіѭ и Кипръ и Антіохіѭ, и никому дру-
гыму не проповѣдувахѫ слово-то, тъкмо на Іу-
20 деи-тѣ. И отъ тѣхъ имаше нѣкои человѣци Ки-
пряне и Киринейци, които, като влѣзохѫ въ
Антіохіѭ, говорѣхѫ на Еллинисты-тѣ, и бла-

21 говѣствувахѫ *имъ* Господа Іисуса. И рѫка-та
Господня бѣше съ тѣхъ; и много множество
22 повѣрувахѫ и обърнѫхѫ ся къмъ Господа. И чу
ся дума-та за тѣхъ въ уши-тѣ на церквѫ-тѫ
въ Іерусалимъ, и пратихѫ Варнавѫ да прѣмине
23 до Антіохіѭ. И той като дойде и видѣ Божіѭ-
тѫ благодать, възрадува ся, и подканяше всич-
кы-тѣ да прѣбѫдватъ въ Господа съ постоянно
24 сьрдце. Понеже той бѣше человѣкъ добръ и ис-
пълненъ съ Духъ Святъ и съ вѣрѫ: и приложи
25 ся къмъ Господа доволно народъ. Тогава излѣ-
зе Варнава до Тарсъ да търси Савла, и като го
26 намѣри, доведе го въ Антіохіѭ. И като ся съ-
бирахѫ въ церквѫ-тѫ цѣлѫ годинѫ, научихѫ
доволно народъ: и най пьрво въ Антіохіѭ уче-
ници-тѣ ся наименувахѫ Христіани.
27 И прѣзъ тѣзи дни слѣзохѫ пророци отъ Іе-
28 русалимъ въ Антіохіѭ. И станѫ единъ отъ
тѣхъ на име Агавъ, и назначи Духомъ, че има
да бѫде голѣмъ гладъ по всичкѫ вселеннѫ, кой-
29 то и станѫ во врѣме-то на Клавдія Кесаря. За
това ученици-тѣ отредихѫ всякой отъ тѣхъ
споредъ състояніе-то си да проводятъ помощь
30 на братія-та които живѣѭхѫ въ Іудеѭ: Което
и сторихѫ и ѭ испратихѫ до презвитеры-тѣ
чрѣзъ рѫкѫ-тѫ на Варнавѫ и Савла.

ГЛАВА 12.

1 Въ онова врѣме царь Иродъ прострѣ рѫцѣ
2 да стори зло на нѣкои отъ церквѫ-тѫ. И уби
3 съ мечь Іакова Іоанновъ-тъ братъ. И като видѣ
че е угодно на Іудеи-тѣ, приложи да улови и
Петра; (а бѣхѫ дни-тѣ на бесквасны-тѣ хлѣбо-
4 ве;) Когото хванѫ, и хвьрли въ тьмницѫ, и
прѣдаде *го* на четыри четворицы войны да
го вардятъ, съ намѣреніе да го изведе прѣдъ
5 народъ-тъ подирь пасхѫ-тѫ. И тъй Петра вар-
дяхѫ въ тьмницѫ-тѫ, а отъ церквѫ-тѫ става-
ше усьрдна молба къмъ Бога за него.
6 И когато щѣше Иродъ да го изведе, прѣзъ

тѫзи нощь Петръ спѣше между двама войны,
вързанъ съ двѣ вериги, и стражари прѣдъ вра-
7 та-та вардяхѫ тьмницѫ-тѫ. И ето, ангелъ Го-
споденъ прѣдстанѫ, и свѣтлина осія стаѭ-тѫ;
и *ангелъ-тъ* като побута Петра по ребра-та,
разбуди го, и рече *му:* Ставай скоро; и спа-
8 днѫхѫ вериги-тѣ отъ рѫцѣ-тѣ му. И рече му
ангелъ-тъ: Опаши ся, и обуй сандалія-та си;
и стори така: и казува му: Облѣчи дрехѫ-тѫ
9 си, и ела слѣдъ мене. И *Петръ* излѣзе и оти-
ваше слѣдъ него, и не знаяше че е истинно то-
ва което ставаше отъ ангела, но мысляше си че
10 видѣніе види. А като прѣминѫхѫ първѫ-тѫ
стражѫ и вторѫ-тѫ, дойдохѫ на желѣзны-тѣ
врата, които водятъ къмъ градъ-тъ, и тѣ имъ
ся отворихѫ отъ самосебе си; и *отъ тамъ* ка-
то излѣзохѫ, изминѫхѫ еднѫ улицѫ и тутакси
11 ангелъ-тъ отстѫпи отъ него. И Петръ дойде на
себе си и рече: Сега наистинѫ знаѭ, че Го-
сподь проводи ангела своего, и мя избави изъ
рѫкѫ-тѫ Иродовѫ, и отъ всичко-то очакваніе
12 на Іудейскый-тъ народъ. И като си помысли,
дойде въ кѫщѫ-тѫ на Маріѭ майкѫ-тѫ на Іо-
анна, нарицаемаго Марка, дѣто имаше мнозина
13 събрани та ся моляхѫ *Богу.* И когато похлопа
Петръ на пѫтны-тѣ врата, пристѫпи една слу-
14 гыня на име Рода да послуша *кой е.* И щомъ
позна Петровъ-тъ гласъ, отъ радость не отвори
врата-та, но завтече ся и даде извѣстіе, че Петръ
15 стои прѣдъ врата-та. А тѣ ѝ рекохѫ: Ты си
луда; но тя подтвърдяваше, че *това що имъ ка-
зува* е така. А тѣ думахѫ: Неговъ-тъ ангелъ е.
16 А Петръ стояше та хлопаше; и като отворихѫ,
17 видѣхѫ го и смаяхѫ ся. И като имъ помаха съ
рѫкѫ да мълчатъ, расказа имъ какъ го изведе
Господь изъ тьмницѫ-тѫ; и рече: Извѣстѣте
това на Іакова и на братія-та. А той излѣзе та
18 отиде на друго мѣсто. А като съмнѫ, станѫ го-
лѣмо смущеніе между войны-тѣ, кѫдѣ ся дѣнѫ
19 Петръ. И като го потърси Иродъ и *го* не на-
мѣри, испыта стражари-тѣ и повелѣ да гы по-

губятъ; а *той* слѣзе отъ Іудеѭ въ Кесаріѭ и
тамъ живѣяше.
20 А Иродъ бѣше много гнѣвенъ на Тиряны-тѣ
и Сидоняны-тѣ, и тѣ дойдохѫ всичкы едино-
душно при него, и като убѣдихѫ Власта, по-
стелникъ-тъ царевъ, просяхѫ миръ; защото тѣх-
21 на-та область ся храняше отъ царевѫ-тѫ. И
въ единъ отреденъ день, Иродъ облѣченъ въ
царскѫ одеждѫ, сѣднѫ на прѣстолъ-тъ, и го-
22 воряше имъ всенародно. А народъ-тъ възглася-
ваше; *Това е* гласъ Божій, а не человѣческый.
23 И на часъ-тъ го порази ангелъ Господень, за-
щото не въздаде славѫ-тѫ на Бога, и очервивѣ
и умрѣ.
24 А слово-то Божіе растяше и умножаваше ся.
25 А Варнава и Савлъ като свършихѫ службѫ-тѫ
си, завърнѫхѫ ся отъ Іерусалимъ *въ Антіохіѭ*,
и зѣхѫ съсъ себе си Іоанна нарицаемаго Марка.

ГЛАВА 13.

1 А въ церквѫ-тѫ която бѣше въ Антіохіѭ и-
маше нѣкои си пророци и учители, Варнава и
Симеонъ нарицаемый Нигеръ, и Луцій Кири-
неянинъ, и Манаинъ въспитаный-тъ наедно съ
2 Ирода четверовластника, и Савлъ. И когато слу-
жахѫ тѣ Господу и постяхѫ, рече Духъ Свя-
тый: Отдѣлѣте ми Варнавѫ и Савла на рабо-
3 тѫ-тѫ на коѭто съмь гы призовалъ. Тогази
като постихѫ и ся помолихѫ, възложихѫ на
4 тѣхъ рѫцѣ и *гы* испратихѫ. И така тѣ проводени отъ Духа Святаго, слѣзохѫ въ Селевкіѭ,
5 и отъ тамъ отплувахѫ въ Кипръ. И когато бѣ-
хѫ въ Саламинъ, проповѣдувахѫ слово-то Божіе
въ Іудейскы-тѣ съборища; и имахѫ за слугѫ
6 Іоанна. И като прѣминѫхѫ *всичкый* островъ до
Пафа, намѣрихѫ нѣкого си магесника, лъжовенъ
7 пророкъ Іудеянинъ на име Варіисусъ, Който
бѣше съ исправника Сергія Павла, человѣка ра-
зумнаго. Той *Сергій* повыка Варнавѫ и Савла, и
8 поиска да чуе слово-то Божіе. Но магесникъ-тъ

Клима (защото така ся тълкува негово-то име,)
противяше имъ ся, и стараяше ся да развърне
9 исправника отъ вѣрѫ-тѫ. Но Савлъ, който *ся
наричаше* и Павелъ, испълни ся съ Духъ Святъ,
10 вгледа ся въ него, и рече: О ты испълненый
съсъ всякѫ лъжѫ и съсъ всякакво козподѣй-
ство, сыне діаволскый, враже на всякѫ правдѫ,
нѣма ли да прѣстанешь отъ да развращавашь
11 правы-тѣ пѫтища Господни? И нынѣ ето, рѫ-
ка-та Господня е врьхъ тебе, и ще бѫдешь
слѣпъ, и нѣма да виждашь слънце-то до врѣме.
И на часъ-тъ нападнѫ на него помрачаваніе и
тьмнина; и луташе ся и търсяше да го води
12 нѣкой за рѫкѫ. Тогази като видѣ исправникъ-
тъ това що станѫ, смая ся на ученіе-то Го-
сподне и повѣрува.
13 И като ся отвезохѫ отъ Пафа, Павелъ и дру-
жина-та му, дойдохѫ въ Пергѫ Памфилійскѫ,
а Іоаннъ ся отлѫчи отъ тѣхъ и върнѫ ся въ
14 Іерусалимъ. А тѣ заминѫхѫ отъ Пергѫ, и стиг-
нѫхѫ въ Антіохіѭ Писидійскѫ, и сѫбботный-
тъ день влѣзохѫ въ съборище-то и сѣднѫхѫ.
15 И слѣдъ прочитаніе-то на законъ-тъ и проро-
цы-тѣ, началници-тѣ на съборище-то проводи-
хѫ до тѣхъ та имъ рекохѫ: Мѫжіе, братія, ако
имате *нѣкое* слово за увѣщаніе на народъ-тъ,
16 кажѣте. И станѫ Павелъ та помаха съ рѫкѫ и
рече: Мѫжіе Израиляне, и *вы* които ся боите
17 отъ Бога, слушайте. Богъ на тойзи (Израил-
скый) народъ избра отцы-тѣ наши, и възвыси
народъ-тъ, когато бѣхѫ прѣселенци въ земіѭ-тѫ
Египетскѫ; и съ мышцѫ высокѫ изведе гы изъ
18 неѭ. И четыридесеть годины гы води и храни
19 въ пустыніѭ-тѫ. И като истрѣби седмь языче-
скы народа въ Ханаанскѫ-тѫ земіѭ, раздѣли
20 имъ въ наслѣдіе тѣхнѫ-тѫ земіѭ. И слѣдъ то-
ва, около четыристотинъ и петдесеть годины,
21 дава имъ сѫдницы до пророка Самуила. И на-
покопъ поискахѫ царь, и даде имъ Богъ Саула
сына Кисова, мѫжъ отъ племе-то Веніаминово,
22 четыридесеть годины: И него като отмахнѫ,

въздигнѫ имъ за царь Давида, за когото рече
и свидѣтелствува: "Намѣрихъ Давида Iессеевъ,
человѣкъ по мое-то сьрдце, който ще испълни
23 всичкы-тѣ ми щѣнія." Отъ негово-то потомство
Богъ споредъ обѣщаніе-то си въздигнѫ на Из-
24 раиля Спаситель Iисуса, Отъ какъ проповѣда
Iоаннъ, прѣди негово-то идваніе крьщеніе-то на
25 покаяніе на всичкый-тъ Израилскый народъ. И
когато свьршаваше Iоаннъ поприще-то *си*, казу-
ваше: Кого мя имате да сьмь? не сьмь азъ; но
ето, иде слѣдъ мене онзи, комуто не сьмь до-
26 стоинъ да развьржѫ обувкѫ-тѫ на нозѣ-тѣ. Мѫ-
жіе, братія, сынове отъ Авраамовый родъ, и
които между васъ ся боѭтъ отъ Бога, вамъ ся
27 проводи слово-то на това спасеніе. Защото жи-
тели-тѣ Iерусалимскы, и тѣхни-тѣ началници,
като не познахѫ него, и *не разумѣхѫ* прочита-
ны-тѣ всякѫ сѫбботѫ пророческы изреченія,
28 испълнихѫ *гы*, като *го* осѫдихѫ; И безъ да на-
мѣрятъ ни еднѫ винѫ за смьрть, изискахѫ отъ
29 Пилата да го убіе. И като свьршихѫ всичко що
бѣ писано за него, снѣхѫ *го* отъ дьрво-то: и
30 положихѫ *го* въ гробъ. Но Богъ го въскрьси
31 отъ мьртвы-тѣ, И той въ продълженіе на мно-
го дни ся явява на тѣзи които бѣхѫ възлѣзли
съ него наедно отъ Галилеѭ въ Iерусалимъ, и
32 които сѫ негови свидѣтели прѣдъ народъ-тъ. И
ный ви благовѣствувамы че обѣщаніе-то което
станѫ на отцы-тѣ ни, Богъ го испълни на насъ
33 тѣхны-тѣ чада, като въскрьси Iисуса; Както е
писано и во вторый-тъ Псаломъ: "Сынъ мой си
34 ты, азъ днесь тя родихъ." А че го е въскрьсилъ
отъ мьртвы-тѣ, безъ да има да ся враща вече
въ истлѣніе-то, казува така: "Ще ви дамъ ми-
35 лости-тѣ *обѣщаны-тѣ* на Давида вѣрно." За то-
ва и въ другый *Псаломъ* казува: "Нѣма да о-
ставишь прѣподобнаго твоего да види истлѣ-
36 ніе." Защото Давидъ като послужи на Божіе-то
изволеніе въ свой-тъ си родъ, прѣстави ся, и
приложи ся при отцы-тѣ си, и видѣ истлѣніе.
37 А тойзи когото Богъ въскрьси, не видѣ истлѣ-

38 ніе. И така извѣстно да бѫде вамъ, мѫжіе, бра-
тія, че чрѣзъ него ся проповѣдува вамъ проще-
39 ніе на грѣхове-тѣ; И отъ всичко що не сте мо-
гли да ся оправдаете чрѣзъ законъ-тъ Моисеевъ,
чрѣзъ него всякой който вѣрува оправдава ся.
40 И така гледайте да не дойде на васъ речено-то
41 отъ пророцы-тѣ: "Виждте прѣзрители и почу-
дѣте ся и исчезнѣте; защото азъ вършѫ рабо-
тѫ на ваше врѣме, работѫ коіѭто нѣма да по-
вѣрувате, ако ви каже нѣкой."
42 И когато излѣзувахѫ изъ съборище-то Іудей-
ско, язычници-тѣ гы молягѫ да проповѣдатъ
43 и тѣмъ тѣзи думы до сѫбботѫ. И когато ся
разиде съборъ-тъ, мнозина отъ Іудеи-тѣ и отъ
благочестивы-тѣ прозелиты тръгнѫхѫ слѣдъ
Павла и Варнавѫ; които като ся разговаряхѫ
съ тѣхъ убѣждавахѫ гы да прѣбѫдватъ въ Бо-
жіѭ-тѫ благодать.
44 И въ идущѫ-тѫ сѫбботѫ събра ся токо ре-
чи всичкый-тъ градъ, да чуіѫтъ слово-то Бо-
45 жіе. А Іудеи-тѣ като видѣхѫ събраный-тъ на-
родъ, испълнихѫ ся отъ зависть, и съ проти-
ворѣчіе и хулы говоряхѫ противъ това което
46 Павелъ казуваше. Но Павелъ и Варнава дързно-
венно говоряхѫ и рекохѫ: Нуждно бѣ първомъ
вамъ да ся проповѣда слово-то Божіе; но поне-
же го отхвърляте, и сами себе си имате недо-
стойны за вѣчный животъ, ето обращамы ся
47 къмъ язычницы-тѣ; Защото така ни заповѣда
Господь; "Положихъ тя за свѣтило на язычни-
цы-тѣ, да бѫдешь за спасеніе до послѣдній-тъ
48 край на земіѭ-тѫ." И язычници-тѣ като чува-
хѫ, радувахѫ ся и славяхѫ слово-то Господне;
и повѣрувахѫ всичкы които бѣхѫ отредени за
49 вѣчный животъ. И слово-то Господне ся рас-
50 простираше по всичкѫ тѫзи странѫ. А Іудеи-
тѣ подсторихѫ набожны-тѣ и почтенны-тѣ же-
ны, и първы-тѣ въ градъ-тъ, и повдигнѫхѫ го-
неніе върхъ Павла и Варнавѫ, и гы испѫдихѫ
51 отъ прѣдѣлы-тѣ си. А тѣ отръсихѫ на тѣхъ и
прахъ-тъ отъ нозѣ-тѣ си, и дойдохѫ въ Ико-

52 ніѭ. И ученици-тѣ ся испълнихѫ съ радость
и съ Духъ Святъ.

ГЛАВА 14.

1 А въ Иконіѭ, тѣ влѣзохѫ наедно въ събори-
ще-то Іудейско, и говорихѫ така, щото много
2 множество Іудеи и Еллини повѣрувахѫ. А не-
повѣрували-тѣ Іудеи подигнѫхѫ и раздразни-
хѫ душы-тѣ на язычницы-тѣ врьхъ братія-
3 та. Но и тъй тѣ доста врѣме прѣсѣдѣхѫ и
проповѣдувахѫ съ дързновеніе въ Господа, който
свидѣтелствуваше за слово-то на своіѫ-тѫ
благодать, и даваше да ставатъ знаменія и чу-
4 деса чрѣзъ тѣхны-тѣ рѫцѣ. И раздвои ся мно-
жество-то въ градъ-тъ; и едни бѣхѫ съ Іудеи-
5 тѣ, а другы съ апостолы-тѣ. И когато станѫ
стремленіе отъ язычницы-тѣ и отъ Іудеи-тѣ съ
началницы-тѣ имъ, да гы обесчестятъ и да гы
6 убіѭтъ съ камьніе, Тѣ ся усѣтихѫ, и прибѣ-
гнѫхѫ въ Ликаонскы-тѣ градове, въ Листрѫ и
7 Дервіѭ, и въ околны-тѣ *имъ* мѣста, И тамо
проповѣдувахѫ евангеліе-то.
8 А въ Листрѫ бѣше нѣкой си человѣкъ, не-
мощенъ въ нозѣ-тѣ си и хромъ отъ утробѫ-тѫ
на майкѫ си, който сѣдяше и никога не бѣ
9 стѫпилъ. Той слушаше Павла като говоряше;
а *Павелъ* щомъ го изгледа, и видѣ че има вѣ-
10 рѫ за да получи исцѣленіе, Рече съ голѣмъ
гласъ: Стани правъ на нозѣ-тѣ си. И скачаше
11 и ходяше. А народъ-тъ като видѣ това което
створи Павелъ, възвысихѫ гласъ-тъ си, и казу-
вахѫ по Ликаонскы: Богове-тѣ уподобени на
12 человѣцы слѣзохѫ при насъ. И наричахѫ Вар-
навѫ Юпитеръ, а Павла, Меркурій; понеже той
13 началствуваше въ слово-то. И жрецъ-тъ на Ю-
питеровъ-тъ *идолъ* що бѣше прѣдъ градъ-тъ
имъ, приведе юнцы, и *донесе* вѣнцы на врата-
та, и наедно съ народъ-тъ щѣше да принесе
14 жьртвѫ. *Това* како чухѫ апостоли-тѣ Варнава
и Павелъ, раздрахѫ дрехы-тѣ си, и скочихѫ въ

15 срѣдъ народъ-тъ, та выкахѫ, И казувахѫ: О
мѫжіе, защо правите това? и ный смы подобо-
страстни вамъ человѣци, и проповѣдувамы ви,
да ся обърнете отъ тѣзи суетны *идолы* къмъ
Бога живаго, който е сотворилъ кебе-то и зе-
мѭ-тѫ и море-то, и всичко що има въ тѣхъ.
16 Който въ прѣминѫлы-тѣ родове оставилъ бѣ
всичкы-тѣ народы да ходятъ по свои-тѣ пѫти-
17 ща; Ако и да не е оставилъ себе си несвидѣ-
телствуванъ, понеже е правилъ добрины, и да-
валъ ни е дъждове отъ небе-то и плодоносны
врѣмена, и напълнувалъ е съ хранѫ и веселбѫ
18 сърдца-та ни. И това като казувахѫ, едвамъ
въспрѣхѫ народы-тѣ, да имъ не принесѫтъ
жъртвѫ.
19 Между това дойдохѫ Іудеи отъ Антіохіѭ и
Иконіѭ, които убѣдихѫ народъ-тъ, та бихѫ
Павла съ камьніе, и го извлѣкохѫ вънъ изъ
20 градъ-тъ, като го възмнѣхѫ че е умрѣлъ. А
когато го обыколихѫ ученици-тѣ, станѫ та
влѣзе въ градъ-тъ; и на утриньтѫ отиде съ
21 Варнавѫ въ Дервіѭ. И като проповѣдвахѫ еван-
геліе-то и въ тойзи градъ, и научихѫ мнозина,
върнѫхѫ ся въ Листрѫ, и Иконіѭ и Антіохіѭ,
22 И утвърдявахѫ душы-тѣ на ученицы-тѣ, като
гы увѣщавахѫ да прѣбѫдватъ въ вѣрѫ-тѫ; *и
поучавахѫ гы,* че съ много скърби трѣба да влѣ-
23 земъ въ царство-то Божіе. И като имъ рѫкопо-
ложихѫ презвитеры на всякѫ церквѫ, и ся по-
молихѫ съ постъ, прѣдадохѫ гы Господу, въ
24 когото бѣхѫ повѣрували. И като минѫхѫ прѣзъ
25 Писидіѭ, дойдохѫ въ Памфиліѭ; И проповѣ-
дахѫ слово-то въ Пергіѭ, и слѣзохѫ въ Атта-
26 ліѭ; И отъ тамъ отплувахѫ въ Антіохіѭ, отъ
дѣто бѣхѫ прѣпорѫчени на Божіѭ-тѫ благо-
27 дать за дѣло-то което извършихѫ. И като дой-
дохѫ та събрахѫ церквѫ-тѫ, извѣстихѫ всичко
което стори Господь чрѣзъ тѣхъ, и какъ отво-
28 ри за язычницы-тѣ врата-та на вѣрѫ-тѫ. И
прѣсѣдѣхѫ тамо доста врѣме съ ученицы-тѣ.

ГЛАВА 15.

1 А нѣкои, които бѣхѫ слѣзли отъ Іудеѭ, уча-
хѫ братія-та, че ако ся не обрѣжете по обычаю
2 Моисееву, не можете да бѫдете спасени. И тъй
като станѫ много прѣпираніе и разысканіе по
между тѣхъ и Павла и Варнавѫ, отредихѫ да
възлѣзе Павелъ и Варнава и нѣкои другы отъ
тѣхъ въ Іерусалимъ до апостолы-тѣ и презви-
3 теры-тѣ за тойзи въпросъ. И тъй испроводени
отъ церквѫ-тѫ, тѣ минувахѫ прѣзъ Финикіѭ и
Самаріѭ, и расказувахѫ обращеніе-то на языч-
ницы-тѣ; и причинявахѫ радость голѣмѫ на
4 всичкы-тѣ братія. А като дойдохѫ въ Іеруса-
лимъ, пріехѫ ся отъ церквѫ-тѫ, и отъ апосто-
лы-тѣ и презвитеры-тѣ, и извѣстихѫ все що
5 стори Богъ чрѣзъ тѣхъ. Но станѫхѫ нѣкои отъ
Фарисейскѫ-тѫ ересь, които бѣхѫ повѣрували,
и казувахѫ че трѣба да ся обрѣзуватъ *языч-
ници-тѣ* и да имъ ся заржча да държатъ Моисе-
евъ-тъ законъ.
6 И събрахѫ ся апостоли-тѣ и презвитери-тѣ
7 да разгледатъ това нѣщо. И слѣдъ много разы-
скваніе станѫ Петръ и рече имъ: Мѫжіе братія,
вы знаете какъ Богъ отъ първы-тѣ дни избра
между насъ, чрѣзъ мои-тѣ уста да чуѭтъ я-
зычници-тѣ слово-то на евангеліе-то, и да по-
8 вѣруватъ. И сърдцевѣдецъ Богъ свидѣтелству-
ва тѣмъ, като имъ даде Духа Святаго, както и
9 намъ; И не направи никаквѫ разликѫ между
насъ и тѣхъ, като очисти сърдца-та имъ съ вѣ-
10 рѫ-тѫ. Сега прочее защо искушавате Бога, да
налагате на ученицы-тѣ на шіѭ-тѫ хомотъ
който нито отци-тѣ ни, нито ный можехмы да
11 носимъ? Но ный вѣруваме че съ благодать-тѫ
на Господа Іисуса Христа ще ся спасемъ, как-
то и тѣ.
12 Тогава млъкнѫ всичко-то множество, и слу-
шахѫ Варнавѫ и Павла които расказувахѫ кол-
кото знаменія и чудеса стори Богъ чрѣзъ тѣхъ
13 между языччицы-тѣ. И слѣдъ тѣхно-то умълча-

ваніе, отговори Іаковъ и рече: Мѫжіе братіе,
14 послушайте мене. Симеонъ изясни по кой на-
чинъ Богъ най напрѣдъ посѣти язычницы-тѣ,
15 да земе отъ тѣхъ народъ за свое-то име. И съ
това сѫ съгласны и пророческы-тѣ словеса,
16 както е писано: "Слѣдъ това ще ся върнѫ, и
ще съградѭ паднѫлѫ-тѫ скиніѭ Давидовѫ; и
развалины-тѣ ѝ ще съградѭ пакъ, и ще ѭ ис-
17 правѭ: За да потърсятъ Господа другы-тѣ че-
ловѣци, и всичкы-тѣ народи, надъ които ся
нарече мое-то име, казува Господь, който пра-
18 ви всичко това." Отъ вѣка сѫ познаты Богу
19 всичкы-тѣ неговы дѣла. За това азъ сѫдѭ да
не отяготѣвамы тѣзи отъ язычницы-тѣ, които
20 ся обращатъ къмъ Бога; Но да имъ пишемъ да
ся вардятъ отъ скверны-тѣ *жъртвы* идолскы,
и отъ блудство, и отъ удавеннинѫ, и отъ кръвь.
21 Защото Моисей отъ ветхо врѣме по всичкы-тѣ
градове има които да го проповѣдуватъ, прочи-
та ся и всякѫ сѫбботѫ въ съборища-та.
22 Тогазь апостоли-тѣ и презвитери-тѣ съсъ
всичкѫ-тѫ церквѫ намѣрихѫ за добро да из-
берѫтъ отъ тѣхъ си человѣцы, и да гы прово-
дятъ въ Антіохіѭ съ Павла и Варнава; *а из-
брахѫ* Іудѫ нарицаемаго Варсавѫ и Силѫ, мѫ-
23 жіе отлични между братія-та; И писахѫ *чрѣзъ*
но тѣхъ така: Отъ апостолы-тѣ, и презвитеры-
тѣ и братія-та поздравленіе до тѣзи които сѫ
отъ язычницы-тѣ братія въ Антіохіѭ, Сиріѭ
24 и Киликіѭ. Понеже чухмы че нѣкои като из-
лѣзохѫ отъ насъ смутихѫ вы съ думы, и раз-
вращаватъ душы-тѣ ви, като ви казватъ да ся
обрѣзувате и да държите законъ-тъ, а ный не
25 смы имъ порѫчали *това;* Ный като ся събрах-
мы единодушно видѣхмы за добро да изберемъ
мѫжіе, и да проводимъ до васъ наедно съ лю-
26 безны-тѣ намъ Варнавѫ и Павла, Человѣцы,
които сѫ прѣдали душы-тѣ си за име-то на Го-
27 спода нашего Іисуса Христа. И така провождамы
Іудѫ и Силѫ, да *ви* възвѣстятъ и тѣ устно ис-
28 то-то. Защото ся видѣ угодно Святому Духу и

намъ да ви не налагамы повече никоіѫ тяготѫ
29 освѣнь тѣзи най нуждны-тѣ: Да ся вардите отъ
идолскы жьртвы, и отъ кръвь, и отъ удавени-
нѫ, и отъ блудъ; отъ които като ся пазите, до-
брѣ ще сторите: Здрави бѫдѣте.
30 И така тѣ проводени, дойдохѫ въ Антіохіѭ,
и като събрахѫ множество-то *на вѣрующи-тѣ*,
31 дадохѫ *имъ* писмо-то. И тѣ като *го* прочетохѫ,
32 възрадувахѫ ся за утѣшеніе-то. А Іуда и Сила
като бѣхѫ и тѣ пророци, съ много словеса у-
33 вѣщахѫ братія-та, и утвърдихѫ *гы*. И отъ
какъ прѣсѣдѣхѫ *тамо нѣколко* врѣме, оставихѫ
гы братія-та съ миромъ да ся върнѫтъ при а-
34 постолы-тѣ. Но Сила видѣ за добро да посѣди
35 още тамъ. А Павелъ и Варнава ся намѣрвахѫ
въ Антіохіѭ, и учахѫ и проповѣдувахѫ слово-
то Господне, наедно съ мнозина другы.
36 И слѣдъ нѣколко дни рече Павелъ на Варна-
вѫ: Да ся върнемъ сега по всичкы-тѣ градове,
въ които смы проповѣдували слово-то Господне,
37 и да нагледамы братія-та си, какъ сѫ. И Вар-
нава бѣше на мнѣніе даземѫтъ съсъ себе си
38 Іоанна нарицаемаго Марка; А Павелъ не намѣр-
ваше за добро, да земѫтъ съсъ себе си тогозь
който ся бѣ отлѫчилъ отъ тѣхъ още отъ Пам-
39 филіѭ и не отиде съ тѣхъ на дѣло-то. И тъй
станѫ расprя помежду имъ, така що отлѫчихѫ
ся единъ отъ другый, и Варнава зѣ Марка, та
40 отплува въ Кипръ; А Павелъ си избра Силѫ и
тръгнѫ, прѣпорѫченъ отъ братія-та на Божіѭ-
41 тѫ благодать. И заминуваше прѣзъ Сиріѭ и
Киликіѭ, и утвърждаваше церкввы-тѣ.

ГЛАВА 16.

1 И пристигнѫ въ Дервіѭ и Листрѫ; и ето,
имаше тамо нѣкой ученикъ, на име Тимоѳей,
сынъ на нѣкоіѫ си женѫ Еврейкѫ повѣрвалѫ,
2 а баща *му бѣ* Еллинъ; Който *ученикъ* бѣше сви-
дѣтелствуванъ отъ братія-та въ Листрѫ и И-
3 коніѭ. И поиска го Павелъ да отиде той съ не-

го; и зѣ го и обрѣза го, зарадъ Іудеи-тѣ кои-
то бѣхѫ по тѣзи мѣста; понеже всичкы знаяхѫ
4 бащѫ му че бѣше Еллинъ. И като ходяхѫ по
градове-тѣ, прѣдавахѫ имъ да държатъ наредбы-
тѣ одобрены отъ апостолы-тѣ и презвитеры-тѣ
5 въ Іерусалимъ. И така церквы-тѣ ся утвърдя-
вахѫ въ вѣрѫ-тѫ, и отъ день на день число-то
имъ ся умножаваше.
6 И като прѣминѫхѫ Фригіѭ и Галатійскѫ-тѫ
земіѭ, понеже имъ ся възбрани отъ Духа Свя-
7 таго да проповѣдатъ слово-то въ Азіѭ, дойдо-
хѫ въ Мизіѭ, и прѣдпріемахѫ да идѫтъ во Ви-
8 ѳиніѭ; но Духъ-тъ не имъ допусти. И като
9 изминѫхѫ Мизіѭ, слѣзохѫ въ Троадѫ. И яви
ся Павлу нощемъ видѣніе; человѣкъ нѣкой си
Македонецъ стояше та му ся моляше и казува-
10 ше: Мини въ Македоніѭ, и помогни ни. И щомъ
видѣ видѣніе-то, тутакси поискахмы да идемъ
въ Македоніѭ, като разумѣхмы че Господь ны
призовава да проповѣданы евангеліе-то на тѣхъ.
11 И тъй като ся отвезохмы отъ Троадѫ, прѣмин-
ѫхмы право на Самоѳракъ, и на утринь-тѫ въ
12 Неаполь, И отъ тамо въ Филиппы, който е пър-
вый градъ *на онѫзи* часть отъ Македоніѭ, *и* по-
селеніе *Римско*. Въ тойзи градъ прѣсѣдѣхмы
13 нѣколко дена; И въ сѫбботѫ-тѫ излѣзохмы
вънъ отъ градъ-тъ край еднѫ рѣкѫ, дѣто имаше
обычай да става молба, и сѣднѫхмы та гово-
рѣхмы на събраны-тѣ *тамо* жены.
14 И нѣкоя си богобоязлива жена на име Лидія,
отъ градъ Ѳіатиръ, която продаваше багрѣни-
цы, слушаше; и ней Господь отвори сьрдце-то
15 да внимава на това което Павелъ говоряше. И
като ся крьсти *та* и домъ-тъ й, помоли ни ся
и казуваше: Ако мя припознавате че сьмъ вѣр-
на Господу, влѣзте въ кѫщѫ-тѫ ми, да сѣдите;
и принуди ны.
16 И като отхождахмы на молбѫ, срѣщнѫ ны ед-
на слугыня що имаше духъ прѣдвѣщателенъ,
която даваше много печалбѫ на господаре-тѣ
17 си, като прорицаше. Тя вървѣше слѣдъ Павла

и насъ, и выкаше, и казуваше: Тѣзи человѣци
сѫ раби на Бога Вышняго, които проповѣду-
18 ватъ намъ пѫть на спасеніе. Това правяше мно-
го дни наредъ. И понеже дотегнѫ на Павла, о-
бърнѫ ся и рече духу: Повелѣвамъ ти въ име-
то на Іисуса Христа да излѣзешь изъ неіѫ. И
19 излѣзе въ тозь часъ. А като видѣхѫ господа-
ри-тѣ й, че изчезнѫ надежда-та на печалбѫ-
тѫ имъ, уловихѫ Павла и Силѫ и завлѣкохѫ
20 гы на тържище-то при началницы-тѣ. И като
гы изведохѫ при войводы-тѣ, рекохѫ: Тѣзи че-
21 ловѣци сѫ Іудеи и смущаватъ градъ-тъ ни, И
проповѣдуватъ обычаи, които намъ като Римля-
не, не ни е простено да гы пріимамы, нито да
22 гы правимъ. и навали народъ-тъ врьхъ тѣхъ,
и войводы-тѣ раскѫсахѫ дрехы-тѣ имъ, и за-
23 повѣдахѫ да *гы* біѭтъ съ тоягы. И като гы би-
хѫ много, турихѫ гы въ тьмницѫ, и заржчахѫ
на тьмничный-тъ стражъ да гы варди здраво;
24 Който като зѣ таквозь заржчваніе, тури гы въ
най вѫтрѣшніѫ-тѫ тьмницѫ, и стѣгнѫ добрѣ
нозѣ-тѣ имъ въ кладѫ.
25 И по срѣдъ нощь Павелъ и Сила моляхѫ ся
26 и славяхѫ Бога; а запрѣни-тѣ гы слушахѫ. И
внезапу бы трусъ голѣмъ, така що поклатихѫ
ся основанія-та на тьмницѫ-тѫ, и тутакси от-
ворихѫ ся всичкы-тѣ врата, и на всичкы-тѣ
27 оковы-тѣ ся развьрзахѫ. И като ся събуди стра-
жарь-тъ, и видѣ отворены врата-та на тьмни-
цѫ-тѫ, измѫкнѫ ножъ, и щѣше да ся убіе, по-
28 неже мысляше че сѫ избѣгнѫли запрѣни-тѣ. Но
Павелъ извыка съ високъ гласъ, и каза: Не
дѣй струва никое зло на себе си; защото всич-
29 ца смы тука. И поиска *стражарь-тъ* свѣщи,
вскочи вѫтрѣ и растреперанъ паднѫ прѣдъ Па-
30 вла и Силѫ: И изведе гы вънъ, и рече: Госпо-
31 діе, що трѣба да сторіѫ за да ся спасѫ? А тѣ
рекохѫ: Повѣрувай въ Господа Іисуса Христа,
32 и ще ся спасешь ты и домъ-тъ ти. И говорихѫ
слово-то Господне нему, и на всичкы-тѣ които
33 бѣхѫ въ домъ-тъ му. И зѣ гы въ тойзи истый-

тъ часъ прѣзъ нощь-тѫ, та имъ измы раны-тѣ,
и безъ забавѫ крьсти ся той и свои-тѣ му всич-
34 кы. И като гы заведе въ кѫщѫ-тѫ си, сложи
имъ трапезѫ, и възрадува ся съсъ всичкый-тъ
си домъ защото повѣрува въ Бога.
35 И когато ся разсѫмнѫ войводы-тѣ проводихѫ
паличницы-тѣ да кажѫтъ: Пусни онѣзи чело-
36 вѣцы. И стражаръ-тъ извѣсти тѣзи думы на
Павла: Че войводы-тѣ проводихѫ да вы пуснемъ:
37 и тъй сега излѣзте и идѣте си съ миромъ. Но
Павелъ имъ рече: Като ны бихѫ прѣдъ народъ-
тъ безъ да ны сѫдятъ, насъ които смы Римля-
не, хвьрлихѫ ны въ тьмницѫ, и сега тайно ли
ны изваждатъ? То не става; но тѣ да дойдѫтъ
38 и да ны изведѫтъ. И паличници-тѣ възвѣсти-
хѫ тѣзи думы на войводы-тѣ; а тѣ като чухѫ
39 че были Римляне, убояхѫ ся; И дойдохѫ та
гы умолихѫ, и като гы изведохѫ, молягѫ имъ
40 ся да излѣзѫтъ изъ градъ-тъ. А тѣ като излѣ-
зохѫ изъ тьмницѫ-тѫ отидохѫ у Лидіины, и
като видѣхѫ братія-та, утѣшихѫ гы, и *отъ
тамъ* тръгнѫхѫ.

ГЛАВА 17.

1 И като изминѫхѫ Амфиполь и Аполлонійѫ,
дойдохѫ въ Солунъ, дѣто бѣше съборнище-то Іу-
2 дейско. И по обычаю си Павелъ влѣзе при тѣхъ,
и три сѫбботы наредъ ся разговаряше съ тѣхъ
3 отъ писанія-та, Та *имъ* открываше и доказува-
ше, че трѣбуваше Христосъ да пострада, и да
въскрьсне отъ мьртвы-тѣ, и че тойзи Іисусъ, ко-
4 гото ви азъ проповѣдувамъ, е Христосъ. И нѣкои
отъ тѣхъ повѣрувахѫ, и присоединихѫ ся съ
Павла и Силѫ, *тъй* и много множество отъ набо-
жны-тѣ Еллины, и отъ благородны-тѣ жены не
5 малко. Но неповѣрвали-тѣ Іудеи завидѣхѫ, и като
зѣхѫ съ тѣхъ си нѣколцина просты и лошы
человѣцы, събрахѫ гы на купъ и разширявахѫ
градъ-тъ; и нападнѫхѫ на Ясоновѫ-тѫ кѫщѫ,
та търсяхѫ *Павла и Силѫ* да гы изведѫтъ

6 прѣдъ народъ-тъ. И като не гы намѣрихѫ, по-
влѣкохѫ Ясона и нѣкои отъ братія-та къмъ гра-
доначалницы-тѣ, и выкахѫ: Тѣзи, които раз-
7 мирихѫ свѣтъ-тъ, дойдохѫ и тука: Които прія
Ясонъ; и всичкы тѣзи дѣйствуватъ противу
Кесаревы-тѣ повелѣнія, и казуватъ че има дру-
8 гый царь, Іисусъ. И смутихѫ народа и градо-
9 началницы-тѣ които чухѫ това. Но като зѣхѫ
норѫчителство отъ Ясона и отъ другы-тѣ, пу-
10 снѫхѫ гы. А братія-та незабавно прѣзъ нощь
испратихѫ Павла и Силѫ въ Берія; и тѣ като
стигнѫхѫ *тамъ*, отидохѫ въ съборище-то Іу-
11 дейско. И *Беряни*-тѣ бѣхѫ по благородни отъ
Солунцы-тѣ, защото пріяхѫ слово-то съсъ вся-
ко усьрдіе, и испытувахѫ всякой день писанія-
12 та, да ли е това така. И тъй мнозина отъ тѣхъ
повѣрувахѫ, и отъ почтенны-тѣ Еллинскы же-
13 ны, и отъ мѫжіе-тѣ не малко. И като разбрахѫ
Солунскы-тѣ Іудеи, че и въ Берія ся проповѣда
отъ Павла слово-то Божіе, дойдохѫ и тамо, и
14 разбъркахѫ народъ-тъ. Тогазь братія-та по ско-
ро отпратихѫ Павла да иде кѫдѣ море-то; а
15 Сила и Тимоѳей останѫхѫ тамо. А тѣзи които
придружавахѫ Павла, заведохѫ го до Аѳинѫ; и
като зѣхѫ отъ него заповѣдь до Силѫ и Тимо-
ѳея, за да дойдѫтъ колкото по скоро при него,
тръгнѫхѫ си.
16 А Павелъ като гы чакаше въ Аѳинѫ, раздра-
жаваше ся духъ-тъ му въ него, като гледаше
17 градъ-тъ пъленъ съ идолы. И тъй разговаряше
ся въ съборище-то съ Іудеи-тѣ, и съ набожны-
тѣ, и по пазарь-тъ всякой день съ които му
18 ся случахѫ. И нѣкои отъ Епикурейскы-тѣ и
Стоическы-тѣ философы идвахѫ на прѣпираніе
съ него; и едни казувахѫ: Какво ище да каже
тойзи празнословецъ? А другы: Види ся че е
проповѣдникъ на чужды богове; защото имъ
19 проповѣдуваше Іисуса и въскрьсеніе-то. И зѣхѫ
го та го заведохѫ на Ареопагъ, и казувахѫ:
Можемъ ли разумѣ какво е това ново ученіе,
20 което ты проповѣдувашь? Защото нѣщо стран-

но вносишь въ уши-тѣ ни: ищемъ прочее да
21 разберемъ, що ще да е то? А всичкы-тѣ Аѳин-
нейци и колкото чужденци ся намѣрувахѫ
тамо, съ нищо друго не си прѣминувахѫ врѣ-
ме-то, тъкмо да говорятъ и да слушатъ нѣщо
по ново.
22 И застанѫ Павелъ на срѣдъ Ареопагъ, и ре-
че: Мѫжіе Аѳинейци, по всичко вы гледамъ че
23 сте твърдѣ набожни. Защото като минувахъ та
разгледвахъ святы-тѣ ви мѣста, намѣрихъ едно
капище, на което бѣ написано НЕЗНАЕМОМУ
БОГУ. Тогозь прочее когото вы не знаете а по-
24 читате, него ви проповѣдувамъ азъ. Богъ, кой-
то е сътворилъ свѣтъ-тъ и всичко що е въ не-
го, той като е Господь на небе-то и на земіѭ-
тѫ, не живѣе въ храмове отъ рѫкѫ направены,
25 Нито пріима служенія отъ рѫцѣ человѣческы,
като да бы ималъ нуждѫ отъ нѣщо, понеже той
26 дава на всичкы *и* животъ и дыханіе и все; И
създалъ е отъ еднѫ кръвь всичкый-тъ родъ че-
ловѣческый, да живѣѭтъ по всичко-то лице на
земіѭ-тѫ, и опрѣдѣлилъ е прѣднаречены-тѣ
врѣмена, и прѣдѣлы-тѣ на населеніе-то имъ;
27 За да тръсятъ Господа, дано бы го поне напи-
пали и намѣрили; ако и да не е далечь *той*
28 отъ всякого едного отъ васъ. Защото въ него
живѣемъ и движимъ ся и сѫществуваме; как-
то и нѣкои отъ вашы-тѣ стихотворцы сѫ рекли,
29 "Защото и неговъ родъ смы." И тъй като смы
родъ Божій, не трѣбува да мыслимъ че Боже-
ство-то е подобно на злато или на сребро, или
на камькъ изработенъ съ искуство и измышле-
30 ніе человѣческо. Богъ прочее като прѣзира врѣ-
мена-та на невѣжество-то, сега повелѣва на
всичкы-тѣ человѣцы на всякѫдѣ да ся покаѭтъ.
31 Защото е отредилъ день, въ който ще сѫди
вселеннѫ-тѫ праведно чрѣзъ человѣка когото е
опрѣдѣлилъ, и даде увѣреніе на всичкы-тѣ, ка-
32 то го въскрьси отъ мьртвы-тѣ. А тѣ като чу-
хѫ въскрьсеніе-то на мьртвы-тѣ, едни ся ру-
гаяхѫ, а другы рекохѫ: За това пакъ щемъ тя

33 слуша. И така Павелъ излѣзе отъ помежду тѣхъ.
34 А нѣкои человѣци ся прилѣпихѫ при него, и
повѣрувахѫ; между конто бѣше и Діонисій А-
реопагитъ, и нѣкоя си жена на име Дамарь, и
другы *още* съ тѣхъ.

ГЛАВА 18.

1 Подирь това отлѫчи ся Павелъ отъ Аѳинѫ и
2 дойде въ Коринѳъ; И намѣри тамо нѣкого си
Іудеянина на име Акила, роденъ въ Понтъ, що
бѣ скоро дошелъ отъ Италіѭ съсъ женѫ си
Прискиллѫ, (защото Клавдій бѣ повелѣлъ да
ся махнѫтъ всичкы-тѣ Іудеи отъ Римъ,) и дой-
3 де при тѣхъ. И понеже бѣше сохудожникъ, сѣ-
дяше у тѣхъ и работяше; защото художество-
4 то имъ бѣше да правятъ шатьры. И всякѫ сѫб-
ботѫ ся разговаряше въ съборище-то и убѣ-
5 ждаваше и Іудеи и Еллины. А когато слѣзохѫ
отъ Македоніѭ Сила и Тимоѳей, Павелъ ся у-
тѣсняваше духомъ и свидѣтелствуваше на Іу-
6 деи-тѣ че Іисусъ *е* Христосъ. И понеже тѣ ся
противяхѫ и хуляхѫ, отърси си дрехы-тѣ и
рече имъ: Кръвь-та ваша на главы-тѣ ви *да е;*
азъ *съмь* чистъ *отъ това;* отъ нынѣ ще идѫ въ
7 язычницы-тѣ. И като ся прѣмѣсти отъ тамо,
дойде въ домъ-тъ на нѣкого си на име Іуста,
който почиташе Бога, и на когото кѫща-та
8 бѣше до съборище-то. А Криспъ началникъ-тъ
на съборище-то повѣрува въ Господа съсъ
всичкый-тъ си домъ, и мнозина отъ Коринѳя-
ны-тѣ като слушахѫ, вѣрувахѫ и кръщавахѫ
9 ся. И рече Господь на Павла нощемъ въ видѣ-
ніе: Не бой ся, но говори, и да не мълкнешь.
10 Защото азъ сьмь съ тебе, и никой нѣма да ту-
ри рѫкѫ на тебе за да ти стори зло, защото
11 имамъ народъ много въ тойзи градъ. И сѣдѣ
тамо годинѫ и шесть мѣсеца та гы поучаваше
на Слово Божіе.
12 А когато бѣше Галліонъ исправникъ въ А-
хаіѭ, Іудеи-тѣ ся подигнѫхѫ единодушно врьхъ

13 Павла, и доведохѫ го на сѫдовище-то, И казу-
вахѫ: Тойзи убѣждава человѣцы-тѣ на бого-
14 почитаніе несъгласно есъсъ законъ-тъ. И кога-
то Павелъ щѣше да отвори уста, Галліонъ рече
на Іудеи-тѣ: Ако бѣ нѣкоя неправда, или зло-
дѣяніе лукаво, о Іудеи, быхъ ималъ причинѫ
15 да вы слушамъ; Ако ли е въпросъ за ученіе,
за имена и за вашій-тъ законъ, вижте си вы;
защото азъ не щѫ да сьмь сѫдникъ на таквызь
16 *работы*. И испѫди гы отъ сѫдовище-то. (17) И
всичкы-тѣ Еллини уловихѫ Сосѳена началникъ-
тъ на съборище-то, та го біяхѫ прѣдъ сѫдо-
вище-то; и Галліонъ не щѣше нито да знае за
това.
18 А Павелъ като посѣдѣ още доволно врѣме, о-
прости ся съ братія-та, и отплува въ Сиріѭ:
(и съ него Прискилла и Акила,) като си о-
стриже главѫ-тѫ въ Кенхреѭ; защото имаше
19 обрекъ. И стигнѫ въ Ефесъ, и остави тѣхъ та-
мо, а той *самъ* влѣзе въ съборище-то, и разго-
20 вори ся съ Іудеи-тѣ. И умоляванъ отъ тѣхъ да
21 посѣди повечко врѣме у тѣхъ, не склони; Но
прости ся съ тѣхъ и рече: Трѣба непрѣмѣнно
да направѭ идущій-тъ празникъ въ Іерусалимъ,
и ако ще Богъ ще ся завърнѫ пакъ при васъ.
22 И отплува отъ Ефесъ. И като слѣзе въ Кеса-
ріѭ, възлѣзе *въ Іерусалимъ* та поздрави цер-
23 квѫ-тѫ, и слѣзе въ Антіохіѭ. И като посѣдѣ
тамо нѣколко врѣме, излѣзе, и обхождаше на-
редъ Галатійскѫ-тѫ земѭ и Фригіѭ, та утвър-
дяваше всичкы-тѣ ученицы.
24 И нѣкой си Іудеинъ на име Аполлосъ, роденъ
въ Александріѭ, человѣкъ ученъ, и силенъ въ
25 писанія-та, дойде въ Ефесъ. Той бѣше огла-
шенъ въ пѫть-тъ Господень, и духомъ распа-
ленъ, говоряше и поучаваше за Господа, а зная-
26 ше само крьщеніе-то Іоанново. И той наченѫ да
говори съ дързновеніе въ съборище-то; и като
го чухѫ Акила и Прискилла, прибрахѫ го, и
27 му изложихѫ по точно пѫть-тъ Господень. И
когато ся канѣше той да мине въ Ахаіѭ, бра-

тія-та *го* насърчихѫ и писахѫ до ученицы-тѣ
да го пріемѫтъ; и той като дойде много помо-
28 гнѫ на повѣрвалы-тѣ чрѣзъ благодать-тѫ, За-
щото силно наддумуваше Іудеи-тѣ всенародно,
като доказуваше отъ писанія-та че Інсусъ е
Христосъ.

ГЛАВА 19.

1 А когато Аполлосъ бѣше въ Коринѳъ, Павелъ
минѫ прѣзъ горни-тѣ страны и дойде въ Е-
2 фесъ, и като намѣри нѣкои ученицы, Рече имъ:
Пріяхте ли Духа Святаго като повѣрувахте? А
тѣ му рекохѫ: Не смы нито чули да ли има
3 Духъ Святъ. И рече имъ: А въ какво ся крь-
стихте? А тѣ рекохѫ: Въ крьщеніе-то Іоан-
4 ново. А Павелъ рече: Іоаннъ крьсти съ крьще-
ніе на покаяніе, като казуваше на народъ-тъ
да вѣрува въ того който иде слѣдъ него, си-
5 рѣчь въ Христа Іисуса. И като чухѫ *тѣ* крь-
6 стихѫ ся въ име-то на Господа Іисуса. И щомъ
възложи Павелъ рѫцѣ на тѣхъ, дойде Духъ
Святый на тѣхъ, и говорихѫ языцы и проро-
7 чествувахѫ. И всичкы-тѣ бѣхѫ до дванадесеть
8 мѫжіе. И като влѣзе въ съборнище-то, проповѣ-
дуваше съ дьрзновеніе, и три мѣсеца наредъ
разговаряше ся съ *народъ-тъ*, и убѣждаваше *гы*
9 за царство-то Божіе. А понеже нѣкои ся ожe-
сточавахѫ и не вѣрувахѫ, но злословяхѫ ученіе-
то прѣдъ народа, той ся оттегли отъ тѣхъ, и
отлѫчи ученицы-тѣ, та ся разговаряше *съ тѣхъ*
всякой день въ училище-то на нѣкого си Ти-
10 ранна. И това ся продължава двѣ годины; така
що всичкы които живѣяхѫ въ Азіѭ, Іудеи и
11 Еллини, чухѫ слово-то на Господа Іисуса. Го-
лѣмы още чудеса струваше Богъ чрѣзъ Павло-
12 вы-тѣ рѫцѣ: До толко що кѫрпы и прѣстилкы
отъ негово-то тѣло носяхѫ гы по болны-тѣ, и
отмахваше ся болѣсть-та отъ тѣхъ, и зли-тѣ
духове излѣзувахѫ изъ тѣхъ.
13 И нѣкои скытници Іудеи заклинатели нач-

нахѫ да произносятъ име-то на Господа Іисуса
надъ тѣзи които имахѫ злы духове, и казува-
хѫ: Заклѣвамы вы въ Іисуса, когото Павелъ
14 проповѣдува. И тія що правяхѫ това бѣхѫ нѣ-
кои си седмина сынове на Скевѫ първосвящен-
15 никъ Іудейскый. И отговори лукавый-тъ духъ
и рече: Іисуса познавамъ и Павла знаѭ; но вы
16 кои сте? И скочи врьхъ тѣхъ человѣкъ-тъ, въ
когото бѣше лукавый-тъ духъ, и като имъ надви,
укрѣпи ся надъ тѣхъ, така що голи и ра-
17 нени избѣгахѫ изъ онѫзи кѫщѫ. И това ста-
нѫ извѣстно на всичкы Іудеи и Еллины, жите-
ли Ефесскы; и нападнѫ страхъ на всичкы тѣхъ,
и възвеличаваше ся име-то на Господа Іисуса.
18 И мнозина отъ повѣрувалы-тѣ дохождахѫ та ся
19 исповѣдувахѫ и исказувахѫ дѣла-та си. Мно-
зина още и отъ тѣзи които правяхѫ магіи, до-
насяхѫ си книгы-тѣ и гы горяхѫ прѣдъ всич-
кы-тѣ; и като прѣсмѣтнѫхѫ цѣнѫ-тѫ имъ, на-
20 мѣрихѫ петдесеть тысящы сребро. Така силно
растяше и крѣпяше ся слово-то Господне.
21 И като ся свърши това, Павелъ положи ду-
хомъ, слѣдъ като обходи Македоніѭ и Ахаіѭ,
да иде въ Іерусалимъ, и рече: Като идѫ тамъ,
22 трѣба да видѭ и Римъ. И проводи въ Македоніѭ
двамина отъ тѣзи, които му слугувахѫ, Тимо-
ѳея и Ераста, а той останѫ за *малко* врѣме въ
Азіѭ.
23 А въ онова врѣме голѣмъ мятежь станѫ за
24 пѫть-тъ *Господень*. Защото златарь нѣкой си на
име Димитрій, който правяше сребърны храм-
чета на Артемидѫ, *и* даваше на художницы-тѣ
25 голѣмѫ печалбѫ; Като събра тѣхъ, още и дру-
гы работницы които работяхѫ таквызи нѣща,
рече: Братіе, *вы* знаете че отъ тѫзи работѫ е
26 нашата-та прѣхрана. Но *сега* видите и чувате, че
не само въ Ефесъ, но токо речи въ всичкѫ А-
зіѭ тойзи Павелъ прѣдума и обърнѫ много на-
родъ, като казува че не сѫ богове тѣзи които
27 ся правятъ съ *человѣческы* рѫцѣ. И не само то-
ва наше художество е въ опасность да дойде въ

презрѣніе, но и храмъ-тъ на великѫ-тѫ богы-
нiѭ Артемидѫ, да ся възмни за нищо, и ще да
ся съсыпе нейно-то величіе, коіато цѣла Азія
28 и вселенна-та почита. *Това* отъ какъ зачухѫ *тѣ*,
испълнени съ гнѣвъ, выкахѫ и казувахѫ: Ве-
29 лика е Артемида Ефесская. И смущеніе-то ся
распрострѣ по всичкый градъ, и впуснѫхѫ ся
единодушно на позорище-то, като држнѫхѫ
съсъ себе си Македонцы-тѣ Гаія и Аристарха
30 Павловы-тѣ спжтницы. А когато Павелъ щѣше
да влѣзе между народъ-тъ, ученици-тѣ го не
31 пуснѫхѫ. Така и нѣкои отъ Азійскы-тѣ начал-
ницы, понеже му бѣхѫ пріятели, проводихѫ до
него и молихѫ му ся да ся не показва на по-
32 зорище-то. И тъй едни выкахѫ едно, а другы
друго; защото събраніе-то бѣше неразбрано,
и повече-то не знаяхѫ защо ся бѣхѫ събрали.
33 А отъ народа искарахѫ Александра *да говори*,
понеже Іудеи-тѣ прѣдложихѫ него; и Алек-
сандръ помаха съ рѫкѫ и щѣше да ся отговори
34 на народъ-тъ. Но като го познахѫ че е Іудеинъ,
нададохѫ единъ гласъ всичкы-тѣ и выкахѫ *кол-
кото* до два часа: Велика е Артемида Ефесская.
35 *На това* писарь-тъ *градскый* като утиши народъ-
тъ казува: Мѫжіе Ефесскы, кой е онзи чело-
вѣкъ който не знае че градъ-тъ Ефесъ обожа-
ва великѫ-тѫ богынiѭ Артемидѫ и паднѫлый-
36 тъ отъ Юпитера *идолъ*. И тъй това като е не-
оспоримо, вы трѣба мирни да бѫдете, и да не
37 правите нищо несмысленно. Защото сте довели
тѣзи человѣци, които нито сѫ святотатци, ни-
38 то богынiѭ-тѫ ви хулятъ. И тъй Димитрій и
художници-тѣ които сѫ съ него ако иматъ сѫд-
бѫ съ нѣкого, има дни сѫдебни, има и исправ-
ници, нека излѣзѫтъ да ся сѫдятъ единъ съ
39 другый. Ако ли търсите нѣщо друго, въ закон-
40 но-то събраніе ще ся рѣши. Защото за днешній-
тъ *матежъ* опасно е да ны не обвинятъ като
размирници, понеже нѣма никаква причина съ
коіато бы могли да оправдаемъ това *безчинно*
41 стичаніе. И това като рече, распуснѫ съ-
браніе-то.

ГЛАВА 20.

1 И слѣдъ утишаваніе-то на мълвѫ-тѫ, Па-
велъ призова учениццы-тѣ, прости ся съ тѣхъ,
2 и излѣзе да иде въ Македоніѭ. И като прѣмин-
нѫ онѣзи мѣста, та гы увѣща съ много думы,
3 дойде въ Елладѫ. И като прѣсѣде *тамъ* три мѣ-
сецы, понеже Іудеи-тѣ ся наговорихѫ да му
сторятъ зло на тръгваніе-то му за въ Сиріѭ,
4 рѣшено бы да ся върне прѣзъ Македоніѭ. И
придружихѫ го до въ Азіѭ Сопатръ Беряниинъ-
тъ и отъ Солунцы-тѣ Аристархъ и Секундъ,
и Гаій отъ Дервіѭ, и Тимоѳей; Азійци-тѣ, Ти-
5 хикъ и Трофимъ. Тѣ като бѣхѫ стигнѫли по
6 напрѣдъ чакахѫ ны въ Троадѫ; А ный отплу-
вахмы отъ Филиппы слѣдъ дни-тѣ на безква-
сны-тѣ хлѣбове, и за петь дни дойдохмы при
тѣхъ въ Троадѫ, дѣто прѣсѣдѣхмы седмь дена.
7 И въ пьрвый-тъ день на седмицѫ-тѫ, когато бѣ-
хѫ събрани ученици-тѣ за ломеніе-то на хлѣбъ-
тъ, Павелъ, понеже щѣше на сутринь-тѫ да
тръгне, разговаряше ся съ тѣхъ; и прострѣ
8 слово-то до срѣдъ нощь. И горяхѫ свѣщи мно-
9 го въ горницѫ-тѫ дѣто бѣхѫ събрани. И едно
момче на име Евтихъ, като сѣдяше на прозо-
рецъ-тъ, тежъкъ сънъ го бѣ налегнало когато
Павелъ ся разговаряше надълго, и обладано отъ
сънь-тъ, паднѫ отъ третій-тъ катъ долу; и
10 дигнѫхѫ го мьртво. И слѣзе Павелъ и паднѫ
на него, и като го пригърнѫ рече: Не ся мъл-
11 вѣте, защото душа-та му е въ него. Слѣдъ то-
ва възлѣзе *горѣ*, прѣломи хлѣбъ та похапнѫ, и
приказува *пакъ* доволно до зоры, и така тръг-
12 нѫ. А момче-то го доведохѫ живо, и много ся
13 утѣшихѫ. А ный слѣзохмы по напрѣдъ въ ко-
рабъ-тъ, и отплувахмы въ Ассонъ, че отъ тамъ
щѣхмы да земемъ Павла, понеже така бѣ на-
14 рѫчалъ, като щѣше да иде пѣшь. И когато ся
събра съ насъ въ Ассонъ, зѣхмы го и дойдохмы
15 въ Митилинъ. И отъ тамъ като ся отвезохмы,
на утрѣшній-тъ день отплувахмы срѣщѫ Хіо;

а на другый-тъ стигнахмы въ Самосъ; и като
прѣсѣдѣхмы въ Трогиліѭ, на слѣдующій-тъ
16 *день* дойдохмы въ Милитъ. Защото Павелъ раз-
сѫди да замине Ефесъ, да не бы да ся забави
въ Азіѭ; защото бързаше, ако му бѣше въз-
можно, да ся намѣри въ Іерусалимъ за день-тъ
на петдесетницѫ-тѫ.
17 А отъ Милитъ проводи въ Ефесъ, та повыка
18 презвитеры-тѣ церковны. И когато дойдохѫ при
него, рече имъ: Вы знаете отъ първый-тъ день
отъ какъ стѫпихъ въ Азіѭ, какъ прѣминѫхъ
19 всичко-то врѣме съ васъ, Въ служеніе на Го-
спода съсъ всяко смиреномудріе, и съ много сълзи
и напасти, които ми ся случихѫ отъ зло-
20 умышленія-та на Іудеи-тѣ; Какъ ся не посвѣ-
нихъ за нищо отъ полезны-тѣ *вамъ,* да ви го
не кажѫ, и да вы не поучѫ и прѣдъ народъ-
21 тъ, и по кѫщы-тѣ, Като проповѣдувахъ Іу-
деи и на Еллины покаяніе прѣдъ Бога, и вѣрѫ
22 въ Господа нашего Іисуса Христа. И сега ето,
азъ вързанъ духомъ отхождамъ въ Іерусалимъ,
23 безъ да знаѭ що има да ми ся случи тамъ; О-
свѣнь *това* що Духъ Святый свидѣтелствува во
всякой градъ и казува, че вързуванія и скърби
24 мя очакуватъ. Но не мя е грыжа за нищо *отъ*
това, нито ми е свиденъ животъ-тъ ми, доклѣ
да искарамъ пѫть-тъ си съ радость, и служе-
ніе-то, което пріяхъ отъ Господа Іисуса, да
проповѣдувамъ евангеліе-то на Божіѭ-тѫ бла-
25 годать. И сега ето азъ знаѭ че нѣма вече да
видите лице-то ми вы всинца, между които ми-
26 нѫхъ та проповѣдахъ царство-то Божіе, За то-
ва свидѣтелствувамъ ви на днешній-тъ день, че
27 азъ *съмъ* чистъ отъ кръвь-тѫ на всичкы. Защо-
то не ся посвѣнихъ да ви не извѣстѭ всичкѫ-
28 тѫ волѭ Божіѭ. И тъй внимайте себе си, и
всичко-то стадо надъ което Духъ Святый вы
постави епископы, да пасете церквѫ-тѫ на *Го-*
спода Бога, коѭто съсъ собственнѫ-тѫ си кръвь
29 *той* придобы. Защото азъ знамъ това, че слѣдъ
мое-то отхожданіе, ще да navлѣзѫтъ между

васъ върли вълци, на които не ще да е свидно
30 стадо-то. И отъ самы васъ ще въстанѫтъ чело-
вѣци, които ще говорятъ развратно, за да от-
31 влачатъ ученицы-тѣ слѣдъ себе си. За това бѫ-
дѣте будни и помнѣте че три годины деня и
нощя не прѣстанѫхъ отъ да поучавамъ съсъ
32 сьлзы всякого едного *отъ васъ*. И нынѣ, братіе,
прѣпорѫчамъ вы на Бога, и на слово-то на не-
говѫ-тѫ благодать, което може да вы назидава
и да ви даде наслѣдіе между всичкы-тѣ освя-
33 тены. На никого сребро-то или злато-то или
34 дрехѫ-тѫ не пожелахъ. И сами знаете че за моит-
тѣ потрѣбы, и за *потрѣбы-тѣ на* онѣзи които
35 бѣхѫ съ мене, тѣзи *мои* рѫцѣ мослужихѫ. Вся-
какъ ви показахъ, че така трудяще ся трѣба
да помагате на немощны-тѣ, и да помните сло-
веса-та на Господа Іисуса, че той рече: По бла-
36 женно е да дава нѣкой отъ колкото да зема. И
това като рече колѣничи и помоли ся съсъ всич-
37 кы тѣхъ. И всичкы плакахѫ много; и припад-
нѫхѫ на Павла на вратъ-тъ и го цѣлувахѫ;
38 Наскърбени най много за рѣчь-тѫ коіято ка-
за, че нѣма да видятъ вече лице-то му. И го
испроводихѫ до корабъ-тъ.

ГЛАВА 21.

1 И когато ся раздѣлихмы отъ тѣхъ и тръгнѫх-
мы, дойдохмы право на Коосъ, а на утрина-тѫ
2 на Родосъ, и отъ тамо на Патарѫ. И понеже
намѣрихмы корабъ, който заминуваше за Финик-
3 кіѭ, качихмы ся на него и отплувахмы. И ка-
то съзрѣхмы отъ далечь Кипръ, и го оставих-
мы отлѣво, плувахмы къмъ Сиріѭ и слѣзохмы
на Тиръ; защото тамъ щѣше корабъ-тъ да из-
4 вади товаръ-тъ си. И като намѣрихмы учени-
цы-тѣ, прѣсѣдѣхмы тамо седмь дни; и тѣ отъ
Духа казувахѫ на Павла да не възлѣзува въ
5 Іерусалимъ. И когато прѣминѫхмы *седмь*-тѣхъ
дена, излѣзохмы и отхождахмы си, и мы испро-
вваждахѫ всичкы съ жены-тѣ и дѣца-та си до

отвънъ градъ-тъ: и колѣничихмы на брѣгъ-тъ
6 и помолихмы ся. И като ся опростихмы единъ
съ другый, влѣзохмы въ корабъ-тъ, а тѣ ся
7 върнѫхѫ у тѣхъ си. И ный, като исплувахмы
отъ Тиръ стигнѫхмы въ Птолемаидѫ, дѣто по-
здравихмы братія-та и прѣсѣдѣхмы у тѣхъ е-
8 динъ день. А на утринь-тѫ Павелъ и *ный* кои-
то бѣхмы съ него излѣзохмы, та дойдохмы въ
Кесаріѭ; и влѣзохмы въ домъ-тъ на Филиппа
благовѣстника, който бѣ единъ отъ седмина-та
9 *діаконы*, и останѫхмы при него. А той имаше
четыри дъщери дѣвицы, които пророчествува-
10 хѫ. И като останѫхмы *тамо* много дни, слѣзе
11 отъ Іудеѭ нѣкой си пророкъ на име Агавъ. И
дойде при насъ, и зѣ Павловъ-тъ поясъ, та си
вързa рѫцѣ-тѣ и нозѣ-тѣ, и рече: Това казу-
ва Духъ Святый: Така ще вържѫтъ Іудеи-тѣ
въ Іерусалимъ человѣкъ-тъ, на когото е тойзи
поясъ, и ще го прѣдадѫтъ въ рѫцѣ-тѣ на я-
12 зычницы-тѣ. И като чухмы това ный и тамо-
шни-тѣ, моляхмы му ся да не възлѣзува въ Іе-
13 русалимъ. Но Павелъ отговори: Какво правите
вы та плачете и ми съкрушавате сърдце-то?
защото азъ сьмь готовъ не само вързанъ да
бѫдѫ, но и да умрѫ въ Іерусалимъ за име-то на
14 Господа Іисуса. И понеже не склоняваше той,
млъкнѫхмы си, и рѣкохмы: Да бѫде воля-та
Господня.
15 И слѣдъ тыя дни приготвихмы ся и възлѣ-
16 зохмы въ Іерусалимъ. А съ насъ дойдохѫ и нѣ-
кои ученици отъ Кесаріѭ, и *ны* водяхѫ при нѣ-
кого си Мнасона, Кипрянина, отколѣшенъ уче-
никъ, у когото щѣхмы да бѫдемъ гости.
17 И като дойдохмы въ Іерусалимъ, пріяхѫ ны
18 братія-та съ радость. И на утринь-тѫ влѣзе
Павелъ съ насъ при Іакова, и дойдохѫ всичкы-
19 тѣ презвитери. И като гы поздрави *Павелъ*, рас-
казуваше имъ едно по едно все що стори Богъ
чрѣзъ негово-то служеніе между языччницы-тѣ.
А тѣ като чухѫ славяхѫ Бога; и рекохѫ му:
20 *Ты* видишь, брате, колко тысящи има отъ Іу-

деи-тѣ, конто повѣрувахѫ, и тѣ всичкы сѫ ре-
21 внители на законъ-тъ. А за тебе сѫ разбрали,
че ты учишь всичкы-тѣ Іудеи, които сѫ между
язычницы-тѣ, да отстѫпатъ отъ Моисеевъ-тъ
законъ, и казувашь имъ да не обрѣзуватъ чада-
22 та си, нито да ходятъ по *стары-тѣ* обычаи. И
тъй що е? безъ друго ще ся съборе много
23 народъ, защото ще чуѭтъ че си дошелъ. За
това стори *ты* което ти казувамы. У насъ има
четырма человѣци, които имать обрекъ на се-
24 бе си; Земи гы и съ тѣхъ наедно направи очи-
щеніе-то си, и иждиви за тѣхъ, да си обръ-
снѫтъ главы-тѣ, и да познаѭтъ всичкы че нѣ-
ма нищо отъ това що сѫ чули за тебе, но и
25 ты слѣдувашь да вардишь законъ-тъ. А за я-
зычницы-тѣ които повѣрувахѫ, ный писахмы
като рѣшихмы да не пазятъ нищо таквозь, ос-
вѣнь да ся привардватъ отъ идоложьртвенно, и
26 отъ кръвь, и отъ удавенинѫ и отъ блудъ. То-
гази Павелъ зѣ человѣцы-тѣ при себе си и на
утринь-тѫ като направи очищеніе-то си наедно
съ тѣхъ, влѣзе въ храмъ-тъ и обяви че ся ис-
пълнихѫ дни-тѣ на очищеніе-то, когато ще ся
принесе приносъ-тъ за всякого едного отъ тѣхъ.
27 И на свършеніе на седмь тѣхъ дена, Іудеи-тѣ
отъ Азіѭ, като го видѣхѫ въ храмъ-тъ, раз-
бръкахѫ всичкый-тъ народъ, и турихѫ рѫцѣ
28 на него, И выкахѫ: О, мѫжіе Израиляне, по-
магайте. Тойзи е оный человѣкъ който на вся-
кѫдѣ всичкы-тѣ учи противъ народъ-тъ, про-
тивъ законъ-тъ и противъ това мѣсто; а още
и Еллины въведе въ храмъ-тъ, и осквьрни свя-
29 то-то това мѣсто. (Защото бѣхѫ видѣли по на-
прѣдъ Трофима Ефесчанина въ градъ-тъ съ не-
го, за когото мысляхѫ че го е въвелъ Павелъ
30 въ храмъ-тъ.) И повдигнѫ ся всичкый-тъ градъ,
и стече ся народъ-тъ; и като уловихѫ Павла,
влачехѫ го вънъ изъ храмъ-тъ; и той часъ ся
31 затворихѫ врата-та. И когато ищѣхѫ да го у-
біѭтъ, стигнѫ извѣстіе до тысящникъ-тъ на
пълкъ-тъ че всичкый Ісрусалимъ е размиренъ;

32 И той навчасъ взѣ войскѫ и стотницы, и за-
втече ся долу върхъ тѣхъ. А тѣ като видѣхѫ ты-
сящникъ-тъ и войскѫ-тѫ, прѣстанѫхѫ отъ да
33 біѭтъ Павла. Тогазь тысящникъ-тъ пристѫпи
та го хванѫ, и заповѣда да го оковѫтъ въ двѣ
вериги, и пыташе, кой е той и какво е сторилъ.
34 А изъ между народъ-тъ едни выкахѫ едно а дру-
гы друго; и понеже не можаше поради мълвѫ-
тѫ да разбере право-то, заповѣда да го зака-
35 рать въ крѣпость-тѫ. А когато стигнѫ до стѫ-
пала-та, поради насиліе-то отъ народа, войни-
36 тѣ-то дигнѫхѫ и носяхѫ. Защото множество-то
на народа идяхѫ слѣдъ *него* и выкахѫ: Махни
го *отъ свѣтъ-тъ.*
37 И когато щѣхѫ да въведѫтъ Павла въ крѣ-
пость-тѫ, той казува тысящнику: Простено ли
38 ми е да ти рекѫ нѣщо? А той рече: Знаешь ли
Грьцкы? Не си ли ты онзи Египтянинъ който
прѣди нѣколко дни, размири и изведе въ пу-
стынѭ-тѫ четыри-тѣ тысящи мѫжіе убійци?
39 И Павелъ рече: Азъ сьмь человѣкъ Іудеинъ
отъ Тарсъ, гражданинъ на *тойзи* знаменитъ
градъ въ Киликіѭ; и ти ся молѭ, дай ми до-
зволеніе да поговорѭ на народъ-тъ.
40 И като му даде волѭ, Павелъ застанѫ на
стѫпала-та, и помаха съ рѫкѫ на народъ-тъ;
а като станѫ голѣмо мълчаніе, наченѫ да гово-
ри на Еврейскый языкъ, и казуваше:

ГЛАВА 22.

1 Мѫжіе братіе и отци, елушайте сега мое-то
2 прѣдъ васъ оправданіе. И като чухѫ че на Е-
врейскый языкъ имъ говоряше, показахѫ по-
3 голѣмѫ тишинѫ; и рече: Азъ сьмь человѣкъ
Іудеинъ, роденъ въ Тарсъ Киликійскый, и въс-
питанъ въ тойзи градъ при нозѣ-тѣ Гамаліи-
ловы, изученъ точно въ отцепрѣданный-тъ за-
конъ, и ревнитель Божій бѣхъ, както сте вы
4 всинца днесь: И гонихъ до смьрть *послѣдова-
тели-тѣ на* това ученіе, като вързувахъ и прѣ-

5 давахъ въ тъмницы мѫжіе и жены; Както ми сви-
дѣтелствува и първосвященникъ-тъ, и всичко-
то старѣйшинство; отъ които бѣхъ зѣлъ и пи-
сма до братія-та, и отхождахъ въ Дамаскъ, да
докарамъ вързаны въ Іерусалимъ, и тѣзи които
6 бѣхѫ тамъ, за да гы накажѫтъ. И когато вър-
вяхъ и наближихъ Дамаскъ, около пладнѣ, вне-
запно блясиѫ около мене свѣтлина голѣма отъ
7 небе-то; И паднѫхъ на земіѭ-тѫ, и чухъ гласъ
който ми казуваше: Савле, Савле, що мя го-
8 нищь? А азъ отговорихъ: Кой си *ты*, Господи?
И рече ми: Азъ съмь Іисусъ Назорянинъ, когото
9 ты гонишь. А тѣзи които бѣхѫ съ мене, свѣ-
тлинѫ-тѫ видѣхѫ, и ся уплашихѫ, но гласъ-
10 тъ на тогозь който ми говоряше не чухѫ. И
рѣкохъ: Що да сторіѭ, Господи? И Господь ми
рече: Стани та иди въ Дамаскъ; и тамъ ще ти
ся каже за всичко що ти е отредено да сто-
11 ришь. И понеже отъ блясъкъ-тъ на свѣтлинѫ-
тѫ, изгубихъ зрѣніе-то си, поведохѫ мя за рѫ-
12 кѫ дружина-та ми, и влѣзохъ въ Дамаскъ. И
нѣкой си Ананія, человѣкъ благочестивъ по за-
кону, свидѣтелствуванъ отъ всичкы-тѣ *тамо*
13 живущы Іудеи, Дойде при мене, и като застанѫ
надъ *мене* рече ми: Савле, брате, прогледай; и
14 азъ на часъ-тъ погледнѫхъ на него. А той ре-
че: Богъ на отцы-тѣ ни прѣдназначилъ тя е да
познаешь неговѫ-тѫ воліѭ, и да видишь Пра-
ведника, и да чуешь гласъ отъ неговы-тѣ у-
15 ста; Защото ще му бѫдешь свидѣтель прѣдъ
всичкы-тѣ человѣцы за това което си видѣлъ
16 и чулъ. И сега що ся бавишь? Стани, кръсти
ся и омый ся отъ грѣхове-тѣ си и призови и-
17 ме-то Господне. И като ся върнѫхъ въ Іеруса-
лимъ, когато ся молихъ въ храмъ-тъ, дойдохъ
18 въ изстѫпленіе, И видѣхъ го че ми казуваше:
Побързай та излѣзь скоро изъ Іерусалимъ; за-
щото не ще да пріимѫтъ твое-то за мене сви-
19 дѣтелство. И азъ рѣкохъ: Господи, тѣ знаіѭтъ
че азъ затваряхъ и біяхъ по съборища-та тѣзи
20 които вѣрувахѫ въ тебе. И когато ся пролива-

ше кръвь-та на твоего мученика Стефана, и
азъ бѣхъ тамъ, и соизволявахъ на негово-то
убиваніе, и вардяхъ дрехы-тѣ на тѣзи които
21 го убивахѫ. И рече ми: Иди; защото азъ ще
тя проводіѭ далеко въ язычницы-тѣ.
22 И до тѫзи рѣчь го слушахѫ; а *тогазь* възвишихѫ гласъ-тъ си и казувахѫ: Махни отъ
земіѭ-тѫ единъ такъвъ; защото не трѣба да бѫде
23 живъ. И понеже тѣ выкахѫ, и захвърляхѫ си
24 дрехы-тѣ, и хвърляхѫ прахъ по въздухъ, Тысященикъ-тъ заповѣда да го закаратъ въ крѣпость-
тѫ, и порѫча да го испытатъ съ бой, за да узнае
25 за коіѭ причинѫ выкахѫ така врьхъ него. И
като го растегнѫхѫ съ ременіе, Павелъ рече на
стотникъ-тъ, който стояше *тамо*: Законно ли е
вамъ да біете человѣка Римлянинъ и не сѫдени?
26 Това като чу стотникъ-тъ, отиде та извѣсти
тысященику, и рече: Виждь какво ще сторишь;
27 защото той человѣкъ е Римлянинъ. А тысященикъ-тъ пристѫпи и рече му: Кажи ми, Ри-
28 млянинъ ли си ты? А той рече: Римлянинъ. И
отговори тысященикъ-тъ: Азъ съ много сребро
сьмь добылъ това гражданство: а Павелъ рече:
29 Но азъ сьмь ся и родилъ *въ него*. И тъй тоя
часъ ся отстѫпихѫ отъ него тѣзи които щѣхѫ
да го мѫчатъ. Още и тысященикъ-тъ ся уплаши,
като разбра че е Римлянинъ, и защото го бѣше вързалъ.
30 На утрінь-тѫ като искаше да разумѣе истинѫ-тѫ, въ какво го обвиняватъ Іудеи-тѣ, развърза го отъ вързкы-тѣ, и повелѣ да дойдѫтъ
первосвященници-тѣ и всичкый-тъ имъ съборъ, а доведе долу и Павла та го постави прѣдъ
тѣхъ.

ГЛАВА 23.

1 И погледнѫ Павелъ на съборъ-тъ и рече: Мѫжіе, братіе: До тойзи день азъ сьмь живѣлъ
2 прѣдъ Бога съсъ цѣлѫ добрѫ совѣсть. А первосвященникъ-тъ Ананія повелѣ на прѣдстоящи-тѣ да го ударятъ по уста-та. Тогази Па-

3 вель му рече: Богъ ще удари тебе, стѣно ва-
росана; и ты си сѣднжлъ да ми сѫдишь по за-
конну, а противъ законъ-тъ повелѣвашь ли да
4 мя біжтъ? А предстоящи-тѣ рекохѫ: Пьрво-
5 священникъ-тъ Божій ли хулишь? И Павелъ рече:
Не знаяхъ, братіе, че е пьрвосвященникъ; защото
е писано: "Да не злословишь началникъ-тъ на
6 народа си." И понеже разумѣ Павелъ че една-та
часть сѫ Саддукеи, а друга-та Фарисеи, извика
въ съборъ-тъ; Мѫжіе, братіе, азъ сьмь Фари-
сей, сынъ Фарисеовъ; сѫдятъ мя за надеждѫ-
7 тѫ и въскрьсеніе-то на мьртвы-тѣ. И когато
изговори това, станѫ распря между Фарисеи-тѣ
и Саддукеи-тѣ; и раздвои ся множество-то. За-
8 щото Саддукеи-тѣ казуватъ, че нѣма въскрьсе-
ніе, нито ангелъ, нито духъ; а Фарисеи-тѣ ис-
9 повѣдуватъ и двѣ-тѣ. И станѫ глъчка голѣма,
и дигнѫхѫ ся книжници-тѣ отъ Фарисейскѫ-
тѫ странѫ, прѣпирахѫ ся и казувахѫ: Никое
зло не намѣрувамы въ тогозь человѣка; и ако
му е говорилъ духъ или ангелъ, да ся не про-
10 тивимъ Богу. И понеже станѫ распря-та голѣ-
ма, убоя ся тысящникъ-тъ да не бы да раскъ-
сѫтъ Павла, и повелѣ да слѣзе войска-та и да
го грабне отъ помежду имъ и да го заведе въ
крѣпость-тѫ.
11 И въ идущѫ-тѫ нощь яви му ся Господь и
рече: Дьрзай, Павле, защото както свидѣтел-
ствува за мене въ Іерусалимъ, така трѣба да
12 свидѣтелствувашь и въ Римъ. И като сьмнѫ нѣ-
кои отъ Іудеи-тѣ направихѫ съзаклѣтіе, и ся
турихѫ подъ проклѣтіѭ и рекохѫ, нито да я-
дѫтъ, нито да піѭтъ, додѣ не убіѭтъ Павла.
13 И тѣзи, които направихѫ това съзаклѣтіе бѣ-
14 хѫ повече отъ четыридесеть души. Тѣ дойдохѫ
при пьрвосвященницы-тѣ и при старѣйшины-
тѣ и рекохѫ: Подъ проклѣтіѭ турихмы себе
си, да не вкусимъ нищо доклѣ не убіемъ Па-
15 вла. Сега прочее вы съсъ съборъ-тъ явѣте на
тысящника, да го доведе утрѣ долу при васъ,
като да искате уже да разумѣете по известно

а ний прѣди да наближи той, готови
16 сме да го убіемъ. Като чу тозь заговоръ Па-
вловий-тъ сестриникъ, дойде и влѣзе въ
17 крѣпость-тѫ та извѣсти на Павла. И Павелъ
повыка едного отъ стотницы-тѣ и рече му: За-
веди това момче при тысящника; защото има
18 да му обади нѣщо. И той го зе; заведе го при
тысящника, и казува: Запрѣный-тъ Павелъ ме
повыка и ми ся примоли да доведѫ тойзи мо-
мъкъ при тебе, защото има нѣщо да ти каже.
19 А тысящникъ-тъ то зѣ за рѫкѫ, и като ся от-
тегли на самѣ попыта: Що е това което имашь
20 да ми обадишь? А той рече: Іудеи-тѣ ся на-
гласихѫ да тя умолятъ да заведешь утрѣ Па-
вла долу въ съборъ-тъ, ужь че имать да пы-
21 тать нѣщо по точно за него. А ты не дѣй гы
слуша, защото го причакуватъ повече отъ че-
тыридесеть души отъ тѣхъ, които са турихѫ
подъ проклѣтіѭ ни да ядѫтъ, ни да піѭтъ,
додѣ го не убіѭтъ; и сега сѫ готови, чакатъ
22 *само* да имъ ся вречешь. И тъй тысящникъ-тъ
остави момче-то да си иде, като му заржча: Да
23 не кажешь никому че ми си явилъ това. И по-
выка двамина отъ стотницы-тѣ и рече *имъ:*
Пригответе двѣстѣ войникы *пѣши,* и седемдесеть
конника, и двѣстѣ стрѣлцы, отъ третій-тъ
24 часъ на нощь-тѫ да идѫтъ до Кесаріѭ; При-
готвѣте и скотове, да въскачатъ Павла и да го
отведѫтъ безопасно до управителя Феликса.
25 Написа и писмо, което имаше слѣдующе-то съ-
26 държаніе: "Отъ Клавдія Лисіѭ честитому у-
27 правителю Феликсу поздравленіе. Тогози чело-
вѣка, когото Іудеи-тѣ бѣхѫ уловили и щѣхѫ да
го убіѭтъ, пристигнахъ съ войскѫ-тѫ и го из-
28 бавихъ, понеже ся научихъ че е Римлянинъ. И
като искахъ да разумѣѭ причинѫ-тѫ, за коѭ-
то го обвиняваха, извѣдохъ го на съборъ-тъ
29 имъ; И намѣрихъ го обвиняванъ за въпросы
отъ закона имъ; нѣмаше обаче никаквѫ по-
30 грѣшкѫ достойнѫ за смърть или за оковы. И
понеже ми подказахѫ че има да стане отъ Іу-

ден-тѣ навѣтъ *врьхѫ живота* на тогозь человѣ-
ка, тозь часъ го испратихъ при тебе, като за-
рѫчахъ и на обвинители-тѣ *му* да си казватъ
прѣдъ тебе което *иматѫ* врьхъ него: Здравъ
бѫди."
31 И тъй войни-тѣ споредъ дадена-тѫ имъ за-
повѣдь, зѣхѫ Павла и заведохѫ го прѣзъ нощь
32 въ Антипатрида. И на утринь-тѫ оставихѫ кон-
ницы-тѣ да идѫтъ съ него, и ся върнѫхѫ въ
33 крѣпость-тѫ. А тѣ като влѣзохѫ въ Кесарія,
и врѫчихѫ писмо-то на управителя, прѣдста-
34 вихѫ му и Павла. А управитель-тъ като про-
чете *писмо-то*, и попыта отъ коя е область, и
35 разбра че е отъ Киликія, Ще тя слушамъ, ре-
че, кога дойдѫтъ и обвинители-тѣ ти. И пове-
лѣ да го вардятъ въ преторія-тѫ Иродова.

ГЛАВА 24.

1 И подирь петь дни слѣзе първосвященникъ-тъ
Ананія съсъ старѣйшины-тѣ и съ нѣкого си
Тертилла ритора, *които* прѣдставихѫ прѣдъ у-
2 правителя *жалбѫ* противъ Павла. И като го по-
викахѫ, начена Тертиллъ да го обвинява, и ка-
3 зуваше: Понеже ся поминувамы въ голѣмо спо-
койствіе чрѣзъ тебе, честитый Феликсе, и по-
неже чрѣзъ твое-то промышленіе бывать бла-
гоустроенія на тойзи *нашѫ* народъ, съсъ всяко
благодареніе, всегда и всякѫдѣ признателни смы
4 *ти*. Но да тя не отегчавамъ повече, моля тя да
ни послушашь вкратцѣ споредъ твоя-тѫ сни-
5 сходителность. Понеже намѣрихмы тогози че-
ловѣка че е заразитель, и подига нятежь между
всичкы-тѣ по вселеннѫя Іудеи, още е и глава-
6 тарь на ересь-тѫ Назорейскѫ; Който ся мае и
храмъ-тъ да оскверни; когото и уловихмы и по
нашій-тъ си законъ поискахмы да го сѫдимъ.
7 Но тысященикъ-тъ Лисія дойде, и съ голѣмо на-
8 силство го истръгнѫ изъ рѫцѣ-тѣ ни, И пове-
лѣ на обвинители-тѣ му да дойдѫтъ прѣдъ те-
бе; отъ когото и ты като испыташь ще можешь

да узнаешь за всичко това, за което го ный об-
9 виняваме. И Іудеи-тѣ подтвърдихѫ и казахѫ,
че това е така.
10 Тогазь Павелъ, като му кывнѫ управитель-
тъ да говори, отвѣща: Понеже тя знаѭ че отъ
много годины си сѫдія на тойзи народъ, по на
радо сърдце ще говоріѭ за свое-то оправданіе.
11 Защото можешь да ся научишь, че нѣма повече
отъ дванадесеть дни отъ какъ възлѣзохъ азъ
12 на поклоненіе въ Іерусалимъ. И нито сѫ мя въ
храмъ-тъ намирали да ся разговарямъ съ нѣ-
кого или да развиряваме народъ-тъ, нито въ
13 съборища-та, нито въ градъ-тъ. Нито могѫтъ
да докажѫтъ това за което мя обвиняватъ сега.
14 А това ти исповѣдувамъ, че споредъ ученіе-то,
което *тѣ* наричатъ ересь, така служѫ на оте-
ческый-тъ *нашъ* Богъ, като вѣрувамъ всичко
15 щото е писано въ законъ-тъ и пророцы-тѣ; И
имамъ и надеждѫ на Бога, коіѭто и тѣ сами
пріимать, че ще да бѫде въскрьсеніе на мър-
16 твы-тѣ, на праведны и неправедны. На това азъ
ся стараіѭ, да имамъ всякога непорочнѫ съ-
17 вѣсть и прѣдъ Бога и прѣдъ человѣцы-тѣ. И
слѣдъ много годины дойдохъ да сторіѭ мило-
18 стыни на народъ-тъ си и приношенія. А между
това Іудеи нѣкои си отъ Азіѭ, намѣрихѫ мя
очищенъ въ храмъ-тъ, не съ много народъ, ни-
19 то съ мълвѫ. Които ако да имахѫ нѣщо врьхъ
мене трѣбаше да ся прѣдставятъ прѣдъ тебе,
20 и да мя обвинятъ. Или тѣ сами да рекѫтъ, ако
сѫ намѣрили въ мене нѣкоѭ неправдѫ, когато
21 прѣдстанѫхъ прѣдъ съборище-то; Освѣнь *ако е*
за единый-тъ тойзи гласъ, що извыкахъ като
стояхъ между тѣхъ: Че *поради ученіе-то* за въс-
крьсеніе-то на мъртвы-тѣ мя сѫдите вы днесь.
22 Това като чу Феликсъ, отложи *сѫдбѫ-тѫ* имъ,
понеже знаяше по точно за това ученіе, и ре-
че: Кога слѣзе тысященикъ-тъ Лисія, ще ис-
23 пытамъ наздраво за *распріѭ*-тѫ ви: И повелѣ
стотнику да вардитъ Павла, и да има спокой-
ствіе, и да не въспиратъ никого отъ познаник-

цитѣ му да му послужватъ или да дохождатъ
при него.
24 Слѣдъ нѣколко дни дойде Феликсъ съсъ женж
си Друсиліж, която бѣше Іудейнка, и прати
та повыка Павла, и слуша отъ него за вѣрж-
25 тж въ Христа *Іисуса.* И когато говоряше той
за правдж и за въздържаніе и за бждащій-тъ
сждъ, Феликсъ уплашенъ отговори: Сега си и-
ди, и кога имамъ врѣме ще ти повыкамъ пакъ.
26 А при това надѣяше ся че ще му ся дадатъ
отъ Павла пары за да го пусне. За това и по
честичко го выкаше та приказуваше съ него.
27 Но слѣдъ навършаніе-то на двѣ годины, Фе-
ликса наслѣдува Порцій Фестъ; а Феликсъ по-
неже щѣше да угоди на Іудеи-тѣ, остави Па-
вла въ оковы.

ГЛАВА 25.

1 Фестъ прочее като дойде въ область-тж, слѣдъ
три дни възлѣзе отъ Кесаріж въ Іерусалимъ.
2 И първосвященникъ-тъ и голѣмци-тѣ Іудейскы,
прѣдставихж прѣдъ него жалбж върхъ Павла,
3 и моляхж му ся, И просяхж да склони на ис-
каніе-то имъ противъ него за да го проводи въ
Іерусалимъ, а тѣ правяхж засадж на пжть-тъ
4 да го убіжтъ. Фестъ обаче отговори, Павелъ
да стои запрѣнъ въ Кесаріж, и самъ той скоро
5 ще тръгне *за тамъ.* За това, които могжтъ отъ
васъ, рече, да слѣзжтъ съ мене, и ако има нѣ-
6 що въ тогозъ человѣка, да го обвинятъ. И ка-
то прѣсѣдѣ между тѣхъ до десетина дена, слѣзе
въ Кесаріж, и на утрина-тж сѣднж на сждо-
7 вище-то, и повелѣ да доведжтъ Павла. И като
дойде той обиколихж *го* Іудеи-тѣ които бѣхж
слѣзли отъ Іерусалимъ, и наносяхж противъ
Павла много и тежкы обвиненія, които не мо-
8 жахж да докажжтъ. Понеже той ся оправдаваше:
Че нито противъ законъ-тъ Іудейскый, нито
противъ храмъ-тъ, нито противъ Кесаря съмъ
9 сторилъ нѣкое прѣстжпленіе. Но Фестъ понеже

искаше да угоди на Іудеи-тѣ, отговори на Па-
вла и рече: Щешь ли да възлѣзешь въ Іеруса-
лимъ и тамъ да ся сѫдишь за това предъ ме-
не? И Павелъ рече: Азъ прѣдстоіѫ на Кесаря
10 който, сѫдовище, дѣто трѣба да ся сѫдіѫ. Не
сымь обидѣлъ въ нищо Іудеи-тѣ, както и ты
11 твърдѣ добрѣ познавашь. Защото, ако не сьмь
правъ, и сьмь сторилъ нѣщо достойно на
смерть, не бѣгамъ отъ смьрть-тѫ: но ако нѣ-
ма нищо отъ това което мя тѣ обвиняватъ, ни-
кой не може да мя прѣдаде на волѭ-тѫ имъ;
12 отнасямъ ся до Кесаря. Тогази Фестъ, като ся
поразговори съсъ совѣтъ-тъ, отговори: Отне-
сълъ си ся до Кесаря, при Кесаря ще идешь.
13 И отъ какъ ся минѫхѫ нѣколко дена, царь
Агриппа и Верникія дойдохѫ въ Кесарія да по-
14 здравятъ Феста. И като ся бавихѫ тамо доста
врѣме, Фестъ споменѫ на царя за Павловѫ-тѫ
работѫ, и каза: Има нѣкой си человѣкъ оста-
15 венъ отъ Феликса въ оковы, за когото, когато
бѣхъ въ Іерусалимъ, първосвященници-тѣ и
старѣйшины-тѣ Іудейскы дадохѫ мнѣ жалбѫ, и
16 искахѫ да го осѫдіѫ; На които отговорихъ че
Римляни-тѣ нѣматъ обычай да прѣдаватъ нѣ-
кого человѣка на смерть доклѣ обвиняемый-тъ
нѣма обвинители-тѣ си на лице, и му ся не
17 дозволи да ся оправдае за обвиненіе-то. И тъй
когато дойдохѫ тѣ тука, съ лице наедно, безъ
забавѫ на другый-тъ день сѣднѫхъ на сѫдови-
ще-то и заповѣдахъ да доведѫтъ человѣка-тъ:
18 За когото обвинители-тѣ му като застанѫхѫ, не
нанесохѫ никое такова обвиненіе каквото азъ
19 прѣдполагахъ; Но имахѫ противъ него нѣкакви
разысканія за тѣхны-тѣ си вѣрувания, и за-
радъ нѣкого си Іисуса който былъ умрѣлъ, за
20 когото Павелъ казуваше че е живъ. И азъ по-
неже бѣхъ въ недоумѣніе за едно такова разы-
скваніе казувахъ, ако ще да иде въ Іерусалимъ,
21 и тамо да ся сѫди за това. Но понеже Павелъ
поиска да го оставіѫ за сѫдбѫ-тѫ на Августа
Кесаря, повелѣхъ да го варятъ доклѣ да го ис-

22 пратіѫ при Кесаря. Тогазъ Агриппа рече Фесту:
Искъше ми ся и мене да чуѭ тогозъ человѣка.
И той рече: Утрѣ щешь го чу.
23 И тъй на утрѣнь-тѫ, когато Агриппа и Вер-
никія дойдохѫ съ голѣмо великолѣпіе, и вле-
зохѫ въ сѫдовищнѫ-тѫ стаіѫ съ тысященачалны-
тѣ и съ отличны-тѣ мѫжіе на града, заповѣда
24 Фестъ и доведохѫ Павла. Тогазъ казува Фестъ:
Царю Агриппо, и всичкы които присѫтствувате
тука съ насъ, гледате тогозъ, за когото всич-
ко-то множество Іудейско ми говорихѫ, и въ
Іерусалимъ и тука, и крѣщѣхѫ че той не трѣ-
25 бува вече да е живъ. Но азъ, понеже разбрахъ
че не е сторилъ нищо достойно за смьрть, и
самъ той ся отнесе до Августа *Кесаря*, рѣшихъ
26 да го проводіѫ. За когото нѣмамъ нищо извѣ-
стно да пишѫ на господаря *си*: за това го из-
ведохъ прѣдъ васъ, и нарочно прѣдъ тебе, ца-
рю Агриппо, за да стане испытаніе-то *му* и да
27 имамъ какво да пишѫ. Защото ми ся вижда бес-
пѫтно, като проваждамъ вързанъ человѣкъ, да
не забѣлѣжѫ и обвиненія-та противъ него.

ГЛАВА 26.

1 И Агриппа рече Павлу: Имашь дозволеніе да
говоришь самъ за себе си. Тогазъ Павелъ про-
стрѣ рѫкѫ и начена да говори за оправданіе-
2 то си: Честитъ считамъ себе си, царю Агрип-
по, като имамъ прѣдъ тебе днесь да ся оправ-
даіѫ за всичко, за което мя Іудеи-тѣ обвиня-
3 ватъ. А найвѣче понеже *знаіѫ* че си вѣщь на
всичкы-тѣ обычаи и разысканія Іудейскы; за
това моліѫ ти ся да мя послушашь търпѣливо.
4 Мой-тъ *още* отъ младость-тѫ ми животъ, който
проминѫхъ отъ начало между народъ-тъ си въ
5 Іерусалимъ, всичкы-тѣ Іудеи го знаіѫтъ, Поне-
же мя знаіѫтъ отъ начало, (ако бы щѣли да
засвидѣтелствуватъ), че споредъ най точно-то
6 ученіе на нашѫ-тѫ вѣрѫ живѣхъ Фарисей. И
сега прѣдстоіѫ на сѫдъ за надеждѫ-тѫ на обѣ-

щаніе-то, което е Богъ обѣщалъ на отцы-тѣ
7 ни, Въ което *обѣщаніе всичкы-тѣ* дванадесеть на-
ши плѣмена, които служатъ *Богу* день и нощь
непрѣстанно, надѣіжтъ ся да достигнжтъ; за
тази надеждж, царю Агриппо, мя обвиняватъ
8 Іудеи-тѣ. Що! мыслите ли за невѣрваніе, че
9 Богъ въскрьсява мьртвы-тѣ! Тъй *и* азъ помы-
слихъ въ себе си, че трѣбаше да сторіж много
10 противности върхъ име-то на Іисуса Назорея:
Което и сторихъ въ Іерусалимъ; и мнозина отъ
святыи-тѣ азъ запрѣхъ въ тьмницы, като взѣхъ
власть отъ пьрвосвященницы-тѣ; и на убива-
11 ніе-то имъ и азъ дадохъ гласъ върхъ *тѣхъ*. И
по всичкы-тѣ съборища много пжти като гы
мжчахъ, принуждавахъ гы да хулятъ; и безъ
мѣрж като ся ярахъ противъ тѣхъ, гоняхъ гы
12 даже и по вънишни-тѣ градища. А между това
когато отхождахъ въ Дамаскъ съ власть и по-
13 ржчаніе отъ пьрвосвященницы-тѣ, По пладнѣ,
видѣхъ на пжть-тъ, царю, свѣтлинж отъ небе-
то, която надминуваше слънчено-то сіяніе, коя-
то осія мене и тѣзи които пжтувахж съ мене.
14 И като паднжхмы всинца на земіж-тж, чухъ
гласъ който ми говоряше, и казуваше ми на
Еврейскый языкъ: Савле, Савле, що мя гонишь?
15 жестоко ти е да риташь срѣщж остны. И азъ
рѣкохъ: Кой си *ты*, Господи! А той рече: Азъ
16 съмь Іисусъ, когото ты гонишь. Но стани, и ся
исправи на нозѣ-тѣ си; понеже за това ти ся
явихъ, да тя назначж служитель и свидѣтель
на това що си видѣлъ, и на това което ще ти
17 открыіж, Като тя измъждамъ отъ народъ-тъ *Іу-
дейскый* и отъ язычницы-тѣ въ които сега тя
18 проваждамъ, Да имъ отворишь очи-тѣ, да ся
обърнжтъ отъ тьмно-то на видѣло-то, и отъ
власть-тж на Сатанж къмъ Бога, и чрѣзъ вѣ-
рж-тж въ мене да земжтъ прощеніе на грѣхо-
19 ве-тѣ *си* и наслѣдіе между освятены-тѣ. За то-
ва, царю Агриппо, не бѣхъ непокоренъ на не-
20 бесно-то видѣніе; Но проповѣдувахъ първомъ
на *Іудеи-тѣ* въ Дамаскъ и въ Іерусалимъ, и по

всичката земля Іудейскѫ, и најпослѣ на езыч-
ницы-тѣ, да ся покаютъ, и да ся обращатъ
къмъ Бога, и да правятъ дѣла достойны за по-
21 каяніе-то: За това Іудеи-тѣ като мя уловихѫ
22 въ храмъ-тъ, турихѫ ся да мя убіжтъ. Но съ
помощь-тѫ коіято получихъ отъ Бога, стоіѫ до
тойзи день та свидѣтелствувамъ и прѣдъ ма-
лыкъ и прѣдъ голѣмъ, безъ да говоріѫ нищо дру-
го освѣнь това което сѫ пророци-тѣ и Моисей
23 говорили че то имаше да бѫде; Сирѣчь че Хри-
стосъ имаше да пострада, и че той първь като
въскрѣсне отъ мъртвы-тѣ, щѣше да проповѣда
видѣлинѫ на народъ-тъ Іудейскый и на езы-
ницы-тѣ.
24 И когато ся той така отговаряше, Фестъ съ
голѣмъ гласъ рече: Полудѣлъ си Павле; мно-
25 го-то ученіе тя докарва въ лудость. А той ре-
че: Не сьмь полудѣлъ, честитый Фесте, но из-
говарямъ словеса отъ истинѫ и отъ здравъ умъ;
26 Защото знае за това царь-тъ, комуто и говс-
ріѫ съ дързновеніе; понеже не вѣрувамъ да има
нѣщо отъ това да не знае той; защото то не е
27 станѫло въ нѣкой ѫгълъ. Вѣрувашь ли, царю
Агриппо, пророцы-тѣ? знаіѫ че ги вѣрувашь.
28 И Агриппа рече на Павла: Безъ малко ма убѣ-
29 ждавашь да станѫ Христіанинъ. А Павелъ ре-
че: Молилъ ся быхъ Богу щото не токо безъ
малко но на пълно, и не само ты но и всички
които мя днесь слушатъ да станѫтъ таквизи
какъвъто сьмь и азъ, освѣнь тѣзи оковы.
30 И това като рече той, станѫ царь-тъ и у-
правитель-тъ и Верникія, и сѣдящи-тѣ съ тѣхъ;
31 И като отидохѫ на странѫ говорихѫ помежду
си и казувахѫ: Тойзи человѣкъ не прави ни-
32 що достойно за смърть или за оковы. И Агрип-
па рече Фесту: Тойзи человѣкъ можаше да ся
пусне, ако не бѣше ся отнесалъ на сѫдбѫ прѣдъ
Кесаря.

ГЛАВА 27.

1 И когато бы рѣшено да отплувамы въ Ита-
ліѭ, прѣдадохѫ Павла и другы нѣкои вързаны

на стотника, именемъ Іулій, отъ полкъ-тъ Ав-
2 густовъ. И влѣзохмы въ корабъ Адрамитскый,
и отвезохмы ся съ намѣреніе да плувамы около
Азійскы-тѣ мѣста; имахмы още съ насъ си А-
3 ристарха Македонца отъ Солунъ. И на другий-
тъ день стигнахмы въ Сидонъ; и Іулій снисхо-
дителнѣ и човѣколюбиво съ Павла, и дозволи
му да иде при пріятели-тѣ си да му прига-
4 дятъ. И отъ тамъ като станахмы провезохмы
ся подъ Кипръ, защото вѣтрове-тѣ бѣхѫ про-
5 тивни. И като прѣплувахмы море-то Киликій-
ско и Памфилійско, стигнахмы въ Миры, Ли-
6 кійскый градъ. Тамо стотникъ-тъ намѣри ко-
рабъ Александрійскый който плуваше за И-
7 талія, и тури ны въ него. И мудно като плу-
вахмы доволно дни и едвамъ стигнахмы въ Книдъ,
понеже не ны пущаше вѣтръ-тъ, проплувахмы
8 подъ Критъ срѣщѫ Салмонъ. И едвамъ що прѣ-
минѫхмы него, стигнахмы на нѣкое си мѣсто
което ся казува Добры Пристанища, близу при
което бѣ градъ-тъ Ласея.
9 Но като бѣше ся минѫло доволно врѣме, и
плуваніе-то бѣше вече опасно, защото и постъ-
тъ бѣше си вече минѫлъ, совѣтуваше Павелъ,
10 И казуваше имъ: Братіе, виждамъ че плуваніе-
то ще бѫде съсъ злостраданіе и съ голѣмѫ щетѫ,
не токо за товаръ-тъ и за корабъ-тъ, но и
11 за души-тѣ ни. Но стотникъ-тъ ся увѣряваше
повече на кормчій-тъ и на стопанинъ-тъ на ко-
12 раба, а не на Павловы-тѣ думы. И понеже при-
станище-то не бѣ способно за прѣзимуваніе,
повече-то дадохѫ мнѣніе да ся дигнѫтъ и отъ
тамъ, за да стигнѫтъ, ако бы было възможно,
до Финикъ, пристанище Критско, което гледа
срѣщѫ югозападный-тъ и сѣверозападный-тъ
13 вѣтръ и тамъ да прѣзимуватъ. И когато по-
духнѫ малко югъ-тъ, помыслихѫ че сполучихѫ
цѣль-тѫ си, дигнѫхѫ ся, и плувахѫ близу по
14 край Критъ. Но слѣдъ малко възвѣя срѣщѫ
него вѣтръ буренъ нарицаемый Евроклидонъ.
15 И понеже ся грабнѫ корабъ-тъ, и не можеше

да устои срѣщж вѣтръ-тъ, оставихмы ся на вол-
16 ны-тѣ и носяхж ны. И като утекохмы задъ ед-
но островче което ся наричаше Клавдій, едвамъ
17 можѣхмы до удържимъ ладіѭ-тж; Коіѭто като
дигнжхж, употрѣбявахж всякакви пособія, и
прѣпасвахж корабъ-тъ изъ отдолу; и бояще ся
да не паднжтъ на плитко, снѣхж платна-та, и
18 носяхж ся така. И понеже бѣхмы въ голѣмж
бѣдж отъ бурж-тж, въ слѣдующій день хвърля-
19 хж да исхвърлятъ товаръ-тъ. И на третій-тъ
день сами съ ржцѣ-тѣ си исхвърлихмы кора-
20 бленны-тѣ нѣща. И понеже за много дни не ся
виждаше ни слънце ни звѣзды, и силна-та бу-
ра наваляше, изчезнж вече отъ насъ всяка на-
21 дежда за спасеніе. А подиръ много неяденіе, за-
станж Павелъ между тѣхъ и рече: Трѣбаше, о
пріятели, да мя послушате, да ся не дигаме
отъ Критъ, и да ны не постигнѣше това зло-
22 страданіе и тази щета. Но и сега вы съвѣту-
вамъ да сте весели, защото ни една душа отъ
васъ нѣма да ся изгуби, но само корабъ-тъ.
23 Защото ангелъ отъ Бога, чійто съмъ азъ, и ко-
24 муто служж, яви ми ся тъзи нощь, И каза: Не
бой ся, Павле, ты трѣба да прѣдстанешь прѣдъ
Кесаря; и ето Богъ ти подари всичкы-тѣ които
25 плуватъ съ тебе. За това, братіе, бждѣте весе-
ли; защото вѣрувамъ въ Бога че така ще бж-
26 де, споредъ както ми бы речено. А ный трѣба
да бждемъ исхвърлени на нѣкой островъ.
27 И когато настанж четырнадесета-та нощь,
като ся носяхмы на самъ на тамъ по Адріа-
тическо-то море, кждѣ срѣдъ нощь, кораб-
28 ници-тѣ угаждахж че наближаватъ до нѣкоіѭ
сушж. И като измѣрихж дълбочинж-тж, на-
мѣрихж двадесеть растега; и малко по на-
татъкъ като отидохж, пакъ измѣрихж и на-
29 мѣрихж петнадесеть растега. И бояще ся да
не бы да паднатъ нѣкъдѣ на камениты мѣста,
спуснжхж четыри котвы отъ кормъ-тъ, и
30 желаяхж да съмне. И понеже корабници-тѣ и-
щѣхж да побѣгнжтъ отъ корабъ-тъ, и спуснж-

кѫ ладійкѫ-тѫ въ море-то, съ причинѫ ужь че
ще спуснѫтъ котвы отъ кѫдѣ прѣдница-тѫ,
31 Павелъ рече на стотника и на войны-тѣ: Тѣзи
ако не останѫтъ въ корабъ-тъ, вы не можете
32 ся избави. Тогазь войни-тѣ отрѣзаха вѫже-та
на ладійкѫ-тѫ и оставихѫ ѭ да падне вънъ.
33 А при съмуваніе Павелъ каняше всичкы-тѣ да
похапнѫтъ *по нѣщо*, и казуваше: Четыринадé-
сеть дена днесь ожидате, и стоите гладни, безъ
34 да сте вкусили нищо. За това вы молѭ
да похапнете; Защото това е *нуждно* за упа-
званіе-то ви; понеже ни едному отъ васъ ни
35 косъмъ отъ главѫ-тѫ нѣма да падне. И като
рече това, зѣ хлѣбъ, благодари Бога прѣдъ
36 всичкы, та прѣломи и наченѫ да яде. Отъ това
37 ся ободрихѫ всичкы, та ядохѫ и тѣ. И всичкы
въ корабъ-тъ бѣхмы двѣстѣ и седмдесеть и
38 шесть души. И като ся наситихѫ съ храна,
облегчавахѫ корабъ-тъ като исхвърляхѫ жито-
то въ море-то.
39 И когато ся разсъмнѫ не познавахѫ землѭ-тѫ;
съгледувахѫ обаче заливъ нѣкой си който има-
ше брѣгъ, на който ся рѣшихѫ да тикнѫтъ ко-
40 рабъ-тъ, ако бѣ възможно. И като истеглихѫ
котвы-тѣ, оставихѫ *корабъ-тъ* по море-то, раз-
вързахѫ още върскы-тѣ на кормила-та, и раз-
пѫхѫ малко-то вѣтрило на кѫдѣ вѣтръ-тъ, и
41 управихѫ ся къмъ брѣгъ-тъ. Но испаднѫхѫ на
мѣсто дѣто біяше отъ двѣ страны море-то, и
тамъ заседнѫ корабъ-тъ; прѣдница-та ся заби
и не мърдаше; а задница-та ся разглобяваше отъ
42 насиліе-то на волны-тѣ. И наговорихѫ ся вой-
ни-тѣ да избіѭтъ запрѣны-тѣ, да не бы да по-
43 плува нѣкой и да побѣгне. Но стотникъ-тъ ка-
то искаше да избави Павла, въспрѣ гы отъ
того намѣреніе, и повелѣ, които можѫтъ да
плуватъ, да скочатъ първомъ тѣ въ море-то, и
44 да излѣзѫтъ на сухо: А останѫли-тѣ, едни на
дъскы, други пакъ на нѣщо отъ корабъ-тъ. И
така бы за ся избавихѫ всичкы на суша-тѫ.

ГЛАВА 28.

1 И отъ какъ ся избавихмы, тогазь познахмы че
2 островъ-тъ ся казуваше Малта. А варвари-тѣ
тамошни жители показахж намъ голѣмо человѣ-
колюбіе; защото ны пріяхж вснчка, и поneже
валѣше дъждь, и студено бѣше, накладохж огнь.
3 И когато Павелъ сгражда много хврастіе и го
тури на огнь-тъ, една ехидна излѣзе изъ то-
4 плина-тж и залѣпи ся за ржкж-тж му. А вар-
вари-тѣ като видѣхж змійж-тж какъ висяше о
ржкж-тж му, думахж си помеждуси: Безъ дру-
го тойзи человѣкъ е убійца, който ако и да ся
избави отъ море-то, *Божіе-то* правосждіе го не
5 остави да е живъ. Но той трѣснж змійж-тж въ
6 огнь-тъ, и не пострада никое зло. А тѣ ся на-
дѣяхж че ще да отече, или внезапу да падне
долу мъртъвъ: но като очакувахж много врѣме,
и гледахж че му не ставаше никое зло, промѣ-
7 нихж *мысль* и думахж че е богъ. И около това
мѣсто бѣхж стяжанія-та на най първый-тъ въ
островъ-тъ, име-то му Поплій; той ны прія и
8 гощава ны пріятелскы три дни. А случи *ся* да е
болѣнъ Поплієвъ бащá, и лежаше отъ треска
и отъ дисентерія; а Павелъ влѣзе при него, и
като ся помоли *Богу*, възложи ржцѣ на него, и
9 го исцѣли. И тъй това като стана, и другы-
тѣ отъ островъ-тъ, които имахж нѣщо болѣсть,
10 идихж и исцѣлявахж ся: Които и съ много по-
чести ны почетохж, и на тръгваніе-то ни сна-
бдихж ны съ потрѣбны-тѣ.

11 И слѣдъ три мѣсецы отплувахмы съ единъ
Александрійскый корабъ, *що бѣше* съсъ знамя
на Діоскуры, и който бѣ прѣзимувалъ въ той-
12 зи островъ. И като стигнахмы въ Сиракусы, прѣ-
13 сѣдѣхмы три дни. И отъ тамо все край брѣгъ-
тъ, стигнахмы въ Ригія, и слѣдъ единъ день
като повѣя югъ-тъ, на вторый-тъ день дойдох-
14 мы въ Потіолы; дѣто намѣрихмы братія, които
ны умолихж да прѣсѣдимъ у тѣхъ седмь дена,
15 и така дойдохмы въ Римъ. И отъ тамо братія-

та като чухѫ за насъ, излѣзохѫ до Аппіево-то
тържище и до Три-тѣ Кръчмы да ны посрѣщ-
нѫтъ; и Павелъ като видѣ тыя *братіѧ*, благо-
дари Бога, и ободри ся.
16 А когато дойдохмы въ Римъ, стотникъ-тъ
прѣдаде окованы-тѣ на войводѫ-тѫ; а на Па-
вла ся дозволи да живѣе особно съ воинъ-тъ
17 който го вардяше. И слѣдъ три дни свыка Па-
велъ по пьрвы-тѣ отъ Іудеи-тѣ; и като ся съ-
брахѫ казуваше имъ: Мѫжіе братіе, азъ безъ
да сьмь сторилъ нищо противъ народъ-тъ, или
противъ отечески-тѣ обычаи, вързанъ отъ Іе-
русалимъ прѣдадохѫ мя въ рѫцѣ-тѣ на Римля-
18 ны-тѣ; Които като мя испытахѫ, щѣхѫ да *мя*
пуснѫтъ, защото ни една вина за смьрть нѣ-
19 маше въ мене; Но понеже Іудеи-тѣ ся проти-
вяхѫ, принудихъ ся да ся отнесѫ до Кесаря; а
не че имахъ да обвинѭ въ нѣщо народъ-тъ си.
20 И тъй по тѫѭ причинѫ вы призовахъ, да *вы*
видѭ и да *ви* поговорѭ; защото зарадъ наде-
ждѫ-тѫ на Израиля имамъ на себе си тѣзи ве-
21 ригы. А тѣ му рекохѫ: Ный нито писма смы
получили отъ Іудеѭ за тебе, нито нѣкой отъ
братіѧ-та е дошелъ да ни извѣсти, или да ни
22 каже нѣщо зло за тебе. Но желаемъ да чуемъ
отъ тебе твое-то мнѣніе; защото е извѣстно
намъ, че за тѫзи ересь на всякѫдѣ против-
23 но ся говори. И като му опрѣдѣлихѫ день, дой-
дохѫ при него въ гостилницѫ-тѫ мнозина, на
които изложи съсъ свидѣтелства царство-то Бо-
жіе, и отъ сутринь-тѫ до вечерь-тѫ увѣряваше
гы за Іисуса, и отъ закона Моисеевъ, и отъ
24 пророцы-тѣ. И едни отъ тѣхъ ся увѣрявахѫ на
25 това което говорѣше, а другы не вѣрувахѫ. И
тѣ понеже бѣхѫ несогласни помежду си, от-
хождахѫ си, като *имъ* рече Павелъ еднѫ рѣчь:
Добрѣ е рекълъ Духъ Святый на бащы-тѣ ни
26 чрѣзъ пророка Исаія, Когато е казалъ: "Иди
и речи на тойзи народъ: Слухомъ ще чуете, и
нѣма да разумѣете; и съ очи ще гледате, и
27 нѣма да видите. Защото задебелѣ сьрдце-то на

20)

тѣзи людіе, и съ уши-тѣ си тежко чуватъ, и
очи-тѣ си склопихѫ, да не бы съ очи да видятъ,
и съ уши да чуѭтъ, и съсъ сърдце да разу-
28 мѣѭтъ, и ся завърнѫтъ та гы исцѣлѭ." И тъй
да знаете, че спасеніе-то Божіе на язычницы-
29 тѣ ся проводи; тѣ и ще чуѭтъ. И това като
рече, отидохѫ си Іудеи-тѣ съ голѣмо прѣнира-
ніе помежду си.
30 А Павелъ останѫ цѣлы двѣ годины въ осо-
беннѫ подъ наемъ кѫщѫ, и пріимаше всичкы-
31 тѣ които идяхѫ при него, Та проповѣдуваше
царство-то Божіе, и поучаваше невъзбранно
съсъ всяко дързновеніе за Господа Іисуса
Христа.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІАКОВА.

ГЛАВА 1.

1 Іаковъ рабъ на Бога и на Господа Іисуса Хри-
ста, до дванадесеть-тѣ племена които сѫ въ разс-
сѣяніе, поздравленіе.
2 Всякѫ радость имайте, братіе мои, когато
3 впадате въ различны искушенія; Понеже знаете
че испытаніе-то на вашѫ-тѫ вѣрѫ произвожда
4 търпѣніе; А търпѣніе-то да има дѣло съвър-
шенно, за да бѫдете съвършенни и цѣли, безъ
5 никакъвъ недостатъкъ. Ако ли нѣкой отъ васъ
е оскуденъ отъ мудрость, да проси отъ Бога,
който дава богато на всичкы и не укорява, и
6 ще му ся даде. Но да проси съ вѣрѫ, безъ да

ся сумнява никакъ; защото който ся сумнява,
подобенъ е на морскы волны караны и разбълъ-
7 скуваны отъ вѣтрове-тѣ. И такъвъ человѣкъ да
8 не мысли че ще пріеме нѣщо отъ Господа. Че-
ловѣкъ двоеуменъ непостоянъ е во всичкы-тѣ си
9 пѫтища. Който братъ е отъ по долно *състояніе*
10 да ся хвали въ свое-то си възвышаваніе; А бо-
гатый-тъ, въ смиряваніе-то си; понеже, като
11 цвѣтъ на трѣвѫ, ще прѣцьвти. Защото изгрѣя
слънце-то съ пекъ-тъ, и изсуши трѣвѫ-тѫ, и
цвѣтъ-тъ ѝ слѣтѣ и хубость-та на лице-то ѝ
погынѫ; така и богатый-тъ ще повѣхне въ
пѫтища-та си.
12 Блаженъ онзи человѣкъ който прѣтърпява ис-
кушеніе, защото като прѣмине испытъ-тъ, ще
пріеме вѣнецъ-тъ на живота, който обѣща Богъ
13 на онѣзи които го любятъ. Никой искушаванъ
да не казува: Че Богъ мя искушава; защото
Богъ ся отъ зло не искушава, и той никого не
14 искушава. А всякой ся искушава, завличанъ и
15 подлъгванъ отъ собственнѫ-тѫ си похоть: По-
хоть-та послѣ като зачене, ражда грѣхъ, а
грѣхъ-тъ като ся навърши, ражда смьрть.
16 Не заблуждавайте, любезни мои братіе.
17 Всяко добро даваніе, и всяка съвършенна дар-
ба отъ горѣ е, и слѣзува отъ Отца на свѣтли-
ны-тѣ, въ когото нѣма измѣненіе, или сѣнка
18 на промѣняваніе. Отъ собственнѫ-тѫ си волѭ
родилъ ны е съсъ слово-то на истинѫ-тѫ, да
бѫдемъ ный нѣкакъвъ си начатъкъ на него-
19 вы-тѣ созданія. И тъй, любезни мои братіе, да
бѫде всякой человѣкъ бързъ на чуваніе, а му-
20 денъ на говоряніе, и муденъ на гнѣвъ; Защото
гнѣвъ-тъ на человѣка не върши Божіѭ-тѫ прав-
21 дѫ. За това отхвърлѣте всякѫ нечистотѫ и мно-
жество-то злобѫ, и пріимѣте съ кротость вса-
деное-то слово, което може да спасе душы-тѣ
22 ви. Бывайте и творители на слово-то, а не са-
23 мо слушатели, да лъжете себе си. Защото ако
бѫде нѣкой слушатель на слово-то, а не тво-
ритель, той прилича на человѣкъ който гледа

24 природно-то си лице въ огледало: Защото о-
гледа ся, и отиде, и завчасъ забрави какъвъ
25 бѣ. Но който вникне въ совършенный-тъ законъ
на свободж-тж, и прѣбжде *въ него,* той като не
е слушатель забравливъ, но творитель на дѣ-
26 ло-то, той ще бжде блаженъ въ дѣла-та си. Ако
нѣкой отъ васъ мни че е благочестивъ, и не
обуздава языкъ-тъ си, но лъже сърдце-то си,
27 суетно е негово-то благочестіе. Чисто и непо-
рочно благочестіе прѣдъ Бога и Отца е това:
Да пригледува сирачета-та и вдовицы-тѣ въ у-
тѣсненіе-то имъ, *и* да пази себе си неосквър-
ненъ отъ свѣтъ-тъ.

ГЛАВА 2.

1 Братіе мои, вѣра-та ви въ прославленнаго Го-
спода нашего Іисуса Христа да бжде безъ ли-
2 цепріятіе. Защото ако влѣзе въ соборище-то ви
человѣкъ съсъ златъ пърстень и съ великолѣп-
ны дрехы, а влѣзе и сиромахъ съ уплесканы
3 дрехы, И погледнете на тогози който е съ ве-
ликолѣпны-тѣ дрехы, та му речете: Ты сѣдни
тука добрѣ; и на сиромахъ-тъ речете: Ты стой
4 тамъ; или, сѣдни тука до подножіе-то *ми*; Да
ли не сте направили отличіе помежду си, и не
сте ли станжли сждници съ лукавы помышле-
5 нія? Слушайте, любезни мои братіе. Не избра
ли Богъ сиромасы-тѣ отъ тойзи свѣтъ, богаты
съ вѣрж, и наслѣдницы на царство-то което
6 обѣща на тѣзи които го любятъ? А вы обез-
честихте сиромахъ-тъ. Не сж ли богати-тѣ
които вы угнѣтаватъ, и не влачатъ ли вы тѣ
7 по сждовища? Не хулятъ ли тѣ добро-то име
8 съ което ся именувате? Ако испълнявате вы
царскый-тъ законъ, споредъ писаніе-то: "Да
възлюбишь ближняго своего, както самаго себе
9 си," добрѣ струвате. Но ако гледате на лице,
грѣхъ струвате, и отъ законъ-тъ както прѣ-
10 стжпници ся изобличавате. Защото който упа-
зи всичкый-тъ законъ, и погрѣши въ едно, по-

11 виненъ быва во всичко; По това че който е
рeклъ, "Не прѣлюбодѣйствувай," рече и, "Не
убивай." Но ако не сторишь прѣлюбодѣяніе, а
пакъ убіешь, станѫлъ си прѣстѫпникъ на за-
12 конъ-тъ. Така говорѣте и така правѣте, като
че ще бѫдете сѫдени по законъ-тъ на свобод-
13 тѫ. Защото сѫдба-та *ще бѫде* немилостива на
тогози който милость не е сторилъ; и милость-
та ся хвали надъ сѫдъ-тъ.
14 Коя полза, братіе мои, ако казува нѣкой че
има вѣрѫ, а дѣла нѣма? да ли може вѣра-та да
15 го спасе? *Нѣкой* братъ или *нѣкоя* сестра, ако сѫ
16 голи и лишени отъ дневнѫ-тѫ хранѫ, И нѣкой
отъ васъ имъ рече: Идѣте си съ миромъ, то-
плѣте ся и хранѣте ся, а не имъ дадете потрѣ-
17 бно-то за тѣло-то, коя полза? Така и вѣра-та,
18 ако нѣма дѣла, сама по себе си е мьртва. Но
ще рече нѣкой: Ты имашь вѣрѫ, и азъ имамъ
дѣла; покажи ми вѣрѫ-тѫ си отъ дѣла-та си,
и азъ ще ти покажѫ отъ мои-тѣ дѣла вѣрѫ-тѫ
19 си. Ты вѣрувашь че Богъ е единъ; добрѣ стру-
20 вашь; и бѣсове-тѣ вѣруватъ и треперятъ. Но
ищешь ли да познаешь, о суетный человѣче,
21 че вѣра безъ дѣла е мьртва? Авраамъ нашій-
тъ отецъ не ся ли оправда отъ дѣла, когато
принесе сына си Исаака на жьртвенникъ-тъ?
22 Видишь ли че вѣра содѣйствуваше съ дѣла-та
му, и отъ дѣла-та ся усъвьршенствува вѣра-
23 та? И ся испълни писаніе-то което казува; По-
вѣрува Авраамъ въ Бога, и вмѣни му ся въ
24 правдѫ, и пріятель Божій ся нарече. И тъй ви-
дите ли че отъ дѣла ся оправдава человѣкъ, а
25 не само отъ вѣрѫ? Така сѫщо и Раавъ блудни-
ца не ся ли оправда отъ дѣла, когато прія про-
26 водены-тѣ, и гы изведе прѣзъ другъ пѫть? За-
щото както тѣло-то безъ духъ е мьртво, така
и вѣра-та безъ дѣла е мьртва.

ГЛАВА 3.

1 Не бывайте мнозина учители, братіе мои, ка-
то знаете че по голѣмо осѫжданіе ще пріемемъ.

2 Защото всинца въ много грѣшимъ. Който не
грѣши въ слово, той е съвършенъ мѫжъ, въз-
3 моженъ да обуздае и всичко-то тѣло. Ето уз-
ды-тѣ турямы въ уста-та на коніе-тѣ, за да ни
ся покоряватъ, и обращамы всичко-то имъ тѣ-
4 ло. Ето и кораби-тѣ, ако и да сѫ толкова го-
лѣми, и отъ силны вѣтрове ся тласкатъ, съ
твърдѣ малко кормило ся обращатъ на кѫдѣто
5 ище воля-та на управителя. Така и языкъ-тъ
малъкъ удъ е, но много ся хвали. Ето малъкъ
6 огнь колко голѣмо вещество запаля. И языкъ-
тъ е огнь, свѣтъ *пълнъ* съ неправдѫ. Така ме-
жду наши-тѣ удове ся намѣрва языкъ-тъ, който
заразява всичко-то тѣло, и въспаля колело-то
на животъ-тъ *ни*, и самъ той ся запаля отъ пь-
7 кълъ-тъ. Защото всякакво естество звѣрове, и
птицы, и гадове, и морскы *животны*, укротя-
ватъ ся, и укротени сѫ отъ человѣческо-то есте-
8 ство: А языкъ-тъ никой отъ человѣцы-тѣ не
може да го укроти; неудържимо зло *е*, пълнъ
9 съсъ смъртоносенъ ядъ. Съ него благославямы
Бога и Отца, и съ него кълнемъ человѣцы-тѣ,
10 създадены-тѣ по подобію Божію. Отъ сѫщы-тѣ
уста излѣзува благословеніе и клѣтва. Не трѣ-
11 бува, братіе мои, да быва това така. Да *ли* из-
воръ-тъ отъ сѫщій-тъ чучуръ истака сладкѫ и
12 горчивѫ *водѫ?* Да ли е възможно, братіе мои,
смокыня-та да роди маслины, или лоза-та смо-
кыны? така ни единъ изворъ *не е възможно* да
пуща соленѫ и сладкѫ водѫ.
13 Кой е отъ васъ мудръ и ученъ? да покаже
отъ добро-то *си* поведеніе свои-тѣ работы съ
14 кротость на прѣмудрость. Но ако имате въ сърд-
це-то си зависть горчивѫ, и свадѫ, не дѣйте
15 ся хвали и лъга противъ истинѫ-тѫ. Тая му-
дрость не е която слѣзува отъ горѣ, но е зем-
16 на, плътска, бѣсовска; Защото дѣто *е* завист
и свада, тамъ има бъркотія и всякаква лошави-
17 на. Но мудрость-та която е отъ горѣ, първо е
чиста, послѣ мирна, привѣтлива, благопокорна,
пълна съ милость и добры плодове, беспри-

18 страстна и нелицемѣрна. И плодъ-тъ на прав-
дж-тж сѣе ся съ миръ за миротворцы-тѣ.

ГЛАВА 4.

1 Отъ дѣ произлѣзуватъ бойове и борбы ме-
жду васъ? Не отъ тамъ ли, отъ сласти-тѣ ваши
2 които воюватъ въ удове-тѣ ви? Желаете, и нѣ-
мате; убивате и завиждате, и не можете да по-
лучите; карате ся и ся біете, но нѣмате, за-
3 щото не просите. Просите и не получвате, за-
щото злѣ просите, да иждивите въ сласти-тѣ
4 си. Прѣлюбодѣи и прѣлюбодѣицы, не знаете
ли че свѣтовно-то пріятелство е вражда про-
тивъ Бога? и тъй който ище да е пріятель на
5 свѣтъ-тъ, быва врагъ на Бога. Или мыслите
че напусто казува писаніе-то: На зависть
6 рьвнува духъ-тъ който живѣе въ насъ? Но по
голѣмж благодать дава *Богъ;* за това казува:
"Богъ на гордѣливы-тѣ ся противи, а на сми-
7 ренны-тѣ дава благодать." И тъй покорѣте ся
Богу; съпротивѣте ся на діаволъ-тъ, и ще
8 побѣгне отъ васъ. Приближѣте при Бога, и ще
приближи *и той* при васъ. Очистѣте ржцѣ-тѣ
си, вы грѣшни, и освятѣте сьрдца-та *си, вы*
9 двосумни. Мжчѣте ся, и тжжѣте и плачѣте;
смѣхъ-тъ ви да ся обърне на плачь, и радость-
10 та *ви* на тжгж. Смирѣте ся прѣдъ Господа, и
той ще вы възвыси.
11 Не ся одумувайте единъ другый, братіе; кой-
то одумува братя, и осжжда брата си, одумува
законъ-тъ, и осжжда законъ-тъ; и ако осж-
ждашь законъ-тъ, не си испълнитель на законъ-
12 тъ но сждія. Единъ е Законоположникъ [и Сж-
дія, който може и да спасе и да погуби; а ты
кой] си що осжждашь другыго?
13 Елате сега *вы* които казувате: Днесь или у-
трѣ ще идемъ въ тойзи градъ, и ще прѣсѣдимъ
тамъ еднж годинж, и ще търгувамы, и ще спе-
14 челимъ; *Вы* които не знаете утрѣ какво *ще
бждe;* защото що е животъ-тъ ви? наистинж
пàра е която за малко ся явява, и послѣ изче-

15 знува; Вмѣсто да казувате: Ако ще Господь,
и бѫдемъ живи, ще направимъ това или онова.
16 Но сега ся хвалите съ гордости-тѣ си: всяка так-
17 вази хвала е зла. И тъй на всякого който знае
да прави добро-то и *го* не прави, грѣхъ е нему

ГЛАВА 5.

1 Елате сега, *вы* богати, плачѣте и рыдайте за-
2 радъ бѣдствія-та които идѫтъ върхъ васъ. Бо-
гатство-то ви изгни, и дрехы-тѣ ви молци гы
3 изѣдохѫ. Злато-то ви и сребро-то ви поръжда-
вѣ, и ръжда-та имъ ще бѫде въ свидѣтелство
върхъ васъ, и ще пояде плъть-тѫ ви както огнь;
4 събирахте съкровища за послѣдни-тѣ дни. Ето
заплата-та на работницы-тѣ които сѫ жънѫли
нивя-та ви, отъ коіѫто гы лишихте, выка; и
выкове-тѣ на жътвари-тѣ влѣзохѫ въ уши-тѣ
5 на Господа Саваоѳа. Веселихте ся на земѭ-тѫ, и
распусно живѣхте, огоихте сърдца-та си, като
6 въ день на закланіе. Осѫдихте, убихте праве-
днаго: не ви ся противи.
7 И тъй, братіе, имайте дълготърпѣніе, до при-
шествіе-то Господне. Ето земледѣлецъ-тъ оча-
кува многоцѣнный-тъ плодъ отъ земѭ-тѫ, и
търпи за него много врѣме, доклѣ получи дъждь
8 и ранный и късный. Имайте търпѣніе и вы, у-
крѣпѣте си сърдца-та; защото пришествіе-то
9 Господне наближи. Не въздышайте единъ на
другый, братіе, да не бѫдете осѫдени; ето Сѫ-
10 дія-та стои прѣдъ врата-та. Братіе мои, земѣ-
те примѣръ на злостраданіе-то и на дълготър-
пѣніе-то пророцы-тѣ, които говорихѫ въ име-
11 то Господне. Ето, ублажаваны търпѣливы-тѣ:
чули сте търпѣніе-то Іовово, и видѣли сте се-
тинѫ-тѫ отъ Господа, че е многомилостивъ
Господь и благоутробенъ.
12 А прѣди всичко, братіе мои, не ся кълнѣте, ни-
то съ небе-то, нито съсъ земѭ-тѫ, нито съ другѫ
нѣкоіѫ клѣтвѫ, но да ви бѫде което е ей, ей; и
което е не, не; да не подпадиете подъ осѫжденіе.

13 Злострадва ли нѣкой отъ васъ? да ся моли
14 *Богу;* веселъ ли е нѣкой? псалмы да пѣе. Бо-
лѣнъ ли е нѣкой отъ васъ? да призове презви-
теры-тѣ церковны, и да сторятъ молбѫ надъ
него, и да го помажѫтъ съ масло въ име-то Го-
15 сподне: И молба-та която е съ вѣрѫ ще изба-
ви страждущый-тъ, и Господь ще го привди-
гне, и грѣхове ако да е сторилъ, ще му ся про-
16 стятъ. Исповѣдувайте единъ на другый прѣ-
грѣшенія-та *си*, и молѣте ся единъ за другый
да исцѣлѣете. Голѣмѫ силѫ има усърдна-та
17 молба на праведный-тъ. Илія бѣ человѣкъ по-
добострастенъ намъ, и помоли ся съ усърдіе да
не вали дъждь; и не валѣ дъждь на земіѭ-тѫ
18 три годины и шесть мѣсеца; И пакъ ся помоли,
и небе-то даде дъждь, и земя-та произрасти
плодъ-тъ си.
19 Братіе, ако заблуди отъ помежду ви нѣкой
20 отъ истинѫ-тѫ, и го обърне нѣкой, Да знае че
който е обърнѫлъ грѣшнаго отъ заблужденіе-
то на пѫть-тъ му, ще спасе душѫ отъ смърть,
и ще покрые множество грѣхове.

ПЬРВО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА 1.

1 Петръ Апостолъ Iисусъ Христовъ, до прѣсе-
ленцы-тѣ които сѫ пръснѫти по Понтъ, по Га-
латіѭ, по Каппадокіѭ, по Азіѭ и по Виѳиніѭ,
2 Избранни по прѣдузнаніе на Бога Отца, чрѣзъ

освящевіе-то на Духъ-тъ; въ послушаніе и по-
ръсваніе на кръвь-тѫ Іисусъ Христовѫ, благо-
дать и миръ да ся умножи вамъ.
3 Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа на-
шего Іисуса Христа, който по много-то своѭ
милость възроди насъ за надеждѫ живѫ чрѣзъ
въскрьсеніе-то на Іисуса Христа отъ мьртвы-
4 тѣ, За наслѣдіе нетлѣнно, неоскверняемо, и не-
повѣхнуваемо, съхранено на небеса за васъ,
5 Които съ Божіѭ-тѫ силѫ сте вардени чрѣзъ
вѣрѫ-тѫ, за спасеніе което е готово да ся от-
6 крые на послѣдньо врѣме; Въ което ся радува-
те, ако и да скърбите сега малко (ако е потрѣ-
7 бно) въ различны напасти, Да бы испытъ-тъ
на вашѫ-тѫ вѣрѫ, като е много по драгоцѣ-
ненъ отъ тлѣемо-то злато което ся испытва
чрѣзъ огнь, да ся намѣри въ похвалѫ и по-
честь и славѫ, когато ся яви Іисусъ Христосъ;
8 Когото, ако и да не сте видѣли, любите, ако и
сега да *го* не виждате, но като вѣрувате, раду-
вате ся съ неисказаннѫ 'и прѣславнѫ радость;
9 Като пріимате сетнинѫ-тѫ на вашѫ-тѫ вѣрѫ,
10 спасеніе-то на душѫ-тѫ; За което спасеніе прѣ-
търсихѫ и изслѣдувахѫ пророци-тѣ, които про-
11 рокувахѫ за благодать-тѫ, която *бѣ* за васъ. По-
неже изслѣдувахѫ, кое или какво врѣме показу-
ваше въ тѣхъ Духъ-тъ Христовъ, когато прѣд-
извѣстяваше страданія-та Христовы, и слѣдъ
12 тѣхъ славы-тѣ: И откры имъ ся че не за тѣхъ,
но за насъ служахѫ тѣ това, което сега ся из-
вѣсти вамъ чрѣзъ тѣзи, които ви проповѣдахѫ
благовѣстіе-то, съ Духа Святаго проводенаго
отъ небеса, въ което и *сами-тѣ* ангели желаѭтъ
да надникнѫтъ.
13 За това прѣпашѣте ся прѣзъ чрѣсла-та на
ваши-тѣ помыслы, бѫдѣте трѣзвении, и имайте
съвьршеннѫ надеждѫ за благодать-тѫ която ще
ся даде вамъ, когато ся яви Іисусъ Христосъ;
14 Както послушны чада, безъ да ся съобразявате
съ пьрвы-тѣ похоти, *които имахте* въ ваше-
15 то незнаяніе; Но както е святъ тойзи който

вы е призовалъ, така бывайте святи и вы во
16 всичко-то *си* поведеніе; Защото е писано: "Свя-
17 ти бѫдѣте, защото азъ сьмь святъ." И ако на-
зовавате Отецъ тогози който сѫди споредъ дѣ-
ло-то на всякыго безъ да гледа на лице, поми-
нувайте съсъ страхъ врѣме-то на ваше-то при-
18 шелствованіе, Като знаете че отъ суетно-то ва-
ше отцепрѣдадено поведеніе не сте искупени
19 съ тлѣнны *нѣща,* съсъ сребро или злато; Но
съ драгоцѣннѫ-тѫ кръвь Христовѫ, като на
20 агнецъ непороченъ и прѣчистъ, Който бѣше
наистинѫ прѣдопрѣдѣленъ прѣди созданіе мі-
21 ра, а ся яви на послѣдньо врѣме за васъ, Кои-
то повѣрувахте чрѣзъ него въ Бога, който го
въскрьси отъ мьртвы-тѣ, и му е далъ славѫ,
щото вѣра-та ви и надежда-та ви да сѫ въ Бо-
22 га. Понеже сте очистили душы-тѣ си съ послу-
шаніе-то на истинѫ-тѫ чрѣзъ Духъ-тъ за не-
лицемѣрно братолюбіе, възлюбѣте ся усьрдно
23 единъ другый отъ чисто сьрдце; Понеже ся
възродихте не отъ тлѣнно сѣме, но отъ не-
тлѣнно, чрѣзъ слово-то Божіе което живѣе и
24 прѣбывае во вѣкъ. Защото всяка плъть *е* като
трѣва, и всяка слава человѣческа като цвѣтъ
отъ трѣвѫ: изсъхнѫ трѣва-та, и цвѣтъ-тъ й
слѣтѣ. Слово-то Божіе обаче прѣбывае во вѣкъ.
25 И това е проповѣдано-то вамъ слово.

ГЛАВА 2.

1 И тъй отхвьрлѣте всякѫ злобѫ и всякѫ льсть,
и лицемѣріе, и зависть и всяко одумуваніе;
2 Пожелайте, като новорождени младенци, чисто-
3 то словесно млѣко, съ него да порастете; По-
4 неже вкусихте "че Господь е благъ:" При ко-
гото идвайте, *като* при камень живъ, отъ чело-
вѣцы-тѣ отхвьрленъ, а отъ Бога избранъ *и* дра-
5 гоцѣненъ, И вы като живи камьніе, зидѣте ся
на домъ духовенъ, на священство свято, да при-
несете жьртвы духовны благопріятны Богу
6 чрѣзъ Іисуса Христа. За това с и писано въ

писаніе-то: "Ето полагамъ въ Сіонъ камькъ
красжгъленъ, избранъ, драгоцѣненъ, и който
7 вѣрува въ него, нѣма да ся посрами. На васъ
прочее които вѣрувате *е* драгоцѣненъ; а на
тѣзи които ся противятъ "камькъ-тъ когото
прѣнебрѣгнжхж зидари-тѣ, той бы глава на
жглъ," и "камькъ на прѣпъниваніе, и камькъ
8 на соблазнь;" Които ся прѣпънуватъ и на сло-
во-то сж противни, на което бѣхж и опрѣдѣ-
9 лени. Вы обаче сте родъ избранъ, царско свя-
щенство, народъ святъ, людіе които *Богъ* при-
добы, за да възвѣстите добродѣтели-тѣ на то-
гова, който вы призова отъ тьмнинж-тж въ
10 чуднж-тж своіж свѣтлинж; *Вы*, които нѣкога
си не *бѣхте* народъ, а сега народъ Божій, *нѣ-
кога* си непомиловани, а сега помиловани.
11 Възлюбленни, моліж ви ся, като пришелци и
чужденци *на свѣтъ-тъ*, да ся отдалечавате отъ
плътскы-тѣ похоти, които воюватъ противъ
12 душж-тж: Да имате добро поведеніе-то си ме-
жду язычницы-тѣ, та дѣто вы одумуватъ като
злодѣйцы, отъ добры-тѣ *ви* дѣла, като *гы* ви-
дятъ, да прославятъ Бога въ день-тъ на посѣ-
13 щеніе-то. И тъй на всяко человѣческо началство
бждѣте покорни зарадъ Господа; или на
14 царь-тъ, като що има най высокж власть, Или
на управители-тѣ, като на проводены отъ него
за наказаніе на злодѣйцы-тѣ, и за похвалж на
15 добротворцы-тѣ; Защото така е воля-та Божія,
като правите добро да затуляте уста-та на не-
16 вѣжество-то на безумны-тѣ человѣцы; Като
свободни, и не като че имате свободж-тж по-
17 крывало на зло-то, но като раби Божіи. Вси-
чкы-тѣ почитайте, братство-то обичайте, бойте
ся Богу, царь-тъ почитайте.
18 Слугы, покорявайте ся на господари-тѣ съсъ
всякой страхъ, не токо на добры-тѣ и на крот-
19 кы-тѣ, но и на строптивы-тѣ. Защото това е
богоугодно, ако нѣкой заради совѣсть-тж къмъ
Бога прѣтърпѣва оскърбенія като страда непра-
20 ведно. Защото каква похвала е, ако търпите біе-

ніе когато съгрѣшавате? но ако търпите кога
струвате добро и страдате, това е угодно прѣдъ
21 Бога. Защото на това сте и звани, понеже и
Христосъ пострада за васъ, и остави примѣръ
вамъ, да послѣдувате по неговы-тѣ стѫпкы,
22 Който грѣхъ не е сторилъ, нито ся намѣри
23 льсть въ уста-та му; Който укоряванъ, укоре-
ніе не отвращаше, като страдаше не заплашва-
ше, но прѣдаваше себе си на тогозь който сѫ-
24 ди праведно; Който самъ понесе на тѣло-то си
грѣхове-тѣ наши на дърво-то, за да бѫдемъ мър-
тви къмъ грѣхове-тѣ, и живи къмъ правдѫ-тѫ,
25 на когото съ ранѫ-тѫ *вы* исцѣлѣхте. Защото
бѣхте както овцы загубены, но сега ся завър-
нѫхте при Пастырь-тъ и Надзиратель-тъ на
душы-тѣ вы.

ГЛАВА 3.

1 Подобно *и вы*, жены, покорявайте ся на мѫ-
жіе-тѣ си, щото, ако нѣкои отъ тѣхъ ся не по-
коряватъ на слово-то, да ся придобыѭтъ безъ
2 слово-то чрѣзъ поведеніе-то на жены-тѣ, Като
видятъ ваше-то поведеніе че е съсъ страхъ и
3 чистотѫ; На които украшаваніе-то да не е вън-
шно, *сирѣчь* плетеніе на космы-тѣ и кытеніе
4 съсъ злато, или прѣмѣна на дрехы-тѣ; Но пота-
енный-тъ человѣкъ на сърдце-то *украсенъ* съ
нетлѣніе-то на кротъкъ и тихъ духъ, което е
5 многоцѣнно прѣдъ Бога. Защото така нѣкога
си и святы-тѣ жены, които ся на Бога надѣя-
хѫ, украсявахѫ себе си и ся покорявахѫ на
6 мѫжіе-тѣ си, Както Сирра ся покоряваше А-
врааму, и наричаше го господинъ; на коѭто вы
станѫхте дъщери, кога правите добро и не ся
7 боите отъ никакъвъ страхъ. Така сѫщо и вы,
мѫжіе, живѣйте благоразумно съсъ *жены-тѣ си*,
и отдавайте почетъ на женскый-тъ полъ ка-
то на по слабъ съсѫдъ, и като на сонаслѣдни-
цы на благодать-тѫ на живота, да не става прѣ-
пятствіе на молитвы-тѣ вы.
8 А най послѣ, бѫдѣте всинца единомыслении,

сострадателни, братолюбиви, милостиви, дру-
9 желюбиви. Не въздавайте зло за зло, или хулѫ
за хулѫ; но на противъ това благославяйте;
понеже знаете че на това быхте позовани, за
10 да наслѣдите благословеніе. Защото който ище
да люби животъ-тъ, и да види добры дни, да
спре языкъ-тъ си отъ зло, и устны-тѣ си отъ
11 да говорятъ льсть. Да ся уклони отъ зло и да
стори добро; да потърси миръ и да го слѣду-
12 ва. Защото очи-тѣ Господни сѫ на праведны-
тѣ и уши-тѣ негови на тѣхнѫ-тѫ молбѫ, а ли-
це-то Господне *е* противъ онѣзи които правятъ
13 зло. И кой ще ви стори зло, ако бѫдете подра-
14 жатели на добро-то? Но ако и да страдате за
правдѫ-тѫ блажени *сте*, "а отъ тѣхный-тъ
15 страхъ не бойте ся нито ся смущавайте." Но
"освятѣте Господа Бога" въ сьрдца-та си; и
вынѫгы *бѫдѣте* готови на отвѣтъ съ кротость
и страхъ, на всякого който вы пыта за вашѫ-
16 тѫ надеждѫ. Имайте совѣсть добрѫ, щото, ко-
гато вы одумуватъ като злодѣйцы, да ся по-
срамятъ които клеветятъ добро-то ви въ Хри-
17 ста поведеніе. Защото е по добрѣ да страдате,
ако е така воля-та Божія, като правите добро,
18 а не като правите зло. Понеже и Христосъ
веднъжь пострада за грѣхове-тѣ, праведный-тъ
за неправедны-тѣ, да ны приведе при Бога, у-
мьртвенъ бывши по плъть, а оживотворенъ по
19 духъ; Съ когото отиде та проповѣда и на ду-
20 хове-тѣ които бѣхѫ въ тьмницѫ-тѫ, Които ся
въспротивихѫ нѣкога си на Божіе-то дълготьр-
пѣніе, което гы чакаше едно врѣме въ дни-тѣ
Ноевы, когато ся правѣше ковчегъ-тъ, въ кой-
то малцина, то есть осмь души, избавихѫ ся
21 чрѣзъ водѫ-тѫ; На коіято като е образъ крь-
щеніе-то, не измываніе-то на плътскѫ-тѫ не-
чистотѫ, но свидѣтелство-то на добрѫ-тѫ со-
вѣсть къмъ Бога, спасава и насъ днесь, чрѣзъ
22 въскрьсеніе-то на Іисуса Христа; Който е от-
десно на Бога, отъ какъ ся възнесе на небе-
то, и комуто ся покорихѫ ангели-тѣ и властит-
тѣ и силы-тѣ.

ГЛАВА 4.

1 И тъй, понеже Христосъ пострада за насъ по
плъть, оражѣте ся и вы съсъ сѫщѫ-тѫ мысль;
защото пострадалый-тъ по плъть прѣстанѫлъ е
2 отъ грѣхъ-тъ; За да живѣете прѣзъ останѫло-
то въ плъть-тѫ врѣме, не вече по человѣческы
3 похоти, но по Божіѭ-тѫ воліѭ. Защото е доста
намъ прѣминѫло-то врѣме на животъ-тъ, дѣто
смы правили воліѭ-тѫ на язычницы-тѣ, и смы
живѣли въ нечистоты, въ похоти, въ винопіій-
ства, въ кощунства, въ упиванія, и въ омраз-
4 ны-тѣ идолослуженія. За това ся и чудятъ, че
вы не тичате съ *тѣхъ* въ исто-то разливаніе на
5 блудство-то, и *вы* хулятъ; Които ще дадѫтъ
отвѣтъ на оногова който е готовъ да сѫди жи-
6 вы-тѣ и мьртвы-тѣ. Понеже за това ся пропо-
вѣда благовѣстіе-то и на мьртвы-тѣ, за да ся
сѫдятъ по человѣческы въ плъть, а да жи-
вѣѭтъ по Бога въ духъ.
7 А свьршаніе-то на всичко е приближило; и
тъй разумно живѣйте и трѣзвении бѫдѣте въ
8 молитвы-тѣ. А прѣди всичко имайте усьрднѫ
любовь помежду си; защото любовь-та ще по-
9 крые множество грѣхове. Бывайте едни на дру-
10 гы гостолюбиви безъ роптаніе. Всякой споредъ
дарбѫ-тѫ коіѭто е пріялъ, служѣте съ неѭ е-
динъ на другый, като добри строители на мно-
11 горазличнѫ-тѫ Божіѭ благодать. Ако говори
нѣкой, *нека говори* като словеса Божіи; ако слу-
гува нѣкой, *нека слугува* като отъ силѫ-тѫ
коіѭто *му* Богъ дава, да ся слави во всичко
Богъ чрѣзъ Інсуса Христа, комуто е слава-та
и дьржава-та во вѣкы вѣковъ. Аминь.
12 Възлюбленни, не ся чудѣте за огненно-то
искушеніе, което става на васъ за испытніѭ,
13 като че ви ся случава *нѣщо* чудно; Но радву-
вайте ся, споредъ дѣто сте причастници на
Христовы-тѣ страданія, за да ся зарадувате ве-
14 селяще ся и когато слава-та негова ся яви. Бла-
жени сте ако вы укоряватъ за име-то Христо-

во; защото *Духъ*-тъ на славж-тж и на Бога
почива на васъ; отъ къмъ тѣхъ ся *хули*, а отъ
15 къмъ васъ ся прославява. Защото никой отъ
васъ да не страда като убійца, или като кра-
децъ, или злодѣецъ, или като испитователь на
16 чужды работы. Но ако страда като Христіа-
нинъ, да ся не срамува, но да слави Бога въ
17 това нѣшо. Защото *дойде* врѣме-то да ся запс-
чене сждба-та отъ домъ-тъ Божій; и ако *начене*
пьрвомъ отъ насъ, каква ще бжде сетнина-та
на тѣзи които ся не покоряватъ на евангеліе-
18 то Божіе? И ако праведный-тъ едвамъ ся спа-
сава, нечестивый-тъ и грѣшный-тъ дѣ ще ся
19 яви? Така и тѣзи които страдатъ по Божіж-тж
воліж, да прѣдаватъ душы-тѣ си *нему*, като на
вѣренъ Създатель, въ благодѣяніе.

ГЛАВА 5.

1 Презвитеры-тѣ, които сж между васъ, умоля-
вамъ азъ, който съ тѣхъ на едно съмь презви-
теръ и свидѣтель на страданія-та Христовы, и
причастникъ на славж-тж която има да ся яви,
2 Пасѣте Божіе-то между васъ стадо, надзира-
вайте го не съ принужденіе, но самоволно; нито
3 за гнжсни печалбж, но съ усьрдіе; Нито като
че обладавате наслѣдіе-то *Божіе*, но бывайте
4 примѣръ на стадо-то. И когато ся яви Пасты-
реначалникъ-тъ, ще пріемете вѣнецъ на славж-
тж който не повѣхнува.
5 Подобно и вы, млади, покорявайте ся на пре-
звитеры-тѣ, и всичкы единъ на другый като ся
покорявате, облѣчѣте смиреномудріе-то; защо-
то Богъ ся противи на горды-тѣ, а на смирен-
6 ны-тѣ дава благодать. И тъй смирѣте ся подъ
державнж-тж ржкж Божіж, за да вы възвыси
7 на врѣме; И всякж вашж грыжж възложѣте на
него, защото той ся грыжи за васъ.
8 Бждѣте трѣзвенни, бодри; защото соперникъ-
тъ ви діаволъ-тъ, като львъ рыкае, и обхожда
9 да търси кого да погълне; Комуто ся съпроти-

вѣте, *столице* твърди въ вѣрѫ-тѫ, понеже знаете че исты-тѣ страданія ся случават на братія-та ви които сѫ на свѣтъ-тъ.
10 А Богъ на всякѫ благодать, който чрѣзъ Христа Іисуса е призовалъ насъ въ вѣчнѫ-тѫ своіѫ славѫ, като пострадате малко, той да вы осъвършенствува, да вы утвърди, да вы укрѣ-
11 пи, и да вы направи непоколебимы. Нему слава и държава да бѫде во вѣкы вѣковъ. Аминь.
12 Писахъ ви на кѫсо чрѣзъ Силуана вѣрнаго, както мыслѭ, брата, и увѣщавамъ вы и свидѣтелствувамъ ви, че тая е истина-та Божія
13 благодать, въ коіѫто стоите. Поздравява вы съизбранна-та *съ васъ церква* у Вавилонъ, и сынъ
14 мой Марко. Поздравѣте ся единъ другый съ цѣлованіе на любовь. Миръ на всичкы васъ които сте въ Христа Іисуса. Аминь.

ВТОРО-ТО СОБОРНО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПЕТРА.

ГЛАВА 1.

1 Симонъ Петръ, рабъ и апостолъ Іисусъ Христовъ, вамъ, които сте получили еднаквѫ-тѫ съ насъ драгоцѣннѫ вѣрѫ чрѣзъ правдѫ-тѫ на
2 Бога нашего и Спаса Іисуса Христа; Благодать и миръ да ся умножи на васъ съ познаніе-то на Бога, и на Іисуса Господа нашего.
3 Както божественна-та негова сила е дарила намъ всичко що е за животъ-тъ *потрѣбно* и за

благочестіе-то, чрѣзъ познаніе-то на тогози,
който е призовалъ насъ съсъ славѫ и добро-
4 дѣтель, Чрѣзъ които ся даривѫ намъ най го-
лѣмы-тѣ и драгоцѣнны-тѣ обѣщанія, за да бѫ-
дете поради тѣхъ причастници на божествен-
но-то естество, и да отбѣгнете отъ похотно-то
5 растлѣніе което е на свѣтъ-тъ. И за това ис-
то-то, турѣте всичко-то си стараніе, и прило-
жѣте на вѣрѫ-тѫ си добродѣтель, на добродѣ-
6 тель благоразуміе, На благоразуміе въздържа-
ніе, на въздържаніе търпѣніе, на търпѣніе бла-
7 гочестіе, На благочестіе братолюбіе, и на бра-
8 толюбіе любовь. Защото тѣзи *добрины* ако ся
намѣрuватъ у васъ и ся умножаватъ, правятъ
вы да не сте празни нито безплодни въ позна-
9 ваніе-то на Господа нашего Іисуса Христа. По-
неже въ когото ся тѣ не намѣрuватъ, *той е*
слѣпъ, кѫсогледъ, и забравилъ е очищеніе-то
10 на вѣтхы-тѣ си грѣхове. За това, братіе, по-
старайте ся повече да утвърждавате призваніе-
то и избираніе-то ваше; защото това като струва-
11 те, никога нѣма да прѣгрѣшите. Защото така ще
изобилно да ви ся даде входъ въ вѣчно-то цар-
ство на Гопода нашего и Спаса Іисуса Христа.
12 Заради това не ще ся облѣнѭ да ви напо-
мнувамъ всякога за тѣзи *работы*, ако и *да гы*
знаете, и да сте утвърдени въ настоящѫ-тѫ
13 истинѫ. Мыслѭ обаче праведно, до когато сьмь
въ тѫѭ хыжинѫ *тѣлеснѫ* да вы възбуждамъ
14 съ напомнуваніе; Понеже знаѭ, че скоро ще
оставѭ хыжинѫ-тѫ си, както Господь нашъ
15 Іисусъ Христосъ ми извѣсти. Ще ся постараѭ
обаче, щото вы и слѣдъ умираніе-то ми да мо-
жете всякога да помните тѣзи *работы*.
Защото като ви обадихмы силѫ-тѫ и идва-
16 ніе-то на Господа нашего Іисуса Христа, не
слѣдовахмы хытроизмыслены басни, но бѣхмы
самовидци на негово-то величествіе: Защото
17 прія отъ Бога Отца честь и славѫ, когато дой-
де нему отъ великолѣпнѫ-тѫ славѫ такъвъ
гласъ: "Тойзи е Сынъ мой възлюбленный-тъ,

18 въ когото азъ благоволихъ." И тойзи гласъ
чухмы ный че дойде отъ небе-то, когато бѣх-
19 мы съ него на святѫ-тѫ горѫ. Още имамы и
по извѣстно пророческо-то слово, на което до-
брѣ струвате да внимавате, като на свѣтило
което свѣти въ тьмно мѣсто, додѣ ся зазори
день-тъ, и зорница-та изгрѣе въ сьрдца-та ва-
20 ши. И това най първо да знаете, че никое про-
рочество отъ писаніе-то не бива отъ собствен-
но-то разясненіе *на тогози който пророчествува.*
21 Защото никога не е идвало пророчество отъ че-
ловѣческѫ волѭ, но отъ Духа Святаго движе-
ни, говорихѫ святи-тѣ человѣци Божіи.

ГЛАВА 2.

1 Но имало е и лъжливи пророци между на-
родъ-тъ, както и между васъ ще има лъжливи
учители, които ще въведѫтъ скрыто губителны
ереси, и ще ся отричатъ и отъ Господаря *си*
който гы е купилъ, та ще навлѣкѫтъ на себе
2 си скорашнѫ погыбель. И мнозина ще послѣ-
дуватъ тѣхны-тѣ развращенія, поради които
3 пѫть-тъ на истинѫ-тѫ ще ся похули. И отъ
любостяжаніе ще вы употрѣбяватъ като търго-
віѭ съ прѣсторены думы; тѣхно-то осѫждавіе,
отколѣ *приготвено,* не ся забавя, и тѣхна-та по-
гыбель не дрѣме.
4 Защото ако Богъ не пощадѣ ангелы-тѣ които
сългрѣшихѫ, но гы хвърли въ преисподнѭѭ *вър-
зани* съ веригы мрачны, и прѣдаде гы да бѫ-
5 дѫтъ вардени за сѫдъ, И *ако* не пощадѣ ста-
рый-тъ свѣтъ, но като нанесе потопъ върхъ
свѣтъ-тъ на нечестивы-тѣ, съхрани *съсъ седмь
души* осмый-тъ Ноя, проповѣдника на правдѫ-
6 тѫ; И осѫди на разореніе градове-тѣ Содом-
скы и Гоморскы, и направи гы на пепелъ, та
гы постави примѣръ на онѣзи, които послѣ
7 щѣхѫ да нечествуватъ; И освободи праведнаго
Лота, комуто бѣ досадило нечисто-то поведеніе
8 на нечестивы-тѣ; (Защото праведный-тъ, кой-
то живѣяше между тѣхъ, отъ день на день из-

мжчваше праведнж-тж си душж, като гледаше
9 и чуваше тѣхны-тѣ беззаконны дѣла); Знае Го-
сподь да освободява благочестивы-тѣ отъ на-
пасть, а неправедны-тѣ да държи за сждный-
10 тъ день да ся мжчатъ: А наипаче на тѣзи кои-
то съ пожеланіе на нечистотж слѣдуватъ по-
диръ плъть-тж, и прѣзиратъ власть-тж: тѣ сж
дързостливи, безочливи, и не треперятъ кога
11 хулятъ чиновничества-та. Дѣто ангели-тѣ, ако
и по голѣми да сж въ крѣпость и силж, не про-
износятъ противъ тѣхъ хулителенъ сждъ прѣдъ
12 Господа; Тѣзи обаче, като природны безслове-
сны животны, родены за ловъ и истрѣбваніе,
хулятъ за нѣща които не знаятъ, и ще погы-
13 нжтъ въ свой-тъ си развратъ, И ще пріемжтъ
заплатж-тж на неправдж-тж; иматъ то за на-
слажденіе деня да раскошествуватъ; тѣ сж
скверннтели и порочници; наслаждаватъ ся съ
льсти-тѣ си, когато сж на угощеніе съ васъ
14 наедно; Иматъ очи пълны съ блудъ и съ не-
прѣстаненъ грѣхъ; подльстятъ душы неутвър-
дены; иматъ сърдце-то си научено на любостя-
15 жаніе; чада на клѣтвж сж. Оставивше правый-
тъ пжть заблудихж, и послѣдовахж пжть-тъ
на Валаама сынъ-тъ Восоровъ, който възлюби
16 заплатж-тж на неправдж-тж; Но изобличенъ
бы за свое-то си беззаконіе; нѣмъ подяремникъ
съ гласъ человѣческый проговори, и въспрѣ
17 безуміе-то на пророкъ-тъ. Тѣ сж безводни кла-
денци, облаци отъ вихрушкы тласкани, за кои-
18 то мрачна тьма ся варди во вѣкъ. Защото като
говорятъ съ надуто празнословіе, прѣлъгватъ съ
плътскы-тѣ похоти, съ невъздържанія-та, тѣзи
които сж наистинж избѣгнжли отъ живущы-тѣ
19 въ заблужденіе, Като имъ обѣщаватъ свободж, а
тѣ сами сж роби на развратъ-тъ; защото отъ
когото бива побѣденъ нѣкой, нему и робъ ста-
20 ва. Понеже, като избѣгнжхж отъ мръсотіи-тѣ
на свѣтъ-тъ чрѣзъ познаніе-то на Господа и
Спаса Іисуса Христа, ако сж ся сплели пакъ
въ тѣхъ и оставатъ побѣдени, послѣдно-то имъ

21 състояніе е станжло по лошо отъ първо-то. По-
неже по добро бы было за тѣхъ да не бѣхж
познали пжть-тъ на правдж-тж, нежели като *го*
познахж да ся повърнжтъ отъ прѣдаденж-тж
22 тѣмъ святж заповѣдь. Но съ тѣхъ ся случава
това което казува истинна-та пословица: Псе-
то ся върнж на блевотинж-тж си, и, свиня-та
окжпана *върнж ся* да ся валя въ тинж-тж.

ГЛАВА 3.

1 Ето, възлюбленни, пишж ви това второ по-
сланіе, въ които *двѣ посланія* възбуждамъ чрѣзъ
2 напомнуваніе чистый-тъ вашъ смыслъ: Да по-
мните прѣдизговорены-тѣ отъ святы-тѣ проро-
цы словеса, и заповѣдь-тж отъ насъ апостолы-
3 тѣ на Господа и Спаса. Най първо знайте това,
че въ послѣдни-тѣ дни ще дойдж̑тъ подиграва-
тели, които ще ходятъ по свои-тѣ си похоти,
4 И ще казуватъ: Дѣ е обѣщаніе-то на идваніе-
то му? защото отъ какъ сж ся бащи-тѣ *ни* по-
минжли, всичко-то си така стои отъ начало-то
5 на созданіе-то. Защото самоволно не разумѣ-
ватъ това, че небеса-та отъ край си, и земя-
та която отъ *вънѣ* водж-тж и въ водж-тж съсъ
6 слово-то Божіе станжхж. Чрѣзъ които тогаш-
ній-тъ свѣтъ погынж потопенъ отъ водж-тж.
7 А днешни-тѣ небеса и земя-та, съ исто-то сло-
во сж вардены, да ся пазятъ за огнь-тъ до
день-тъ на сждбж-тж и на погыбваніе-то на
8 нечестивы-тѣ человѣцы. Още едно и това да не
забравяте, възлюбленни, че прѣдъ Господа е-
динъ день е като тысяща години, и тысяща
9 години, като единъ день. Господь не забавя о-
бѣщаніе-то *си*, както що смѣтатъ нѣкои *това*
бавяніе, но търпи ны за много врѣме, понеже
не иска да погынжтъ нѣкои, но всичкы да дой-
10 джтъ на покаяніе. А день-тъ Господенъ ще дой-
де, като крадецъ нощя, въ който небеса-та ще
прѣйджтъ съ бученіе, а стихіи-тѣ разгоряваны
ще ся стопятъ, и земя-та и дѣла-та по нейж

11 ще изгорятъ. И тъй понеже всичко това ще ся
стопи, какви трѣбува да сте вы въ святж об-
12 ходж и въ благочестіе, Като чакате и бързате
за идваніе-то на Божій-тъ день, въ който не-
беса-та въспламеняваны ще ся развалятъ, и
13 стихіи-тѣ разгоряваны ще ся стопятъ? А спо-
редъ обѣщаніе-то му очакуваны новы небеса и
14 новж землж, въ които живѣе правда. За това,
възлюбленни, тѣзи нѣща като очакувате, при-
лѣжавайте да ся намѣрите чисти и непорочни
15 прѣдъ него миромъ; И дълготърпѣніе-то на Го-
спода нашего имайте за спасеніе: както и въз-
любленный-тъ нашъ братъ Павелъ ви писа спо-
16 редъ даденж-тж нему мудрость, Както и въ
всичкы-тѣ *си* посланія, кога говори въ тѣхъ
за тѣзи работы; въ които има нѣкои нѣща
мжчноразумителны, които неучени-тѣ и неу-
твърдени-тѣ искривяватъ, както и другы-тѣ
17 писанія, за своіж-та си погыбель. И тъй вы,
възлюбленни, като сте прѣдизвѣстени *за товà*,
пазѣте ся, да ся не увлѣчете съсъ заблужде-
ніе-то на беззаконны-тѣ, и отпаднете отъ у-
18 твърждение-то си. Но растѣте въ благодать-тж
и въ познаніе-то на Господа нашего и Спаса
Іисуса Христа. Нему слава *да бжде* и нынѣ и
въ день вѣчный. Аминь.

ПЬРВО-ТО (СЪБОРНО) ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

ГЛАВА 1.

1 Това което бѣ отъ начало, което смы чули,
което съ очи-тѣ си видѣхмы, което изгледахмы,
и ржцѣ-тѣ ни похванжхж, за Слово-то на животъ-
2 тъ; (И животъ-тъ ся яви, и видѣхмы, и сви-
дѣтелствувамы, и ви извѣстявамы вѣчный-тъ
3 животъ, който бѣ у Отца и яви ся намъ; То-
ва което смы видѣли и чули, него ви извѣстя-
вамы, да имате и вы съ насъ общеніе; а пакъ
наше-то съобщеніе е съ Отца и съ Іисуса Хри-
4 ста неговъ-тъ Сынъ. И това ви пишемъ, да бж-
5 де ваша-та радость испълнена. И това е извѣ-
стіе-то, което чухмы отъ него и *го* извѣстява-
мы вамъ, че Богъ е видѣлина, и никаква тьм-
6 нина нѣма въ него. Ако речемъ че имамы съ-
общеніе съ него, а ходимъ въ тьмнинж, лъ-
7 жемъ, и не вършимъ истинж-тж. Ако ли ходимъ
въ видѣлинж, както е той въ видѣлинж, имамы
единъ съ другый съобщеніе, и кръвь-та на Сы-
на му Іисуса Христа очистя ны отъ всякой
8 грѣхъ. Ако речемъ че грѣхъ нѣмамы, сами се-
9 бе си лъжемъ, и истина-та не е въ насъ. Ако
исповѣдвамы грѣхове-тѣ наши, вѣренъ и праве-
денъ е, да ни прости грѣхове-тѣ *ни*, и да ны
10 очисти отъ всякж неправдж. Ако речемъ че не
смы съгрѣшили, правимъ го лъжь, и негово-то
слово не е въ насъ.

ГЛАВА 2.

1 Чадца мои, това ви пишж, да не съгрѣшите:
и ако съгрѣши нѣкой, имамы ходатай при От-
2 ца, Іисуса Христа, Праведнаго. И той е уми-

лостивленіе за наши-тѣ грѣхове, и не тькмо за
3 наши-тѣ, но и за всичкый-тъ свѣтъ. И по това
знаемъ че смы го познали, ако пазимъ неговы-
4 тѣ заповѣди. Който казува: Познахъ го, а за-
повѣди-тѣ му не пази, лъжь е, и истина-та не
5 е въ него. А който пази негово-то слово, въ
него наистинѫ Божія-та любовь е съвършенна.
6 По това знаемъ че смы въ него. Който казува
че въ него прѣбѫдва, длъженъ е, както е онъ
7 ходилъ, така и той да ходи. Братіе, не ви пи-
шѫ новѫ заповѣдь, но заповѣдь ветхѫ, коіѫто
отъ начало имахте; ветха-та заповѣдь е слово-
8 то което сте отъ начало чули. Пакъ новѫ за-
повѣдь ви пишѫ, което е и въ него и въ васъ
истинно; защото тьмнина-та прѣхожда, и и-
9 стинна-та видѣлина вече свѣти. Който казува че
е въ видѣлинѫ, а ненавижда брата си, въ тьм-
10 нинѫ е до нынѣ. Който люби брата си, *той*
прѣбѫдва въ видѣлинѫ, и нѣма соблазнь въ не-
11 го. А който ненавижда брата си, въ тьмнинѫ
е, и въ тьмнинѫ ходи, и не знае кѫдѣ отхо-
жда, защото тьмнина-та му е заслѣпила очи-тѣ.
12 Пишѫ ви, чадца, защото ви ся простихѫ грѣ-
13 хове-тѣ заради негово-то име. Пишѫ ви, отци,
защото вы познахте тогози, който е отъ нача-
ло. Пишѫ вамъ, млади, защото побѣдихте *лука-*
ваго. Пишѫ вамъ, дѣца, защото познахте Отца.
14 Писахъ вамъ, отци, защото познахте тогози,
който е отъ начало. Писахъ вамъ, млади, за-
щото сте крѣпкы, и слово-то Божіе прѣбѫдва
15 въ васъ, и побѣдихте лукаваго. Не обичайте
свѣтъ-тъ, нито което е въ свѣтъ-тъ. Ако люби
нѣкой свѣтъ-тъ, любовь-та на Отца не е въ
16 него. Защото всичко що е въ свѣтъ-тъ, похоть-
та на плъть-тѫ, и похоть-та на очи-тѣ, и гор-
дость-та на живота, не е отъ Отца, но отъ
17 свѣтъ-тъ е. Но свѣтъ-тъ прѣхожда и негова-та
похоть; а който прави волѭ-тѫ Божіѭ, въ вѣ-
18 кы прѣбѫдва. Дѣца, послѣдно врѣме е; и както
сте чули че Антихристъ иде, и сега има много
антихристи; отъ това познавамы че е послѣдно

19 врѣме. Отъ насъ излѣзохѫ, но не бѣхѫ отъ
насъ; защото ако бы были отъ насъ, щѣхѫ да
си останѫтъ съ насъ; но *излѣзохѫ*, да ся я-
20 вятъ че не сѫ всичкы-тѣ отъ насъ. И вы има-
21 те помазаніе отъ Святаго, и знаете всичко. Не
сымь ви писалъ защото не знаете истинѫ-тѫ,
но защото ѭ знаете, и защото всяка лъжа не
22 е отъ истинѫ-тѫ. Кой е лъжецъ, освѣнь оногози
който отрича че Іисусъ не е Христосъ?
Той е антихристъ, който ся отрича отъ Отца
23 и отъ Сына. Всякой който ся отрича отъ Сына,
нѣма нито Отца; [а който исповѣдува Сы-
24 на, има и Отца.] И тъй онова което сте вы отъ
начало чули, нека прѣбѫде въ васъ. Ако прѣбѫде
въ васъ това което сте отъ начало чули,
25 *то* ще прѣбѫдете и вы въ Сына и въ Отца. И
това е обѣщаніе-то, което ни той обѣща, жи-
26 вотъ вѣчный. Това ви писахъ поради тѣзи, кои-
27 то вы льстятъ. И помазаніе-то което вы пріяхте
отъ него, прѣбѫдва въ васъ, и нѣмате нуждѫ
да вы учи нѣкой; но както исто-то помазаніе
вы учи за всичко, и е истинно, и не е
лъжливо; и както вы е научило, ще прѣбѫдете
28 въ него. И сега, чадца, прѣбѫдвайте въ него;
та когато ся яви да имамы дързновеніе, и да ся
не посрамимъ отъ него въ пришествіе-то му.
29 Ако знаете че е праведенъ, знайте че всякой
който прави правдѫ отъ него е роденъ.

ГЛАВА 3.

1 Виждте каквѫ любовь е далъ намъ Отецъ, да
ся наречемъ *и да смы* чада Божіи. За това свѣтъ-
2 тъ не познава насъ, защото не позна него. Възлюбленни,
сега смы чада Божіи; и още не ся
е явило какво ще бѫдемъ; но знаемъ че, кога
ся яви, ще смы подобни нему; защото ще го
3 видимъ както е. И всякой който има тѫзи надеждѫ
на него, очиства себе си, както е онъ
4 чистъ. Всякой който прави грѣхъ, прави и без-
5 законіе; защото грѣхъ-тъ е беззаконіе. И знаете
че той ся яви, да земе наши-тѣ грѣхове; и

6 грѣхъ нѣма въ него. Всякой който прѣбѫдва
въ него, не съгрѣшава; всякой който съгрѣша-
7 ва, не го е видѣлъ, нито го е позналъ. Чадца,
да вы не льсти никой; който прави правдѫ
8 праведенъ е, както и онъ е праведенъ. Който
прави грѣхъ, отъ діавола е; защото отъ начало
діаволъ-тъ съгрѣшава. За това ся яви Сынъ
9 Божій, да оъсыпе дѣла-та на діавола. Всякой
който е роденъ отъ Бога, грѣхъ не прави, за-
щото сѣме негово прѣбѫдва въ него; и не мо-
же да съгрѣшава, защото е отъ Бога роденъ.
10 Въ това ся познаватъ чада-та Божіи и чада-та
діаволскы. Всякой що не прави правдѫ, не е
11 отъ Бога, нито който не люби брата си. За-
щото това е заръчаніе-то което отъ начало
12 чухте, да любимъ единъ другыго. Не както
Каинъ, *който* бѣ отъ лукаваго, и закла брата
си. И защо го закла? Защото неговы-тѣ дѣла
13 бѣхѫ лукавы, а братовы-тѣ му праведны. Не
дѣйте ся чуди, братіе мои, ако свѣтъ-тъ вы
14 ненавижда. Ный знаемъ че прѣминѫхмы отъ
смьрть въ животъ, защото любимъ братія-та:
който не люби брата *си* останува въ смьрть.
15 Всякой който ненавижда брата си, человѣкоу-
біецъ е, и знаете че никой человѣкоубіецъ нѣ-
16 ма животъ вѣченъ да прѣбѫдва въ него. Отъ
това познавамы любовь-тѫ, че той животъ-тъ
си положи за насъ; и ный смы длъжни да по-
17 ложимъ *нашій-тъ* животъ за братія-та. Но който
има свѣтовны-тѣ добрины, и гледа брата си че
има нуждѫ, а заключи сърдце-то си отъ него,
какъ ще прѣбѫдва въ него любовь-та Божія?
18 Чадца мои, да не любимъ съ думѫ, нито съ я-
19 зыкъ, но съ дѣло и съ истинѫ. И отъ това по-
знавамы че смы отъ истинѫ-тѫ, и ще увѣримъ
20 сърдца-та си прѣдъ него. Защото ако ны осѫ-
жда сърдце-то, извѣстно че Богъ е по голѣмъ
21 отъ сърдце-то ни, и знае всичко. Възлюбленни,
ако сърдце-то ни не ны осѫжда, имамы дръ-
22 зновеніе у Бога; И, каквo-то да поищемъ, пріи-
мамы отъ него, защото пазимъ заповѣди-тѣ не-

23 говы, и правимъ угодно-то прѣдъ него. И тая
е негова-та заповѣдь, да вѣрувамы въ име-то
на Сына му Іисуса Христа, и да любимъ единъ
24 другыго, както е далъ намъ заповѣдь. И кой-
то пази неговы-тѣ заповѣди, прѣбъдва въ не-
го, и той въ него; и отъ това познавамы че
прѣбъдва въ насъ, отъ Духа когото е далъ
намъ.

ГЛАВА 4.

1 Възлюблении, всякому духу не вѣрувайте, но
испытувайте духове-тѣ отъ Бога ли сѫ; защо-
то много лъжепророци излѣзохѫ по свѣтъ-тъ.
2 Отъ това познавайте Духъ-тъ Божій; всякой
духъ който исповѣдува че Іисусъ Христосъ
3 дойде въ плъть, отъ Бога е; И всякой духъ
който не исповѣдува че Іисусъ Христосъ дой-
де въ плъть, не е отъ Бога; и той *е духъ*-тъ
антихристовъ, за когото чухте че иде, и сега
4 е веке на свѣтъ-тъ. Вы сте отъ Бога, чадца, и
побѣдили сте гы; защото по голѣмъ е оный
5 който е въ васъ, а не който е въ свѣтъ-тъ. Тѣ
сѫ отъ свѣтъ-тъ, за това отъ свѣтъ-тъ гово-
6 рятъ, и свѣтъ-тъ тѣхъ слуша. Ный смы отъ
Бога; който познава Бога, насъ слуша: който
не е отъ Бога, не ны слуша. Отъ това позна-
вамы духъ-тъ на истинѫ-тѫ и духъ-тъ на за-
блужденіе-то.
7 Възлюбленни, да любимъ единъ другыго; за-
щото любовь-та е отъ Бога; и всякой който
8 люби, отъ Бога е роденъ, и познава Бога. Кой-
то не люби, не е позналъ Бога, защото Богъ е
9 любовь. Въ това ся яви Божія-та къмъ насъ
любовь, че Сына своего единороднаго проводи
Богъ на свѣтъ-тъ, да бѫдемъ живи чрѣзъ не-
10 го. Въ това е любовь-та, не че ный смы Бога
възлюбили, но че той възлюби насъ, и проводи
Сына своего умилостивеніе за наши-тѣ грѣхо-
11 ве. Възлюбленни, понеже така възлюби насъ
Богъ, и ный смы длъжни да любимъ единъ дру-
12 гыго. Бога никой не е видѣлъ никога; ако лю-

бимъ единъ другыго, Богъ прѣбѫдва въ насъ,
12 и любовь-та негова е съвършенна въ насъ. Отъ
това познавамы, че прѣбѫдвамы въ него, и той
въ насъ, защото отъ Духа своего е далъ намъ.
14 И ный видѣхмы и свидѣтелствувамы, че Отецъ
15 проводи Сына Спаситель на свѣтъ-тъ. Който
исповѣда че Іисусъ е Сынъ Божій, Богъ прѣ-
16 бѫдва въ него, и той въ Бога. И ный познахмы и повѣрувахмы любовь-тѫ, коіхто Богъ има
къмъ насъ. Богъ е любовь; и който прѣбѫдва
въ любовь-тѫ, прѣбѫдва въ Бога, и Богъ въ
17 него. Въ това е съвършенна любовь-та въ насъ,
да имамы дързновеніе въ сѫдный-тъ день; за-
щото както е той, *така* смы и ный въ тойзи
18 свѣтъ. Въ любовь-тѫ страхъ нѣма, но съвър-
шенна-та любовь прогажда вънъ страхъ-тъ; за-
щото страхъ-тъ има мѫкѫ, и който ся страху-
19 ва не е съвършенъ въ любовь-тѫ. Ный любимъ
20 него, защото пьрвомъ той възлюби насъ. Ако
рече нѣкой: Любіѫ Бога, а ненавижда брата
си, лъжь е; защото който не люби брата си,
когото видѣ, Бога когото не е видѣлъ, какъ
21 може да го люби! И тѫіѫ заповѣдь имамы отъ
него, че който люби Бога да люби и брата си.

ГЛАВА 5.

1 Всякой който вѣрува че Іисусъ е Христосъ,
отъ Бога е роденъ; и всякой който люби оно-
гози който е родилъ, люби и роденный-тъ отъ
2 него. Отъ това познавамы че любимъ чада-та
Божіи, когато Бога любимъ, и заповѣди-тѣ не-
3 говы пазимъ. Защото тая е любовь-та Божія,
да пазимъ заповѣди-тѣ негевы; и заповѣди-тѣ
4 му не сѫ тежкы. Защото всяко отъ Бога родено, побѣждава свѣтъ-тъ, и тая е побѣда-та коя-
5 то е свѣтъ-тъ побѣдила, вѣра-та наша. Кой е
който побѣждава свѣтъ-тъ, ако не тойзи който
вѣрува че Іисусъ е Сынъ Божій!
6 Той е който е дошелъ съ водѫ и съ кръвь,
Іисусъ Христосъ; не тъкмо съ водѫ, но съ во-
дѫ и съ кръвь; и Духъ-тъ е който свидѣтел-

7 ствува; понеже Духъ-тъ е истина-та. Защото
трима сѫ които свидѣтелствуватъ [на небе-
са, Отецъ, Слово и Духъ Святый; и тія трима-та
8 сѫ едно. И три сѫ които свидѣтелствуватъ
на земіѭ-тѫ], Духъ-тъ, и вода-та и кръвь-та; и
9 *тія* три-тѣ *съгласны* сѫ въ едно. Ако пріимамы
свидѣтелство-то на человѣцы-тѣ, свидѣтелство-
то Божіе по голѣмо е; защото това е свидѣ-
телство-то Божіе, което свидѣтелствова за Сы-
10 на си. Който вѣрува въ Сына Божія, има сви-
дѣтелство-то въ себе си; който не вѣрува въ
Бога, лъжецъ го е направилъ, защото не е по-
вѣрувалъ въ свидѣтелство-то, което Богъ е
11 свидѣтелствовалъ за Сына си. И това е свидѣ-
телство-то, че животъ вѣченъ е далъ намъ Богъ,
12 и той животъ е въ Сына му. Който има Сынъ-
тъ, има животъ: който нѣма Сына Божія нѣма
животъ.
13 Това писахъ вамъ, които вѣрувате въ име-то
на Сына Божія, да знаете че имате животъ вѣ-
ченъ, и да вѣрувате въ име-то на Сына Божія.
14 И това е дързновеніе-то, което имамы къмъ не-
го, че, ако просимъ нѣщо по неговѫ-тѫ волѭ,
15 слуша ны. И ако знаемъ че ны слуша, каквото
да му попросимъ, знаемъ че получвамы проше-
16 нія-та които смы попросили отъ него. Ако види
нѣкой брата си че съгрѣшава грѣхъ не смъртно,
ще попроси, и *Богъ* ще му даде животъ,
сирѣчь на оныя които съгрѣшаватъ не смъртно.
Има грѣхъ смъртенъ; не казувамъ за него да
17 ся помоли. Всяка неправда е грѣхъ, и има грѣхъ
18 не смъртенъ. Знаемъ че всякой роденый отъ
Бога не съгрѣшава; но който е роденъ отъ Бо-
га пази себе си, и лукавый не ся прикоснува
19 нему. Знаемъ че смы отъ Бога; и цѣлый свѣтъ
20 въ лукаваго лежи. Знаемъ още че Сынъ Божій
дойде, и даде намъ разумѣніе, да познавамы
истиннаго, и въ истиннаго смы, *сирѣчь* въ Сы-
на му Іисуса Христа; той е Богъ истинный, и
21 животъ вѣчный. Чадца, пазѣте себе си отъ и-
долы. Аминь.

ВТОРО-ТО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

1 *Азъ* Старецъ до избраннѫ-тѫ Госпожѫ, и
до чада-та й, които азъ наистинѫ любіѭ; и не
само азъ, но и всичкы които сѫ познали исти-
2 нѫ-тѫ; За истинѫ-тѫ, която прѣбѫдва въ
3 насъ, и ще бѫде во вѣкы съ насъ; Да бѫде съ
васъ благодать, милость, миръ отъ Бога Отца,
и отъ Господа Іисуса Христа Сына Отча, въ
истинѫ и любовь.
4 Много ся възрадовахъ, че намѣрихъ отъ ча-
да-та ти *нѣкои* да ходятъ въ истинѫ-тѫ, както
5 пріяхмы заповѣдь отъ Отца. И сега, госпоже,
умолявамъ тя, не като че ти пишѫ новѫ запо-
вѣдь, но тѫіѫ коіѧто отъ начало имахмы, да
6 любимъ единъ другыго. И тая е любовь-та, да
ходимъ по заповѣди-тѣ неговы. Тая е запо-
вѣдь-та, както сте испьрво чули, да ходите въ
7 неіѫ. Защото много льстци влѣзохѫ въ свѣтъ-
тъ, които не исповѣдуватъ че Іисусъ Христосъ
дойде въ плъть; такъвъ *человѣкъ* е лъжецъ и
8 антихристъ. Внимавайте ссбе си да не изгу-
бимъ онова, което смы изработили, но да полу-
9 чимъ пълнѫ заплатѫ. Всякой който прѣстѫпу-
ва и не прѣбѫдва въ Христово-то ученіе, нѣма
Бога; тойзи който прѣбѫдва въ ученіе-то Хри-
10 стово, той има и Отца и Сына. Ако иде нѣкой
при васъ, и не носи това ученіе, не дѣйте го
11 пріима въ кѫщы, и не го поздравявайте. За-
щото който го поздравява, бива участникъ въ
неговы-тѣ злы дѣла.

12 Ако и да имахъ много да ви нишѫ, не рачихъ
съ книгѫ и съ мастило; но надѣѭ ся да дойдѫ
при васъ, и уста съ уста да ви говорѭ, да бѫ-
13 де радость-та наша испълнена. Поздравяватъ
тя чада-та на избраннѫ-тѫ твоѭ сестрѫ. Аминь.

ТРЕТО-ТО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІОАННА.

1 *Азъ* Старецъ възлюбленному Гаію, когото на-
2 истинѫ любѭ. Възлюбленне, молитствувамъ въ
всичко да благоуспѣвашь и да си здравъ, както
3 благоуспѣва душа-та ти. Защото много ся въз-
радувахъ, когато дойдохѫ братія-та и свидѣ-
телотвувахѫ за твоѭ-тѫ истинѫ, както ты хо-
4 дишь въ истинѫ-тѫ. По голѣмѫ радость нѣ-
мамъ отъ това, да слушамъ че чада-та ми хо-
5 дятъ въ истинѫ-тѫ. Възлюбленне, вѣрно вър-
шишь каквото правишь на братія-та и на чуж-
6 денцы-тѣ, Които свидѣтелствувахѫ прѣдъ цер-
квѫ-тѫ за твоѭ-тѫ любовь, и които ако прѣ-
испратишь достойно Богу, добрѣ ще сторишь.
7 Защото за негово-то име излѣзохѫ, безъ да зе-
8 матъ нищо отъ язычницы-тѣ. Ный прочее длъ-
жни смы да пріимамы таквызи, за да смы спо-
мощници на истинѫ-тѫ.
9 Писахъ до церквѫ-тѫ; но Діотрефъ, който
обыча да първенствува въ тѣхъ, не ны пріима.
10 За това, ако бы да дойдѫ, ще напомнѭ за не-
говы-тѣ дѣла които прави, като блядослови
противъ насъ съ лошы думы; и като не е до-

волеть съ това, не само той не пріима братія-
та, но въспира и тѣзи които ищатъ *да гы*
11 *пріиматъ*, и отъ церква-тѫ гы пѫди. Възлю-
бленне, не подражавай зло-то, но добро-то. Кой-
то прави добро отъ Бога е, а който прави зло,
12 не е видѣлъ Бога. За Димитрія ся *добро* сви-
дѣтелствува отъ всичкы, и отъ самѫ-тѫ исти-
нѫ; а свидѣтелствувамы още и ный, и знаете
че наше-то свидѣтелство е истинно.
13 Много имахъ да пишѫ, но не щѫ да пишѫ
14 съ мастило и перо; А надѣѭ ся скоро да тя
15 видѭ, и ще поговоримъ уста съ уста. Миръ
тебѣ. Поздравяватъ тя пріятели-тѣ; поздрави
пріятели-тѣ по име.

СОБОРНО-ТО ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ІУДА.

1 Іуда, рабъ Іисусъ Христовъ, а братъ Іако-
вовъ, до званны-тѣ, *които сѫ* освятени отъ Бо-
2 га Отца, и съхранени отъ Іисуса Христа; Ми-
лость да ся умножи вамъ, и миръ и любовь.
3 Възлюбленни, понеже полагамъ всяко стара-
ніе да ви пишѫ за общо-то спасеніе, за нуждно
счетохъ да ви пишѫ, и да вы увѣщаѭ да ся
подвизавате за вѣрѫ-тѫ, която еднъжь бы прѣ-
4 дадена на святыи-тѣ. Защото ся примъкнѫхѫ
нѣкои человѣци, които отъ давна сѫ прѣдна-
значени на това осѫжданіе, нечестиви, които
прѣобращатъ благодать-тѫ на Бога нашего въ
невъздържность, и отричатъ ся отъ самаго Вла-

5 дыжж Бога и Господа нашего Іисуса Христа. А
искамъ да ви напомнѭ, ако и да сте познали
вы еднъжь това, че Господь отъ какъ избави
свой-тъ народъ изъ Египетскѫ-тѫ землѭ, погу-
6 би послѣ онѣзи които не повѣрвахѫ. И ангe-
лы-тѣ които не упазихѫ свое-то достоинство,
но напуснѫхѫ собственно-то си жилище, варди
въ вѣчны врьскы отдолу подъ мракъ-тъ, за
7 сѫдъ-тъ на великый-тъ день: Както Содомъ,
Гоморръ, и околни-тѣ нимъ градове, подобно
тѣмъ ся прѣдадохѫ на блудство, и слѣдувахѫ
слѣдъ чуждѫ плъть, прѣдлежатъ за примѣръ,
като търпятъ наказаніе-то на вѣчный-тъ огнь.
8 Така и тѣзи които бълнуватъ и осквьрняватъ
плъть-тѫ, прѣзиратъ власть-тѫ, и началства-
9 та злословятъ. А Михаилъ архангелъ, когато
въ борбѫ съ діавола ся прѣпираше за Моисеe-
во-то тѣло, не смѣи да произнесе *противъ него*
хулително осѫжденіе, но рече: Господь да ти
10 запрѣти. Но тѣ злословятъ това което не зна-
ѭтъ, а което знаѭтъ природно, както безсло-
весны-тѣ животны, въ това растлѣватъ себе
11 си. Горко имъ; защото ходихѫ въ пѫть-тъ
Каиновъ, и зарадъ мъздѫ рукнѫхѫ ся въ за-
блужденіе-то Валаамово, и погынѫхѫ въ упор-
ство-то Кореево.
12 Тѣ сѫ пятна на ваши-тѣ любовны събранія,
като пируватъ съ васъ заедно безъ страхъ, и
напасуватъ себе си; облаци безводни, носени
отъ вѣтрове-тѣ; дървета есенны, бесплодны,
13 дважь умрѣлы, искоренены; Свирѣпы вълны мор-
скы, които испущатъ като пѣнѫ свои-тѣ си
срамоты; звѣзды скытателны, за които е въ
14 вѣкъ завардена мрачна тьмнина. А пророкува
за тѣхъ и Енохъ седмый отъ Адама, и каза:
Ето иде Господь съ много тысящы свои свя-
15 тыи, Да направи сѫдбѫ надъ всичкы, и да и-
зобличи всичкы-тѣ между тѣхъ нечестивы, за
вси-тѣ дѣла на тѣхно-то нечестіе, които сто-
рихѫ, и за вси-тѣ жестокы *думы* които говори-
хѫ противъ него нечестиви-тѣ грѣшници.

16 Тѣ сѫ роптатели, кжмрицы, които ходятъ по
похоти-тѣ си; и уста-та имъ надуто гово-
17 рятъ, и ласкаіѫтъ лица за печалбѫ. Но вы,
възлюбленни, помнѣте думы-тѣ прѣдречены отъ
апостолы-тѣ на Господа нашего Іисуса Христа;
18 Какъ ви казувахѫ че на послѣдню врѣме ще
има подсмивателы, които ще ходятъ по своитѣ
си нечестивы похоти.
19 Тѣ сѫ които ся отлѫчватъ, плътскы, които
20 Духъ нѣматъ. А вы, възлюбленни, назидавайте
себе си на прѣсвятѫ-тѫ вашѫ вѣрѫ, и молѣте
21 ся Духомъ Святымъ, Пазѣте себе си въ лю-
бовь-тѫ Божіѭ, въ ожиданіе на милость-тѫ на
Господа нашего Іисуса Христа за животъ вѣ-
22 ченъ. И къмъ едны бывайте милостиви, съ раз-
23 сѫжденіе; А другы спасавайте съсъ страхъ,
като гы истръгнувате изъ огнь-тъ, и гнусѣ-
те ся даже и отъ дрехѫ-тѫ осквърненѫ отъ
плъть-тѫ.
24 А на Оногози който може да вы съхрани без-
грѣшны, и да вы постави непорочны въ ра-
25 дость прѣдъ неговѫ-тѫ си славѫ, Единому прѣ-
мудрому Богу *и* Спасу нашему, *да бѫде* слава,
и величіе, държава и власть, и нынѣ и во вся
вѣкы. Аминь.

КЪ РИМЛЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ рабъ Іисусъ Христовъ, призванъ а-
постолъ, избранъ *да проповѣда* евангеліе-то Бо-
2 жіе, (Което понапрѣдъ обѣща *Богъ* чрѣзъ проро-
3 цы-тѣ си въ святы-тѣ писанія, За Сына си,
Господа нашего Іисуса Христа който по плъть
4 ся роди отъ сѣме-то Давидово, А по Духъ-тъ
на святынѭ-тѫ, чрѣзъ въскрьсеніе-то отъ мьр-
твы-тѣ, откры ся въ *всичкѫ* силѫ Сынъ Божій;
5 Чрѣзъ когото пріехмы благодать и посланниче-
ство за негово име *да приведемъ* въ послушаніе
6 на вѣрѫ-тѫ отъ всичкы-тѣ народы; Между
които сте и вы призвани отъ Іисуса Христа;)
7 На всичкы васъ които сте въ Римъ, възлюблен-
ни Божіи, призвани святіи; благодать да бѫде
вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Госпо-
да Іисуса Христа.
8 Най пьрво благодарѭ Бога моего чрѣзъ Іи-
суса Христа за всинца ви, защото вѣра-та ва-
9 ша по всичкый-тъ свѣтъ ся възвѣстява. По-
неже свидѣтель ми е Богъ, комуто служѫ
съ духъ-тъ си въ благовѣствованіе-то на Сы-
10 на му, че непрѣстанно вы споменувамъ, И въ
молитвы-тѣ си винѫгы ся молѭ дано съ во-
лѭ-тѫ Божіѭ да ся сподобѭ нѣкога, да дойдѫ
11 до васъ; Защото желаѭ да вы видѭ, за да ви
прѣдамъ духовно нѣкое дарованіе, за утвьрденіе
12 ваше, А то е да ся утѣшѫ взаимно между васъ
13 чрѣзъ общѫ-тѫ вѣрѫ вашѫ и моѭ. И не ис-
камъ, братіе, да не знаете че много пѫти ся
канихъ да дойдѫ до васъ, за да имамъ и отъ

помежду васъ нѣкой плодъ, както и между дру-
гы-тѣ народы, (но до сега все сьмь былъ въс-
14 пиранъ). Длъженъ сьмь и на Еллины и на вар-
15 вары, на учены и на неучены; Така колкото
отъ моіж странж, готовъ *сьмь* да проповѣдамъ
16 евангеліе-то и на васъ които сте въ Римъ. За-
щото не ся срамувамъ отъ благовѣствованіе-то
Христово; понеже е сила Божія за спасеніе на
всякого който вѣрува, първомъ на Іудеина *а*
17 *послѣ* и на язычника. Защото правда-та Божія
въ него ся открыва чрѣзъ вѣрж за вѣрж, как-
то е писано: "Праведный-тъ чрѣзъ вѣрж ще
бжде живъ."
18 Защото гнѣвъ Божій ся открыва отъ небе-то
върхъ всяко нечестіе и неправдж на человѣ-
цы-тѣ които държатъ истинж-тж съ неправдж.
19 Понеже това което е възможно да ся знае за
Бога извѣстно е на тѣхъ; защото Богъ имъ
20 *го* изяви. Понеже невидимы-тѣ негови, *сирѣчь*
присносущна-та негова сила и божественность,
виждатъ ся явно, отъ създаніе міра разумѣ-
ваемы чрѣзъ творенія-та, така що тѣ оставатъ
21 безотвѣтни. Защото като познахж Бога, не про-
славихж *го* като Бога, нито *го* благодарихж; но
осуетихж ся въ свои-тѣ размышленія, и помра-
22 чи ся несмысленно-то тѣхно сърдце. Като ся
23 казуватъ че сж мудри избезумѣхж, И славж-
тж на нетлѣннаго Бога измѣнихж въ подобіе
на образъ на тлѣненъ человѣкъ, и на птицы и
24 на четвероногы и на гадове. За това и споредъ
похоти-тѣ на сърдца-та имъ, прѣдаде гы Богъ
на нечистотж, да ся обезчестяватъ тѣла-та имъ
25 въ самы тѣхъ, Тѣ които промѣнихж истинж-
тж Божіж въ лъжж, и поклонихж ся и послу-
жихж на тварь-тж а не на Творца, който е
26 благословенъ въ вѣкы. Аминь. За това гы прѣ-
даде Богъ на срамотны страсти; защото и же-
ны-тѣ имъ измѣнихж естественно-то употрѣ-
27 беніе на противоестественно. Подобно и мжжіе-
тѣ оставихж естественно-то употрѣбеніе на
женскый-тъ полъ, та ся разжегохж въ похоть-

тѫ си единъ на другый, и струватъ безобраз-
ность мѫжіе на мѫжіе, и пріиматъ си достой-
28 но-то въздаяніе на свое-то заблужденіе. И как-
то не ся постарахѫ да иматъ разумѣніе за Бо-
га, прѣдаде гы Богъ на развратенъ умъ, да
29 правятъ което не подобава, Испълнени сѫсъ
всякѫ неправдѫ, блудство, лукавство, корысто-
любіе, *и* злобѫ; пълни съсъ зависть, убійство,
30 крамолѫ, измамѫ *и* злонравіе; Шепотници, кле-
ветници, богоненавистници, хулители, горди,
самохвалци, измыслители на злины, непокорни
31 на родители-тѣ *си*, Безсовѣстни, вѣроломни, не-
32 милосьрди, непримирителни, немилостиви; Кои-
то още и като знаіѫтъ праведный-тъ Божій
сѫдъ, че тѣзи що правятъ таквызи работы сѫ
достойни за смьрть, не само че гы правятъ, нѐ
и сонзволяватъ на онѣзи които гы правятъ.

ГЛАВА 2.

1 За това безотвѣтенъ си, о человѣче, който и
да си, що сѫдишь *другыго;* защото въ каквото
сѫдишь другыго, себе си осѫждашь; понеже ты
2 който сѫдишь, правишь исто-то. А знаемъ че
Божій сѫдъ е споредъ истинѫ-тѫ врьхъ *тѣзи*
3 които правятъ таквызи *работы*. И мыслишь ли
това, о человѣче, ты който сѫдишь тѣзи що
правятъ таквызи работы, че ще избѣгнешь отъ
Божій-тъ сѫдъ, като правишь и ты исто-
4 то? Или прѣзирашь богатство-то на неговѫ-тѫ
благость, търпѣливость, и дълготьрпѣніе, безъ
да знаешь че Божія-та благость тя води на
5 покаяніе? А по упорство-то си и непокаянно-
то *си* сьрдце, ты трупашь на себе си гнѣвъ, *за*
въ день-тъ на гнѣвъ-тъ и на открытіе-то на
6 праведный-тъ сѫдъ отъ Бога, Който ще възда-
7 де всякому споредъ дѣла-та му; Животъ вѣ-
ченъ на тѣзи, които съ постоянство-то въ до-
бро дѣло търсятъ славѫ, почесть и безсмьртіе;
8 Ярость пакъ и гнѣвъ на тѣзи които упорству-
ватъ и ся не покоряватъ на истинѫ-тѫ, а по-

9 корявать ся на неправдж-тж; Скърбь и утѣ-
снение на всякж душж на человѣка който ра-
боти зло, първомъ на Іудеина *послѣ* и на язы-
10 ника; А слава и почесть и миръ всякому кой-
то прави добро, първомъ на Іудеина *послѣ* и на
11 язычника. Понеже Господь на лице не гледа.
12 Защото тѣзи които сж съгрѣшили безъ законъ,
безъ законъ ще и да погынжть; и които сж
подъ законъ съгрѣшили, по закону сждени ще
13 бждать, (Защото не *сж* праведни прѣдъ Бога
слушатели-тѣ на законъ-тъ, но испълнители-
14 тѣ на законъ-тъ ще бждать оправдани. Поне-
же, когато язычници-тѣ, които нѣмать законъ,
по природж-тж правять което е законно, то и
законъ като нѣмать тѣ, сами сж законъ на се-
15 бе си: Тѣ показувать дѣло-то на законъ-тъ,
написано на сърдца-та имъ, имать и совѣсть-
тж си, която съсвидѣтелствува, и помыслы-тѣ
които ся осждждать или ся и оправдавать по-
16 между си единъ другый), Въ день-тъ, когато,
споредъ мое-то благовѣствованіе, Богъ чрѣзъ
Іисуса Христа ще сжди тайны-тѣ *дѣла* на че-
ловѣцы-тѣ.
17 Ето ты ся зовешь Іудеинъ, и облегашь ся на
18 законъ-тъ, и съ Бога ся хвалишь, И знаешь
волж-тж *негово*, и разсжждашь по добро-то,
19 понеже ся научавашь отъ законъ-тъ; Имашь
още увѣреніе въ себе си, че си водитель на
слѣпы-тѣ, видѣлина на тѣзи които сж въ ть-
20 мнинж, Наставникъ на простацы-тѣ, учитель на
младенцы-тѣ, понеже имашь въ законъ-тъ о-
21 бразъ-тъ на знаніе-то и на истинж-тж. И тъй
ты който учишь другыго, не учишь ли себе
си? Ты който проповѣдувашь да не краджть,
22 крадешь ли? Ты който казувашь да не прѣлю-
бодѣйствувать, прѣлюбодѣйствувашь ли? Ты
който ся гнусишь отъ идолы-тѣ святотатству-
23 вашь ли? Ты, който ся хвалишь съсъ законъ-
тъ, безчестишь ли Бога чрѣзъ прѣстжпуваніе-
24 то на законъ-тъ? Защото, споредъ както е пи-
сано, име-то Божіе поради васъ ся хули между

25 язычницы-тѣ. Понеже обрѣзаніе-то ползува,
ако испълнявашь законъ-тъ; ако ли си прѣстж-
пникъ на законъ-тъ, то твое-то обрѣзаніе ста-
26 ва необрѣзаніе: И тъй, ако необрѣзанный-тъ
съхранява заповѣди-тѣ на закона, негово-то не-
обрѣзаніе нѣма ли да *му* ся вмѣни за обрѣ-
27 заніе? И въ природно състояніе необрѣзанный-
тъ, който испълнява законъ-тъ не ще ли осж-
ди тебе, който имашь писаніе-то *на законъ-тъ*
и обрѣзаніе-то, а пакъ си прѣстжпникъ на за-
28 конъ-тъ? Защото не е Іудеинъ тойзи който е
наявѣ *такъвъ*, нито е обрѣзаніе, което е наявѣ,
29 въ плъть-тж. Но Іудеинъ е *тойзи* който е вж-
трѣшно *Іудеинъ*, и обрѣзаніе това *което е* въ
сърдце-то, по духъ, а не по буквж; на когото
похвала-та не е отъ человѣцы-тѣ, но отъ Бога.

ГЛАВА 3.

1 И тъй какво е прѣимущество-то на Іудеинъ-
тъ? или каква полза има отъ обрѣзаніе-то?
2 Много отъ всякж странж. А най първо защото
3 *на Іудеи-тѣ* ся въвѣри слово-то Божіе. По-
неже ако нѣкои не повѣрувахж, що *има отъ
това?* Да ли ще тѣхно-то невѣрство да уни-
4 чтожи Божіж-тж вѣрж? Да не бжде; но Богъ
нека е истиненъ, а всякой человѣкъ лъживъ;
споредъ както е писано: "За да ся оправдаешь
въ словеса-та си, и да побѣдишь когато ся сж-
5 дишь." Ако ли наша-та неправда показува Бо-
жіж-тж правдж, що има да речемъ? Да ли е
Богъ несправедливъ, когато наноси гнѣвъ? (По
6 человѣчески говорiж.) Да не бжде! понеже какъ
7 ще сжди Богъ свѣтъ-тъ? Защото, ако съ моіж-
тж лъжж стане повече явна истина-та Божія
за неговж славж, то защо вече азъ да ся осж-
8 ждамъ като грѣшникъ? И, (както ны хулятъ, и
както говорятъ нѣкои че ный *тъй* казвамы,)
защо да не правимъ зло-то, за да дойде добро-
то? На таквызь осжжденіе-то е праведно.
9 А що отъ това? надминувамы ли *въ нѣщо я-*

язычницы-тѣ? Никакъ не; защото прѣдизобли-
чихмы и Іудеи-тѣ и язычницы-тѣ, че всичкы
10 сѫ подъ грѣхъ; Както е писано: "Нѣма пра-
11 веденъ ни единъ; Нѣма който да разумѣва, нѣ-
12 ма който да търси Бога. Всичкы ся уклонихѫ,
купно непотрѣбни станѫхѫ, нѣма който да пра-
13 ви добро, нѣма ни единъ." "Гърло-то имъ е
гробъ отворенъ; съ языцы-тѣ си льстѣхѫ;"
14 "подъ устны-тѣ имъ *е* ядъ аспидовъ;" На кои-
то "уста-та сѫ пълны съ клѣтвы и горести."
15 "Нозѣ-тѣ имъ сѫ бързы да пролѣіѫтъ кръвь."
16 "Запустеніе и окаянство въ пѫтища-та имъ;
17 И пѫть миренъ не сѫ познали." (18) "Нѣма
19 страхъ Божій прѣдъ очи-тѣ имъ." И знаемъ че
което казува законъ-тъ, говори на онѣзи кои-
то сѫ подъ законъ-тъ; за да ся затулятъ вся-
кы уста, и да бѫде цѣлъ свѣтъ повиненъ прѣдъ
20 Бога. Защото ни една плъть нѣма да ся опра-
вдае прѣдъ него отъ дѣла-та на законъ-тъ; по-
неже чрѣзъ законъ-тъ быва *само* познаваніе-то
на грѣхъ-тъ.
21 А сега и безъ законъ-тъ ся яви правда-та
Божія, за коіѭто свидѣтелствуватъ законъ-тъ
22 и пророци-тѣ; Сирѣчь правда-та Божія чрѣзъ
вѣрѫ-тѫ въ Іисуса Христа за всичкы и на
всичкы които вѣруватъ; защото нѣма *разлика.*
23 Понеже всичкы съгрѣшихѫ, и лишени сѫ отъ
24 славѫ-тѫ Божіѭ. А оправдаватъ ся даромъ съ
неговѫ-тѫ благодать, чрѣзъ искупуваніе-то кое-
25 то е въ Христа Іисуса, Когото Богъ прѣдложи
умилостивеніе чрѣзъ вѣрѫ-тѫ въ кръвь-тѫ му,
да покаже правдѫ-тѫ си, за опрощаваніе на
сторены-тѣ изъ напрѣдъ грѣхове, чрѣзъ дъл-
26 готьрпѣніе-то Божіе, Да покаже правдѫ-тѫ си
въ настоящо-то врѣме, за да е той праведенъ,
и да оправдава тогози който вѣрува въ Іисуса.
27 И тъй дѣ остава похвала-та? Исключена е.
Чрѣзъ кой законъ? *чрѣзъ законъ-тъ* на дѣла-та
28 ли? Не; но чрѣзъ законъ-тъ на вѣрѫ-тѫ. И
тъй ный заключавамы че человѣкъ ся оправда-
ва чрѣзъ вѣрѫ-тѫ, безъ дѣла-та на закона.

29 Или Богъ е *Богъ* само на Іудеи-тѣ? а не и на
язычницы-тѣ? Наистинѫ и на язычницы-тѣ е.
30 Понеже единъ е Богъ, който ще оправдае обрѣ-
заніе-то отъ вѣрѫ-тѫ, и необрѣзаніе-то чрѣзъ
31 вѣрѫ-тѫ. И тъй съ вѣрѫ-тѫ законъ *ли* разва-
лямы? Да не бѫде; но законъ утвърдявамы.

ГЛАВА 4.

1 И тъй що има да речемъ, че е намѣрилъ А-
2 враамъ нашій-тъ отецъ по плъти? Защото ако
ся е оправдалъ Авраамъ отъ дѣла-та, има съсъ
3 що да ся хвали; но не прѣдъ Бога. Понеже що
казува писаніе-то? "И повѣрува Авраамъ въ
4 Бога, и *то* му ся вмѣни за правдѫ." А на то-
гози който работи, заплата-та *му* не ся вмѣ-
5 нява като благодать, но като длъгъ; А на то-
гозь който не работи, а вѣрува въ тогозь, кой-
то оправдава нечестивый-тъ, негова-та вѣра
6 *му* ся вмѣнява за правдѫ. Както и Давидъ ка-
зува блаженство-то на человѣка, комуто Богъ
7 вмѣнява правдѫ безъ дѣла. "Блажени *тѣзи* на
които беззаконія-та ся простихѫ, и на които
8 грѣхове-тѣ ся прикрыхѫ. Блаженъ человѣкъ
9 той комуто Господь нѣма да вмѣни грѣхъ." И
тъй това блаженство за обрѣзанны-тѣ *ли бива*,
или и за необрѣзанны-тѣ? защото казувамы че
10 на Авраама вѣра-та *му* ся вмѣни за правдѫ. А
какъ му ся вмѣни? когато бѣше въ обрѣзаніе
ли, или въ необрѣзаніе? Не въ обрѣзаніе, но
11 въ необрѣзаніе. И прія бѣлѣгъ-тъ на обрѣза-
ніе-то, *като* печатъ на правдѫ-тѫ чрѣзъ вѣрѫ-
тѫ, коѭто *имаше* като бѣше необрѣзанъ, да
бѫде той отецъ на всичкы-тѣ вѣруѭщы *кога-
то сѫ* въ необрѣзаніе, за да ся вмѣни правда-
12 та и на тѣхъ; И отецъ на обрѣзаніе-то, не
тъкмо на обрѣзанны-тѣ, но и на тѣзи които хо-
дятъ въ стѫпкы-тѣ на вѣрѫ-тѫ на отца на-
13 шего Авраама когато бѣ въ необрѣзаніе. Поне-
же обѣщаніе-то къмъ Авраама или къмъ него-
во-то сѣме, че ще бѫде наслѣдникъ на свѣтъ-

тъ, не *станж* чрѣзъ законъ-тъ, но чрѣзъ пра-
14 вдж-тж на вѣрж-тж. Защото ако сж наслѣдни-
ци тѣзи които сж отъ законъ-тъ, то вѣра-та
15 е осуетена, и обѣщаніе-то е уничтожено; По-
неже законъ-тъ докарва гнѣвъ; защото дѣто
нѣма законъ, *тамъ* нѣма нито прѣстжпленіе.
16 За това *наслѣдіе-то* е отъ вѣрж-тж, за да бжде
по благодать, така що обѣщаніе-то да е здраво
на всичко-то сѣме, не токо на това което е отъ
законъ-тъ, но и на това което е отъ вѣрж-тж
17 на Авраама, който е на всинца ни отецъ, (Как-
то е писано: Поставихъ тя отецъ на много на-
роды), прѣдъ Бога въ когото повѣрува, и кой-
то съживява мъртвы-тѣ, и нарича което не сж-
18 ществува като че сжществува. Той безъ *причи-
нж за* надеждж повѣрува въ надеждж, че ще
бжде отецъ на много народы, по реченое-то: Така
19 *многобройно* ще бжде твое-то сѣме. И безъ да о-
слабне въ вѣрж-тж, не сматряше че тѣло-то му е
вече замъртвѣло, като бѣ почти столѣтенъ, нито
20 мъртвость-тж на Сарринж-тж утробж. Нито си
тури омыслъ съ невѣріе за Божіе-то обѣщаніе,
но утвърди ся въ вѣрж-тж, и даде Богу славж,
21 Увѣренъ че това което обѣща *Богъ*, силенъ е и
22 да го испълни. За това му ся и вмѣни за прав-
23 дж. *Това* пакъ, че му ся вмѣни *за правдж*, не ся
24 написа *тъкмо* за едного него, Но и за насъ, на
които ще ся вмѣнява, като вѣрувамы въ тогози
който е въскрьсилъ отъ мъртвы-тѣ Іисуса Го-
25 спода нашего, Който бы прѣдаденъ за прѣгрѣ-
шенія-та ни и въскрьснж за оправданіе-то ни.

ГЛАВА 5.

1 И тъй оправдани чрѣзъ вѣрж, имамы миръ
съ Бога, чрѣзъ Господа нашего Іисуса Христа;
2 Чрѣзъ когото *ный* съ вѣрж-тж придобыхмы и
входъ-тъ въ тжзи благодать въ коіято стоимъ,
и ся хвалимъ съ надеждж-тж на Божіж-тж сла-
3 вж. И не токо това, но хвалимъ ся и въ скръб-
би-тѣ *си*, като знаемъ че скръбь-та произвожда

4 търпѣніе, А търпѣніе-то опитность, а опит-
5 ность-та надеждж: А надеждж-та не посрамя; за-
щото любовь-та Божія е излѣяна въ сърдца-та
6 ни чрѣзъ даденаго намъ Духа Святаго. Понеже
Христосъ, когато ный бѣхмы още немощни, на
опрѣдѣленно-то врѣме умрѣ за нечестивы-тѣ.
7 Защото едва ще ся намѣрва да умре нѣкой и
за праведенъ *человѣкъ;* (а може бы да дързне
8 нѣкой да умре за благодѣтелнаго;) Но Богъ по-
казува своіж-тж къмъ насъ любовь, защото ко-
гато ный още бѣхмы грѣшници, Христосъ у-
9 мрѣ за насъ; Много повече сега като ся опра-
вдахмы чрѣзъ кръвь-тж му, ще ся избавимъ
10 отъ гнѣвъ-тъ чрѣзъ него. Защото непріятели
като бѣхмы ако ся примирихмы съ Бога чрѣзъ
смърть-тж на Сына му, колко повече *сега* при-
мирени като смы ще ся избавимъ чрѣзъ не-
11 говъ-тъ животъ. И не токо това, но и хвалимъ
ся въ Бога чрѣзъ Господа нашего Іисуса Хри-
ста, чрѣзъ когото пріяхмы сега примиреніе.
12 За това, както чрѣзъ едного человѣка грѣхъ-
тъ влѣзе въ свѣтъ-тъ, и чрѣзъ грѣхъ-тъ смърть-
та, и така минж смърть-та въ всичкы-тѣ че-
13 ловѣцы, понеже всичкы съгрѣшихж. (Защото и
до прѣдъ законъ-тъ грѣхъ-тъ бѣше въ свѣтъ-
тъ; грѣхъ обаче не ся счита когато нѣма за-
14 конъ;) Но смърть-та отъ Адама до Моисея
царува и надъ тѣзи които не бѣхж съгрѣшили
споредъ прѣстжпваніе-то на Адама, който е о-
15 бразъ на Бждщій-тъ. Но не както съгрѣше-
ніе-то, така и дарованіе-то; защото ако поради
прѣгрѣшеніе-то на едного-то измрѣхж много-
то, то Божія-та благодать и дарованіе-то чрѣзъ
благодать-тж на едного-то человѣка, Іисуса
Христа, много повече ся прѣумножи за много-
16 на-та. И дарба-та не е както *сждба-та* чрѣзъ
едного що е съгрѣшилъ; защото сждба-та бы
отъ едного за осжждение, а дарба-та отъ много
17 прѣгрѣшенія за оправданіе. Защото чрѣзъ прѣ-
грѣшеніе-то на едного-то ако ся воцари
смърть-та чрѣзъ едного-то; то тѣзи които по-

лучаватъ изобиліе-то на благодать-тѫ и на
даръбѫ-тѫ на правдѫ-тѫ много повече ще ца-
руватъ въ животъ чрѣзъ едного-то Іисуса
18 Христа. И тъй както чрѣзъ прѣгрѣшеніе-то на
едного-то дойде осѫжданіе-то на всичкы-тѣ
человѣцы, така и чрѣзъ правдѫ-тѫ на едного-
то *дойде* на всичкы человѣцы оправданіе въ
19 животъ. Защото, както чрѣзъ непослушаніе-то
на едногото человѣка станѫхѫ грѣшни много-
то, така чрѣзъ послушаніе-то на едного-то,
20 много-то ще станѫтъ праведни. А законъ-тъ
влѣзе испослѣ, да ся умножи прѣгрѣшеніе-то:
и дѣто ся умножи грѣхъ-тъ, прѣумножи ся бла-
21 годать-та; Да бы както царува грѣхъ-тъ въ
смьрть-тѫ, така да ся воцари благодать-та
чрѣзъ правдѫ-тѫ въ животъ вѣченъ чрѣзъ Іи-
суса Христа Господа нашего.

ГЛАВА 6.

1 И тъй що да речемъ? Да останемъ ли въ
2 грѣхъ-тъ, за да ся умножи благодать-та? Да
не бѫде! *ный* които смы умрѣли къмъ грѣхъ-
3 тъ, какъ ще живѣемъ вече въ него? Или не
знаете, че ный които смы ся крьстили въ Іи-
суса Христа, крьстихмы ся въ смьрть-тѫ му?
4 И тъй чрѣзъ крьщеніе-то спогребохмы ся съ
него въ смьрть, да бы, както Христосъ чрѣзъ
славѫ-тѫ на Отца въскрьснѫ отъ мьртвы-тѣ,
5 така и ный да ходимъ въ новъ животъ. Защото
ако станѫхмы еднакви съ *него* по подобіе-то
на смьрть-тѫ му, бы щемъ *еднакви* и *по подо-*
6 *біе-то* на въскрьсеніе-то; Като знаемъ това, че
ветхый-тъ нашъ человѣкъ бы распятъ съ *него*,
за да исчезне тѣло-то на грѣха, щото да не
7 бѫдемъ вече роби на грѣхъ-тъ. Защото който
8 е умрѣлъ, свободенъ е отъ грѣхъ-тъ. Ако ли
смы умрѣли съ Христа, вѣрувамы че ще и да
9 живѣемъ съ него; Когато знаемъ че Христосъ
като въскрьснѫ отъ мьртвы-тѣ, не умира вече;
10 смьрть-та вече нѣма власть надъ него. Защото,

това дѣто умрѣ той, умрѣ веднъжь за грѣхъ-
11 тъ; а това дѣто живѣе, живѣе за Бога. Така
и вы считайте себе си че сте мьртви къмъ
грѣхъ-тъ, а живи къмъ Бога, чрѣзъ Христа
12 Іисуса Господа нашего. И тъй да не царува
грѣхъ-тъ въ смьртно-то ваше тѣло, за да сте
13 послушни на неговы-тѣ похоти. Нито прѣдста-
вяйте удове-тѣ ваши на грѣхъ-тъ за орѫдія
на неправдѫ-тѫ, но прѣдставѣте себе си на Бога
като отъ мьртвы-тѣ оживѣли, и удове-тѣ ваши
14 на Бога за орѫдія на правдѫ-тѫ. Защото грѣхъ-
тъ нѣма да вы обладае, понеже не сте подъ за-
конъ, но подъ благодать.
15 А що отъ това? Да съгрѣшимъ ли, защото
16 не смы подъ законъ, но подъ благодать? Да не
бѫде! Не знаете ли че комуто прѣдставяте сѣ-
бе си рабы за послушаніе, раби сте нему, ко-
муто ся покорявате, или на грѣхъ-тъ за смьрть,
17 или на послушаніе-то за правдѫ? Благодареніе
обаче Богу, защото бѣхте раби на грѣхъ-тъ, но
послушахте отъ сьрдце образъ-тъ на ученіе-то
18 което ви ся прѣдаде. А освободени отъ грѣхъ-
19 тъ, вы станѫхте раби на правдѫ-тѫ. По чело-
вѣческы говорѭ зарадъ немощь-тѫ на вашѫ-тѫ
плъть. Защото както прѣдставихте удове-тѣ
ваши за рабы на нечистотѫ-тѫ и на беззако-
ніе-то за беззаконство, така сега прѣдставѣте
ваши-тѣ удове рабы на правдѫ-тѫ, за святость.
20 Защото когато бѣхте раби на грѣхъ-тъ, сво-
21 бодни бѣхте отъ правдѫ-тѫ. Тогазь прочее ка-
къвъ плодъ имахте отъ онѣзи *работы*, за които
сега ся срамувате? защото сетнина-та имъ е
22 смьрть. Но сега като ся освободихте отъ грѣха,
и станѫхте раби Богу, имате плодъ-тъ си въ
23 святость, а сетнинѫ-тѫ животъ вѣченъ. Защо-
то заплата-та на грѣхъ-тъ е смьрть; а Божіе-то
дарованіе е животъ вѣченъ въ Христа Іисуса
Господа нашего.

ГЛАВА 7.

1 Или не знаете, братіе, (защото говорѭ на
тѣзи които знаѭтъ законъ-тъ,) че законъ-тъ
владѣе надъ человѣка, до колкото врѣме живѣе?
2 Защото мѫжатица жена чрѣзъ законъ-тъ е при-
вързана на мѫжъ-тъ додѣ е живъ, ако ли умрѣ
мѫжъ-тъ, остава свободна отъ мѫжевый-тъ за-
3 конъ. И тъй, ако бы при животъ-тъ на мѫжа
си да отиде за другъ мѫжъ, блудница става;
но ако умре мѫжъ ѝ, свободна е отъ законъ-
тъ, да не е блудница, ако отиде за другъ мѫжъ.
4 И тъй, братіе мои, колкото за законъ-тъ и вы
умрѣхте чрѣзъ тѣло-то Христово, за да ся со-
четаете съ другыго, който е въскрьсналъ отъ
5 мъртвы-тѣ, да принесемъ плодъ Богу. Защото
когато бѣхмы въ плъть-тѫ, страсти-тѣ на грѣ-
хове-тѣ които *ся показуваххѫ* чрѣзъ законъ-тъ,
дѣйствуваххѫ въ наши-тѣ удове, за да прине-
6 семъ плодъ на смърть-тѫ. Сега обаче, като у-
мрѣ онзи който ны държѣше, освободихмы ся
отъ законъ-тъ; за да работимъ *Богу* по новый-
тъ духъ, а не по ветхѫ-тѫ буквѫ.
7 И тъй що има да речемъ? Законъ-тъ ли е
грѣхъ? Да не бѫде! но не познахъ грѣхъ-тъ,
освѣнь чрѣзъ законъ-тъ; защото и пожеланіе-
то не быхъ позналъ *за грѣхъ*, ако да не бы ка-
8 зувалъ законъ-тъ: "Не пожелавай." Но понеже
грѣхъ-тъ зѣ поводъ чрѣзъ заповѣдь-тѫ, произ-
веде въ мене всяко пожеланіе; защото безъ за-
9 кона грѣхъ-тъ е мъртъвъ; И азъ живѣяхъ нѣ-
кога си безъ законъ-тъ; но когато дойде запо-
вѣдь-та, оживѣ грѣхъ-тъ, а пакъ азъ умрѣхъ;
10 И заповѣдь-та която *ся даде* за животъ, тя ми
11 ся намѣри за смърть. Защото грѣхъ-тъ като зѣ
поводъ чрѣзъ заповѣдь-тѫ, прѣльсти мя, и у-
12 мъртви мя чрѣзъ неѭ. Тъй що законъ-тъ е
святъ, и заповѣдь-та свята и праведна и до-
13 бра. И тъй, добро-то ли станѫ смърть на ме-
не? Да не бѫде! но грѣхъ-тъ, да ся яви грѣхъ,
който ми причинява смърть чрѣзъ добро-то, тъй

що чрѣзъ заповѣдь-тѫ, грѣхъ-тъ да бѫде мно-
14 го по грѣховенъ. Защото знаемъ че законъ-тъ
е духовенъ; а пакъ азъ сьмь плътенъ, прода-
15 денъ подъ грѣхъ-тъ. Защото не познавамъ оно-
ва което правіѫ; понеже не правіѫ това което
16 ищѫ, но онова което мразіѫ, него правіѫ. Ако
ли правіѫ това което не щѫ, съгласенъ сьмь
17 съсъ законъ-тъ, че е добръ. А сега вече това
не го правіѫ азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ
18 мене. Защото знамъ че въ мене (сирѣчь въ
плъть-тѫ ми) не живѣе добро; понеже желаніе
за добро-то имамъ, но да правіѫ добро-то, това
19 не намѣрувамъ. Защото не правіѫ добро-то кое-
то ищѫ; но зло-то което не щѫ, него правіѫ.
20 А кога правіѫ азъ това което не щѫ, то вече
го не правіѫ азъ, но грѣхъ-тъ който живѣе въ
21 мене. И тъй намѣрувамъ тойзи законъ, че кога
азъ ищѫ да правіѫ добро-то, зло-то е готово
22 при мене. Защото, споредъ вѫтрѣшній-тъ че-
ловѣкъ соуслаждавамъ ся въ законъ-тъ Божій;
23 Но въ удове-тѣ си виждамъ другъ законъ, кой-
то воюва противъ закона на умъ-тъ ми, и по-
робва мя на грѣховный-тъ законъ който е въ
24 удове-тѣ ми. Окаяненъ азъ человѣкъ! кой ще
25 мя избави отъ това тѣло на смърть-тѫ? Бла-
годаріѫ Бога чрѣзъ Іисуса Христа Господа на-
шего. И тъй самъ азъ съ умъ-тъ си слугувамъ
на Божій-тъ законъ; а съ плъть-тѫ на грѣхо-
вный-тъ законъ.

ГЛАВА 8.

1 Сега прочее нѣма никакво осѫжданіе на тѣзи
които сѫ въ Христа Іисуса, които ходятъ не
2 по плъть, но по Духу. Защото законъ-тъ на Ду-
ха на живота въ Христа Іисуса освободи мя
3 отъ законъ-тъ на грѣха и на смърть-тѫ. Поне-
же, невъзможно-то на законъ-тъ, по това що
бѣ ослабнѫлъ чрѣзъ плъть-тѫ, Богъ като про-
води Сына си въ подобіе на грѣховнѫ-тѫ плъть
и *о* *жертвѫ* за грѣхъ-тъ, осѫди грѣхъ-тъ въ

4 плъть-тѫ, За да ся испълни правда-та на за-
конъ-тъ въ насъ, които не ходимъ по плъть,
5 но по Духу. Защото които живѣѭтъ по плъть,
плътско-то мудруватъ, а които *живѣѭтъ* по
6 Духу, духовне-то. Понеже мѫдрованіе-то на
плъть-тѫ е смьрть: а мѫдрованіе-то на Духа
7 е животъ и миръ. Защото мѫдрованіе-то на
плъть-тѫ е вражда противъ Бога; понеже ся
не покорява на Божій-тъ законъ, нито пакъ мо-
8 же. И които сѫ на плъть-тѫ, не могѫтъ да уго-
9 дятъ Богу. Вы обаче не сте на плъть-тѫ, но
на духъ-тъ, ако живѣе въ васъ Духъ-тъ Божій.
Но ако нѣкой нѣма Духъ Христовъ, той не е
10 неговъ. Ако ли е Христосъ въ васъ, тѣло-то е
мьртво поради грѣхъ-тъ, а духъ-тъ е живъ по-
11 ради правдѫ-тѫ. Ако ли живѣе въ васъ Духъ-
тъ на тогози който е въскрьсилъ Іисуса отъ
мьртвы-тѣ; то, тойзи който въскрьси Христа
отъ мьртвы-тѣ ще оживи и смьртны-тѣ ваши
тѣлеса, чрѣзъ неговъ-тъ Духъ който обитава
въ васъ.
12 И тъй, братіе, ный смы длъжни не на плъть-
13 тѫ да живѣемъ по плъть. Защото по плъть ако
живѣете, ще умрете; но ако умьртвявате Ду-
14 хомъ тѣлесны-тѣ дѣла, ще бѫдете живи. По-
неже които ся управляватъ отъ Духа Божія, тѣ
15 сѫ сынове Божіи. Защото не сте пріяли духъ
на рабство че *да бѫдете* пакъ на страхъ, но
пріяли сте духъ на усыновеніе, чрѣзъ когото и
16 выкамы: Авва, Отче. Самъ той Духъ свидѣтел-
ствува наедно съ нашій-тъ духъ че *ный* смы ча-
17 да Божіи. Ако ли *смы* чада, *то смы* и наслѣ-
дници; наслѣдници на Бога, а сънаслѣдници на
Христа; ако страдамы съ него наедно, за да
станемъ и съпричастници на неговѫ-тѫ славѫ.
18 Понеже смѣтамъ че нынѣшни-тѣ врѣменны
страданія не сѫ достойны *да ся сравнятъ* съсъ
19 славѫ-тѫ която има да ся открые въ насъ. За-
щото усьрдно-то чаканіе на *всичко-то* созданіе
20 ожида открываніе-то на сынове-тѣ Божіи. По-
неже созданіе-то ся подчини на суетность-тѫ,

не своеволно, но чрѣзъ тогози който го подчи-
21 ни, Съ надеждѫ, че и само-то създаніе ще ся
освободи отъ рабство-то на тлѣніе-то, *и ще прѣ-
мине* въ свободѫ-тѫ на славѫ-тѫ на чада-та
22 Божіи. Понеже знаемъ че всичко-то създаніе
съвокупно въздыша и на мѫкы е даже до нынѣ.
23 И не *то* само, но и ный що имамы начатъкъ-
тъ на Духа, и ный сами въздышамы въ себе си
и ожидамы усыновеніе-то, *сирѣчь* искупуваніе-
24 то на наше-то тѣло. Защото съ надеждѫ-тѫ ся
избавихмы; а надежда която ся види, не е на-
дежда; защото това което види нѣкой, какъ ще
25 ся надѣе *за него?* Ако ли ся надѣемъ за онова
което не видимъ, то съ търпѣніе *го* очакувамы.
26 Така сѫщо и Духъ-тъ *ни* помага въ наши-тѣ
немощи; понеже не знаемъ за какво да ся мо-
лимъ както подобава; но Духъ-тъ самъ хода-
тайствува за насъ съ неисказанны въздышанія.
27 А тойзи който испытува сърдца-та, знае какво
е мѫдрованіе-то на Духа, че по *волѭ-тѫ* Бо-
жіѭ ходатайствува за святын-тѣ.
28 Знаемъ пакъ че на тѣзи които любятъ Бога,
които сѫ призвани споредъ *негово-то* прѣдопрѣ-
дѣленіе, всичко-то на добро имъ сдѣйствува.
29 Защото които прѣдузна, *тѣхъ* и прѣдопрѣдѣли
да бѫдѫтъ съобразни въ образъ-тъ на Сына
му: за да е той първороденъ между много бра-
30 тія: А които прѣдопрѣдѣли, тѣхъ и призова; а
които призова, тѣхъ и оправда; а които опра-
31 вда, тѣхъ и прослави. И тъй на това какво има
да кажемъ? Ако Богъ е отъ къмъ насъ, кой ще
32 бѫде противъ насъ? Понеже *той* който и Сына
своего не пожали, но прѣдаде го за сичца ни,
какъ не ще ни подари съ него наедно и всичко?
33 Кой ще обвини избранны-тѣ Божіи? Богъ е кой-
34 то *гы* оправдава. Кой ще е тойзи дѣто ще *гы* осѫж-
да? Христосъ е който умрѣ, а наипаче и въскръ-
снѫ, който е и отъ деснѫ странѫ на Бога, който
35 и ходатайствува за насъ; Кой ще ны отлѫчи отъ
любовь-тѫ Христовѫ? скърбь ли, или утѣсне-
ніе, или гоненіе, или гладъ, или голота, или

36 бѣда, или ножъ? (Както е писано: "За тебе
всякой день смы убивани; вмѣнявани смы като
37 овцы за кланіе.") Но во всичко това прѣпобѣ-
ждавамы чрѣзъ тогози който ны е възлюбилъ.
38 Понеже сьмь увѣренъ че нито смьрть, нито жи-
вотъ, нито ангели, нито власти, нито силы, ни-
39 то сегашно-то, нито бѫдѫщо-то, Нито высочи-
на, нито дълбина, ни друго нѣкое създаніе, не
ще може да ны отлѫчи отъ любовь-тѫ Божіѭ,
която е въ Христа Іисуса Господа нашего.

ГЛАВА 9.

1 Истинѫ говорѭ въ Христа, не лъжѫ, (поне-
же *имамъ* съвѣсть-тѫ си съ мене която ми сви-
2 дѣтелствува въ Духа Святаго), Че имамъ голѣ-
мѫ скърбь и непрѣстаннѫ мѫкѫ на сърдце-то
3 си. Защото желалъ быхъ, самъ азъ да сьмь а-
наѳема *сирѣчь отлѫченъ* отъ Христа заради мои-
4 тѣ братія и за мои-тѣ по плъть роднины; Кои-
то сѫ Израиляни, *и* на които *принадлежатъ* у-
сыновеніе-то, и слава-та, и завѣти-тѣ, и зако-
ноположеніе-то, и Богослуженіе-то, и обѣщанія-
5 та; На които сѫ *и* отци-тѣ, и отъ които *ся ро-
ди* по плъть Христосъ, който е надъ всичко
6 Богъ благословенъ въ вѣкы: Аминь. Но не мо-
же да бѫде че е пропаднѫло слово-то Божіе;
защото не сѫ всичкы Израиль тѣзи които сѫ
7 отъ Израиля: Нито защото сѫ сѣме Авраамо-
во, *за това сѫ* тѣ всичкы чада; но "въ Исаака
8 ще ти ся нарече сѣме:" Сирѣчь, чада-та на
плъть-тѫ, не сѫ тѣ чада Божіи; но чада-та на
9 обѣщаніе-то ся считатъ сѣме. Защото това е
слово-то на обѣщаніе-то: "Но това врѣме ще
10 дойдѫ, и Сарра ще има сынъ." И не токо това,
но и Ревекка, когато зачнѫ *два сына* отъ едно-
11 го, *сирѣчь отъ* Исаака отца нашего; (Защото
прѣди да ся родятъ *дѣца-та*, и прѣди да сѫ
сторилы нѣщо добро или зло, за да остане Бо-
жіе-то по избраніе прѣдопрѣдѣленіе, не отъ дѣ-
12 ла-та, но отъ призовающій-тъ;) Рече ѝ си: "Че

по голѣмый-тъ ще бѫде рабъ на по малкый-
13 тъ." Както е писано: "Іакова възлюбихъ, а И-
сава възненавидѣхъ."
14 И тъй какво ще речемъ? Неправда има ли
15 въ Бога? Да не бѫде. Защото казува Моисею:
Ще помилувамъ когото ще помилувамъ, и ще
16 пожалія когото ще пожалія. И тъй не е отъ то-
гози който ище, нито отъ тогова който тича,
17 но отъ Бога който милува. Защото писаніе-то
говори Фараону: Самю за това тя повдигнѫхъ,
да покажѫ въ тебе силѫ-тѫ си, и да ся възвѣсти
18 име-то ми по всичкѫ-тѫ земія. И тъй когото
19 ще, милува, и когото ще, ожесточава. На това
ты ще ми речешь: А защо укорява? кой ся е
20 въспротивилъ на воліѫ-тѫ му? Но, о человѣче,
ты кой си, що отговаряшь срѣщѫ Бога? Да ли
направено-то нѣщо ще рече на оногозь, който
го е направилъ: Защо си мя така направилъ?
21 Или нѣма власть грънчарь-тъ надъ калъ-тъ,
отъ едно смѣшеніе да направи единъ съсѫдъ за
22 почетъ, а другый за беспочетъ? И *що отъ това*,
ако Богъ, като е искалъ да покаже гнѣвъ-тъ
си и да яви силѫ-тѫ си, е търпѣлъ съ голѣмо
дълготърпѣніе съсѫды-тѣ на гнѣвъ-тъ приго-
23 твены за погыбель; И да направи *пакъ* опозна-
то богатство-то на славѫ-тѫ си надъ съсѫды-
тѣ на милость-тѫ, които е прѣдуготвилъ за
24 славѫ? Насъ, които призова, не само отъ Іу-
25 деи-тѣ, но и отъ язычницы-тѣ; Както и въ
Осіія казува: "Ще нарекѫ мой народъ не мой-
тъ си народъ, и възлюбленнѫ не възлюбленнѫ-
26 тѫ." "И на сѫщо-то мѣсто дѣто имъ ся рече:
Не сте мой народъ, тамъ ще ся назовѫтъ сы-
27 нове на Бога живаго." А Исаія выка за Изра-
иля: "Число-то на синове-тѣ Израилевы ако
и да е колкото пѣсъкъ-тъ на море-то, остатъкъ-
28 тъ ще ся спасе; Защото ще свърши и ще рѣ-
ши дѣло по правдѫ, понеже рѣшително дѣло ще
направи Господь на земіѫ-тѫ." И както прѣд-
29 рече Исаія: "Ако не бы Господь Саваоѳъ оста-
вилъ намъ сѣме, като Содома быхмы станѫли,

и на Гоморра быхмы ся уподобили.
30 И тъй що има да речемъ? Че язычници-тѣ
които не диряхж правдж, получихж правдж, и
31 правдж която е отъ вѣруваніе; А Израиль, кой-
то диряше законъ на правдж, не стигнж въ за-
32 конъ на правдж. Защо? За това че не *іж тър-
си* чрѣзъ вѣрваніе, но като отъ дѣла-та на за-
конъ-тъ; защото ся прѣпънжхж о камькъ-тъ
33 на прѣпъваніе-то; Както е писано: "Ето по-
лагамъ въ Сіонъ камькъ на прѣпъваніе, и камa-
рж на соблазнь, и всякой който вѣрува въ не-
го нѣма да ся посрами."

ГЛАВА 10.

1 Братіе, мое-то сърдечно желаніе и молба-та
ми къмъ Бога за Израиля, е за *тѣхно-то* спа-
2 сеніе. Защото свидѣтелствувамъ за тѣхъ, че и-
матъ ревность за Бога, но не по право разу-
3 мѣніе. Понеже Божіж-тж правдж като не разу-
мѣватъ и своіж-тж си правдж като искатъ да
възстановятъ, не ся покорихж на Божіж-тж
4 правдж. Понеже Христосъ е съвършеніе-то на
законъ-тъ, за оправданіе на всякого който вѣ-
5 рува. Защото Моисей пише за правдж-тж коя-
то е отъ законъ-тъ, *и казува:* "Человѣкъ кой-
то прави тѣзи *заповѣди*, чрѣзъ тѣхъ ще бжде
6 живъ." А правда-та която е отъ вѣрж казува
така: "Да не речешь въ сърдце-то си: Кой ще
възлѣзе на небе-то?" сирѣчь да низведе Хри-
7 ста; "Или, кой ще слѣзе въ безднж-тж?" сирѣчь
8 да възведе Христа отъ мьртвы-тѣ. Но що ка-
зува *писаніе-то?* "Слово-то е близу до тебе, въ
уста-та ти, и въ сърдце-то ти:" сирѣчь сло-
9 во-то на вѣрж-тж което проповѣдувамы; Ако
исповѣдашь съ уста-та си Господа Іисуса, и
повѣрувашь въ сърдце-то си че Богъ го е въс-
10 кръсилъ отъ мьртвы-тѣ, ще ся спасешь. Защо-
то съсъ сърдце вѣрува нѣкой за оправданіе, и
11 съ уста бывa исповѣдуваніе за спасеніе. Защо-
то казува писаніе-то: "Всякой който вѣрува

12 въ него, нѣма да ся посрами." Понеже нѣма
разлика между Іудеина и язычника; защото
самъ той е Господь на всичкы, богатъ къмъ
13 всичкы които го призовавать. Защото: "Вся-
кой, който призове име-то Господне ще ся спа-
14 се." Какъ прочее ще призовѫтъ тогози въ кого-
то не сѫ повѣрували? И какъ ще повѣруватъ
въ *тогози за* когото не сѫ чули? И какъ ще
15 чуѭтъ безъ проповѣдникъ? И какъ ще пропо-
вѣдатъ, ако ся не проводятъ? Както е писано:
"Колко сѫ прѣкрасны нозѣ-тѣ на тѣзи които
благовѣствуватъ миръ, на тѣзи които благо-
16 вѣствуватъ добро-то." Но всичкы не быхѫ по-
слушни на благовѣствованіе-то; защото Исаія
казува: "Господи, кой повѣрува на онова кое-
17 то е чулъ отъ насъ?" И тъй вѣра-та е отъ
слушаніе; а слушаніе-то отъ слово-то Божіе.
18 Но казувамъ: Тѣ не сѫ ли чули? Наистинѫ
чули сѫ: "По всичкѫ-тѫ земѭ ся разнесе гласъ-
тъ имъ, и въ крайща-та на вселеннѫѭ рѣчи-
19 тѣ имъ." И пакъ казувамъ: Израиль не разумѣ
ли? Най напрѣдъ Моисей казува: Азъ ще вы
раздразнѭ на ревнованіе съ *тѣзи които не сѫ*
народъ, ще вы разярѭ съ несмысленъ народъ.
20 А Исаія дързнува и казува: Намѣрихѫ мя тѣ-
зи които не мя търсяхѫ, явенъ быхъ на тѣзи
21 които не пытахѫ за мене. А за Израиля казу-
ва: Цѣлъ день простирахъ рѫцѣ-тѣ си къмъ
народъ който ся не покорява и противорѣчи.

ГЛАВА 11.

1 И тъй казувамъ: Отхвърлилъ ли е Богъ свой-
тъ народъ? Да не бѫде; защото и азъ сьмь Из-
раилянинъ, отъ сѣме-то Авраамово, отъ племе-
2 то Веніаминово. Не е отхвърлилъ Богъ народъ-
тъ си, когото е прѣдузналъ. Или не знаете що
казува писаніе-то за Иліѭ: Какъ выка къмъ
3 Бога противъ Израиля и казува: "Господи,
пророцы-тѣ твои избихѫ, и олтари-тѣ твои
раскопахѫ; и самъ азъ останѫхъ, и ищѫтъ и

4 мой-тъ животъ *да земжтъ.*" Но що му отговаря Божественный отвѣтъ? "Оставилъ сьмь си седмь тысящы *души* мжжіе които не сж прѣ-
5 клонили колѣно прѣдъ Ваала." Така и въ сегашно-то врѣме останжло е *нѣщо* остатъкъ по
6 избраніе на благодать-тж. Ако ли е по благодать, не е вече отъ дѣла-та; защото *инакъ* благодать-та не бива вече благодать; ако ли отъ дѣла-та, не е вече благодать: защото *инакъ* дѣ-
7 ло-то не е вече дѣло. И тъй що? Израиль не получи това което търсяше; но избранни-тѣ
8 получихж, а останжли-тѣ ослѣпѣхж, (Както е писано: "Даде имъ Богъ духъ на нечувствіе, очи да не виждатъ, и уши да не чујжтъ,") *даже*
9 до днесь. И Давидъ казува: "Трапеза-та имъ да бжде за тѣхъ примка и уловка, и соблазнь
10 и въздаяніе. Да помрачѣжтъ очи-тѣ имъ за да не видятъ, и гърбъ-тъ имъ за винжгы сгър-
11 би." И тъй казувамъ: Да ли сж прѣгрѣшили, че да паднжтъ? Да не бжде! Но чрѣзъ тѣхно-то паданіе станж спасеніе-то въ язычницы-тѣ,
12 за да възбуди въ тѣхъ ревнованіе. И ако тѣхно-то паданіе е богатство на свѣтъ-тъ, и смаляваніе-то имъ богатство на язычницы-тѣ, кол-
13 ко повече тѣхна-та пълнота! Защото на васъ язычницы-тѣ говорјж, понеже сьмь апостолъ на
14 язычницы-тѣ, моіж-тж служб҄ж славјж, дано бы да възбудјж ревнованіе въ *тѣзи които сж* моя
15 плъть, и да спасж нѣкои отъ тѣхъ. Защото ако че тѣхно-то отхвърляніе е примиреніе на свѣтъ-тъ, що бы друго было пріиманіе-то имъ,
16 ако не оживяваніе отъ мьртвы-тѣ? И ако сж начатки-тѣ свати, то и *цѣло*-то замѣсваніе *е свято;* и ако е святъ корень-тъ, *то* и вѣтви-
17 тѣ *сж святы.* Ако ли сж нѣкои вѣтви отрѣзаны, и ты като си былъ дива маслина, присадилъ си ся по между тѣхъ и си станжлъ соучастникъ на корень-тъ и на тлъстинж-тж на маслинж-
18 тж, Не ся хвали срѣщж вѣтви-тѣ; ако ли ся хвалишь, *то знай* че не дьржишь ты корень-тъ,
19 но корень-тъ тебе. Но ще речешь: Отрѣзахж

20 ся вѣтви-тѣ, да ся присадіѫ азъ. Добрѣ; за не-
вѣрство-то *имъ* отрѣзахѫ ся, а ты за вѣрѫ-тѫ
21 *си* стоишь: не высокоумствувай, но бой ся. За-
щото ако Богъ не пощадѣ природны-тѣ вѣтви,
22 *пази ся* да не бы да не пощади и тебе. Виждь
сега благость-тѫ и строгость-тѫ Божіѭ; стро-
гость надъ паднѫлы-тѣ; а благость надъ тебе си,
ако прѣбѫдешь въ благость-тѫ *му;* ако ли не, то
23 и ты ще бѫдешь отсѣченъ. И тѣ пакъ, ако не о-
станѫтъ въ невѣрство-то, ще ся присадятъ; за-
24 щото силенъ е Богъ пакъ да гы присади. Понеже,
ако ты, отсѣченъ отъ природнѫ-тѫ дивѫ масли-
нѫ и противъ природѫ-тѫ си присаденъ на пи-
томнѫ маслинѫ, колко повече тѣ природны-тѣ ще
25 ся присадятъ на своіѫ-тѫ си маслинѫ. Защото,
братіе, не искамъ да не знасте тѫзи тайнѫ, за да
не имате себе си че сте мудри, че ослѣпленіе
частно станѫ въ Израиль, докждъ влѣзе пълно-
26 то *число* на язычницы-тѣ; И така всичкый И-
зраиль ще ся спасе, както е писано: "Ще дой-
де отъ Сіонъ Избавитель, и ще отвърне нече-
27 стія-та отъ Іакова." И тойзи е завѣтъ-тъ отъ
мене къмъ тѣхъ, "Когато отнемѫ грѣхове-тѣ
28 имъ." По евангеліе-то *тѣ сѫ* непріятели за
васъ, а по избраніе-то, възлюблении *Богу* за-
29 ради отцы-тѣ. Защото дарованія-та и призва-
30 ніе-то Божіе не пріиматъ раскаяніе. Защото
както и вы быхте нѣкога си непокорни Богу,
но сега чрѣзъ тѣхно-то непокорство сте поми-
31 лованы, Така и тѣ сега быхѫ непокорни, та
чрѣзъ ваше-то помилованіе да бѫдѫтъ помило-
32 вани и тѣ: Защото Богъ затвори всичкы-тѣ въ
33 непокорство, та всичкы-тѣ да помилува. О кол-
ко е дълбоко богатство-то и прѣмудрость-та и
знаніе-то Божіе! Колко сѫ непостижимы него-
вы-тѣ сѫдбы, и неизслѣдовани пѫтища-та му!
34 Защото "Кой е позналъ умъ-тъ Господень?
35 Или кой е былъ нему съвѣтникъ?" Или "Кой
му е далъ отъ по напрѣдъ нѣщо, та да му бѫде
36 въздаяніе *за него?*" Защото всичко е отъ него,
и чрѣзъ него и за него. Нему слава во вѣкы.
Аминь.

ГЛАВА 12.

1 И тъй моліж вы, братіе, за Божіе-то милосер-
діе, да прѣдставите тѣла-та ваши въ жьртвж
живж, святж, благоугоднж Богу; *то да бжде*
2 разумно-то ваше служеніе; И недѣйте ся съ-
образява съ тойзи вѣкъ, но прѣобразувайте ся
съсъ обновленіе-то на умъ-тъ си, за да позна-
вате отъ опытъ-тъ що е блага-та, угодна-та
3 и съвършенна-та воля Божія. Защото казувамъ,
чрѣзъ даденж-тж ми благодать, всякому който
е между васъ, да не мждрува *за себе си* по вы-
соко отъ колкото трѣба да мждрува, но да мж-
друва така що да смиренномждрствува, по мѣр-
кж-тж на вѣрж-тж, коіжто *мѣркж* е всякому
4 Богъ раздѣлилъ. Защото както имамы много
удове въ едно тѣло, а всичкы-тѣ удове нѣматъ
5 истж-тж работж; Така и *ный* много-то, едно
тѣло смы въ Христа, а всякой *отъ насъ* единъ
6 на другый удове *смы*. И като имамы дарованія
различны по даденж-тж намъ благодать; ако е
пророчество, *да пророчествувамы* съразмѣрно на
7 вѣрж-тж; Ако ли служеніе, *да прилѣжавамы* въ
служеніе-то; ако учи нѣкой, *да прѣбждва* въ у-
8 ченіе-то; Ако увѣщава, въ увѣщаніе-то; който
раздава да раздава съ простотж; който на-
чалствува, *да началствува* съ усърдіе; който ми-
9 лува, *да милува* доброволно. Любовь-та да бж-
де нелицемѣрна; имайте отвращеніе отъ зло-
10 то, и прилѣпявайте ся къмъ добро-то. Обичай-
те ся единъ другый съ братскж любовь; прѣ-
варяйте да си отдавате единъ на другый по-
11 честъ; *Бывайте* въ усърдіе-то нелѣниви, духомъ
12 пламенни; Господу служѣте; Въ надеждж *бы-
вайте* радостни, въ скърбь търпѣливи, въ мо-
13 литвж постоянни; Помагайте на святыи-тѣ въ
нужды-тѣ *имъ;* отъ гостолюбіе ся не оставяй-
14 те. Благославяйте тѣзи които вы гонятъ; бла-
15 гославяйте и не кълнѣте. Радувайте ся съ о-
нѣзи които ся радуватъ, плачѣте съ онѣзи кои-
16 то плачжтъ. Исто-то единъ къмъ другый мж-

друвайте; не мѫдрувайте высокы нѣща, но да
ся водите по смиренны-тѣ; не имайте себе си
17 за мѫдры. Никому не въздавайте зло за зло;
промысляйте това което е добро прѣдъ всичкы-
18 тѣ человѣцы; Ако е возможно, колкото отъ ва-
шѫ странѫ, имайте миръ съсъ всичкы-тѣ че-
19 ловѣцы. Не си отмьстявайте, възлюбленни *мои;*
но дайте мѣсто на гнѣвъ-тъ; защото е писано:
„Мое е отмьщеніе-то, азъ ще сторіѫ въздая-
20 ніе, казува Господь." И тъй ако е гладенъ не-
пріятель-тъ ти, нахрани го; ако е жьденъ, на-
пой го; защото това като правишь ще натру-
21 пашь жаръ на главѫ-тѫ му. Не ся оставяй да
тя побѣждава зло-то; но ты побѣждавай зло-то
чрѣзъ добро-то.

ГЛАВА 13.

1 Всякой человѣкъ да ся покорява на власти-
тѣ що сѫ надъ *него;* защото нѣма власть, коя-
то да не е отъ Бога; и колкото власти има *на*
2 *свѣтъ-тъ, всичкы-тѣ* сѫ отъ Бога отредены. Тъй
що, който ся противи на власть-тѫ, противи
ся на Божіѭ-тѫ наредѫ; и които ся противятъ
3 ще земѫтъ осѫжданіе на себе си. Защото вла-
дѣтели-тѣ не сѫ страхъ за добры-тѣ работы,
но за злы-тѣ; искашь ли да ся не боишь отъ
власть-тѫ? прави добро-то и ще имашь похва-
4 лѫ отъ неіѫ. Понеже *владѣтель-тъ* е Божій слу-
га на тебе за добро. Ако ли правишь зло, да
ся боишь; защото не носи напраздно сабіѭ-тѫ;
понеже Божій слуга е, отмьститель *да извършва*
гнѣвъ-тъ противъ тогози който прави зло-то.
5 За това нуждно е да ся покорявате, не тъкмо
6 поради гнѣвъ-тъ, но и зарадъ съвѣсть-тѫ. По-
неже за това и дань плащате; защото сѫ Божіи
служители, които постоянно съ това ся занима-
7 ватъ. И тъй отдавайте на всичкы кому какво-
то сте длъжни; комуто *сте* дань *длъжни,* дань-
тѫ; комуто бирь, бирь-тѫ, комуто страхъ,
8 страхъ-тъ, комуто почетъ, почетъ-тъ. Не оста-

найте никому длъжни въ нищо, освѣнь да имате любовь единъ на другый си; защото който
9 люби другыго, испълнява законъ-тъ. Понеже заповѣди-тѣ: "Не прѣлюбодѣйствувай; не убивай; не кради; не лъжесвидѣтелствувай; не пожелай;" и коя да е друга заповѣдь, въ това слово ся заключава: "Люби ближняго твоего
10 както *самаго* себе си." Любовь-та не прави зло ближнему; слѣдователно любовь-та е испълненіе на законъ-тъ.
11 И то като знаемъ врѣме-то; защото часъ-тъ вече настанѫ да ся събудимъ отъ сънъ; защото е по близо намъ спасеніе-то сега отъ кол-
12 кото когато повѣрувахмы. Нощь-та прѣминѫ, а день-тъ наближи; и тъй нека отхвърлимъ работы-тѣ на тьмнинѫ-тѫ, и да ся облѣчемъ въ
13 орѫжіе-то на видѣлинѫ-тѫ. Както въ день да ходимъ благопристойно; не по кощунства и піянства, не по курварство и похотливость, не
14 по крамолы и зависти; Но облѣчѣте ся въ Господа Іисуса Христа, и не промысляйте за плъть-тѫ, въ похоти-тѣ ѝ.

ГЛАВА 14.

1 Слабый-тъ въ вѣрѫ-тѫ пріимайте, не съ прѣ-
2 пираніе за мнѣнія-та. Защото единъ вѣрува че *може* всякакво да яде; а който е слабъ *въ вѣ-*
3 *рѫ-тѫ* зеліе яде. Който яде да не прѣзира тогозь, който не яде; и който не яде, да не осѫжда тогозь, който яде; защото Богъ го е пріелъ.
4 Ты кой си що сѫдишь чуждъ слугѫ? Прѣдъ свой-тъ си Господарь стои или пада; но ще стои; защото Богъ е силенъ да го направи да
5 стои. Нѣкой си има единъ день *за по святъ* отъ другъ день, а другый има всякой день еднакъвъ. Всякой по свой-тъ си умъ да бѫде удостовѣ-
6 ренъ. Който различава день-тъ различава *го* за Господа, и който не различава день-тъ, за Господа го не различава. Който яде, за Господа яде; защото благодари Бога; и който не яде,

7 за Господа не яде и благодари Бога. Защото
никой отъ насъ не живѣе за себе си, и никой
8 не умира за себе си. Понеже и ако живѣемъ,
за Господа живѣемъ, и ако умирамы, за Госпо-
да умырамы; и тъй, живѣемъ ли, умирамы ли,
9 Господни смы. Защото Христосъ за това и у-
мрѣ, и въскрьснѫ, и оживѣ, да господствува
10 надъ мъртвы-тѣ и надъ живы-тѣ. А ты защо
сѫдишь брата си? или защо и ты прѣзирашь
брата си? понеже ный всинца ще прѣдстанемъ
11 на Христово-то сѫдовище. Защото е писано:
"Живъ сьмь азъ, казува Господь, нрѣдъ мене
ще ся поклони всяко колѣно, и всякой языкъ
12 Бога ще славослови." И тъй всякой отъ насъ
13 за себе си ще даде отвѣтъ Богу. Тъй като е
да не сѫдимъ вече единъ другыго, но сѫдѣте
повече това, да не полагате на брата *си* прѣ-
14 пънуваніе или соблазнь. Знаѭ и увѣренъ сьмь
въ Господа Іисуса, че нищо нѣма отъ самосебе
си нечисто, освѣнь за тогозь който мысли за
15 нѣщо че е нечисто, нечисто е нему. Но, ако е
братъ ти скърбенъ поради яденіе-то, ты вече
не ходишь по любовь. Съ яденіе-то си не по-
губувай тогозь, за когото е Христосъ умрѣлъ.
16 И тъй да ся не охулва ваше-то добро. (17) За-
щото царство-то Божіе не е яденіе и піяніе,
но правда и миръ и радость въ Духа Святаго.
18 Понеже който служи Христу въ това, угоднва
19 Богу, и одобренъ е отъ человѣцы-тѣ. И тъй да
диримъ това, което *служи* за миръ, и за вази-
20 даніе единъ на другый. За яденіе не дѣй съ-
сынва Божіѭ-тѫ работѫ. Всичко е чисто; но
21 зло е на человѣка който яде съсъ соблазнь. До-
бро е да не ядешь месо, нито да піешь вино,
нито *да сторишь* нѣщо въ което ся прѣпънува,
или ся соблазнява, или изнемощева братъ ти.
22 Ты имашь вѣрѫ; имай ѭ въ себе си прѣдъ
Бога; блаженъ който не осѫжда себе си въ то-
23 ва, което избира за добро. Но който ся сумня-
ва, *той* ако яде, осѫжда ся; защото не яде отъ
вѣрѫ; и всяко, което не *бива* отъ вѣрѫ, грѣхъ е.

ГЛАВА 15.

1 Ный силни-тѣ длъжни смы да носимъ слабо-
сти-тѣ на безсилны-тѣ, и да не угождавамы на
2 себе си. Но всякой отъ насъ да угождава бли-
3 жнему си въ добро-то за назиданіе. Понеже и
Христосъ не угоди на себе си, но както е пи-
сано: "Укоренія-та на онѣзи които тя укоря-
4 ватъ нападнѫхѫ върхъ мене. Защото всичко
що е отъ по напрѣдъ писано, за поученіе намъ е
прѣднаписано; та чрѣзъ търпѣніе-то и утѣше-
5 ніе-то на писанія-та да имамы надеждѫ. А Богъ
на търпѣніе-то и на утѣшеніе-то, дано ви даде
6 единомысліе помежду ви по Христа Інсуса; Да
славите единодушно съ едны уста Бога и Отца
7 на Господа нашего Інсуса Христа. За това
пріимайте ся единъ другый, както и Христосъ
8 ны прія за славѫ Божіѭ. И казувамъ, че Ін-
сусъ Христосъ станѫ служитель на обрѣзаніе-
то заради истинѫ-тѫ Божіѭ, за да утвърди о-
9 бѣщанія-та къмъ отцы-тѣ; А языччници-тѣ да
прославятъ Бога за *неговѫ-тѫ* милость, както е
писано: "За това ще тя прославіѭ между я-
10 зычницы-тѣ, и име-то твое ще въспѣіѭ." И
пакъ казува: "Възвеселѣте ся, языччници, съ
11 народъ-тъ неговъ." И пакъ: "Хвалѣте Господа,
вси языччници, славословѣте го, вси наро-
12 ди." И пакъ Исаія говори: "Ще бѫде корень
Іессеевъ," и "който ще въстане да владѣе надъ
языччницы-тѣ; на него ще ся надѣіѭтъ языччни-
13 ци-тѣ." А Богъ на надеждѫ-тѫ дано вы испъл-
ни съсъ всякѫ радость и миръ въ вѣрованіе-
то, тъй що чрѣзъ силѫ-тѫ на Святаго Духа да
ся прѣумножава надежда-та ви.

14 И самъ азъ, братіе мои, увѣренъ сьмь за
васъ, че и вы сте пълни съ благость, испълве-
ни съсъ всяко знаніе, и можете единъ другый
15 да ся наставлявате. Но, братіе, писахъ ви, нѣ-
колко по дързновенно, като да ви напомніѭ, за-
16 ради даденѫ-тѫ ми отъ Бога благодать, Да бѫ-
дѫ служитель Інсусъ Христовъ въ языччницы-

тѣ; и да вършѫ священнодѣйствіе-то на бла-
говѣствованіе-то Божіе, за да бѫде приноше-
ніе-то на языччицы-тѣ благопріятно, освящен-
17 но Духомъ Святымъ. И тъй за това което *ся
отноcи* къмъ Бога, могѫ да ся похвалѭ въ
18 Христа Іисуса: Защото не быхъ дързнѫлъ да
рекѫ нѣщо такова, което не е извършилъ Хри-
стосъ чрѣзъ мене, за покореніе на языччицы-
19 тѣ *въ вѣрѫ-тѫ*, словомъ и дѣломъ, Съсъ силѫ-
тѫ на знаменія и чудеса, съсъ силѫ-тѫ на Ду-
ха Божія, така що отъ Іерусалимъ и на около,
даже до Илларикъ испълнихъ съ *проповѣдь-тѫ*
20 *на* Христово-то евангеліе; И така постарахъ ся
да проповѣдувамъ евангеліе-то, не тамъ дѣто
бѣше извѣстно име-то Христово, за да не зи-
21 дѭ на чуждо основаніе; Но, както е писано: "О-
нѣзи на които не ся е възвѣстило за него, ще
видятъ; и онѣзи които не сѫ чули, ще разу-
22 мѣѭтъ." Това мя е и въспирало много пѫти
23 та не сьмь дошелъ при васъ. Но сега като нѣ-
мамъ вече мѣсто по тѣзи страны, и отъ много
годины насамъ като желаѭ да дойдѫ при васъ,
24 На отхожданіе въ Испаніѭ, ще дойдѫ при васъ;
защото ся надѣѭ на минуваніе да вы видѭ, и
вы да мя испроводите до тамо, слѣдъ като вы
25 ся насытѭ колко годѣ. А сега отхождамъ въ
26 Іерусалимъ, да послужѫ на святыи-тѣ. Защото
благоволихѫ Македонія и Ахаія да сторятъ нѣ-
коѭ помощь на бѣдны-тѣ между святыи-тѣ въ
27 Іерусалимъ. Благоволихѫ наистинѫ, и длъжни
имъ сѫ; защото ако языччици-тѣ станѫхѫ у-
частници тѣмъ въ духовны-тѣ нѣща, длъжни
28 сѫ да имъ послужатъ и въ тѣлесны-тѣ. И тъй
като извършѫ това, и като имъ прѣвручѫ той-
зи плодъ, ще минѫ прѣзъ вашы-тѣ *мѣста* за
29 Испаніѭ. И знамъ, чe кога дойдѫ при васъ, ще
дойдѫ съ изобилно благословеніе отъ Христо-
во-то благовѣствованіе.
30 А *при това* молѭ ви ся, братіе, за Господа
нашего Іисуса Христа, и за любовь-тѫ на Духъ-
тъ, да ся потрудите съ мене заедно съ моли-

31 твы-тѣ си къмъ Бога за мене; Да ся избавіѫ
отъ противницы-тѣ *на вѣрѫ-тѫ* въ Іудеіѫ, и да
бѫде благопріятна на святыи-тѣ моя-та въ Іе-
32 русалимъ услуга; *И* да дойдѫ радостенъ съ во-
ліѫ-тѫ Божіѫ до васъ, и да си спочинѫ съ
33 васъ. А Богъ на миръ-тъ *да бѫде* съсъ всичкы
васъ. Аминь.

ГЛАВА 16.

1 Прѣпорѫчвамъ ви Фивѫ сестрѫ-тѫ нашѫ, коя-
то е служителница на церквѫ-тѫ въ Кенхреіѫ;
2 Да іѫ пріимете въ Господа както е прилично
на святыи-тѣ, и да ѝ пристоите за какво-то бы
да ѝ потрѣбува отъ васъ; защото и тя е на
3 мнозина пристоявала, и на самаго мене. Поздра-
вѣте Прискиллѫ и Акилѫ мои-тѣ въ Христа
4 Іисуса сътрудницы, (Които си положихѫ шіи-
тѣ *подъ ножъ* за мой-тъ животъ, на които не
съмь само азъ *що* благодаріѫ, но и всичкы-тѣ
церквы между язычницы-тѣ), и домашніѫ-тѫ
5 имъ церквѫ. Поздравѣте възлюбленнаго ми Епе-
нета, който е начатъкъ на Ахаіѫ въ Христа.
6 Поздравѣте Маріѫ, която ся е много трудила за
7 васъ. Поздравѣте Андроника и Іуніѫ мои-тѣ
сродницы и съ мене сплѣнницы, които сѫ от-
лични между апостолы-тѣ, които още и прѣди
8 мене бѣхѫ *повѣрували* въ Христа. Поздравѣте
9 Амплііѫ възлюбленнаго ми въ Господа. Поздра-
вѣте Урвана нашего въ Христа сотрудника, и
10 възлюбленнаго ми Стахія. Поздравѣте Апеллія,
познатый-тъ за вѣренъ въ Христа. Поздравѣте
11 които сѫ отъ Аристовуловы-тѣ. Поздравѣте
родникѫ-тѫ ми Иродіона. Поздравѣте отъ Нар-
12 кисовы-тѣ тѣзи, които сѫ въ Господа. Поздра-
вѣте Трифенѫ и Трифосѫ които ся трудятъ
за Господа. Поздравѣте любезнѫ-тѫ Персидѫ,
13 която ся много труди за Господа. Поздравѣте
Руфа избраннаго въ Господа, и неговѫ-тѫ и
14 моіѫ-тѫ майкѫ. Поздравѣте Асинкрита, Фле-
гонта, Ерма, Патрова, Ермія и братія-та които

15 сѫ съ тѣхъ. Поздравѣте Филолога и Іулія, Ни-
рея и сестрѫ му, и Олимпана, и всичкы-тѣ
16 святыи които сѫ съ тѣхъ. Поздравѣте ся единъ
другъ съсъ свято цѣлованіе. Поздравяватъ вы
всичкы-тѣ церквы Христовы.
17 И моліѭ ви ся, братіе, да ся привардвате отъ
тѣзи които правятъ раздоры противъ ученіе-то
което вы сте научили, и отстранявайте ся отъ
18 тѣхъ. Защото таквизъ *человѣци* не служатъ Го-
споду нашему Іисусу Христу, но на свой-тъ си
търбухъ; и съсъ сладкы и ласкателны думы
19 прѣлъгватъ сърдца-та на простодушны-тѣ. За-
щото ваше-то послушаніе е на всичкы извѣ-
стно; и тъй колкото за васъ радувамъ ся; нщѫ
пакъ да бѫдете мудри на добро-то, а прости на
20 зло-то. А Богъ на миръ-тъ скоро ще строши
Сатанѫ подъ нозѣ-тѣ ви. Благодать-тѫ на Го-
спода нашего Іисуса Христа *да бѫде* съ васъ.
Аминь.
21 Поздравяватъ вы Тимоѳей сътрудникъ-тъ мой,
и сродници-тѣ ми Лукій, и Ясонъ и Сосипатръ.
22 Поздравявамъ вы въ Господа азъ Тертій, който
23 писахъ това писмо. Поздравява вы Гаій стран-
ноприемецъ-тъ мой и на всичкѫ-тѫ церквѫ.
Поздравява вы Ерастъ строитель-тъ градскый,
и братъ Квартъ.
24 Благодать-та на Господа нашего Іисуса Хри-
ста *да бѫде* съсъ всичкы васъ. Аминь.
25 А на тогова който може да вы утвърди по
мое-то благовѣствованіе и проповѣдь-тѫ за Іису-
са Христа, по откровеніе-то на тайнѫ-тѫ, коя-
26 то е была смълчана отъ вѣчны времена, А сега
ся е явила, и чрѣзъ пророческы-тѣ писанія, по
повелѣніе-то на вѣчнаго Бога, станѫ позната
на всичкы-тѣ народы, за *тѣхно* покореніе на
27 вѣрѫ-тѫ; Единому прѣмудрому Богу *да бѫде*
слава чрѣзъ Іисуса Христа во вѣкы. Аминь.

КЪ КОРИНѲЯНОМЪ ПЬРВО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ, призванъ, съ волѭ-тѫ Божіѭ, апо-
2 столъ Іисусъ Христовъ, и братъ Состенъ, На
церквѫ-тѫ Божіѭ, която е въ Коринѳъ, на о-
священны-тѣ въ Христа Іисуса, на призванны-
тѣ святыи, наедно съсъ всичкы-тѣ които при-
зовавать на всяко мѣсто име-то на Іисуса Хри-
ста Господа нашего, *който е* и тѣхенъ и нашъ.
3 Благодать *да бѫде* вамъ и миръ отъ Бога Отца
нашего, и Господа Іисуса Христа.
4 Благодарѭ Бога моего вынѫгы за васъ, за
Божіѭ-тѫ благодать, даденѫ-тѫ вамъ чрѣзъ
5 Іисуса Христа, Че ся обогатихте чрѣзъ Него
6 во всичко, во всяко слово и всяко знаніе, Как-
то ся утвьрди въ васъ свидѣтелство-то Хри-
7 стово; Така що вы не оставате назадъ въ ни-
кое дарованіе: като чакате откровеніе-то на
8 Господа нашего Іисуса Христа; Който ще и до
край да вы утвьрди *да бѫдете* неповинни въ
9 день-тъ на Господа нашего Іисуса Христа. Вѣ-
ренъ е Богъ, чрѣзъ когото ся призовахте въ
съобщеніе на Сына му Іисуса Христа Господа
нашего.
10 Молѭ ви ся, братіе, за име-то на Господа
нашего Іисуса Христа, всинца едно да говори-
те, и да нѣма раздори между васъ, но да бѫде-
те съвьршенно съединени въ единъ умъ и въ
11 еднѫ мысль. Защото отъ *домашни-тѣ* Хлоины

ми явихѫ за васъ, братіе мои, че помежду ви
12 имало распри: И това го казувамъ, защото вся-
кой отъ васъ дума: Азъ сьмь Павловъ, а азъ
Аполлосовъ, а азъ Кифовъ, а пакъ азъ Хри-
13 стовъ. Да ли Христосъ ся е раздѣлилъ? Павелъ
ли ся распѣ за васъ? Или въ Павлово-то име
14 ся крьстихте? Благодарѭ Бога че не сьмь крь-
стилъ никого отъ васъ освѣнь Криспа и Гаія;
15 Да не бы реклъ нѣкой че сьмь крьстилъ въ мое
16 име. Крьстихъ още и Стефаниновъ-тъ домъ;
освѣнь тѣзи не знаѭ да ли сьмь крьстилъ дру-
гыго нѣкого.
17 Защото не мя е проводилъ Христосъ да крь-
щавамъ, но да проповѣдувамъ евангеліе-то; не
съ прѣмудрость въ слово-то, да ся не осуети
18 крьстъ-тъ Христовъ. Защото слово-то за крьстъ-
тъ на тѣзи които погыбнуватъ е безумство, а
19 за насъ които ся спасавамы е сила Божія. По-
неже е писано: Ще погубѭ мудрость-тѫ на
мудры-тѣ, и разумъ-тъ на разумны-тѣ ще от-
20 хвьрлѭ. Дѣ мудрый-тъ? дѣ книжный-тъ? дѣ
искусный-тъ разискатель на тойзи вѣкъ? Не
обърнѫ ли Богъ въ безумство мудрость-тѫ на
21 тойзи свѣтъ? Защото, понеже въ Божіѭ-тѫ
прѣмудрость свѣтъ-тъ съ мудрость-тѫ *си* не
позна Бога, благоволи Богъ чрѣзъ безумство-
22 то на проповѣдь-тѫ да спасе вѣрующы-тѣ. По-
неже Іудеи-тѣ ищѫтъ знаменія, а Еллини-тѣ
23 търсятъ мудрость; А ный проповѣдувамы Хри-
ста распѣтъ, за Іудеи-тѣ соблазнь, а за Ел-
24 лины-тѣ безумство; На самы-тѣ обаче призва-
ны, и Іудеи и Еллины, Христа, Божіѭ силѫ и
25 Божіѭ прѣмудрость. Защото Божіе-то безумно
е по мудро отъ человѣцы-тѣ, и Божіе-то не-
26 мощно е по крѣпко отъ человѣцы-тѣ. Понеже,
братіе, виждате ваше-то призваніе, че *изъ ме-
жду васъ* нѣма по плъть мнозина мудри, нито
27 мнозина силни, нито мнозина благородни; Но
Богъ избра безумны-тѣ на свѣтъ-тъ, да по-
срами мудры-тѣ, избра пакъ Богъ немощны-тѣ
28 на свѣтъ-тъ, да посрами силны-тѣ; Още и ху-

дородны-тѣ на свѣтъ-тъ и унищожены-тѣ из-
бра Богъ, и тѣзи които не сѫ *нищо*, за да съ-
29 сыпе които сѫ *нѣщо;* Да ся не похвали прѣдъ
30 него ни една плъть. А вы сте отъ него въ Хри-
ста Іисуса, който станѫ за насъ отъ Бога му-
дрость, и правда, и освященіе, и искупуваніе;
31 Тъй що, споредъ както е писано: Който ся хва-
ли, съ Господа да ся хвали.

ГЛАВА 2.

1 И азъ, братіе, когато дойдохъ при васъ, дой-
дохъ не съ прѣвъсходство-то въ слово или въ
мудрость, да ви възвѣстіѫ свидѣтелство-то Бо-
2 жіе. Защото рѣшилъ бѣхъ да не знаѭ между
васъ нищо *друго*, освѣнь Іисуса Христа, и не-
3 го распѣтъ. И азъ при васъ бѣхъ немощенъ, въ
4 страхъ и въ голѣмо трепераніе; И слово-то ми
и проповѣдь-та ми не *бывахѫ* съ думы убѣди-
телны отъ человѣческѫ мудрость, но съ *дока-*
5 *зателство* отъ Духъ и силѫ; За да бѫде вѣро-
ваніе-то ви не чрѣзъ человѣческѫ мудрость, но
6 чрѣзъ силѫ Божіѭ. А говоримъ мудрость ме-
жду съвьршенны-тѣ; но не мудрость отъ тойзи
вѣкъ, нито отъ господари-тѣ на тойзи вѣкъ,
7 които прѣминуватъ; Но говоримъ въ *тайнѫ*
прѣмудрость-тѫ Божіѭ, скрытѫ-тѫ, коіѭто
Богъ отъ прѣди вѣкъ е прѣдопрѣдѣлилъ за на-
8 шѫ славѫ; Коіѭто никой отъ господари-тѣ на
тойзи вѣкъ не е позналъ; защото ако быхѫ
познали, не быхѫ распѣли Господа на славѫ-
9 тѫ. Но споредъ както е писано: Око не е ви-
дѣло, и ухо не е чуло, и на человѣкъ на сьрд-
це-то не с дохождало, това което е приготвилъ
10 Богъ на тѣзи които го любятъ. А намъ Богъ
откры *това* чрѣзъ свой-тъ Духъ; понеже Духъ-
тъ всичко, даже и глѫбины-тѣ Божіи, издирва.
11 Защото кой отъ человѣцы-тѣ знае человѣче-
скы-тѣ *нѣща* освѣнь духъ-тъ на человѣка кой-
то е въ него? Така и Божіи-тѣ нѣща, никой гы
12 не знае, освѣнь Духъ-тъ Божій. А ный пріех-

мы не духъ-тъ на свѣтъ-тъ, но Духъ-тъ който
е отъ Бога, за да познаемъ това което е дарс-
13 но намъ отъ Бога; Което и възвѣстявамы, не
съсъ словеса научены отъ человѣческѫ му-
дрость, но съсъ *словеса* научены отъ Духа Свя-
14 таго, като сраннявамы духовно съ духовно. Е-
стественный-тъ обаче человѣкъ не побира *това*
което е отъ Духа Божія; защото за него е бе-
зуміе, и не може да го разумѣе; понеже то ду-
15 ховно ся испытува. Но духовный-тъ человѣкъ
всяко нѣщо испытува, а той отъ никого ся не
16 испытува. Защото: "Кой е разумѣлъ умъ-тъ
Господень, за *да може* да го настави?" А ный
имамы умъ Христовъ.

ГЛАВА 3.

1 И азъ, братіе, не можихъ да ви говорѭ като
на духовны, но като на плътскы, *и* като на
2 младенцы въ Христа. Съ млѣко вы нахранихъ,
и не съ ястіе; защото не можахте още *да го*
3 *пріемете;* а и сега още не можете; Понеже сте
още плътскы; защото, доклѣ има помежду васъ
зависть, распря и разногласіе, не сте ли плът-
4 скы, и не постѫпувате ли по человѣческы? За-
щото кога единъ казва: Азъ сьмь Павловъ;
а другъ: Азъ сьмь Аполлосовъ; не сте ли
плътскы?
5 Кой е прочее Павелъ, и кой е Аполлосъ? не
сѫ ли служители чрѣзъ които повѣрувахте, и
6 *то* както е Господь всякому далъ? Азъ наса-
дихъ, Аполлосъ напои; но Богъ възрасти.
7 Тъй що нито който сади е нѣщо, нито който
8 пои, но Богъ който възрастява. А който сади
и който пои едно сѫ, и всякой споредъ своя-
тъ си трудъ ще пріеме своѭ-тѫ си заплатѫ.
9 Защото *ный* смы съработници на Бога; *а вы*
10 сте нива Божія, Божіе зданіе. Азъ, споредъ да-
денѫ-тѫ ми отъ Бога благодать, като искусенъ
домоздатель основаніе положихъ; а другъ на *не-
го* зиде; но всякой да гледа какъ зиде на *него.*

11 Защото никой не може да положи друго осно-
ваніе освѣнь положено-то, което е Іисусъ Хри-
12 стосъ. И на това основаніе отгорѣ ако зиде нѣ-
кой, злато, сребро, драгоцѣнны камьніе, дрьвіе,
13 сѣно, слама, Всякому работа-та ще стане я-
вна; защото день-тъ ще ѭ покаже; понеже съ
огнь ся открыва; и огнь-тъ ще испыта всяко-
14 му каква е работа-та. На когото работа-та, коѭ-
15 то е зидалъ, устои, *той* ще земе заплатѫ. А на
когото работа-та изгори, ще ся отщети, а самъ
16 той ще ся избави, но тъй като изъ огнь. Не
знаете ли че сте храмъ Божій, и Духъ Божій
17 живѣе въ васъ? Ако развали нѣкой Божій-тъ
храмъ, него ще Богъ да развали, защото *храмъ*-
тъ Божій е святъ, който *храмъ* сте вы.
18 Никой да ся не лъже; ако нѣкой отъ поме-
жду ви мни че е мудръ на тойзи свѣтъ, да ста-
19 не безуменъ, за да бѫде мудръ. Защото му-
дрость-та на тойзи свѣтъ е безуміе прѣдъ
Бога. Понеже е писано: "Улавя мудры-тѣ въ
20 пронырство-то имъ." И пакъ: "Господь знае по-
21 мышленія-та на мудры-тѣ че сѫ суетны." И
тъй никой да ся не хвали съ человѣцы-тѣ; за-
22 щото всичко е ваше; Павелъ ли или Аполлосъ,
или Кифа, или свѣтъ, или животъ, или смьрть,
или сегашно-то, или бѫдѫщо-то; всичко *е* ва-
23 ше; И вы Христови; а Христосъ Божій.

ГЛАВА 4.

1 *Всякой* человѣкъ така да ны има, като слу-
жители Христовы, и строители на Божіи-тѣ
2 тайны. А това което ся ище отъ строители-тѣ
3 е всякой единъ да ся намѣри вѣренъ. А за ме-
не е твьрдѣ малко нѣщо да бѫдѫ отъ васъ или
отъ человѣческѫ сѫдбѫ сѫденъ; но нито *азъ*
4 самъ себе си сѫдѭ. Защото совѣсть-та ми въ
нищо не мя изобличава; но съ това не сьмь
5 оправданъ; а Господь е който ще мя сѫди. За
това нищо не дѣйте сѫди прѣди врѣме, доклѣ
да дойде Господь, който ще и да извади на ви-

дѣло скрыто-то въ тьмнинѫ-тѫ, и ще изяви
сьрдечны-тѣ намѣренія; и тогазь ще бѫде вся-
кому похвала отъ Бога.
6 И това, братіе, загатнѫхъ вьрхъ себе си и
вьрхъ Аполлоса заради васъ; да ся научите
отъ насъ да не мудрувате повече отъ писано-
то, да ся не прѣвъзнося нѣкой отъ васъ за ед-
7 ного противъ другыго. Защото кой тя прѣдпо-
чита *отъ другыго?* и какво имашь което да не
си пріялъ? Ако ли си пріялъ, що ся хвалишь
8 като че не си пріялъ? Сыти сте вече, обога-
тихте ся вече, въцарихте ся безъ насъ; и да-
йо да царувате, та да быхмы и ный съ васъ
9 наедно царували. Защото ми ся струва че Богъ
показа насъ апостолы-тѣ най послѣдни, като
осѫдены на смьрть; защото позоръ станѫхмы
10 на свѣтъ-тъ, и на ангелы и на человѣцы. Ный
безумни заради Христа, а вы разумни въ Хри-
ста; ный немощни, а вы крѣпкы; вы славни,
11 а ный безчестни. До тойзи часъ и гладувамы
и жадувамы, и голи смы, и смы біени, и скы-
12 тамы ся, И трудимъ ся та работимъ съ рѫцѣ-
тѣ си; укорявани, благославямы; гонени, тьр-
13 пимъ; Хулени, молимъ ся; станѫхмы като из-
метъ на свѣтъ-тъ, сметъ на всичкы-тѣ до днесь.
14 Не пишѫ това за посраменіе на васъ, но като
15 любезны мои чада вразумявамъ вы. Защото ако
имате тысящы наставницы въ Христа, но мно-
зина отцы нѣмате; понеже азъ вы родихъ въ
16 Христа Іисуса чрѣзъ благовѣствованіе-то. И
тъй молѭ ви ся бѫдѣте подражатели на мене.
17 За туй ви проводихъ Тимоѳея, който ми е лю-
безно и вѣрно въ Господа чадо, който ще ви
напомни мои-тѣ въ Христа пѫтища, както по-
18 учавамъ на всякѫдѣ въ всякѫ церквѫ. Но нѣ-
кои си ся възгордѣхѫ, като че нѣмаше да дой-
19 дѫ азъ при васъ; Но ако ще Господь азъ скоро
ще дойдѫ при васъ, и ще познаѭ не слово-то,
20 но силѫ-тѫ на тѣзи що сѫ ся възгордѣли. За-
щото царство-то Божіе не е въ слово, но въ си-
21 лѫ. Що ищете? съ тоягѫ ли да дойдѫ при васъ,
или съ любовь и кротъкъ духъ?

ГЛАВА 5.

1 Въобще ся чува *че* между васъ *има* блудодѣя-
ніе, и таквозь блудодѣяніе, на което нито име-
то помежду языччицы-тѣ ся чува, така що да
2 има нѣкой бащинж-тж си женж. И вы сте ся
възгордѣли, а наипаче не ся ни оскърбихте, за
да ся испѫди отъ по между ви тойзи който е
3 сторилъ туй нѣщо? Защото азъ, ако и да не
сьмь при васъ тѣломъ, но духомъ сьмь при
васъ, и като че сьмь тамъ, отсѫдихъ вече то-
4 гози който е това така сторилъ, Въ име-то на
Господа нашего Іисуса Христа, щомъ ся събе-
рете вы и мой-тъ духъ, съсъ силж-тж на Го-
5 спода нашего Іисуса Христа, Такъвъ *человѣкъ*
да го прѣдадемъ на Сатанж за погубуваніе на
плъть-тж, за да ся спасе духъ-тъ въ день-тъ
6 на Господа Іисуса. Не е добра хвалба-та ви; не
знаете ли че малко квасъ всичко-то тѣсто за-
7 квасува? И тъй очистѣте ветхый-тъ квасъ, да
бѫдете ново тѣсто, както сте бесквасни; защо-
то Христосъ пасха-та наша закланъ бы жър-
8 тва за насъ. За това да празнувамы, не съ
ветхъ квасъ, нито съ квасъ на злобж и на лу-
кавство, но съ бесквасны *хлѣбове* на искренность
и на истинж.
9 Писахъ ви въ писмо-то да нѣмате сношеніе съ
10 блудницы. И не съвсѣмъ *да нѣмате сношеніе*
съ блудницы-тѣ на тойзи свѣтъ, или съ лихо-
имцы-тѣ, или съ грабители-тѣ, или съ идоло-
служители-тѣ, понеже тогазъ трѣба да излѣ-
11 зете отъ свѣтъ-тъ. Но сега ви писахъ да нѣ-
мате сношеніе, ако бы нѣкой който ся нарича
братъ да е блудникъ, или лихоимецъ, или идо-
лослужитель, или хулитель, или піяница, или
грабитель; съ такъвзи нито да ядете наедно.
12 Защото що мя е *грыжа* да сѫдіж и външни-тѣ?
13 Не сѫдите ли вы вѫтрѣшни-тѣ? А външни-тѣ
Богъ ще сѫди; за това испѫдѣте лошій-тъ отъ
помежду си.

ГЛАВА 6.

1 Нѣкой отъ васъ, кога има нѣщо съ другыго,
смѣе ли да ся сѫди прѣдъ неправедны-тѣ, а не
2 прѣдъ святыи-тѣ? Не знаете ли че святiи-тѣ ще
сѫдятъ свѣтъ-тъ? и тъй вы като ще сѫдите
свѣтъ-тъ, не сте ли достойни да сѫдите ни най
3 малкы работы? Не знаете ли че ный щемъ ан-
гелы да сѫдимъ? а колко повече житейскы *ра-*
4 *боты.* За то житейскы сѫдбы ако имате, най
нищожны-тѣ въ церквѫ-тѫ, тѣхъ поставяйте
5 *сѫдницы.* За *ваш*ъ срамъ ви казувамъ *това;* та-
ка ли нѣма между васъ ни единъ мудръ, който
6 бы можелъ между братiя-та си да отсѫди? Но
братъ съ брата ся сѫди, и то прѣдъ невѣрны-
7 тѣ! Сега прочее голѣмъ порокъ е за васъ, дѣто
имате помежду си сѫдбы; защо по добрѣ не
оставате обидени? защо не прѣдпочитате да
8 изгубите свое-то? Но вы *сами* правите обидѫ
9 и отнемате, и то отъ братiя. Или не знаете че
неправедни-тѣ нѣма да наслѣдятъ царство-то
Божiе? Не лѣйте ся лъга: нито блудници-тѣ,
нито идолослужители-тѣ, ни прѣлюбодѣйци-тѣ
10 нито малакiйцы-тѣ, нито мѫжеложници-тѣ, Ни-
то крадци-тѣ, ни лихоимци-тѣ, нито пiяни-
цы-тѣ, нито хулители-тѣ, нито грабители-тѣ,
11 нѣма да наслѣдятъ царство-то Божiе. И отъ
васъ нѣкои бѣхте таквизи; но измыхте ся, но
осветихте ся, но оправдахте ся, съ име-то на Го-
спода Iисуса, и съ Духъ-тъ на Бога нашего.
12 Всичко ми е позволено, но не е всичко за
ползѫ; всичко ми е позволено, но азъ не ще
13 бѫдѫ обладанъ отъ нищо. Ястiя-та сѫ за тър‑
бухъ-тъ, и търбухъ-тъ е за ястiя-та; но Богъ
и него и тѣхъ ще унищожи; а тѣло-то не е за
блудодѣянiе, но за Господа, и Господь е за тѣ-
14 ло-то; А Богъ и Господа въскрьси, и насъ ще
15 съсъ силѫ-тѫ си да въскрьси. Не знаете ли че
ваши-тѣ тѣла сѫ удове Христови? И тъй да
земѫ удове-тѣ Христовы, и на блудницѫ удо-
16 ве ли да гы направiѫ? Да не бѫде. Или не

знаете че който ся съвъкупява съ блудницж,
едно тѣло е *съ нея?* Защото "ще бѫджтъ," ка-
17 зува, "двама-та въ еднж плъть." Но който ся
съединява съ Господа, единъ духъ е съ *него.*
18 Бѣгайте отъ блудодѣяніе-то; всякой грѣхъ кой-
то бы сторилъ человѣкъ, е вънъ отъ тѣло-то;
но който блудствува противъ свое-то си тѣло
19 съгрѣшава. Не знаете ли че тѣло-то ваше е
храмъ на Святаго Духа който *е* въ васъ, кого-
20 то имате отъ Бога, и не сте свои си? Защото
вы сте съ цѣнж купени; за то прославѣте Бо-
га съ ваши-тѣ тѣла, и съ ваши-тѣ душы, кои-
то сж Божіи.

ГЛАВА 7.

1 А за това що ми писахте, добрѣ *е* да ся не
2 прикасава человѣкъ до женж. Но по причинж
на блудодѣянія-та, нека има всякой своіж *си*
женж, и всяка *жена* да има свой си мѫжъ.
3 Мѫжъ-тъ да отдава на женж-тж длъжно-то *ней*
благорасположеніе, подобно и жена-та на мѫжъ-
4 тъ. Жена-та не владѣе на свое-то си тѣло, но
мѫжъ-тъ; така и мѫжъ-тъ не владѣе на свое-
5 то си тѣло, но жена-та. Не оставайте лишени
единъ отъ другый, освѣнь ако е нѣщо *по съ-*
гласіе за врѣме, за да ся упражнявате въ постъ
и молитвж; и пакъ ся схождайте наедно, да
вы не искушава Сатана поради ваше-то невъз-
6 държаніе. И това *го* казувамъ по дозволеніе, а
7 не по повелѣніе. Защото щж всичкы-тѣ че-
ловѣци да сж каквото сьмь азъ: но всякой и-
ма особеннж дарбж отъ Бога, единъ така а
другъ инакъ.
8 А на неженены-тѣ и на вдовицы-тѣ казу-
вамъ, добро е за тѣхъ, ако останжтъ както и
9 азъ. Но ако не могжтъ да ся въздържатъ, нека
ся оженятъ: защото по добрѣ е да ся оженятъ,
10 а не да ся разжегватъ. А на оженены-тѣ за-
11 рѫчвамъ, не азъ, но Господь, жена отъ мѫжа
си да ся не разлѫча. Но ако ся и разлѫчи, да

остане неженена, или да ся примири съ мѫжа
12 *си*. И мѫжъ да не напуща женѫ *си*. А на дру-
гы-тѣ азъ казувамъ, не Господь: Ако нѣкой
братъ има женѫ невѣрницѫ, и тя соизволява
13 да живѣе съ него, да ѭ не напуща. И жена
която има мѫжъ невѣрникъ, и той соизволява
14 да живѣе съ неѭ, да го не напуща. Защото
невѣрникъ-тъ мѫжъ освященъ бива поради же-
нѫ-тѫ, и невѣрница-та жена освящена бива
поради мѫжъ-тъ; понеже инакъ чада-та ви щѣ-
15 хѫ да бѫдѫтъ нечисты; но сегѫ сѫ святы. А-
ко ли невѣрникъ-тъ ся отлѫча, да ся отлѫчи;
въ таквызь *нѣща* не е поробощенъ братъ-тъ
или сестра-та. Но Богъ ны призова на миръ.
16 Защото, що знаешь *ты*, жено, да ли не ще да
спасешь мѫжъ-тъ? или що знаешь, мѫжу, да
17 ли не ще да спасешь *ты* женѫ-тѫ? Но всякой
както му е Богъ отдѣлилъ, и всякой както го
е Господь призовалъ, така да ходи; и така за-
18 повѣдувамъ по всичкы-тѣ церквы. Обрѣзанъ ли
е призованъ нѣкой *въ вѣрѫ-тѫ*, да не крые о-
брѣзаніе-то. Необрѣзанъ ли е нѣкой призо-
19 ванъ, да ся не обрѣзува. Обрѣзаніе-то е нищо
и необрѣзаніе-то нищо; но *всичко е* въ пазеніе-
20 то на Божіи-тѣ заповѣди. Всякой да си оста-
21 ва въ това званіе въ което е призованъ. Рабъ
ли си призованъ? Да тя не е грыжа; но ако
можешь още да станешь свободенъ, по добрѣ
22 употрѣби *това*. Защото който е рабъ призованъ
въ Господа, свободникъ Господень е; така и
който е свободенъ призованъ, рабъ е Христовъ.
23 Съсъ *скѫпѫ* цѣнѫ сте купени; не бывайте ро-
24 би на человѣцы. Въ каквото *званіе* е нѣкой
призованъ, братіе, въ него всякой да си оста-
ва прѣдъ Бога.
25 Колкото за дѣвицы-тѣ нѣмамъ заповѣдь отъ
Господа; но, като помилованъ отъ Господа да
26 сьмь вѣренъ, мнѣніе давамъ. И тъй за насто-
ящѫ-тѫ нуждѫ мыслѭ да е добро това, *сирѣчь*
27 че е добрѣ человѣку така да си бѫде: Вързанъ
ли си съ женѫ? Не търси развьрзуваніе. От-

28 вързанъ ли си отъ женѫ? Не тръси женѫ. Но
ако ся и оженишь, не съгрѣшавашь, и дѣвица
ако ся ожени, не съгрѣшава; но таквизи които
сѫ ще иматъ скърбь по плъти; а пакъ азъ
29 вы съжалявамъ. Това само казувамъ, братіе,
че останѫло-то врѣме е кратко; за това и тѣ-
30 зи които иматъ жены да сѫ като че нѣматъ; И
които плачѭтъ като че не плачѭтъ, и които ся
радуватъ като че ся не радуватъ; и които ку-
31 пуватъ, като че *нищо* не добыватъ; И които
иматъ сношеніе съ тойзи свѣтъ, като че не
сѫ прѣдани нему; защото на тойзи свѣтъ о-
32 бразъ-тъ прѣохжда. А азъ искамъ вы да сте без-
грыжни; нежененый ся грижи за това което
33 е Господне, какъ да угоди Господу; А жене-
ный ся грыжи за това което е свѣтовно, какъ
34 да угоди на женѫ-тѫ. Между женѫ и дѣвицѫ
има разлика: неженена-та ся грыжи за това
което е Господне, за да бѫде свята и тѣломъ
и духомъ; а оженена-та ся грыжи за това
което е свѣтовно, какъ да угоди на мѫжъ-тъ.
35 И това го казувамъ за собственнѫ-тѫ (вашѫ
ползѫ; не да ви наложѫ примкѫ, но за бла-
гообразіе, и постоянно прѣбѫдваніе въ служе-
ніе-то Господне безъ развлѣченіе *на умъ-тъ*.
36 Ако ли мысли нѣкой че прави неприлично за
дѣвицѫ-тѫ си, ако да й е минѫло врѣме, и трѣ-
ба така да бѫде, нека прави каквото ще: не
37 съгрѣшава; нека ся женятъ. Но който стои
твърдъ на сьрдце-то си, и нѣма нуждѫ, но и-
ма власть за своѭ-тѫ си волѭ, и е рѣшилъ
това въ сьрдце-то си, да държи дѣвицѫ-тѫ си
38 *нежененѫ*, добрѣ прави. Така що който оженя
дѣвицѫ-тѫ си добрѣ прави; а който ѭ не о-
39 женя, прави по добрѣ. Жена-та е вързана отъ
законъ-тъ, до колкото врѣме е живъ мѫжъ й;
ако ли умрѣ мѫжь й, свободна е да ся ожени
за когото ще, тъкмо *да бъва това* въ Господа.
40 Но по мое-то мнѣніе по блажена е, ако си оста-
не така; а мыслѭ че и азъ имамъ Духъ Божій.

ГЛАВА 8.

1 Колкото за идоложьртвенно-то, знаемъ че
всинца имамы знаніе; *но* знаніе-то възгордѣ-
2 ва, а любовь-та назидава. И ако ся има нѣкой
че знае нѣщо, не е позналъ още нищо както
3 трѣбува да познава. Но ако люби нѣкой Бога,
4 той е познатъ отъ него. И тъй колкото за я-
деніе-то отъ идоложьртвенно-то, знаемъ че и-
долъ-тъ *е* нищо на свѣтъ-тъ, и че освѣнь ед-
5 ного *Бога нѣма* никой другъ Богъ. защото ако
и да има нарицаеми богове, или на небе-то
или на земіж-тж; (както *ся казува* че има
6 много богове; и господари много;) Но намъ е
единъ Богъ Отецъ, отъ когото е всичко, и ный
смы въ него; и единъ Господь Іисусъ Хри-
стосъ, чрѣзъ когото е всичко, и ный чрѣзъ
7 него. Но *това* знаніе въ всичкы го нѣма; и
нѣкои съсъ совѣсть на идолъ-тъ и до сега
ядѫтъ *идоложьртвенно* като жьртвж на идолъ-
тъ, и совѣсть-та имъ като е слаба осквьрнява
8 ся. А яденіе-то не ны прѣпоржчва на Бога;
защото нито ако ядемъ ни ся нѣщо придава,
нито ако не ядемъ лишавамы ся отъ нѣщо.
9 Но гледайте да не бы тая ваша свобода да бж-
10 де соблазнь на слабы-тѣ. Защото ако бы да
види нѣкой тебе, който имашь знаніе, че сѣ-
дишь на трапезж-тж въ идолско капище, той
като е слабъ, совѣсть-та му не ще ли ся одьр-
11 зости да яде идоложьртвенно? И поради твое-
то знаніе ще загыне немощный-тъ братъ, за
12 когото е умрѣлъ Христосъ. А като согрѣша-
вате така противъ братія-та, и наранявате
13 слабж-тж имъ совѣсть, то вы противу Христа
согрѣшавате. За това, ако яденіе-то соблазня-
ва брата ми, нѣма да ямъ мѣсо въ вѣкы, за
да не соблазнж брата си.

ГЛАВА 9.

1 Не сьмь ли апостолъ? Не сьмь ли свободенъ?
Не видѣхъ ли Іисуса Христа Господа нашего?

2 Не сте ли вы моє-то въ Господа дѣло? На
други ако не сьмь апостолъ, *то* поне на васъ
сьмь; защото въ Господа вы сте печатъ-тъ на
3 мое-то апостолство. Това е мой-тъ отвѣтъ на
4 тѣзи които испытуватъ *поведеніе-то* ми. Да
5 ли нѣмамы власть да ядемъ и да піемъ? Да ли
нѣмамы власть *и ный* както други-тѣ апостоли,
и братія-та Господни, и Кифа, да водимъ съсъ
6 *себе си* женѫ отъ сестры-тѣ? Или само на мене
и на Варнавѫ не е дозволено да не работимъ!
7 Кой воинствува нѣкога на свое си иждивеніе!
Кой насажда лозіе, и не яде отъ плодъ-тъ му!
Или кой пасе стадо, и не яде отъ млѣко-то на
8 стадо-то? По человѣчески ли говорѭ това? не
9 казува ли и законъ-тъ исто-то? Защото въ за-
конъ-тъ Моисеевъ е писано: Не обвързувай у-
ста-та на волъ който вършѣе. За волове-тѣ ли
10 ся грыжи Богъ? Или непрѣмѣнно заради васъ
казува? защото *това* е за васъ писано; така
що който оре, съ надеждѫ трѣба да оре; и кой-
то вършѣе, съ надеждѫ да е участникъ въ на-
11 деждѫ-тѫ си. Ако смы ный посѣяли у васъ ду-
ховно-то, много ли е ако пожьнемъ отъ васъ
12 тѣлесно-то? Ако други участвуватъ въ власть-
тѫ надъ васъ, не трѣба ли ный повече? Тѫзи
власть обаче ный не употрѣбихмы; *но търпимъ*
всичко, за да не причинимъ нѣкое прѣкратеніе
13 на благовѣствованіе-то Христово. Не знаете ли
че които священодѣйствуватъ отъ святилище-
то ся хранятъ? И които служатъ на олтарь-тъ
14 зематъ дѣлъ отъ олтарь-тъ? Така и Господь
заповѣда, проповѣдници-тѣ на евангеліе-то да
15 живѣѭтъ отъ благовѣствованіе-то. Но азъ ни
едно отъ тѣзи не употрѣбихъ; нито писахъ то-
ва, да ми бѫде така; защото за мене е по до-
брѣ да умрѫ, а не да осуети нѣкой похвалѫ-
16 тѫ ми. Защото ако проповѣдувамъ евангеліе-
то, то не ми е похвала; защото нужда ми над-
17 лежи, и тежко ми ако не благовѣствувамъ. За-
щото ако правѭ това отъ своѭ волѭ, имамъ
заплатѫ; ако ли отъ неволѭ, *а то* ми е слу-

18 женіе-то повѣрено. И тъй коя е моя-та запла-
та? *Тая*, съ проповѣданіе-то си да положѫ е-
вангеліе-то Христово безъ иждивеніе, така що
да не злоупотрѣбіѭ моіѭ-тѫ власть въ благо-
19 вѣствованіе-то. Защото като сьмь свободенъ
отъ всички, заробихъ себе си на всичкы-тѣ,
20 за да придобыѭ по много-то: И на Іудеи-тѣ
быхъ като Іудеинъ, Іудеи-тѣ да придобыѭ: на
тѣзи които сѫ подъ законъ като подзаконенъ
быхъ, да придобыѭ тѣзи които сѫ подъ за-
21 конъ. На тѣзи които нѣматъ законъ *быхъ* като
че нѣмамъ законъ, (не че сьмь безъ законъ
прѣдъ Бога, но подзаконенъ на Христа,) за да
22 придобыѭ тѣзи които нѣматъ законъ. На не-
мощны-тѣ като немощенъ быхъ, за да придо-
быѭ немощны-тѣ. На всичкы-тѣ станѫхъ
23 всичко, да бы всякакъ да спасѫ нѣколцина. И
това го правіѭ за евангеліе-то, да бѫдѫ на не-
24 го съучастникъ. Не знаете ли, че които ти-
чатъ на поприще-то, всичкы тичатъ, а само е-
динъ зема наградѫ-тѫ? така тичайте, като да
25 іѫ получите. И всякой подвижникъ отъ всичко
ся въздьржава; и тѣ за да земѫтъ вѣнецъ тлѣ-
26 ненъ, а ный нетлѣненъ. И тъй азъ тичамъ та-
ка, не като на неизвѣстно *нѣщо*; така бѫхтѫ,
27 не като че біѭ въздухъ-тъ. Но уморявамъ тѣло-
то си и порабощавамъ *го*, че като проповѣдамъ
на другы-тѣ, да не бы да останѫ азъ отхвьрленъ.

ГЛАВА 10.

1 И не искамъ, братіе, да не знаете, че отци-
тѣ наши бѣхѫ всичкы подъ облакъ-тъ, и всич-
2 кы прѣзъ море-то прѣминѫхѫ, И въ облакъ-
тъ и въ море-то всичкы ся крьстихѫ въ Мои-
3 сея, И всичкы отъ исто-то духовно ястіе ядо-
4 хѫ, И всичкы отъ исто-то духовно питіе пи-
хѫ; защото піяхѫ отъ духовный-тъ камькъ,
който гы придружаваше; и тойзи камькъ бѣ
5 Христосъ. Но въ по много-то отъ тѣхъ не
благоволи Богъ; защото испомрѣхѫ въ пусты-
6 ніѭ-тѫ. А тѣзи *нѣща* станѫхѫ намъ примѣри

да не бѫдемъ ный желатели на зло-то, както
7 и тѣ пожелахѫ. Нито идолослужители бывайте,
както нѣкои отъ тѣхъ, споредъ писано-то:
Сѣднѫ народъ-тъ да яде и да піе, и станѫхѫ
8 да играѭтъ. Нито да блудствувамы както блуд-
ствувахѫ нѣкои отъ тѣхъ, и паднѫхѫ въ единъ
9 день двадесеть и три тысящи *души*. Нито да
искушавамы Христа, както и нѣкои отъ тѣхъ
10 искусихѫ и погынѫхѫ отъ зміи-тѣ. Нито роп-
тайте, както възроптахѫ нѣкои отъ тѣхъ и по-
11 гынѫхѫ отъ истрѣбителя. И всичко това имъ
ся прилучаше за примѣры, и написа ся за по-
ученіе намъ, които смы достигнѫли послѣдни-
12 тѣ врѣмена. Така що който ся има че стои,
13 да гледа да не падне. Васъ *друго* искушеніе о-
свѣнь человѣческо не вы е постигнѫло; вѣ-
ренъ е обаче Богъ, който нѣма да вы остави
да бѫдете искушени повече отъ колкото ви е
сила-та, но съ искушеніе-то наедно ще даде и
срѣдство-то, така що да можете да прѣтърпѣва-
14 те. За това, възлюбленни мои, отбѣгнувайте отъ
15 идолослуженіе-то. Говорѭ като на разумны;
16 сами вы сѫдѣте *това*, което казувамъ. Чаша-та
на благословеніе-то, коѭто благославямы, не е
ли причастіе на кръвь-тѫ Христовѫ? Хлѣбъ-
тъ когото прѣломявамы не е ли причастіе на
17 Христово-то тѣло? Защото единъ хлѣбъ, едно
тѣло смы *ный* множина-та; понеже всиица отъ
18 единый-тъ хлѣбъ ся причащавамы. Гледайте
Израиля по плъть; тѣзи които ядѫтъ жьртвы-
тѣ не сѫ ли причастници на жьртвенникъ-тъ?
19 И тъй азъ какво казувамъ? това ли че идолъ-
тъ е нѣщо, или че идоложьртвенно-то е нѣщо?
20 *Не*. Но *казувамъ* че онова което язычници-тѣ
жьртвуватъ, жьртвуватъ го на бѣсове-тѣ, и не
на Бога; а не вы искамъ да бѫдете причастни-
21 ци на бѣсове-тѣ. Не можете да піете чашѫ-тѫ
Господнѭ и чашѫ-тѫ бѣсовскѫ; не можете да
сте причастници на трапезѫ-тѫ Господнѭ и на
22 трапезѫ-тѫ бѣсовскѫ. Или нщемъ да подбудимъ
Господа на ревнованіе? по силни ли смы ный отъ

23 него? Всичко ми е дозволено, но всичко не е за
ползѫ; всичко ми е дозволено, но всичко не е
24 за назиданіе. Никой да не тръси своіѫ-тѫ си
25 *ползѫ*, но всякой *ползѫ-тѫ* на другыго. Всичко
що ся продава на месопродавницѫ-тѫ яждте, и
безъ никакво придирuваніе заради совѣсть-тѫ;
26 Защото "Господня е земя-та, и което іѫ на-
27 пълнява." И ако отъ невѣрны-тѣ нѣкой вы по-
кани, и вы искате да идете, яждте какво-то
сложатъ отъ прѣдѣ ви, безъ никакво придирва-
28 ніе заради совѣсть-тѫ *си*. Ако ли ви рече нѣ-
кой: Това е идоложьртвенно, не яждте, заради
тогозь който ви е обадилъ, и *за* совѣсть-тѫ;
защото "Господня е земя-та, и което іѫ
29 напълнява." А совѣсть казувамъ не твоіѫ-тѫ,
но на другыго *совѣсть-тѫ*, понеже защо да ся
30 сѫди моя-та свобода отъ другѫ совѣсть? И а-
ко азъ съ благодареніе участвувамъ *въ ядяніе-*
то, защо да бѫдѫ охулванъ за това, за което
31 азъ благодаріѫ? И тъй ядете ли, піете ли, нѣ-
що ли правите, всичко за славѫ Божіѭ правѣ-
32 те. Не бывайте соблазнь ни на Іудеи, ни на
33 Еллины, нито на церквѫ-тѫ Божіѭ; Както и
азъ угождавамъ на всичкы во всяко нѣщо безъ
да тръсіѫ своіѫ-тѫ си ползѫ, но *ползѫ-тѫ* на
мнозина за да ся спасѫтъ.

ГЛАВА 11.

1 Подражатели бывайте на мене както и азъ
2 на Христа. И захвалямъ ви, братіе, че во всич-
ко мя помните, и държите прѣданія-та, както
3 ви *гы* прѣдадохъ. Искамъ пакъ да знаете, че
глава на всякой мѫжъ е Христосъ, а глава на
женѫ-тѫ е мѫжъ-тъ; глава пакъ на Христа е
4 Богъ. Всякой мѫжъ кога ся моли, или кога
пророчествува, ако има главѫ-тѫ си покрытѫ,
5 засрамува главѫ-тѫ си. А всяка жена която ся
моли или пророчествува съ непокрытѫ главѫ,
засрамува главѫ-тѫ си; защото е все еднакво
6 като да е съ бръснѫтѫ *главѫ*. Защото жена ако

ся не покрыва, нека острижe и космы-тѣ си.
Но ако е срамотно на женѫ да си стриже ко-
смы-тѣ, или да си бръсне главѫ-тѫ, *то* нека
7 ся покрыва. Защото мѫжъ-тъ не трѣбува да си
покрыва главѫ-тѫ, понеже е образъ и слава Бо-
8 жія; а жена-та е слава на мѫжъ-тъ; Защото
мѫжъ-тъ не е отъ женѫ-тѫ, но жена-та отъ
9 мѫжъ-тъ; Понеже не бы създаденъ мѫжъ-тъ
10 за женѫ-тѫ, но жена-та за мѫжъ-тъ; За това
жена-та е длъжна заради ангелы-тѣ да има на
11 главѫ-тѫ *си бѣлѣгъ на* власть. Ни мѫжъ обаче
безъ женѫ, нито жена безъ мѫжъ *быва* въ Го-
12 спода; Защото както жена-та *е* отъ мѫжъ-тъ,
така и мѫжъ-тъ *е* чрѣзъ женѫ-тѫ; *А всичко е*
13 отъ Бога. Сами въ себе си сѫдѣте, прилично
14 ли е на женѫ, да ся моли Богу гологлава? А
не учи ли вы и само-то естество, че мѫжъ ако
оставя косѫ-тѫ си да расте, то е безчестіе не-
15 му? Но жена ако оставя косѫ-тѫ си да расте,
то е ней за славѫ; защото коса-та е дадена
16 ней намѣсто покривало. Но ако ся яви нѣкой да
е прѣпирливъ, ный такъвъ обычай нѣмамы, ни-
то церквы-тѣ Божіи.
17 И това като *ви* заръчвамъ, не *ви* захвалямъ,
че ся събирате не за по добро, но за по *лошо*.
18 Защото първо, кога ся събирате въ *церквѫ*,
чувамъ че ставали раздори помежду *ви*; и по
19 нѣщо вѣрувамъ; Защото, нуждно е да има и
раздѣленія между васъ, за да ся явятъ достой-
20 ни-тѣ изъ помежду ви. И тъй събираніе-то ви
21 наедно не е че ядете Господнѭ вечерѭ; Защо-
то на яденіе-то всякой бърза да зема своѭ-тѫ
си вечерѭ прѣди другыго, и единъ остава гла-
22 денъ, а другый ся напива. Кѫщи ли нѣмате да
ядете и да піете? или церквѫ-тѫ Божіѭ прѣ-
зирате, и посрамяте тѣзи които нѣматъ *нищо*?
Какво да ви рекѫ? Да ви захвалямъ ли за това?
23 Не *ви* захвалямъ. Защото азъ отъ Господа пріяхъ
това, което ви и прѣдадохъ; че Господь Іисусъ
прѣзъ нощь-тѫ на прѣдаваніе-то му, зѣ хлѣбъ,
24 И като благодари, прѣломи и рече: Земѣте,

яждте; това е тѣло-то мое, което за васъ ся
25 ломи; туй правѣте за мое въспоминаніе. Така
и чашѫ-тѫ, слѣдъ вечеряніе-то *ѭ*, и рече: Тая
чаша е новый завѣтъ въ моѭ-тѫ кръвь; това
правѣте, всякой пѫть когато піете, за мое въс-
26 поминаніе. Защото всякой пѫть когато ядете
тойзи хлѣбъ, и піете тѫзи чашѫ, смьрть-тѫ
27 Господнѭ възвѣстявате, доклѣ дойде той. Така
що който яде тойзи хлѣбъ или піе чашѫ-тѫ
Господнѭ недостойно, повиненъ ще бѫде на
28 тѣло-то и кръвь-тѫ Господнѭ. Но да испытува
человѣкъ себе си, и така да яде отъ хлѣбъ-
29 тъ, и да піе отъ чашѫ-тѫ; Защото, който яде
и піе недостойно, той яде и піе осѫжденіе на
себе си, като не отличава тѣло-то Господне.
30 Отъ това *има* испомежду ви мнозина немощни,
31 и болни, а доста и умиратъ. Защото ако быхмы
самы себе си сѫдили, не быхмы были сѫ-
32 дени. Но когато бывамы сѫдени, наказувамы
ся отъ Господа, за да не бѫдемъ осѫдени наедно
33 съсъ свѣтъ-тъ. За това, братіе мои, когато
ся събирате да ядете, чакайте ся единъ
34 другый; Ако ли е нѣкой гладенъ, да яде у
дома си, да ся не събирате за осѫжденіе. А за
друго що остава когато дойдѫ ще наредѭ.

ГЛАВА 12.

1 А за духовны-тѣ *дарбы*, братіе, не искамъ да
2 не знаете. *Вы* знаете че бѣхте языччници, влѣчени
къмъ нѣмы-тѣ идолы, както ся водяхте.
3 За това ви увѣдомявамъ, че никой, като говори
съ Духъ Божій, не казува анаѳема Іисусу,
и никой не може да нарече Іисуса Господь, освѣнь
4 чрѣзъ Духа Святаго. Има различія на
5 дарбы-тѣ, но духъ-тъ е истый-тъ. Има разли-
6 чія на служенія-та, но Господь е истый-тъ. Има
и различія на дѣйствія-та, но Богъ е истый-
тъ, който дѣйствува все во все.
7 А всякому ся дава явеніе-то на Духа за ползѫ.
8 Защото единому ся дава чрѣзъ Духа слово

на прѣмудрость, а другому слово на знаніе, по
9 истый-тъ Духъ; Другому пакъ вѣра, чрѣзъ
истый-тъ Духъ, а другому дарбы на исцѣленія,
10 пакъ чрѣзъ истый-тъ Духъ *ся даватъ*; А друго-
му дѣйствіе на чудеса, другому пророчество, а
другому распознаваніе на духове-тѣ, и друго-
му различны языци, другому пакъ тълкуваніе
11 на языцы. А всичко това го дѣйствува еди-
ный-тъ и тойзи истый Духъ, който всякому
особно раздѣлява както му е угодно.
12 Защото както тѣло-то е едно, а има много
удове, и вси-тѣ удове на едно-то тѣло, ако и
много да сѫ, *пакъ* едно тѣло сѫ; така и Хри-
13 стосъ. Защото всичкы ный чрѣзъ единый-тъ
Духъ ся крьстихмы *да смы* въ едно тѣло, и
Іудеи и Еллини, и раби и свободни; и всинца
14 въ единъ Духъ ся напоихмы. Защото тѣло-то
15 не е единъ удъ, но много. Ако речѣше нога-та:
Понеже не сьмь рѫка, не сьмь отъ тѣло-то;
16 да ли за това *тя* не е отъ тѣло-то? И ако ре-
чѣше ухо-то: Понеже не сьмь око, не сьмь отъ
тѣло-то, да ли за това *то* не е отъ тѣло-то!
17 Ако бѣше всичко-то тѣло око, дѣ *щѣше да е*
слышаніе-то? ако ли все слышаніе, дѣ обоня-
18 ніе-то? Но сега Богъ е положилъ удове-тѣ вся-
кой единъ отъ тѣхъ въ тѣло-то, както е изво-
19 лилъ. Ако бѣхѫ были вси-тѣ единъ удъ, дѣ
20 *щѣше да е* тѣло-то? Но сега удове сѫ много,
21 а тѣло едно. И не може око-то да рече на
рѫкѫ-тѫ: Нѣмамъ потрѣбѫ отъ тебе; или
пакъ глава-та на нозѣ-тѣ: Нѣмамъ потрѣбѫ
22 отъ васъ. Но удове-тѣ на тѣло-то, които ся
виждатъ че сѫ по слаби, *тѣ* сѫ много по по-
23 трѣбни. И тѣзи *части* на тѣло-то които ни ся
виждатъ за по безчестны, тѣмъ повече почесть
прилагамы, и неблагообразни-тѣ наши *удове*
24 иматъ по голѣмо благообразіе. А благообразни-
тѣ наши *удове* нѣматъ нуждѫ. Но Богъ е рас-
поредилъ тѣло-то, като е далъ на лишено-то
25 по голѣмѫ почесть; За да нѣма разлоръ въ тѣ-
ло-то, но удове-тѣ да иматъ исто-то попеченіе

26 единъ за другый; И ако страда единъ удъ,
всп-тѣ удове състрадатъ; ако *ли* ся слави е-
динъ удъ, вси-тѣ удове ся радуватъ съ него
27 заедно. А вы сте тѣло Христово, и частно у-
дове.
28 И едны постави Богъ въ церквѫ-тѫ, пьрво
апостолы, второ пророцы, трето учители, по-
слѣ чудеса, напоконъ дарбы на исцѣленіе, по-
29 маганія, управленія, разны языцы. Всичкы-тѣ
апостоли *ли* сѫ? всичкы-тѣ пророци *ли* сѫ
всичкы-тѣ учители *ли* сѫ? всичкы *дѣйствуватъ*
30 *ли* чудеса? Всичкы иматъ *ли* дарбы на исцѣ-
леніе? всичкы говорятъ *ли* языцы? всичкы
31 тълкуватъ *ли*? Имайте ревность за по добры-
тѣ дарбы; и *азъ* още по прѣвъсходенъ пѫть
ви показвамъ.

ГЛАВА 13.

1 Ако говорѭ съ человѣческы и ангелскы я-
зыцы, а любовь нѣмамъ, ще сьмь мѣдь що
2 звъчи или кимвалъ що дрънка. И ако имамъ
пророчество, и знаѭ всичкы-тѣ тайны, и вся-
ко знаніе, и ако имамъ всичкѫ-тѫ вѣрѫ, щото
и горы да прѣмѣстямъ, а любовь нѣмамъ, ни-
3 що не сьмь. И ако раздамъ всичкый-тъ си и-
мотъ за прѣхранѫ *на сиромасы-тѣ*, и ако прѣ-
дамъ тѣло-то си на изгорѣніе, а любовь нѣ-
4 мамъ, нищо не ся ползувамъ. Любовь-та дъл-
готьрпи, благосклонна е; любовь-та не зави-
жда; любовь-та не ся прѣвъзнося, не ся гор-
5 ди, Не безобразствува, не дири свое-то си,
6 не ся раздражава, не мысли зло, На неправдѫ-
тѫ ся не радува, а срадува ся на истинѫ-тѫ,
7 Всичко прѣтьрпѣва, на всичко хваща вѣрѫ, на
8 всичко ся надѣе, всичко тьрпи. Любовь-та ни-
кога не отпада; *другы-тѣ* обаче, пророчества
ли сѫ, ще ся прѣкратятъ; языци *ли* сѫ, ще
9 прѣстанѫтъ; знаніе *ли* е, ще исчезне: Защото
отъ части знаемъ, и отъ части пророкуваме;
10 Но когато дойде съвършенно-то, тогазь *това*

11 което е отъ части ще ся прѣкрати. Когато
бѣхъ младенецъ, като младенецъ говоряхъ, ка-
то младенецъ мудрувахъ, като младенецъ раз-
мышлявахъ; но отъ какъ станахъ мѫжъ, на-
12 пуснахъ което е младенческо. Защото сега ви-
димъ мрачкаво *както* прѣзъ огледало, а тога
ще гледамы лице съ лице; сега познавамъ отъ
части, а тога ще позная, както сьмъ и познатъ.
13 А сега оставатъ тѣзи три-тѣ, вѣра, надежда,
любовь; но най голѣма отъ тѣхъ е любовь-та.

ГЛАВА 14.

1 Слѣдувайте любовь-тѫ, и желайте съ ревность
духовны-тѣ *дарбы*, а наипаче да пророчеству-
2 вате. Защото който говори языкъ *незнаенъ*, не
говори на человѣцы, но Богу; защото никой
3 *му* не проумѣва, но духомъ тайны говори; А
който пророчествува, говори на человѣцы *за*
4 назиданіе и увѣщаніе и утѣшеніе. Който го-
вори *незнаенъ* языкъ, назидава себе си; а кой-
5 то пророчествува назидава церквѫ-тѫ. Искамъ
всичкы да говорите языцы, а повече да проро-
чествувате; защото който пророчествува по
горень е отъ *тогози* който говори *разны* язы-
цы, освѣнъ ако тълкува за да земе церква-та
6 назиданіе. И сега, братіе, ако бы да дойдѫ при
васъ и да говорѭ *незнайны* языцы, какво ще
вы ползувамъ, ако ви не говорѭ, или съ от-
кровеніе, или съ познаніе, или съ пророчество,
7 или съ поученіе? И бездушны-тѣ *нѣща*, които
издаватъ гласъ, свирка или китара, ако не да-
дѫтъ отличителны звукове, какъ ще ся познае
това което свирятъ съсъ свиркѫ-тѫ или съ
8 китарѫ-тѫ? Защото ако бы издала трѫба-та
неопрѣдѣленъ гласъ, кой бы ся приготвилъ на
9 бой? Така и вы, ако не дадете съ языкъ-тъ
си вразумителни рѣчи, какъ ще ся познае то-
ва което говорите? защото на вѣтръ ще гово-
10 рите. Толкозъ вида гласове ся случаватъ на
свѣтъ-тъ, и ни единъ отъ тѣхъ не-е безъ зна-

11 ченіе. И тъй ако не разумѣіѫ значеніе-то на
гласъ-тъ ще бѫдѫ другоязыченъ за тогози кой-
то говори, и тойзи който говори другоязыченъ
12 за мене. Така и вы, понеже сте ревнители на
духовны-тѣ *дарованія,* старайте ся да ся прѣ-
13 умножатъ у васъ за назиданіе на церквѫ-тѫ. За
това който говори языкъ *незнаенъ,* нека ся мо-
14 ли *за дарбѫ-тѫ и* да тълкува. Защото ако ся
моліѫ по языкъ *незнаенъ,* духъ-тъ ми ся моли,
15 а умъ-тъ ми остава бесплоденъ. И тъй що е?
ще ся моліѫ съ духъ-тъ си, ще ся моліѫ и съ
умъ-тъ си; ще пѣіѫ съ духъ-тъ си, ще пѣіѫ
16 и съ умъ-тъ си. Понеже ако славословишь съ
духъ-тъ си, онзи който е отъ редъ-тъ на про-
стацы-тѣ, какъ ще каже на твое-то благодаре-
17 ніе, аминь, като не знае що говоришь? Защото ты
благодаришь добрѣ, но другый-тъ не ся нази-
18 дава. Благодаріѫ Бога моего, че азъ отъ всич-
19 кы васъ повече языцы говоріѫ: Но въ церквѫ
прѣдпочитамъ да изговоріѫ петь думы съ умъ-
тъ си, за да наставіѫ и другы, а не десеть ты-
20 сящы думы съ языкъ *незнаенъ.* Братіе, не бы-
вайте по умъ-тъ дѣца, но бывайте младенци
по злобѫ-тѫ, а по умъ-тъ съвършенни мѫжіе.
21 Въ законъ-тъ е писано: Съ другы языцы и съ
другы устны ще поговоріѫ на тойзи народъ;
и нито така ще мя послушатъ, казува Господь.
22 За това, языци-тѣ сѫ бѣлѣгъ не за тѣзи кои-
то вѣруватъ, но за тѣзи които не вѣруватъ; а
пророчество-то е не за тѣзи които не вѣру-
23 ватъ, но за тѣзи които вѣруватъ. И тъй ако
ся събере всичка-та церква наедно, и всичкы-
тѣ *начнѫтъ* да говорятъ по *незнаены* языцы,
и влѣзѫтъ простаци, или невѣрни, не ще ли
24 да рекѫтъ че вы сте полудѣли? Ако ли всич-
кы пророчествуватъ, и влѣзе нѣкой невѣрникъ,
или простакъ, той отъ всичко ся изобличава,
25 и отъ всичко ся испытува; И така скрыщны-
тѣ на сьрдце-то му ставатъ явны; и тъй ще
падне на лице-то си, ще ся поклони Богу, и
ще исповѣда че наистинѫ Богъ е между васъ.

26 И тъй, братіе, що има? Кога ся събирате,
всякой отъ васъ псаломъ има, поученіе има,
языкъ има, откровеніе има, тълкованіе има;
27 всичко да бывa за назиданіе. Ако говори нѣкой
языкъ *незнаенъ, да говорятъ* по двама, или най
много по трима, и на редъ; а единъ да тълку-
28 ва. Ако ли нѣма тълкователь, да мълчи въ
29 церквѫ, и да говори въ себе си и Богу. А
пророци да говорятъ двама или трима, а дру-
30 гы-тѣ да разсѫждатъ; Ако ли дойде откровеніе
на другыго отъ сѣдящы-тѣ, първый-тъ да
31 млъкнува. Защото единъ слѣдъ другый всинца
можете да пророчествувате, за да научаватъ
32 всичкы, и всичкы да ся утѣшаватъ. И духове-
тѣ пророческы покоряватъ ся на пророцы-тѣ.
33 Защото Богъ не е *Богъ* на немирство, но на
миръ, както по всичкы-тѣ церквы на святыи-
34 тѣ. Жены-тѣ ви да мълчатъ въ церквы-тѣ, за-
щото не имъ е простено да говорятъ, но да ся
35 покоряватъ, както и законъ-тъ казува. Ако ли
искѫтъ да научатъ нѣщо, да питатъ мѫжіе-тѣ
си у дома си; защото е срамотно на жены да
36 говорятъ въ церквѫ. Слово-то Божіе отъ васъ
ли излѣзе? или е само до васъ достигнѫло?
37 Ако мни нѣкой че е пророкъ или духовенъ,
нека узнае че това което ви пишѫ е заповѣди
38 Господни. Но ако не разумѣва нѣкой, да не
39 разумѣва. За това, братіе, имайте ревность да
пророчествувате, и не възбранявайте да го-
40 ворятъ языцы. Всичко да бывa благообразно и
редовно.

ГЛАВА 15.

1 Още, братіе, увѣдомявамъ ви евангеліе-то
което ви проповѣдахъ, което и пріяхте, въ
2 което и стоите, Чрѣзъ което ся и спасавате, ако
дьржите споредъ както ви сьмь благовѣстилъ;
3 освѣнь ако не сте напразно повѣрували. Защо-
то ви прѣдадохъ най първо, онова което и прі-
яхъ, *сирѣчь* че Христосъ умрѣ за грѣхове-тѣ
4 ни, споредъ писанія-та; И погребенъ бы, и

въскрьснѫ въ третій день, споредъ писанія-та;
5 И яви ся на Кифѫ, послѣ на дванадесеть-тѣ.
6 Слѣдъ това ся яви на повече отъ петстотинъ
братія изведнъжь, отъ които повече-то и до
7 сега сѫ живи, а нѣкои и починѫхѫ. Послѣ ся
8 яви Іакову, послѣ на всичкы-тѣ апостолы; А
най послѣ отъ всичкы, яви ся и на мене, като
9 на нѣкой извергъ. Защото азъ сьмь най малкый-
тъ отъ апостолы-тѣ; който не сьмь достоинъ
и апостолъ да ся нарекѫ, защото гонихъ цер-
10 квѫ-тѫ Божіѭ. Но съ Божіѭ-тѫ благодать
сьмь каквото сьмь; и негова-та на мене бла-
годать не бы празна, но трудихъ ся повече отъ
всичкы тѣхъ; не азъ обаче, но Божія-та бла-
11 годать, която е съ мене. И тъй или азъ или
тѣ, така проповѣдуваммы, и така сте повѣрували.
12 А когато ся проповѣдва че Христосъ е въс-
крьснѫлъ отъ мьртвы-тѣ, какъ казуватъ нѣ-
кои отъ помежду ви че нѣма въскрьсеніе на
13 мьртвы-тѣ? Ако нѣма въскрьсеніе на мьртвы-
14 тѣ, то нито Христосъ е въскрьснѫлъ; И ако
Христосъ не е въскрьснѫлъ, то празна е на-
15 ша-та проповѣдь, празна и ваша-та вѣра. На-
мѣруваммы ся още и лъжесвидѣтели на Бога;
защото свидѣтелствувахмы за Бога, че е въс-
крьсилъ Христа; когото не е въскрьсилъ, ако
16 е тъй че мьртви-тѣ не въскрьснуватъ; Защото
ако мьртви-тѣ не въскрьснуватъ, не е нито
17 Христосъ въскрьснѫлъ; Ако ли Христосъ не
е въскрьснѫлъ, суетна е вѣра-та ви; още сте
18 въ грѣхове-тѣ си. То и тѣзи които сѫ почи-
19 нѫли къ Христа погынѫли сѫ. Ако само въ
тойзи животъ ся надѣемъ на Христа, то смы
20 най окаянни отъ всичкы-тѣ человѣцы. А ны-
нѣ Христосъ въскрьснѫ отъ мьртвы-тѣ, и ста-
21 нѫ начатъкъ на починѫлы-тѣ. Понеже както
чрѣзъ человѣка смьрть-та *дойде*, така чрѣзъ
22 человѣка и въскрьсеніе-то на мьртвы-тѣ. За-
щото, както чрѣзъ Адама всичкы умиратъ, та-
23 ка чрѣзъ Христа всичкы ще оживѣѭтъ. Но
всякой на редъ-тъ си; Христосъ начатъкъ, по-

слѣ които сѫ Христови въ пришествіе-то не-
24 гово; Напоконъ *ще бѫде* скончаніе-то, когато
прѣдаде царство-то Богу и Отцу; когато уни-
чтожи всяко началство и всякѫ власть и си-
25 лѫ; Защото трѣбѣ да царува доклѣ положи
26 всичкы-тѣ врагове подъ нозѣ-тѣ си. Най по-
слѣдень врагъ *който* ся унищожава е смьрть-
27 та. Защото "всичко покори подъ нозѣ-тѣ му;"
а кога каже, че всичко е покорено, явно е че
освѣнь тогози, който е покорилъ нему всичко-
28 то; А когато ся покори нему всичко, тогавь и
самъ он Сынъ-тъ ще ся покори на тогози кой-
то е покорилъ нему всичко-то, за да бѫде Богъ
29 все во все. Понеже какво ще сторятъ тія кои-
то ся крьщаватъ заради мьртвы-тѣ, ако никакъ
мьртви-тѣ не въскрьснуватъ? защо ли ся и
30 крьщаватъ заради мьртвы-тѣ? Защо ли и ный
31 воякой часъ бѣдствувамы? Всякой день уми-
рамъ, тако ми похвалѫ-тѫ за васъ, коіято и-
32 мамъ въ Христа Іисуса Господа нашего. Ако
по человѣчески ся борихъ азъ съсъ звѣрове
въ Ефесъ, каквѫ ползѫ имамъ, ако мьртви-тѣ
не въскрьснуватъ? "Да ядемъ и да піемъ, за-
33 щото утрѣ ще умремъ." Не ся льстѣте: "злы-
тѣ съобщества развалятъ добры-тѣ нравы."
34 Свѣстѣте ся споредъ както е праведно, и не
съгрѣшавайте; защото нѣкои *отъ васъ* Бога не
знаіятъ: *това* за вашъ срамъ *го* казувамъ.
35 Но ще рече нѣкой: Какъ ще въскрьснѫтъ
36 мьртви-тѣ? и съ какво тѣло ще дойдѫтъ? Безу-
мне, това което ты сѣешь, ако не умре не ся
37 съживява. И това което сѣешь, не посѣвашь
тѣло-то което ще изникне, но голо зьрно, ка-
квото ся случи, пшенично или друго нѣкое;
38 А Богъ му дава тѣло, каквото си ще, и на
39 всяко сѣме свое-то *му* тѣло. Всяка плъть не е
еднаква плъть; но друга плъть е на человѣцы-
тѣ, а друга плъть на скотове-тѣ, друга пакъ
40 на рыбы-тѣ, и друга на птицы-тѣ. *Има* и
тѣлеса небесны, и тѣлеса земны; друга е о-
баче слава-та на небесны-тѣ, а друга на зем-

41 ны-тѣ. Друга е слава-та на слънце-то, и друга слава-та на лунѫ-тѫ, и друга слава-та на
звѣзды-тѣ; защото звѣзда отъ звѣздѫ различа
42 споредъ славѫ-тѫ. Така и въскрьсеніе-то на
мьртвы-тѣ. Сѣе ся въ тлѣніе, въскрьснува въ
43 нетлѣніе; Сѣе ся въ безчестіе, въскрьснува
въ славѫ; сѣе ся въ немощь, въскрьснува въ
44 силѫ; Сѣе ся тѣло естественно, въскрьснува
тѣло духовно. Има тѣло естественно, има и
45 тѣло духовно. Така е и писано; Пьрвый-тъ
человѣкъ Адамъ "станѫ душа жива," а послѣ-
46 дній-тъ Адамъ е духъ животворящъ. Но не
пьрвомъ духовно-то, но естественно-то, и по-
47 слѣ духовно-то. Пьрвый-тъ человѣкъ е отъ
землѭ-тѫ, прьстенъ; вторый-тъ человѣкъ, Го-
48 сподь отъ небе-то. Какъвто е прьстный-тъ,
таквизи сѫ и прьстни-тѣ, и какъвто небесный-
49 тъ, таквизи и небесны-тѣ. И както ся облѣ-
кохмы въ образъ-тъ на прьстный-тъ, ще ся о-
блѣчемъ и въ образъ-тъ на небесный-тъ.
50 И това ви казувамъ, братіе, че плъть и кръвь
не могѫтъ да наслѣдятъ царство-то Божіе; ни-
51 то тлѣніе-то наслѣдува нетлѣніе-то. Ето, е-
днѫ тайнѫ ви казувамъ; всинца нѣма да умремъ,
52 но всинца ще ся измѣнимъ, Въ еднѫ минутѫ,
въ мьгновеніе на око, съ послѣднѭ-тѫ трѫбѫ;
защото ще затрѫби; и мьртви-тѣ ще въскрь-
53 снѫтъ нетлѣнни, и ный ще ся измѣнимъ. За-
щото трѣбува това тлѣнно-то да ся облѣче въ
нетлѣніе, и смьртно-то това да ся облѣче въ
54 безсмьртіе. А когато тлѣнно-то това ся облѣче
въ нетлѣніе, и смьртно-то това ся облѣче въ
безсмьртіе, тогазь ще ся сбѫде слово-то кое-
55 то е писано: "Погълнѫта бы смьрть-та съ
побѣдѫ," Дѣ ти, смьрте, жило-то? Дѣ ти, аде,
56 побѣда-та. Жило-то на смьрть-тѫ е грѣхъ-тъ,
57 и сила-та на грѣхъ-тъ е законъ-тъ: Но бла-
годареніе Богу, който ни даде побѣдѫ-тѫ чрѣзъ
58 Господа нашего Іисуса Христа. И тъй, възлю-
бленни мои братіе, бѫдѣте твьрди, непоколе-
бими, и прѣизобилувайте всякога въ дѣло-то

Господне, понеже знаете че трудъ-тъ ви не
ще да бѫде празденъ въ Господа.

ГЛАВА 16.

1 А колкото за събираніе-то на милостыніж-тж
за святый-тѣ, както наредихъ въ церквы-тѣ
2 Галатійскы, така сторѣте и вы. Въ първый-тъ
день на седмицѫ-тѫ, всякой отъ васъ да от-
дѣля *по нѣщо*, споредъ както му успѣва рабо-
та-та, и да го има при себе си; да не бы,
кога дойдѫ тогазь да ставатъ събиранія-та на
3 милостыніж-тж. И кога дойдѫ, които одобрите
съ писма тѣхъ ще проводіж да отнесѫтъ по-
4 даръкъ-тъ ви въ Іерусалимъ; И ако бѫде до-
стойно да идѫ и азъ, съ мене ще отидѫтъ.
5 Азъ ще дойдѫ при васъ, като минѫ прѣзъ Ма-
кедоніж; (защото прѣзъ Македоніж минувамъ.)
6 А може бы да поостанѫ при васъ, или *може* и
да прѣзимувамъ, за да ми испроводите вы на
7 кѫдѣто отидѫ. Защото сега не ми ся ще да ся
видіж съ васъ; но надѣіж ся да останѫ при
васъ нѣколко врѣме, ако бы *ли* Господь до-
8 зволилъ. А въ Ефесъ ще ся бавіж до петдесет-
9 ницѫ-тѫ; Защото ми ся отворихѫ врата го-
лѣмы и работны, *има* и много противници.
10 Ако ли дойде Тимоѳей, гледайте да бѫде
безъ страхъ при васъ; защото и *той* работи
11 дѣло-то Господне, както и азъ. За това никой
да го не унищожи; но испроводѣте *ми* го ми-
ромъ, да дойде при мене; защото го очаку-
12 вамъ съ братія-та. А за брата Аполлоса мо-
лихъ му ся много да дойде съ братія-та при
васъ; и не му ся щѣше никакъ да дойде се-
га; ще дойде обаче когато му прилегне.
13 Бѫдѣте бодри, стойте въ вѣрѫ-тѫ, бѫдѣте
14 мѫжественни, крѣпкы бѫдѣте. Всичко у васъ
съ любовь да быва.
15 Още вы моліж, братіе; знаете Стефаниновъ-
тъ домъ, че е начатъкъ на Ахаіж, и сѫ отре-
16 дили себе си въ служеніе на святый-тѣ; Да

ся подчиняявате и вы на таквызь едины, и на
17 всякого който съдѣйствува и ся труди. Радувамъ ся за дохожданіе-то на Стефанина, на
Фуртуната и на Ахаика, защото тѣ запълнихѫ
18 *мое-то* отъ васъ лишеніе; Понеже успокоихѫ
и мой-тъ духъ и вашій-тъ; за това припознавайте таквызь *человѣцы*.
19 Поздравяватъ вы церквы-тѣ които сѫ въ
Азіѭ. Поздравяватъ вы въ Господа прѣмного
Акила и Прискилла, съ домашнѫ-тѫ си церквѫ.
20 Поздравяватъ вы всичкы-тѣ братія. Поздравѣте ся единъ другый съ цѣлованіе свято.
21 Поздравленіе-то *пишѫ* азъ Павелъ съ ржкѫ-
22 тѫ си. Който не люби Господа Іисуса Христа,
23 да бѫде анаѳема, маранъ аѳа. Благодать-та на
Господа *нашего* Іисуса Христа *да бѫде* съ васъ.
24 Любовь-та ми съсъ всичкы васъ въ Христа
Іисуса. Аминь.

КЪ КОРИНѲЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ съ Божіѭ-тѫ волѭ апостолъ Іисусъ
Христовъ, и Тимоѳей братъ, къмъ Божіѭ-тѫ
церквѫ която е въ Коринѳъ, и къмъ всичкы-
2 тѣ святыи, които сѫ по всичкѫ Ахаіѭ; Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Іисуса Христа.

3 Благословенъ Богъ и Отецъ на Господа на-
шего Іисуса Христа, Отецъ на милосердіе-то и
4 Богъ на всяко утѣшеніе, Който ны утѣшава въ
всякж нашж скърбь, за да можемъ и ный да
утѣшавамы тѣзи които ся намѣруватъ во вся-
кж скърбь, съ утѣшеніе-то съ което ный сами
5 смы утѣшавани отъ Бога. Защото както ся прѣ-
умножаватъ въ насъ страданія-та Христовы, та-
ка чрѣзъ Христа ся прѣумножава и утѣшеніе-
6 то наше. И скърбимъ ли, скърбимъ за ваше-то
утѣшеніе и спасеніе, което ся дѣйствува чрѣзъ
търпѣніе-то на сѫщы-тѣ страданія, които стра-
дамы и ный; ако ли ся утѣшавамы, утѣшавам-
7 мы ся за ваше-то утѣшеніе и спасеніе; И на-
дежда-та която имамы за васъ е твърда; по-
неже знаемъ, че както сте участници на стра-
8 данія-та, така и на утѣшеніе-то. Защото не и-
скамы да не знаете, братіе, за нашж-тж скърбь,
която ни ся случи въ Азіѭ, че твърдѣ много
ся отеготихмы, повече отъ силж-тж си, така
9 щото ся отчаяхмы и за животъ-тъ си; Но ный
сами въ себе си зѣхмы си осѫжданіе-то на
смърть-тж, да не уповавамы на себе си, но на
10 Бога който възкресява мъртвы-тѣ; Който е из-
бавилъ насъ отъ толкозъ близкж смърть, и из-
бавя ны; комуто ся надѣемъ че и пакъ ще из-
11 бави, Когато и вы съ молитвж содѣйствувате за
насъ, щото поради дадено-то намъ чрѣзъ мно-
зина дарованіе, да бѫде за насъ отъ много ли-
ца благодареніе.
12 Защото наша-та похвала е това, свидѣтел-
ство-то на нашж-тж совѣсть, че ный съ про-
стотж и искренность по Бога, не съ плътскж
мудрость, но съ благодать Божіѭ, поминахмы
13 на свѣтъ-тъ, а най много между васъ. За-
щото не ви пишемъ друго, освѣнь това което
четете, или и познавате; а надѣѭ ся че и до
14 край ще познаете; Както ны отчасти и познах-
те, че смы похвала вамъ, както и вы намъ, въ
15 день-тъ на Господа Іисуса. И съ тѫзи увѣрен-
ность искахъ да дойдж при васъ по испърво, за

16 да имате вторж благодать; И чрѣзъ васъ да
минж въ Македонія, и пакъ отъ Македонія да
дойдж при васъ, и вы да мя испроводите въ
17 Іудея. И тъй като бѣше това намѣреніе-то ми,
да ли сьмь легкоумно постжпилъ? или намѣре-
ніе-то ми е намѣреніе плътско, за да бжде у
18 мене ту ей ей, ту не не? Вѣренъ е Богъ, че
19 слово-то ни кѫмъ васъ не станж ей и не. За-
щото Іисусъ Христосъ Сынъ Божій, проповѣ-
даный-тъ у васъ отъ насъ, отъ мене и Силуя-
на и Тимоѳея, не станж ей и не, но въ него
20 станж ей. Защото всичкы-тѣ Божіи обѣщанія
въ него сж ей, и въ него аминь, за славж Бо-
21 жіж чрѣзъ насъ. А който ны утвърдява съ васъ
22 въ Христа, и който ны е помазалъ е Богъ; Кой-
то и запечата насъ, и даде обрученіе-то на Духъ-
тъ въ сърдца-та ни.
23 И азъ призовавамъ Бога за свидѣтель на моіж-
тж душж, че понеже вы щадіж не сьмь дошелъ
24 още въ Коринѳъ: Не че имамы власть на вѣрж-
тж ви, но защото смы споспѣшници на радость-
тж ви: понеже чрѣзъ вѣрж-тж стоите.

ГЛАВА 2.

1 И това рѣшихъ въ себе си, да не дохождамъ
2 при васъ пакъ съсъ скърбь. Защото ако оскър-
бявамъ азъ васъ, то мене кой ще да развесели,
3 ако не тойзи, който е оскърбенъ отъ мене? И
това исто-то ви писахъ, че, кога дойдж, да нѣ-
мамъ скърбь отъ тѣзи отъ които ми подобава
радость да имамъ, като имамъ увѣреніе на всич-
ца ви, че моя-та радость е *радость* на всичкы
4 васъ. Защото отъ голѣмж скърбь и сърдечнж
тъгж писахъ съ много сълзы, не да ся оскър-
бите, но да познаете голѣмж-тж любовь, коіж-
то имамъ къмъ васъ.
5 Ако ли *мя* е нѣкой оскърбилъ, не е оскър-
билъ мене, но всичца вы отчасти, да не отя-
6 готіж повече. За такъвъ единъ доста е това за-
7 прѣщеніе отъ по многына-та; Така що напро-

тивъ вы *трѣбѣ* повече да *му* простите и *да го*
утѣшите, щото такъвъ единъ да не бѫде по-
8 гълнѫтъ отъ безмѣрнѫ скърбь. За това вы мо-
лїѭ да утвърдите *вашѫ-тѫ* къмъ него любовь:
9 Понеже за това и писахъ, за да вы познаѭ съ
10 опытъ, да ли сте на всичко послушливи. А ко-
муто *вы* прощавате нѣщо, *прощавамъ му* и азъ;
защото ако сьмь и простилъ нѣщо, комуто сьмь
простилъ, за васъ сьмь *сторилъ това*, отъ Хри-
11 стово лице, За да не добые прѣимущество надъ
насъ Сатана: защото не смы да не знаемъ не-
говы-тѣ умышленія.
12 И когато *азъ* дойдохъ въ Троадѫ *да пропо-вѣдамъ* евангеліе-то Христово, и ми ся отворихѫ
13 врата въ *дѣло-то* Господне, Понеже не намѣ-
рихъ брата си Тита, не ся успокои духъ-тъ ми;
но простихъ ся съ тѣхъ и излѣзохъ за въ Ма-
14 кедоніѭ. Но благодареніе Богу който ны правя
вынѫгы да смы побѣдители въ Христа, и на
всяко мѣсто чрѣзъ насъ являва ухаміе-то на не-
15 гово-то познаніе. Защото ный прѣдъ Бога смы
Христово благоуханіе за тѣзи които ся спаса-
16 вать, и за тѣзи които погынуватъ. На едны-тѣ
смы уханіе отъ смьрть за смьрть, а на другы-тѣ
уханіе отъ животъ за животъ. И на това кой
17 е доволенъ? Защото не смы както *много-то о-*
нѣзи които прѣправятъ слово-то Божіе, но ис-
кренно, и като отъ Бога, прѣдъ Бога въ Хри-
ста говоримъ.

ГЛАВА 3.

1 Пакъ *ли* наченувамы да ся прѣпорѫчвамы? *или*
имамы нуждѫ, както нѣкои, за прѣпорѫчителни
писма до насъ, *или* за прѣпорѫчителны отъ насъ!
2 Вы сте наше-то писмо, написано въ сърдца-та
ни, знаемо и прочитаемо отъ всичкы-тѣ чело-
3 вѣцы; И являвате ся че сте писмо Христово,
станѫло чрѣзъ наше-то служеніе, написано не
съ мастило, но съ Духъ-тъ на Бога живаго, не
на плочы каменны, но на плочы плътяны на
сърдце-то.

4 И таквѫзи увѣренность къмъ Бога имамы
5 *ный* чрѣзъ Христа; Не че смы отъ самосебе
си доволни да намыслимъ нѣщо, като отъ насъ
6 си, но наше-то доволство е отъ Бога; Който
ны и удоволи да бѫдемъ служители на новый-
тъ завѣтъ, не на буквѫ-тѫ, но на духъ-тъ; за-
щото буква-та убива, а духъ-тъ оживотворява.
7 Ако ли служеніе-то на смьрть-тѫ, въ буквы из-
дълбаны на камькъ, станѫ съсъ славѫ, така що
синове-тѣ Израилеви не можахѫ да гледатъ
Моисея въ лице, поради славѫ-тѫ на лице-то
8 му, която имаше да прѣстане; Какъ може слу-
женіе-то на Духъ-тъ да не бѫде съ по голѣмѫ
9 славѫ? Защото ако служеніе-то на осѫжданіе-то
станѫ съсъ славѫ, много повече служеніе-то на
10 правдѫ-тѫ ще го надминува въ славѫ-тѫ. За-
щото прославено-то не ся прослави по тѫзи
часть заради онѫзи славѫ която прѣвъсхожда.
11 Защото, ако бѣ съсъ славѫ това което имаше
да прѣстане, много по славно ще е трайно-то!
12 И тъй като имамы таквѫзь надеждѫ, съ голѣмо
13 дързновеніе дѣйствувамы; А не както Моисей
що полагаше покрывало на лице-то си, за да
не могѫтъ да гледатъ синове-тѣ Израилеви
14 край-тъ на това което имаше да прѣстане. Но
тѣмъ умове-тѣ имъ сѫ заслѣпени; Защото и
до днесь кога прочитатъ ветхый-тъ завѣтъ,
исто-то покрывало стои неоткрывано, понеже
15 *само* чрѣзъ Христа ся унищожава. До днесь о-
баче, при прочитаніе-то на Моисея, покрывало
16 лежи на сьрдце-то имъ. Но когато *Израиль* ся
обърне къмъ Господа, покрывало-то ще ся от-
17 неме. А Господь е тойзи Духъ; и дѣто е Духъ-
18 тъ Господень, тамъ е свобода. А ный всинца
като гледамы славѫ-тѫ Господнѭ съ открыто
лице както въ огледало, прѣображавамы ся въ
истый-тъ образъ отъ славѫ въ славѫ, както
отъ Духъ-тъ Господень.

ГЛАВА 4.

1 Заради това, споредъ както быхмы помилованни *отъ Бога,* туй *служеніе* като имамы, не ни
2 дотега; Но отрѣкохмы ся отъ скрытность-тѫ на срамъ-тъ, и не ходимъ съ пронырство, нито съ лъжѫ проповѣдвамы слово-то Божіе, но като изявявамы истинѫ-тѫ, прѣпорачвамы себе си прѣдъ Бога на совѣсть-тѫ на всякого человѣ-
3 ка. Ако ли е наше-то благовѣствованіе покрыто, то е покрыто за тѣзи които погынуватъ;
4 За тѣзи, невѣрны-тѣ, на които богъ-тъ на тойзи свѣтъ е заслѣпилъ умъ-тъ, да гы не озари свѣтлина-та отъ славно-то *благовѣстіе* на Христа, който е образъ на *невидимаго* Бога.
5 Защото ный не проповѣдувамы себе си, но Христа Іисуса Господа; а себе си рабы ваши
6 заради Іисуса. Защото Богъ който е реклъ да възсіяе видѣлина отъ тьмнинѫ-тѫ, *той е* който възсія въ сърдца-та ни, за просвѣщеніе съ познаніе-то на славѫ-тѫ Божіѭ съ лице-то
7 Іисусъ Христово. И това съкровище имамы го въ пьрстны сѫдове, за да бѫде прѣвъсходство-
8 то на силѫ-тѫ отъ Бога, а не отъ насъ. Всякакъ смы угнѣтавани, но не смы въ утѣсненіе въ
9 недоумѣніе смы, но не въ отчаяніе; Гонени смы, но не оставяни; оборени смы, но не по-
10 губени. Всякога носимъ на тѣло-то си умираніе-то на Господа Іисуса, за да ся яви на тѣ-
11 ло-то ни и животъ-тъ Іисусовъ. Защото ный живы-тѣ всякогы ся прѣдавамы на смьрть за Іисуса, да ся яви и животъ-тъ Іисусовъ въ
12 смьртнѫ-тѫ нашѫ плъть. Така що смьрть-тѫ
13 дѣйствува въ насъ, а животъ-тъ въ васъ. А като имамы истый-тъ духъ на вѣрѫ-тѫ, по писаному, "Повѣрувахъ за то и говорихъ,"
14 и ный вѣрувамы, за то и говоримъ; Понеже знаемъ че тойзи който е въскрьсилъ Господа Іисуса, ще въскрьси и насъ чрѣзъ Іисуса и ще
15 *ны* прѣдстави съ васъ наедно. Защото всичко-то е за васъ, щото благодать-та умножена по-

ради благодареніе-то на множина-та, да прѣи-
16 зобилува въ славѫ Божіѭ. За това не ни до-
тегнува; но ако и да тлѣе външній-тъ нашъ
человѣкъ, вѫтрѣшній-тъ обаче всякой день ся
17 подновява. Защото привременна-та наша лека
скърбь производа намъ отъ много по много
18 вѣчнѫ тежинѫ на славѫ; Понеже ный не сма-
трямы на видимы-тѣ, но на невидимы-тѣ, защо-
то видимы-тѣ сѫ привременны, а невидимы-тѣ
вѣчны.

ГЛАВА 5.

1 Защото знаемъ че ако ся развали земна-та
кѫща на наше-то селеніе, имамы отъ Бога зда-
ніе на небеса, домъ нерѫкотворенъ, вѣченъ.
2 Понеже за това и въздышамы, и желаемъ да
3 ся облѣчемъ въ небесно-то наше жилище; Ако
само облѣчени *въ него*, не ся намѣримъ голи.
4 Защото ный които смы въ *това* селеніе, сте-
немъ подъ брѣме-то *му*, понеже искамы не да
ся съблѣчемъ, но да ся облѣчемъ още, за да
5 бѫде смъртно-то погълнѫто отъ животъ-тъ. И
Богъ е който за това исто-то ны создаде, кой-
6 то ни и даде обрученіе-то на Духа. И тъй по-
неже имамы вынѫгы дързновеніе, и знаемъ, че
до когато ся намѣрвамы въ тѣло-то, отдалече-
7 ни смы отъ Господа: (Защото съ вѣруваніе
8 ходимъ, а не съ виждание): За това и дързно-
веніе имамы, и благоволявамы повече да излѣ-
земъ отъ тѣло-то, и да ся въдворимъ при Го-
9 спода; За това и съ ревность ся стараемъ, въ-
дворявамы *ли* ся, отстранявамы *ли* ся, да смы
10 благоугодни нему. Защото всинца трѣба да ся
явимъ прѣдъ сѫдовище-то Христово, да пріе-
ме всякой споредъ каквото е правилъ въ тѣло-
11 то, добро или зло. И тъй като знаемъ страхъ-
тъ Господень, человѣцы-тѣ убѣждавамы, а на
Бога смы извѣстни; надѣѭ ся още че и на ваши-
12 тѣ совѣсти смы извѣстни. Защото не прѣпорѫч-
вамы себе си на васъ, но давамы ви причинѫ да
ся хвалите съ насъ, да има какво да кажете на

тѣзи които ся хвалятъ отъ лице, а не отъ сърд-
13 це. Защото ако сны ся изумили, то за Бога; а-
14 ко ли здраво мыслимъ, то заради васъ. Защото
любовь-та Христова ны принуждава; понеже
смы разсѫдили за това, че ако е умрѣлъ единъ
15 за всичкы-тѣ, то всичкы-тѣ сѫ умрѣли; И у-
мрѣ за всичкы-тѣ, за да не живѣѭтъ вече жи-
ви-тѣ за себе си, но за тогозь който е умрѣлъ
16 и въскрьснѫлъ за тѣхъ. За това ный отъ нынѣ
не знаемъ никого по плъть; а пакъ, ако и да
знаяхмы Христа по плъть, но сега вече *така го*
17 не знаемъ. За то ако е нѣкой въ Христа, *той*
е създаніе ново; ветхо-то прѣминѫ, ето всичко
18 станѫ ново. А всичко е отъ Бога, който ны
примири съсъ себе си чрѣзъ Іисуса Христа, и
19 даде намъ служеніе-то на примиряваніе-то; Си-
рѣчь, Богъ бѣше въ Христа, и примиряваше
свѣтъ-тъ съсъ себе си, като не вмѣняваше *на*
человѣцы-тѣ прѣгрѣшенія-та имъ, и вложи въ
20 насъ слово-то на примиреніе-то. И тъй отъ
Христовѫ странѫ посланници смы, като че
Богъ чрѣзъ насъ умолява; молимъ *вы* отъ Хри-
21 стовѫ странѫ, примирѣте ся съ Бога. Защото
тогозь който грѣхъ не е знаялъ, *Богъ* за насъ
го грѣшенъ направи, за да станемъ ный чрѣзъ
него праведни прѣдъ Бога.

ГЛАВА 6.

1 И ный като съдѣйствувамы *съ него,* умолявамы
вы да не бѫде у васъ напразно пріеманіе-то на
2 Божіѭ-тѫ благодать. (Защото казува: "Въ пріе-
то врѣме послушахъ тя, и въ день на спасеніе
помогнѫхъ ти;" ето сега врѣме благопріятно,
3 ето сега день на спасеніе.) Ный въ нищо не
давамы никаквѫ соблазнь, да не бы да ся по-
4 хули служеніе-то; Но во всичко прѣдставямы
себе си като служители Божіи, въ търпѣніе го-
5 лѣмо, въ скърби, въ нужды, въ утѣсненія, Въ
біенія, въ запиранія, въ бъркотіи, въ трудове,
6 въ неспанія, въ неяденія, Съ чистотѫ, съ бла-

горазуміе, съ дълготърпѣніе, съ благость, съ Ду-
7 ха Святаго, съ любовь нелицемѣрнѫ, Съсъ сло-
во-то на истинѫ-тѫ, съсъ силѫ Божіѭ, съ о-
рѫжія на правдѫ-тѫ въ деснѫ-тѫ рѫкѫ и въ
8 лѣвѫ-тѫ. Въ славѫ и безчестіе, въ хуленіе и
9 захваляніе; като прѣльстници, а истинни; Ка-
то не познати, а опознати, като на умираніе, а
ето живи смы; като наказвани а не умъртвява-
10 ни; Като наскърбени, а то вынѫгы радостни;
като сиромаси, но многозина обогатявамы; като
11 че нищо нѣмамы, а пакъ всичко владѣемъ. У-
ста-та ни ся отворихѫ къмъ васъ, о Коринѳя-
12 не, сърдце-то ни ся разшири: *Вы* не сте на у-
тѣсненіе въ насъ, но вѫтрѣ въ васъ си на утѣ-
13 сненіе сте. И тъй *отдайте ми* това възмездіе,
14 (като на чада говорѭ,) разширѣте ся и вы. Не
ся съвпрѣгайте неподобно съ невѣрны-тѣ; за-
щото каквѫ смѣсѫ има правда-та съ беззако-
ніе-то? или какво общеніе между видѣлинѫ-тѫ
15 и тъмнинѫ-тѫ? И какво съгласіе има Христосъ
съ Веліара? или какъвъ дѣлъ има вѣрный-тъ
16 съ невѣрный-тъ? И какво спогажданіе има
храмъ-тъ Божій съ идолы-тѣ? защото вы сте
храмъ на Бога живаго, както рече Богъ: Ще ся
заселѭ въ тѣхъ, и въ тѣхъ ще ходѭ; и ще
имъ бѫдѫ Богъ, и тѣ ще ми бѫдѫтъ народъ.
17 За това "излѣзте отъ срѣдъ тѣхъ, и отлѫчѣте
ся," казува Господь, "и не ся допирайте до не-
18 чисто;" и "азъ ще вы пріемѫ, И ще ви бѫдѫ
Отецъ, и вы ще ми бѫдете синове и дъщери,"
казува Господь Вседържитель.

ГЛАВА 7.

1 И тъй, възлюбленни, като имамы тѣзи обѣ-
щанія, да очистимъ себе си отъ всякѫ мърсотѫ
на плъть-тѫ и на духъ-тъ, и да вършимъ свя-
2 тость-тѫ съсъ страхъ Божій. Пріимѣте ны: ни-
кого не смы обидѣли, никого не смы развратили,
ли, не смы ся полакомили отъ никого да при-
3 печелимъ. Не *ви* казувамъ *това* за осѫжденіе;
защото по напрѣдъ рѣкохъ че сте въ сърдца-та

ни, щото и да умремъ наедно и да живѣемъ
4 наедно. Голѣмо дързновеніе имамъ къмъ васъ,
много ся хвалѭ съ васъ; пълнъ сьмь съ утѣ-
шеніе, *и* во всяко наше наскърбяваніе радость-
5 та ми е прѣизобилна. Защото, отъ какъ дойдох-
мы въ Македонїѭ, плъть-та ни никакво спо-
койствіе не е пріела, но отъ всякждѣ бѣхмы въ
утѣсненіе; отъ вънъ борбы, отъ вжтрѣ страхо-
6 ве. Но Богъ който утѣшава смиренны-тѣ, утѣ-
7 ши ны съ дохожданіе-то Титово; И не тъкмо
съ негово-то дохожданіе, но и съ утѣшеніе-то,
съ което той бѣше ся отъ васъ утѣшилъ, като
ни извѣсти голѣмо-то ваше *за насъ* желаніе,
плаканіе-то ви, ревность-тж ви за мене; така
8 що повече ся възрадувахъ. Защото ако и да вы
наскърбихъ съ писмо-то си, не сьмь въ раска-
яніе, ако и да бѣхъ ся пораскаялъ; понеже гле-
дамъ че онова писмо вы наскърби, ако и за
9 малко врѣме. Сега ся радувамъ, не за скърбь-
тж ви, но защото скърбь-та ви станж на по-
каяніе; понеже скърбѣхте по Бога, да ся не
10 поврѣдите отъ насъ въ нищо. Защото скърбь-та
по Бога ражда спасително покаяніе, което не
докарва раскаяніе; свѣтовна-та обаче скърбь
11 ражда смьрть. Защото ето, това ваше по Бога
скърбеніе какво усьрдіе породи въ васъ, какво
извиненіе, какво негодованіе, какъвъ страхъ,
какво желаніе, каквж ревность, какво отмьще-
ніе! Всякакъ вы показахте себе си че сте чи-
12 сти въ това нѣщо. И тъй ако и да ви писахъ
това, не го сторихъ заради обидникъ-тъ, нито
за обиденный-тъ, но за да ся яви вамъ наше-то
13 усьрдіе, което за васъ имамы прѣдъ Бога. За
това ся утѣшихмы заради ваше-то утѣшеніе; и
още повече ся възрадовахмы заради Титово-то
възрадуваніе че ся успокоилъ духъ-тъ му отъ
14 всинца ви. Защото ако му ся похвалихъ нѣщо
заради васъ, не ся засрамихъ, но както ви го-
ворихмы всичко съ истинж, така и похвала-та
15 ни прѣдъ Тита станж истинна. И той още по-
вече милѣе за васъ, като поменува послушаніе-

то на всинца ви, какъ сте го пріяли съсъ страхъ
16 и трепетъ. И тъй радувамъ ся че во всичко и-
мамъ довѣріе на васъ.

ГЛАВА 8.

1 Още, братіе, обявявамы ви Божіѭ-тѫ благо-
дать даденѫ-тѫ на церквы-тѣ въ Македоніѭ;
2 Че, като търпятъ голѣмо утѣсненіе, прѣумно-
жена-та тѣхна радость, и дълбока-та имъ ни-
щета, показахѫ прѣизобилно богатство-то на
3 тѣхнѫ-тѫ щедрость; Защото споредъ силѫ-тѫ
си (*това го* свидѣтелствувамъ) и повече отъ си-
4 лѫ-тѫ *си*, доброволни *ся посочихѫ*, Като ны у-
моляваxѫ съ голѣмо приканваніе да пріемемъ
даръ-тъ *имъ*, и участіе-то въ служеніе-то на
5 святыи-тѣ; И не само както ся надѣяхмы, но
себе си отдадохѫ първомъ Господу, а *послѣ*
6 намъ, съ волѭ-тѫ Божіѭ; Така що примолих-
мы ся на Тита, както бѣ започелъ, така и да
7 доискара въ васъ и това благодѣяніе. И тъй
както изобилувате во всяко нѣщо, въ вѣрѫ и
въ слово и въ разумъ и во всяко усьрдіе и въ
любовь-тѫ си къмъ насъ, така да прѣизобилу-
8 вате и въ това благодѣяніе. *Това* не *ви го* ка-
зувамъ като заповѣдь, но чрѣзъ усьрдіе-то на
другы-тѣ, да опытамъ и искренность-тѫ на ва-
9 шѫ-тѫ любовь; Защото знаете благодать-тѫ на
Господа нашего Іисуса Христа, че богатъ като
бѣ станѫ сиромахъ за васъ, да ся обогатите
10 вы съ неговѫ-тѫ сиромашіѭ. И на това азъ
давамъ съвѣтъ; защото е то полезно за васъ,
които отъ лани започенѫхте не токо да го пра-
11 вите, но и да го искате. А сега свършѣте и
да го правите, така що както *е было* усьрдіе-то
да искате, така да бѫде и да го извършите отъ
12 колкото имате. Защото ако ся появи отъ по на-
прѣдъ у нѣкого усьрдіе, той е пріятъ споредъ
13 колкото има, а не споредъ колкото нѣма. По-
неже не *искамъ* да е на другы облегченіе, а на
14 васъ утѣсненіе; Но *да бѫде* равно, *така що* ва-

ше-то въ сегашно-то врѣме изобиліе *да за-
пълни* тѣхно-то лишеніе, за да послужи и тѣх-
но-то изобиліе на ваше-то лишеніе, така що да
15 бѫде изравненіе, Споредъ както е писано: "Кой-
то *събра* много не му ся прѣумножи; и който
16 малко, не му недостигнѫ. А благодареніе Богу,
който вложи въ сьрдце-то Титово исто-то у-
17 сьрдіе за васъ; Защото и молбѫ-тѫ *ни* прія,
но понеже имаше голѣмо усьрдіе, тръгнѫ къмъ
18 васъ самоволно. Проводихмы още съ него и
тойзи братъ, похваляемый-тъ во всичкы-тѣ цер-
19 квы за евангеліе-то, (И не токо *това*, но още
избранъ е отъ церквы-тѣ да пѫтува съ насъ
за това благодѣяніе на което служимъ за *сла-
вѫ-тѫ* на самого Господа, и за *доказателство
20 на* ваше-то усьрдіе.) Като ся свѣнимъ отъ
това да не бы нѣкой да ны похули поради то-
ва изобиліе което е повѣрено на наше-то слу-
21 женіе. Понеже промысляме това което е добро
не само прѣдъ Господа, но и прѣдъ человѣцы-тѣ.
22 Проводихмы още съ тѣхъ нашій-тъ братъ, ко-
гото много пѫти въ много нѣща смы опытали
че има усьрдіе, а сега е много по усьрденъ
23 поради много-то на васъ увѣреніе. Колкото за
Тита, *той е* мой другарь и сотрудникъ во васъ,
а колкото за братія-та наши, *тѣ сѫ* посланни-
24 ци на церквы-тѣ *и* слава Христова. Покажѣте
прочее къмъ тѣхъ и прѣдъ церквы-тѣ доказа-
телство-то на вашѫ-тѫ любовь и на нашѫ-тѫ
съ васъ похвалѫ.

ГЛАВА 9.

1 Защото излишно е да ви пишѫ за спомоще-
ствованіе-то което *смы длъжни* на святыи-тѣ.
2 Понеже знаіѫ ваше-то усьрдіе, за което ся
хваліѫ съ васъ прѣдъ Македонцы-тѣ, че Ахаія
отъ лани е приготвена; и ваша-та ревность
3 мнозина подбуди. И проводихъ братія-та, да
не бы да излѣзе напразно наше-то, колкото за
това, на васъ захваляніе, и да бѫдете, както

4 казувахъ, приготвени. *Да не бы,* ако дойдѫтъ
съ мене Македонци, та вы намѣрятъ неприго-
твены, да ся посрамимъ ный, да не казвамъ
5 вы, въ това дързновенно похваленіе. И тъй э
нуждно *го* намѣрихъ да ся примолѭ на братія-
та да дойдѫтъ по напрѣдъ при васъ, и да прѣд-
уготвятъ вашѫ-тѫ прѣдизвѣстнѫ милостынѭ,
да бѫде готова тъй като милостыня, а не като
6 лихоимство. А това *казувамъ че* който сѣе о-
скудно, оскудно и ще пожьне, а който сѣе
7 щедро, щедро ще и да пожьне. Всякой споредъ
произволеніе-то на сьрдце-то *си*, не съсъ скърбь,
или отъ принужденіе; защото Богъ обыча о-
8 ногози който дава съ драго сьрдце. А Богъ е
силенъ да прѣумножи во васъ всякѫ благодать,
така що като имате вынѫгы во всичко всяко
доволство да прѣизобилувате въ всяко добро
9 дѣло; Както е писано: Распръснѫ, даде на си-
10 ромасы-тѣ, правда-та му вѣчно прѣбѫдва. А
тойзи който дава сѣме на сѣятеля и хлѣбъ за
хранѫ, да даде и да умножи сѣме-то ваше, и
да възрасти плодове-тѣ на вашѫ-тѫ правдѫ;
11 Та да бѫдете отъ всякѫдѣ богати во всякѫ
щедрость, която чрѣзъ насъ производжа благо-
12 дареніе Богу; Защото служеніе-то на тѫѭ
службѫ не само че запълня скудость-тѫ на
святыи-тѣ, но и прѣизобилува чрѣзъ много
13 благодаренія Богу; Понеже чрѣзъ опытъ-тъ на
това служеніе тѣ славятъ Бога за покорство-
то, което имате въ исповѣданіе-то на еванге-
ліе-то Христово, и за щедрость-тѫ на ваше-то
14 къмъ тѣхъ и къмъ всичкы участіе, И чрѣзъ тѣх-
но-то моленіе за васъ, като имъ сте драгы за прѣ-
15 многѫ-тѫ Божіѭ благодать на васъ. Благодаре-
ніе же Богу за неисказаннѫ-тѫ неговѫ дарбѫ.

ГЛАВА 10.

1 И самъ азъ Павелъ молѭ вы съ кротость-
тѫ и тихость-тѫ Христовѫ, азъ който *сьмь* сми-
2 ренъ, когато сьмь при васъ; а когато не сьмь при
васъ земамъ дързновеніе къмъ васъ; И молѭ *ви*

ся, кога дойдѫ при васъ, *да ся* не *принудѭ*
да употрѣбѭ дързновеніе съ онѫзи смѣлость
съ коѭто мыслѭ да ся осмѣлѭ противъ нѣкои
3 които мнятъ че ный по плътскы ходимъ. За-
щото ако и да ходимъ въ плъть, по плъть не
4 воинствувамы. Защото орѫжія-та на наше-то
воинствуваніе не сѫ плътскы, но съ Бога сѫ
5 силны да разорявать твърдыни. Понеже съсып-
вамы помышленія, и всяко възвышеніе което
ся въздига противъ познаніе-то Божіе, и плѣ-
нимъ всякой разумъ да ся покорява Христу.
6 И готови смы да отмъстимъ на всяко непокор-
ство, когато ся испълни ваша-та покорность.
7 Външно-то ли на работы-тѣ гледате *вы*? Ако
има нѣкой на себе си увѣреніе че е Христовъ,
то и това пакъ отъ само себе си да размысля че
както е той Христовъ, така смы и ный Хри-
8 стови, Защото ако бы и нѣщо повечко да ся
похвалѭ за нашѫ-тѫ власть, коѭто ни даде
Господь за назиданіе а не за разореніе ваше,
9 нѣма да ся посрамѭ. *Но* да ся не покажѫ че ис-
10 камъ да вы заплашямъ съ писма-та си. Понеже
писма-та *му сѫ,* казува *нѣкой,* тежкы и сил-
ны; но лично-то *му* присѫтствіе слабо и гово-
11 реніе-то *му* нищожно. Такъвъ единъ нека знае
че ный каквито смы на слово въ писма-та си
кога смы далечь отъ васъ, таквизи смы и на
12 дѣло когато смы при васъ. Защото не смѣемъ
да считамы, или да сравнявамы себе си съ
нѣкои отъ тѣзи които сами себе си прѣпорѫч-
вать; но тѣ себе си като измѣрувать съсъ себе
си и пакъ себе си като сравнявать съсъ себе
13 си, не правятъ разумно. А ный не щемъ ся по-
хвали вънъ отъ прѣдѣлы-тѣ си, но споредъ
мѣрѫ-тѫ на дѣлъ-тъ, който е Богъ намъ от-
дѣлилъ, мѣрѫ, щото да достигамы даже и до
14 васъ, Защото ный не ся простирамы вънъ отъ
мѣркѫ-тѫ си като че не смы достигнѫли до
васъ; понеже досегнѫхмы даже и до васъ съ
15 благовѣствованіе-то Христово. И не ся хва-
лимъ вънъ отъ прѣдѣлъ-тъ си въ чужды тру-

дове, но имамы надеждѫ, че колкото вѣра-та
ви възрастува, споредъ дѣлъ-тъ ни ще ся въз-
16 величимъ во васъ прѣмного, Така що да пропо-
вѣдамы евангеліе-то и отъ васъ по нататъкъ, не
да ся хвалимъ съ готово-то въ чуждъ дѣлъ.
17 А който ся хвали, съ Господа да ся хвали;
18 Защото не е одобренъ тойзи който самъ себе
си прѣпорѫчва, но тойзи когото Господь прѣ-
порѫчва.

ГЛАВА 11.

1 Да быхте потърпѣли малко нѣщо на мое-то
2 безуміе; но и потърпѣте мя. Защото ревнувамъ
за васъ съ Божіе ревнованіе; понеже вы сго-
дихъ съ единъ мѫжъ, да вы прѣдставіѫ Хри-
3 сту чистѫ дѣвѫ. Но боіѫ ся да не бы, както
змія-та съ пронырство-то си прѣльсти Евѫ,
така да ся разврати умъ-тъ ви, *и отпадне* отъ
простотѫ-тѫ *на любовь-тѫ ви* къмъ Христа.
4 Защото ако бы дошелъ нѣкой да *ви* проповѣду-
ва другыго Іисуса, когото ный не смы пропо-
вѣдали, или да пріемете другъ духъ, когото
не сте пріели, или друго евангеліе което не
5 сте пріели, добрѣ быхте *го* потърпѣли. Но мы-
сліѫ че не сьмь въ нищо по доленъ отъ най
6 първы-тѣ апостолы. А пакъ, ако и да сьмь въ
говореніе-то простакъ, въ знаніе-то не сьмь;
но ный всякакъ смы явени вамъ во всичко.
7 Или сьмь грѣхъ сторилъ, като смирявахъ се-
бе си да ся възвысите вы, защото даромъ ви
8 проповѣдахъ евангеліе-то Божіе? Другы цер-
квы обрахъ, та зѣхъ заплатѫ за служеніе на
васъ; а когато бѣхъ при васъ, и ся намѣрихъ
9 въ оскудность, не отеготихъ никого; Защото
оскудность-тѫ ми запълнихѫ братія-та които
дойдохѫ отъ Македоніѧ, и по всичко упазихъ
себе си, и ще ся упазіѫ да ви не бѫдѫ въ того-
10 тѫ. Истина-та Христова е въ мене, че тая по-
хвала нѣма да ми ся загради за въ Ахайскы-тѣ
11 мѣста. Защо? Защото вы не обичамъ ли? Знае
12 Богъ. А каквото правіѫ, *това* и ще правіѫ, за

да отсѣкѫ причинѫ-тѫ на тѣзи, които искатъ
причинѫ, да ся намѣрятъ въ това, за което ся
13 хвалятъ, *таквизи* каквито и ный. Защото кои-
то сѫ таквизи, тѣ сѫ лъжеапостоли, лукави
работници, и прѣобразяватъ ся на Христовы
14 апостолы. И не е чудно; защото самъ си Са-
15 тана ся прѣобразява на свѣтлъ ангелъ. И тъй
не е голѣмо *нѣщо* ако и негови-тѣ служи-
тели ся прѣобразяватъ като служители на
правдѫ-тѫ; но тѣхна-та сетнина ще бѫде
16 споредъ дѣла-та имъ. Пакъ казувамъ, никой
да мя не възмни че сьмь безуменъ; или инакъ,
пріимѣте мя поне като безуменъ, да ся похва-
17 лѭ и азъ малко нѣщо. Което говорѭ въ това
дързновеніе на хваленіе-то не говорѭ *го* по
18 Господа, но като въ безуміе. Понеже мнозина
ся хвалятъ по плъть, ще ся похвалѭ и азъ.
19 Защото вы като сте разумни, съ благодареніе
20 търпите безумны-тѣ; Понеже търпите ако нѣ-
кой вы поробощава, ако *вы* испояжда, ако *ви*
зема нѣкой *ваше-то*, ако ся нѣкой прѣвъзнося,
21 ако нѣкой вы біе въ лице. По обезчестеніе ка-
зувамъ, ужь че смы ный немощни; но въ ка-
квото ся осмѣлява нѣкой (несмысленно гово-
22 рѭ,) осмѣлявамъ ся и азъ. Евреи ли сѫ? и
азъ *сьмь*; Израиляне ли сѫ? и азъ; сѣме А-
23 враамово ли сѫ? и азъ; Служителя Христови
ли сѫ? (*като* изумленъ говорѭ,) азъ повече;
въ трудове повече, въ біенія по прѣмного, въ
тьмницы още помного, много пѫти и на сьмрть.
24 Петь пѫти по четыридесеть безъ единъ *удари*
25 ми ударихѫ Іудеи-тѣ; Три пѫти мя съ тоягы
бихѫ, веднъжь съ камьніе мя бихѫ, три пѫти
коработрошеніе сьмь прѣтърпѣлъ, еднѫ нощь
и единъ день останѫхъ по дълбины-тѣ на мо-
26 ре-то. Много пѫти *сьмь былъ* и въ пѫтуванія;
въ бѣды отъ рѣкы, въ бѣды отъ разбойницы,
въ бѣды отъ единородцы, въ бѣды отъ язычни-
цы, въ бѣды въ градъ, въ бѣды въ пустынѭ,
въ бѣды по море, въ бѣды между лъжебратія
27 Въ трудъ и мѫкѫ, много пѫти въ неспаніе, въ

гладъ и жедность, много пѫти въ неяденіе, въ
28 студь и въ голотѫ; Освѣнь вънншно-то, още и
натрупуваніе-то *на много человѣцы* у мене вся-
кой день, *и* грыжа-та за всичкы-тѣ церквы.
29 Кой изнемощева, та не изнемощевамъ *и азъ*?
Кой ся соблазнява и ся не распалямъ азъ!
30 Ако трѣба да ся хвалѭ, ще ся похвалѭ съ
31 това което принадлежи на немощь-тѫ ми. Богъ
и Отецъ на Господа нашего Іисуса Христа,
който е благословенъ въ вѣкы, знае че не лъ-
32 жѫ. Въ Дамаскъ областный-тъ управитель на
Царя Арета зѣ подъ стражѫ градъ-тъ Дамаскъ,
33 като искаше да мя улови; И прѣзъ прозорецъ
по стѣнѫ-тѫ мя спуснѫхѫ съ кошъ, та избѣ-
гнѫхъ отъ рѫцѣ-тѣ му.

ГЛАВА 12.

1 Истинѫ не ми е за ползѫ да ся хвалѭ, за-
щото ще дойдѫ до видѣнія и откровенія отъ
2 Господа. Знаѭ въ Христа едного человѣка,
който прѣди четыринадесеть години, (въ тѣло-
то ли, не знаѭ; вънъ отъ тѣло-то ли, не
знаѭ; Богъ знае;) въсхытенъ бы до трето-то
3 небе, И такъвъ единъ человѣкъ знаѭ, (въ тѣ-
ло ли, вънъ отъ тѣло ли, не знаѭ; Богъ знае;)
4 Че бѣ въсхытенъ въ рай, и чу словеса неиз-
реченны, които не е простено человѣку да гы
5 говори. Съ такъвъ *человѣкъ* ще ся похвалѭ, а
съ мене си не ще да ся похвалѭ, освѣнь съ
6 немощи-тѣ си. Защото ако поискамъ да ся по-
хвалѭ, безуменъ не ще бѫдѫ; понеже ще ре-
кѫ истинѫ; но свѣнѭ ся да не бы помыслилъ
нѣкой за мене повече отъ каквото мя види,
7 или чува отъ мене. И за да ся не прѣвъзно-
сямъ за прѣмного-то откровенія, даде ми ся
търнъ въ плъть-тѫ ми, ангелъ Сатанинъ да мя
8 мѫчи, за да ся не прѣвъзнасямъ. За това *нѣ-
що* три пѫти ся молихъ Господу, да го от-
9 махне отъ мене; И рече ми; Доволно ти
е моя-та благодать: защото сила-та ми въ
немощь ся показува съвършенна. И тъй съ

крайно благодареніе по добрѣ ще ся похвалѭ
въ немощи-тѣ си, за да ся всели въ мене си-
10 ла-та Христова. За това благодаренъ оставамъ
въ немощи, въ укоренія, въ нужды, въ гоне-
нія, въ притѣсненія за Христа; защото когато
11 сьмь немощенъ, тогази сьмь силенъ. Станѫхъ
безуменъ съ хвалбы-тѣ си; вы мя принудихте;
защото азъ трѣбуваше отъ васъ да ся прѣпо-
рѫчвамъ; понеже не сьмь былъ по доленъ отъ
най първы-тѣ апостолы, ако и да сьмь нищо.
12 Знакове-тѣ на единъ апостолъ показахѫ ся
дѣломъ между васъ въ всяко търпѣніе, съсъ
13 знаменія и чудеса и силы, Защото въ какво о-
станѫхте по долни отъ другы-тѣ церквы, с-
свѣнь дѣто самъ азъ не вы отеготихъ? про-
14 стѣте ми тѫзи неправдѫ. Ето третій пѫть сьмь
готовъ да дойдѫ при васъ, и нѣма да вы оте-
готіѭ; защото не искамъ ваше-то, но васъ;
защото не сѫ длъжны чада-та да събиратъ
имотъ за родители-тѣ, но родители-тѣ за
15 чада-та: А пакъ азъ съ крайнѫ радость ще
иждивіѭ и цѣлъ ще ся иждивіѭ за души-тѣ
ви; съвсѣмъ че, като вы обычамъ азъ повече.
16 вы мя обычате по малко. Но тъй да е, азъ вы
не отеготихъ, а като хитръ уловихъ вы съ из-
17 мамѫ. Спечелилъ ли сьмь азъ нѣщо отъ васъ,
чрѣзъ нѣкого отъ тѣзи които испроводихъ до
18 васъ? Примолихъ ся Титу и съ него про-
водихъ братъ-тъ; Титъ ли припечели нѣщо
отъ васъ? не съ истый-тъ ли духъ ходихмы!
19 не въ исты-тѣ ли стѫпкы? Пакъ ли мините че
ся оправдавамы прѣдъ васъ? прѣдъ Бога гово-
римъ въ Христа; всичко това, възлюбленни мои,
20 е за ваше назиданіе. Защото ся боіѭ да не бы,
като дойдѫ, да вы не намѣріѭ каквыто вы желаіѭ
и азъ да ся не намѣріѭ за васъ не какъвто мя
желаете; да не бы *да има между васъ* рас-
при, завижданія, гнѣвове, дразненія, одумванія,
21 шептанія, голѣмѣянія, бъркотіи. Да не бы кога
дойдѫ пакъ че мя смири Богъ мой при васъ, и
оплачѫ мнозина които сѫ отъ напрѣдъ съгрѣши-

ли, и не сѫ ся покаяли зарадъ нечистотѫ-тѫ, блуд-
ство-то и похотливость-тѫ, които сѫ сторили.

ГЛАВА 13.

1 Ето третій пѫть идѫ при васъ; "отъ уста-та
на двама или трима свидѣтели ще ся подтвър-
2 ди всяка рѣчь." И прѣди рѣкохъ, и *пакъ* като
че сьмь вторый пѫть при васъ прѣдказувамъ,
и нынѣ като не сьмь при васъ пишѫ на тѣзи
които сѫ изнапрѣдъ съгрѣшили, и на всичкы
другы, че, ако дойдѫ пакъ, нѣма да пощадѭ:
3 Понеже търсите да опытате Христа който го-
вори въ мене, който къмъ васъ не е немощенъ,
4 но е силенъ между васъ. Защото ако и да бы
распятъ въ немощь, живъ е обаче съсъ силѫ
Божіѭ; понеже и ный въ него смы немощни,
но съсъ силѫ Божіѭ ще бѫдемъ живи съ не-
5 го между васъ. Себе си испытувайте, да ли
сте въ вѣрѫ-тѫ; себе си опытувайте. Или не
познавате вы себе си, че Христосъ е въ васъ?
6 освѣнь ако че *вы* сте неодобрени. И надѣѭ ся
7 че ще познаете че ный не смы неодобрени. Мо-
лѭ Бога да не сторите нищо зло; не за да ся
покажемъ ный одобрени, но за да струвате вы
8 добро-то, а ный нека бѫдемъ неодобрени; За-
щото не можемъ нищо противъ истинѫ-тѫ,
9 но за истинѫ-тѫ *можемъ*. Понеже ся радувамы
когато ный смы немощни, а вы сте силни; най-
паче това и желаемъ, ваше-то осъвьршенство-
10 ваніе. За това и като не сьмь при васъ пишѫ
това, щото кога дойдѫ при васъ да ся не до-
карамъ строго, по власть-тѫ коѭто ми е далъ
11 Господь за назиданіе, а не за разореніе. И тъй,
братіе, радувайте ся, съвършенствувайте ся, у-
тѣшавайте ся, бѫдѣте единомыслении, миръ и-
майте; и Богъ на любовь-тѫ и на миръ-тъ ще
12 бѫде съ васъ. Поздравѣте ся единъ другый съ
цѣлованіе свято. Поздравяватъ вы всичкы-тѣ
13 святіи. Благодать-та на Господа Іисуса Хри-
ста, и любовь-та Божія, и общеніе-то на Свя-
таго Духа да бѫде съсъ всичкы васъ. Аминь.

КЪ ГАЛАТЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ, апостолъ не отъ человѣцы, нито
чрѣзъ человѣка, но чрѣзъ Іисуса Христа и Бо-
га Отца който го е въскрьсилъ отъ мьртвы-тѣ,
2 И всичкы-тѣ братія които сѫ съ мене, къмъ
3 церквы-тѣ Галатійскы: Благодать да бѫде вамъ
и миръ отъ Бога Отца, и Господа нашего Іи-
4 суса Христа, Който даде себе си за грѣхове-
тѣ наши, за да ны избави отъ настоящій-тъ
лукавъ вѣкъ, по волѭ-тѫ на Бога и Отца на-
5 шего, комуто слава-та да бѫде въ вѣкы вѣковъ.
6 Аминь. Чудіѫ ся какъ вы отъ оногова който вы
призова чрѣзъ благодать-тѫ Христовѫ, тамъ
скоро прѣминувате въ друго благовѣствованіе;
7 Което не е друго, но има нѣкои които вы сму-
щаватъ, и щѫтъ да прѣвърнѫтъ евангеліе-то
8 Христово. Но ако бы и сами ный, или ангелъ
отъ небе-то да ви проповѣда *друго* евангеліе
освѣнь онова което ви проповѣдахмы, да бѫде
9 анаѳема. Както по горѣ рекохмы, и сега пакъ ка-
зувамъ, ако нѣкой ви проповѣдува *друго* еванге-
ліе освѣнь онова, което пріехте, да бѫде анаѳе-
10 ма. Защото человѣцы ли *искамъ да* склонѭ се-
га, или Бога? или искамъ да угодявамъ на чело-
вѣцы? Защото ако угодявахъ още на человѣцы,
11 не щѣхъ да сьмь Христовъ рабъ. Извѣ-
стявамъ ви, братіе, че проповѣданно-то отъ ме-
12 не евангеліе не е человѣческо; Защото нито азъ
отъ человѣкъ сьмь го пріелъ, нито сьмь го на-
училъ, освѣнь съ откровеніе Іисусъ Христово.
13 Защото сте чули нѣкогашно-то мое въ Іудей-

ство-то поведеніе, какъ гоняхъ твърдѣ много
14 церквѫ-тѫ Божіѭ и разорявахъ ѭ. И прѣспѣ-
вахъ въ Іудѣйство-то повече отъ инозина мои
връстницы въ родъ-тъ ми, понеже бѣхъ по го-
лѣмъ ревнитель за отеческы-тѣ мои прѣданія.
15 А когато Богъ, който бѣ мя опрѣдѣлилъ отъ у-
тробѫ-тѫ на майкѫ ми, и призвалъ чрѣзъ своіѭ-
16 тѫ благодать, благоволи, Да открые Сына свое-
го въ мене, да го проповѣдувамъ между язы-
чницы-тѣ; отъ тойзи часъ не ся допытахъ до
17 плъть и кръвь, Нито възлѣзохъ въ Іерусалимъ
при апостолы-тѣ които бѣхѫ прѣди мене, но
отидохъ въ Арабіѭ, и пакъ ся завърнѫхъ въ
18 Дамаскъ. Послѣ слѣдъ три годины възлѣзохъ
въ Іерусалимъ, за да ся познаѭ съ Петра, и
19 останѫхъ при него петнадесеть дена; И дру-
гыго отъ апостолы-тѣ не видѣхъ освѣнь Іако-
20 ва брата Господня. А това което ви пишѫ, ето
21 прѣдъ Бога *исповѣдувамъ* че не лъжѫ. Послѣ
дойдохъ въ Сирійскы-тѣ и Киликійскы-тѣ
22 страны; И лично не бѣхъ познатъ на Іудей-
23 скы-тѣ въ Христа церквы; А чувахѫ само, че
той който нѣкога ны гоняше, сега проповѣду-
24 ва вѣрѫ-тѫ, коіѫто нѣкога разоряваше. И сла-
вяхѫ Бога за мене.

ГЛАВА 2.

1 Послѣ, слѣдъ четыринадесеть годины пакъ
възлѣзохъ въ Іерусалимъ съ Варнавѫ, като
2 зѣхъ съсъ себе си и Тита. И то възлѣзохъ
по откровеніе, та имъ прѣдложихъ евангеліе-то
което проповѣдувамъ между языччицы-тѣ, осо-
бенно прѣдъ знамениты-тѣ, да не бы напразно
3 да тичамъ или да сьмь тичалъ. Но нито Титъ
който бѣ съ мене, ако и да бѣше Еллинъ, не
4 бы принуденъ да ся обрѣже: А тѣзи лъжебра-
тія, които сѫ ся вкраднѫли и примѫкнѫли да
съгледателствуватъ нашѫ-тѫ свободѫ коіѫто и-
мамы въ Христа Іисуса за да ны поработятъ;
5 На тѣхъ ни на часъ не устѫпихмы да имъ ся

покоримъ, *и то* за да прѣбѫде въ васъ еван-
6 гелска-та истина. А за тѣзи които ся мнятъ
че сѫ нѣщо, каквито и да сѫ были нѣкога,
менѣ ми е все едно; (Богъ не гледа на лице-
то на человѣка;) защото знаменити-тѣ не ми
7 приложихѫ нищо повече; Но напротивъ, щомъ
видѣхѫ че быхъ повѣренъ *да проповѣду-
вамъ* евангеліе-то на необрѣзаны-тѣ, както
8 Петръ на обрѣзаны-тѣ, (Защото който
подѣйствува въ Петра за апостолство ме-
жду обрѣзаны-тѣ, подѣйствува и въ ме-
9 не за въ язычницы-тѣ;) И като познахѫ
даденѫ-тѫ менѣ благодать Іаковъ *и* Кифа
и Іоаннъ, които ся виждахѫ че сѫ *стълпове*,
дадохѫ десницы на общеніе на мене и на Вар-
навѫ, за да идемъ ный въ язычницы-тѣ а тѣ въ
10 обрѣзаны-тѣ. *Искахѫ* само да помнимъ сиро-
масы-тѣ; за което и ся потрудихъ съ усьрдіе
11 това исто-то да сторіѫ. А когато дойде Петръ
въ Антіохіѭ, въспротивихъ му ся въ очи, за-
12 щото бѣше достоинъ за изобличеніе. Понеже
прѣди да дойдѫтъ нѣкои отъ Іакова, ядѣше на-
едно съ язычницы-тѣ, а когато дойдохѫ, свѣ-
нѣше ся и странѣше отъ тѣхъ, защото ся
13 убоя отъ обрѣзаны-тѣ. И съ него заедно
лицемѣрствувахѫ и другы-тѣ Іудеи; така
щото и Варнава ся увлѣче въ това тѣх-
14 но лицемѣрство. Но азъ, като видѣхъ че
не постѫпватъ право по истинѫ-тѫ евангелскѫ,
рѣкохъ на Петра прѣдъ всичкы-тѣ: Ако ты кой-
то си Іудеинъ, живѣешь языческы а не Іудей-
скы, защо принуждавашь язычницы-тѣ да Іу-
15 действуватъ? Ный *които смы* природно Іудеи а
16 не грѣшници отъ язычницы-тѣ, Като знаемъ че
не ся оправдава человѣкъ отъ дѣла-та на за-
конъ-тъ, тъкмо съ вѣрѫ-тѫ въ Іисуса Хри-
ста, и ный повѣрувахмы въ Христа Іисуса, за
да ся оправдаемъ отъ вѣрѫ-тѫ Христовѫ, и не
отъ дѣла-та на законъ-тъ; защото отъ дѣла-та
на законъ-тъ нѣма да ся оправдае никоя плъть.
17 Но като ищемъ да ся оправдаемъ чрѣзъ Христа,

ако смы ся намѣрили и ный грѣшни, то Хри-
стосъ на грѣхъ-тъ ли е служитель? Да не бѫ-
18 де. Защото ако възсъздавамъ пакъ онова което
съмь развалилъ, показувамъ себе си прѣстѫп-
19 никъ. Защото азъ чрѣзъ законъ-тъ закону мьр-
20 тъвъ быхъ, да бѫдѫ живъ Богу. Сраспяхъ ся
съ Христа, и *сега* вече живѣѭ не азъ, но Хри-
стосъ живѣе въ мене; а това що живѣѭ сега
въ плъть, живѣѭ въ вѣрѫ-тѫ на Сына Божія,
който мя възлюби, и прѣдаде себе си заради ме-
21 не. Не отвьргамъ Божіѭ-тѫ благодать; защото
ако оправданіе-то быва чрѣзъ законъ-тъ, то
напразно е Христосъ умрѣлъ.

ГЛАВА 3.

1 О несмысленни Галатяне, кой вы омая, да
ся не покорявате на истинѫ-тѫ, *вы*, прѣдъ о-
чи-тѣ на които Іисусъ Христосъ ся прѣдна-
2 чьрта распнѫтъ между васъ? Това само ищѫ
да научѫ отъ васъ: Отъ дѣла-та на законъ-тъ
ли пріехте Духъ-тъ, или отъ слушаніе-то на
3 вѣрѫ-тѫ? Толкозь ли сте несмысленни, че ка-
то започенѫхте съ Духъ, сега свършате съ
4 плъть? Напусто ли толкозь пострадахте? ако
5 наистинѫ да е напусто! Тойзи който ви дава
Духъ-тъ, и дѣйствува чудеса между васъ, отъ
дѣла-та на законъ-тъ ли, или отъ слушаніе-то
6 на вѣрѫ-тѫ *прави това?* Както Авраамъ повѣ-
7 рува въ Бога, и вмѣни му ся за правдѫ. И тъй
познайте че тѣзи които вѣрватъ, тѣ сѫ сыно-
8 ве Авраамови. И писаніе-то като прѣдвидѣ че
Богъ чрѣзъ вѣрѫ оправдава язычницы-тѣ, прѣд-
възвѣсти Аврааму: "Въ тебе ще ся благо-
9 словятъ вси-тѣ народи." Така що тѣзи които
вѣруватъ, благословяватъ ся *наедно* съ вѣрна-
10 го Авраама. Защото които сѫ отъ дѣла-та на
законъ-тъ, подъ клѣтвѫ сѫ, понеже е писано:
"Проклѣтъ всякой който не прѣбѫде въ всич-
ко което е писано въ книгѫ-тѫ на законъ-тъ,
11 за да го прави." А то че никой не ся оправда-

ва чрѣзъ законъ-тъ прѣдъ Бога, явно е по то-
ва че, "Праведный-тъ чрѣзъ вѣрѫ ще бѫде
12 живъ." И законъ-тъ не е отъ вѣрѫ; но "че-
ловѣкъ-тъ който прави това *което заповѣдува*
13 *законъ-тъ*, ще бѫде живъ чрѣзъ него." Хри-
стосъ ны искупи отъ клѣтвѫ-тѫ на закона,
понеже той станѫ клѣтва за насъ; защото е
писано: "Проклѣтъ всякой който виси на дрь-
14 во." За да дойде благословеніе-то Авраамово
чрѣзъ Іисуса Христа на язычницы-тѣ, така що
да пріемемъ обѣщаніе-то на Духъ-тъ чрѣзъ
15 вѣрѫ-тѫ. Братіе, по человѣчески говорѭ; но
и человѣческо завѣщаніе, като е подтвьрдено,
никой го не разваля, нито прилага *въ него нѣ-*
16 *що*. А обѣщанія-та ся изрекохѫ на Авраама и
на негово-то сѣме; не казува: "И на сѣмена-
та," като за много, но като за едного: "И на
17 сѣме-то твое," който е Христосъ. И това казу-
вамъ, че завѣтъ прѣдутвьрденъ отъ Бога въ
Христа, не може да го развали законъ станѫлъ
слѣдъ четыристотинъ и тридесеть годины, та-
18 ка що да унищожи обѣщаніе-то. Защото ако е
наслѣдіе-то отъ законъ-тъ, не е вече отъ обѣ-
тованіе; но Аврааму съ обѣщаніе *го* подари
19 Богъ. И тъй защо *ся даде* законъ-тъ? Прило-
жи ся по причинѫ на прѣстѫпленія-та, доклѣ
дойде сѣме-то къмъ което станѫ обѣщаніе-то,
още *той законъ* вчиненъ бы чрѣзъ ангелы-тѣ
20 съ рѫкѫ-тѫ на единъ ходатай. Но ходатай-тъ
21 не е на едного; а Богъ е единъ. И тъй законъ-
тъ противенъ *ли* е на Божіи-тѣ обѣщанія? Да
не бѫде! Защото ако бы ся далъ законъ който
да може да оживотвори, то наистинѫ правда-та
22 щѣше да е отъ законъ-тъ. Но писаніе-то за-
твори всичко подъ грѣхъ, за да ся даде обѣ-
щаніе-то отъ вѣрѫ-тѫ въ Іисуса Христа на
23 тѣзи които вѣруватъ. А прѣди да дойде вѣра-
та, бѣхмы подъ стражѫ-тѫ на законъ-тъ, за-
творени до *врѣме-то на* вѣрѫ-тѫ която имаше
24 да ся открые; Така що законъ-тъ станѫ намъ
дѣтоводитель къмъ Христа, да ся оправдаемъ

25 чрѣзъ вѣрѫ-тѫ; Но слѣдъ идваніе-то на вѣ-
26 рѫ-тѫ, не смы вече подъ дѣтоводитель. Защо-
то всичкы сте сынове Божіи чрѣзъ вѣрѫ-тѫ
27 въ Христа Іисуса; Понеже всинца които сте
ся въ Христа крьстили, въ Христа сте ся
28 облѣкли. Нѣма *вече* Іудеинъ, нито Еллинъ; нѣ-
ма рабъ, нито свободенъ; нѣма мѫжкый полъ,
ни женскый; защото всичкы вы едно сте въ
29 Христа Іисуса; Ако ли сте вы Христови, то
сте сѣме Авраамово, и по обѣтованіе наслѣд-
ницы.

ГЛАВА 4.

1 Казувамъ още, до колкото врѣме наслѣдникъ-
тъ е младенецъ, не различа въ нищо отъ рабъ,
2 ако и да е господарь на всичко; Но е подъ
настоятели и домостроители, до *назначенный-тѫ*
3 отъ бащѫ-тѫ срокъ. Така и ный, когато бѣх-
мы младенци, бѣхмы порабощени подъ стихіи-
4 тѣ на свѣтъ-тъ. А когато дойде испълненіе-
то на врѣме-то, проводи Богъ Сына си, който
5 ся роди отъ женѫ, и станѫ подъ законъ-тъ, За
да искупи онѣзи които бѣхѫ подъ законъ-тъ
6 за да въспріемемъ усыновеніе-то. И понеже сте
сынове, проводи Богъ Духъ-тъ на Сына си въ
7 сьрдца-та ваши, който выка, Авва, Отче. За това
не си вече рабъ, но сынъ; ако ли си сынъ *то
си* и наслѣдникъ Божій чрѣзъ Христа. Но то-
8 гази като не познавахте Бога, служихте на тѣ-
9 зи, които не сѫ по естество богове; А сега,
като познахте Бога, или *да речемъ* подобрѣ
като бyхте познани отъ Бога, какъ ся враща-
те къмъ слабы-тѣ и скудны-тѣ стихіи, на кои-
10 то пакъ изново искате да служите? Дни-тѣ
смятряте, и мѣсецы-тѣ, и врѣмена-та и годи-
11 ны-тѣ. Боіѫ ся за васъ, да не бы напусто да
12 сьмь ся трудилъ помежду вы. Бѫдѣте каквото
азъ, защото и азъ сьмь както вы: братіе, мо-
ліѭ ви ся, не сте ми сторили никаквѫ неправ-
13 дѫ, И знаете че най напрѣдъ ви проповѣдахъ
14 евангеліе-то като бѣхъ немощенъ по плъть. И

вы не уништожихте, нито ся погнжсихте отъ мое-
то въ плъть-тж ми искушеніе, но пріехте мя като
15 ангела Божія, като Христа Іисуса. И тъй кое бѣ-
ше ваше-то блаженство? Понеже свидѣтелству-
вамъ за васъ че, ако да бы было възможно, очи-
16 тѣ си быхте извъртѣли и быхте ми гы дали. И
тъй азъ непріятель ли ви станжхъ, защото ви ка-
17 зувамъ истинж-тж? Показуватъ къмъ васъ ре-
вность не добрж, но иштжтъ да вы отлжчатъ,
18 за да имате вы ревность къмъ тѣхъ. Добрѣ е
да сте ревнители на добро-то вынжгы, а не са-
19 мо кога ся намѣрувамъ между васъ. Чада мои,
за които сьмь пакъ въ мжкы на ражданіе до-
20 клѣ ся образи Христосъ въ васъ, Искалъ быхъ
да сьмь сега при васъ, и да промѣнж гласъ-тъ
21 си, защото сьмь въ недоумѣніе за васъ. Кажѣ-
те ми, вы които искате да сте подъ законъ, не
22 слушате ли законъ-тъ? Защото е писано, че
Авраамъ имаше двама сынове, единого отъ рабы-
23 нж-тж и единого отъ свободнж-тж; Но тойзи
който бѣ отъ рабынж-тж роди ся по плъть; а
тойзи който бѣ отъ свободнж-тж, по обѣщаніе.
24 И това е иносказаемо; защото тѣ сж два-та за-
вѣта, единый отъ Синайскж-тж горж, който
25 ражда въ робство, и той е Агарь; Защото А-
гарь е гора-та Синай въ Арабіж, и спосрѣща
ся съ днешній-тъ Іерусалимъ; и въ робство е
26 съ чада-та си. А горній Іерусалимъ е свобо-
27 денъ, който е майка на всинца ни; Защото е
писано: "Възвесели ся неплодна, която не раж-
дашь, възгласи и извыкай ты която не си бы-
ла въ мжкы *на ражданіе*, защото чада-та на за-
пустѣлж-тж сж повече отъ чада-та на тжзи
28 която има мжжъ." А ный, братіе, чада на обѣ-
29 щаніе-то смы, както Исаакъ. Но както тогазь
роденый-тъ по плъть, гоняше *роденаго* по духу,
30 така и сега. Но що казува писаніе-то? "Испж-
ди рабынж-тж и сына й; защото сынъ-тъ на
рабынж-тж нѣма да бжде наслѣдникъ наедно
31 съсъ сынъ-тъ на свободнж-тж." И тъй, братіе,
не смы чада на рабынж-тж, но на свободнж-тж.

ГЛАВА 5.

1 Стойте прочее постоянни въ свободѫ-тѫ съ
коѭто ны Христосъ освободи, и не ся подла-
2 гайте пакъ подъ иго на рабство. Ето, азъ Па-
велъ ви казувамъ че, ако ся обрѣзувате, Хри-
3 стосъ нѣма да вы ползува нищо; А пакъ сви-
дѣтелствувамъ на всякого человѣка, който ся
обрѣзува, че е длъженъ да испълни всичкый-тъ
4 законъ. Вы които ся оправдавате чрѣзъ законъ-
тъ, отстранихте ся отъ Христа: отпаднѫхте
5 отъ благодать-тѫ. Защото ный чрѣзъ Духъ-тъ
ожидамы надеждѫ-тѫ на оправданіе-то отъ вѣ-
6 рѫ. Защото въ Христа Іисуса нито обрѣзаніе-
то има нѣкаквѫ силѫ, нито необрѣзаніе-то, но
7 вѣра която дѣйствува съ любовь. *Вы* вървѣхте
добрѣ; кой вы възбрани да ся не покорявате
8 на истинѫ-тѫ? *Това* прѣдумуваніе не е отъ о-
9 ногозь който вы е призовалъ. Малко квасъ все-
10 то тѣсто заквасува. Азъ сьмь увѣренъ за васъ
въ Господа, че нѣма да помыслите нищо друго:
а който вы смущава, той ще подпадне подъ на-
11 казаніе, кой былъ да былъ. И азъ, братіе, ако
още проповѣдувамъ обрѣзаніе, защо да сьмь
още гоненъ? тогазь бы ся махнѫла соблазнь-та
12 на крьстъ-тъ. Дано ся отсѣчахѫ тѣзи които вы
13 развращаватъ. Защото вы, братіе, на свободѫ
бѣхте призовани, само не *употрѣбявайте* свобо-
дѫ-тѫ за причинѫ на плъть-тѫ, но съ любовь
14 единъ другый си слугувайте. Защото всичкый-
тъ законъ въ еднѫ рѣчь ся испълнява: сирѣчь
въ тѫзи: "Да възлюбишь ближняго твоего как-
15 то самаго себе си." Ако ли ся хапете единъ
другый и ся ядете, пазѣте ся да не бы единъ
16 другый да ся истрѣбите. Прочее казувамъ: Хо-
дѣте по Духу, и не извършвайте похоти-тѣ
17 на плъть-тѫ. Защото плъть-та похотствува про-
тивно-то на Духъ-тъ, а Духъ-тъ противно-то
на плъть-тѫ, а тѣ ся противятъ едно на дру-
го, така що да не правите това което ищете.
18 Но ако ся водите отъ Духъ-тъ, не сте подъ за-

19 конъ. И дѣла-та на плъть-тѫ сѫ явны: тѣ сѫ
прѣлюбодѣяніе, блудъ, нечистота, похотливость,
20 Идолослуженіе, чародѣйство, вражды, распри,
ревнованія, ярости, крамолы, раздори, ереси,
21 Зависти, убійства, піянства, кощунства, и подобны-тѣ на тѣхъ; за които ви прѣдказувамъ,
както и прѣдрѣкохъ, че които правятъ таквызъ
22 *работы* нѣма да наслѣдятъ царство-то Божіе. А
плодъ-тъ на Духъ-тъ е любовь, радость, миръ,
23 дълготьрпѣніе, благость, милосердіе, вѣра, Кротость, въздьржаніе: противъ таквызи нѣма за-
24 конъ. А които сѫ Христови, распѣли сѫ плъть-
25 тѫ наедно съсъ страсти-тѣ и похоти-тѣ *й*. Ако
26 Духомъ живѣемъ, Духомъ и да ходимъ. *Да не*
бываме тщеславни, та да ся раздразнямы единъ
другый, и единъ другый да си завиждамы.

ГЛАВА 6.

1 Братіе, ако и впадне человѣкъ въ нѣкое
прѣгрѣшеніе, вы духовни, поправяйте таковаго
съ духъ на кротость; но пази и себе си, да
2 не бы и ты искушенъ да бѫдешь. Единъ другыму теготы-тѣ носѣте, и така ще испълните
3 законъ-тъ Христовъ. Защото ако мни нѣкой
себе си че е нѣщо, като не е нищо, *лъже ся*
4 съ умъ-тъ си. Но всякой да испытува свое-то
дѣло, и тогазь ще има похвалѫ само въ се-
5 бе си, а не въ другыго; Защото всякой свое-
6 то брѣме ще понесе. А тойзи който ся учи
на слово-то *Божіе*, да направя участникъ въ
7 вси-тѣ *си* добрины тогозь който го учи. Не
дѣйте ся *лъга*: Богъ поругаемъ не бива; понеже каквото посѣе человѣкъ, това ще и да
8 пожьне. Защото който сѣе въ плъть-тѫ си,
отъ плъть-тѫ ще тлѣніе да пожьне; а който
сѣе въ Духъ-тъ, отъ Духъ-тъ ще животъ вѣ-
9 ченъ да пожьне. Да не ни ся додѣва да правимъ добро; Защото ако ся не уморявамы на
10 врѣме ще пожьнемъ. И тъй, доклѣ имамы врѣме, да струвамы добро на всички, а найвече

11 на свои-тѣ по вѣрѫ-тѫ. Виждте колко про-
страннo писмо ви написахъ съ рѫкѫ-тѫ си.
12 Които искатъ да покажѫтъ добръ видъ по
плъть, тѣ вы нудятъ да ся обрѣзувате, само
да не бѫдѫтъ гонени за крьстъ-тъ Христовъ.
13 Защото нито тѣ, които ся обрѣзуватъ, пазятъ
законъ-тъ, но ищѫтъ да ся обрѣзувате вы, за
14 да ся похвалятъ въ вашѫ-тѫ плъть. А азъ не
дай, Боже, да ся хвалѭ, освѣнь съ крьстъ-тъ
на Господа нашего Іисуса Христа, чрѣзъ ко-
гото е свѣтъ-тъ за мене распѣтъ, и азъ за
15 свѣтъ-тъ. Защото въ Христа Іисуса нито о-
брѣзаніе-то има нѣкоѭ силѫ, нито необрѣза-
16 ніе-то, но ново създаніе. И на *всичкы* които
живѣѭтъ по това правило, миръ на тѣхъ и
17 милость и на Божій-тъ Израиль. Отъ нынѣ
никой да ми не досажда, защото азъ носѭ на
18 тѣло-то си бѣлѣзы-тѣ на Господа Іисуса. Бла-
годать-та на Господа нашего Іисуса Христа да
бѫде, братіе, съ вашій-тъ духъ. Аминь.

КЪ ЕФЕСЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ съ волѭ-тѫ Божіѭ апостолъ Іисусъ
Христовъ до святыи-тѣ които сѫ въ Ефесъ, и
2 вѣрны-тѣ въ Христа Іисуса; Благодать вамъ
и миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Іи-
3 суса Христа. Благословенъ Богъ и Отецъ на
Господа нашего Іисуса Христа, който е благо-

словилъ насъ съсъ всяко духовно благословеніе
4 въ небесно *блаженство* въ Христа: Както е избралъ насъ въ него прѣдъ созданіе міра, да бѫдемъ святи и непорочни прѣдъ него въ любовь:
5 Като ны е прѣдопрѣдѣлилъ да бѫдемъ усыновени нему чрѣзъ Іисуса Христа, по благоволе-
6 ніе-то на своѭ-тѫ волѭ, За похвалѫ на слав-нѫ-тѫ си благодать, съ коѭто е обдарилъ насъ
7 чрѣзъ Възлюбленнаго *си;* Въ когото имамы искупуваніе-то чрѣзъ кръвь-тѫ му, прощеніе-то на прѣгрѣшенія-та, по богатство-то на неговѫ-
8 тѫ благодать; Коѭто е прѣумножилъ въ насъ
9 съсъ всякѫ прѣмудрость и разумъ, Като ни обади тайнѫ-тѫ на своѭ-тѫ волѭ по свое-то благоволеніе, което е отъ понапрѣдъ положилъ
10 въ него си; Въ устроеніе на испълненіе-то на врѣмена-та, да съвокупи въ Христа всичко, и което е на небеса-та и което е на землѭ-тѫ; въ
11 него, Въ когото и наслѣдіе добыхмы, прѣдопрѣдѣлени бывше *на това* спорѣдъ намѣреніе-то на *Бога* който дѣйствува всичко по съвѣтъ-тъ
12 на своѭ-тѫ волѭ, Да бѫдемъ за похвалѫ на славѫ-тѫ му *ний* които ся отъ напрѣдъ надѣ-
13 яхмы на Христа; На когото и вы *уповахте,* като чухте слово-то на истинѫ-тѫ, сирѣчь благовѣствованіе-то на ваше-то спасеніе, въ когото и като повѣрувахте, быхте запечатани съ обѣща-
14 ный-тъ Святый Духъ, Който е обрученіе на наше-то наслѣдіе, до искупуваніе-то на стяжаніе-
15 то *си,* за похвалѫ на неговѫ-тѫ славѫ. За това и азъ, като чухъ вѣрѫ-тѫ ви въ Господа Іисуса, и любовь-тѫ *ви* къмъ всичкы-тѣ святыи,
16 Не прѣстанувамъ да благодарѭ *Бога* за васъ, и
17 да вы поменувамъ въ молитвы-тѣ си; Да бы Богъ на Господа нашего Іисуса Христа, Отецъ на славѫ-тѫ, далъ вамъ духъ на прѣмудрость
18 и на откровеніе, за да го познаете, И да просвѣти сърдечны-тѣ ваши очи, за да познаете каква е надежда-та на призваніе-то му, и какво е богатство-то на славно-то негово за свя-
19 тыи-тѣ наслѣдіе, И колко е прѣвъсходно вели-

чіе-то на неговѫ-тѫ силѫ камъ насъ които вѣ-
рувамы, по дѣйствіе-то на държавнѫ-тѫ неговѫ
20 крѣпость, Коіѫто подѣйствова въ Христа, като
го въскръси отъ мьртвы-тѣ, и тури го да сѣд-
21 не отъ деснѫ-тѫ си странѫ на небеса, По го-
рѣ отъ всяко началство и власть, и силѫ, и го-
сподство, и отъ всяко име съ което ся имену-
ватъ, не само въ тойзи свѣтъ, но и въ бѫдѫ-
22 щый-тъ; И всичко покори подъ нозѣ-тѣ му; и
постави го надъ всичко, главѫ на церквѫ-тѫ,
23 Която е негово-то тѣло и испълненіе-то на то-
гозь който испълнява все во все.

ГЛАВА 2.

1 *Сѫживи* и васъ които бѣхте мьртви въ прѣ-
2 стѫпленія-та и грѣхове-тѣ, Въ които сте нѣ-
кога си ходили споредъ обычай-тъ на тойзи
свѣтъ, по князь-тъ на въздушнѫ-тѫ власть,
духъ-тъ който дѣйствува нынѣ въ синове-тѣ
3 на противеніе-то; Между които и ный всинца
смы живѣли нѣкога си въ похоти-тѣ на нашѫ-
тѫ плъть, като смы правили волѭ-тѫ на плъть-
тѫ и на помыслы-тѣ; и по естество смы были,
4 както и другы-тѣ, чада на гнѣвъ-тъ; Богъ о-
баче, който е богатъ въ милость, за голѣмѫ-
5 тѫ си любовь съ коіѫто ны възлюби, И като
бѣхмы мьртвы въ прѣстѫпленія-та, оживи ны
наедно съ Христа, (по благодать сте вы спа-
6 сени,) И съвъскрьси *ны* и турнѫ *ны* наедно да
сѣднемъ въ небесно *блаженство* въ Христа Іи-
7 суса; Да покаже на идущы-тѣ вѣкове прѣмно-
го-то богатство на своѭ-тѫ благодать съ до-
8 бринѫ-тѫ си къмъ насъ въ Христа Іисуса; За-
щото по благодать сте спасени чрѣзъ вѣрѫ-
9 тѫ; и това не *е* отъ васъ; Божій даръ е: Не
10 отъ дѣла, за да ся не похвали никой. Защото
негово смы твореніе, създадени въ Христа Іи-
суса за добры дѣла, които е Богъ прѣдуго-
11 твилъ, да ходимъ въ тѣхъ. За това помнѣте,
че вы нѣкога си по плъть языччици, нарича-

ни необрѣзани отъ тѣзи които ся наричатъ о-
брѣзани, съ обрѣзаніе на плъть-тѫ което ста-
12 ва съ рѫцѣ, Че въ онова врѣме бѣхте безъ
Христа, отчуждени отъ гражданство-то Израи-
лево, и странни отъ завѣты-тѣ на обѣщаніе-
то, безъ да имате надеждѫ, и безъ Бога бѣх-
13 те на свѣтъ-тъ; А сега въ Христа Іисуса, вы
които нѣкога си бѣхте далеко, станѫхте близу
14 чрѣзъ кръвь-тѫ Христовѫ. Защото той е на-
шій-тъ миръ, който направи двѣ-тѣ едно, и
развали срѣдніѭ-тѫ стѣнѫ на прѣградѫ-тѫ;
15 Като унищожи враждѫ-тѫ съ плъть-тѫ си, за-
конъ-тъ на заповѣди-тѣ съ ученіе-то *си;* за
да създаде въ себе си два-та въ единъ *новъ*
16 человѣкъ, и да направи миръ, И въ е-
дно тѣло да примири и двама-та съ Бога
чрѣзъ крьстъ-тъ, като уби на него враждѫ-
17 тѫ; И като дойде проповѣда благовѣстіе-то за
миръ-тъ на васъ които *бѣхте* далеко, и на тѣ-
18 зи които *бѣхѫ* близу: Защото чрѣзъ него и е-
дни-тѣ и другы-тѣ имамы достѫпъ при Отца
19 въ единъ Духъ. За то не сте вече странни и
пришелци, но сограждане на святыи-тѣ, и свои
20 на Бога. Понеже быхте съзидани на основаніе-то
на апостолы-тѣ и пророцы-тѣ, като е краеѫгъ-
21 ленъ камькъ самъ си Іисусъ Христосъ, На ко-
гото всичко-то зданіе сглобявано расте за храмъ
22 святъ Господу; На когото и вы наедно ся зиж-
дете за жилище Божіе чрѣзъ Духъ-тъ.

ГЛАВА 3.

1 За това азъ Павелъ, узникъ Іисусъ Христовъ
2 за васъ язычницы-тѣ; Понеже сте чули смо-
трѣніе-то на даденѫ-тѫ мене за васъ Божіѭ
3 благодать, Че по откровеніе станѫ ми извѣстна
тайна-та, (както и по прѣди ви вкратцѣ писахъ;
4 Отъ което, като прочитате, може да разумѣете
мое-то проумѣваніе въ тайнѫ-тѫ Христовѫ,)
5 Която въ другы родове не бы извѣстена на че-
ловѣческы-тѣ сынове, както сега ся чрѣзъ Ду-

ха откры на святы-тѣ неговы апостолы и про-
6 роцы; Да бѫдѫтъ язычници-тѣ сънаслѣдници,
да съставяватъ едно тѣло, и да сѫ съпричаст-
ници на негово-то обѣщаніе въ Христа, чрѣзъ
7 евангеліе-то, На което быхъ служитель по дар-
бѫ-тѫ на Божіѭ-тѫ благодать, която ми е
8 дадена по дѣйствіе-то на неговѫ-тѫ силѫ; На
мене най малкый-тъ отъ всичкы-тѣ святыи да-
де ся тая благодать да благовѣстіѭ между я-
зычницы-тѣ неизслѣдимо-то богатство Христо-
9 во; И да просвѣтіѭ вси-тѣ, що е смотреніе-то
на тайнѫ-тѫ, която е была отъ вѣкы скрыта у
Бога, който е създалъ всичко чрѣзъ Іисуса
10 Христа, За да стане сега чрѣзъ церквѫ-тѫ из-
вѣстна на началства-та и власти-тѣ небесны,
11 многоразлична-та прѣмудрость Божія, Споредъ
прѣдвѣчно-то намѣреніе което направи въ Хри-
12 ста Іисуса Господа нашего; Въ когото имамы
дързновеніе и достѫпъ съ увѣреніе чрѣзъ вѣ-
13 рѫ-тѫ въ него. За това вы моліѭ да не ви ся
додѣе отъ мои-тѣ за васъ скърби, които сѫ ва-
14 ша слава. За това прѣклонявамъ колѣнѣ-тѣ си
прѣдъ Отця на Господа нашего Іисуса Христа,
15 Отъ когото ся именува всяко отечествіе на не-
16 беса-та и на земіѭ-тѫ, Да ви даде споредъ бо-
гатство-то на славѫ-тѫ си, чрѣзъ неговый-тъ
Духъ да ся утвърдите крѣпко въ вѫтрѣшній-тъ
17 человѣкъ, Чрѣзъ вѣрѫ-тѫ *ви* да ся всели Хри-
стосъ въ ваши-тѣ сърдца; щото вкоренени и
18 основани въ любовь-тѫ, Да можете да разу-
мѣете наедно съсъ всичкы-тѣ святыи, що е ши-
рочина-та и дължина-та и дълбочина-та и вы-
19 сочина-та, И да познаете любовь-тѫ Христовѫ,
която прѣвъсхожда *всяко* знаніе, за да ся ис-
20 пълните съсъ всичкѫ-тѫ пълнотѫ Божіѭ. А на
того, който, по дѣйствующѫ-тѫ въ насъ силѫ,
може да направи несравненно повече отъ колко-
21 то просимъ или мыслимъ, Нему слава *да бѫде*
въ церквѫ-тѫ чрѣзъ Іисуса Христа, въ всич-
кы-тѣ родове отъ вѣка до вѣка. Аминь.

ГЛАВА 4.

1 И тъй, азъ узникъ въ Господа, моля вы да
ходите достойно на званіе-то, въ което быхте
2 призовани, Съсъ всяко смиреномудріе и кро-
тость, съ дълготьрпѣніе да си прѣтьрпѣвате
3 единъ другъ съ любовь, Като ся стараете да
увардите единство-то на Духъ-тъ въ свьр-
4 скж-тж на миръ-тъ. Едно тѣло и единъ Духъ,
както ся и призовахте съ еднж надеждж на
5 званіе-то ваше; Единъ Господь, една вѣра, е-
6 дно крьщеніе; Единъ Богъ и Отецъ на вси-тѣ,
който е надъ всичкы, чрѣзъ всичкы и въ
7 всичкы насъ. А всякому отъ насъ ся даде
благодать, по мѣркж-тж на Христово-то даро-
8 ваніе. За това казува: "Като възлѣзе на вы-
соко, плѣни плѣнъ, и даде даванія на человѣ-
9 цы-тѣ." А това, възлѣзе, що е друго, освѣнь,
че е и слѣзлъ понапрѣдъ въ най долны-тѣ
10 страны на земіж-тж? Тойзи който е слѣзлъ
той е който и възлѣзе по горѣ отъ всичкы-тѣ
11 небеса да испълни всичко. И той даде едни
да сж апостоли, другы пророци, другы пакъ
благовѣстители, а другы пастыри и учители,
12 За усъвьршенствованіе на святыи-тѣ, въ дѣ-
ло-то на служеніе-то, въ назиданіе-то на тѣ-
13 ло-то Христово; Доклѣ достигнемъ всинца въ
единство-то на вѣрж-тж, и на познаніе-то на
Сына Божія въ совьршенъ мжжъ, въ мѣрж-тж
14 на възрастъ-тъ на Христовж-тж пълнотж. Да
не смы вече младенци, блъскани и завличани
отъ всякой вѣтръ на ученіе-то, съ человѣческо-
то льстеніе, съ пронырство по ухыщреніе-то на
15 измамж-тж; Но съ истинство въ любовь-тж, да
порастемъ по всичко въ него, който е глава-
16 та, Христосъ, Отъ когото всичко-то тѣло съчле-
нявано и свързувано чрѣзъ всяко сключуваніе
на спомагателны-тѣ членове, споредъ съразмѣр-
но-то дѣйствіе на всякж еднж часть, прави тѣ-
ло-то да расте, за свое-то си въ любовь-тж
17 назиданіе. Прочее, това казувамъ и свидѣтел-

ствувамъ въ Господа, да не ходите вече, както
ходятъ и другы-тѣ язычници въ суетѫ-тѫ на
18 умъ-тъ си, Помрачени въ разумъ-тъ, и отчу-
ждени отъ животъ-тъ Божій за невѣжество-то
което е въ тѣхъ, *и* заради окамененіе-то на сърд-
19 це-то имъ. Които, като въ нечувствіе сѫ ся
прѣдали на похотливость, да вършатъ ненасы-
20 тно всякѫ нечистотѫ. Но вы не сте така по-
21 знали Христа; Понеже сте го чули, и сте на-
учени отъ него, както е истина-та въ Іисуса,
22 Да ся съблѣчете отъ ветхый-тъ человѣкъ, спо-
редъ по прѣдишно-то *си* поведеніе, който тлѣе
23 въ прѣльстителны-тѣ похоти; И да ся подно-
24 вявате въ духъ-тъ на вашій-тъ умъ, И да ся
облѣчете въ новый-тъ человѣкъ, създаденый-
тъ по *образъ-тъ на* Бога въ правдѫ и въ свя-
25 тость на истинѫ-тѫ. За това, отхвърлѣте лъ-
жѫ-тѫ: "и всякой съ ближняго си говорѣте
истинѫ;" защото смы удове единъ на другъ.
26 "Гнѣвайте ся и не съгрѣшавайте," слънце-то
27 да не зайде въ разгнѣваніе-то ви, Нито давай-
28 те мѣсто на діаволъ-тъ. Който е кралъ, да не
краде вече, а наипаче да ся труди да работи
добро-то съ рѫцѣ-тѣ *си*, за да има да раздава
29 и на тогози който има нуждѫ. Никое гнило
слово да не излѣзва изъ уста-та ви, но онова
което е добро за потрѣбно-то назиданіе, за да
30 принесе благодать на тѣзи които слушатъ; И
не оскърбявайте Святый-тъ Духъ Божій, съ
когото сте запечатани за день-тъ на искупу-
31 ваніе-то. Всяко огорченіе, и ярость, и гнѣвъ,
и выкъ, и хула, да ся дигне отъ васъ наедно
32 съсъ всякѫ злобѫ; А бывайте благы единъ
другыму, милосърди, прощавайте си единъ на
другый, както ви е и Богъ простилъ чрѣзъ
Христа.

ГЛАВА 5.

1 И тъй бывайте подражатели Богу, като чада
2 възлюбленны; И ходѣте въ любовь, както и
Христосъ ны възлюби, и прѣдаде себе си за

васъ приносъ и жьртвѫ Богу въ благовоннѫ
3 миризмѫ. А блудъ и всякаква нечистота или
лихоимство, да имъ ся не чува нито име-то
4 между васъ, както подобава на святыи. Нито
срамотны и пусты прикаскы, нито кощунства,
които сѫ неприличны нѣща; но повече *вмѣсто*
5 *тѣхъ* благодареніе. Защото знаете това, че всякой
блудникъ, или нечистъ, или лихоимецъ,
(който е идолослужитель,) нѣма наслѣдіе въ
6 царство-то на Христа и Бога. Да вы не льсти
никой съ праздны думы; понеже за *всичко* това
иде гнѣвъ-тъ Божій върхъ сынове-тѣ на
7 непокорство-то. И тъй не бывайте съучастници
8 ци тѣмъ. Защото нѣкога си бѣхте *тьмнина*, а
сега сте видѣлина въ Господа: ходѣте като ча-
9 да на видѣлинѫ-тѫ; (Защото плодъ-тъ на
Духъ-тъ е въ всякѫ благостыніѫ, и правдѫ и
10 истинѫ;) Опытувайте що е благоугодно Го-
11 споду. И не участвувайте на бесплодны-тѣ дѣ-
ла на тьмнинѫ-тѫ, а наипаче и обличавайте
12 гы. Защото това което скрытомъ правятъ, сра-
13 мотно е и да ся говори. А всичко което ся изобличава
отъ видѣлинѫ-тѫ, става явно; понеже
14 всяко което става явно, видѣлина е; За това
казува: Стани ты който спишь, и въскрьсни
15 отъ мьртвы-тѣ, и ще тя освѣти Христосъ. И
тъй гледайте какъ съ прѣдупазваніе да ходи-
16 те, не както глупави, но както прѣмудри, Иску-
пувайте врѣме-то, защото дни-тѣ сѫ лукави.
17 Заради това не бывайте несмысленни, но разу-
17 мѣвайте що е воля-та Божія. И не ся опивайте
съ вино, въ което е разблудство, но испълняйте
19 ся Духомъ; И разговаряйте ся съ псалмы и
пѣнія и пѣсни духовны, пѣйте и въспѣвайте
20 Господу въ сьрдце-то си, Выныгы благодаряще
за всичко Бога и Отца въ име-то на Господа
21 нашего Іисуса Христа; Покорявайте ся единъ
22 другыму въ страхъ Божій. Жены, покорявайте
23 ся на свои-тѣ си мѫжіе, както на Господа; За-
щото мѫжъ-тъ е глава на женѫ-тѫ, както е и
Христосъ глава на церквѫ-тѫ, и той е Спаси-

24 тель на тѣло-то. Но както церква-та ся поко-
рява Христу, така и жены-тѣ *да ся покорявать*
25 въ всичко на свои-тѣ си мѫжіе. Мѫжіе, любѣ-
те жены-тѣ си, както и Христосъ възлюби цер-
26 квѫ-тѫ, и прѣдаде себе си за неіѫ, Да іѫ освя-
ти и очисти съ омываніе-то съ водѫ, чрѣзъ
27 слово-то, Да іѫ прѣдстави на себе си церквѫ
славнѫ, безъ да има пятно, или бръчкѫ, или
друго нѣщо такова, но да е свята и непорочна.
28 Така сѫ длъжни мѫжіе-тѣ да любятъ жены-тѣ
си, както свои-тѣ си тѣла. Който люби женѫ
29 си, себе си люби; Защото никой никога не е
възненавидѣлъ своіѫ-тѫ си плъть, но храни іѫ
и ся грыжи за неіѫ, както и Господь церквѫ-
30 тѫ. Понеже смы удове на негово-то тѣло, отъ
31 неговѫ-тѫ плъть, и отъ неговы-тѣ кости. "За-
ради това ще остави человѣкъ бащѫ си и май-
кѫ си, и ще ся присоедини при женѫ-тѫ си,
32 и ще бѫдѫтъ и двама-та въ еднѫ плъть." Тая
тайна е голѣма; но азъ говоріѫ *това* за Хри-
33 ста и за церквѫ-тѫ. Но и вы всякой единъ отъ
васъ да люби женѫ-тѫ си така както себе си;
а жена-та да ся бои на мѫжъ-тъ си.

ГЛАВА 6.

1 *Вы*, чада, слушайте родители-тѣ си въ Го-
2 спода; защото това е праведно. "Почитай отца
си и майкѫ си," което е първа заповѣдь съ о-
3 бѣщаніе; "Да ти бѫде добрѣ, и да бѫдешь мно-
4 голѣтенъ на земіѫ-тѫ." И *вы*, отцы, не раздра-
жавайте чада-та си, но въспитавайте гы въ у-
5 ченіе и наставленіе Господне. *Вы*, раби, поко-
рявайте ся на *ваши-тѣ* по плъть господари
съсъ страхъ и трепетъ, въ простотѫ-тѫ на
6 сърдце-то си, както на Христа. Не прѣдъ очи
само да работите както человѣкоугодници, но
както раби Христови, испълняйте отъ душѫ
7 воліѫ-тѫ Божіѫ, И слугувайте доброволно *ка-*
8 *то* на Господа, а не *като* на человѣцы; Поне-
же знаете че всякой рабъ, или свободенъ, как-
вото добро стори, това ще пріеме отъ Госпо-

9 да. И *вы,* господари, исто-то правѣте тѣмъ,
поослабяйте устрашаваніе-то; като знаете че
както на тѣхъ така и на самы васъ има Го-
сподарь на небеса, и у него нѣма лицепріятіе.
10 Най послѣ, братіе мои, укрѣпявайте ся въ Го-
спода, и въ силѫ-тѫ на негово-то могущество.
11 Облѣчѣте ся въ всеорѫжіе-то Божіе, за да мо-
жете да устоите срещѫ ухыщренія-та на діа-
12 волъ-тъ; Защото наша-та борба не е срещѫ
кръвь и плъть, но срещѫ началства-та, срещѫ
власти-тѣ, срещѫ управители-тѣ на тьмнотѫ-
тѫ на тойзи вѣкъ, срещѫ лукавы-тѣ духове
13 въ поднебеснѫіѫ. За това земѣте всеорѫжіе-то
Божіе, за да можете да противостоите въ день-
тъ лукавый, и на всичко като надвіете, да у-
14 стоите. Стойте прочее прѣпасани съ истинѫ
прѣзъ чрѣсла-та си, и облѣчени въ броніѫ-тѫ
15 на правдѫ-тѫ, И нозѣ-тѣ ви да бѫдѫтъ обуты
16 въ приготвяніе за благовѣстіе на миръ. А
върхъ всичко *това* земѣте щитъ-тъ на вѣрѫ-
тѫ, съ който ще можете да угасите всичкы-тѣ
17 разжьжены стрѣлы на лукавый-тъ; И земѣте
шлемъ-тъ на спасеніе-то, и мечь-тъ на Духъ-
18 тъ, който е слово-то Божіе; Моляще ся Ду-
хомъ на всяко врѣме съсъ всякѫ молитвѫ и
молбѫ, и въ това исто-то бѫдѣте бодри съсъ
всяко стърпяваніе и моленіе за всичкы-тѣ
19 святыи, И за мене, да ми ся даде слово да о-
творіѫ уста-та си съ дързновеніе, за да на-
правіѫ познатѫ тайнѫ-тѫ на благовѣстіе-то,
20 За което сьмь посланникъ въ оковы, да говоріѫ
за него съ дързновеніе, както подобава да го-
21 воріѫ. Но за да знаете и вы за мене, що пра-
віѫ, всичко-то ще ви каже Тихикъ, възлюблен-
ный братъ и вѣренъ въ Господа служитель;
22 Когото проводихъ до васъ за това исто-то, да
разберете за насъ, и да утѣши сърдца-та ви.
23 Миръ на братія-та и любовь съ вѣрѫ отъ Бо-
24 га Отца и Господа Іисуса Христа. Благодать
да бѫде съсъ всичкы-тѣ които любятъ искрен-
но Господа нашего Іисуса Христа. Аминь.

КЪ ФИЛИППЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ и Тимоѳей, раби Іисусъ Христови,
до вси-тѣ въ Христа Іисуса святыи, които сж
въ Филиппы, наедно съ епископы-тѣ и діако-
2 ны-тѣ; Благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца
3 нашего и Господа Іисуса Христа. Благодаріж
4 Бога моего всякога когато вы поменувамъ, (Вы-
нжгы, во всякж моіж молитвж за всинца ви съ
5 радость като правіж молбж-тж си,) Заради ва-
ше-то участіе въ евангеліе-то отъ пьрвый-тъ
6 день даже до нынѣ; Като сьмъ увѣренъ въ то-
ва исто-то, че оный който е начнжлъ въ васъ
добро дѣло, ще *го* свьрши даже до день-тъ Іи-
7 сусъ Христовъ; Както е и праведно за мене да
мысліж това за всинца ви, понеже вы имамъ на
сьрдце, и въ оковы-тѣ ми, и въ оправданіе-то
и въ подтвьрдяваніе-то на благовѣствованіе-то,
всичкы вы сте соучастници мои на благодать-
8 тж. Защото Богъ ми е свидѣтель, че милѣіж
за всичкы васъ съ милосьрдіе Іисусъ Христово.
9 И това ся моліж, да прѣизобилува любовь-та
ви още повече и повече въ познаніе и во вся-
10 ко разумѣніе, Да испытувате по добро-то, за
да бждете искренни и непрѣпъвани до день-тъ
11 Христовъ, Испълнени съ плодове на правдж,
които сж чрѣзъ Іисуса Христа, въ славж и по-
12 хвалж Божіж, Искамъ още, братіе, да знаете,
че всичко що ми ся случи, спомогнж повече за
13 прѣуспѣяніе на евангеліе-то, До толкозь щото
мои-тѣ за Христа оковы станжхж извѣстны на

14 всичкѫ-тѫ преторіѭ и на всичкы другы. И по-
вечето отъ братія-та въ Господа, одързновени
отъ мои-тѣ оковы, осмѣлихѫ ся повече да го-
15 ворятъ слово-то безъ страхъ. Нѣкои наистинѫ
отъ зависть и отъ любопрѣніе проповѣдуватъ
16 Христа, а нѣкои си и отъ добрѫ волѭ. Едни-
тѣ възвѣщаватъ Христа отъ съперничество, не
съ чистотѫ, и мыслятъ че прилагатъ тѫгѫ на
17 оковы-тѣ ми; А другы-тѣ отъ любовь, като
знаѭтъ че сьмь настаненъ да защищавамъ е-
18 вангеліе-то. Но що *бъва отъ това?* какъ и да
е, или съ приструваніе или съ истинѫ, Хри-
стосъ ся проповѣдува, и *азъ* на това *ся раду-*
19 вамъ, и ще ся радувамъ. Защото знаѭ че това
ще ми излѣзе за спасеніе, съ вашѫ-тѫ молит-
вѫ и съ помощь-тѫ на Духъ-тъ Іисусъ Хри-
20 стовъ, Споредъ постоянно-то мое ожиданіе и
надеждѫ, че нѣма да ся посрамѭ въ нищо,
но съсъ всяко дързновеніе, както всякога, и се-
га ще ся възвеличи Христосъ въ тѣло-то ми,
21 или чрѣзъ животъ или чрѣзъ смьрть. Защото
за мене да сьмь живъ е Христосъ, и да умрѫ,
22 придобываніе. Но ако живѣѭ въ плъть-тѫ това
ми е плодъ на дѣло-то, и що да изберѫ, не знаѭ.
23 Защото въ утѣсненіе сьмь и отъ двѣ-тѣ, *поне-*
же имамъ желаніе да отидѫ, и да сьмь съ Хри-
24 ста, което бы было много по добро; Но да о-
25 станѫ въ плъть-тѫ, по нуждно е за васъ. И за
това увѣренъ, знаѭ че ще останѫ и ще прѣ-
бѫдѫ наедно съсъ всичкы васъ, за вашій-тъ
въ вѣрѫ-тѫ успѣхъ, и за вашѫ-тѫ радость;
26 Да ся прѣумножава чрѣзъ мене ваша-та въ Іи-
суса Христа похвала, съ мое-то дохожданіе пакъ
при васъ.
27 Обхождайте ся само достойно на евангеліе-то
Христово, да бы, или кога дойдѫ и вы видѭ, или
като не сьмь при васъ, да чуѭ за васъ, че стои-
те въ единъ духъ, и сподвизавате ся единодушно
28 за вѣрѫ-тѫ евангелскѫ. И не устрашавани въ
нищо отъ противницы-тѣ; което ще бѫде до-
казателство за тѣхъ на погыбель, а за васъ на

29 спасеніе, и то отъ Бога; Защото, колкото за
Христа, вамъ е дарено, не само да вѣрувате въ
30 него, но и да страдате за него; Като имате и-
стый-тъ подвигъ, какъвто сте видѣли въ мене,
и сега чуете *че е* въ мене.

ГЛАВА 2.

1 И тъй ако *има* нѣкое утѣшеніе въ Христа,
или нѣкоя растуха отъ любовь, или нѣкое об-
щеніе на Духа, или нѣкое милосьрдіе и сожале-
2 ніе, Испълнѣте радость-тѫ ми, да мыслите все
едно *всичкы*, да имате еднаквѫ любовь, *да сте*
3 единодушни *и* единомысленни. *Да не правите*
нищо отъ съперничество или отъ тщеславіе, но
по смиреномудріе *всякой* единъ да има другыго
4 по горень отъ себе си. Не гледайте всякой са-
5 мо за себе си,но всякой и за другы-тѣ. Да бѫ-
де въ васъ сѫщо-то мудруваніе, което *бѣше* и
6 въ Христа Іисуса; Който въ образъ Божій ка-
то бѣ, не го помысли похыщеніе да е равенъ
7 Богу, Но обезслави себе си, като прія рабскый
8 образъ, и станѫ подобенъ на человѣцы-тѣ; И
като ся намѣри по образъ както человѣкъ, сми-
ри себе си, и послушливъ бы даже до смьрть,
9 и смьрть на крьстъ. За това и Богъ го прѣ-
възвыши, и подари му име което е надъ всяко
10 *друго* име; Така що на Іисусово-то име да ся
поклони всяко колѣно отъ небесны-тѣ, и земны-
11 тѣ и подземны-тѣ; И всякой языкъ да исповѣ-
да, че Іисусъ Христосъ *е* Господь, за славѫ на
12 Бога Отца. Заради това, възлюбленни мои, как-
вото сте *ми* выняігы слушали, не само както
когато сьмь при васъ, но сега много повече ка-
то не сьмь при васъ, изработувайте спасеніе-
13 то си съсъ страхъ и трепетъ; Защото Богъ е
който дѣйствува въ васъ и хотѣніе-то и дѣй-
ствуваніе-то, споредъ *негоѫ-тѫ* добрѫ волѭ.
14 Правѣте всичко безъ роптаніе и противорѣчіе,
15 Да бѫдете безукоризнени и незлобиви, чада
Божіи непорочны въ срѣдъ строптивъ и раз-

вращенъ родъ, между който свѣтите като свѣ-
16 тила на свѣтъ-тъ, Като държите слово-то на
вѣчный-тъ животъ, за моѭ похвалѫ въ день-тъ
Христовъ, че не сьмь тичалъ напразно, и не
сьмь ся напразно трудилъ.
17 Но, ако и да ся приносямъ азъ възліяніе за
жьртвѫ-тѫ и за служеніе-то на вашѫ-тѫ вѣрѫ,
18 радувамъ ся и срадувамъ ся съсъ всичкы васъ. И
така и вы ся радувайте и срадувайте ся съ мене.
19 И надѣѭ ся на Господа Іисуса, скоро да про-
водіѭ до васъ Тимоѳея, да ся утѣшѫ духомъ и
20 азъ като разберѫ за ваше-то състояніе. Защо-
то нѣмамъ *другиго* никого на еднакъвъ духъ
съ мене, който да ся погрыжи искренно за васъ;
21 Понеже всичкы-тѣ търсятъ свое-то си; *а* не
22 което е на Христа Іисуса; А вы знаете него-
вѫ-тѫ вѣрность, че както чадо съ отца ся
23 слугува съ мене въ благовѣствованіе-то. И
тъй, надѣѭ ся него да проводіѭ тутакси, щомъ
24 разберѫ какъ ще стане съ мене; А увѣренъ
сьмь въ Господа че и самъ скоро ще дойдѫ.
25 Помыслихъ обаче за нуждно да проводіѭ до
васъ Епафродита, брата и сотрудника и спо-
движника моего, а вашего посланника, и слу-
26 жителя на потрѣбѫ-тѫ ми; Понеже жилѣеше
за всичкы васъ, и тѫжаше, защото бѣхте чу-
27 ли че бѣ боленъ. И наистинѫ болѣдува близу
до смьрть; но Богъ го помилува, и не тъкмо
него, но и мене, да ми не стане скърбь върхъ
28 скърбь. За това и по скоро го проводихъ, да ся
възрадувате като го видите пакъ, и азъ да бѫ-
29 дѫ по безскърбенъ. И тъй пріимѣте го въ Го-
спода съсъ всякѫ радость, и имайте таквызи
30 на почесть; Понеже за дѣло-то Христово на-
близи до смьрть, защото прѣзрѣ животъ-тъ си,
да допълни недостатъкъ-тъ на вашп-тѣ къмъ
мене услугы.

ГЛАВА 3.

1 При това, братіе мои, радувайте ся въ Го-
спода; азъ да ви пишѫ все това исто-то, кол-

кото за мене не ми е досадно, а за васъ е без-
2 опасно. Пазѣте ся отъ псета-та, пазѣте ся
отъ злы-тѣ работницы, пазѣте ся отъ лъжли-
3 во-то обрѣзаніе; Защото обрѣзаніе-то смы ный,
които духомъ служимъ Богу, и ся хвалимъ съ
Христа Іисуса, и увѣреніе-то ни не е на плъть-
4 тѫ. Ако и *да могѫ* азъ и на плъть-тѫ да и-
мамъ увѣреніе. Ако бы другъ нѣкой мыслилъ
че може да има увѣреніе на плъть-тѫ, то азъ
5 повече; Обрѣзанъ въ осмый-тъ день, изъ родъ-
тъ Израилевъ, *отъ* племе-то Веніаминово, Е-
6 врeинъ отъ Евреи, по законъ-тъ Фарисей, По
ревность-тѫ гонитель на церквѫ-тѫ, по прав-
7 дѫ-тѫ на законъ-тъ непороченъ быхъ. Но то-
ва коeто бѣше за мене придобываніе, щетѫ го
8 вмѣнихъ за Христа; А още и вмѣнявамъ всич-
ко-то че е щета поради прѣвъсходство-то на
познаваніе-то на Христа Іисуса Господа мое-
го; за когото изгубихъ всичко, и вмѣнявамъ
9 *всичко* за изметъ, *само* Христа да придобыѭ, И
да ся найдѫ въ него, безъ да имамъ своѭ си
отъ законъ-тъ правдѫ, но *правдѫ*-тѫ която е
отъ вѣрѫ-тѫ Христовѫ, *то есть* правдѫ-тѫ,
10 която е отъ Бога чрѣзъ вѣрѫ-тѫ; Да познаѭ
него, и силѫ-тѫ на негово-то въскрьсеніе, и
участіе-то въ неговы-тѣ страданія, съобразя-
11 ванъ съсъ смьрть-тѫ му; Дано бы да дости-
12 гнѫ въ въскрьсеніе-то на мьртвы-тѣ; Не че
сьмь достигнѫлъ вече, или сьмь станѫлъ ве-
че съвършенъ; но гонѭ неподиръ, дано пости-
гнѫ това, за коeто быхъ и постигнѫтъ отъ
13 Христа Іисуса. Братіе, азъ не мыслѭ себе си
14 че сьмь постигнѫлъ; Но едно *правѭ*, задно-то
забравямъ, а къмъ прѣдно-то ся простирамъ, и
тичамъ къмъ цѣль-тѫ за наградѫ-тѫ на горно-
15 то отъ Бога призваніе въ Христа Іисуса. И
тъй, *ный* които *смы* съвършенни, това да мы-
слимъ, и ако мыслите нѣщо инакъ, и него Богъ
16 ще ви открые. Но въ това въ коeто смы до-
стигнѫли, по исто-то правило да живѣемъ, и-
сто-то да мудруваме.

17 Братіе, бѫдѣте мои подражатели, и сматряйте на тѣзи, които ходятъ така, както имате
18 насъ за примѣръ. Защото ходятъ мнозина, за които много пѫти ви казувахъ, а сега и съ плачь ви казувамъ, *че* тѣ *сѫ* врагове на кръстъ-
19 тъ Христовъ, На които сетнина-та е погыбель, на които богъ е търбухъ-тъ *имъ*, и слава-та *имъ е* въ срамотны-тѣ имъ работы, които му-
20 друватъ земны-тѣ нѣща. Защото наше-то жителство е на небеса, отъ дѣто и Спасителя
21 очакувамы Господа Іисуса Христа, Който ще прѣобрази унижено-то наше тѣло да стане съобразно съ негово-то славно тѣло, по дѣйствіе-то чрѣзъ което може и да покори всичко на себе си.

ГЛАВА 4.

1 За това, възлюбленни и въждѣленни мои братіе, радосте и вѣнче мой, така стойте въ
2 Господа, любезни *мои*. Моліѫ Еводіѭ, моліѫ и Синтихіѭ, да мудруватъ исто-то въ Господа;
3 Още, и тебе моліѫ, искренный мой съдружниче, помагай имъ, които наедно съ мене ся подвизавахѫ въ благовѣствованіе-то, наедно и съ Климента и другы-тѣ мои сотрудницы, на които имена-та *сѫ* въ книгѫ-тѫ на животъ-тъ.
4 Радувайте ся всякога въ Господа; пакъ ще
5 рекѫ: Радувайте ся. Кротость-та ви да бѫде
6 позната на всичкы-тѣ человѣцы. Господь е близу. За нищо недѣйте ся грыжи; но во всяко съ благодареніе казувайте прошенія-та си на
7 Бога съ молитвѫ и моленіе; И миръ Божій, който прѣвъсходи всякой умъ, ще сохрани сьрдца-та ви и помышленія-та ви въ Христа Іисуса.
8 Слѣдователно, братіе, което е истинно, което е честно, което е праведно, което е чисто, което е любезно, което е доброхвално, ако *има* нѣкоя добродѣтель, и ако *има* нѣкоя похва-
9 ла, това размысляйте. Което сте и научили, и пріяли, и чули, и видѣли въ мене, това пра-

вѣте; и Богъ на миръ-тъ ще бѫде съ васъ.
10 Азъ ся много възрадвахъ въ Господа, че сега най послѣ показахте изново процвѣтаѭщѫ
вашѫ-тѫ за мене грыжѫ; за което ся погры-
11 жихте, но нѣмахте благоврѣміе. Не че по оскудность казувамъ *това;* защото азъ ся научихъ
да сьмь задоволенъ въ каквото ся намѣрвамъ.
12 Знамъ да живѣѭ оскудно, знамъ и изобилно
да живѣѭ; всякѫдѣ и всякакъ сьмь наученъ,
и да сьмь сытъ и да сьмь гладенъ, и да сьмь
13 въ изобиліе и да сьмь въ скудость. Всичко
14 могѫ чрѣзъ Христа, който мя укрѣпява. Но
добрѣ сторихте че зѣхте участіе въ скърбь-тѫ
15 ми. А и вы, Филиппяне, знаете че въ начало-
то на благовѣствованіе-то, когато излѣзохъ изъ
Македоніѭ, ни една церква не влѣзе въ съоб-
щеніе съ мене, за даваніе и за земаніе, тъкмо
16 едни вы; Защото и въ Солунъ и еднъжь и дважь
17 проваждахте ми въ нуждѫ-тѫ *ми.* Не че ищѫ
даръ-тъ, но ищѫ плодъ-тъ който ся умножава
18 за вашѫ смѣткѫ. Но пріяхъ всичко, и имамъ
изобилно; удоволихъ ся като пріяхъ отъ Епа-
фродита *проводено-то* отъ васъ, благоуханнѫ
миризмѫ, жъртвѫ пріятнѫ, благоугоднѫ Богу.
19 А Богъ мой ще испълни всякѫ вашѫ потрѣ-
бѫ, по свое-то богатство въ славѫ-тѫ, чрѣзъ
20 Христа Іисуса. А Богу и Отцу нашему *да бѫ-*
де слава въ вѣкы вѣковъ. Аминь.
21 Поздравѣте въ Христа Іисуса всякого свята-
го. Поздравяватъ вы братія-та, които сѫ съ
22 мене, Поздравяватъ вы всичкы-тѣ святіи, а
23 наипаче които сѫ отъ Кесаревъ-тъ домъ. Бла-
годать-та на Господа нашего Іисуса Христа *да*
бѫде съсъ всичкы васъ. Аминь.

КЪ КОЛОССЯНОМЪ ПОСЛАНІЕ
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ, съ волѭ-тѫ Божіѭ, апостолъ Іисусъ
2 Христовъ, и братъ Тимоѳей, До святы-тѣ и
вѣрны-тѣ въ Христа братія, които сѫ въ Ко-
лоссѫ: благодать вамъ и миръ отъ Бога Отца
нашего, и Господа Іисуса Христа.
3 Благодаримъ Бога и Отца на Господа нашего
4 Іисуса Христа, молящe ся вынѫгы за васъ, Ка-
то чухмы вашѫ-тѫ въ Христа Іисуса вѣрѫ, и
5 любовь-тѫ ви къмъ всичкы-тѣ святыи, Зарадъ
надеждѫ-тѫ която ся пази за васъ на небеса;
за коѭто сте чули отъ понапрѣдъ въ истинно-
6 то слово на евангеліе-то, Което дойде въ васъ,
както и въ всичкый-тъ свѣтъ; и приноси плодъ
и расте, както и въ васъ, отъ който день сте
чули и познали Божіѭ-тѫ благодать въ истинѫ-
7 тѫ; Както сте и научили отъ Епафраса възлю-
бленный-тъ нашъ сослужникъ, който е за васъ
8 вѣренъ служитель Христовъ, Който ни и яви
9 вашѫ-тѫ по духу любовь. За това и ный отъ
день-тъ въ който смы чули, не прѣстанувамы
да ся молимъ за васъ и да просимъ *отъ Бога*,
да ся испълните съ познаніе-то на неговѫ-тѫ
волѭ, въ всякѫ прѣмудрость и духовно разу-
10 мѣніе, Да ходите достойно Господу, да *му* у-
гождавате въ всичко, и да приносите плодъ во
всяко добро дѣло, и да растете въ познаніе-то
11 Божіе, Възмогвани въ всичкѫ силѫ по могу-
щество-то на неговѫ-тѫ славѫ, во всяко тър-
12 пѣніе и дълготърпѣніе съ радость; Благодаря-

ще *Бога* Отца който ны удостои за участіе-то
въ наслѣдіе-то на святыи-тѣ во видѣлинѫ-тѫ,
13 Който ны избави отъ власть-тѫ на тъмнинѫ-
тѫ, и прѣмѣсти *ны* въ царство-то на възлю-
14 бленнаго Сына своего, Въ когото имамы искy-
пуваніе-то чрѣзъ кръвь-тѫ му, прощеніе-то на
15 грѣхове-тѣ; Който е образъ на невидимаго Бо-
16 га, първороденъ *прѣди* вси-тѣ твари; Понеже
чрѣзъ него бы създадено всичко, което е на не-
беса, и което е на земіѭ-тѫ, видимо-то и не-
видимо-то, прѣстоли было, или господства, или
началства, или власти, всичко-то чрѣзъ него и
17 зарадъ него ся създаде; И той е прѣди всичко,
18 и всичко-то чрѣзъ него ся състои. И той е глава
на тѣло-то, на церквѫ-тѫ; който е начатъкъ,
първороденъ изъ мьртвы-тѣ, за да има той пър-
19 венство во всичко; Защото въ него благоволи
20 *Отецъ* да ся всели всичка-та пълнота, И чрѣзъ
него да примири всичко-то съсъ себе си, като
умири чрѣзъ него, съ кръвь-тѫ на неговъ-тъ
крьстъ, и земны-тѣ и небесны-тѣ.
21 И васъ, които бѣхте нѣкога си отчуждени и
врагове споредъ помысли-тѣ въ злы-тѣ дѣла,
22 Примири сега чрѣзъ тѣло-то на неговѫ-тѫ
плъть, чрѣзъ смърть-тѫ, да вы прѣдстави прѣдъ
23 себе си святы и непорочны и неповинны; Ако
прѣбѫдете основани и твърди во вѣрѫ-тѫ, и
неподвижни отъ надеждѫ-тѫ на евангеліе-то
което сте чули, проповѣдано-то на всякѫ тварь
която е подъ небеса-та, на което азъ Павелъ
24 станѫхъ служитель. Сега ся радувамъ въ стра-
данія-та си за васъ, и запълнямъ въ мое-то
тѣло недостатъкъ-тъ на Христовы-тѣ скърби,
25 зарадъ негово-то тѣло, което е церква-та; На
коѭто азъ станѫхъ служитель по Божіе смо-
треніе, което ми ся даде заради васъ, да испъл-
26 нѭ *проповѣдь-тѫ* на слово-то Божіе, Тайна-та
която бѣше скрыта отъ вѣкове-тѣ и отъ родо-
27 ве-тѣ, и сега ся яви на неговы-тѣ святыи; На
които благоизволи Богъ да яви, какво е богат-
ство-то на славѫ-тѫ на тѫзи тайнѫ между я-

зычницы-тѣ, което е Христосъ во васъ, на-
28 дежда-та на славѫ-тѫ; Когото ный проповѣ-
дувамы, и съвѣтувамы всякого человѣка, и по-
учавамы всякого человѣка во всякѫ прѣму-
дрость, да прѣдставимъ всякого человѣка съ-
29 вьршенъ въ Христа Іисуса; За което ся и тру-
діѭ, и подвизавамъ ся по дѣйствіе-то негово,
което дѣйствува въ мене силно.

ГЛАВА 2.

1 Защото ищѫ да знаете какъвъ голѣмъ под-
вигъ имамъ за васъ и за тѣзи които сѫ въ
Лаодикіѭ, и за тѣзи които не сѫ *виждали* ли-
2 це-то ми въ плъть, Да ся утѣшатъ сьрдца-та
имъ, съединены купно въ любовь, и во всяко
богатство на съвършенно разумѣніе, да позна-
ѭтъ тайнѫ-тѫ на Бога и Отца и на Христа,
3 Въ когото сѫ скрыты всичкы-тѣ съкровища
4 на прѣмудрость-тѫ и на знаніе-то. А това ви
казувамъ, да вы не прѣльсти нѣкой съ убѣди-
5 телны рѣчи; Защото ако и да не сьмь съ васъ
тѣломъ, но духомъ сьмь съ васъ, и радувамъ
ся като гледамъ нарeдѫ-тѫ ви, и постоянство-
6 то ви въ вѣрѫ-тѫ Христовѫ. И тъй, както
сте пріяли Христа Іисуса Господа, въ него хо-
7 дѣте, Вкоренени и назидавани въ него, и у-
твьрдявани въ вѣрѫ-тѫ, както бѣхте научени,
и прѣуспѣвайте въ неѭ съ благодареніе.
8 *Братіе,* гледайте да вы не заплѣни нѣкой съ
философіѭ и съ празнѫ измамѫ по прѣданіе
человѣческо, по стихіи-тѣ на свѣтъ-тъ, а не по
9 Христа; Защото въ него обитава тѣлесно всич-
10 ка-та пълнота на Божество-то, И вы имате пъл-
нотѫ въ него, който е глава на всяко начал-
11 ство и власть; Въ когото и обрѣзани быхте съ
нерѫкотворенно обрѣзаніе и съблѣкохте грѣ-
ховно-то тѣло на плъть-тѫ чрѣзъ обрѣзаніе-то
12 Христово, Спогребени съ него въ крьщеніе-то,
въ което и съвъскрьснѫхте чрѣзъ вѣрѫ-тѫ на
дѣйствіе-то отъ Бога, който го въскрьси отъ

13 мьртвы-тѣ. И васъ, като бѣхте мьртви въ
прѣгрѣшенія-та и въ необрѣзаніе-то на плъть-
тѫ си, съживи съ него като прости вси-тѣ
14 ваши прѣстѫпленія; И като истрѣби проти-
вный-тъ намъ съ постановленія-та записъ,
който бѣше противъ насъ, и махнѫ го отъ
15 срѣдъ, и прикова го на крьстъ-тъ; И като съ-
блѣче началства-та и власти-тѣ, изведе гы на
позоръ явно и възтържествува надъ тѣхъ чрѣзъ
него.
16 И тъй, да вы не осѫжда никой за ядение и-
ли за пiеніе или за това което ся относи до
нѣкой праздникъ, или до новолуніе, или до
17 сѫбботы; Които сѫ сѣнка на бѫдѫщо-то, а тѣ-
18 ло-то е Христово. Никой съ измамѫ да вы не
лиши отъ наградѫ-тѫ съсъ самоволно смире-
номудріе и съ ангелослуженіе като ся вглѫ-
бява въ *нѣща* които не е видѣлъ, и напразно
19 ся надува съ плътскый-тъ си умъ, А не дьр-
жи главѫ-тѫ *Христа*, отъ когото всичко-то
тѣло чрѣзъ ставы-тѣ и свьрскы-тѣ снабдѣвано,
20 и свьрзвано, расте по Божіе нараснуваніе. И
тъй ако сте съ Христа умрѣли колкото за
стихіи-тѣ на свѣтъ-тъ, то защо, като че сте жи-
21 ви на свѣтъ-тъ, дьржите постановенія, "Не
похващай, не вкусвай, не пыпай:" които всич-
22 кы отъ употрѣбеніе ся развалятъ, По человѣ-
23 ческы заповѣди и ученія? Които иматъ само
видъ на прѣмудрость въ самоволно богослуже-
ніе и смиреномудріе и непощадѣніе на тѣло-
то, не за никаквѫ почесть, въ насыщеніе на
плъть-тѫ.

ГЛАВА 3,

1 И тъй, ако сте съвъскрьснѫли съ Христа,
търсѣте горно-то, дѣто Христосъ сѣднѫ от-
2 дѣсно на Бога. Мыслѣте за горно-то, *а* не за
3 земно-то. Защото умрѣхте, и животъ-тъ ви е
4 скрытъ съ Христа въ Бога. Когато Христосъ,
животъ-тъ нашъ, ся яви, тогазь и вы съ него
ще ся явите въ славѫ.

5 И тъй умъртвѣте земны-тѣ ваши удове,
блудъ, нечистотѫ, страсть, злѫ похоть и ли-
6 хоимство, което е идолослуженіе; Заради ко-
то иде гнѣвъ Божій върхъ синове-тѣ на не-
7 покорство-то; Въ които сте и вы нѣкога ся
8 ходили, когато живѣяхте въ тѣхъ; А сега от-
върнѣте и вы всичко това, гнѣвъ, ярость, злѡ-
бѫ, хуленіе, срамотны рѣчи отъ уста-та си.
9 Не дѣйте говори лъжѫ единъ на другый, като
ся съблѣкохте вече отъ ветхый-тъ человѣкъ
10 съ дѣла-та му, И облѣкохте ся въ новый-тъ,
който ся подновява въ познаніе, по образъ-тъ
11 на того който го е създалъ; Дѣто нѣма Ел-
линъ нито Іудеинъ, обрѣзаніе и необрѣзаніе,
варваръ, Скиѳъ, робъ, свободенъ; но все и во
12 все Христосъ. И тъй, като избранни Божіи
святи и възлюбленни, облѣчѣте ся въ мило-
сърдіе, благодать, смиреномудріе, кротость, дъл-
13 готърпѣніе; Прѣтърпѣвайте си единъ на дру-
гый, и единъ на другый си прощавайте, ако
бы нѣкой да има върхъ нѣкого тѫжбѫ; както
14 и Христосъ е простилъ вамъ, така и вы; И
надъ всичко това *облѣчѣте ся въ* любовь-тѫ,
15 която е свърска на съвършенство-то. И миръ
Божій да владѣе въ сърдца-та ви, на който сте
призовани въ едно тѣло, и благодарни бывай-
16 те. Слово-то Христово да ся вселява въ васъ
богатно съсъ всякѫ прѣмудрость; учѣте ся и
вразумявайте ся въ псалмы, и пѣнія и пѣс-
ни духовны, като пѣете Господу съ благодать
17 въ сърдца-та си. И все що правите словомъ
или дѣломъ, всичко *правѣте* въ име-то на Го-
спода Іисуса, благодаряще чрѣзъ него Бога и
Отца.
18 Жены, покорявайте ся на свои-тѣ си мѫжіе,
19 както подобава въ Господа. Мѫжіе, любѣте
жены-тѣ си, и не бывайте жестокы къмъ тѣхъ.
20 Чада, бѫдѣте послушны на родители-тѣ си во
всичко, защото това е благоугодно Господу.
21 Отци, не раздразняйте чада-та си, да не ма-
22 лодушествуватъ. Раби, бѫдѣте въ всичко по-

слушни на ващи-тѣ по плъть господари, не
съ работеніе *само* прѣдъ очи-тѣ *имъ* както че-
ловѣкоугодници, но съ простотѫ сьрдечнѫ бо-
23 яще ся отъ Бога. И все що правите, ра-
ботѣте отъ душѫ, като на Господа, а не ка-
24 то на человѣцы. Понеже знаете че ще пріи-
мете отъ Господа заплатѫ-тѫ на наслѣдіе-то;
25 защото на Господа Христа слугувате. А кой-
то струва неправдѫ ще пріиме заплатѫ-тѫ на
неправдѫ-тѫ *си*, и нѣма лицепріятіе.

ГЛАВА 4.

1 Господари, отдавайте на рабы-тѣ си правед-
но-то и равно-то, като знаете че и вы имате
Господарь на небеса.
2 На молитвѫ бѫдѣте постоянни, и бодърству-
3 вайте въ неѭ съ благодареніе; Молѣте ся още
и за насъ, да ни отвори Богъ врата на слово-
то, да говоріѭ тайнѫ-тѫ Христовѫ, за коѭто
4 сьмь и вързанъ, Да ѭ явіѭ, както ми подобава
5 да говоріѭ. Към вънншни-тѣ обхождайте ся съ
6 мудрость, като искупувате врѣме-то. Говореніе-
то ви да бѫде вынѫгы съ благодать, подправе-
но съсъ соль, да знаете какъ трѣба да отговаряте
всякому едному.
7 Колкото за мене, ще ви искаже всичко-то Ти-
хикъ възлюбленный братъ, и вѣренъ служитель
8 и сослужникъ въ Господа, Когото само за това
проводихъ до васъ, да разбере състояніе-то
9 ви, и да утѣши сьрдца-та ви, Съсъ Онисима
вѣрнаго и любезнаго брата, който е отъ васъ;
10 ще ви искажѫтъ за тука всичко. Поздравява
вы Аристархъ, сплѣнникъ-тъ ми, и Марко срод-
никъ-тъ на Варнава, (за когото пріехте по-
рѫчваніе; ако дойде при васъ, пріимѣте го;)
11 И Іисусъ нарицаемый Іустъ, които сѫ отъ о-
брѣзаны-тѣ; тѣ *ми сѫ* единственни-тѣ сотруд-
ници въ царство-то Божіе, които ми станѫхѫ
12 утѣшеніе. Поздравява вы Епафрасъ, рабъ Хри-
стовъ, който е отъ васъ, и който всякога за

васъ ся подвизава въ молитвы-тѣ, да стоите
съвършенни и испълнени во всякѫ волѭ Бо-
13 жіѭ. Защото свидѣтелствувамъ за него, че има
голѣмѫ ревность за васъ, и за тѣзи които сѫ
14 въ Лаодикіѭ и въ Іераполь. Поздравява вы въз-
15 любленный-тъ Лука лѣкарь-тъ, и Димасъ. По-
здравѣте братія-та които сѫ въ Лаодикіѭ, и
16 Нимфана и домашнѫ-тѫ му церквѫ. И като
прочетете писмо-то помежду си, сторѣте да ся
прочете и въ церквѫ-тѫ на Лаодикійцы-тѣ; и
това, което е изъ Лаодикіѭ да *го* прочетете и
17 вы. И речѣте Архиппу: Внимай на служеніе-
то, което си пріелъ въ Господа, да го испъл-
18 нищь. Поздравеніе-то *сымь писалъ* азъ Павелъ
съ рѫкѫ-тѫ си. Помнѣте оковы-тѣ ми. Благо-
дать *да бѫде* съ васъ. Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ПЪРВО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ и Силуанъ и Тимоѳей до Солунскѫ-
тѫ церквѫ въ Бога Отца, и Господа Іисуса
Христа, благодать вамъ и миръ отъ Бога От-
ца нашего и Господа Іисуса Христа.
2 Благодаримъ всякога Бога за всичкы васъ, и
3 помянувамы вы въ молитвы-тѣ си. Като пом-

нимъ непрѣстанно ваше-то дѣло на вѣрѫ-тѫ, и
трудъ-тъ на любовь-тѫ, и търпѣніе-то на на-
деждѫ-тѫ въ Господа нашего Іисуса Христа,
4 прѣдъ Бога и Отца нашего. Понеже знаемъ,
възлюбленни братіе, ваше-то отъ Бога избра-
5 ніе. Защото наше-то къмъ васъ благовѣствова-
ніе не станѫ само съсъ слово, но и съсъ силѫ,
и въ Духа Святаго, и съ голѣмо удостовѣреніе,
както знаете какви бѣхмы заради васъ поме-
6 жду вы. И вы станѫхте подражатели намъ и Го-
споду като при много утѣсненія пріехте слово-
7 то съ радость на Духа Святаго. Така що ста-
нѫхте примѣръ на вси-тѣ вѣрующы които сѫ
8 въ Македоніѭ и въ Ахаіѭ. Защото отъ васъ
ся прогласи слово-то Господне, не само въ Ма-
кедоніѭ и Ахаіѭ, но на всяко мѣсто ся расчу
ваша-та вѣра въ Бога, щото ный не трѣба да
9 говоримъ нѣщо. Защото тѣ възвѣщаватъ за
насъ, какъ станѫ наше-то влѣзваніе при васъ,
и какъ сте ся обърнѫли отъ идолы-тѣ къмъ
Бога, за да служите на живый-тъ и истинный-
10 тъ Богъ, И да очакувате отъ небеса неговъ-тъ
Сынъ, когото въскрьси отъ мьртвы-тѣ, Іисуса,
който ны освободява отъ идѫщій-тъ гнѣвъ.

ГЛАВА 2.

1 Защото вы сами знаете, братіе, наше-то при
2 васъ влѣзваніе, че не бы напразно; Но като
бѣхмы отъ по напрѣдъ, както знаете, постра-
дали и обесчестени въ Филиппы, дьрзнѫхмы въ
Бога нашего да проповѣдамы вамъ евангеліе-то
3 Божіе съ голѣмъ подвигъ. Защото наше-то увѣ-
щаніе не *бѣ* отъ прѣлъгваніе, нито отъ нечи-
4 стотѫ, нито съ измамѫ; Но както бѣхмы одо-
брени отъ Бога да ни повѣри благовѣстваніе-
то, така говоримъ, не като че угаждавамы на
человѣцы, но на Бога който испытува сьрдца-
5 та ни. Защото както знаете, нито ласкателно
слово употрѣбихмы нѣкога, нито причинѫ за
6 лихоимство; Богъ *е* свидѣтель; Нито поискахмы

славѫ отъ человѣцы, нито отъ васъ, нито отъ
7 другы; (Ако и да можехмы да смы въ тя-
жесть като Христови апостоли;) но быхмы ти-
хы посрѣдъ васъ, както кърмилица ся грыжи
8 нѣжно за чада-та си. Така като имахмы горе-
щѫ любовь къмъ васъ, имахмы благодареніе да
ви прѣдадемъ не токо евангеліе-то Божіе, но и
душы-тѣ си, защото станѫхте любезни намъ.
9 Защото вы, братіе, помните нашій-тъ трудъ
и мѫкѫ, понеже деня и нощя като работѣхмы,
да не отеготимъ ни едного отъ васъ, пропо вѣ-
10 дахмы вамъ евангеліе-то Божіе. Вы сте свидѣ-
тели и Богъ, какъ свято, и праведно, и неуко-
ризненно ся обходихмы съ васъ вѣрующы-тѣ;
11 Както знаете, какъ всякого отъ васъ като отецъ
12 чада-та си увѣщавахмы и утѣшавахмы, И стро-
го ви заржчахмы, да ходите достойно Богу, кой-
13 то вы призовава въ свое-то царство и славѫ. За
туй и ный благодаримъ Бога непрѣстанно, *
като пріяхте слово-то Божіе, което чухте отъ
насъ, пріяхте *го* не *като* слово человѣческо, но,
(както е наистинѫ,) слово Божіе, което и дѣй-
14 ствува между васъ вѣрующы-тѣ. Защото, вы,
братіе, станѫхте подражатели на Божіи-тѣ въ
Христа Іисуса церквы, които сѫ въ Іудеѭ,
понеже и вы пострадахте исто-то отъ свои-тѣ
си соплеменницы, както и тѣ отъ Іудеи-тѣ,
15 Които и Господа Іисуса убихѫ, и свои-тѣ си
пророцы, и насъ распѫдихѫ, и Богу не угоя-
ватъ, и на всичкы-тѣ человѣцы сѫ противни;
16 Възбраняватъ ни да говоримъ на язычницы-тѣ
да ся спасѭтъ, за да исполнятъ грѣхове-тѣ си
вынѫгы, но постигнѫ гы гнѣвъ-тъ до край.
17 А ный, братіе, като осиротѣхмы отъ васъ за
малко врѣме, съ лице *а* не съсъ сърдце, *още*
повече съ голѣмо желаніе ся постарахмы, дано
18 видимъ лице-то ви. За това поискахмы да дой-
демъ при васъ, (и азъ Павелъ) и веднъжь и
19 дважь, но направи ни прѣчкѫ Сатана. Защото
коя е наша-та надежда, или радость-та *ни*, или
вѣнецъ-тъ на похвалѫ-тѫ *ни?* не сте ли вы

прѣдъ Господа нашего Іисуса Христа въ при-
20 шествіе-то негово? Защото вы сте наша-та сла-
ва и радость.

ГЛАВА 3.

1 За това и като не можѣхмы да търпимъ вече,
разсѫдихмы за добро да останемъ сами въ А-
2 ѳинѫ; И проводихмы Тимоѳея, брата нашего
и служителя Божія, и сотрудника нашего въ
евангеліе-то Христово, да вы утвърди, и да
3 вы утѣши отъ къмъ вѣрѫ-тѫ ви; Да ся не
колебае никой въ тѣзи скърби; защото вы
4 знаете че на това смы опрѣдѣлени; Защото ко-
гато бѣхмы при васъ, прѣдсказувахмы ви че
има да прѣтърпимъ притѣсненіе, както и ста-
5 нѫ, и знаете. За това и азъ като не можѣхъ
вече да търпѭ, проводихъ да разумѣѭ за вѣ-
рѫ-тѫ ви, да не бы да вы е искусилъ искуси-
6 тель-тъ, и да бѫде трудъ-тъ ни напразно. А
сега като дойде Тимоѳей отъ васъ при насъ-та
ни донесе добры извѣстія за вѣрѫ-тѫ и лю-
бовь-тѫ вашѫ, и това, че имате всякога добро
поменуваніе за насъ, и желаете да ны видите,
7 както и ный васъ, За това, при всичкѫ-тѫ на-
шѫ скърбь и нуждѫ, утѣшихмы ся, братіе, за
8 васъ, чрѣзъ вѣрѫ-тѫ вашѫ; Понеже сега смы
9 живи, ако стоите вы въ Господа. Защото кое
благодареніе можемъ да въздадемъ Богу за васъ,
заради всичкѫ-тѫ радость съ коѭто ся раду-
10 вамы за васъ прѣдъ Бога нашего? Нощя и де-
ня прѣусърдно ся молимъ да видимъ лице-то
ви, и да допълнимъ което ви не достига въ
11 вѣрѫ-тѫ ви. А самъ Богъ и Отецъ нашъ, и
Господь нашъ Іисусъ Христосъ дано направи
12 пѫть-тъ ни къмъ васъ. И васъ Господь да у-
множи и да вы направи да прѣизобилувате въ
любовь-тѫ единъ къмъ другый и къмъ всич-
13 кы-тѣ, както и ный къмъ васъ, За да утвърди
сърдца-та ви непорочны въ святость-тѫ прѣдъ
Бога и Отца нашего, въ пришествіе-то на Го-

спода нашего Іисуса Христа съсъ всп-тѣ не-
говы святыи.

ГЛАВА 4.

1 При това още, братіе, проспмъ и молимъ вы
въ Господа Іисуса, каквото сте пріели отъ
насъ какъ трѣбува да ходите и да угодявате
2 Богу, *така* да прѣуспѣвате повече; Защото
знаете каквы заповѣди ви дадохмы отъ Госпо-
3 да Іисуса. Понеже това е воля-та Божія, ва-
ше-то освящение, да ся въздържате отъ *блудъ*;
4 Да знае всякой отъ васъ да дьржи съсждъ-тъ
5 си въ святость и честность, Не въ страсть на
похоть, както и язычници-тѣ които не знаіжтъ
6 Бога; Да не прѣминува *нѣкой прѣдѣлъ-тъ* и да
повреѣжда брата си въ *това* нѣщо, защото за
всичко това Богъ е отмьститель, както ви и
отъ понапрѣдъ рекохмы и засвидѣтелствувахмы.
7 Защото Богъ не ны е призовалъ на нечистотж,
8 но на святость. И тъй, който отхвьрля *това*,
не отхвьрля человѣка, но Бога, който е и далъ
намъ Духа своего Святаго.
9 А за братолюбіе-то нѣмате нуждж да ви пи-
шж; защото вы сами сте отъ Бога научени
10 да имате любовь единъ къмъ другый; Защото
и правите това на всп-тѣ братія които сж по
всичкж Македоніж; и молимъ ви ся, братіе, да
11 прѣуспѣвате повече, И усьрдно да ся старaете
да живѣете тихо, и да вършите свои-тѣ си ра-
боты, и да работите съсъ свои-тѣ си ржцѣ, как-
12 то ви заржчахмы; За да ходите благообразно
прѣдъ външни-тѣ, и да нѣмате нуждж отъ нищо.
13 И не искамъ, братіе, да не знаете за умрѣ-
лы-тѣ, за да не скърбите, както и другы-тѣ
14 които нѣматъ надеждж. Защото ако вѣрувамы
че Іисусъ умрѣ и въскрьснж, така и Богъ у-
мрѣлы-тѣ въ Іисуса ще приведе съ него зас-
15 дно. Защото това ви *го* казувамы съсъ слово
Господне, че ный живи-тѣ, колкото останемъ
до пришествіе-то Господне, нѣма да прѣдва-

16 римъ умрѣлы-тѣ; Понеже самъ Господь ще
слѣзе отъ небе-то съ повелѣніе, съ гласъ
архангеловъ, и съ тржбж Божіиж; и мьртви-тѣ
17 въ Христа ще въскрьснжтъ понапрѣдъ; По-
слѣ ный живи-тѣ които смы останжли, съ тѣхъ
наедно ще бждемъ грабнжти на облацы да срѣщ-
немъ Господа на въздухъ, и така ще бждемъ
18 всякога съ Господа. И тъй утѣшавайте ся е-
динъ другый съ тѣзи думы.

ГЛАВА 5.

1 А за годины-тѣ и врѣмена-та, братіе, нѣма-
2 те нуждж да ви ся пише; Защото вы знаете
извѣстно, че день-тъ Господень, както крадецъ
3 прѣзъ нощь, така ще дойде; Понеже когато
казуватъ, Миръ и безопасность, тогазь ще на-
падне на тѣхъ внезапна погыбель както болѣ-
зни-тѣ на непразнж женж, и нѣма да избѣг-
4 нжтъ. Но вы, братіе, не сте въ тьмнинж, та
5 да вы постигне день-тъ като крадецъ. Всичкы
вы сте синове на видѣлинж-тж и сынове на
день-тъ: не смы на нощь-тж, нито на тьмни-
6 нж-тж. И тъй да не спимъ както и другы-тѣ,
7 но да бждемъ будни и трѣзвенни. Защото които
спятъ, нощя спятъ, и които ся опиватъ, но-
8 щя ся опиватъ: Но ный, като смы *сынове* на
день-тъ, да бждемъ трѣзвенни, и да облѣчемъ
броніж-тж на вѣрж-тж и на любовь-тж, и за
9 шлемъ, надеждж-тж на спасеніе-то; Защото
Богъ не ны е опрѣдѣлилъ за гнѣвъ, но да по-
лучимъ спасеніе чрѣзъ Господа нашего Іисуса
10 Христа, Който умрѣ за насъ, за да живѣемъ
съ него и когато смы будни и когато спимъ.
11 За това утѣшавайте ся единъ другый и назида-
вайте единъ другыго, както и правите.
12 И молимъ вы, братіе, да познавате тѣзи,
които ся трудятъ помежду вы, и сж настояте-
13 ли ваши въ Господа, и вы поучаватъ, И да гы
почитате прѣмного съ любовь за дѣло-то имъ.
14 Живѣйте мирно помежду си. Молимъ вы още,

братіе, вразумявайте безчинны-тѣ, утѣшавай-
те малодушны-тѣ, поддьржайте немощны-тѣ,
15 бѫдѣте къмъ всичкы търпѣливи. Гледайте да
не отдава нѣкой нѣкому зло за зло; но тър-
сѣте всякога добро-то, и единъ на другый си
16 и на всичкы-тѣ. Вынѫгы ся радувайте.
17 Непрѣстанно ся молѣте. (18) За всичко благо-
дарѣте; защото това *е* воля-та Божія за васъ
19 въ Христа Іисуса. Духъ-тъ не угасяйте.
20 Пророчества не имайте за нищожны. (21) Всич-
22 ко испытувайте: добро-то дьржте. Отъ всяка-
23 къвъ видъ зло въздьржайте ся. А самъ Богъ
мира да вы освяти всесъвьршенно; и да ся съ-
храни цѣлокупенъ духъ-тъ ви, и душа-та, и
тѣло-то безъ порокъ, въ пришествіе-то на Го-
24 спода нашего Іисуса Христа. Вѣренъ е онзи
който вы призовава, и ще го направи.
25 Братіе, молѣте ся за насъ. (26) Поздравѣте
27 всичкы-тѣ братія съ цѣлованіе свято. Заклѣ-
вамъ вы въ Господа посланіе-то да ся прочете
28 на вси-тѣ святы братія. Благодать-та на Го-
спода нашего Іисуса Христа *да бѫде* съ васъ.
Аминь.

КЪ СОЛУНЯНОМЪ ВТОРО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ и Силуанъ и Тимоѳей до Солунскѫ-
тѫ церквѫ въ Бога Отца нашего и Господа Іи-
2 суса Христа. Благодать вамъ и миръ отъ Бо-
га Отца нашего и Господа Іисуса Христа.
3 Длъжни смы, братіе, да благодаримъ Бога
всякога за васъ, както е достойно, защото вѣ-
ра-та ви прѣвъзрастува, и умножава ся любовь-
та на всякого едного къмъ другыго помежду
4 всичкы васъ; Така щото и сами ный ся хва-
лимъ съ васъ въ церквы-тѣ Божіи, за ваше-
то търпѣніе и за вѣрѫ-тѫ *ви* во всичкы-тѣ го-
неніа ваши и притѣсненія-та които прѣтърпѣ-
5 вате, *Което е* доказателство на праведнѫ-тѫ
сѫдбѫ Божіѭ, за да ся сподобите въ царство-
6 то Божіе, за което и страдате; Понеже е пра-
ведно у Бога да въздаде скърбь на тѣзи, кои-
7 то вы оскърбяватъ, А на васъ оскърбяваны-тѣ
да даде отрадѫ наедно съ насъ когато ся я-
ви Господь Іисусъ отъ небе-то съ ангелы-тѣ
8 на своіѫ-тѫ силѫ, Въ огнь пламененъ, да даде
отмъщеніе на тѣзи които не познаватъ Бога,
и които ся не покоряватъ на евангеліе-то на
9 Господа нашего Іисуса Христа; Които ще прі-
имѫтъ наказаніе, вѣчнѫ погыбель, отъ лице-то
Господне, и отъ славѫ-тѫ на Неговѫ-тѫ силѫ,
10 Когато дойде да ся прослави въ свои-тѣ свя-
тыи, и да ся покаже чуденъ между всичкы-тѣ

вѣрующы, (понеже вы повѣрувахте въ наше-то
11 свидѣтелство) въ оный день. Заради това и
вынѫгы ся молимъ за васъ, да вы сподоби
Богъ нашъ на призваніе-то, и да испълни вся-
ко благоволеніе на благость-тѫ и *всяко* дѣло
12 на вѣрѫ-тѫ въ силѫ; За да ся прослави во
васъ име-то на Господа нашего Іисуса Христа,
и вый въ него, по благодать-тѫ на Бога наше-
го и Господа Іисуса Христа.

ГЛАВА 2.

1 А колкото за пришествіе-то на Господа на-
шего Іисуса Христа, и за наше-то съ него съ-
2 бираніе, молимъ вы, братіе, Да ся не поколе-
бавате скоро отъ умъ-тъ си, нито да ся сму-
щавате, ни духомъ, ни словомъ, нито съ пи-
смо, като отъ насъ проводено, ужь че настанѫ
3 день-тъ Христовъ. Да вы не прѣльсти никой
никакъ; защото *онзи день нѣма да дойде*, ако
първо не дойде отстѫпленіе-то, и ся не открые
человѣкъ-тъ на грѣхъ-тъ, сынъ-тъ на погы-
4 бель-тѫ, Който ся противи и прѣвъзноси ся
повече отъ всякого, който ся нарича Богъ, и-
ли *нѣщо* което за свято ся почита, така щото
да сѣдне въ храмъ-тъ Божій както Богъ, и да
5 показува себе си че е Богъ. Не помните ли
че когато бѣхъ още при васъ, казувахъ ви то-
6 ва? А сега знаете онова което го въспира, за
7 да ся яви въ свое-то си врѣме. Защото тайна-
та на беззаконіе-то дѣйствува вече, само да ся
8 отмахне отъ срѣдъ, който ѭ въспира сега; И
тогазь ще ся яви беззаконный-тъ, когото Го-
сподь ще убіе съ духъ-тъ на уста-та си, и ще
истрѣби съ явленіе-то на пришествіе-то си,
9 Тогози на когото идваніе-то е по дѣйствіе-то
на Сатанѫ съсъ всякѫ силѫ и знаменія и чу-
10 деса лъжовны, И съсъ всякѫ измамѫ на не-
правдѫ-тѫ, между тѣзи които погыну ватъ; за-
щото не пріяхѫ любовь-тѫ на истинѫ-тѫ за
11 да ся спасѫтъ. И за това Богъ ще имъ про-

води дѣйство на заблужденіе, за да повѣруватъ
12 въ лъжѫ-тѫ; За да бѫдѫтъ осѫдени всичкы
които не сѫ повѣрували въ истинѫ-тѫ, но сѫ
13 благоволили въ неправдѫ-тѫ. А ный смы длъж-
ни вынѫгы да благодаримъ Бога за васъ, возлю-
бленни отъ Господа братіе, че Богъ отъ начало
е избралъ васъ въ спасеніе чрѣзъ освященіе-
то на Духъ-тъ и вѣрованіе-то въ истинѫ-тѫ,
14 Въ коего вы призова съ наше-то благовѣство-
ваніе за получваніе на славѫ-тѫ на Господа
15 нашего Іисуса Христа. И тъй, братіе, стойте
и държте прѣданія-та които научихте или отъ
16 слово-то или отъ посланіе-то наше. А самъ
Господь нашъ Іисусъ Христосъ, и Богъ и О-
тецъ нашъ, който ны възлюби, и по благодать
17 даде ни вѣчно утѣшеніе и добрѫ надеждѫ, Да
утѣши сърдца-та ви, и да вы утвърди во вся-
ко добро слово и дѣло.

ГЛАВА 3.

1 Най послѣ, братіе, молѣте ся за насъ, да
напрѣдва слово-то Господне и да ся слави, как-
2 то и у васъ, И да ся избавимъ отъ неразбра-
ны-тѣ и лукавы-тѣ человѣцы; защото нѣма во
3 всичкы вѣрѫ. Но вѣренъ е Господь, който ще
вы утвърди и ще вы съхрани отъ лукаваго.
4 И имамы увѣреніе на Господа за васъ, че то-
ва което ви повелѣвамы и правите *го* и ще *го*
5 правите. А Господь да управи сърдца-та ви въ
любовь Божіѭ и въ търпѣніе Христово.
6 Повелѣвамы ви още, братіе, въ име-то на
Господа нашего Іисуса Христа, да ся отдалечава-
вате отъ всякого брата който ходи безчинно, и
не по прѣданіе-то което е пріялъ отъ насъ.
7 Понеже вы самы знаете какъ трѣбува да ни
подражавате, защото не ся обходихмы без-
8 чинно между васъ; Нито даромъ ядохмы хлѣбъ
у нѣкого, но съ трудъ и съ мѫкѫ работѣхмы
деня и нощя, да не отяготимъ никого отъ васъ.
9 Не защото власть нѣмамы, но да ви дадемъ се-

10 бе си образъ за да ви подражавате. Защото и
когато бѣхмы при васъ, това ви заръчахмы, че
11 ако не рачи нѣкой да работи, нито да яде. Понеже
чувамы че нѣкои ходятъ безчинно между
васъ, които не работятъ нищо, но ся мѣсятъ
12 въ чужды работы. На таквызь заръчвамы и умоляваме
гы чрѣзъ Господа нашего Іисуса
Христа, да работятъ въ безмълвіе и да ядътъ
13 свой-тъ си хлѣбъ. А вы, братіе, да ви не до-
14 тегнува да правите добро. И ако нѣкой не слуша
слово-то наше чрѣзъ посланіе-то, забѣлѣжѣте
го, и не ся събирайте съ него, да ся
15 засрами; И недѣйте го има като за неприя-
16 тель, но наставлявайте го като братъ. А самъ
Господь на миръ-тъ да ви даде миръ всегда и
всякакъ. Господь *да бъде* съсъ всички васъ.
17 Поздравленіе-то съ моіж-тж ржкж Павловж,
което е бѣлѣгъ въ всяко посланіе: така пишж.
18 Благодать-та на Господа нашего Іисуса Христа
да бжде съсъ всичкы васъ. Аминь.

КЪ ТИМОѲЕЮ ПЬРВО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ апостолъ Іисусъ Христовъ, по повелѣніе
на Бога Спаса нашего и Господа Іису-
2 са Христа, нашж-тж надеждж, На Тимоѳея
собственно-то *ми* въ вѣрж-тж чадо: Благодать,

милость, миръ, отъ Бога Отца нашего, и Хри-
3 ста Іисуса Господа нашего. Както тя молихъ,
когато отхождахъ въ Македонія, да останешь
въ Ефесъ за да заржчашь на нѣкои си да не
4 прѣдаватъ друго ученіе, Нито да внимаватъ
на басни и безконечны родословія, които про-
извождатъ повече прѣпиранія, а не назиданіе
5 Божіе въ вѣрж-тж, *така прави*. А цѣль-та на
заржчаніе-то е любовь отъ чисто сьрдце, отъ
6 добрж совѣсть, и отъ нелицемѣрнж вѣрж; Въ
които като погрѣшихж нѣкои, уклонихж ся въ
7 празнословіе, И ищжтъ да сж законоучители,
безъ да разумѣватъ нито което говорятъ, нито
8 за което подтвьрдяватъ. А ный знаемъ че за-
конъ-тъ е добръ, ако го употрѣбява нѣкой за-
9 конно; Като знае това че законъ-тъ не бы по-
ложенъ за праведный-тъ, но за беззаконны-тѣ
и непокорливы-тѣ, за нечестивы-тѣ и грѣшны-
тѣ, неправедны-тѣ и скверны-тѣ, за отцеубій-
цы-тѣ и майкоубійцы-тѣ, за человѣкоубійцы-
10 тѣ, За блудницы-тѣ, мжжеложницы-тѣ, зароби-
тели-тѣ, лъжцы-тѣ, клѣтвопрѣстжпницы-тѣ, и
за всичко друго що е противно на здраво-то
11 ученіе, По славно-то евангеліе на Блаженнаго
12 Бога, което ми бы повѣрено. И благодаря Хри-
ста Іисуса Господа нашего, който ми даде силж,
че мя има за вѣренъ, и настани на службж-тж
13 мене, Който бѣхъ испьрво хулитель и гонитель
и обезчеститель: но помилованъ быхъ, понеже
14 безъ да зная сторихъ *това* въ невѣріе; И
прѣумножи ся благодать-та на Господа наше-
15 го съ вѣрж и любовь въ Христа Іисуса. Вѣр-
но и за всяко пріиманіе достойно е слово-то,
че Христосъ Іисусъ дойде на свѣтъ-тъ да спа-
16 се грѣшны-тѣ, отъ които първый сьмь азъ; Но
за това быхъ *и* помилуванъ, да покаже Іисусъ
Христосъ първомъ въ мене всичко-то *си* дъл-
готьрпѣніе, за примѣръ на тѣзи, които щѣхж
17 да повѣруватъ въ него за животъ вѣченъ. А
на Царь-тъ на вѣкове-тѣ, на нетлѣннаго, не-
видимаго, единого прѣмудраго Бога, честь и
слава во вѣкы вѣковъ. Аминь.

18 Това заръчаніе ти прѣдавамъ, чадо Тимоѳее,
споредъ станѫлы-тѣ понапрѣдъ за тебе про-
рочества, да воинствувашь въ тѣхъ добро-то
19 воинствованіе, Като имашь вѣрѫ и добрѫ со-
вѣсть, коіѫто като отхвьрлихѫ нѣкои отпаднѫ-
20 хѫ отъ вѣрѫ-тѫ; Отъ които сѫ Именей и А-
лександръ, които прѣдадохъ на Сатанѫ, за да
ся научатъ да не богохулствуватъ.

ГЛАВА 2.

1 И тъй, молѭ *вы*, прѣди всичко да правите
моленія, молитвы, прошенія, благодаренія, за
2 всичкы человѣцы, За царіе, и за всичкы
които сѫ во власть, за да поминемъ животъ
тихъ и безмълвенъ въ всяко благочестіе и че-
3 стность. Защото това е добро и пріятно
4 прѣдъ Спаса нашего Бога, Който ище да ся
спасѫтъ вси-тѣ человѣци, и да дойдѫтъ въ
5 познаніе на истинѫ-тѫ. Защото единъ е Богъ,
единъ и ходатай между Бога и человѣцы-тѣ,
6 человѣкъ Христосъ Іисусъ, Който даде себе си
искупленіе за всичкы, свидѣтелство на свое-то
7 си врѣме. За което быхъ постаненъ азъ про-
повѣдникъ и апостолъ, (истинѫ казувамъ въ
Христа, не лъжѫ,) учитель на язычницы-тѣ
8 въ вѣрѫ-тѫ и въ истинѫ-тѫ. И тъй искамъ,
мѫжіе-тѣ да ся молятъ *Богу* на всяко мѣсто, и
да въздигатъ рѫцѣ чисты безъ гнѣвъ и су-
9 мнѣніе. Така и жены-тѣ съ приличнѫ прѣмѣ-
нѫ, съсъ срамежливость и цѣломудріе да укра-
сяватъ себе си, не съсъ плетенія *на космы-тѣ*,
или съсъ злато или съ бисеріе или съ много-
10 цѣнны дрехы; Но съ добры дѣла, както подо-
бава на жены, които сѫ ся прѣдалы на благо-
11 честіе-то. Жена-та да ся учи мълчаливо, съсъ
12 всяко покорство. А жена да поучава не дозво-
лявамъ, нито да владѣе на мѫжъ-тъ, но да е въ
13 мълчаніе. Защото пьрво Адамъ бы създаденъ,
14 а послѣ Ева. И Адамъ ся не излъга; но же-
15 на-та ся излъга та паднѫ въ прѣстѫпленіе; Но

пакъ ще ся спасе чрѣзъ чадородіе-то, ако прѣ-
бждятъ въ вѣрж-тж и любовь-тж и въ святость
съсъ цѣломудріе.

ГЛАВА 3.

1 Това слово е вѣрно: ако ся ревне нѣкому
2 епископство, добро дѣло желае. Трѣба прочее
епископъ-тъ да е непороченъ, на единж женж
мжжъ, трѣзвенъ, цѣломудръ, благочиненъ,
3 странолюбивъ, поучителенъ, Не піяница, не
побойникъ, не лакомъ за гнуснж печалбж, но
4 кротъкъ, не крамолникъ, не сребролюбецъ; Кой-
то управява добрѣ свой-тъ си домъ, и държи
чада-та си въ послушаніе съсъ всякж честность;
5 (Защото ако не знае нѣкой да управява свой-
тъ си домъ, какъ ще има прилѣжаніе за цер-
6 квж-тж Божіж!) Да не е новъ въ вѣрж-тж,
за да ся не възгорди и падне подъ осжжданіе-
7 то на діаволъ-тъ. Трѣбува още той да има до-
бро свидѣтелство и отъ външни-тѣ, за да не
падне въ укоръ и *въ* примкж-тж на діаволъ-тъ.
8 Така и діакони-тѣ *да сж* честни, не двоязыч-
ни, да не обычатъ много вино, да не сж лакоми
9 за гнуснж печалбж. Да пазятъ тайнж-тж на
10 вѣрж-тж съ чистж совѣсть. И тѣ пакъ първо
да ся испытуватъ, и послѣ да ставатъ діакони,
11 ако сж непорочни. Тъй и жены-тѣ *имъ да сж*
честны, не клеветницы, трѣзвенны, вѣрны въ
12 всичко. Діакони-тѣ да бъватъ мжжіе на единж
женж, и да управяватъ добрѣ чада-та си и кж-
13 щя-та си. Защото които сж служители добрѣ
въ тозъ чинъ, придобыватъ за себе си добръ сте-
пень, и голѣмо дързновеніе въ вѣрж-тж въ Хри-
ста Іисуса.
14 Това ти пишж, и ся надѣіж скоро да дойдж
15 при тебе; Но ако закъснѣіж, за да знаешь какъ
трѣба да ся обхождашь въ домъ-тъ Божій, кой-
то е церква на Бога живаго, стълпъ и утвърж-
деніе на истинж-тж.
16 И безъ противорѣчіе велика е тайна-та на

благочестіе-то; Богъ ся яви въ плъть, оправда
ся въ Духъ, показа ся на ангелы-тѣ, проповѣ-
данъ бы въ язычницы-тѣ, повѣрувань бы въ
свѣтъ-тъ, възнесе ся въ славѫ.

ГЛАВА 4.

1 А Духъ-тъ ясно казува, че въ послѣдни-тѣ
врѣмена нѣкои ще отстѫпятъ отъ вѣрѫ-тѫ, и
ще слушатъ прѣльстителны духове и ученія
2 бѣсовскы, Чрѣзъ лицемѣріе-то на тѣзи които
говорятъ лъжѫ, и иматъ совѣсть-тѫ си при-
3 горѣнѫ, И запрѣщаватъ жененіе-то, *и запо*вѣ-
дуватъ въздьржаніе отъ ястія, които Богъ създ-
аде да *гы* употрѣбяватъ съ благодареніе вѣр-
ни-тѣ и тѣзи които сѫ познали истинѫ-тѫ.
4 Защото всяко създаніе Божіе е добро, и нищо
не е за отхвьрляніе, когато ся пріима съ бла-
5 годареніе; Понеже ся освятява съсъ слово-то
6 Божіе и съсъ молитвѫ. Това като совѣтувашь
братія-та, ще бѫдешь добрѣ служитель Іисусъ
Христовъ, храненъ съсъ словеса-та на вѣ-
рѫ-тѫ, и на добро-то ученіе, което си по-
7 слѣдовалъ. А скверны-тѣ и бабинскы-тѣ басни
8 отбѣгвай, и обучавай себе си въ благочестіе.
Защото тѣлесно-то обученіе за малко е полезно;
а благочестіе-то е на всичко полезно, понеже
има обѣщаніе-то на сегашній-тъ и на бѫдѫ-
9 щій-тъ животъ. Това слово е вѣрно и за всяко
10 въспріеманіе достойно; Понеже за това ся и
трудимъ и укоренія тьрпимъ защото имамы
надеждѫ на Бога живаго, който е спаситель на
всичкы-тѣ человѣцы, а наипаче на вѣрны-тѣ.
11 Това заръчвай и учи. (12) Никой да не прѣзира
твоѭ-тѫ младость, но бѫди на вѣрны-тѣ образъ
въ слово, въ поведеніе, въ любовь, въ духъ, въ
13 вѣрѫ, въ чистотѫ. Доклѣ дойдѫ, внимавай въ
прочитаніе-то, въ наставленіе-то *и* въ поученіе
14 то. Не оставяй въ нерадѣніе дарбѫ-тѫ която е
въ тебе, която ти ся даде чрѣзъ пророчество,
съ възлаганіе-то на рѫцѣ-тѣ отъ презвитеры-

15 тѣ. Въ това ся поучавай, въ това ся занимавай, да бѫде явно на всичкы-тѣ твое-то прѣ-
16 успѣяніе. Внимай на себе си и на поученіе-то, *и* стой въ това; защото тъй като правишь, и себе си ще спасешь и тѣзи които тя слушатъ.

ГЛАВА 5.

1 Стараго человѣка не укорявай, но като отца
2 го увѣщавай; а по млады-тѣ като братія; Стары-тѣ жены като майкы; по млады-тѣ, като
3 сестры, съсъ всякѫ чистотѫ. Вдовицы-тѣ по-
4 читай, които сѫ истинно вдовицы. Ако ли нѣкоя вдовица има чада или внучета, да ся учатъ първо да почитатъ добрѣ домашны-тѣ си, и да въздаватъ въздаянія на родители тѣ си; защо-
5 то това е добро и угодно прѣдъ Бога. А която е истинно вдовица и останѫла сама, надѣе ся на Бога и прѣбѫдва въ моленія и въ молитвы
6 день и нощь; Но която живѣе сладостра-
7 стно, жива е умрѣла. И това заржчвай, да бѫ-
8 дѫтъ непорочни. Ако ли нѣкой не промышлява за свои-тѣ си, а наипаче за домашны-тѣ си, *той* ся е отреклъ отъ вѣрѫ-тѫ, и отъ невѣр-
9 никъ е по лошъ. Въ число-то *на вдовицы-тѣ* да ся пріема вдовица не подолу отъ шестдесеть годины, която е была на единъ мѫжъ жена,
10 Свидѣтелствована въ добры дѣла, ако е чада отхранила, ако е странны пригледала, ако е на святыи нозѣ омыла, ако е на бѣдны помагала,
11 ако е слѣдувала усърдно всяко добро дѣло. А по млады-тѣ вдовицы не пріимай, защото когато разсвирѣпѣіѫтъ противу Христа, ищѫтъ да ся
12 женятъ, Та падатъ подъ осѫжданіе, защото ся
13 помѣтнѫхѫ отъ първѫ-тѫ *си* вѣрѫ; А при това научаватъ ся *да стоѭтъ* праздны, да ходятъ отъ кѫщѫ въ кѫщѫ; и не тъкмо праздны, но и блядивы и мѣсятъ ся въ чужды работы, и
14 говорятъ което не е прилично. И тъй искамъ млады-тѣ *вдовицы* да ся женятъ, да раждатъ чада, да управляватъ домъ, да не даватъ никоія

15 причинѫ на противникъ-тъ за хуленіе. Защото
16 нѣкои ся вече уклонихѫ слѣдъ Сатанѫ. Нѣкой
вѣренъ или вѣрна *нѣкоя* ако има вдовицы, да
си гы пригледуватъ, и да ся не натоваря цер-
ква-та; за *да може* да доволствува истинскы-
тѣ вдовицы.
17 Презвитери-тѣ които добрѣ прѣдстояватъ, да
ся сподобяватъ съ двойнѫ почесть; а повече
тѣзи които ся трудятъ въ слово-то и поученіе-
18 то. Защото писаніе-то казува: "Не завьрзувай
уста-та на волъ който вьршѣе;" и "Досто-
19 инъ е работникъ-тъ за заплатѫ-тѫ си." Обви-
неніе вьрхъ презвитеръ не пріимай, освѣнь при
20 двама или при трима свидѣтели. Тѣзи които
съгрѣшаватъ изобличавай гы прѣдъ всичкы-тѣ,
21 да иматъ страхъ и другы-тѣ. Прѣдъ Бога и
прѣдъ Господа Іисуса Христа, и прѣдъ избран-
ны-тѣ ангелы завѣщавамъ *ти* да съхранишь
тѣзи *заповѣди* безъ прѣдубѣжденіе, и нищо да
22 не правишь по пристрастіе. Не възлагай рѫцѣ
за скоро на никого, нито бывай участникъ на
23 чужды грѣхове. Пази себе си чистъ. Не пій ве-
че *само* водѫ, но употрѣбявай малко вино за
стомахъ-тъ си и за честы-тѣ твои болѣдува-
24 нія. На нѣкои человѣцы грѣхове-тѣ сѫ прѣд-
изявени, и прѣди *тѣхъ* идѫтъ на сѫдъ; а на
25 нѣкои отъ послѣ идѫтъ. Така и добры-тѣ дѣла
на нѣкои сѫ прѣдизявены, и които сѫ инакъ,
не могѫтъ да ся утаѭтъ.

ГЛАВА 6.

1 Раби-тѣ които сѫ подъ иго да считатъ свои-
тѣ си господари достойны за всякѫ почесть, да
2 ся не хули име-то Божіе, и ученіе-то. Тѣзи
които иматъ господари вѣрующы, да гы не
прѣзиратъ, по това че сѫ братія; но толко по-
вече да *имъ* работятъ, защото сѫ вѣрни и възлюбенни
тѣзи които въспріиматъ благодѣяніе-
3 то. Това поучавай и увѣщавай. Ако ли нѣкой
учи инакъ, и не пристава на здравы-тѣ слове-

са на Господа нашего Іисуса Христа, и на у-
4 ченіе-то, което е по благочестіе, Възгордилъ
ся е, не знае нищо, но болѣдува за прѣдирванія
и прѣпиранія, отъ които быва зависть, распри,
5 хулы, лукавы подозрѣнія, Празны прѣпирни
да человѣцы съ развратенъ умъ, и лишены
отъ истинѫ-тѫ, които мнятъ че благочестіе-то
6 е придобываніе. Отдалечавай ся отъ таквызи. А
благочестіе-то съ благодареніе е голѣмо придо-
7 бываніе. Защото не внесохмы въ свѣтъ-тъ нищо;
явно че не можемъ нито да изнесемъ нѣщо; А
8 като имамы прѣхранѫ и облѣкло да смы благодар-
9 ни съ това. А които ищѫтъ да ся обогатѣватъ,
падатъ въ напасть, и въ примкѫ, и въ много не-
смысленны и врѣдителны похоти, които правятъ
человѣцы-тѣ да потъватъ въ пагубѫ и въ по-
10 гыбель. Защото корень на вси-тѣ злины е сре-
бролюбіе-то, което като ся ревне на нѣкои, сто-
ри гы та заблудихѫ отъ вѣрѫ-тѫ, и пронизахѫ
11 себе си съ много скърби. Но ты, человѣче Бо-
жій, бѣгай отъ тѣзи нѣща; и слѣдувай прав-
дѫ-тѫ, благочестіе-то, вѣрѫ-тѫ, любовь-тѫ,
12 търпѣніе-то, кротость-тѫ. Подвизавай ся съ до-
брый-тъ подвигъ на вѣрѫ-тѫ, хвани ся за вѣч-
ный-тъ животъ, на който си и призованъ былъ,
и исповѣдалъ си добро-то исповѣданіе прѣдъ
13 мнозина свидѣтели. Завѣщавамъ ти прѣдъ Бо-
га, който оживява всичко, и прѣдъ Христа Іи-
суса, който засвидѣтелствува прѣдъ Понтійска-
14 го Пилата добро-то исповѣданіе, Да упазишь
заповѣдь-тѫ чистѫ, безукорнѫ, до явленіе-то
15 на Господа нашего Іисуса Христа, Което въ свое
си врѣме ще покаже блаженный-тъ и единный-
тъ Властитель, Царь на царствующы-тѣ и Го-
16 сподь на господствующы-тѣ, Който самъ има
безсмъртіе, който обитава въ видѣлинѫ непри-
стѫпнѫ, когото никой отъ человѣцы-тѣ не е
видѣлъ, нито може да види; комуто честь и
държава во вѣкы. Аминь.
17 На богаты-тѣ въ тойзи свѣтъ заржчай да не
высокоумствуватъ, нито да ся надѣіѫтъ на не-

постоянство-то на богатство-то, но на Бога жи-
ваго, който дава намъ всичко изобилно, за на-
18 слажденіе; Да струватъ добро, да богатѣѭтъ
въ добры дѣла, да бѫдѫтъ доброподатливи, об-
19 щителни, Да събиратъ имотъ за себе си, добро
основаніе за въ бѫдѫще, за да достигнѫтъ
вѣчный животъ.
20 О Тимоеее! пази залогъ-тъ, и уклонявай ся
отъ скверны-тѣ празнословія, и противорѣчія
21 на лъжениенно-то знаніе, На което като ся
прѣдадохѫ нѣкои, погрѣшихѫ отъ вѣрѫ-тѫ.
Благодать съ тебе. Аминь.

КЪ ТИМОѲЕЮ ВТОРО-ТО ПОСЛАНІЕ НА СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ съ волѭ-тѫ Божіѭ апостолъ Іисусъ
Христовъ по обѣщаніе-то на живота който
2 Христа Іисуса, На Тимоеея, възлюбленно
чадо; благодать, милость, миръ отъ Бога Отц
и Христа Іисуса Господа нашего.
3 Благодаріѭ Бога, комуто отъ прародителі
отце служѫ съ чистѫ совѣсть, че непрѣстаннѫ
тя поменувамъ въ молбы-тѣ си день и нощь,
4 И като помніѭ сьлзы-тѣ ти, желаіѭ да тя ви-
5 діѭ, за да ся испълніѭ съ радость; Понеже си
докарувамъ на паметь нелицемѣрнѫ-тѫ въ тебе

вѣрж, която испърво обитаваше въ бабж ти
Лоидж, и въ майкж ти Евникіж, а увѣренъ
6 сьмь че и въ тебе. По тжзи причинж ти на-
помнямъ да распалявшь Божіе-то дарованіе, кое-
то е въ тебе отъ възлаганіе-то на мои-тѣ рж-
7 цѣ. Защото Богъ не даде намъ духъ на боязнь,
8 но духъ на силж и любовь и цѣломудріе. И
тъй не ся срамувай отъ свидѣтелство-то на Го-
спода нашего, нито отъ мене неговый узникъ,
но стани участникъ въ злостраданія-та на еван-
геліе-то по силж-тж отъ Бога, Който е спаслъ
нась и призовалъ съсъ свято призованіе, не спо-
редъ дѣла-та ни, но по свое-то прѣдложеніе и
по даденж-тж намъ прѣди вѣчны-тѣ врѣмена
благодать въ Христа Іисуса, А която ся откры
нынѣ чрѣзъ явленіе-то на Спаса нашего Іисуса
Христа, който унищожи смьрть-тж, и осія жи-
вотъ-тъ и безсмьртіе-то чрѣзъ Евангеліе-то;
На което быхъ поставенъ азъ проповѣдникъ и
апостолъ и учитель на язычницы-тѣ; За кож-
то причинж и страдамъ това; но не ся сраму-
вамъ; защото знаж въ кого сьмь повѣрувалъ,
и увѣренъ сьмь че е силенъ да упази залогъ-
13 тъ мой до онзи день. Дрьжь примѣръ-тъ на
здравы-тѣ словеса, които си чулъ отъ мене, въ
14 вѣрж и любовь която е въ Христа Іисуса. До-
брый-тъ залогъ упази чрѣзъ Духа Святаго кой-
15 то живѣе въ нась. Ты знаешь това че всичкы
които сж въ Азіж отвърнжхж ся отъ мене, отъ
16 които е Фигелъ и Ермогенъ. Господь да даде
милость на домъ-тъ Онисифоровъ; защото мно-
го пжти мя упокои, и не ся усрами отъ око-
ви-тѣ ми, Но когато дойде въ Римъ потърси
мя съ по голѣмо стараніе и намѣри мя. Го-
сподь да му даде да намѣри милость прѣдъ Го-
спода въ онзи день; а колко ми послужи въ Е-
фесъ, ты знаешь твърдѣ добрѣ.

ГЛАВА 2.

1 И тъй ты, чадо мое, заякнувай въ благодать-
2 тж която е въ Христа Іисуса. И колкото си

чулъ отъ мене при много свидѣтели, това прѣ-
дай на вѣрны человѣцы, които да сѫ способни
3 и други да научатъ. За това ты прѣтьрпи зло-
страданіе като добръ воинъ Іисусъ Христовъ.
4 Никой воинъ ся не вплита въ житейскы рабо-
ты, за да угоди на тогози който го е зѣлъ за
5 воинъ. Ако бы и да ся подвизава нѣкой, не ся
вѣнчава, ако бы законно да ся не подвизава.
6 Земледѣлецъ-тъ който ся труди трѣба той пър-
7 во да вкуси отъ плодове-тѣ. Разумѣвай това
което ти казувамъ; а Господь да ти даде разу-
8 мѣніе на всичко. Помни Іисуса Христа, отъ сѣ-
ме-то Давидово, който въскрьснѫ отъ мьртвы-тѣ,
9 споредъ мое-то благовѣствованіе; За което зло-
страдамъ даже до оковы като злодѣецъ; но сло-
10 во-то Божіе ся не вързва. За това всичко прѣ-
тьрпѣвамъ заради избранны-тѣ, за да и тѣ по-
лучатъ спасеніе-то което е въ Христа Іисуса
11 съ вѣчнѫ славѫ. Вѣрно е слово-то; защото ако
умремъ съ него, то ще и да живѣемъ съ него;
12 Ако тьрпимъ, то ще и да царувамы съ него;
ако ся отричамы, и той ще ся отрече отъ насъ;
13 Ако смы невѣрни, той вѣренъ остава; не може
да ся отрече отъ себе си.
14 Това напомняй и заръчвай имъ прѣдъ Госпо-
да, да не влѣзватъ въ прѣпираніе, *което не е*
за никаквѫ потрѣбѫ, но за разореніе на слы-
15 шатели-тѣ. Старай ся да прѣдставишь себе си
одобренъ прѣдъ Бога, работникъ който нѣма
отъ що да ся срамува, като расподѣляшь право
16 слово-то на истинѫ-тѫ. А отъ скверны-тѣ пра-
знословія отдалечавай ся; защото ще прѣу-
17 спѣѭтъ повече въ нечестіе. И слово-то имъ
като живѣница ще разяда; отъ които сѫ Име-
18 ней и Филетъ, Които погрѣшихѫ отъ истинѫ-
тѫ, и казуватъ че въскрьсеніе-то е вече ста-
19 нѫло; та събарятъ вѣрѫ-тѫ на нѣкои. Но твър-
до-то основаніе Божіе стои, и има тойзи печать:
Знае Господь тѣзи които сѫ негови: и Всякой
който именува име-то Господне да отстави отъ
20 неправдѫ-тѫ. А въ единъ голѣмъ домъ нѣма

само златни и сребърни съѫди, но и дървени
и пръстни; и едни сѫ за почеть, а други за
21 безчестіе. И тъй ако очисти нѣкой себе си отъ
тѣзи нѣща, ще бѫде съсѫдъ за почетъ освя-
щенъ, и благопотрѣбенъ на стопанинъ-тъ, при-
22 готвенъ за всяко добро дѣло. И отъ младешкы-
тѣ похоти отбѣгнувай; и слѣдувай правдѫ-тѫ,
вѣрѫ-тѫ, любовь-тѫ, миръ-тъ, съсъ *всичкы* тѣ-
зи които призовавать Господа отъ чисто сърд-
23 це. А отъ глупавы-тѣ и неученьi-тѣ прѣдирва-
нія ся отричай, понеже знаешь че раждатъ кра-
24 молы. А рабъ Господень не трѣба да ся кара,
но да бѫде кротъкъ къмъ всичкы-тѣ, поучи-
25 теленъ, незлобивъ, Съ кротость да наставлява
противницы-тѣ; дано бы имъ далъ Богъ по-
26 каяніе, да познаѭтъ истинѫ-тѫ, И да ся съзе-
мѫтъ отъ примкѫ-тѫ на діавола, отъ когото сѫ
уловени живи за своіѫ-тѫ му волѭ.

ГЛАВА 3.

1 И това да знаешь, че въ послѣдни-тѣ дни ще
2 настанѫтъ усилны врѣмена. Защото человѣцы-
тѣ ще бѫдѫтъ самолюбиви, сребролюбиви, ве-
личави, горделиви, хулители, непокорни на ро-
3 дители-тѣ, неблагодарни, нечестиви, Немило-
сърди, непримирителни, клеветници, невъздър-
4 жни, свирѣпи, непріятели на добро-то, Прѣда-
тели, напрасничави, надути, повече сластолю-
5 биви а не боголюбиви, И ще иматъ видъ на
благочестіе, а отъ силѫ-тѫ негова *ще сѫ* отре-
6 чени; и отъ таквызи ся отвращай. Защото отъ
тѣхъ сѫ онѣзи които ся въвиратъ въ кѫщя-та,
и подльстятъ женища които сѫ прѣтоварены
съ грѣхове, и ся водятъ отъ различны похоти,
7 Които всякога ся учатъ, и никога не могѫтъ да
8 дойдѫтъ въ познаніе-то на истинѫ-тѫ. И как-
то Іанній и Іамврій ся въспротивихѫ на Мои-
сея, така и тѣ ся противятъ на истинѫ-тѫ,
человѣцы умомъ растлѣни, развращени въ вѣ-
9 рѫ-тѫ. Но нѣма да успѣѭтъ повече; защото

безуміе-то имъ ще стане извѣстно на всичкы-
10 тѣ, както станѫ и тѣхно-то. А ты си послѣ-
довалъ мое-то ученіе, поведеніе, намѣреніе, вѣ-
рѫ-тѫ *ми*, дълготьрпѣніе-то, любовь-тѫ, тьр-
11 пѣніе-то, Гоненія-та, страданія-та, които ми
станѫхѫ въ Антіохіѭ, въ Иконіѭ, въ Листрѫ,
каквы гоненія прѣтьрпѣхъ; и отъ всичкы-тѣ
12 мя избави Господь. Но и всичкы които ищѫтъ
да живѣѭтъ благочестиво въ Христа Іисуса,
13 ще бѫдѫтъ гонени. А лукави и прѣльстници
человѣци ще прѣуспѣѭтъ поназлѣ, да прѣ-
14 льстяватъ и да сѫ прѣльщавани. А ты стой въ
това което си научилъ, и което ти е *вънѣрено*,
15 като знаешь отъ кого си ся *научилъ*, И чо отъ
дѣтинство знаешь священны-тѣ писанія, които
могѫтъ да тя умудрятъ на спасеніе чрѣзъ вѣ-
16 рѫ-тѫ въ Христа Іисуса. Всичко-то писаніе *е*
Богодухновенно, и полезно за наученіе, за обли-
ченіе, за поправленіе, за наставленіе въ прав-
17 дѫ-тѫ; За да бѫде человѣкъ-тъ Божій съвьр-
шенъ, приготвенъ за всяко добро дѣло.

ГЛАВА 4.

1 И тъй заржчвамъ ти прѣдъ Бога, и Господа
Іисуса Христа, който ще сѫди живы-тѣ и мьр-
твы-тѣ въ явленіе-то си и въ царуваніе-то си:
2 Проповѣдувай слово-то, настоявай на врѣме и
безъ врѣме, обличи, запрѣти, умоли съсъ всяко
3 дълготьрпѣніе и поученіе. Защото ще дойде
врѣме, когато не ще да тьрпятъ здраво-то у-
ченіе; но понеже гы сьрбятъ уши-тѣ, ще си
4 натрупатъ учители по свои-тѣ си похоти; И
отъ истинѫ-тѫ ще отвьрнѫтъ слухъ-тъ *си*, а
5 къмъ басни-тѣ ще ся обърнѫтъ. Но ты бѫди
трѣзвенъ въ всичко, злопострадай, изработи
дѣло-то на благовѣститель, извьрши напълно
6 служеніе-то си. Защото азъ вече ставамъ жьр-
тва, и врѣме-то на отхожданіе-то ми настанѫ.
7 Азъ ся подвизахъ съ добръ подвигъ, пѫть-тъ
8 свьршихъ, вѣрѫ-тѫ упазихъ; Отъ сега остава

ми вѣнецъ-тъ на правдѫ-тѫ, когото Господь,
праведный-тъ Сѫдіѧ, ще ми въздаде въ онзи
день; и не само на мене, но и на всичкы които
сѫ възлюбили негово-то явленіе.
9 Побързай да дойдешь при мене скоро; (10) За-
щото Димасъ мя остави, понеже възлюби се-
гашний-тъ свѣтъ, и отиде въ Солунъ; Крискентъ
въ Галатіѭ, *а* Титъ въ Далмаціѭ; само Лука
11 е при мене Земи Марка и доведи го съсъ себе
12 си; защото ми е потрѣбенъ за служеніе-то. А
13 Тихика проводихъ въ Ефесъ. Когато дойдешь
донеси япунджакъ-тъ който сьмь оставилъ въ
Троадѫ при Карпа, и книгы-тѣ, а найпаче ко-
14 жаны-тѣ. Александръ ковачь-тъ много ми зло
стори; Господь да му въздаде по дѣла-та му.
15 Отъ когото ся пази и ты, защото много проти-
16 востоя на наши-тѣ словеса. Въ първый-тъ ми
отвѣтъ никой не прѣдстанѫ съ мене, но всичкы
мя оставихѫ: Дано имъ ся *за грѣхъ* не вмѣни.
17 Но Господь ми прѣдстанѫ, и укрѣпи мя, за да
ся извърши напълно проповѣдь-та чрѣзъ мене,
и да чуѭтъ всичкы-тѣ язычници; и азъ ся из-
18 бавихъ отъ львовы уста. И ще мя избави Го-
сподь отъ всяко лукаво дѣло, и ще мя спасе въ
небесно-то свое царство: Комуто да бѫде сла-
ва въ вѣкы вѣковъ. Аминь.
19 Поздрави Прискиллѫ и Акилѫ, и Онисифо-
20 ровъ-тъ домъ. Ерастъ остана въ Коринѳъ, а
21 Трофима оставихъ въ Милитъ боленъ. Побър-
зай да дойдешь прѣди зимѫ-тѫ. Поздравява тя
Еввулъ, и Пудъ, и Линъ, и Клавдія, и всичкы-тѣ
22 братія. Господь Іисусъ Христосъ да бѫде съ
твой-тъ духъ. Благодать вамъ. Аминь.

КЪ ТИТУ ПОСЛАНИЕ-ТО
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Павелъ, рабъ Божій, и апостолъ Іисусъ Хри-
стовъ, по вѣрж-тж на избранны-тѣ Божіи, и
по познаваніе-то на истинж-тж която е по
2 благочестіе, Въ надеждж-тж на вѣчный-тъ жи-
вотъ, когото прѣди вѣчны-тѣ врѣмена е обѣ-
3 щалъ Богъ, който не лъже, А въ свои-тѣ си
врѣмена яви слово-то си чрѣзъ проповѣдь-тж,
повѣренж на мене по заповѣдь на Спаса наше-
4 го Бога; На Тита истинно-то ми чадо по об-
щж-тж вѣрж: Благодать, милость, миръ, отъ
Бога Отца и Господа Іисуса Христа Спаса на-
шего.
5 Заради това тя оставихъ въ Критъ, да по-
правишь недоискарано-то, и да поставишь
на всякой градъ презвитери както ти азъ
6 заповѣдахъ; Ако е нѣкой непороченъ, на
единж женж мжжъ, и има чада вѣрны, не уко-
ряваны за распуснжтъ животъ или непокорны.
7 Защото епископъ-тъ подобава да е непороченъ,
както домостроитель Божій, да не е безочливъ,
нито гнѣвливъ, нито піяница, нито небойникъ,
8 нито да е лакомъ за мърснж печалбж; Но
страннолюбивъ, добролюбивъ, цѣломудренъ,
9 праведенъ, благочестивъ, въздържателенъ; Кой-
то да държи вѣрно-то слово споредъ ученіе-то,
да бжде възможенъ и да увѣщава съсъ здра-
во-то ученіе, и да изобличава тѣзи, които про-
10 тиворѣчатъ. Защото има мнозина непокорни,
празнословци и умопрѣльстници, а найнного

11 отъ обрѣзаны-тѣ, На които трѣба да затулямы
уста-та; че тѣ развращаватъ цѣлы домове,
като учатъ за гнуснѫ печалбѫ това което
12 не подобава. Нѣкой си отъ тѣхъ, свой имъ
пророкъ, е реклъ: Критяне-тѣ сѫ вынагы лъж-
13 цы, зли звѣрове, тѫрбуси лѣниви. Това свидѣ-
телство е истинно; за коїто причинѫ обли-
чавай гы строго, да бѫдѫтъ здрави въ вѣрѫ-тѫ,
14 И да не даватъ вниманїе на Їудейскы басни,
и на заповѣди отъ человѣцы които ся отвра-
15 щатъ отъ истинѫ-тѫ. За чисты-тѣ всичко е
чисто; а за осквърнены-тѣ и невѣрны-тѣ нищо
нѣма чисто, но и умъ-тъ имъ и съвѣсть-та
16 имъ сѫ осквърнены. Исповѣдуватъ че знаѭтъ
Бога, но съ дѣла отричатъ ся *отъ него*, като
сѫ мърсни и непокорни, неспособни за вся-
какво добро дѣло.

ГЛАВА 2.

1 Но ты говори което подобава на здраво-то
2 ученїе; Старци-тѣ да бѫдѫтъ трѣзвенни, че-
стни, цѣломудренни, здрави въ вѣрѫ-тѫ, въ
3 любовь-тѫ, въ търпѣнїе-то; Такожде и ста-
ры-тѣ жены да иматъ начинъ священнолѣпенъ,
да не сѫ клеветницы, нито да сѫ прѣдадены
много на виновїйство, да поучаватъ на добро,
4 Да вразумяватъ млады-тѣ *жени*, да любятъ
5 мѫжїе-тѣ си и чада-та си, Да сѫ цѣломудрен-
ны, чисты, да си редятъ добрѣ кѫщы-тѣ, да
сѫ добры, благопокорны на мѫжїе-тѣ си, за
6 да ся не охулява слово-то Божїе. Подобно и
момцы-тѣ увѣщавай да бѫдѫтъ цѣломудренни.
7 Во всичко показувай себе си примѣръ на до-
бры-тѣ дѣла, въ поученїе-то нерастлѣнность
8 и честность, Слово здраво, неукорно, за да ся
засрами противникъ-тъ, като нѣма да рече за
9 васъ нищо лошо. Слугы-тѣ да ся покоряватъ
на господари-тѣ си, да *имъ* угодяватъ во всич-
10 ко, да *имъ* не повращятъ рѣчь. Да не посвоя-
ватъ чуждо, но да показуватъ всякѫ добрѫ вѣ-

ръ: за да украшаватъ во всичко ученіе-то на
Спаса нашего Бога.
11 Защото ся яви Божія-та благодать спасител-
12 на-та на всп-тѣ человѣцы, Която ны учи да
ся отречемъ отъ нечестіе-то и отъ свѣтовны-
тѣ похоти, и да живѣемъ цѣломудренно и пра-
ведно и благочестиво въ настоящій-тъ вѣкъ,
13 Ожидающе блаженнж-тж надеждж и славно-то
явленіе на великаго Бога и Спаса нашего Ін-
14 суса Христа, Който даде себе си за насъ, да
ны избави отъ всяко беззаконіе, и да ны на-
прави чисты, за избранъ на себе си народъ,
15 ревнитель на добры дѣла. Така говори, и увѣ-
щавай, и обличавай съсъ всякж власть: да тя
не прѣзира никой.

ГЛАВА 3.

1 Напомняй имъ да ся покорявать на начал-
ства-та и власти-тѣ, да *гы* слушатъ, и да бж-
2 джтъ готови на всяко добро дѣло; Да не ху-
лятъ никого, да не сж крамолници, да бждатъ
тихы, и да показуватъ къмъ всичкы-тѣ чело-
3 вѣцы всякж кротость. Защото и ный нѣкога си
бѣхмы несмыслени, непокорни, прѣльщавани,
и поробощени на различны похоти и сласти,
и живѣяхмы въ злобж и завистъ, бѣхмы о-
4 мразни и мразяхмы ся единъ другый. Но ко-
гато ся яви благодать-та и человѣколюбіе-то
5 на Спаса нашего Бога, Не отъ праведны-тѣ
дѣла, които смы сторили ный, но по своіж-тж
си милость *той* ны спасе съсъ окжпуваніе-то
на възражданіе-то, и съ подновеніе-то отъ Ду-
6 ха Святаго, Когото излія обилно на насъ, чрѣзъ
7 Іисуса Христа Спасителя нашего, Да бы, оправ-
дани чрѣзъ неговж-тж благодать, да станемъ
споредъ надеждж-тж наслѣдници на вѣчный-тъ
8 животъ. Вѣрно е слово-то; и това искж да
подтвърдяваш, за да ся грыжатъ тѣзи които
сж повѣрували въ Бога да прѣдстоявать на
добры дѣла. Това е добро и полезно за чело-

9 вѣцы-тѣ. А отъ глупавы прѣпирванія и родословія, и прѣпиравія и каранія върху законъ-
тъ, отдалечавай ся; защото сѫ бесполезны и
10 суетны. Еретикъ человѣкъ като го съвѣт-
11 вашь еднажъ и дважъ остави го, Като знаешь
че единъ такъвъ ся е развратилъ, и сгрѣшава, и отъ самосебе си е осѫденъ.
12 Кога проводіѫ до тебе Артема или Тихика,
побързай да дойдешь при мене въ Никополь;
защото тамъ сторихъ намѣреніе да прѣзиму-
13 вамъ. Прѣдиопрати поскоро законника Зина и
14 Аполлоса, и да не сѫ оскудни за нищо. Нека
ся учатъ и наши-тѣ да прѣдстоіаватъ на добры
дѣла въ нуждны потрѣбы, за да не бѫдѫтъ
15 бесплодни. Поздравяватъ тя вcичкы които сѫ
съ мене; поздрави тѣзи които ны любятъ въ
вѣрѫ-тѫ. Благодать да бѫде съсъ всичкы васъ.
Аминь.

КЪ ФИЛИМОНУ ПОСЛАНІЕ-ТО
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

---

1 Павелъ узникъ Іисусъ Христовъ, и Тимоѳей
братъ, до Филимона възлюбленнаго и сотруд-
2 ника нашего, И до Апфіѭ възлюбленнѫ-тѫ
сестрѫ, и до Архиппа сподвижника нашего, и
3 домашнѫ-тѫ твоіѫ церквѫ; Благодать вамъ и
миръ отъ Бога Отца нашего, и Господа Іисуса Христа.
4 Благодаріѫ Бога моего и всякогы тя помену-
5 вамъ въ молитвы-тѣ си, Като слушамъ твоіѫ

тѫ любовь и вѣрѫ, коїѫто имашь къмъ Госпо-
6 да Іисуса и къмъ всп-тѣ святыи, Да бѫде об-
щеніе-то на твоїѫ-тѫ вѣрѫ дѣятелно въ по-
знаніе на всяко добро, което има у васъ въ
7 Христа Іисуса. Защото голѣмѫ радость и у-
тѣшеніе имамы за твоїѫ-тѫ любовь, понеже
сьрдца-та на святыи-тѣ отпочинахѫ си чрѣзъ
тебе, брате.
8 За това ако и да имамъ голѣмо дързновеніе
въ Христа да ти повелѣвамъ това което подо-
9 бава, *Но* по любовь повече *тя* молѭ, такъвъ
както съмь, като Павелъ старецъ, а сега и у-
10 зникъ Іисусъ Христовъ. Молѭ ти ся за мое-
то чадо Онисима, когото родихъ въ *оковы-тѣ*
11 *си*, Който бѣше нѣкога си непотрѣбенъ на
тебе, а сега и на тебѣ и на мене потрѣбенъ,
12 когото проваждамъ назадъ. А ты него, сирѣчь
13 утробѫ-тѫ ми, пріими; Когото азъ искѣхъ да
задържѫ при мене си, да ми слугува вмѣсто
14 тебе въ оковы-тѣ *за* евангеліе-то. Но безъ
твое-то мнѣніе не рачихъ да сторіѫ нищо,
да не бы твое-то добро да бѫде като по
15 нуждѫ, но самоволно. Защото може бы за
това да ся е отлѫчилъ отъ тебе за малко врѣме,
16 За да го пріемешь за всякога; Не вече как-
то рабъ, но погорѣ отъ рабъ, братъ възлю-
бленъ, особенно на мене, а колко повече на те-
17 бе, и по плъть и въ Господа? И тъй ако имашь
мене за содружникъ, пріими него както мене.
18 И ако тя е въ нѣщо обидѣлъ, или *ти* е дль-
19 женъ, мини това на моїѫ смѣткѫ. Азъ Павелъ
писахъ съ рѫкѫ-тѫ си, азъ ще платіѫ; да ти
не рекѫ че ты ми си длъженъ и самъ себе си.
20 Тъй, брате, дано да получѫ азъ това добро отъ
тебе въ Господа; успокой сърдце-то ми въ Го-
21 спода. Увѣренъ на твое-то послушаніе, писахъ
ти, и знаѭ че и повече отъ колкото ти казу-
вамъ ще сторишь.
22 А между това приготвувай ми обиталище,
понеже ся надѣѭ че съ молитвы-тѣ ви ще бѫ-
23 дѫ подаренъ вамъ. Поздравляватъ тя Епафрасъ

24 мой-тъ съузникъ въ Христа Іисуса, Марко,
Аристархъ, Димасъ, Лука, сотрудници-тѣ мои.
25 Благодать-та на Господа нашего Іисуса Христа
да бѫде съ вашій-тъ духъ. Аминь.

КЪ ЕВРЕЕМЪ ПОСЛАНІЕ-ТО
НА
СВЯТАГО АПОСТОЛА ПАВЛА.

ГЛАВА 1.

1 Богъ, който много пѫти и съ много начины
говори въ старо врѣме на нашы-тѣ отцы чрѣзъ
пророцы-тѣ, въ тѣзи послѣдни-тѣ дни говори
2 намъ чрѣзъ Сына, Когото постави наслѣдникъ на
3 всичко, чрѣзъ когото и свѣтъ-тъ направи; Кой-
то, като е сіяніе на неговѫ-тѫ славѫ, и образъ
на негово-то сѫщество, и държи всичко съсъ
слово-то на своіѫ-тѫ си силѫ, отъ какъ на-
прави чрѣзъ себе си очищеніе на грѣхове-тѣ
ни, сѣднѫ отдесно на величіе-то на высоко;
4 И станѫ толкозъ по горень отъ ангелы-тѣ,
колкото по славно надъ тѣхъ име наслѣдува.
5 Защото кому отъ ангелы-тѣ рече нѣкога: "Ты
си мой Сынъ, азъ днесь тя родихъ?" И пакъ,
"Азъ ще му бѫдѫ Отецъ, и той ще ми бѫде
6 Сынъ?" А когато пакъ въвожда Първороднаго
въ вселеннѫѭ, казува: "И да му ся покло-
7 нятъ всичкы-тѣ ангели Божіи." И за ангелы-
тѣ казува: "Който прави ангелы-тѣ си духове
8 и слугы-тѣ си пламыкъ огненъ." А за Сынъ-
тъ *казува*: "Твой-тъ прѣстолъ е, Боже, во

вѣкъ вѣка; скиптръ-тъ на твое-то царство е
9 скиптръ на правдѫ-тѫ. Възлюбилъ си правди-
нѫ, и възненавидѣлъ си беззаконіе; за това
тя помаза, Боже, твой-тъ Богъ, съ елей на
10 радость повече отъ твои-тѣ соучастницы." И
пакъ: "Въ началѣ ты, Господи, си основалъ зе-
млѭ-тѫ, и дѣло на твои-тѣ рѫцѣ сѫ небеса-та.
11 Тѣ ще погынѫтъ, а ты прѣбывашь; и всич-
12 кы-тѣ като дрехѫ ще овехтѣѭтъ, И като о-
деждѫ ще гы свіешь, и ще ся измѣнятъ: а ты
си се истый, и твои-тѣ годины нѣма да ся
13 свършатъ." И кому отъ ангелы-тѣ е *реклъ* нѣ-
кога: "Сѣдни отдѣсно ми доклѣ *положѫ* вра-
14 гове-тѣ ти подножіе на нозѣ-тѣ ти?" *Не сѫ
ли тѣ* всичкы служебни духове, проважда-
ни да слугуватъ на тѣзи които ще наслѣ-
дуватъ спасеніе?

ГЛАВА 2.

1 За това ный смы длъжни да внимаемъ пове-
че на това което смы чули, да го не изгубимъ
2 нѣкога. Защото, ако че речено-то отъ ангелы-
тѣ слово стана твърдо, и всяко прѣстѫпленіе
и непослушаніе получи праведнѫ заплатѫ:
3 То ный какъ щемъ избѣгнѫ, ако оставимъ въ
нерадѣніе едно толкозъ голѣмо спасеніе? което
като начевѫ да си говори отъ Господа, под-
твърди ся намъ чрѣзъ тѣзи които бѣхѫ го чу-
4 ли; Като свидѣтелствуваше наедно и Богъ
съсъ знаменія и чудеса, и съ различны си-
лы, и съ раздаванія на Духа Святаго, по во-
лѭ-тѫ си.
5 Защото не покори на ангелы-тѣ бѫдѫщѫ-
6 тѫ вселеннѫѭ за коѭто говоримъ; Но свидѣ-
телствува нѣкой нѣгдѣ си и казува: "Що е
человѣкъ, та го помнишь; или сынъ-тъ че-
7 ловѣческый, та го посѣщавашь? Направилъ
си го малко нѣщо по долѣнъ отъ ангелы-тѣ:
съсъ славѫ и почесть си го вѣнчалъ, и поста-
вилъ си го надъ дѣла-та на твои-тѣ рѫцѣ;

8 Всичко си покорилъ подъ нозѣ-тѣ му." А ко-
гато му покори всичко, не остави нищо непо-
корено нему; но сега не виждамы още *да е* всич-
9 ко покорено нему. А видимъ Іисуса който о на-
правенъ малко нѣщо по доленъ отъ ангелы-тѣ,
че за пострадваніе-то на смьрть-тж е вѣнчанъ
съсъ славж и честь, да бы, съ Божіж-тж бла-
годать, вкусилъ смьрть за всякого *человѣка*.
10 Защото подобаваше на тогозъ, заради когото
е всичко, и чрѣзъ когото е всичко *станжло*,
като привожда въ славж много сынове, чрѣзъ
страданія-та да направи съвьршенъ началникъ-
11 тъ на тѣхно-то спасеніе. Понеже и освящаю-
щій-тъ и освящаемы-тѣ всичкы *сж* отъ едно-
го, за коіхто причинж не ся срамува да гы на-
12 рича братія, Защото казува: "Ще възвѣстіж
име-то ти на мои-тѣ братія, въ срѣдъ цер-
13 квж-тж ще ти въспѣіж славословіе." И пакъ:
"Азъ ще имамъ надеждж-тж си на него": и
пакъ: "Ето азъ и дѣца-та които ми е далъ
14 Богъ." И тъй понеже дѣца-та участвуватъ въ
плъть и кръвь, и той такожде зѣ участіе въ
исто-то, да уничтожи чрѣзъ смьрть-тж тогози
който има държавж-тж на смьрть-тж, сирѣчь
15 діаволъ-тъ, И да избави тѣхъ, които поради
страхъ-тъ на смьрть-тж прѣзъ всичкый-тъ си
16 животъ бѣхж подчинени на робство. Защото
извѣстно че не пріе отъ ангелы-тѣ *естество*,
17 но отъ сѣме-то Авраамово пріе. За това трѣба-
ше да ся уподоби по всичко на братія-та, да
бжде милостивъ и вѣренъ първосвященникъ въ
отношеніе къмъ Бога, за да направи умилости-
18 веніе за грѣхове-тѣ на народъ-тъ. Понеже въ
това което пострада и самъ искушенъ бы, може
и на искушаемы-тѣ да помогне.

ГЛАВА 3.

1 За това, братіе святіи, участници на небес-
сно-то званіе, разумѣйте посланника и пьрво-
священника на наше-то исповѣданіе, Іисуса
2 Христа; Който бѣ вѣренъ на тогози който го

поставил, както и Моисей во всичкый-тъ не-
3 говъ домъ. Понеже той ся сподоби на по голѣ-
мѫ славѫ отъ Моисеевѫ-тѫ, споредъ колкото
по голѣмѫ почесть има отъ домъ-тъ тойзи
4 който го е направилъ; Защото всякой домъ ся
прави отъ нѣкого си; а който е направилъ
5 всичко е Богъ. И Моисей бѣ вѣренъ въ всич-
кый-тъ му домъ като слуга, въ свидѣтелство
6 на това което имаше да ся говори; А Христосъ,
като сынъ надъ свой-тъ си домъ; на когото
домъ смы ный, ако удьржимъ до край твьрдо
дьрзновеніе-то и похвалѫ-тѫ на надеждѫ-тѫ.
7 За това, както казува Духъ Святый, "Днесь,
8 ако чуете неговъ-тъ гласъ, Не ожесточавайте
сьрдца-та си, както во врѣме-то на прѣогор-
ченіе-то въ день-тъ на искушеніе-то въ пу-
9 стынѭ-тѫ, Дѣто мя искусихѫ отци-тѣ ви, ис-
пытахѫ мя, и видѣхѫ дѣла-та ми четыриде-
10 сеть годины; За това възнегодовахъ на онзи
родъ, и рѣкохъ: "Всякога заблуждаватъ съсъ
сьрдце-то си; и тѣ не познахѫ мои-тѣ пѫти-
11 ща;" Така въ гнѣвъ-тъ си ся заклѣхъ: "Че
12 нѣма да влѣзѫтъ въ мое-то упокоеніе." Гледай-
те, братіе, да не бы да има въ нѣкого отъ васъ
сьрдце лукаво на невѣрство, щото да отстѫпи
13 отъ Бога живаго; Но увѣщавайте ся единъ
другый всякой день, доклѣ ся зове "Днесь," да
не бы да ся ожесточи нѣкой отъ васъ чрѣзъ
14 измамѫ-тѫ на грѣхъ-тъ. Защото ный станѫх-
мы причастници на Христа, ако удьржимъ до
15 край твьрдо начало-то на увѣреніе-то. Когато
ся казува: "Днесь, ако чуете неговъ-тъ гласъ,
не ожесточавайте сьрдца-та си, както въ прѣ-
16 огорченіе-то. Защото нѣкои си като чухѫ, прѣ-
огорчихѫ го; но не всичкы които излѣзохѫ
17 изъ Египетъ чрѣзъ Моисея. А на кои негодо-
ва четыридесеть годины? Не на тѣзи ли, кои-
то съгрѣшихѫ, и на които кости-тѣ падахѫ
18 въ пустынѭ-тѫ? На кои още ся заклѣ че
нѣма да влѣзѫтъ въ негово-то упокоеніе, не
19 на тѣзи ли, които ся не покоравахѫ? И вй-

днитѣ че не могохѫ да влѣзѫтъ заради не-
вѣріе-то *си*.

ГЛАВА 4.

1 И тъй понеже *ни* остава обѣщаніе да влѣ-
земъ въ негово-то упокоеніе, нека ся убоимъ,
да не бы да ся яви нѣкой отъ васъ че ся е ли-
2 шилъ *отъ него*. Защото намъ ся благовѣсти, как-
то и тѣмъ; но тѣхъ гы не ползова слово-то кое-
то чухѫ, понеже въ тѣзи които го бѣхѫ чули,
3 не бѣше размѣсено съ вѣрѫ. Защото влѣзувa-
мы въ упокоеніе-то ный които повѣрувахмы,
като рече: "Така ся заклѣхъ въ гнѣвъ-тъ си,
че нѣма да влѣзѫтъ въ мое-то упокоеніе;" ако
и да сѫ былы свършены дѣла-та *Божіи* отъ по-
4 ставленіе-то на свѣтъ-тъ. Защото нѣгдѣ си е
реклъ за седмый-тъ день така: "И починѫ си
Богъ въ седмый-тъ день отъ всичкы-тѣ си дѣ-
5 ла." И на това *мѣсто* пакъ: "Нѣма да влѣзѫтъ
6 въ мое-то упокоеніе." И тъй, понеже остава нѣ-
кои да влѣзѫтъ въ него, и тѣзи на които ся
отъ понапрѣдъ благовѣсти, не сѫ влѣзли заради
7 непокорство-то, пакъ опрѣдѣлява нѣкой день,
"Днесь," като казува чрѣзъ Давида, подиръ
толкози врѣме, както ся рече; "Днесь ако чуе-
те неговъ-тъ гласъ, не ожесточавайте сърдца-
8 та си." Защото ако бѣ имъ далъ Іисусъ *Навинъ*
упокоеніе, слѣдъ това не бы говорилъ за другъ
9 день. Слѣдователно за народъ-тъ Божій остава
10 упокоеніе. Защото който е влѣзлъ въ негово-то
упокоеніе, и той си починѫ отъ свои-тѣ си дѣ-
11 ла, както Богъ отъ неговы-тѣ си. И тъй да ся
постараемъ да влѣземъ въ това упокоеніе, за
да не падне нѣкой въ истый-тъ примѣръ на не-
12 покорство-то. Защото Божіе-то слово е живо, и
дѣятелно, и по остро отъ всякой мечь остръ и
отъ двѣ-тѣ страны, и проминува до раздѣленіе-
то на душѫ-тѫ и на духъ-тъ, на ставы-тѣ и
на мозъкъ-тъ, и издирва помышленія-та и на-
13 мѣренія-та сърдечны; И нѣма никое създаніе да

не е явно прѣдъ него, но всичко-то е голо и
разскрыто прѣдъ очи-тѣ на тогозъ, къмъ кого-
то е нашій-тъ отвѣтъ.
14 И тъй като имамы великъ Първосвященникъ,
който е проминжлъ небеса-та, Іисуса Сына Бо-
15 жія, нека държимъ това исповѣданіе. Защото
нѣмамы първосвященникъ който да не може да
пострада съ *насъ* въ нашп-тѣ немощи, но който
освѣнь грѣхъ, искушенъ бы подобно *намъ* вся-
16 както. И тъй да пристжпвамы съ дързновеніе
къмъ прѣстолъ-тъ на благодать-тж, за да прі-
емемъ милость, и да намѣримъ благодать за по-
мощь въ врѣме на нуждж.

ГЛАВА 5.

1 Защото всякой първосвященникъ който ся зе-
ма изъ между человѣцы-тѣ, за человѣцы-тѣ ся
поставя въ *служеніе* къмъ Бога, да принося
2 дарове и жъртвы за грѣхове-тѣ, Такъвъ който
може да има состраданіе къмъ невѣжы-тѣ и за-
блуждающы-тѣ; защото и самъ е обложенъ съ
3 немощь; И за това е длъженъ, както за народъ-
тъ, така и за себе си да принося *жъртвж* за
4 грѣхове-тѣ. И никой не зема на себе си тжзи
почесть, освѣнь тойзи който ся призовава отъ
5 Бога, както и Ааронъ. Тъй и Христосъ не пре-
слави себе си да стане първосвященникъ, но
тойзи който му е казалъ: "Сынъ мой си ты,
6 азъ днесь тя родихъ." Както и на друго мѣсто
казува: "Ты *си* Священникъ въ вѣкы по чинъ-
7 тъ Мелхиседековъ." Който въ дни-тѣ на плъть-
тж си, като принесе, съсъ силно выканіе и съсъ
сълзы, моленія и молбы тому, който можаше да
го избави отъ смърть, и послушанъ бы заради
8 благоговѣнство-то *си*, Ако и Сынъ да бѣ, на-
учи ся на послушаніе отъ това което пострада,
9 И като ся усовършенствува, стана причинитель
на вѣчно спасеніе на всичкы що му сж послу-
10 шни; Нареченъ отъ Бога първосвященникъ по
11 чину Мелхиседекову. За когото имамы да ка-

жемъ много, и мѫчны за истълкуваніе; защото
12 ставѫхте мързеливи въ слушаніе. Понеже като
бѣхте длъжни споредъ врѣме-то и учители да
станете, вы пакъ имате нуждѫ да ны учи нѣ-
кой първы-тѣ начала на словеса-та Божіи; и
стигнѫхте да имате нуждѫ за млѣко, а не за
13 твърдѫ хранѫ. Защото всякой който ся храни
съ млѣко, неискусенъ е въ слово-то на правдѫ-
14 тѫ; понеже е младенецъ. А твърда-та хранѫ е
за съвършенны-тѣ, които по навыкновеніе иматъ
чувства-та си обучены да распознаватъ добро-
то и зло-то.

ГЛАВА 6.

1 Поради това да оставимъ начално-то ученіе
Христово, и да ся водимъ къмъ съвършенство-
то, безъ да полагамы пакъ основѫ на покаяніе
2 отъ мъртвы дѣла, и вѣрѫ въ Бога, Ученіе-то
за крьщенія-та, и за възлаганіе-то на рѫцѣ,
за въскрьсеніе-то на мъртвы-тѣ, и за вѣчный-
3 тъ сѫдъ. И това ще сторимъ, ако Богъ допу-
4 сне. Защото тѣзи които еднъжь сѫ ся просвѣ-
тили и вкусили сѫ отъ небесный-тъ даръ, и сѫ
5 станѫли участници на Святаго Духа, И които
сѫ вкусили отъ добро-то слово Божіе, и отъ си-
6 лы-тѣ на бѫдѫщій-тъ вѣкъ, и сѫ отпаднѫли,
невъзможно е да ся обновятъ пакъ съ покая-
ніе, понеже распънватъ вторый пѫть въ себе
7 си Сына Божія, и опозоряватъ го. Защото зе-
мя-та, която е пила дъждь-тъ що пада често на
нея, и която ражда трѣвѫ полезнѫ на тѣзи за
които ся и обработва, пріима благословеніе отъ
8 Бога; Но когато прорастява търніе и репей,
непотрѣбна е и близу до проклѣтіе, на която
9 сѣинина-та е изгоряваніе. А заради васъ, въз-
люблении, ако и да говоримъ така, надѣемъ ся
за нѣщо по добро и което принадлежи на спа-
10 сеніе. Защото Богъ не е неправеденъ, че да за-
брави вашe-то дѣло, и трудъ-тъ на любовь-тѫ
която показахте къмъ негово-то име, като по-

11 служихте и служите на святыи-тѣ. И желаемъ
всякой отъ васъ да показва исто-то прилѣжаніе
12 за пълно увѣреніе на надеждѫ-тѫ до край. Да
не бывате лѣниви, но подражатели на тѣзи кои-
то чрѣзъ вѣрѫ и дълготърпѣніе наслѣдуватъ о-
13 бѣщанія-та. Защото Богъ като даваше обѣща-
ніе Аврааму, понеже нѣмаше никого по голѣмъ
отъ себе си въ когото да ся закълне, заклѣ ся
14 въ себе си, И каза: "Наистинѫ, съ благосло-
веніе ще тя благословіѫ, и съ умножаваніе ще
15 тя умножѫ;" И така съ дълготърпѣніе-то, по-
16 лучи обѣщаніе-то. Защото человѣци-тѣ ся кълн-
ѫтъ въ по голѣмый-тъ *отъ тѣхъ,* и клѣтва-та
за утвърждение бива свършваніе на всяко про-
17 тиворѣчіе между тѣхъ; Въ което Богъ като и-
щѣше да покаже повече непрѣложно-то свое на-
мѣреніе къмъ наслѣдницы-тѣ на обѣщаніе-то,
18 употрѣби срѣдство клѣтвѫ-тѫ, Така щото чрѣзъ
двѣ непрѣложны нѣща, въ които не е възмож-
но да слъже Богъ, да имамы твърдо утѣшеніе,
ный, които смы прибѣгнѫли да ся хванемъ за
19 прѣдлежащѫ-тѫ надеждѫ; Коіѫто имамы както
якорь на душѫ-тѫ безопасенъ и твърдъ, и кой-
то влѣзува въ най вѫтрѣшно-то на завѣсѫ-тѫ;
20 Гдѣто Іисусъ влѣзе за насъ прѣдтеча, като ста-
нѫ първосвященникъ во вѣкы по чину Мелхи-
седекову.

ГЛАВА 7.

1 Защото тойзи Мелхиседекъ, царь Салимскый,
священникъ на Бога Вышняго, който срѣщнѫ А-
враама, когато ся врашаше отъ поразяваніе-то
2 на царіе-тѣ, и го благослови; Комуто Авраамъ
отдѣли и десетъкъ отъ всичкый-тъ *обиръ;* той
който първо ся тълкува царь на правдѫ-тѫ, а
послѣ и царь Салимскый, сирѣчь царь на миръ;
3 Безъ бащѫ, безъ майкѫ, безъ родословіе; и нѣ-
ма нито начало на дни, нито край на животъ,
но уподобенъ на Сына Божія, прѣбѫдва вынѫ-
4 гы священникъ. А смотрѣте колко великъ бѣ
той, комуто патріархъ Авраамъ даде и десетъкъ

5 отъ обиры-тѣ. И които отъ Левіевы-тѣ сынове
пріиматъ священство-то, иматъ заповѣдь по за-
кону да зематъ десетъкъ отъ народъ-тъ, сирѣчь
отъ братія-та си, акѡ и да сѫ произлѣзли отъ чрѣ-
6 сла-та Авраамовы; Но той, който не ся водяше
отъ тѣхный-тъ родъ, зѣ десетъкъ отъ Авраама,
и благослови тогозъ който имаше обѣщанія-та:
7 А безъ всяко противорѣчіе по малко-то ся бла-
8 гославя отъ по голѣмо-то. И тука зематъ десе-
тъкъ человѣци смьртни; а тамо *зема* той за
9 когото ся свидѣтелствува че е живъ. И така да
рекѫ, самый-тъ Левій който зема десетъкъ, да-
10 де и той десетъкъ чрѣзъ Авраама; Защото бѣше
още въ чрѣсла-та на бащѫ си, когато го срѣщ-
11 нѫ Мелхиседекъ. И тъй ако бѣ было съвършен-
ство-то чрѣзъ Левитско-то священство, (защо-
то народъ-тъ подъ него пріе законъ-тъ;) каква
нужда вече да ся привдигне другъ священникъ
по чинъ-тъ Мелхиседековъ и да ся не казува
12 по чинъ-тъ Аароновъ? Защото когато ся про-
мѣнява священство-то, по нуждѫ става промѣ-
13 неніе и на законъ-тъ. Понеже тойзи за когото
ся говори това, принадлежи на друго племе, отъ
14 което никой не е приближилъ до олтарь-тъ. По-
неже *е* явно че отъ *племе-то* Іудино произлѣзе
Господь нашъ, за което племе Моисей нищо не
15 говори за священство. И още повече е явно,
защото по подобіе на Мелхиседека въстава
16 другъ священникъ, Който не бы по закону на
плътскѫ заповѣдь, но по силѫ на безконеченъ
17 животъ; Защото свидѣтелствува *и казува:* "Ты
си священникъ въ вѣкы по чинъ-тъ Мелхисе-
18 дековъ." Защото става унищоженіе на по прѣд-
нѭ-тѫ заповѣдь поради нейнѫ-тѫ слабость и
19 бесполезность; (Понеже законъ-тъ не доведе
нищо въ съвършенство,) а *станѫ само* привож-
даніе на еднѫ по добрѫ надеждѫ, чрѣзъ коѭто
20 приближавамы при Бога. И споредъ колкото не
21 *е бывалъ священникъ* безъ заклѣваніе, (Защото
тѣ станѫхѫ священници безъ заклѣваніе, а той
съсъ заклѣваніе чрѣзъ того, който му казува:

"Закле ся Господь и нема да ся раскае: *Ты си* священникъ въ векы по чинъ-тъ Мелхиседековъ,") Толкозь на по добръ заветъ поручникъ станѫ Іисусъ. И наистинѫ те сѫ были множина священници, защото смерть-та имъ възбраняваше да пребѫдватъ *въ чинъ-тъ си*. Но той, понеже пребѫдва вечно, има священство което не преходжда на другыго; За това и може съвсемъ да спасава тези които чрезъ него приходжатъ при Бога, понеже е всякога живъ да ходатайствува за техъ. Защото такъвъ първосвященникъ подобаваше намъ, преподобенъ, незлобинъ, непороченъ, отлѫченъ отъ грешны-те, който е станѫлъ по высокъ отъ небеса-та; Който нема всякой день нуждѫ, както първосвященници-те, да приноси жъртвѫ първо за своите си грехове, после за *грехове-те* на народъ-тъ; защото еднъжь стори това като принесе себе си. Защото законъ-тъ поставя първосвященницы человецы, които иматъ немощь; а слово-то на заклеваніе-то, което е следъ законъ-тъ, *постави* Сынъ-тъ, който е съвършенъ въ векъ.

22
23
24
25
26
27
28

ГЛАВА 8.

1 А главно-то въ това което говоримъ е, че ный имамы такъвъ първосвященникъ, който седнѫ отдесно на величественный-тъ престолъ
2 на небеса-та, Служитель на святилище-то и на истиннѫ-тѫ скиніѭ, коіѫто е Господь въздиг-
3 нѫлъ а не человекъ. Защото всякой първосвященникъ ся поставя да приноси дарове и жъртвы; за това нуждно е да има и той нещо кое-
4 то да приноси. Понеже ако беше на земіѭ-тѫ, не щеше нито да е священникъ, защото има священницы които приносятъ дарове-те по за-
5 кону, Които служатъ въ образъ и сенкѫ на небесны-те, както бы открыено Моисею, когато щеше да направи скиніѭ-тѫ; Защото, Гледай, казува, да направишь всичко-то по образъ-тъ който ти бы показанъ на горѫ-тѫ.

6 Но сега, *Христосъ* улучи *толкозъ* по прѣвъ-
сходно служеніе, споредъ колкото е и ходатай
на по добрь завѣтъ, който е узаконенъ на по
7 добры обѣщанія. Защото ако бѣше онзи пьр-
вый-тъ *завѣтъ* безъ недостатъкъ, не бы ся и-
8 скало мѣсто за вторый-тъ. Защото като гы у-
корява, казува: "Ето идѫтъ дни, казува Го-
сподь, и ще направіѭ новъ завѣтъ съ домъ-тъ
9 Израилевъ и съ домъ-тъ Іудинъ; Не но завѣтъ-
тъ който направихъ съ отцы-тѣ имъ въ день-
тъ когато гы хванѫхъ за рѫкѫ да гы изведѫ
отъ земіѭ-тѫ Египетскѫ; защото тѣ не устоя-
хѫ въ завѣтъ-тъ ми, и азъ не радихъ за тѣхъ,
10 казува Господь. Защото тойзи е завѣтъ-тъ кой-
то ще завѣщаіѫ съ домъ-тъ Израилевъ слѣдъ
онѣзи дни, казува Господь; ще вложѫ мои-тѣ
законы въ умъ-тъ имъ, и ще гы напишѫ на
сърдца-та имъ, и ще имъ бѫдѫ Богъ, и тѣ ще
11 ми бѫдѫтъ народъ. И нѣма да учи все кой ближ-
ній-тъ си, и всякой брата си, и да му казува:
Познай Господа: защото тѣ всичкы ще мя по-
12 знаіѫтъ, отъ малъкъ до голѣмъ; Защото ще бѫ-
дѫ милостивъ на тѣхны-тѣ неправды, и грѣ-
хове-тѣ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече да
13 помѣнѫ." А като казува "новъ" овехти пьр-
вый-тъ; а което овехтѣва и остарѣва то е бли-
зу до унищоженіе.

ГЛАВА 9.

1 И пьрвый-тъ *завѣтъ* имаше постановленія за
2 богослуженіе, и святилище земно. Защото ся
направи скинія, пьрва-та, въ коіѫто бѣше и
свѣтилникъ-тъ, и трапеза-та, и прѣдложеніе-
3 то на хлѣбове-тѣ; която ся казува Святая. А
задъ вторѫ-тѫ завѣсѫ *имаше* скинія, която ся
4 казуваше Святая святыхъ; Която имаше златнѫ
кадилницѫ, и ковчегъ-тъ на завѣтъ-тъ отъ вся-
кѫдѣ обкованъ съсь злато, дѣто бѣ златна-та
стомна която имаше маннѫ-тѫ, и жезлъ-тъ А-
аронов който процавтѣ, и плочи-тѣ на завѣтъ-

5 тъ; И надъ него имаше херувими на славѫ-тѫ
които осѣнявахѫ очистилище-то; за които не е
6 *нужда* сега да говоримъ подробно. И като бѣхѫ
тѣзи така направени, въ първѫ-тѫ скиніѭ влѣ-
звахѫ всякога священницы-тѣ да совършаватъ
7 богослуженіе-то; А въ вторѫ-тѫ еднъжъ въ го-
динѫ-тѫ *влѣзваше* първосвященникъ-тъ самъ, не
безъ кръвь, коіѫто приносяше за себе си и за
8 народны-тѣ отъ невѣдѣніе грѣхове. Съ това по-
казваше Духъ Святый, че пѫть-тъ за въ свя-
тилище-то не ся е *явилъ*, доклѣ стояше
9 още първа-та скинія; Която бѣше подобіе за
тогашно-то врѣме, въ което ся приносяхѫ да-
рове и жъртвы, които не можахѫ да направятъ
10 совършенъ по совѣсть тогозь който служаше, *И*
които ся сѫстоехѫ само въ яденіе и піяніе и въ
разны омыванія, и плътскы постановенія, уста-
11 новены до врѣме-то на поправяніе-то. А когато
Христосъ, първосвященникъ на бѫдѫщы-тѣ до-
брины дойде, прѣзъ по голѣмѫ-тѫ и по совър-
шеннѫ-тѫ скиніѭ, която не бѣ съ рѫкѫ пра-
12 венѫ, сирѣчь, не отъ таквѫзь направѫ, Нито
съ кръвь отъ козлы и отъ телцы, но съсъ соб-
ственнѫ-тѫ *си* кръвь влѣзе единъ пѫть въ свя-
13 тилище-то и придобы вѣчно искупуваніе. За-
щото, ако кръвь-та отъ юнцы и отъ козлы, и
пепель-та отъ юницѫ, съ коіѫто ся поръсвахѫ
осквърнени-тѣ, освящава за чистотѫ-тѫ на
14 плъть-тѫ; Колко повече кръвь-та на Христа,
който чрѣзъ Духа вѣчнаго принесе себе си не-
порочень Богу, ще очисти совѣсть-тѫ ви отъ
мъртвы-тѣ дѣла, за да служите на Бога жива-
15 го! И за това той е ходатай на новъ завѣтъ,
да бы, чрѣзъ смърть-тѫ която станѫ за иску-
пуваніе на прѣстѫпленія-та които *станѫхѫ* въ
първый-тъ завѣтъ, да земать призовани-тѣ о-
16 бѣщаніе-то на вѣчно-то наслѣдіе. Защото дѣто
има завѣщаніе, трѣбува да стане и смърть-та
17 на завѣщателѧ-тъ. Защото завѣщаніе-то е дѣй-
ствително вслѣдъ смърть-тѫ на умрѣлы-тѣ, по-
неже никога нѣма силѫ доклѣ е живъ завѣща-

18 тель-тъ. За това нито първый-тъ *завѣтъ* бы
19 утвърденъ безъ кръвь. Защото като прочете
Моисей всякѫ заповѣдь отъ законъ-тъ прѣдъ
всичкый-тъ народъ, зѣ кръвь-тѫ на телцы-тѣ
и на козлы-тѣ, съ водѫ и чървенѫ вълнѫ и иссопъ,
та поръси и самѫ-тѫ книгѫ и всичкый-
20 тъ народъ, И казуваше: "Това *е* кръвь-та на
21 завѣтъ-тъ, който ви завѣща Богъ." Подобно и
скиніѭ-тѫ и всичкы-тѣ служебны сѫдове по-
22 ръси съ кръвь-тѫ. И по закону почти всичко
съ кръвь ся очистя; и безъ кръвопролитіе про-
23 щеніе не бива. И тъй нужда бѣше, образи-тѣ
на небесны-тѣ да ся очищаватъ съ тѣзи; а са-
мы-тѣ небесны съсъ жьртвы по добры отъ тѣ-
24 зи. Защото Христосъ не влѣзе въ святилища
съ рѫкѫ направены, които бѣхѫ прѣобразова-
нія на истинскы-тѣ, но въ само-то небе, да ся
25 яви сега прѣдъ лице-то Божіе за насъ: Нито
за да приноси себе си много пѫти, както пър-
восвященникъ-тъ влѣзува въ святилище-то вся-
26 кѫ годинѫ съ чуждѫ кръвь; (Защото тогазй
трѣбуваше да пострада много пѫти отъ създа-
ніе міра;) а сега еднъжь ся яви въ свършува-
ніе-то на вѣкове-тѣ, да отмахне грѣхъ-тъ, чрѣзъ
27 пожьртвованіе-то на себе си. И както е опрѣ-
дѣлено на человѣцы-тѣ еднъжь да умрѫтъ, а
28 послѣ сѫдъ; Така и Христосъ, понеже еднъжь
бы принесенъ за да дигне грѣхове-тѣ на мно-
зина, ще ся яви вторый пѫть безъ грѣхъ, на
тѣзи които го чакатъ, за спасеніе.

ГЛАВА 10.

1 Защото законъ-тъ като имаше сѣнкѫ на бѫ-
дѫщы-тѣ добрины *а* не самый-тъ образъ на вѣ-
щи-тѣ, никога не може да направи съвършенны
тѣзи които прихождатъ, съ исты-тѣ жьртвы кои-
2 то приносятъ всякѫ годинѫ непрѣстанно. Понеже
инакъ бы прѣстанѫли да гы приносятъ; защото
жьртвоприносители-тѣ еднъжь очистени, не бы
имали вече никое *обличеніе на* совѣсть-тѫ за

3 грѣхове; Но въ тѣзи *жъртвы бывà* всякж годи-
4 нж въспоминаніе на грѣхове-тѣ. Защото е не-
възможно кръвь отъ юнцы и отъ козлы да от-
5 нема грѣхове. За това когато влѣзваше въ свѣтъ-
тъ казува: "Жьртвж и приношеніе не си по-
6 искалъ, но приготвилъ си ми тѣло. Всесож-
женія и *приношенія* за грѣхъ не ти сж угодны.
7 Тогази рѣкохъ: "Ето идж, (въ главизнж-тж на
книгж-тж е писано за мене,) да сторіж воліж-
8 тж ти, о Боже." Но горѣ бѣ реклъ: "Жьртвж
и приношеніе и всесожженія и *приношенія* за
грѣхъ не си поискалъ, нито ти сж угодны,"
9 (които ся приносятъ споредъ законъ-тъ;) То-
гази рече: "Ето идж, да сторіж воліж-тж ти,
о Боже." Отнема първо-то, да постанови второ-
10 то. Съ коіжто воліж смы освятени, чрѣзъ при-
ношеніе-то на тѣло-то Інсусъ Христово *принесе-*
11 *но* единъ пжть. И всякой священникъ стои та
служи всякой день, и приноси много пжти ис-
ты-тѣ жьртвы, които не могжтъ никога да от-
12 немжтъ грѣхове. Но той като принесе еднж жьр-
твж за грѣхове-тѣ, сѣднж за выны отдесно
13 на Бога, Та чака доклѣ ся положатъ врагове-
14 тѣ му подножіе на нозѣ-тѣ му. Защото съ едно
приношеніе направи *еднѫжь* за вынжгы съвър-
15 шенны освящаемы-тѣ. А и Духъ Святый сви-
дѣтелствува намъ; Защото, като рече пона-
16 прѣдъ: "Тойзи *е* завѣтъ, който ще имъ завѣ-
щаіж слѣдъ онѣзи дни, казува Господь: Ще
вложж законы-тѣ си въ сьрдца-та имъ, и ще
17 гы напишж въ умове-тѣ имъ," *прилага,* "И
грѣхове-тѣ имъ и беззаконія-та имъ нѣма вече
18 да поменж." А дѣто *има* прощеніе за тѣхъ, нѣ-
ма вече приношеніе за грѣхъ.
19 И тъй, братіе, като имамы дързновеніе да
влѣземъ въ святилище-то чрѣзъ кръвь-тж Ін-
20 сусовж, Прѣзъ новый-тъ и живый-тъ пжть,
който е той отворилъ за насъ прѣзъ завѣсж-тж,
21 (сирѣчь плъть-тж си), И *като имамы* великъ
22 Священникъ надъ Божій-тъ домъ, Нека при-
стжпвамы съ истинно сьрдце въ пълнж вѣрж,

съсъ сьрдца очистены отъ лукавѫ совѣсть, и
23 съ тѣло измыто въ чистѫ водѫ. Нека държимъ
непоколебимо исповѣданіе-то на надеждѫ-тѫ;
24 защото е вѣренъ той, който ся обѣща; И да
ся грыжимъ единъ за другый, да ся поощря-
25 вамы на любовь и на добры дѣла. Да не оста-
вямы събираніе-то си, както имать обычай
нѣкои си, но да ся подканямы *единъ другый;* и
толко повече, колкото виждате че день-тъ на-
26 близава. Защото ако ный съгрѣшавамы само-
волно отъ какъ смы познали истинѫ-тѫ, не о-
27 става вече жьртва за грѣхове, Но страшно нѣ-
кое ожиданіе на сѫдъ, и разяреніе на огнь-тъ,
28 който ще испояде противницы-тѣ. Ако бы нѣ-
кой да ся отрече отъ законъ-тъ Моисеевъ, при
двама или трима свидѣтели умира безъ пожал-
29 ваніе. За колко по жестоко наказаніе, мысли-
те, ще ся удостои тойзи който е потъпкалъ
Сына Божія, и е възималъ за скверно кръвь-
тѫ на завѣтъ-тъ съ която е освятенъ, и е у-
30 корилъ Духъ-тъ на благодать-тѫ? Защото зна-
емъ тогози що е реклъ: "Менѣ *принадлежи* от-
мыщеніе-то, азъ ще заплатѭ," казува Господь.
31 И пакъ: "Господь ще сѫди свой-тъ народъ."
Страшно е да падне нѣкой въ рѫцѣ-тѣ на Бога
живаго.
32 Докарвайте си още на умъ първы-тѣ дни, въ
които, отъ какъ ся просвѣтихте, прѣтърпѣхте
33 голѣмѫ борбѫ на страданія, Кога опозорявани
съ хулы и скърби, кога пакъ като участвувахте
34 на тѣзи които страдахѫ така. Защото показахте
состраданіе на мои-тѣ оковы, и на радо сьрдце
пріяхте разграбуваніе-то на имотъ-тъ си, ка-
то знаяхте че имате за себе си на небеса по
35 добръ и траенъ имотъ. И тъй не напущайте
дързновеніе-то си, което има голѣмо въздаяніе.
36 Защото ви трѣбува търпѣніе, за да сторите во-
37 лѭ-тѫ Божіѭ, и да получите обѣщаніе-то. За-
щото още твърдѣ малко време, и "ще дойде
тойзи който има да дойде, и не ще да ся за-
38 бави." "А праведный-тъ отъ вѣрѫ-тѫ ще бѫ-

де живъ," и "Ако ся дръпне *нѣкой* назадъ, не
39 ще да благоволи въ него душа-та ми." Ный
обаче не сми отъ тѣзи които ся дръпнуватъ
назадъ въ погыбель, но отъ тѣзи които вѣру-
ватъ за спасеніе на душѫ-тѫ.

ГЛАВА 11.

1 А вѣра-та е осѫществованіе на онѣзи нѣща
за които ся надѣемъ, *и* изявеніе на нѣща кои-
2 то не ся виждатъ. Защото чрѣзъ неіѫ быдохѫ
засвидѣтелствовани старовремѣнни-тѣ.
3 Съ вѣрѫ разумѣвамы че свѣтъ-тъ бы созда-
денъ съсъ слово-то Божіе, щото отъ *не являе*-
мы станѫхѫ видимы-тѣ.
4 Съ вѣрѫ Авель принесе Богу жьртвѫ по до-
брѫ отъ Каиновѫ-тѫ, чрѣзъ коіѫто быде за-
свидѣтелствованъ че е праведенъ, понеже Богъ
даде свидѣтелство за дарове-тѣ му; и чрѣзъ
неіѫ и слѣдъ смьрть-тѫ си, още говори.
5 Съ вѣрѫ Енохъ бы прѣселенъ да не види
смьрть; и не ся намѣрваше, защото го прѣсели
Богъ; понеже прѣди прѣселеніе-то му засви-
6 дѣтелствованъ бы че е благоугодилъ Богу: А
безъ вѣрѫ не е възможно да угоди *нѣкой Богу;*
защото който приходжда при Бога, трѣба да по-
вѣрува че има *Богъ,* и че той бывa мьздовозда-
тель на тѣзи които го търсятъ.
7 Съ вѣрѫ Ное, увѣдоменъ отъ Бога за нѣща
които не бѣхѫ още видимы, убоя ся, и напра-
ви ковчегъ за спасеніе на домъ-тъ *си*; чрѣзъ
който осѫди свѣтъ-тъ, и станѫ наслѣдникъ на
правдѫ-тѫ която е отъ вѣрѫ-тѫ.
8 Съ вѣрѫ послуша Авраамъ, когато ся при-
зоваваше да излѣзе *и отиде* на мѣсто-то, което
имаше да земе въ наслѣдіе, и излѣзе безъ да
9 знае дѣ отхожда. Съ вѣрѫ ся засели въ обѣ-
щаннѫ-тѫ земіѫ както на чуждѫ, и живѣяше
въ шатры съ Исаака и Іакова сонаслѣдницы-
10 тѣ на исто-то обѣщаніе. Защото очакуваше
градъ-тъ който има основанія, *и* на който ху-
дожникъ и създатель е Богъ.

11 Съ вѣрѫ и сама Сарра пріѧ силѫ да зачне,
и като бѣше прѣминѫла возрастъ-тъ си роди;
понеже позна за вѣренъ тогозь, който ся обѣ-
12 ща. За това и отъ едного *человѣка*, а и той
замьртвѣлъ, народихѫ ся множество колкото
звѣзды-тѣ на небе-то, и като пѣсъкъ-тъ който е
по край море-то, и който не може да ся прѣброи.
13 Всичкы тѣзи въ вѣрѫ умрѣхѫ, безъ да пріи-
мѫтъ обѣщанія-та, но отъ далечь гы видѣхѫ,
и увѣрихѫ ся, и поздравихѫ *гы*, като исповѣ-
дахѫ че сѫ странни и пришелци на земѭ-тѫ.
14 Защото които така говорятъ, показуватъ че
15 търсятъ отечество. И ако помняхѫ онова отъ
което бѣхѫ излѣзли, намѣрили быхѫ врѣме да
16 ся завърнѫтъ. Но сега желаѭтъ едно по добро,
сирѣчь небесно-то *отечество;* за това Богъ не
ся срамува за тѣхъ да ся казува тѣхенъ Богъ;
защото имъ приготви градъ.
17 Съ вѣрѫ Авраамъ, когато го опытуваше *Богъ*,
принесе Исаака *жъртвѫ*, и единородный-тъ си
18 приносяше тойзи който пріи обѣщанія-та, Ко-
муто бѣше ся рекло : Въ Исаака ще ти ся на-
19 менува сѣме; Като си помысли че Богъ може
да въскрьсява и отъ мьртвы, отъ дѣто по единъ
начинъ *на въскрьсеніе* го и пріе назадъ.
20 Съ вѣрѫ Исаакъ благослови Іакова и Исава за
това което имаше да стане.
21 Съ вѣрѫ Іаковъ като бѣше на умираніе, бла-
гослови всякого отъ синове-тѣ Іосифовы, "и
поклони ся *като ся подпрѣ* на край-тъ на тоя-
гѫ-тѫ си."
22 Съ вѣрѫ Іосифъ на умираніе прѣдизвѣсти за
излѣзуваніе-то на сынове-тѣ Израилевы, и по-
рѫча за кости-тѣ си.
23 Съ вѣрѫ, отъ какъ ся роди Моисей родители-
тѣ му крыхѫ го три мѣсеца, защото видѣхѫ
прѣкрасно дѣте-то; и не ся убояхѫ отъ цар-
ско-то повелѣніе.
24 Съ вѣрѫ Моисей, като дойде на възрастъ,
отказа ся да ся нарича сынъ на Фараоновѫ-тѫ
25 дъщеріѭ, И прѣдпочете по добрѣ да злостражде

съ народъ-тъ Божій, а не да има кратковрѣ-
26 менно наслажденіе на грѣхъ-тъ; Като разсѫди
че поношеніе-то за Христа е по голѣмо богат-
ство отъ Егыпетскы-тѣ съкровища; защото
27 гледаше на *бѫдѫщо-то* мъздовъзданніе. Съ вѣ-
рѫ остави Египетъ, безъ да ся убои отъ гнѣвъ-
тъ царевъ; защото утърпѣ като че гледаше
28 Невидимаго. Съ вѣрѫ направи пасхѫ-тѫ и по-
пръскуваніе-то съ кръвь-тѫ, да гы не докачи
тойзи който погубваше пьрворoдны-тѣ.
29 Съ вѣрѫ прѣминѫхѫ Черното-то море както
по сухо, на което като ся опытахѫ и Егыптя-
ни-тѣ издавихѫ ся.
30 Съ вѣрѫ паднѫхѫ стѣны-тѣ Іерихонскы слѣдъ
седмодневно около тѣхъ обикаляніе.
31 Съ вѣрѫ Раавъ блудница не погынѫ наедно
съ тѣзи които ся съпротивихѫ, като пріи со-
гледатели-тѣ съ миръ.
32 И какво още да говоріѫ? защото не ще ми
постигнѫ врѣме да приказувамъ за Гедеона, и
Варака и Сампсона и Іефоае, за Давида още и
33 Самуила и пророцы-тѣ; Които съ вѣрѫ побѣ-
дихѫ царства, работихѫ правдѫ, сполучихѫ о-
34 бѣщанія, затулихѫ уста на львове, Угасихѫ си-
лѫ огненнѫ, избѣгнѫхѫ отъ остро-то на ножъ-
тъ, замогнѫхѫ ся отъ болѣсти, станѫхѫ силь-
ни на бой, обърнѫхѫ въ бѣгъ чужды войскы.
35 Пріяхѫ жены мьртвы-тѣ си въскръснѫлы, а
другы быхѫ мѫчени, като не рачихѫ да пріи-
мѫтъ искупуваніе-то, за да получатъ по
36 добро въскресеніе. Другы пакъ прѣтеглихѫ
присмѣхы и біенія, а още и оковы и тьмницы,
37 Съ камьніе быхѫ убити, съ трионъ прѣтрыти,
съ ножы мѫчени, съ ножъ заклани умрѣхѫ,
скытахѫ ся въ овчы и козіи кожы, и търпѣхѫ
38 оскудность, бѣдствія и злостраданія; (Тѣ за
които свѣтъ-тъ не бѣ достоинъ), скытахѫ
ся по пустыни-тѣ, по горы-тѣ, по пещеры-тѣ
39 и пропасти-тѣ на земь-тѫ. И всичкы тѣзи,
ако и да пріяхѫ *добро* свидѣтелство чрѣзъ
40 вѣрѫ, не получихѫ обѣщаніе-то; Защото Богъ

прѣдусмотри нѣщо по добро за насъ, да не достигнѫтъ въ съвършенство безъ насъ.

ГЛАВА 12.

1 Слѣдователно и ный, като смы обиколени
отъ толкавъ облакъ свидѣтели, да отхвърлимъ
всякѫ тегогѫ, и грѣхъ-тъ който ны лесно
сплита, и съ търпѣніе да тичамы на прѣд-
2 лежаще-то намъ поприще, Като гледамы на
Іисуса началникъ-тъ и съвършитель-тъ на вѣ-
рѫ-тѫ, който заради прѣдлежащѫ-тѫ нему радость,
прѣтърпѣ крьстъ, като прѣзрѣ срамъ-тъ,
3 и сѣднѫ отдесно на прѣстолъ-тъ Божій. Защото
мыслѣте за тогозъ който прѣтърпѣ на себе
си таквозъ противорѣчіе отъ грѣшны-тѣ,
да ви не дотегнува, и да не бывате слабодушни.
4 Не сте ся съпротивили още до кръвь, като
5 ся борите срѣщѫ грѣхъ-тъ. И забравили сте
увѣщаніе-то, което ви говори както на синове,
и казува: "Сыне мой, не прѣзирай наказаніе-то
Господне; нито да ослабѣвашь кога
6 ти обличава. Защото когото Господь обича наказува
го; и біе всякого сына, когото пріима.
7 Ако търпите наказаніе, Богъ ся докарува съ
васъ като съсъ сынове; защото кой сынъ е
8 когото не наказува бащя *му?* Ако ли сте безъ
наказаніе, на което всичкы участнувахѫ, то
9 сте прѣлюбодѣйчища а не сынове. Освѣнь това,
бащы-тѣ си по плъть имахмы наказатели,
и почитахмы *гы;* не щемъ ли ся повече покори
10 Отцу на духове-тѣ, и да бѫдемъ живи? Защото
тѣ за малко врѣме сѫ *ны* наказували споредъ
каквото имъ е было угодно, а той за *нашѭ*
ползѫ, да станемъ соучастници на негоѫ
11 тѫ святость. И всяко наказаніе по настоящемъ
не ся вижда да е на радость, но на скърбь, а
послѣ приноси миренъ плодъ отъ правдѫ на
12 тѣзи които сѫ обучени чрѣзъ него. За това
"стегнѣте ослабнѫлы-тѣ си рѫцѣ, и разслабе-
13 ны-тѣ си колѣнѣ;" И "направѣте на нозѣ-тѣ

си правы пѫтища," да не ся искриви хромо-то,
14 но повече да исцѣлѣе. Търсѣте миръ съсъ
всичкы, и святость, безъ коіѭто никой нѣма
15 да види Господа; Гледайте да не бы да е лишенъ
нѣкой отъ Божіѭ-тѫ благодать; да не бы из-
никнѫлъ горчивъ нѣкой корень и да ви докара
поврѣдѫ, и да ся не заразятъ многина отъ него;
16 Да не бы да е нѣкой блудникъ, или нечистъ,
както Исавъ, който за едно ястіе продаде първо-
17 родство-то си; Понеже знаете че и насетнѣ кога-
то искаше да наслѣди благословеніе-то, отхвър-
ленъ бы; защото не намѣри мѣсто за покаяніе
у бащѫ си, ако и да го потърси съсъ сльзы.
18 Защото вы не сте пристѫпили до горѫ ося-
заемѫ, и разгоренѫ съ огнь, и до тьмѫ, и
19 мракъ, и буріѫ, И до трѫбенъ звукъ, и гласъ
на думы, който *гласъ* тѣзи що чухѫ примолихѫ
20 ся да имъ ся не говори вече слово: (Защото
не стърпявахѫ това що *имъ* ся повелѣваше;
" И животно ако бы да ся допрѣ до горѫ-тѫ,
съ камьніе ще бѫде убито, [или съсъ стрѣлѫ
21 устрѣлено];" И толкозь страшно бѣ види-
мо-то, *щото* Моисей рече: Много сьмь упла-
22 шенъ и растреперанъ:) Но пристѫпихте до
горѫ-тѫ Сіонъ, и до градъ-тъ на Бога живаго,
небесный-тъ Іерусалимъ, и до безчетны ангелы,
23 При торжество-то и церквѫ-тѫ на първородны-
тѣ, които сѫ написани на небеса, и при Бога
Сѫдникъ-тъ на всичкы-тѣ, и при духове-тѣ на
праведны-тѣ които сѫ стигнѫли до съвършен-
24 ство-то. И при Іисуса Ходатая на новый-тъ
завѣтъ, и при кръвь-тѫ на поръсваніе-то, която
говори подобрѣ отъ Авелевѫ-тѫ.
25 Внимавайте да не прѣзрите тогози който го-
вори; защото ако тѣ не избѣгнѫхѫ *отъ нака-
заніе-то* като прѣзрѣхѫ тогози който *имъ* гово-
ряше на земіѭ-тѫ, колко повече не *щемъ из-
бѣгнѫ* ный, ако ся отвърнемъ отъ тогози който
26 *говори* отъ небеса; На когото гласъ-тъ расклати
земіѭ-тѫ тогази, а сега си обѣща, и каза: " Още
еднъжь азъ ще поклатіѭ не токо земіѭ-тѫ, но

27 и небе-то." А това "Още еднъжь" знаменува
прѣмѣстуваніе-то на тѣзи *нѣща* които ся коле-
баіжтъ, като що сѫ направены, за да останѫтъ
28 тѣзи които ся не колебаіжтъ. За това понеже
прінмамы царство което ся не колебае, трѣбува
да имамы благодать-тѫ, чрѣзъ коіжто да слу-
жимъ Богу благопріятно съ почесть и благого-
29 вѣніе; Защото Богъ нашъ е огнь пояждаіжщъ.

ГЛАВА 13.

1 Братолюбіе-то да прѣбѫдва. (2) Страннолю-
біе-то не забравяйте; понеже чрѣзъ него нѣкои
3 безъ да знаіжтъ угостили сѫ ангелы. Помнѣте
запрѣны-тѣ, като че сте съ тѣхъ наедно за-
прѣни; злостраждущы-тѣ, като що сте и вы въ
4 тѣло. Женитба-та е честна у всичкы, и легло-
то непорочно; а блудницы-тѣ и прѣлюбодѣи-
5 тѣ Богъ ще сѫди. Да не е среброЛюбиво пове-
деніе-то *ви;* доволствувайте ся съ каквото и-
мате; защото той рече: "Нѣма да тя оставіж,
6 нито да тя забравіж;" Така що ный съ дързно-
веніе да казувамы: "Господь ми е помощникъ,
и нѣма да ся убоіж какво ще ми стори че-
7 ловѣкъ." Поменувайте наставницы-тѣ ваши,
които сѫ ви говорили слово-то Божіе; и като
имате прѣдъ очи сетнинѫ-тѫ на тѣхнѫ-тѫ об-
ходѫ, подражавайте вѣрѫ-тѫ имъ.
8 Ісусъ Христосъ е истый-тъ вчера и днесь,
9 и во вѣкы. Не ся увличайте слѣдъ разны и
странны ученія; защото *е* добро съ благодать
да ся укрѣпява сьрдце-то, а не съ ястія, въ
които тѣзи що сѫ ходили не сѫ ся ползували.
10 Имамы олтарь, отъ който нѣматъ власть да я-
11 дѫтъ служители-тѣ на скиніж-тѫ. Защото на
животны-тѣ, на които кръвь-тѫ първосвящен-
никъ-тъ вноси въ святилище-то за грѣхове-тѣ,
тѣхны-тѣ тѣлеса изгорявать ся вънъ отъ станъ-
12 тъ. Заради това и Ісусъ, за да освяти на-
родъ-тъ чрѣзъ собственнѫ-тѫ си кръвь, вънъ
13 отъ врата-та *градскы* пострада. И тъй да излѣ-

зуваны *и ний* къмъ него вънъ отъ станъ-тъ, и
14 да носимъ негово-то поруганіе. Защото нѣмамы
тука постоянъ градъ, но бѫдѫщій-тъ търсимъ.
15 Зато чрѣзъ него да приносимъ Богу непрѣ-
станно жьртвѫ на хваленіе, сирѣчь, плодъ отъ
16 устны които исповѣдуватъ негово-то име. А
благодѣяніе-то и спомоществованіе-то недѣйте
забравя; защото таквызи жьртвы сѫ благоуго-
дны Богу.
17 Бѫдѣте послушни и покорявайте ся на вашн-
тѣ наставницы; защото тѣ бодръствуватъ за
ваши-тѣ души, както що имать да дадѫтъ от-
вѣтъ; за да правятъ това *бодрѣствованіе* съ ра-
дость, а не съ въздыханіе; защото това не е
18 полезно за васъ. Молѣте ся за насъ; защото
смы увѣрени че имамы добрѫ совѣсть, и ищемъ
19 да ся обхождамы во всичко добрѣ. А пьвече ви
ся молѭ да правите това, за да ся върнѫ по
скоро при васъ.
20 А Богъ на миръ-тъ, който чрѣзъ кръвь-тѫ
на вѣчный-тъ завѣтъ е въздигнѫлъ отъ мър-
твы-тѣ великаго Пастыря на овцы-тѣ, Господа
21 нашего Іисуса, дано да вы направи съвършен-
ны въ всяко добро дѣло, за да правите неговѫ-
тѫ волѭ, като дѣйствува въ васъ *това* което е
благоугодно прѣдъ него, чрѣзъ Іисуса Христа,
комуто да бѫде слава во вѣкы вѣковъ. Аминь.
22 И молѭ ви ся, братіе, да ви не бѫде тежко
слово-то на увѣщаніе-то; защото на кѫсо ви пи-
23 сахъ. Знайте че *нашій-тъ* братъ Тимоѳей е пу-
снѫтъ, съ когото, ако дойде скоро, ще вы ви-
24 дѭ. Поздравѣте всичкы-тѣ ваши наставницы,
25 и всичкы-тѣ святыи. Поздравяватъ вы които
сѫ отъ Италіѭ. Благодать да бѫде съсъ всич-
кы васъ. Аминь.

ОТКРОВЕНІЕ-ТО
НА
СВЯТАГО ІОАННА БОГОСЛОВА.

ГЛАВА 1.

1 Откровеніе Іисусъ Христово, което му даде
Богъ, да покаже на рабы-тѣ си онова, което
има скоро да бѫде; и *той* проводи и *го* яви
2 чрѣзъ ангела си, на свой-тъ рабъ Іоанна, Който
свидѣтелствува слово-то Божіе, и свидѣтел-
ство-то Іисусъ Христово, и колкото е видѣлъ.
3 Блаженъ който прочита, и които слушатъ ду-
мы-тѣ на това пророчество, и пазятъ което е
писано въ него; защото врѣме-то е близо.
4 Іоаннъ на седмь-тѣ церквы които сѫ въ А-
зіѭ: Благодать вамъ и миръ отъ оногози който
е, и който е былъ, и който иде, и отъ седмь-
тѣ духове които сѫ прѣдъ неговъ-тъ прѣстолъ,
5 И отъ Іисуса Христа, *който* е вѣрный-тъ сви-
дѣтель, пьрвородный-тъ отъ мьртвы-тѣ, и на-
чалникъ-тъ надъ царіе-тѣ на земѭ-тѫ. На то-
гози който е възлюбилъ насъ, и омылъ ны е
6 отъ грѣхове-тѣ ни съ кръвь-тѫ си, И който е
направилъ насъ царіе и священницы Богу и
Отцу своему, на него да бѫде слава и дьржава
во вѣкы вѣковъ. Аминь.
7 Ето, иде съ облацы-тѣ, и ще го види всяко
око, и онѣзи които го прободохѫ; и ще възры-
даѭтъ за него всичкы-тѣ племена земны. Ей,
8 Аминь. Азъ сьмь Алфа и Омега, начало и ко-
нецъ, казува Господь, който е, и който е былъ,
и който иде, Вседьржитель.
9 Азъ Іоаннъ, който сьмь и братъ вашъ, и со-
участникъ въ скърби-тѣ и въ царство-то и въ

търпѣніе-то Іисусъ Христово, бѣхъ на островъ-
тъ нарицаемый Патмосъ, за слово-то Божіе, и за
10 свидѣтелство-то Іисусъ Христово. Въ недѣленъ
день быдохъ *въ изстѫпленіе* Духомъ; и чухъ
задъ себе си гласъ голѣмъ, като отъ трѫбѫ,
11 Който говоряше: Азъ сьмь Алфа и Омега, пър-
вый и послѣдній; и, каквото виждашь, напи-
ши въ книгѫ, и проводи на *седмь*-тѣ церкви
които сѫ въ Азіѭ; въ Ефесъ, и въ Смирнѫ, и
въ Пергамъ, и въ Θіатиръ, и въ Сардисъ, и въ
12 Филаделфіѭ, и въ Лаодикіѭ. И обърнѫхъ ся
да видѭ гласъ-тъ който ми проговори, и въ
обращаніе-то си видѣхъ седмь свѣтилника злат-
13 ны; И въ срѣдъ седмь-тѣ свѣтилника *видѣхъ*
едного подобенъ Сыну человѣческому, облѣченъ
въ дългѫ дрехѫ, и прѣпасанъ до грѫды-тѣ
14 съсъ златъ поясъ; А глава-та и косми-тѣ му
бѣхѫ бѣли като бѣла вълна, като снѣгъ, и очи-
15 тѣ му като пламъкъ огненъ; И нозѣ-тѣ му по-
добны халколивану, както въ пещь нажьжены;
16 и гласъ-тъ му като гласъ на много воды; И
имаше въ деснѫ-тѫ си рѫкѫ седмь звѣзды, и
изъ уста-та му излѣзуваше мечь остръ и отъ
двѣ-тѣ страны; и лице-то му *свѣтѣше* както
17 свѣти слънце-то въ силѫ-тѫ си. И когато го
видѣхъ, паднѫхъ при нозѣ-тѣ му като мьртъвъ;
и тури деснѫ-тѫ си рѫкѫ на мене, и казува-
ше ми: Не бой ся; азъ сьмь първый и послѣд-
18 ній, И живущій, и мьртъвъ бѣхъ; и ето живъ
сьмь во вѣкы вѣковъ; Аминь; и имамъ ключе-
19 ве-тѣ на ада и на смьрть-тѫ. Напиши това що
си видѣлъ, и което е, и което има да бѫде
20 слѣдъ това; Тайнѫ-тѫ на седмь-тѣ звѣзды
които видѣ въ десницѫ-тѫ ми, и седмь-тѣ злат-
ны свѣтилницы. Седмь-тѣ звѣзды сѫ ангели-тѣ
на седмь-тѣ церкви; и седмь-тѣ свѣтилници,
които си видѣлъ, седмь-тѣ церкви сѫ.

ГЛАВА 2.

1 На ангелъ-тъ на Ефесскѫ-тѫ церквѫ пиши:
Така казува който държи седмь-тѣ звѣзды в

десницж-тж си, *и* който ходи по срѣдъ седмь-
2 тѣ златны свѣтилницы: Знаж твои-тѣ дѣла, и
трудъ-тъ ти, и търпѣніе-то ти, и че не можешь
да търпишь злы-тѣ, и опиталъ си тѣзи, които
наричатъ себе си апостолы, и не сж, и намѣ-
3 рилъ си гы лъжцы; И търпѣлъ си, и имашь
търпѣніе, и за мое-то име си ся трудилъ, и не
4 си ся уморилъ. Но имамъ *нѣщо* противъ тебе,
5 защото си оставилъ първж-тж си любовь. И
тъй, помни отъ кждѣ си испаднжлъ, и покай
ся, и стори първы-тѣ дѣла; ако ли не, ще дой-
джж при тебе скоро, и ще дигнж свѣтилникъ-тъ
6 ти отъ мѣсто-то му, ако ся не покаешь. Но и-
машь това, че ненавиждашь дѣла-та на Нико-
7 лаиты-тѣ, които ненавиждамъ и азъ. Който има
ухо, нека слуша що казува Духъ-тъ къмъ цер-
квы-тѣ: На тогози който побѣди, ще му дамъ
да яде отъ дърво-то на живота, което е въ срѣдъ
рай Божій.
8 И на ангелъ-тъ на Смирнскж-тж церквж пи-
ши: Така казува първый-тъ и послѣдній-тъ,
9 който бы мъртъвъ и оживѣ; Знаж твои-тѣ дѣ-
ла и скърбь-тж, и сиромашіж-тж, (но богатъ
си,) и хулы-тѣ на тѣзи които казуватъ себе
си че сж Іудеи, и не сж, но сж съборище са-
10 танинско. Не бой ся нищо отъ онова което има
да пострадашь; ето діаволъ-тъ има да тури
нѣкои отъ васъ въ тьмницж, за да бждете иску-
шени; и ще имате скърбь до десеть дни. Бжди
вѣренъ до смьрть, и ще ти дамъ вѣнецъ на жи-
11 вотъ. Който има ухо, нека слуша що казува
Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ: Който побѣждава нѣ-
ма да ся повреди отъ вторж-тж смьрть.
12 И на ангелъ-тъ на Пергамскж-тж церквж пи-
ши: Така казува тойзи който има острый-тъ и
13 отъ двѣ-тѣ страны мечь: Знаж твои-тѣ дѣла,
и дѣ живѣешь, дѣто е прѣстолъ-тъ сатанин-
скый, и държишь име-то ми, и не си ся от-
рекълъ отъ вѣрж-тж ми, и въ дни-тѣ въ които
бѣ Антипа вѣрный-тъ мой свидѣтель, когото
14 убихж между васъ, дѣто живѣе Сатана. Но и-

имамъ малко противъ тебе, защото имашь нѣкои
тамо които държатъ ученіе-то на Валаама, кой-
то учаше Валака да постави соблазнь прѣдъ
сынове-тѣ Израилевы, да ядѫтъ идоложъртвен-
15 но и да блудствуватъ. Така имашь и ты нѣкои
които държатъ ученіе-то на Николаиты-тѣ, кое-
16 то ненавиждамъ. Покай ся; ако ли не, ще дой-
дѫ при тебе скоро, и ще направѭ съ тѣхъ бой
17 съ мечь-тъ на уста-та си. Който има ухо, нека
слуша що казува Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ: На
тогози който побѣди ще му дамъ да яде отъ
скрытѫ-тѫ маннѫ, и ще му дамъ бѣло камыче,
и на камыче-то име ново написано, *което* не
познава никой освѣнь който *го* зема.
18 И на ангелъ-тъ на Θіатирскѫ-тѫ церквѫ пи-
ши: Така казува Сынъ-тъ Божій, който има о-
чи-тѣ си както пламыкъ огненный, и нозѣ-тѣ му
19 сѫ подобны на халколиванъ. Знаѭ твои-тѣ дѣла,
и любовь-тѫ, и служеніе-то, и вѣрѫ-тѫ, и тър-
пѣніе-то ти, и *за* дѣла-та ти, *че* послѣдни-тѣ
20 *сѫ* помного отъ пьрвы-тѣ. Но имамъ малко про-
тивъ тебе, защото оставяшь женѫ-тѫ Іезавель,
която казува себе си пророчица, да учи и да
прѣлъгва мои-тѣ рабы да блудствуватъ и да
21 ядѫтъ идоложъртвенно. И дадохъ ѝ врѣме да ся
22 покае отъ блудство-то си, и не ся покая. Кто
азъ ѭ турямъ на одръ, и които прѣлюбодѣй-
ствуватъ съ неѭ въ голѣмѫ скърбь, ако ся не
23 покаѭтъ отъ дѣла-та си. И чада-та ѝ ще убіѭ
съсъ смърть. И ще познаѭтъ всичкы-тѣ цер-
квы, че сьмь азъ който испытувамъ вѫтрѣшно-
сти и сърдца; и ще ви дамъ всякому споредъ
24 дѣла-та му. А на васъ казувамъ и на другы-тѣ
въ Θіатиръ, които нѣматъ това ученіе, и които
не сѫ познали (както е казано) длъбины-тѣ на
Сатанѫ, нѣма да възложѫ на васъ другѫ тего-
25 тѫ; Но онова което имате, държте доклѣ дойдѫ.
26 И който побѣди, и който упази до край мои-
тѣ дѣла, нему ще дамъ власть надъ язычницы-
27 тѣ; И ще *гы* управлява съсъ жезлъ желѣзынъ;
ще ся строшатъ като сѫдове-тѣ грънчарскы;

28 както и азъ пріяхъ отъ Отца си. И ще му дамъ
29 звѣздѫ-тѫ утренніѫ. Който има ухо, нека слу-
ша що казува Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ.

ГЛАВА 3.

1 И на ангелъ-тъ на Сардійскѫ-тѫ церквѫ пи-
ши: Така казува той който има седмь-тѣ ду-
хове Божіи, и седмь-тѣ звѣзды: Знаіѫ твои-тѣ
дѣла, че имашь име че си живъ, а мьртъвъ си.
2 Бѫди бодръ, и утвьрди останѫло-то което е
готово да умре; защото не намѣрихъ дѣла-та
3 ти съвьршенны прѣдъ Бога. Помни прочее какъ
си пріялъ и си чулъ, и пази, и покай ся. И
тъй ако не бодрствувашь, ще дойдѫ вьрхъ тебе
като крадецъ, и нѣма да усѣтишь въ кой часъ
4 ще дойдѫ вьрхъ тебе. *Но* имашь малко имена и
въ Сардисъ, които не сѫ осквьрнилы дрехы-тѣ
си; и ще ходятъ съ мене въ бѣлы *дрехы*, за-
5 щото сѫ достойны. Който побѣди, той ще ся
облѣче въ бѣлы дрехы, и нѣма да изгладіѫ и-
ме-то му отъ книгѫ-тѫ на живота, и ще испо-
вѣдамъ негово-то име прѣдъ Отца си, и прѣдъ
6 неговы-тѣ ангелы. Който има ухо, нека слуша
що казува Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ.
7 И на ангелъ-тъ на Филаделфійскѫ-тѫ церквѫ
пиши: Така казува святый-тъ, истинный-тъ,
който има ключь-тъ Давидовъ; който отваря и
никой не затваря; и затваря и никой не отва-
8 ря: Знаіѫ твои-тѣ дѣла; ето, поставихъ прѣдъ
тебе врата отворены, и никой не може да гы
затвори; защото имашь малко силѫ, и упазилъ
си мое-то слово, и не си ся отреклъ отъ име-
9 то ми. Ето, ще направіѫ тѣзи които сѫ отъ съ-
борище-то сатанинско, които казуватъ себе си
че сѫ Іудеи, и не сѫ, но лъжѫтъ; ето ще гы
направіѫ да дойдѫтъ и да ся поклонятъ прѣдъ
нозѣ-тѣ ти, и да познаіѫтъ че азъ тя възлю-
10 бихъ. Понеже си упазилъ слово-то на мое-то
тьрпѣніе, и азъ ще упазіѫ тебе отъ врѣме-то
на искушеніе-то което ще дойде надъ всичкѫ
вселеннѫіѫ, да искуси онѣзи които живѣіѫтъ

11 по земіѭ-тѫ. Ето, идѫ скоро; дръжъ това което
12 имашь, да ти не земе никой вѣнецъ-тъ. Който
побѣди, ще го направіѭ стълпъ въ храмъ-тъ
на Бога моего, и нѣма да излѣзе вече вънъ; и
ще напишѫ на него име-то на Бога моего, и
име-то на градъ-тъ на Бога моего, *сирѣчь*
на новый-тъ Іерусалимъ, който слѣзува отъ
небе-то отъ Бога моего; *ще напишѫ* и но-
13 во-то мое име. Който има ухо, нека слуша що
казува Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ.
14 И на ангелъ-тъ на Лаодикыйскѫ-тѫ церквѫ
пиши; Така казува Аминь, свидѣтель-тъ и-
стинный и вѣрный, начало-то на Божіе-то съ-
15 зданіе. Знаѭ дѣла-та ти, че не си нито студенъ
нито топлъ; дано да бѣше ты студенъ или
16 топлъ; Така понеже си хладъкъ, и нито сту-
денъ нито топлъ, ще тя избьлвамъ изъ уста-
17 та си. Защото казувашь: Богатъ сьмь, и обо-
гатихъ ся, и нѣмамъ нуждѫ отъ нищо, и не
знаешь че ты си окаяненъ, и бѣденъ, и сиро-
18 махъ, и слѣпъ, и голъ. Совѣтувамъ тя да ку-
пишь отъ мене злато прѣчистено прѣзъ огнь,
за да ся обогатишь, и дрехы бѣлы, за да ся
облѣчешь, и да ся не види срамота-та на твоіѫ-
тѫ голотѫ, и помажи очи-тѣ си съ колурій, за
19 да гледашь. Азъ които любіѭ, изобличавамъ и
наказувамъ *гы*; за това бѫди ревнитель и по-
20 кай ся. Ето, стоіѭ на врата-та и хлопамъ; ако
чуе нѣкой гласъ-тъ ми, и отвори врата-та, ще
влѣзѫ при него, и ще вечерямъ съ него, и той
21 съ мене. Който побѣди, ще му дамъ да сѣдне
съ мене на прѣстолъ-тъ ми, както и азъ побѣ-
дихъ, и сѣднѫхъ съ Отца си на неговъ-тъ прѣ-
22 столъ. Който има ухо, нека слуша що казува
Духъ-тъ къмъ церквы-тѣ.

ГЛАВА 4.

1 Слѣдъ това видѣхъ, и ето врата отворены на
небе-то; и първый-тъ гласъ, що чухъ, *бѣше* като
гласъ отъ трѫбѫ която ми говоряше, и казува-

ше: Възлѣзь тука, и ще ти покажѫ което трѣ-
2 бува да стане слѣдъ това. И той часъ быдохъ
въ изстѫпленіе Духомъ, и ето бѣше поставенъ
прѣстолъ на небе-то, и на прѣстолъ-тъ *имаше*
3 *нѣкой* сѣднѫлъ; И сѣднѫлый-тъ бѣ подобенъ
на іасписъ и сардійскый камыкъ; *имаше* около
прѣстолъ-тъ и дѫга на гледъ подобна на сма-
4 рагдъ. И около прѣстолъ-тъ *имаше* двадесеть и
четыри прѣстола, и на прѣстолы-тѣ видѣхъ че
сѣдяхѫ двадесеть-тѣ и четыри старци, облѣ-
чени въ бѣлы дрехы, и имахѫ на главы-тѣ си
5 вѣнцы златны. И отъ прѣстола исхождахѫ свѣт-
кавицы и гръмежи и гласове. *Имаше* и седмь
свѣтила огненны, които горѣхѫ прѣдъ прѣ-
6 столъ-тъ, които сѫ седмь-тѣ духове Божіи. И
прѣдъ прѣстолъ-тъ *имаше* море стъклено, по-
добно на кристалъ; и въ срѣдъ прѣстолъ-тъ и
около прѣстолъ-тъ четыри животны, пълны съ
7 очи и отъ прѣдъ и отъ задъ. И първо-то жи-
вотно *бѣ* подобно на львъ, и второ-то животно
подобно на телецъ, и трето-то животно имаше
лице като человѣкъ, и четвърто-то животно *бѣ*
8 подобно на орелъ лѣтящъ. И четыри-тѣ жи-
вотны имахѫ всяко по шесть крыла изоколо, и
отвѫтрѣ бѣхѫ пълны съ очи; и не си почиватъ
день и нощь но казуватъ: "Святъ, святъ, святъ
Господь Богъ Вседържитель, който бѣ, и който
9 е, и който ще бѫде." И когато животны-тѣ
приносятъ славѫ и почесть и благодареніе на
тогози който сѣди на прѣстолъ-тъ, и живѣе во
10 вѣкы вѣковъ, Двадесеть-тѣ и четыри старци
падатъ прѣдъ сѣднѫлый-тъ на прѣстолъ-тъ, и
ся покланятъ живущему во вѣкы вѣковъ, и по-
лагатъ вѣнцы-тѣ си прѣдъ прѣстолъ-тъ, и ка-
11 зуватъ: Достоинъ си, Господи, да пріимешь сла-
вѫ и почесть и силѫ; защото ты си създалъ
всичко, и чрѣзъ твоіѫ-тѫ волѭ сѫществува и
е създадено.

ГЛАВА 5.

1 И видѣхъ въ десницж-тж на сѣдящый-тъ
на прѣстолъ-тъ книгж написанж отъ вжтрѣ и
2 отъ вънъ, запечатанж съсъ седмь печата. И ви-
дѣхъ ангелъ крѣпъкъ че проповѣдуваше съ
гласъ голѣмъ: Кой е достоинъ да разгъне кни-
3 гж-тж и да развърже печати-тѣ й? И никой
не можаше нито на небе-то, нито на земіж-тж,
нито подъ земіж-тж, да разгъне книгж-тж, ни-
4 то да іж гледа. И азъ плакахъ много, защото
ся не намѣри никой достоинъ да разгъне и да
5 прочете книгж-тж, нито да іж гледа. И единъ
отъ старцы-тѣ казува ми: Не дѣй плака; ето
прѣвъзмогнж Львъ-тъ, който е отъ племе-то
Іудово, Корень-тъ Давидовъ, да разгъне кни-
гж-тж, и да развърже седмь-тѣ нейны печата.
6 И видѣхъ, и ето, въ срѣдъ прѣстолъ-тъ и че-
тыри-тѣ животны, и въ срѣдъ старцы-тѣ, Агне
стоеше като заклано, и имаше седмь рога, и
седмь очи, които сж седмь-тѣ духове Божіи
7 распроводени по всичкж-тж земіж. И дойде и
зѣ книгж-тж изъ десницж-тж на сѣдящій-тъ
8 на прѣстолъ-тъ. И когато зѣ книгж-тж, четы-
ри-тѣ животны, и двадесеть-тѣ и четыри стар-
ци паднжхж прѣдъ Агне-то, държаще всякой
китарж, и златны чашы пълны съ темянъ, кои-
9 то сж молитвы-тѣ на святыи-тѣ. И пѣжтъ но-
вж пѣснь, и казуватъ: Достоинъ си да земешь
книгж-тж, и да распечаташь печати-тѣ й; за-
щото си былъ закланъ, и искупилъ си ны Богу
съ кръвь-тж си, отъ всяко племе и языкъ и
10 народъ и родъ; И направилъ си ны Богу на-
шему царіе и священницы, и ще царувамы на
11 земіж-тж. И видѣхъ, и чухъ гласъ отъ много
ангелы около прѣстолъ-тъ и животны-тѣ и стар-
цы-тѣ; и число-то имъ бѣше тмы на тмы и ты-
12 сящи на тысящы. И казувахж съ гласъ голѣмъ:
Достойно е Агне-то заклано-то да земе силж,
и богатство, и прѣмудрость, и крѣпость, и по-
13 честь, и славж, и благословеніе. И всяко со-

зданіе което е на небе-то, и на земіѭ-тѫ, и подъ
земіѭ-тѫ, и колко-то сѫ въ море-то, и всичко
що е въ тѣхъ, чухъ че казувахѫ: На тогози
който сѣди на прѣстолъ-тъ, и на Агне-то *да*
бѫде благословеніе и почесть и слава и дьржа-
14 ва во вѣкы вѣковъ. И четыри-тѣ животны ка-
зувахѫ: Аминь; и двадесеть-тѣ и четыри стар-
ци паднѫхѫ и поклонихѫ ся тому който живѣе
во вѣкы вѣковъ.

ГЛАВА 6.

1 И видѣхъ когато отвори Агне-то единъ отъ
седмь-тѣ печата, и чухъ едно отъ четыри-тѣ
животны че говоряше, като съ гласъ отъ грьмъ:
2 Ела и виждь. И видѣхъ, и ето конь бѣлъ; и сѣ-
днѫлый-тъ на него имаше лѫкъ; и даде му ся
вѣнецъ, и излѣзе побѣждаѭщъ и да побѣди.
3 И когато отвори вторый-тъ печатъ, чухъ вто-
4 ро-то животно че казуваше: Ела и виждь. И
излѣзе другъ конь чьрвенъ; и на сѣднѫлый-тъ
на него даде ся да вдигне миръ-тъ отъ земіѭ-
тѫ, и да ся избіѭтъ единъ другый, и даде му
ся сабя голѣма.
5 И когато отвори третій-тъ печатъ, чухъ тре-
то-то животно че казуваше: Ела и виждь. И
видѣхъ, и ето конь черпъ, и сѣднѫлый-тъ на
6 него имаше кѫпоны въ рѫкѫ. И чухъ гласъ
отъ срѣдъ четыри-тѣ животны който казува-
ше: Една ока пшеница за динарь, и три окы
ечимыкъ за динарь; и масло-то и вино-то не
поврѣждай.
7 И когато отвори четвьртый-тъ печатъ, чухъ
гласъ отъ четвьрто-то животно че казуваше:
8 Ела и виждь. И видѣхъ, и ето конь блѣдъ, и
име-то на сѣдящій-тъ на него бѣше Смьрть,
и Адъ идяше слѣдъ него; и даде имъ ся власть
надъ четвьртѫ-тѫ часть на земіѭ-тѫ, да умьр-
твяватъ съсъ сабіѭ и съ гладъ и съсъ смьртъ
и съсъ звѣрове-тѣ земны.
9 И когато отвори петый-тъ печатъ, видѣхъ

подъ олтарь-тъ душы-тѣ на закланы-тѣ за сло-
во-то Божіе, и за свидѣтелство-то което упазихѫ.
10 И выкахѫ съ гласъ голѣмъ и казувахѫ: До ко-
га, Владыко святый и истинный, не сѫдишь и
не отмьстяваш кръвь-тѫ ни отъ живущы-тѣ
11 по земѭ-тѫ? И дадохѫ ся всякому бѣлы оде-
жды, и рече имъ ся да си починѫтъ още малко
врѣме доклѣ ся допълнятъ и сослужители-тѣ
имъ и братія-та имъ, които има да бѫдѫтъ у-
бити както и тѣ.
12 И видѣхъ когато отвори шестый-тъ печатъ,
и ето станѫ трусъ голѣмъ, и слънце-то станѫ
чьрно като врѣтище струнено, и луна-та станѫ
13 като кръвь. И звѣзды-тѣ небесны паднѫхѫ на
земѭ-тѫ, както смоковница-та мета незрѣлы-
тѣ си смокыни расклащана отъ силенъ вѣтръ.
14 И небе-то ся оттегли като книга която ся сви-
ва, и всяка планина и островъ повдигнѫхѫ ся
15 отъ мѣсто-то си. И царіе-тѣ земни, и голѣмци-
тѣ, и богати-тѣ, и тысящници-тѣ, и силни-
тѣ, и всякой робъ, и всякой свободенъ, скрыхѫ
ся въ пещеры-тѣ и въ канары-тѣ на планины-
16 тѣ, И казуватъ на планины-тѣ и на канары-тѣ:
Паднѣте върхъ насъ, и скрыйте ны отъ лице-
то на сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ, и отъ гнѣвъ-
17 тъ на Агне-то; Защото дойде голѣмый-тъ день
на неговый-тъ гнѣвъ; и кой може да устои?

ГЛАВА 7.

1 И слѣдъ това видѣхъ четыри ангелы че стое-
хѫ на четыри-тѣ ѫгъла на земѭ-тѫ, и държе-
хѫ четыри-тѣ вѣтрове земны, да не духа вѣтръ
по земѭ-тѫ, нито по море-то, нито на никое
2 дьрво. И видѣхъ другъ ангелъ че възлѣзе отъ
истокъ на слънце-то, който имаше печатъ на
Бога живаго; и извыка съ гласъ голѣмъ къмъ
четыри-тѣ ангела, на които бѣ дадено да по-
3 врѣдятъ земѭ-тѫ и море-то, И казуваше имъ:
Не поврѣждайте земѭ-тѫ, нито море-то, нито
дрьвя-та, доклѣ ударимъ печатъ на чела-та на

4 рабы-тѣ на Бога нашего. И чухъ число-то на
печатаны-тѣ, сто и четыридесеть и четыри ты-
сящи *бѣхѫ* печатани отъ всичкы-тѣ племена
5 на синове-тѣ Израилевы; Отъ племе-то Іудово,
дванадесеть тысящи печатани; отъ племе-то
Рувимово, дванадесеть тысящи печатани; отъ
племе-то Гадово, дванадесеть тысящи печатани;
6 Отъ племе-то Асирово, дванадесеть тысящи пе-
чатани; отъ племе-то Нефѳалимово, дванадесеть
тысящи печатани; отъ племе-то Манассіево,
7 дванадесеть тысящи печатани; Отъ племе-то
Симеоново, дванадесеть тысящи печатани; отъ
племе-то Левіево, дванадесеть тысящи печатани,
отъ племе-то Иесахарово, дванадесеть тысящи
8 печатани, Отъ племе-то Завулоново, дванадесеть
тысящи печатани; отъ племе-то Іосифово, два-
надесеть тысящи печатани; отъ племе-то Ве-
ніаминово, дванадесеть тысящи печатани.
9 Слѣдъ това видѣхъ, и ето народъ много, ко-
гото никой не можаше да изброи, отъ всичкы-
тѣ колѣна и племена и народы и языцы, които
стоехѫ прѣдъ прѣстолъ-тъ и прѣдъ Агне-то,
облѣчени въ бѣлы дрехы, и държехѫ финиковы
10 *вѣйкы* въ рѫцѣ, И выкахѫ съ голѣмъ гласъ и
казувахѫ: Спасеніе Богу нашему който сѣди
11 на прѣстолъ-тъ, *спасеніе* и на Агне-то. И всич-
кы-тѣ ангели стоехѫ около прѣстолъ-тъ и *около*
старцы-тѣ и четыри-тѣ животны, и паднѫхѫ
на лице прѣдъ прѣстола, та ся поклонихѫ Бо-
12 гу, И казувахѫ: Аминь; благословеніе, и слава,
и прѣмудрость, и благодареніе, и почесть, и си-
ла, и крѣпость, Богу нашему въ вѣкы вѣковъ,
13 Аминь. И отговори единъ отъ старцы-тѣ, та
ми каза: Тѣзи облѣчени-тѣ въ бѣлы-тѣ дре-
14 хы, кои сѫ, и отъ кѫдѣ сѫ дошли? И рѣкохъ
му: Господине, ты знаешь. И рече ми: Тѣ сѫ
които идѫтъ отъ голѣмѫ-тѫ скърбь; и опрахѫ
дрехы-тѣ си, още избѣлихѫ дрехы-тѣ си въ
15 кръвь-тѫ на Агне-то. За това сѫ прѣдъ прѣ-
столъ-тъ Божій, и служатъ нему день и нощь
въ неговый-тъ храмъ; и сѣдящій-тъ на прѣ-

16 столъ-тъ ще ся всели въ нихъ. Нѣма да огладнѣіатъ вече, нито да ожеднѣіатъ вече, нито ще
17 гы удари слънце-то, нито нѣкой пекъ; Защото Агне-то което е посрѣдъ прѣстолъ-тъ ще гы упасе, и ще гы заведе на живы изворы отъ воды, и ще обърше Богъ всякѫ сълзѫ отъ очи-тѣ имъ.

ГЛАВА 8.

1 И когато отвори седмый-тъ печатъ, мълчаніе
2 быде на небе-то колкото до половинъ часъ. И видѣхъ седмь-тѣ ангелы, които стоехѫ прѣдъ
3 Бога, и дадохѫ имъ ся седмь трѫбы. И дойде другъ ангелъ, та застанѫ при олтарь-тъ, и държеше златнѫ кадилницѫ; и даде ся нему темянъ много, да принесе съ молитвы-тѣ на вси-тѣ святыи, надъ златный-тъ олтарь, който бѣ
4 прѣдъ прѣстолъ-тъ. И възлѣзе прѣдъ Бога дымъ-тъ кадилный съ молитвы-тѣ на святыи-
5 тѣ отъ рѫкѫ-тѫ на ангела. И зѣ ангелъ-тъ кадилницѫ-тѫ, и напълни іѫ отъ огнь-тъ на олтарь-тъ, и хвърли на земіѫ-тѫ; и станѫхѫ гласове и гръмове и свѣткавицы и трусъ.
6 И седмь-тѣ ангели които държехѫ седмь-тѣ
7 трѫбы, приготвихѫ ся да затрѫбятъ. И первый-тъ ангелъ затрѫби, и станѫ градъ и огнь размѣсенъ съ кръвь, и паднѫхѫ на земіѫ-тѫ; и третя-та часть отъ дрьвя-та изгорѣхѫ, и всяка трѣва зелена изгорѣ.
8 И вторый-тъ ангелъ затрѫби, и *нѣщо* като планина голѣма която съ огнь горѣше хвърли ся въ море-то; и третя-та часть на море-то
9 станѫ кръвь, Та измрѣ третя-та часть на одушевленны-тѣ созданія които бѣхѫ въ море-то; и третя-та часть на кораби-тѣ ся погуби.
10 И третій-тъ ангелъ затрѫби, и паднѫ отъ небе-то звѣзда голѣма която горѣше като свѣщь, и паднѫ връхъ третіѫ-тѫ часть на рѣкы-тѣ, и
11 върхъ изворы-тѣ водны. А име-то на звѣздѫ-тѫ ся казува Пелынь; и станѫ третя-та часть на воды-тѣ пелынь, и много человѣци измрѣхѫ отъ воды-тѣ, защото ся вгорчихѫ.

12 И четвъртый-тъ ангелъ затрѫби, и удари
ся третя-та часть на слънце-то, и третя-та
часть на лунѫ-тѫ, и третя-та часть на звѣзды-
тѣ, щото да потьмнѣе третя-та имъ часть, и
третя-та часть на день-тъ да не свѣти, така
13 и на нощь-тѫ. И видѣхъ, и чухъ единъ ангелъ
който лѣтѣше по срѣдъ небе-то и говоряше съ
голѣмъ гласъ: Горко, горко, горко на тѣзи
които живѣѭтъ на земіѭ-тѫ, за останѫлы-тѣ
гласове отъ трѫбы-тѣ на трима-та ангелы, кои-
то има да затрѫбятъ!

ГЛАВА 9.

1 И петый-тъ ангелъ затрѫби, и видѣхъ че
паднѫ на земіѭ-тѫ звѣзда отъ небе-то, и даде
й ся ключь-тъ отъ пропасть-тѫ на безднѫ-тѫ.
2 И отвори пропасть-тѫ на безднѫ-тѫ; и въз-
лѣзе дымъ отъ пропасть-тѫ, като дымъ отъ го-
лѣмѫ пещь; и потьмнѣ слънце-то и въздухъ-
3 тъ отъ дымъ-тъ на пропасть-тѫ. И отъ дымъ-
тъ излѣзохѫ скакалци по земіѭ-тѫ, и даде имъ
ся власть, както иматъ власть скорпіи-тѣ зем-
4 ны; И рече имъ ся да не поврѣдятъ трѣвѫ-тѫ
на земіѭ-тѫ, нито нѣкой злакъ, нито нѣкое
дърво, но тъкмо человѣцы-тѣ които нѣматъ
5 печатъ-тъ Божій на чела-та си. И даде имъ ся
да гы не убиватъ, но да гы мѫчатъ петь мѣ-
сеца, и тѣхна-та мѫка бѣше като мѫка отъ
6 скорпіѭ, кога ожили человѣка. И прѣзъ оныя
дни ще потърсятъ человѣци-тѣ смьрть-тѫ, и
нѣма да ѭ намѣрятъ; и ще пожелаѭтъ да у-
7 мрѫтъ, и смьрть-та ще бѣга отъ тѣхъ. И по-
добіе-то на скакалцы-тѣ бѣ както на коніе
приготвены за бой; и на главы-тѣ имъ имаше
като вѣнци подобни на злато, и лица-та имъ
8 като человѣчески лица. А космы имахѫ като
космы-тѣ на жены-тѣ, и зѫби-тѣ имъ бѣхѫ
9 като на львове; Още имахѫ брони, както бро-
ни желѣзны; и гласъ-тъ на крыла-та имъ бѣ
като гласъ отъ колѣсницы, съ много коніе ко-

10 га тичатъ на бой; Имахѫ и опашкы подобны
на скорпіины, и жилá имахѫ на опашкы-тѣ си;
и власть-та имъ бѣ да врѣдятъ человѣцы-тѣ
11 петь мѣсеца. И надъ себе си имахѫ царь, ан-
гелъ-тъ на безднѫ-тѫ, който по Еврейскы ся
казува Аваддонъ, а на Еллинскый языкъ има и-
12 ме Аполліонъ. Едно-то горко минѫ, ето, двѣ
горкы още идѫтъ слѣдъ това.
13 И шестый-тъ ангелъ затрѫби, и чухъ единъ
гласъ отъ четыри-тѣ рогове на златный-тъ ол-
14 тарь прѣдъ Бога, Че казуваше на шестый-тъ
ангелъ, що имаше трѫбѫ-тѫ: Развьржи четы-
ри-тѣ ангелы вързаны-тѣ при голѣмѫ-тѫ рѣ-
15 кѫ Евфратъ. И развьрзани быхѫ четыри-тѣ
ангели, приготвени-тѣ за часъ-тъ и день-тъ и
мѣсецъ-тъ и годинѫ тѫ, да убіѭтъ третіѭ-тѫ
16 часть отъ человѣцы-тѣ. И число-то на войны-
тѣ конницы бѣше двѣстѣ миліона: и чухъ чи-
17 сло-то имъ. И така видѣхъ коніе-тѣ въ видѣ-
ніе, и възсѣднѫлы-тѣ на тѣхъ че имахѫ бро-
ни огнени, и іациноовы, и жупелны; и гла-
вы-тѣ на коніе-тѣ бѣхѫ като главы на льво-
ве, и изъ уста-та имъ излѣзуваше огнь и дымъ
18 и жупелъ. И отъ тѣзи три-тѣ, отъ огнь-тъ, и
отъ дымъ-тъ, и отъ жупелъ-тъ, що излѣзува-
хѫ изъ устя-та имъ, убити быхѫ третя-та часть
19 отъ человѣцы-тѣ. Защото сила-та имъ бѣ
въ уста-та имъ и въ опашкы-тѣ имъ, понеже о-
пашкы-тѣ имъ бѣхѫ подобны на зміи, и имахѫ
20 главы, и съ тѣхъ повреждавахѫ. И останѫли-тѣ
отъ человѣцы-тѣ които не быхѫ убити отъ тѣ-
зи язвы, не ся нито покаяхѫ отъ работы-тѣ на
рѫцѣ-тѣ си, да ся не кланятъ веке на бѣсове-тѣ
и на златны-тѣ и сребьрны-тѣ и мѣдны-тѣ и
каменны-тѣ и дьрвены-тѣ идолы, които нито да
гледатъ можѫтъ, нито да чуѭтъ, нито да хо-
21 дятъ; И не ся покаяхѫ нито отъ убійства-та
си, нито отъ чародѣянія-та си, нито отъ блуд-
ства-та си, нито отъ кражбы-тѣ си.

ГЛАВА 10.

1 И видѣхъ другъ ангелъ крѣпъкъ който слазяше отъ небе-то, облѣченъ въ облакъ; и на
главѫ-тѫ *му* дѫга; и лице-то му като слънце,
2 и нозѣ-тѣ му като стълпове огненни; И имаше въ рѫкѫ-тѫ си книжкѫ разгънѫтѫ; и тури
деснѫ-тѫ си ногѫ на море-то, а лѣвѫ-тѫ на зе-
3 мiѭ-тѫ, Та извыка съ голѣмъ гласъ както рыкае
лъвъ; и когато извыка *той,* седмь-тѣ гръмове
4 проговорихѫ свои-тѣ си гласове; И когато изговорихѫ седмь-тѣ гръмове свои-тѣ си гласове,
щѣхъ да пишѫ; и чухъ гласъ отъ небе-то,
който ми казуваше: Запечатай това което изговорихѫ седмь-тѣ гръмове, и недѣй го писа.
5 И ангелъ-тъ когото видѣхъ че стояше на море-то и на земiѭ-тѫ, дигнѫ рѫкѫ-тѫ си на не-
6 бе-то, И заклѣ ся въ Живущаго во вѣкы вѣковъ, който е създалъ небе-то и каквото е въ
него, и земiѭ-тѫ и каквото е на неiѭ, и море-то
и каквото е въ него, че не ще да има вече
7 врѣме; Но въ дни-тѣ на гласъ-тъ на седмый-тъ ангелъ, когато затрѫби, тогази ще ся извърши тайна-та Божiя, както благовѣсти на
свои-тѣ рабы пророцы-тѣ.
8 И гласъ-тъ който чухъ отъ небе-то, пакъ
говоряше съ мене, и думаше: Иди, земи разгънѫтѫ-тѫ книжкѫ въ рѫкѫ-тѫ на ангелъ-тъ,
9 който стои на море-то и на земiѭ-тѫ. И отидохъ при ангелъ-тъ та му казахъ: Дай ми
книжкѫ-тѫ. И казува ми: Земи та iѭ изѣждь;
и ще бѫде горчива въ коремъ-тъ ти, но въ у-
10 ста-та ти ще бѫде сладка като медъ. И зѣхъ
книжкѫ-тѫ отъ рѫкѫ-тѫ на ангела, та iѭ изѣдохъ: и бѣше въ уста-та ми сладка като
медъ; и като iѭ изѣдохъ, вгорчи ся коремъ-тъ
11 ми. И казува ми: Трѣбува пакъ да пророкувашь за народы и племена и языцы и царiе
много.

ГЛАВА 11.

1 И даде ми ся тръсть като тояга; и ангелъ-
тъ стояше и казуваше: Стани та измѣри
храмъ-тъ Божій, и олтарь-тъ, и тѣзи които ся
2 кланятъ въ него; Но дворъ-тъ който е извънъ
храмъ-тъ, остави вънъ, и недѣй го измѣрва,
защото е даденъ на язычницы-тѣ, и святый-
тъ градъ ще тъпчжтъ четыридесеть и два мѣ-
3 сеца. И ще дамъ на двамина-та мои свидѣте-
ли да пророкуватъ тысящѫ и двѣстѣ и шест-
4 десеть дни, облѣчени во врѣтища. Тѣ сѫ двѣ-
тѣ маслины и два-та свѣтилника, които сто-
5 ятъ прѣдъ Бога, *Господа* на землѭ-тѫ. И ако
ище нѣкой да гы повредии, излѣзува огнь изъ
уста-та имъ, та изяда врагове-тѣ имъ; и ако
ище нѣкой да гы поврѣди, така трѣбува да
6 бѫде убитъ той. Тѣ иматъ власть да заклю-
чатъ небе-то, да не вали дъждь во врѣме-то на
тѣхно-то пророкуваніе; и иматъ власть надъ
воды-тѣ, да гы прѣвращатъ на кръвь, и да по-
разятъ землѭ-тѫ съсъ всякѫ язвѫ колкото пѫ-
7 ти бы поискали. И когато свършатъ свидѣтел-
ство-то си, звѣрь-тъ който възлѣзва отъ без-
днѫ-тѫ ще направи бой съ тѣхъ, и ще гы по-
8 бѣди и ще гы убіе. И трупове-тѣ имъ *ще
лежатъ* по улицы-тѣ на голѣмый-тъ градъ,
който духовно ся нарича Содомъ и Египетъ,
9 дѣто и Господь нашъ бы распнжтъ; И *множи-
на* отъ народы-тѣ и племена-та и языцы-тѣ и
колѣна-та ще гледатъ трупове-тѣ имъ три де-
на и половина, и не ще да оставятъ да ся по-
10 ложатъ трупове-тѣ имъ въ гробове. И жите-
ли-тѣ на землѭ-тѫ ще ся възрадуватъ за тѣхъ,
и ще ся възвеселятъ; и дарове единъ на другъ
ще си проводятъ, защото тѣзи двама-та про-
11 роци мѫчихѫ жители-тѣ на землѭ-тѫ. И слѣдъ
три-тѣ дена и половина, влѣзе въ тѣхъ духъ
на животъ отъ Бога; и ся исправихѫ на но-
зѣ-тѣ си, и страхъ голѣмъ нападнѫ връхъ о-
12 нѣзи които гы гледахѫ. И чухѫ гласъ голѣмъ

отъ небе-то който имъ казуваше: Въздѣзте
тука. И възлѣзохѫ на небе-то въ облакъ, и
13 видѣхѫ гы врагове-тѣ имъ. И тозь часъ ста-
нѫ трусъ голѣмъ, и паднѫ десета-та часть на
градъ-тъ, та измрѣхѫ въ тойзи трусъ седмь
тысящи души человѣци; и останѫли-тѣ ся у-
плашихѫ и въздадохѫ славѫ на Бога небеснаго.
14 Второ-то горко прѣминѫ; ето иде скоро и тре-
то-то горко.
15 И седмый-тъ ангелъ затрѫби, и станѫхѫ
гласове голѣми на небе-то, които казувахѫ:
Царства-та свѣтовны станѫхѫ *царства* на Го-
спода нашего и на Христа неговъ, и ще ца-
16 рува во вѣкы вѣковъ. И двадесеть-тѣ и че-
тыри старци, които сѣдѣхѫ прѣдъ Бога на
прѣстолы-тѣ си, паднѫхѫ на лица-та си и по-
17 клонихѫ ся Богу, И думахѫ: Благодаримъ ти,
Господи Боже Вседьржителю, който си, който
си былъ и който ще бѫдешь, защото си прі-
ялъ голѣмѫ-тѫ си силѫ, и воцарилъ си ся.
18 И язычници-тѣ ся разгнѣвахѫ, и дойде твой-
тъ гнѣвъ, и врѣме-то на мьртвы-тѣ, да ся сѫ-
дятъ, и да дадешь заплатѫ-тѫ на твои-тѣ ра-
бы пророцы-тѣ, и на святыи-тѣ, и на онѣзи
които ся боятъ отъ име-то ти, малы и голѣ-
мы, и да погубишь губители-тѣ на земѧ-тѫ.
19 И отвори ся храмъ-тъ Господень на небе-
то, и яви ся ковчегъ-тъ на неговый-тъ за-
вѣтъ въ храмъ-тъ му; и станѫхѫ свѣткавицы,
и гласове, и грьмове, и трусъ, и градъ голѣмъ.

ГЛАВА 12.

1 И знаменіе голѣмо ся яви на небе-то; же-
на облѣчена въ слънце-то, и луна-та подъ но-
зѣ-тѣ й, и на главѫ-тѫ й вѣнецъ отъ двана-
2 десеть звѣзды. И тя бѣ непразна, и выкаше
3 отъ болѣзни, и начаше ся да роди. И яви ся
друго знаменіе на небе-то, и ето змѣй голѣмъ
чьрвенъ, който имаше седмь главы и десеть
4 рога; и на главы-тѣ му седмь короны; И о-

пашка-та му влачаше третіѭ-тѫ часть отъ
звѣзды-тѣ небесны, и хвърли гы на земіѭ-тѫ,
и змѣй-тъ ся спрѣ прѣдъ женѫ-тѫ, която щѣ-
ше да роди, за да изѣде чадо-то й щомъ роди.
5 И роди дѣте мѫжко, което ще управява всп-тѣ
народы съ жезлъ желѣзенъ, и нейно-то чадо
бы грабнѫто *и занесено* при Бога и при негр-
6 вый-тъ прѣстолъ. И жена-та побѣгнѫ въ пу-
стыніѭ-тѫ, дѣто имаше приготвено отъ Бога
мѣсто, да іѫ хранятъ тамо тысящѫ и двѣстѣ и
шестдесеть дни.
7 И станѫ бой на небе-то; Михаилъ и анге-
ли-тѣ негови бихѫ ся противу змѣй-тъ; и
8 змѣй-тъ ся би и ангели-тѣ неговы, И не надви-
вихѫ, нито ся намѣри вече за тѣхъ мѣсто по
9 небе-то. И свалень бы голѣмый-тъ змѣй, ста-
ровремённа-та онази змія, която ся нарича
Діаволъ и Сатана, който льсти всичкѫ вселен-
нѫіѫ, свалень бы на земіѭ-тѫ, свалени быхѫ
10 и ангели-тѣ негови съ него наедно. И чухъ
гласъ голѣмъ който говоряше на небеса: Сега
быде спасеніе-то и сила-та и царство-то на
Бога нашего, и власть-та на Христа неговъ;
защото низвринѫтъ бы клеветникъ-тъ на на-
ши-тѣ братія, който гы клеветѣше день и нощь
11 прѣдъ Бога нашего. И тѣ го побѣдихѫ съ
кръвь-тѫ на Агне-то, и съсъ слово-то на свое-
то свидѣтелство; и не възлюбихѫ живота-тъ
12 си до смърть. Заради това веселѣте ся, небеса,
и *вы* които живѣете въ тѣхъ. Горко вамъ които
живѣете на земіѭ-тѫ и на море-то, защото
слѣзе діаволъ-тъ у васъ много разяренъ, поне-
13 же знае че малко врѣме има. И като видѣ
змѣй-тъ че бы свалень на земіѭ-тѫ, погнѫ женѫ-
14 тѫ, която бѣ родила мѫжко-то дѣте. И дадохѫ
ся на женѫ-тѫ двѣ крылѣ на голѣмъ орелъ да
лѣти въ пустыніѭ-тѫ на мѣсто-то си, тамо дѣ-
то іѫ хранятъ врѣме и врѣмена и половинъ врѣ-
15 ме, *потулена* отъ лице-то на змѣй-тъ. И испу-
сна змѣй-тъ слѣдъ женѫ-тѫ изъ уста-та си водѫ
16 като рѣкѫ, да стори да іѫ повлѣче рѣка-та. И

помогнѫ земѧ-та на женѫ-тѫ, и отвори земѧ-
та уста-та си и погълнѫ рѣкѫ-тѫ която бѣ
17 испуснѫлъ змѣй-тъ изъ уста-та си. И про-
гнѣва ся змѣй-тъ върхъ женѫ-тѫ, и отиде да
направи бой съ останѫлы-тѣ отъ нейно-то сѣ-
ме, които пазятъ заповѣди-тѣ Божіи, и иматъ
свидѣтелство-то Іисусъ Христово.

ГЛАВА 13.

1 И застанѫхъ на пѣсъкъ-тъ морскый, и ви-
дѣхъ звѣрь който възлѣзуваше отъ море-то,
който имаше седмь главы и десеть рога; и на
рогове-тѣ му десеть короны, и на главы-тѣ му
2 имена богохулны. И звѣрь-тъ когото видѣхъ
приличаше на рысъ, и крака-та му бѣхѫ като
на мечкѫ, и уста-та му като уста на львъ; и
змѣй-тъ даде нему силѫ-тѫ си, и прѣстолъ-тъ
3 си, и власть голѣмѫ. И видѣхъ еднѫ отъ гла-
вы-тѣ му като раненѫ смъртно; и смъртоно-
сна-та негова рана оздравѣ; и почуди ся всич-
ка-та земя на слѣдъ звѣрь-тъ; и поклонихѫ
ся на змѣй-тъ, който даде на звѣрь-тъ власть;
4 И поклонихѫ ся на звѣрь-тъ, и думахѫ: Кой
е подобенъ на звѣрь-тъ? Кой може да ся бо-
5 ри съ него? И дадохѫ му ся уста да говорятъ
гордѣливо и богохулно; даде му ся още власть
да направи *каквото ще* четыридесеть и два мѣ-
6 сеца. И отвори уста-та си на хулы върхъ Бо-
га, да хули име-то му, и жилище-то му, и тѣзи
7 които живѣѭтъ на небеса. И даде му ся да
направи бой съсъ святыи-тѣ, и да гы побѣди,
и даде му си власть надъ всяко племе и языкъ
8 и народъ. И ще му ся поклонятъ всичкы що
живѣѭтъ на земѭ-тѫ, на които имена-та не
сѫ написаны въ книгѫ-тѫ на животъ-тъ, на
9 закланое-то отъ създаніе міра Агне. Който има
10 ухо, нека слуша. Който заводи въ робство,
въ робство ще отиде; който убіе съ ножь, той
трѣбува отъ ножь убитъ да бѫде. Тука е тър-
пѣніе-то и вѣра-та на святыи-тѣ.

11 И видѣхъ другъ звѣрь който възлѣзуваше
отъ земіѭ-тѫ, и имаше два рога подобны на
12 агнешкы, и говоряще като змѣй; И дѣйству-
ваше съсъ всичкѫ-тѫ власть на първый-тъ
звѣрь прѣдъ него, и стори *щото* земѭ-та и
живущи-тѣ на неѭ да ся поклонятъ на пър-
вый-тъ звѣрь, на когото смъртоносна-та рана
13 бѣ оздравѣла. И правяше знаменія голѣмы, що-
то направи и огнь да слѣзва отъ небе-то на
14 земіѭ-тѫ прѣдъ человѣцы-тѣ. И льстяше жи-
вущы-тѣ на земіѭ-тѫ, поради знаменія-та кои-
то му ся дадохѫ да направи прѣдъ звѣрь-тъ, и го-
воряше на живущы-тѣ по земіѭ-тѫ да направятъ
образъ на звѣрь-тъ, който имаше ранѫ-тѫ отъ
15 ножь, и оживѣ. И даде му ся да даде духъ
на образъ-тъ звѣровъ, така що да продума о-
бразъ-тъ звѣровъ, и да стори щото които ся
не поклонятъ на звѣровый-тъ образъ, да бѫ-
16 дѫтъ убити. И струваше всичкы-тѣ, малкы и го-
лѣмы, богаты и сиромасы, и свободны и рабы,
да пріимѫтъ бѣлѣгъ на деснѫ-тѫ си рѫкѫ, или
17 на чела-та си. И да не може никой да купи
или да продаде, освѣнь който има бѣлѣгъ-тъ,
или име-то звѣрово, или число-то на негово-то,
18 име. Тука е мудрость-та; който има умъ нека
смѣтне число-то на звѣрь-тъ, защото е число
на человѣкъ, и число-то му *е* шестстотинъ и
шестдесеть и шесть.

ГЛАВА 14.

1 И видѣхъ, и ето Агне стояше на горѫ-тѫ
Сіонъ, и съ него сто и четыридесеть и четыри
тысящы, които имахѫ име-то на неговый-тъ
2 Отецъ написано на чела-та си. И чухъ гласъ
отъ небе-то като гласъ на много воды, и като
гласъ на гръмъ голѣмъ; и чухъ гласъ на свир-
3 цы, които свиряхѫ съ китары-тѣ си. И пѣяхѫ
като новѫ пѣснь прѣдъ прѣстолъ-тъ, и прѣдъ
четыри-тѣ животны и старцы-тѣ; и никой не
можаше да научи пѣснь-тѫ, тъкмо сто и четы-

ридесеть и четыри-тѣ тысящи, искупены-тѣ
4 отъ земія-тѫ. Тѣ сѫ които ся не оскверних
съ жены; защото дѣвственници сѫ; тѣ сѫ
които слѣдуватъ Агне-то кѫдѣто и да иде; тѣ сѫ
искупени отъ человѣцы-тѣ, начаткы Богу и на
5 Агне-то. И въ уста-та имъ лъсть не ся намѣри;
защото сѫ непорочни прѣдъ прѣстолъ-тъ Божій.
6 И видѣхъ другъ ангелъ че лѣтѣше посрѣдъ
небе-то, който имаше вѣчно-то благовѣстіе, да
проповѣда на живущы-тѣ по земія-тѫ, и на
7 всяко колѣно и племе и языкъ и народъ, И
казуваше съ гласъ голѣмъ: Убойте ся отъ Бо-
га, и въздайте нему славѫ, защото дойде часъ-
тъ на неговый-тъ сѫдъ; и поклонѣте ся тому
който е направилъ небе-то и земія-тѫ и море-
то и изворы-тѣ на воды-тѣ.
8 И другъ ангелъ идяше слѣдъ *него* и казува-
ше: Падна, падна Вавилонъ, градъ-тъ голѣ-
мый; защото отъ вино-то на ярость-тѫ на
свое-то блудодѣяніе напои всичкы-тѣ народы.
9 И третій ангелъ идяше слѣдъ тѣхъ, и казува-
ше съ гласъ голѣмъ; Който ся кланя на звѣрь-
тъ и на образъ-тъ неговъ, и зема бѣлѣгъ на
10 чело-то си или на рѫкѫ-тѫ си, Той ще піе
отъ вино-то на Божіѭ-тѫ ярость, налѣяно-то
чисто въ чашѫ-тѫ на гнѣвъ-тъ му; и ще бѫ-
де мѫченъ съ огнь и съ жупелъ прѣдъ святы-
11 тѣ ангелы и прѣдъ Агне-то. И дымъ-тъ на
тѣхно-то мѫченіе възлѣзува во вѣкы вѣковъ,
и нѣматъ отдъхновеніе ни день ни нощь тѣзи
които ся кланятъ на звѣрь-тъ и на образъ-тъ
неговъ, и който пріима бѣлѣгъ-тъ на негово-
12 то име. Тука е търпѣніе-то на святыи-тѣ; ту-
ка сѫ тѣзи които пазятъ заповѣди-тѣ Божіи и
вѣрѫ-тѫ Іисусовѫ.
13 И чухъ гласъ отъ небе-то който ми казу-
ваше: Пиши: Блажени мъртви-тѣ които уми-
ратъ отъ нынѣ въ Господа. Ей, казува Духъ-
тъ, да си починиѫтъ отъ трудове-тѣ си, и дѣ-
ла-та имъ ходятъ слѣдъ тѣхъ.
14 И видѣхъ, и его облакъ бѣлъ, и на облакъ-

тъ сѣдѣше единъ подобенъ Сыну человѣческо-
му, и имаше на главѫ-тѫ си златенъ вѣнецъ
15 и въ рѫкѫ-тѫ си сърпъ остръ. И другъ ан-
гелъ излѣзе изъ храмъ-тъ, и викаше съ го-
лѣмъ гласъ на тогози, който сѣдѣше на облакъ-
тъ: Простри сърпъ-тъ си и жъни; защото
дойде ти часъ-тъ да жънешь, понеже изсъхнѫ
16 жътвѫ-тѫ земна. И онзи който сѣдѣше на о-
блакъ-тъ, положи сърпъ-тъ си на земіѭ-тѫ, и
пожьнята бы земя-та.
17 И другъ ангелъ излѣзе изъ храмъ-тъ който
е на небе-то, и държаше и той сърпъ остръ.
18 И другъ ангелъ излѣзе изъ олтаръ-тъ, който
имаше власть надъ огнь-тъ, и извыка съ викъ
голѣмъ на тогози който имаше острый-тъ
сърпъ, и каза: Простри острый-тъ си сърпъ,
и обери гроздове-тѣ на земно-то лозіе, защото
19 узрѣя вече гроздіе-то му. И положи ангелъ-тъ
сърпъ-тъ си на земіѭ-тѫ, и обра лозіе-то зе-
мно, и хвърли *обрано-то* въ голѣмый-тъ жлебъ
20 на Божіѭ-тѫ ярость. И истѫпкинъ бы жлебъ-
тъ вънъ отъ градъ-тъ, и потече кръвь изъ
жлебъ-тъ дори до уздытѣ на коніе-тѣ, въ раз-
стояніе на тысящѫ и шестстотинъ стадіи.

ГЛАВА 15.

1 И видѣхъ друго знаменіе на небе-то голѣмо
и чудно, седмь ангелы, които държахѫ седмь-
тѣ послѣдни язвы, защото въ тѣхъ ся свърши
2 Божіѩ-та ярость. И видѣхъ като море стъклено
размѣсено съ огнь; и тѣзи които бѣхѫ побѣ-
дили звѣръ-тъ, и образъ-тъ неговъ, и бѣлѣгъ-
тъ неговъ, и число-то на негово-то име, че стое-
хѫ на стъклено-то море, и държехѫ китары Бо-
3 жіи, И пѣяхѫ пѣснь-тѫ на Моисея Божій-тъ
рабъ и пѣснь-тѫ на Агне-то, и казувахѫ: Ве-
лики и чудни сѫ твои-тѣ дѣла, Господи Боже
Вседържителю; праведни и истинни сѫ твои-
4 тѣ пѫтища, Царю на святии-тѣ. Кой нѣма да
ся убои отъ тебе, Господи, и да прослави твое-

то име? защото само ты си святъ; защото всич-
тѣ племена ще дойдѫтъ и ще ся поклонятъ
прѣдъ тебе, защото ся явихѫ твои-тѣ праве-
дны сѫдбы.
5 И слѣдъ това видѣхъ, и ето на небе-то ся
отвори храмъ-тъ на скиніѭ-тѫ на свидѣтел-
6 ство-то; И излѣзохѫ изъ храмъ-тъ седмь-тѣ
Ангели, които държехѫ седмь-тѣ язвы, облѣче-
ни въ чисты и свѣтлы лѣнены *дрехы*, и прѣ-
7 пасани прѣзъ грѫды-тѣ съсъ златны поясы. И
едно отъ четыри-тѣ животны даде на седмь-
тѣ ангелы седмь златны чашы, пълны съ я-
8 рость отъ Бога живущаго въ вѣкы вѣковъ. И
напълни ся храмъ-тъ съ дымъ отъ славѫ-тѫ
Божіѭ, и отъ силѫ-тѫ неговѫ; и никой не
можаше да влѣзе въ храмъ-тъ, доклѣ ся не свър-
шатъ седмь-тѣ язвы на седмь-тѣ ангелы.

ГЛАВА 16.

1 И чухъ изъ храмъ-тъ гласъ голѣмъ който
казуваше на седмь-тѣ ангелы: Идѣте та излѣй-
те на земіѭ-тѫ чашы-тѣ на Божіѭ-тѫ ярость.
2 И отиде първый-тъ та излѣ чашѫ-тѫ си на
земіѭ-тѫ, и станѫ струпъ зълъ и лютъ на о-
нѣзи человѣцы които имахѫ бѣлѣгъ-тъ на
звѣрь-тъ, и на онѣзи които ся кланяхѫ на не-
говый-тъ образъ.
3 И вторый-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си въ мо-
ре-то, и станѫ кръвь както на мъртвецъ, и вся-
ка жива душа въ море-то умрѣ.
4 И третій-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си въ рѣ-
кы-тѣ и въ изворы-тѣ водны, и станѫхѫ кръвь.
5 И чухъ ангелъ-тъ на воды-тѣ че казуваше: Пра-
веденъ си, Господи, който си, и който си былъ,
и който си святъ, защото си това отсѫдилъ;
6 Понеже кръвь на святыи и на пророцы пролѣ-
хѫ, и кръвь имъ си далъ да піѭтъ; защото
7 сѫ достойни *за това*. И чухъ другъ *ангелъ* отъ
олтарь-тъ че казуваше: Ей, Господи Боже Все-
държителю, истинны и праведны сѫ твои-тѣ
сѫдбы.

8 И четвъртый-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си на
слънце-то, и даде му ся да жеже человѣцы-тѣ
9 съ огнь. И опекохѫ ся человѣци-тѣ отъ голѣ-
мѫ жегѫ, и похулихѫ име-то на Бога който
има власть надъ тѣзи язвы; и не ся покаяхѫ
да въздадѫтъ славѫ нему.
10 И петый-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си върхъ
прѣстолъ-тъ на звѣрь-тъ; и станѫ царство-то
му потьмнѣло; и дъвчахѫ языцы-тѣ си отъ
11 болѣжь; И похулихѫ Бога небесняго за болѣ-
жи-тѣ си и за струпы-тѣ си, и не ся покаяхѫ
отъ дѣла-та си.
12 И шестый-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си върхъ
голѣмѫ-тѫ рѣкѫ Евфратъ; и прѣсъхнѫ вода-
та й, за да ся приготви пѫть-тъ на царіе-тѣ,
13 които сѫ отъ истокъ на слънце-то. И видѣхъ
три нечисты духове подобны на жабы, и *тѣ
излѣзвахѫ* изъ уста-та на змѣй-тъ, и изъ уста-
та на звѣрь-тъ, и изъ уста-та на лъжовный-тъ
14 пророкъ: Защото сѫ духове бѣсовскы, които
правятъ знаменія, и които ходятъ при царіе-
тѣ на земіѧ-тѫ и на всичкѫ вселеннѫѭ, да гы
съберѫтъ за бой-тъ въ голѣмый-тъ онзи день
15 на Бога Вседържителя. (Кто идѫ както кралецъ.
Блаженъ който бди, и варди дрехы-тѣ си да не
16 ходи голъ, да гледатъ срамотѫ-тѫ му.) И съ-
бра гы на мѣсто-то нарицаемо по Еврейскы
Армагеддонъ.
17 И седмый-тъ ангелъ излѣ чашѫ-тѫ си на
въздухъ-тъ, и излѣзе гласъ голѣмъ изъ храмъ-
тъ небесенъ, отъ прѣстолъ-тъ, който казуваше:
18 Свърши ся. И быдохѫ гласове, и гръмове и
свѣткавицы, и станѫ трусъ голѣмъ, какъвто
не е былъ отъ какъ сѫществуватъ человѣци-
тѣ на земіѧ-тѫ, такъвъ трусъ, толкозъ голѣмъ.
19 И раздѣли ся великый-тъ градъ на три части,
и градове-тѣ языческы паднѫхѫ. И великый
Вавилонъ ся помянѫ прѣдъ Бога, да му даде
чашѫ-тѫ на вино-то отъ ярость тѫ на гнѣвъ-
20 тъ си. И всякой островъ исчезнѫ, и планины-
21 тѣ ся не намѣрихѫ, И градъ голѣмъ до единъ

таланть *тежъкъ* падаше отъ небе-то върхъ че-
ловѣцы-тѣ; и похулихж человѣци-тѣ Бога за-
радъ язвж-тж на градъ-тъ; защото язва-та отъ
него бѣ много голѣма.

ГЛАВА 17.

1 И дойде единъ отъ седмь-тѣ ангелы, който
държехж седмь-тѣ чашы, та поговори съ мене
и каза ми: Ела, ще ти покажж сждбж-тж на
голѣмж-тж блудницж, която сѣди на много-то
2 воды, Съ коіато блудствовахж царіе-тѣ земни,
и опихж ся жители-тѣ на земіж-тж отъ вино-
3 то на нейно-то блудодѣяніе. И заведе мя ду-
хомъ въ пустынж; и видѣхъ женж сѣдящж на
чьрвенъ звѣрь, пъленъ съ богохулны имена,
4 който имаше седмь главы и десеть рога. И же-
на-та бѣ облѣчена въ багряницж и въ чьрвено,
и позлатена съсъ злато и драгоцѣнны камьніе
и съ бисеры, и имаше въ ржкж-тж си златнж
чашж, пълнж съ мьрсоты и нечистоты отъ ней-
5 но-то блудодѣяніе. И на чело-то ѝ *имаше* на-
писано име: "Тайна; Вавилонъ великый, май-
ка на блудницы-тѣ и на гнусоты-тѣ земны."
6 И видѣхъ женж-тж като ся опиваше отъ кръвь-
тж на святыи-тѣ и отъ кръвь-тж на мжчени-
цы-тѣ Іисусовы; и като іж видѣхъ почудихъ
ся съ голѣмо почудваніе.
7 И рече ми ангелъ-тъ: Защо ся почуди? азъ
ще ти кажж тайнж-тж на женж-тж, и на звѣрь-
тъ който іж носи, и който има седмь-тѣ главы
8 и десеть-тѣ рога. Звѣрь-тъ когото си видѣлъ,
бѣше и нѣма го, и ще възлѣзе изъ бездня-тж
и отиде въ погыбель; и ще ся почудятъ жи-
тели-тѣ на земіж-тж, на които имена-та не сж
написаны въ книгж-тж на животъ-тъ отъ съ-
зданіе міра, кога видятъ звѣрь-тъ който бѣше,
9 и го нѣма *есте*, ако и да го има. Тука е умъ-тъ
който има мудрость: Седмь-тѣ главы сж седмь
10 горы, дѣто жена-та сѣди на тѣхъ; И седмь ца-
ріе имаъ: петь-тѣ паднжхж, и единый-тъ стои,

другый-тъ не е дошелъ още, и кога дойде, мал-
11 ко трѣбува да постои. И звѣрь-тъ който бѣше,
и го нѣма, и той е осмый-тъ, и отъ седмь-тѣ
12 е, и отхожда въ погыбель. И десеть-тѣ рога,
които видѣ ты, десеть царіе сѫ, които още не
сѫ пріели царство, но за единъ часъ пріематъ
13 власть като царіе съсъ звѣрь-тъ. Тѣ сѫ едино-
мысленни, и ще прѣдадѫтъ на звѣрь-тъ силѫ-
14 тѫ си и власть-тѫ си. Тѣ ще ся біѭтъ съ А-
гнеето, и Агнецъ-то ще гы побѣди, защото е Го-
сподь на господари-тѣ и Царь на царіе-тѣ; и
които сѫ съ него званни сѫ и избранни и вѣрни.
15 И казува ми: Воды-тѣ които си видѣлъ, дѣ-
то сѣди блудница-та, тѣ сѫ народи, и людіе,
16 и племена и языци. И десеть-тѣ рога, които
си видѣлъ на звѣрь-тъ, тѣ ще възненавидятъ
блудницѫ-тѫ, и ще ѭ направятъ пустѫ и го-
лѫ, и плъть-тѫ ѝ ще поядѫтъ, и неѭ ще из-
17 горятъ въ огнь. Защото Богъ тури въ сърдца-
та имъ да сторятъ неговѫ-тѫ волѭ, и да дѣй-
ствуватъ единомысленно, и да дадѫтъ царство-
то си на звѣрь-тъ, доклѣ ся сбѫдѫтъ Божіи-тѣ
18 думы. И жена-та коѭто си видѣлъ, е голѣмый-
тъ градъ, който царува надъ земны-тѣ царіе.

ГЛАВА 18.

1 И слѣдъ това видѣхъ че слазяше отъ небе-
то ангелъ, който имаше власть голѣмѫ; и зе-
2 мя-та ся просвѣти отъ неговѫ-тѫ славѫ. И
извыка силно съ гласъ голѣмъ и казуваше:
"Паднѫ, паднѫ Вавилонъ великый, и станѫ жи-
лище на бѣсове-тѣ, и прибѣжище на всякой
духъ нечистъ, и прибѣжище на всякѫ нечистѫ
3 и омразнѫ птицѫ; Защото всичкы-тѣ народи
пихѫ отъ вино-то на ярость-тѫ на нейно-то
блудодѣяніе, и царіе-тѣ земни блудствовахѫ съ
неѭ; и търговци-тѣ земни ся обогатихѫ отъ
безмѣрнѫ-тѫ нейнѫ раскошь.
4 И чухъ другъ гласъ отъ небе-то, който ка-
зуваше: Излѣзте изъ неѭ, людіе мои, да не

станете участници на грѣхове-тѣ ѝ, и да не
5 пріимете отъ язвы-тѣ ѝ. Защото грѣхове-тѣ ѝ
стигнѫхѫ до небе-то, и споменѫ Богъ нейны-
6 тѣ неправды. Въздайте ѝ, както и тя въздаде
вамъ, и удвойте ѝ двойно споредъ дѣла-та ѝ;
съ чашѫ-тѫ съ коіѭто е черпала, двойно іѭ по-
7 черпѣте. Колкото е прославила себе си и е рас-
коннествовала, толкозь мѫкы и скърбь ѝ дайте;
защото казува въ сьрдце-то си: Сѣдіѭ царица,
8 и вдовица не сьмь, и скърбь нѣма да видіѭ. За
това въ единъ день ще дойдѫтъ язвы-тѣ ѝ,
смьрть и скърбь и гладъ; и ще изгори на
огнь; защото крѣпъкъ е Господь Богъ който
9 іѭ сѫди. И ще всплачѫтъ за неіѭ и ще по-
жалѣіѭтъ за неіѭ царіе-тѣ земни, които сѫ
блудствовали и раскошествовали съ неіѭ, кога
10 видятъ дымъ-тъ на изгарянie-то ѝ. Отъ далечь
ще стоятъ поради страхъ-тъ на мѫкы-тѣ ѝ, и
ще казуватъ: Горко, горко *тебѣ*, граде великый,
Вавилоне, граде крѣпкый, че въ единъ часъ
11 дойде сѫдба-та ти. И търговци-тѣ земни пла-
чѫтъ и жалѣіѭтъ за неіѭ, защото никой не ку-
12 пува вече стокы-тѣ имъ, Стокы отъ злато и
сребро, и драгоцѣнны камьнie, и бисеры, и вис-
сонъ, и багряницѫ, и коприна, и чървеницѫ;
и всяко дьрво благовонно, и всякой съсѫдъ отъ
слоновы кости, и всякой съсѫдъ отъ скѫпоцѣн-
но дьрво, и отъ мѣдь, и отъ желѣзо и отъ мра-
13 моръ, И корицѫ, и теманъ, и миро, и ливанъ,
и вино, и масло, и семидалъ, и пшеницѫ, и до-
бытъцы, и овцы, и коніе, и колесницы, и тѣ-
14 леса, и душы человѣчески. И овощія-та каквыто
гы душа-та ти желаяше отидохѫ отъ тебе, и
всичко тлъсто и свѣтло отиде отъ тебе, и нѣ-
15 ма вече да гы намѣришь. Търговци-тѣ на тѣзи
нѣща, които ся изобогатихѫ отъ неіѭ, ще ся
спрѫтъ издалечь поради страхъ-тъ на мѫкы-тѣ
16 ѝ, ще плачѫтъ и ще жалѣіѭтъ, И ще думатъ:
Горко, горко, граде великый, облѣченный съ
виссонъ, и багряницѫ и чървеницѫ, и украсенъ
свсъ злато и драгоцѣнны камьнія и бисеріе;

17 Защото въ единъ часъ запустѣ толкова богат-
ство. И всякой корабоначалникъ, и всичко-то
множество въ корабы-тѣ, и кораберы-тѣ, и кол-
кото търгуватъ по море, спрѣхѫ ся издалечь,
18 И выкахѫ, като видѣхѫ дымъ-тъ на неговъ-тъ
пожаръ, и думахѫ; Кой градъ бы подобенъ на
19 градъ-тъ голѣмый? И посыпахѫ пърсть на гла-
вы-тѣ си, и выкахѫ та плачехѫ, и жалѣихѫ и
думахѫ: Горко, горко, градъ-тъ великый, въ
който ся обогатихѫ отъ неговы-тѣ драгоцѣн-
ности всичкы които иматъ корабы въ море-то;
20 защото въ единъ часъ запустѣ. Весели ся за
него небе, и вы святіи апостоли и пророци, за-
щото отсѫди Богъ сѫдъ-тъ ви надъ него.
21 И единъ силенъ ангелъ вѣ единъ камыкъ го-
лѣмъ като воденичень, та го хвърли въ море-то,
и каза: Така съсъ стремленіе ще бѫде хвър-
ленъ Вавилонъ градъ великый, и нѣма да ся
22 намѣри вече. И гласъ отъ онѣзи които свирѣ-
хѫ съ китарѫ, и отъ пѣвцы, и отъ свирцы, и
отъ трѫбители нѣма да ся чуе вече въ тебе, и
всякой художникъ отъ всяко художество нѣма
да ся намѣри вече въ тебе; и шумъ отъ воде-
23 ницѫ нѣма да ся чуе вече въ тебе; И видѣлина
отъ свѣтило нѣма да свѣти вече въ тебе, и гласъ
отъ младоженникъ и отъ невѣстѫ нѣма да ся чуе
вече въ тебе; защото търговци-тѣ ти бѣхѫ го-
лѣмци на земѭ-тѫ, защото быхѫ прѣлъстени
24 съ твое-то чародѣяніе вси-тѣ народи. И въ него
ся намѣри кръвь отъ пророцы и отъ святыи, и
отъ всичкы-тѣ закланы на земѭ-тѫ.

ГЛАВА 19.

1 И слѣдъ това чухъ като гласъ голѣмъ отъ
много народъ на небе-то, който казуваше: Ал-
лилуія; спасеніе, и слава, и почесть, и сила
2 *подобае* Господу Богу нашему. Защото истинны
и праведны сѫ неговы-тѣ сѫдбы, защото осѫди
великѫ-тѫ блудницѫ, която растли земѭ-тѫ съ
блудодѣяніе-то си, и отмьсти отъ рѫкѫ-тѫ ѝ

3 кръвь-тѫ на свои-тѣ рабы. И вторый пѫть ре-
кохѫ: Аллилуія. И дымъ-тъ й възлѣзува во вѣ-
4 кы вѣковъ. И паднѫхѫ двадесеть-тѣ и четыри
старци, и четыри-тѣ животны, и поклонихѫ ся
Богу сѣдящему на прѣстолъ-тъ, и казувахѫ:
5 Аминь; аллилуія. И излѣзе отъ прѣстолъ-тъ
гласъ който казуваше: Хвалѣте Бога нашего,
всичкы раби негови, и вы които му ся боите,
6 и малкы и голѣми. И чухъ като гласъ отъ мно-
го народъ, и като гласъ отъ много воды, и ка-
то гласъ отъ силны грьмежи, що казувахѫ: Ал-
лилуія; защото ся въцари Господь, Богъ Все-
7 дьржитель. Да ся радувамы и да ся веселимъ,
и да въздадемъ нему славѫ; защото дойде сват-
ба-та на Агне-то, и негова-та жена е пригот-
8 вила себе си. И даде й ся да ся облѣче съ вис-
сонъ чистъ и свѣтлъ; защото виссонъ-тъ е о-
9 правданія-та на святыи-тѣ. И казува ми: На-
пиши: Блажени които сѫ призовани на вечеріѭ-
тѫ на сватбѫ-тѫ на Агне-то. И казува ми: Тѣ-
10 зи сѫ истинны-тѣ думы Божіи. И паднѫхъ
прѣдъ нозѣ-тѣ му, да му ся поклоніѭ; и каза
ми: Внимай *да не сторишь това;* азъ сьмь съ-
служитель твой и отъ братія-та ти които и-
матъ свидѣтелство-то Інсусово; поклони ся Бо-
гу: защото свидѣтелство-то Інсусово е духъ-тъ
на пророчество-то.
11 И видѣхъ небе-то отворено, и ето конь бѣлъ,
и онзи който сѣдѣше на него нарачаше ся Вѣ-
ренъ и Истиненъ, и съ правдѫ сѫди и вою-
12 ствува; А очи-тѣ му бѣхѫ както пламькъ ог-
ненный, и на главѫ-тѫ му короны много, и и-
маше име написано, което никой не знаяше
13 тъкмо самъ той; И облѣченъ *бѣше* въ дрехѫ
обагрѣнѫ въ кръвь; и зовяше ся име-то му
14 СЛОВО БОЖІЕ. И войскы-тѣ небесны идяхѫ
слѣдъ него на бѣлы коніе, облѣчены съ виссонъ
15 бѣлъ и чистъ. И изъ уста-та му излѣзва сабя
остра, да удря съ неѭ языччницы-тѣ; и той ще
гы упасе съсъ жезлъ желѣзнъ; и той стѫпкува
жлебъ-тъ на вино-то на ярость-тѫ и на гнѣвъ-

16 тъ на Бога вседържителя. И на дрехѫ-тѫ си и
на бедро-то си имаше написано име-то: ЦАРЬ
НА ЦАРІЕ-ТѢ И ГОСПОДЬ НА ГОСПОДА-
РИ-ТѢ.
17 И видѣхъ едного ангела че стоеше въ слънце-
то; и извыка съ голѣмъ гласъ, и казуваше на
всичкы-тѣ птицы що летятъ по срѣдъ небе-
то: Елате, и събирайте ся на вечерѭ-тѫ на
18 Бога великаго, да ядете плъть-тѫ на царіе, и
плъть-тѫ на тысящницы, и плъть-тѫ на юна-
цы, и плъть-тѫ на коніе и на тѣзи които сѣ-
дятъ на тѣхъ, и плъть-тѫ на всичкы свободны
19 и робы, и малы и голѣмы. И видѣхъ звѣрь-тъ
и царіе-тѣ земны и войскы-тѣ имъ събраны,
да направятъ бой съсъ сѣдящый-тъ на конь-тъ,
20 и съсъ негова-тѫ войскѫ. И уловенъ бы звѣрь-
тъ и съ него лъжовный-тъ пророкъ, който бѣ
правилъ знаменія прѣдъ него, съ които прѣ-
лъсти тѣзи които пріяхѫ бѣлѣгъ-тъ отъ звѣрь-
тъ, и които ся поклонихѫ на негова-тъ о-
бразъ: двама-та живи быхѫ хвърлени въ езе-
21 ро-то огненно което гори съсъ жупелъ. И оста-
нѫли-тѣ быдохѫ убити съсъ оржіе-тѫ на сѣ-
дящый-тъ на конь-тъ, което излѣзуваше изъ
уста-та му; и всичкы-тѣ птицы ся наситихѫ
отъ плъть-тѫ имъ.

ГЛАВА 20.

1 И видѣхъ че слѣзуваше отъ небе-то ангелъ,
който имаше ключь-тъ отъ бездна-тѫ, и вери-
2 гѫ голѣмѫ въ рѫкѫ-тѫ си. И улови змѣй-тъ,
старокрѣменна-тѫ змія, който е Діаволъ и
3 Сатана, и върза го за тысящѫ години. И хвърли
ли го въ бездна-тѫ, и заключи го, и запечата
надъ него, за да не прѣлъсти вече народы-тѣ,
доклѣ си свършатъ тысяща-та годины; и слѣдъ
това трѣбва да бѫде развързанъ за малко врѣме.
4 И видѣхъ прѣстолы; и насѣдахѫ на тѣхъ, и
даде ся тѣмъ сѫдба, и видѣхъ душы-тѣ на за-
кланы-тѣ за свидѣтелство-то Іисусово, и за

словото Божіе, и които не ся поклонихѫ на
звѣрь-тъ, нито на образъ-тъ му, и не пріяхѫ
бѣлѣгъ-тъ на чело-то си, и на рѫкѫ-тѫ си; и
живѣхѫ и царувахѫ съ Христа тысящѫ-тѫ го-
5 дины. А други-тѣ мъртвы не оживѣхѫ доклѣ
ся свършатъ тысяща-та годины. Това е първо-
6 то въскрьсеніе. Блаженъ и святъ който има
часть въ първо-то въскрьсеніе; надъ тѣхъ вто-
ра-та смьрть не ще има власть, но ще бѫдѫтъ
свещенници Богу и Христу, и ще царуватъ
съ него тысящѫ годины.
7 И когато ся свършатъ тысяща-та годины, ще
бѫде развързанъ Сатана отъ тъмницѫ-тѫ си,
8 И ще излѣзе да прѣльсти народы-тѣ въ четы-
ри-тѣ краища на земіѫ-та, Гога и Магога, да
гы събере на бой, на които число-то е както
9 пѣсъкъ-тъ на море-то. И възлѣзохѫ по *всичкѫ-
тѫ* ширинѫ на земіѫ-тѫ, и обиколихѫ станъ-
тъ на святыи-тѣ, и възлюбленный-тъ градъ; и
паднѫ огнь отъ Бога изъ небе-то, та гы испо-
10 яде. И діаволъ-тъ който гы льстяше хвърленъ
бы въ езеро-то огненно и жупелно, дѣто е
звѣрь-тъ и лъжовный-тъ пророкъ; и ще бѫ-
дѫтъ мѫчени день и нощь во вѣкы вѣковъ.
11 И видѣхъ единъ бѣлъ прѣстолъ голѣмъ, и
тогози който сѣдѣше на него, отъ лице-то на
когото побѣгнѫ земя-та и небе-то, и не ся на-
12 мѣри мѣсто за тѣхъ. И видѣхъ мъртвы-тѣ ма-
лы и голѣмы, че стоехѫ прѣдъ Бога; и книгы-
тѣ ся разгънѫхѫ; и друга книга ся отвори,
която е на животъ-тъ; и сѫдени быхѫ мъртви-
тѣ споредъ дѣла-та си отъ писано-то въ кни-
13 гы-тѣ. И даде море-то мъртвы-тѣ що бѣхѫ въ
него; и смьрть-та и адъ дадохѫ мъртвы-тѣ що
бѣхѫ въ тѣхъ; и сѫдени быхѫ всякой споредъ
14 дѣла-та си. И смьрть-та и адъ хвърлени быхѫ
15 въ езеро-то огненно. Това е втора-та смьрть.
И който не ся намѣри записанъ въ книгѫ-тѫ
на животъ-тъ, хвърленъ бы въ езеро-то огненно.

ГЛАВА 21.

1 И видѣхъ ново небе и новѫ земіѭ; защото
първо-то небе и първа-та земіѭ прѣйдохѫ; и
2 море нѣмаше вече. И азъ Іоаннъ видѣхъ свя-
тый-тъ градъ, Іерусалимъ новый, че слѣзуваше
отъ Бога изъ небе-то, приготвенъ както невѣ-
3 ста украсена за мѫжъ-тъ си. И чухъ гласъ го-
лѣмъ отъ небе-то, който казуваше: Ето скини-
ія-та Божія съ человѣцы-тѣ, и ще ся заселѝ
съ тѣхъ, и тѣ ще бѫдѫтъ людіе негови, и самъ
4 Богъ ще бѫде съ тѣхъ, тѣхенъ Богъ, И ще о-
бръще Богъ всякѫ сьлзѫ отъ очи-тѣ имъ, и
смьрть-та не ще ѭ има вече; нито жалѣяніе,
нито писъкъ, ни болѣсть ще има вече, защото
5 първо-то ся минѫ. И сѣдящій-тъ на прѣстолъ-тъ
рече: Ето правіѭ всичко-то ново: и казува ми:
Напиши; защото тѣзи думы сѫ истинны и вѣр-
6 ны. И рече ми: Сврьши ся: азъ сьмь Алфа и
Омега, начало и конецъ: на жьдный-тъ ще дамъ
азъ даромъ отъ изворъ-тъ на водѫ-тѫ на жи-
7 вота. Който побѣждава ще наслѣдува всичко, и
ще му бѫдѫ Богъ, и той ще ми бѫде сынъ.
8 А страхливи-тѣ и невѣрни-тѣ и мьрсни-тѣ и
убійци-тѣ и блудни-тѣ и чародѣйци-тѣ и
идолопоклонници-тѣ и всичкы-тѣ лъжци, ще
иматъ своіѫ-тѫ часть въ езеро-то което горя
съ огнь и жупелъ: това е втора-та смьрть.
9 И дойде при мене единъ отъ седмь-тѣ ан-
гелы, които държѣхѫ седмь-тѣ чашы пълны-тѣ
съсъ седмь-тѣ послѣдни язвы, и проговори ми
и каза: Ела, ще ти покажѫ невѣстѫ-тѫ, женѫ-
10 тѫ на Агне-то. И отведе мя духомъ на еднѫ
горѫ голѣмѫ и высокѫ, и показа ми градъ-тъ
голѣмый, святый Іерусалимъ, който слѣзуваше
11 изъ небе-то отъ Бога; И имаше славѫ-тѫ Бо-
жіѭ, и свѣтлость-тѫ негова бѣ подобна на дра-
гоцѣненъ камькъ, както камькъ іасписъ про-
12 врачемъ както кристалъ; И имаше стѣнѫ голѣ-
мѫ и высокѫ; имаше и дванадесеть порты, и
на порты-тѣ дванадесеть ангели, и надписаны

имена, конто сѫ на дванадесеть-тѣ племена на
13 синове-тѣ Израилевы; Отъ къмъ истокъ, три
порты; отъ къмъ сѣверъ три порты; отъ къмъ
югъ три порты; отъ къмъ западъ три порты.
14 И стѣны-тѣ градскы имахѫ дванадесеть осно-
ванія, и въ тѣхъ имена-та на дванадесеть-тѣ
15 апостолы на Агнс-то. И тойзи който говорѣше
съ мене имаше тръсть златнѫ, да измѣри градъ-
16 тъ, и порты-тѣ му и стѣны-тѣ му. И градъ-
тъ бѣше четвъртитъ, и дължина-та му е тол-
кози колкото и ширина-та: и прѣмѣри градъ-
тъ съ тръсть-тѫ, до дванадесеть тысящы стадія;
дължина-та и ширина-та и высочина-та му сѫ
17 равны. И измѣри стѣны-тѣ му сто и четыри-
десеть и четыри лакти, мѣркѫ на человѣкъ,
18 сирѣчь на ангелъ-тъ. И сграда-та на стѣны-тѣ
бѣше отъ іасписъ; и градъ-тъ отъ чисто зла-
19 то, подобно на чисто стькло. И основанія-та
на стѣны-тѣ градскы *бѣхѫ* украшены съсъ вся-
каквы драгоцѣнны камьние; първо-то основа-
ніе іасписъ, второ-то сапфиръ, трето-то хал-
20 кидонъ, четвърто-то смарагдъ, Пето-то сардо-
никсъ, шесто-то сардій, седмо-то хрисолиѳъ,
осмо-то вириллъ, девето-то топазій, десето-то
хрисопрасъ, единадесето-то іакинѳъ, дванадесе-
21 то-то амеѳистъ. И дванадесеть-тѣ порты *бѣхѫ*
дванадесеть бисера; всяка една отъ порты-тѣ
бѣ отъ единъ бисеръ; и улицы-тѣ на градъ-
22 тъ отъ чисто злато, като стькло прозрачно. И
храмъ не видѣхъ въ него; защото храмъ не-
говъ е Господь Богъ Вседьржитель, и Агне-то.
23 И градъ-тъ нѣмаше нуждѫ отъ слънце, нито
отъ лунѫ да свѣтятъ въ него; защото слава-
та Божія го освѣтляваше, и свѣтило-то негово
24 е Агне-то. И народи-тѣ на спасаемы-тѣ ще
ходятъ въ неговѫ-тѫ свѣтлинѫ, и царіе-тѣ
земни носятъ въ него своіѫ-тѫ славѫ и по-
25 честь. И порты-тѣ му не ще ся затварятъ де-
26 ня, защото нощь не ще да има тамо. И ще до-
несѫтъ въ него славѫ-тѫ и почесть-тѫ на на-
27 роды-тѣ. И нѣма да влѣзе въ него нищо кос-

то осквърнява и прави мързость, и лъжж; но
само написани-тѣ въ Агнева-тж книгж на
живота.

ГЛАВА 22.

1 И показа ми чистж рѣкж отъ водж на жи-
вотъ, быстрж както кристалъ, която исхождаше
2 отъ прѣстолъ-тъ на Бога и на Агне-то. И
всрѣдъ главнж-тж му улицж, и отъ двѣ-тѣ
страны на рѣкж-тж, *бѣше* дърво-то на живота,
което даваше плодове дванадесеть, и раждаше
плодъ всякой мѣсецъ; и листіе-тѣ на дърво-
3 то сж за исцѣленіе на народы-тѣ. И никоя
проклѣтія не ще има вече; и прѣстолъ-тъ на
Бога и на Агне-то ще бжде въ него; и раби-
4 тѣ негови ще му послужатъ. И ще гледатъ ли-
це-то му, и негово-то име ще е на чела-та
5 имъ. И нощь не ще да има тамо; и нѣматъ
нуждж отъ свѣтило и отъ слънченж видѣлинж;
защото Господь Богъ гы освѣтлява; и ще ца-
руватъ въ вѣкы вѣковъ.
6 И рече ми: Тѣзи думы сж вѣрны и истинны:
И Господь Богъ на святы-тѣ пророцы проводи
ангела своего, да покаже на неговы-тѣ рабы
7 това което трѣба скоро да бжде. Ето, идж ско-
ро; блаженъ който упази думы-тѣ на проро-
чество-то на тжзи книгж.
8 И азъ Іоаннъ сьмь, който видѣхъ и чухъ
това; и когато чухъ и видѣхъ, паднжхъ да ся
поклоніж прѣдъ нозѣ-тѣ на ангелъ-тъ който
9 ми показуваше това. И каза ми: Виж*** *да не
сторишь това;* защото азъ сьмь съслужитель
твой, и на твои-тѣ братія пророцы-тѣ, и на
тѣзи които пазятъ думы-тѣ на тжзи книгж;
10 поклони ся Богу. И казува ми: Не запечату-
вай думы-тѣ на пророчество-то на тжзи книгж
11 защото врѣме-то е близу. Който е неправеденъ,
нека си е вече неправеденъ; и който е нечистъ,
нека си е вече нечистъ; и праведный-тъ нека
си е вече праведенъ; и святый-тъ нека си е

12 рече сиятъ. И ето идѫ скоро; и моя-та запла-
та е съ мене, да въздамъ всякому споредъ как-
13 выто ще бѫдѫтъ дѣла-та му. Азъ сьмь Алфа
и Омега, начало и конецъ, пьрвый и послѣдній.
14 Блажени които испълняватъ неговы-тѣ запо-
вѣди, за да иматъ власть надъ дьрво-то на жи-
вота, и да влѣзѫтъ прѣзъ порты-тѣ въ градъ-
15 тъ. А вънъ сѫ псета-та, и чародѣйци-тѣ, и
блудници-тѣ, и убійцы-тѣ, и идолопоклонни-
ци-тѣ, и всякой който обича и прави лъжѫ.
16 Азъ Іисусъ проводихъ мой-тъ ангелъ да ви
засвидѣтелствува това въ церквы-тѣ; азъ сьмь
корень-тъ и родъ-тъ Давидовъ, свѣтла-та и у-
17 трення-та звѣзда. И Духъ-тъ и невѣста-та ка-
зуватъ, Ела; и който чува, нека рече, Ела; и
който е жеденъ нека дойде, и който ище нека
земa даромъ водѫ-тѫ на живота.
18 А азъ свидѣтелствувамъ всякому, който слу-
ша думы-тѣ на пророчество-то на тѫзи книгѫ;
ако приложи нѣкой на това, Богъ ще наложи
19 на него написаны-тѣ въ тѫзи книгѫ язвы; И
ако отнеме нѣкой отъ думы-тѣ на книгѫ-тѫ
на това пророчество, Богъ ще отнеме неговѫ-
тѫ часть отъ книгѫ-тѫ на живота, и отъ свя-
тый-тъ градъ, и отъ написаны-тѣ въ тѫзи
20 книгѫ. Казува онзи който свидѣтелствува то-
ва: Ей, идѫ скоро. Аминь. Ей, дойди, Господи
21 Іисусе. Благодать-та на Господа нашего Іисуса
Христа *да бѫде* съсъ всичкы васъ. Аминь.